

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 195 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 195 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	2.8	Barne- og familiedepartementet ...	117
1.1	Rammer for finanspolitikken	5	2.9	Nærings- og fiskeridepartementet	123
1.2	Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett	6	2.10	Landbruks- og matdepartementet	151
1.3	Statsbudsjettets stilling	12	2.11	Samferdselsdepartementet	154
1.4	Oversikt over økonomiske tiltak i møte med pandemien	14	2.12	Klima- og miljødepartementet	165
1.5	Anmodningsvedtak	17	2.13	Finansdepartementet	172
2	Forslag under det enkelte departement	19	2.14	Forsvarsdepartementet	181
2.1	Utenriksdepartementet	19	2.15	Olje- og energidepartementet	190
2.2	Kunnskapsdepartementet	24		Forslag til vedtak om tilleggs- bevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021	194
2.3	Kulturdepartementet	41		Vedlegg	
2.4	Justis- og beredskaps- departementet	51	1	Endringer etter saldert budsjett, utgifter	247
2.5	Kommunal- og moderniserings- departementet	64	2	Endringer etter saldert budsjett, inntekter	276
2.6	Arbeids- og sosialdepartementet ..	78	3	Statens retningslinjer for leder- lønn i selskaper med statlig eierandel	284
2.7	Helse- og omsorgsdepartementet	92			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 195 S

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021

*Tilråding fra Finansdepartementet 11. mai 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

1.1 Rammer for finanspolitikken

Koronapandemien har preget Norge og verden sterkt det siste året. Koronaviruset rammer liv og helse, og smitteverntiltakene rammer sosial og økonomisk aktivitet. Konsekvensene har vært store for mange personer og bedrifter, og for norsk og internasjonal økonomi. Det er utsikter til at omfattende vaksinerings vil gi kontroll med pandemien i løpet av de nærmeste månedene. Usikkerheten er likevel betydelig, og nye virusvarianter, utfordringer med vaksineleveranser og smittesituasjonen i andre land kan forsinke veien ut av pandemien. De langsiktige virkningene av pandemien kjenner vi ennå ikke omfanget av.

Mest sannsynlig vil smitteverntiltakene kunne trappes gradvis ned de nærmeste ukene og månedene og samfunnet gjenåpnes. I løpet av sommeren vil trolig veksten i norsk økonomi skyte fart, og mange permitterte kan komme tilbake i jobb. Samtidig kan det fortsatt i perioder være nødvendig med lokale smitteverntiltak i områder med større utbrudd.

For å begrense skadevirkningene av pandemien for bedrifter og arbeidsplasser er det satt inn svært omfattende økonomiske tiltak. Målet har vært å bidra til at bedrifter som ellers er sunne og levedyktige, ikke skal bukke under som følge av virusbekjempelsen. Slik trygger vi lønnsomme arbeidsplasser og verdiskaping, og vi unngår at høy arbeidsløshet får varig feste.

Krisen har rammet skjevt. Mens store deler av befolkningen har trygg jobb og nytt godt av lav rente, har andre blitt permittert eller mistet jobben. Krisen har særlig rammet de med lite utdanning og svak tilknytning til arbeidslivet. Det er derfor satt inn store tiltak for å kompensere personer som har mistet jobb og inntekt. Strengt smitteverntiltak og begrenset aktivitet på skoler og studiesteder har også fått negative konsekvenser for mange. Regjeringen foreslår forsterkede tiltak for sårbare grupper, elever og studenter.

De økonomiske tiltakene bør trappes ned i løpet av gjenåpningsperioden for å stimulere til aktivitet og økt sysselsetting. Det er viktig å forhindre at tiltak virker passiviserende når aktivite-

ten kan ta seg opp, noe som kan forsterke og forlenge de negative konsekvensene av pandemien. Samtidig må det tas hensyn til usikkerhet om tempoet i gjenåpningen. Regjeringen foreslår i denne proposisjonen økte bevilgninger til kommunene og helsesektoren for å kunne håndtere pandemien og smittevern. De brede støtteordningene for husholdninger og bedrifter foreslås forlenget utover perioden vi nå ser for oss at de strenge smitteverntiltakene vil gjelde. Det skaper forutsigbarhet for husholdninger og bedrifter.

Regjeringens mål er å håndtere pandemien slik at vi også fremover kan ha høy sysselsetting, lav arbeidsledighet, sunne offentlige finanser og et solid grunnlag for fortsatt gode velferdsordninger. Mange land har opplevd at økonomiske tilbakeslag gir langvarige konsekvenser med arbeidsledighet som biter seg fast på et høyt nivå. Vårt felles mål må være å unngå dette, og at vi skal komme ut av krisen med en velfungerende og vekstkraftig økonomi.

Regjeringens strategi for Norges vei ut av krisen oppdateres i Meld. St. 2 (2020–2021) *Revidert nasjonalbudsjett 2021*, blant annet for å tydeliggjøre hvordan vi vil bekjempe negative langtidsvirkninger av krisen. Vi skal ta Norge trygt ut av koronakrisen. Vi skal sikre godt smittevern og god behandling i helsetjenesten. Samtidig skal vi få opp aktiviteten og folk tilbake i jobb. Vi skal skape mer og inkludere flere.

Se Meld. St. 2 (2020–2021) *Revidert nasjonalbudsjett 2021* for nærmere omtale av den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi. Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollvgivinga m.m.*

Det strukturelle oljekorrigerede budsjettunderskuddet

Bruken av oljepenger over statsbudsjettet måles ved *det strukturelle oljekorrigerede budsjettunderskuddet*. I beregningen korrigeres det blant annet for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og dagpenger til arbeidslidige.

I Saldert budsjett 2021 utgjorde det strukturelle oljekorrigerede underskuddet 344,6 mrd. kroner. I regjeringens forslag til revisjon av 2021-budsjettet utgjør det strukturelle oljekorrigerede underskuddet 402,6 mrd. kroner. Det er 58 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett og nær 90 mrd. kroner høyere enn det opprinnelige budsjettforslaget i oktober i fjor. Det aller meste av budsjettsvekkelsen kan tilskrives økonomiske tiltak i

møte med pandemien. Det er imidlertid også vedtatt utgiftsøkninger og inntektsreduksjoner på andre områder, blant annet i forbindelse med Stortingets behandling av Statsbudsjettet 2021.

Endringen i det strukturelle oljekorrigerede underskuddet som andel av trend-BNP for fastlandsøkonomien, ofte kalt budsjettimpulsen, er en enkel indikator for endringer i bruken av oljepenger. Budsjettimpulsen i 2021 anslås nå til 0,6 pst., etter en kraftig impuls på 3,9 pst. i 2020.

Bruken av oljepenger tilsvarende 3,7 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til 2021, mot anslåtte 3,3 pst. i saldert budsjett og 3,0 pst. i Nasjonalbudsjettet 2021.

Det oljekorrigerede budsjettunderskuddet

Det *oljekorrigerede budsjettunderskuddet* i 2021 anslås nå til 421,1 mrd. kroner, mot 396,6 mrd. kroner i saldert budsjett. Dette underskuddet motsvares av en overføring fra Statens pensjonsfond utland, slik at statsbudsjettet er i balanse.

Økningen i det oljekorrigerede budsjettunderskuddet på 24,5 mrd. kroner sammenlignet med saldert budsjett, skyldes særlig at utgiftene øker med til sammen 52,3 mrd. kroner. Anslaget for skatte- og avgiftsinntekter er økt med 25,9 mrd. kroner. Inntektene utenom skatter og avgifter anslås samlet sett å øke med 1,9 mrd. kroner. Lavere overføring fra Norges bank reduserer inntektene med 3,4 mrd. kroner. I motsatt retning trekker bl.a. økte renteinntekter på 2,2 mrd. kroner og økte utbytteinntekter på 1,9 mrd. kroner.

I anslaget for det oljekorrigerede budsjettunderskuddet inngår nye anslag for rentene på statens innskudd i Norges Bank mv. og statsgjelden. For disse størrelsene og overføringen fra Statens pensjonsfond utland vil det eventuelt bli fremmet forslag om endrede bevilgninger i nysalderingen.

Veksten i statsbudsjettets utgifter

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2020 til 2021 anslås til 1,6 pst., mot -3,1 pst. i saldert budsjett og -4,6 i Nasjonalbudsjettet 2021.

1.2 Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett

Etter salderingen av 2021-budsjettet er det fremmet forslag om bevilgningsendringer utenom skatt mv. som samlet utgjør 27,5 mrd. kroner, se tabell 1.1. Det fremmes nå forslag som øker utgif-

tene med 23,8 mrd. kroner og øker inntektene med 3,0 mrd. kroner. Da er petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og enkelte endringer som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskud-

det, holdt utenom. Sammen med regnskapsmessige korreksjoner og oppdaterte anslag for strukturelle skatte- og avgiftsinntekter mv. øker dette det strukturelle oljekorrigerte underskuddet med 58,0 mrd. kroner fra saldert budsjett.

Tabell 1.1 Bevilgningsendringer¹ fremmet og vedtatt etter salderingen av statsbudsjettet for 2021 og anslagsendringer som inngår i den strukturelle oljekorrigerte budsjettbalansen

	Mill. kroner
<i>Endrede utgifter og inntekter utenom skatt mv. fremmet siden Saldert budsjett 2021</i> ²	27 526
Økonomiske tiltak i møte med pandemien (Prop. 72 LS, 75 S, 79 S, jf. Innst. 232 S, 233 S samt vedtak)	22 035
Økonomiske tiltak i møte med pandemien (Prop. 93 LS, jf. Innst. 327 S)	880
Økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet (Prop. 94 LS, jf. Innst. 298 S)	1 094
Risikoavlastning av garantier mv. (Prop. 107 S)	415
Oppfølging av anmodningsvedtak om pensjon (Prop. 126 S, jf. Innst. 356 S)	731
Midlertidig ordning med feriepenger av dagpenger (Prop. 132 S, jf. Innst. 357 S samt vedtak)	2 104
EU-programmet for utdanning mv. (Erasmus+) (Prop. 172 S)	46
EU-programmet for helse (EU4Health) (Prop. 173 S)	78
EU-programmet for forskning og innovasjon (Horisont Europa) (Prop. 175 S)	92
EU-programmet for kultur mv. (Kreativt Europa) (Prop. 176 S)	52
+ Utgiftsforslag som fremmes i denne proposisjonen	23 792
Anslagsendringer i folketrygden, ekskl. dagpenger mv.	6 944
Covid-19 – kompensasjon til kommunesektoren for koronarelaterte kostnader for 2. halvår 2021	2 650
Covid-19 – massetesting og prøvetakingsutstyr for covid-19	2 012
Covid-19 – dagpenger – oppdaterte tiltakseffekter og nye utvidelser	1 596
Covid-19 – kompensasjon til kollektivtransporten	1 531
Covid-19 – kompensasjon til regionale helseforetak for tapte inntekter	1 500
Covid-19 – kompensasjons- og stimuleringsordninger for kultur, frivillighet og idrett	1 320
Covid-19 – karantenehotell, grensekontroll og innreiseregistrering	1 319
Covid-19 – tilskuddsramme for Avinor	1 050
Covid-19 – kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter	1 000
Covid-19 – innkjøp av vaksiner mot nye virusvarianter	625
Likviditetsbehov og endret fremdriftsplan for nytt regjeringskvartal byggetrinn 1	593
Anslagsendringer under Lånekassen	563
Helseforetak – laboratorie- og radiologiske undersøkelser	526
Covid-19 – tilleggsavtaler om persontransport med tog	435

Tabell 1.1 fortsetter

	Mill. kroner
Tilskudd til Statens Pensjonskasse	403
Forsvarsbygg – brukerstyrte prosjekter mv., tilsvarende økte inntekter	399
Covid-19 – forlengelse av midlertidige særregler for sykepenger og omsorgspenger	366
Innovasjon Norge – tapsavsetning til innovasjonslån og garantier	350
Byggeprosjekter på Ørland, Evenes, Porsangmoen mv.	338
Covid-19 – drift og distribusjon av vaksinasjonsprogrammet mot covid-19	322
Covid-19 – koronatiltak i AAP-ordningen	320
Covid-19 – tiltak rettet mot psykisk helse	300
Covid-19 – tiltak for å ta igjen tapt progresjon i skoler og barnehager	296
Covid-19 – kompensasjonsordning ved innreiserestriksjoner	280
Likviditetsbehov energiløsning for nytt regjeringskvartal	280
Covid-19 – tiltak rettet mot sårbare grupper	260
Covid-19 – tilskudd til vaksineorganisasjonen CEPI	200
Nettolønnsordningen for sjøfolk	190
Tiltak ifb. ny bioteknologilov	184
Avvikling av pelsdyrhold – kompensasjon og omstillingsstøtte	165
Kystvakten – nasjonal slepeberedskap, tilsvarende økte inntekter	153
Covid-19 – tilskudd til ikke-statlige flyplasser	132
Covid-19 – videreføring av støtteordning for publikumsåpne arrangementer	130
Lokale gang- og sykkelveiltak	120
Grønn plattform – Innovasjon Norge	100
Hydrogensatsing (Enova og nytt FME)	100
Redningshelikopteranskaffelsen – justert fremdrift	-208
Mindreforbruk beredskapslagring legemidler	-240
Tilskudd til bygging av studentboliger	-307
Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	-500
Mva.-kompensasjon til kommuner og fylkeskommuner	-570
Anslagsendringer på integreringsområdet	-760
EØS-finansieringsordningene	-1 020
Covid-19 – helseforetak – ubrukte midler 2020	-1 024
Covid-19 – kompensasjonsordning for næringslivet	-1 055
Covid-19 – helseforetak – redusert aktivitetsbasert finansiering	-1 500
Andre forslag på utgiftssiden	1 924

Tabell 1.1 fortsetter

	Mill. kroner
- <i>Inntektsforslag som fremmes i denne proposisjonen</i>	3 019
Utbytte fra selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	2 056
Covid-19 – tilbakeført tapsavsetning – reforsikring av kredittforsikring	810
Forsvarsbygg – økte inntekter fra brukerstyrte prosjekter mv.	399
Utbytte fra Vinmonopolet	221
Utbytte fra Statnett SF	131
Kystvakten – nasjonal slepeberedskap	153
Ikke utbytte fra Kommunalbanken	-588
Andre forslag på inntektssiden	-163
+ <i>Ekstraordinær økning i overført, ubrukt bevilgning fra 2020³</i>	9 700
- <i>Anslag strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge mv.⁴</i>	-3
= <i>Endring i det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet</i>	58 002

¹ Petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og endringer som inngår i korreksjonene ved beregningen av den strukturelle oljekorrigerte budsjettbalansen, er da holdt utenom.

² Medregnet økte utgifter til dagpenger på til sammen 6,4 mrd. kroner, jf. Prop. 72 LS, Prop. 75 S, Prop. 79 S og Prop. 132 S.

³ Det er ekstraordinært store overføringer av ubrukt bevilgning fra 2020 til 2021. Samlet overføring er 9,7 mrd. kroner høyere enn fra 2019 til 2020. Se Meld. St. 3 (2020–2021) *Statsrekneskapen 2020*.

⁴ Medregnet virkningen av skatte- og avgiftsendringer lagt frem siden Saldert budsjett 2021 og forslag til skatte- og avgiftsendringer i forbindelse med RNB 2021, jf. omtale i kapittel 2 og Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga m.m.*

Kilde: Finansdepartementet

Folketrygdens utgifter ekskl. dagpenger og nye tiltak anslås å øke med 6,9 mrd. kroner. Av dette utgjør 5,9 mrd. kroner høyere anslag for lønnsvekst og grunnbeløp. Utover dette øker utgiftene blant annet til foreldrepenger, helsetjenester og kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende. Sammenlignet med Saldert budsjett 2021 øker utgiftene med 9,7 mrd. kroner, der bevilgningsendringer så langt i år utgjør 2,8 mrd. kroner.

Regjeringen foreslår å øke kompensasjonen til kommunene med 2,7 mrd. kroner for merutgifter og inntektsbortfall som følge av pandemien i andre halvår 2021. Denne kompensasjonen legger til grunn et behov tilsvarende 40 pst. av bevilgningen for første halvår. Midlene foreslås delvis som skjønnsmidler og delvis som innbyggertilskudd.

Det foreslås å bevilge i overkant av 2 mrd. kroner til innkjøp av prøvetakingsutstyr og iverksettelse av et nasjonalt system for massetesting for covid-19, som et virkemiddel for gjenåpningen av Norge.

Siden saldert budsjett er det i møte med pandemien vedtatt nye utvidelser og forlengelser av tiltak som øker utgiftene til dagpenger med om-

lag 6,4 mrd. kroner. Det gjelder blant annet forlengelse av fritak fra arbeidsgivers lønnsplikt under permittering, forlengelse av dagpengeperioden, forhøyet dagpengesats, reduserte inngangsvilkår og feriepenger av dagpenger. Høyere arbeidsledighet i 2021 enn lagt til grunn i saldert budsjett tilsier en økt budsjetteffekt av vedtatte midlertidige tiltak på dagpengeområdet på 1 340 mill. kroner. I tillegg foreslås det i denne proposisjonen enkelte midlertidige endringer i permitteringsordningen som øker dagpengeutgiftene med 260 mill. kroner.

Kollektivselskapene opplever en betydelig nedgang i antall passasjerer som følge av pandemien. Regjeringen foreslår å bevilge 1,5 mrd. kroner som skjønnsmidler til fylkeskommunene for å ta høyde for reduserte billettinntekter for kollektivtransporten frem til 31. oktober.

Regjeringen foreslår å øke basisbevilgningen til de regionale helseforetakene med 1,5 mrd. kroner på grunn av tapte inntekter som følge av lavere aktivitet i sykehusene enn lagt til grunn i saldert budsjett. Økningen motsvares av en like stor reduksjon i bevilgningen til aktivitetsbasert finansiering.

Som følge av pandemien foreslår vi økte bevilgninger til kompensasjons- og stimuleringsordninger for kultur, idrett og frivillighet på 1,3 mrd. kroner for å ta høyde for støtte ut oktober.

Det foreslås å øke bevilgningen til ordningene med karantenehotell for innreisende til Norge, utvidet grensekontroll og innreiseregistreringssystemet med 1,3 mrd. kroner. Med dette tas det høyde for varighet på ordningene til og med 10. november. Av økningen skyldes 1,1 mrd. kroner økte refusjoner for kommunenes utgifter til karantenehotell. Bevilgningen tar høyde for at flere innreisende enn tidligere antatt vil oppholde seg på karantenehotell.

Avinor AS har hatt betydelig inntektstap, og utviklingen videre er usikker. Regjeringen foreslår en tilskuddsramme på inntil 1 050 mill. kroner til Avinor for å ta høyde for støtte i andre halvår.

Den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter foreslås økt med 1 mrd. kroner. Midlene skal komme næringslivet i hardt rammede kommuner til gode, ved at kommunene settes bedre i stand til å avhjelpe lokale virksomheter som er rammet av lokale eller nasjonale smitteverntiltak. 500 mill. kroner foreslås fordelt til kommunene nå, mens 500 mill. kroner kan utbetales dersom det er behov til høsten.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til innkjøp av ytterligere vaksiner mot covid-19 med 625 mill. kroner. Formålet er blant annet beredskap mot nye virusvarianter.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til nytt regjeringskvartal med 593 mill. kroner som følge av justert fremdriftsplan og økt sluttkostnad for forberedende sikkerhetsrelaterte arbeider. Utgiftene knyttet til ny energiløsning til regjeringskvartalet foreslås økt med 280 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen til Lånekassen med 563 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak flere støttemottakere og høyere rente enn tidligere lagt til grunn.

Det foreslås å øke bevilgningen til laboratorie- og radiologiske undersøkelser med 526 mill. kroner blant annet på bakgrunn av oppdaterte anslag for utbetalinger i 2021. Økningen skyldes hovedsakelig økte refusjonsutgifter til laboratorieanalyser av koronatester.

Regjeringen foreslår å ta høyde for videreføring av tilleggsavtalene for persontogtrafikken frem til 31. oktober. Avtalene legger til rette for et grunnleggende togtilbud i en periode med redusert reiseaktivitet. Det foreslås en bevilgningsøkning på 435 mill. kroner.

Tilskuddet til Statens pensjonskasse foreslås økt med 403 mill. kroner. Økningen skyldes i

hovedsak lavere premieinntekter enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å øke utgifts- og inntektsbevilgningene til Forsvarsbygg med 399 mill. kroner. Endringen skyldes økte inntekter fra blant annet brukerstyrte prosjekter.

Det foreslås 366 mill. kroner til å forlenge midlertidige særregler for sykepenger og omsorgs- penger til og med 30. september, herunder redusert arbeidsgiverperiode ved koronarelatert fravær.

Det foreslås å bevilge 350 mill. kroner til tapsavsetning for innovasjonslån og landsdekkende garantier slik at Innovasjon Norge kan utnytte rammene for lån og garantier fullt ut.

Det foreslås å øke bevilgningen til Forsvarets byggeprosjekter ved Ørland, Evenes, Porsangmoen mv. med 338 mill. kroner som følge av økt fremdrift i prosjektene.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til drift og distribusjon av vaksinasjonsprogrammet mot covid-19 med 322 mill. kroner, fordelt på Folkehelseinstituttet, Legemiddelverket og primærhelsetjenesten. Utgiftsøkningen er basert på oppdaterte anslag blant annet for kostnader til utstyr, lager og distribusjon av vaksiner.

Regjeringen foreslår å forlenge stønadperioden for personer som mottar arbeidsavklaringspenger på ordinære vilkår og som arbeidssøker til og med 30. september. I tillegg foreslås det at personer som har gått ut maksimal sykepengeperiode, skal få innvilget arbeidsavklaringspenger i en begrenset periode selv om de ikke oppfyller de ordinære vilkårene. Forslagene øker folketrygdens utgifter med 320 mill. kroner.

Regjeringen foreslår 300 mill. kroner til tiltak innen psykisk helse, livskvalitet og rusmiddelbruk, blant annet som oppfølging av Kjøsutvalget. Det foreslås blant annet økt bevilgning til eksisterende behandlingstilbud i kommunene, flere psykososiale kriseteam og økt kompetanse om forebyggende arbeid i skolen.

For å ta igjen tapt progresjon i skolen, barnehagen og voksenopplæringen som følge av pandemien og strenge smitteverntiltak foreslår regjeringen å bevilge 296 mill. kroner som blant annet kan benyttes til økt bruk av leksehjelp, ettermiddagsskole, intensivkurs, annen oppfølging av elevene og flere ansatte i skolen, barnehagen og voksenopplæringen.

Som følge av at innreiserestriksjoner er forlenget, øker anslåtte utgifter til kompensasjonsordningen for arbeidstakere som er rammet av innreiserestriksjoner med 280 mill. kroner.

For å avhjelpe konsekvensene av pandemien for sårbare grupper foreslår regjeringen 260 mill. kroner til blant annet tiltak rettet mot vold og overgrep, tiltak for å støtte familier, foreldre og barnevernet, samt tiltak overfor funksjonshemmede.

Det foreslås 200 mill. kroner i tilskudd til vaksinasjonsorganisasjonen CEPI. Formålet med bevilgningen er å bidra til å utvikle vaksiner som kan beskytte mot et bredere spekter av virusvarianter og mot beslektede betakoronavirus.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til nettolønnsordningen for sysselsetting av sjøfolk med 190 mill. kroner, som følge av nye anslag for antall sjøfolk som omfattes av ordningen og et noe høyere lønnsnivå enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Som følge av ny bioteknologilov foreslår regjeringen en bevilgningsøking på 184 mill. kroner, blant annet til tidlig ultralyd og NIPT-testing.

Det foreslås å øke utgifts- og inntektsbevilgningene til Kystvakten med 153 mill. kroner knyttet til refusjon fra Samferdselsdepartementet for nasjonal slepeberedskap.

Det foreslås å øke tilskuddet til kompensasjon ved avviking av pelsdyrhold med 150 mill. kroner. Bakgrunnen er forventinger om at oppdrettere som allerede har avviket sin virksomhet, vil søke kompensasjon etter gjeldende ordning og deretter kompensasjon i form av erstatning etter nye regler. Videre foreslås det å øke tilskuddet til omstillingsstøtte med 15 mill. kroner.

Det foreslås å bevilge 132 mill. kroner for å ta høyde for støtte til ikke-statlige lufthavner.

Regjeringen foreslår 130 mill. kroner for å videreføre den midlertidige støtteordningen for publikumsåpne arrangementer ut oktober.

Det foreslås 120 mill. kroner til lokale gang- og sykkelveitiltak i byvekstavtalene for Bergensområdet og Trondheimsområdet.

Det foreslås 100 mill. kroner til Grønn plattform, en felles konkurransearena under Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva. Ordningen skal fremme omstilling og grønn vekst gjennom å gi støtte til prosjekter innen forskning, innovasjon og kommersialisering.

Regjeringen foreslår 100 mill. kroner til oppfølging av hydrogensatsingen, herunder 85 mill. kroner til teknologiutvikling innen hydrogen gjennom Enova og 15 mill. kroner til et nytt forskningssenter (FME) for hydrogen og ammoniakk.

Regjeringen foreslår å videreføre den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet ut oktober i en nedtrappet versjon med bedre insen-

tiver, samtidig som det bes om fullmakt til å avvikle etter august dersom utviklingen blir som forventet. Det foreslås også å inkludere luftfarten i ordningen fra og med mai. Forslaget innebærer samlet sett en netto bevilgningsreduksjon på 1 mrd. kroner. Lavere utbetalinger enn hittil budsjettet og justerte anslag fremover trekker ned, mens særlig forslag om å forlenge ordningen trekker motsatt vei.

Regjeringen foreslår å redusere utgiftene under de regionale helseforetakene med 1 mrd. kroner som følge av at ubrukte særlige tilskudd fra 2020 ble overført til 2021.

Det forventes lavere utbetalinger under EØS-finansieringsordningene, blant annet som følge av forsinkelser i mottakerlandene grunnet koronapandemien.

Utgiftene på integreringsområdet reduseres med 760 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2021. Dette skyldes hovedsakelig færre bosatte overføringsflyktninger og lavere utbetalinger av tilskudd til flyktninger med nedsatt funksjonsevne.

Merverdiavgiftskompensasjonen til kommuner og fylkeskommuner reduseres som følge av lavere utgifter i kommunesektoren enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til byggeprosjekter utenfor husleieordningen med til sammen 500 mill. kroner. Nytt Livsvitenskapsbygg ved Universitetet i Oslo har et redusert behov på 650 mill. kroner på grunn av redusert fremdrift i prosjektet og Campus Ås har et økt behov på 150 mill. kroner.

Det foreslås å redusere tilskuddet til bygging av studentboliger med 307 mill. kroner, grunnet lavere fremdrift i prosjektene enn forventet.

Bevilgningen til beredskapslagring av legemidler foreslås redusert med 240 mill. kroner som følge av lavere anslag for utgifter til legemiddelavtaler. Anslaget er usikkert og vil kunne påvirkes av generell forsyningssituasjon og oppbyggingshastighet.

Bevilgningen til redningshelikopteranskaffelsen foreslås redusert med 208 mill. kroner, i hovedsak som følge av forskyvning av utbetalinger til leverandør.

Anslaget for summen av utbytter fra selskaper som forvaltes av Nærings- og fiskeridepartementet øker med 2,1 mrd. kroner. Anslag for de børsnoterte selskapene er basert på offentlig tilgjengelig informasjon om hvilke utbytter selskapene planlegger utbetalt i 2021.

Som følge av at garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring avvikles 30. juni, foreslås

det å tilbakeføre 810 mill. kroner av tapsavsetningen til statskassen.

Utbyttet fra Vinmonopolet øker med 221 mill. kroner. Årsregnskapet for 2020 viser økt resultat som følge av økt salg sammenlignet med det som er lagt til grunn i saldert budsjett. Det økte salget skyldes trolig mindre grensehandel og taxfree-salg, samt skjenkestopp og begrenset mulighet til reise som følge av pandemien.

Utbytte fra Statnett SF er fastsatt til 50 pst. av konsernets årsresultat for regnskapsåret 2020, og øker med 131 mill. kroner.

Regjeringen legger opp til at det ikke tas ut utbytte fra Kommunalbanken, og foreslår derfor at inntektsbevilgningen settes ned til null.

1.3 Statsbudsjettets stilling

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet var 396,6 mrd. kroner i Saldert budsjett 2021. Nå anslås underskuddet til 421,1 mrd. kroner. Da inngår de samlede endringene i budsjettet så langt i år, nye anslag for skatter og avgifter og renter på statens gjeld og kontantbeholdning mv., og forslag om endrede bevilgninger i denne proposisjonen.

Statsbudsjettets stilling fremgår av tabell 1.2 og 1.3.

Samlet overskudd på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond består av statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten fratrukket overføringen til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, samt rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets og Statens pensjonsfonds inntekter og utgifter utenom lånetransaksjoner

		Mill. kroner		
		Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	RNB 2021
A	Statsbudsjettets inntekter i alt	1 288 828	1 240 602	1 326 096
A.1	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	134 425	122 301	180 001
A.2	Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	1 154 402	1 118 301	1 146 095
B	Statsbudsjettets utgifter i alt	1 552 528	1 538 701	1 593 197
B.1	Utgifter til petroleumsvirksomhet	27 601	23 800	26 000
B.2	Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	1 524 928	1 514 901	1 567 197
=	Overskudd i statsbudsjettet før overføring til Statens pensjonsfond utland (A-B)	-263 701	-298 099	-267 101
-	Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	106 825	98 501	154 001
=	Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)	-370 525	-396 600	-421 102
+	Overført fra Statens pensjonsfond utland	417 426	396 600	421 102
=	Statsbudsjettets overskudd	46 901	0	0
+	Netto avsett i Statens pensjonsfond utland ¹	-310 601	-298 099	-267 101
+	Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	224 510	235 100	209 300
=	Samlet overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond	-39 190	-62 999	-57 801

¹ I tillegg kommer netto finanstransaksjoner i 2020 knyttet til petroleumsvirksomheten på 9,1 mrd. kroner, som overføres til Statens pensjonsfond utland, se tabell 1.3.

Tabell 1.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov

	Mill. kroner		
	Regnskap 2020	Saldert budsjett 2021	RNB 2021
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomhet</i>			
Utlån, aksjetegning mv.	184 150	134 688	146 781
- Tilbakebetalinger	132 232	124 894	125 965
- Statsbudsjettets overskudd	46 901	0	0
= Netto finansieringsbehov	5 017	9 793	20 815
+ Gjeldsavdrag	13 995	88 000	74 005
= Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov	19 012	97 793	94 820
<i>Lånetransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomhet</i>			
Salg av aksjer i Equinor ASA mv.	9 110	0	0
- Utlån, aksjetegning mv.	0	0	0
= Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten, overføres til Statens pensjonsfond utland	9 110	0	0

Kilde: Finansdepartementet

Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2021 forventes å bli 154 mrd. kroner, som er 55,5 mrd. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2021. Av økningen skyldes 38 mrd. kroner økte anslag for skatte- og avgiftsinntekter. Videre er anslaget for netto inntekter fra SDØE økt med 18,5 mrd. kroner, mens anslaget for utbytte fra Equinor er økt med 1,2 mrd. kroner. Sammenlignet med anslagene fra før koronapandemien er likevel inntektene fra petroleum justert kraftig ned som følge av de midlertidige endringene i petroleumsskattesystemet, som reduserer og skyver skattebetalingene ut i tid.

Fratrukket overføringen til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet, innebærer dette en *negativ* nettoavsetning til Statens pensjonsfond utland på 267,1 mrd. kroner. Samlede rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond anslås å utgjøre 209,3 mrd. kroner i 2021, hvorav 203,2 mrd. kroner fra utenlandsdelen av fondet. Det samlede *underskuddet* på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond anslås dermed til 57,8 mrd. kroner i 2021, mens det i saldert ble budsjettert med et samlet underskudd på 63 mrd. kroner.

En endelig fastsettelse av tilbakeføringen til statsbudsjettet fra Statens pensjonsfond utland vil

bli foreslått i forbindelse med nysalderingen for 2021-budsjettet.

Staten lånefinansierer ikke utgifter til drift, investeringer eller overføringer til private, kommuner og fylkeskommuner. Det oljekorrigerte underskuddet, hvor disse utgiftene inngår, finansieres av en overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statsbudsjettet gjøres dermed opp i balanse før lånetransaksjoner.

Statsbudsjettets lånetransaksjoner omfatter blant annet utlån til husholdninger og næringsliv, salg og kjøp av aksjer og innskudd i foretak og fond. Investeringer i selskaper regnes som lånetransaksjoner dersom forventet avkastning minst tilsvare avkastningen på alternative plasseringer. Med avkastning på alternative plasseringer menes finansiell avkastning som svarer til risikoen ved plasseringen. Lånetransaksjoner inngår verken i det oljekorrigerte, eller det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet.

Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov for 2021 anslås nå til 94,8 mrd. kroner, se tabell 1.3. Endringene fra saldert budsjett gjelder blant annet bevilgninger til hybrid- og obligasjonslån til Norwegian Air Shuttle ASA, økte utlån under Statens lånekasse og boliglånsordningen i Statens pensjonskasse samt reduserte avdrag på innlands statsgjeld.

Statens faktiske lånebehov og forslag om lånefullmakter kan avvike fra finansieringsbehovet som fremgår av tabell 1.3. Ved forslag om opptak av statlige lån og lånefullmakter korrigeres det for enkelte lånetransaksjoner som inngår i finansieringsbehovet, men ikke har likviditetseffekt. Dette gjelder blant annet opprettelse av og endringer i fond som er avsatt for fremtidige tilskudd. Samtidig påvirker enkelte poster på statsbudsjettet ikke likviditeten i pengemarkedet direkte, selv om de påvirker balansen på statsbudsjettet og størrelsen på statens kontantbeholdning. Det gjelder blant annet renter og overføringer fra Norges Bank.

1.4 Oversikt over økonomiske tiltak i møte med pandemien

Det er innført omfattende økonomiske tiltak og støtteordninger i møte med koronapandemien. Ordningene var opprinnelig ment å være kortvarige, men har i stor grad blitt forlenget fordi pandemien og smitteverntiltak fortsatt holder aktiviteten i norsk økonomi nede. Regjeringen har gjennom hele pandemien uttrykt at det vil være økonomiske tiltak så lenge vi har smitteverntiltak og krise i deler av næringslivet. Vi skal kompensere for økonomiske tap når det har vært og er nødvendig, og stimulere til vekst og aktivitet når det er mulig.

I 2020-budsjettet ble det til sammen bevilget 131,3 mrd. kroner til økonomiske tiltak i møte med pandemien.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2021, som ble lagt frem i oktober 2020, inneholdt betydelige bevilgninger til håndteringen av virusutbruddet og videreføring av støtteordninger for dem som var rammet av smitteverntiltakene. Om lag 11 mrd. kroner ekstra til helsesektoren var den største og viktigste prioriteringen. På grunn av usikkerhet om smitteverntiltakenes omfang og varighet, ble ordningene for kultur, frivillighet og idrett innrettet med varighet på et halvt år inn i 2021. Det samme gjaldt bevilgningene til tog- og kollektivtilbud.

Videre ble det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) i november foreslått ytterligere 17,3 mrd. kroner til håndteringen av pandemien. Smittetalene var da økt, både i Europa og Norge. Det var også innført strengere smitteverntiltak. Usikkerheten om den økonomiske utviklingen var økt sammenlignet med budsjettforslaget i oktober. Tilleggsnummeret omfattet blant annet om lag 7,4 mrd. kroner til kommunene og fylkeskommunene, som kompensasjon for merutgifter og min-

dreinntekter som følge av pandemien, på toppen av 3,3 mrd. kroner til kommunesektoren i regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020–2021). Tilleggsnummeret inneholdt også forslag om en ny generell kompensasjonsordning for bedrifter og forlenget av utvidelser i dagpengeordningen, sykepengeordningen og ordningen med omsorgspenger.

Under de påfølgende budsjettforhandlingene på Stortinget ble det bevilget ytterligere 5 mrd. kroner til håndtering av pandemien i saldert budsjett for 2021. Det ble blant annet vedtatt høyere kompensasjonsgrad i den nye kompensasjonsordningen for bedrifter, og den midlertidige opphevelsen av flypassasjeravgiften ble forlenget ut 2021.

Hittil i 2021 er det fremmet og behandlet en rekke proposisjoner med ytterligere økonomiske tiltak. Mest omfattende var Prop. 79 S (2020–2021) som ble lagt frem i slutten av januar. Tiltakene var i hovedsak forlengelser og justeringer av eksisterende støtteordninger som i utgangspunktet hadde varighet frem til våren. Blant annet ble kompensasjonsordningen for næringslivet forlenget ut juni. Proposisjonen omfattet også en kommunal tilskuddsordning for lokale virksomheter og økt tilskuddsramme for Avinor. Det ble videre foreslått tiltak for barn, ungdom og studenter, og tiltak knyttet til arbeidet med å forhindre import-smitte. Arbeidsgivers fritak fra lønnsplikt under permittering og retten til å motta dagpenger er også blitt forlenget til og med 30. september.

I denne proposisjonen foreslår regjeringen ytterligere forlengelser og justeringer av flere støtteordninger, samt flere nye tiltak for å avhjelpe de negative konsekvensene av pandemien. I lys av usikkerheten i smittesituasjonen på arbeidsmarkedet foreslår regjeringen å videreføre særreglene for sykepenger og omsorgspenger frem til og med 30. september, noe som blant annet vil avlaste arbeidsgivers utgifter og kompensere selvstendig næringsdrivende og frilansere for tapt inntekt ved koronarelatert fravær. Videre foreslås det å forlenge stønadperioden for personer som mottar arbeidsavklaringspenger på ordinære vilkår og som arbeidssøker frem til og med 30. september. I tillegg foreslås det at personer som har gått ut maksimal sykepengeperiode, skal få rett til arbeidsavklaringspenger i en begrenset periode selv om de ikke oppfyller de ordinære vilkårene.

Det foreslås omfattende tiltak rettet mot næringslivet. Den generelle kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall varer i utgangspunktet ut juni. For å bidra til økt trygghet for bedrifter i en fortsatt usikker tid, samtidig

Tabell 1.4 Økonomiske tiltak som er vedtatt eller foreslått i møte med pandemien i 2021. Mrd. kroner

	Bevilgning 2021 ¹
<i>Tiltak for bedrifter</i>	<i>39,0</i>
Generell kompensasjonsordning for næringslivet	9,0
Luftfart	7,2
Kultur, idrett og frivillighet	4,2
Reiseliv	2,7
Maritim sektor	0,6
Folketrygden	1,7
Omstilling næringsliv	2,0
Andre tiltak overfor næringslivet ²	11,5
<i>Tiltak for husholdninger</i>	<i>19,7</i>
Folketrygden	11,9
Utdanning og kompetanse	5,8
Inkludering og integrering	0,5
Sårbare grupper	1,0
Annet til husholdninger	0,4
<i>Tiltak for sektorer med kritiske samfunnsoppgaver</i>	<i>35,2</i>
Kommunesektoren	18,1
Helsesektoren	13,9
Kollektivtransport	1,3
Annet til kritiske samfunnsoppgaver	1,9
Sum økonomiske tiltak	93,9

¹ Låntransaksjoner og garantifullmakter mv. er ikke medregnet i tabellen.

² Omfatter bl.a. lønnsstøtteordningen, støtteordningen for publikumsåpne arrangementer, bokført effekt i 2021 av skattemessig tilbakeføring av underskudd i 2020 mot overskudd i 2018 og 2019 og bokført effekt i 2021 av midlertidig startavskrivning på 10 pst. på saldogruppe D i 2020.

som hensynet til omstilling og insentiveffekter iveretas, foreslår vi å forlenge ordningen i to tomånedersperioder (juli/august og september/oktober), men i en nedtrappet versjon som gir sterkere insentiver til aktivitet. Regjeringen ber samtidig om fullmakt fra Stortinget til å avvikle ordningen etter én tomånedersperiode dersom gjenåpningen av samfunnet har kommet tilstrekkelig langt på nasjonalt nivå. I tillegg foreslås det å forlenge lønnsstøtteordningen og lånegarantiordningen.

Regjeringen foreslår å bevilge ytterligere 1 mrd. kroner til den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter. Forslaget

innebærer en buffer på denne ordningen som skal utbetales ved behov, for eksempel dersom lokale eller regionale innstramminger i sommer eller høst legger vesentlige begrensninger på næringsaktivitet. Midlene skal komme næringslivet i hardt rammede kommuner til gode, ved at kommunene selv kan tilpasse støtteutbetalingene til lokale forhold, herunder til reiselivs-, arrangements-, og serveringsnæringen.

Regjeringen har prioritert å gjøre helsesektoren i stand til å håndtere pandemien og smittevern. Det foreslås i denne proposisjonen å øke bevilgningen til flere helsetiltak. Blant annet fore-

slås det i overkant av 2 mrd. kroner til innkjøp av prøvetakingsutstyr og iverksettelse av et nasjonalt system for massetesting for covid-19, samt 625 mill. kroner til innkjøp av ytterligere vaksiner mot covid-19.

Koronapandemien har store økonomiske konsekvenser for kommunesektoren. I tillegg til den kommunale kompensasjonsordningen for lokalt næringsliv foreslår regjeringen å kompensere kommunene med 2,7 mrd. kroner for merutgifter og inntektsbortfall som følge av pandemien i andre halvår 2021. Dette skal sette kommunene i stand til å håndtere pandemien, slik at det ikke skal være nødvendig å redusere tjenestetilbudet for øvrig, herunder tilbud til sårbare grupper, barnehager, skole eller eldreomsorg.

Regjeringen tar ytterligere grep for å bekjempe negative langtidsvirkninger av krisen. Blant annet foreslås nye tiltak for økt kompetanse og for å ta igjen tapt progresjon i skole, voksenopplæring og barnehage. Det foreslås også nye

omfattende tiltakspakker rettet mot sårbare grupper og psykisk helse.

Luffarten er sterkt påvirket av pandemien. I forbindelse med Prop. 79 S (2020–2021) ble tilskuddsrammen til Avinor økt med 2,75 mrd. kroner for første halvår. Som varslet i januar kommer regjeringen i denne proposisjonen tilbake med en vurdering av støttebehov for andre halvår. Regjeringen foreslår en tilskuddsramme for Avinor på over 1 mrd. kroner for andre halvår 2021.

Tabell 1.4 oppsummerer de økonomiske tiltakene i 2021-budsjettet medregnet forslagene regjeringen nå legger frem. Omfanget av økonomiske tiltak er stort og dekker bredt. Frem til nå er det vedtatt eller foreslått tiltak overfor bedrifter for 39 mrd. kroner, tiltak overfor husholdninger for 19,7 mrd. kroner og tiltak overfor sektorer med kritiske samfunnsoppgaver for 35,2 mrd. kroner. Til sammen utgjør tiltakene 93,9 mrd. kroner i 2021, hvorav 14,7 mrd. kroner foreslås i denne proposisjonen.

1.5 Anmodningsvedtak

Tabell 1.5 Oversikt over omtale av anmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Omtalt side
2016–2017	108	Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse	151
2017–2018	589	Endret regelverk for voldsoffererstatningsordningen	58
2017–2018	590	Inkludering av voldsofre fra eldre saker og gjenopptakelsessaker i voldsoffererstatningsordningen	58
2017–2018	615	Gjennomgang av regelverket om pasientreiser	116
2017–2018	616	Evaluering av pasientreiseforskriften	116
2017–2018	617	Gjennomgang av organiseringen av pasientreiseordningen i de regionale helseforetakene	116
2017–2018	886	Gjennomgang av Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS)	39
2019–2020	617	Tidlig ultralyd til alle kvinner	98
2019–2020	618	Redusert aldersgrense for tilbud om fosterdiagnostikk	98
2019–2020	619	NIPT-test til kvinner som har rett til fosterdiagnostikk	98
2019–2020	711	Samtykke i Smittestopp-applikasjonen	115
2019–2020	783	Vurdering av forlengelse av skipsfinansieringstilbudet	145
2020–2021	72	Utrede en ordning med rullerende MTB	145
2020–2021	134	Forsvarsbudsjettets eksponering mot valutasvingninger	188
2020–2021	135	Eventuelle forslag om å flytte ledelselementer i Forsvaret til Nord-Norge	188
2020–2021	156	Finansieringen av private barnehager og kapitaltilskudd til private barnehager	40
2020–2021	169	Felles svensk-norsk grensestasjon på Magnormoen	64
2020–2021	174	Godkjenningsordning for private som vil tilby NIPT-test	98
2020–2021	177	NIPT-test til gravide i offentlig regi	98
2020–2021	226	Testing for covid-19 på grensen	115
2020–2021	227	Økt testkapasitet i hele landet	115
2020–2021	236	Sikring av lokalt tilstedeværende politi i Oslo, politistasjoner	63
2020–2021	237	Sikring av lokalt tilstedeværende politi i Oslo, konsekvensanalyse	63
2020–2021	270	Vurdering av insentivordning for produksjon av biogass	169
2020–2021	285	Griegakademiet ved Universitetet i Bergen	38
2020–2021	286	Nybygg ved Studentersamfundet i Trondhjem	31
2020–2021	533	Kriseplan for norsk luftfart i 2021	161
2020–2021	549	Myndighetspålagt vedlikehold og tilsyn i kompensasjonsordningen	126

Tabell 1.5 fortsetter

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Omtalt side
2020–2021	550	Likebehandling i støtteordninger for bedrifter med egne ansatte/ som eier egne driftsmidler og bedrifter som leier personell/leaser utstyr	127
2020–2021	556	Tilstrekkelige ressurser til å øke testkapasiteten	116
2020–2021	557	Testkapasitet på lufthavner	116
2020–2021	579	Grensehandelsbarometer	123
2020–2021	588	Kompensasjonsordning for luftfart	161
2020–2021	589	Stortingsmelding om nasjonal luftfartsstrategi	161
2020–2021	590	Flyrutetilbud Oslo – Stord og Oslo – Ørland	154
2020–2021	671	Støtte til ikke-statlige lufthavner	155
2020–2021	601	Hjelpestønad ved langvarige sykehusopphold	88
2020–2021	660	Redusere inntektstapet til destinasjonsselskapene	126
2020–2021	661	Reduserte ferjetakster på fylkesvei- og riksveiferjer	157
2020–2021	664	Tapt varelager i kompensasjonsordningen	127
2020–2021	669	Insentivordning for film- og tv-produksjoner	49
2020–2021	722	Sikring av lokalt tilstedeværende politi i Oslo	63
2020–2021	764	Regional tilstedeværelse for Eksportfinansiering Norge	149
2020–2021	778	Digitalisere søknad om våpentillatelse og andre prosesser i våpenforvaltningen	64

2 Forslag under det enkelte departement

2.1 Utenriksdepartementet

Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det er opprettet en ny stilling som spesialutsending for helseberedskap og krise ved EU-delegasjonen i Brussel. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på Helse- og omsorgsdepartementets kap. 700, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner til forskning og utvikling i regi av ambassaden i Tel Aviv. Formålet skal være å følge opp regional utvikling og det bilaterale samarbeidet mellom Norge og Israel med spesiell vekt på forskning, innovasjon og helse.

Kap. 115 Næringsfremme, kultur og informasjon

Post 70 Kultur- og informasjonsformål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 118, post 70 for å støtte Riddu Riddu-festivalen. Festivalen anses som et viktig bidrag til internasjonalt samarbeid i Arktis. Tiltaket er en av satsingene i Meld. St. 9 (2020–2021) *Mennesker, muligheter og norske interesser i nord*.

Post 71 Næringsfremme, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 118, post 74, jf. omtale under kap. 118, post 74.

Kap. 116 Internasjonale organisasjoner

Post 70 Pliktige bidrag

Andelen av Norges regulære bidrag til FN som kan regnes som bistand etter OECD-DACs regelverk er økt fra 18 til 47 pst. Utbetalingen i 2021 over posten anslås til 99,3 mill. kroner, mens det var lagt til grunn 169,5 mill. kroner i Prop. 1 S (2020–2021). Nedgangen på 70,2 mill. kroner skyldes i hovedsak at en økt andel av bidraget føres over bistandsbudsjettets kap. 151, post 74. I tillegg kommer valutakursendringer. Videre innebærer resultatet av forhandlingene om NATOs sivile budsjett i desember 2020 at Norges bidrag for 2021 er om lag 6 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Også utbetalingene til andre organisasjoner reduseres som følge av valutakursutviklingen og oppdaterte anslag for kontingentene.

Bevilgningen på posten foreslås til sammen redusert med 80 mill. kroner.

Kap. 117 EØS-finansieringsordningene

Post 77 EØS-finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres

Post 78 Den norske finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres

Oppdaterte anslag fra EØS-midlenes sekretariat i Brussel (Financial Mechanism Office) viser et lavere utbetalingsbehov i 2021 enn anslått ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2021. Avtalen med Ungarn ble ferdigforhandlet i desember 2020 og utbetalingene til programmene i Ungarn kan starte i 2021, forutsatt enighet om fondsoperatør for ett av fondene.

Mindrebehovet i 2021 har sammenheng med flere faktorer. Alle mottakerland er nå i en utviklings- eller driftsfase av programmene og prosjektene. Av 96 programmer som nå er i utviklings- eller driftsfasen, har 25 programmer utfordringer som i stor grad er et resultat av koronapandemien. Mange av mottakerlandene er sær-

lig hardt rammet av covid-19. Det forventes reduserte utbetalinger til alle de største mottakerne av EØS-midlene, Polen, Romania, Bulgaria og Ungarn. Økt politisk oppmerksomhet rundt EØS-midlene har i flere land medført at fremdriften og programutviklingen har tatt lenger tid enn forventet. I tillegg skyldes om lag 144 mill. kroner av reduksjonen valutakursendringer.

Bevilgningen på kap. 117, post 77 foreslås redusert med 500 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 117, post 78 foreslås redusert med 520 mill. kroner.

Kap. 118 Utenrikspolitiske satsinger

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, 71, 72 og 73

Det foreslås økte ressurser til å dekke driftsutgifter til tiltak rettet mot hav, herunder FNs spesi- alutsending for hav i perioden frem til og med FNs andre havkonferanse i Portugal.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 118, post 73.

Post 70 Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås å overføre 1 mill. kroner fra kap. 118, post 70 til Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 553, post 63. Midlene skal gå til en treårig prosjektstilling som ungdomskoordinator ved Sekretariatet for regionalt nordområdeforum. Dette er en del av oppfølgingen av innspill fra ungdomspanelet til nordområdemeldingen. Stillingen skal bidra til å fremme ungdomsdimensjonen i dialogen mellom regjeringen og regionalt nivå om nordområdepolitikken.

Det foreslås også å flytte 1 mill. kroner til Riddu Riddu-festivalen, jf. omtale under kap. 115, post 70.

Bevilgningen på posten foreslås til sammen redusert med 2 mill. kroner.

Post 73 Klima, miljøtiltak og hav mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 118, post 73 med 1,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 118, post 21.

Post 74 Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.

Voluntary Principles Initiative (VPI) for Security and Human Rights er et internasjonalt initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Prosjektet har bidratt med veiledning og har vært en referanse for globale selskaper. Norge har støttet VPI siden starten for 18-20 år siden. Regjeringen mener at målene for prosjektet er nådd og foreslår å avvikle medlemskapet og tilhørende kontingent. Avslutning av medlemskapsstøtten vil føre til at selskape- ne som benytter seg av VPI vil måtte betale litt mer.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,2 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap 115, post 71.

Kap. 3100 Utenriksdepartementet

Post 01 Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene

Koronapandemien førte i 2020 til en reduksjon i antall søknader om pass ved utenriksstasjonene. I 2020 var det 14 000 innkomne saker om pass, noe som er nesten 8 000 færre saker enn i 2019. Det antas at antall passaker for 2021 vil være på omtrent samme nivå som for 2020. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 8,9 mill. kroner.

Regjeringen vil fra 1. juli 2021 heve gebyret for gjenerverv av norsk statsborgerskap ved melding for personer som har tapt norsk statsborgerskap som følge av prinsippet om ett statsborgerskap, fra 2 700 kroner til 3 200 kroner, slik at gebyret er kostnadsdekkende. Det foreslås likevel å nedjustere bevilgningen med 3,7 mill. kroner som følge av nedgang i prognosen for gjenervervssaker i 2021.

Til sammen foreslås bevilgningen på posten redusert med 12,6 mill. kroner.

Post 02 Gebyrer for utlendingssaker ved utenriks- stasjonene

For kap. 3100, post 02 er bevilgningsforslag basert på tall fra Beregningsgruppen for utlendingssaker og priser som fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet og EU (visum). Gebyrinntektene for 2021 er beregnet til 109,4 mill. kroner, hvilket utgjør en reduksjon på 21,8 mill. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2021. Med bakgrunn i koronapandemien reduseres prognosen for flere sakstyper. Blant annet mer enn halveres antall visumsøknader sammenlignet med anslaget i Saldert budsjett

2021. Videre ventes det om lag 36 000 søknader om visum ved utenriksstasjonene i år, mens det i et normalår kommer over 200 000 søknader.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 21,8 mill. kroner.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Regjeringens forslag til endringer på bistandsbudsjettet i denne proposisjonen og proposisjoner fremmet tidligere i år innebærer samlet en uendret bistandsramme. Programområde 03 foreslås redusert med 12 mill. kroner. Det gjelder inndekning for 12 mill. kroner til etablering av et vaksine-sekretariat på kap. 140, post 21, jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021).

Det foreslås flere omdisponeringer innenfor bistandsrammen. Dette innebærer blant annet en økning til samarbeidet med sivilsamfunnsorganisasjoner som når ut til sårbare grupper i partnerland i Afrika sør for Sahara, økt innsats for matsikkerhet og landbruk i Malawi, økte bidrag til Skatt for utvikling-programmet under Kunnskapsbanken og økt støtte til FNs fredsbyggingsfond. Økningene dekkes inn ved lavere flyktningutgifter, forsinkelser i prosjekter på grunn av pandemien og øvrige omdisponeringer på bistandsbudsjettet.

Kap. 140 Utenriksdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Som en følge av koronapandemien er det lavere aktivitetsnivå også i 2021. Det er blant annet ikke mulig å gjennomføre arrangementer som Oslo Forum (Norges årlige samling for fredsmeklere) i sitt opprinnelige format i år. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 7,7 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Den pågående pandemien har medført at flere investeringsprosjekter på eiendomssiden er blitt forsinket. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Kap. 144 Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)

Post 70 Utvekslingsordninger, kan overføres

Som følge av koronapandemien blir det færre utvekslinger i år enn antatt. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 35 mill. kroner.

Kap. 151 Fred, sikkerhet og globalt samarbeid

Post 71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen til ordningene for globale sikkerhetsutfordringer for å omdisponere til andre behov på bistandsbudsjettet. Reduksjonen vil omfatte tiltak som øker kunnskap og kompetanse om globale sikkerhetsutfordringer som terrorisme, radikalisering, voldelig ekstremisme og organisert kriminalitet. Forslaget innebærer ikke brudd med inngåtte avtaler.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Post 73 FN og globale utfordringer, kan overføres

FNs fredsbyggingsfond er et finansielt verktøy for rask stabilisering og langsiktig fredsbygging. Fondet skal bidra til at FN har ressurser til å støtte inkluderende politiske løsninger og forebygge og redusere konflikt og politisk vold. Norge inngikk sent i 2020 en femårig avtale om å utbetale 500 mill. kroner til fondet totalt i perioden 2020–2024, med forbehold om Stortingets samtykke. Det foreslås å øke tildelingen til FNs fredsbyggingsfond i 2021 for å bidra til å ivareta Norges forpliktelser. Økt tildeling vil bidra til FNs evne til å forebygge konflikt, skape varig bærekraftig fred og reformere FNs utviklingssystem.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 7,6 mill. kroner.

Post 74 Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv., kan overføres

Andelen bistand etter OECD-DACs regelverk for FNs regulære bidrag har økt fra 18 til 47 pst, jf. omtale under kap. 116, post 70. Bidraget til FN på kap. 151, post 74 er 88 mill. kroner, mens det var lagt til grunn 34 mill. kroner i Prop. 1 S (2020–2021). En mindre del av økningen kan dekkes innenfor gjeldende bevilgning.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 50 mill. kroner.

Kap. 152 Menneskerettigheter

Post 70 Menneskerettigheter, kan overføres

Det foreslås en økning av bevilgningen til menneskerettighets- og rettsstatstiltak i Guatemala og Venezuela. Tiltakene skal gjennomføres av International Commission of Jurists. Målet med tiltaket i Venezuela er å bidra til rettssystemets uavhengighet, drive med påvirkningsarbeid opp mot FNs menneskerettighetsråd og Den interamerikanske MR-domstolen, samt øke sivilsamfunnsorganisasjoners og journalisters kunnskap om rettsstatsprinsipper. Tiltaket i Guatemala skal bidra til juridisk uavhengighet og rettsikkerheten til urfolk.

Bevilgningen foreslås økt med 3,4 mill. kroner.

Kap. 159 Regionbevilgninger

Post 71 Europa og Sentral-Asia, kan overføres

Deler av midlene til Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) prosjekt om institusjonssamarbeid om vannkraft i Ukraina i 2021 vil ikke bli brukt til prosjektet i år. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 15 mill. kroner.

Post 75 Afrika, kan overføres

Koronapandemien og smitteverntiltak som stengte skoler, reiserestriksjoner og redusert økonomisk aktivitet, har hatt store konsekvenser i utviklingsland. Økende fattigdom og sult er sentrale trekk. Nesten 700 millioner mennesker mangler matsikkerhet, hvorav 27,3 millioner mennesker bare i Den demokratiske republikken Kongo. Allerede utsatte og sårbare grupper er spesielt hardt rammet. Stengningen av skoler har ikke bare skapt en læringskrise, men har også økt risikoen for barneekteskap, overgrep, psykiske lidelser og sult/underernæring. Jenter er særlig utsatt for ikke å komme tilbake til skolen når de gjenåpner.

Sivilsamfunnsorganisasjonene, med lokale partnere og lokal bemanning i utviklingsland, har opprettholdt aktiviteten, selv med stengte grenser. Sivilsamfunnet bidrar både med tjenester overfor spesielt sårbare og marginaliserte grupper, samt innsats for å sikre borgernes rettigheter i krisetid. Sivilsamfunnsorganisasjoner har gode forutsetninger for å bidra til økt matsikkerhet gjennom økt, og mer klimatilpasset lokal matproduksjon. De kan også spille en nøkkelrolle i å tilby skolemat og gjenåpne skoler. Utdanning er grunnleg-

gende for å gjenoppbygge bedre og mer bærekraftige samfunn i etterkant av krisen, og vil også ha avgjørende betydning for likestilling og jobbskaping.

Det foreslås 125 mill. kroner til samarbeidet med sivilsamfunnsorganisasjoner som når ut til sårbare grupper i partnerland i Afrika sør for Sahara. Økningen vil rettes inn mot sivilt samfunns arbeid med klimatilpassing, matsikkerhet og lokal matproduksjon samt skolemat og gjenåpning av skoler.

I tillegg foreslås det 15 mill. kroner til arbeidet med landbruk og matsikkerhet i Malawi. Midlene skal bidra til at TRANSFORM-programmet, hvor Kirkens Nødhjelp, Utviklingsfondet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og malawiske organisasjoner samarbeider under ett program, kan videreføres i henhold til planene.

Bevilgningen på posten foreslås til sammen økt med 140 mill. kroner.

Post 76 Asia, kan overføres

Etter militærkuppet i Myanmar har regjeringen frosset stat-til-stat-samarbeidet med Myanmar, men vil samtidig opprettholde det totale bistandsnivået til landet. Det foreslås derfor å flytte midler fra kap. 161, post 72, der mye av stat-til-stat-samarbeidet ligger, til kap. 159, post 76, jf. omtale under kap. 161, post 72. Midlene vil gå til arbeid for særlig sårbare grupper, fortrinnsvis gjennom norske sivilsamfunnsorganisasjoner.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 15,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 161, post 72.

Post 77 Latin-Amerika og Karibia, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 19 mill. kroner for å omdisponere midler til andre behov på bistandsbudsjettet.

Kap. 160 Helse

Post 70 Helse, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 20 mill. kroner. Det gjelder inndekning for 12 mill. kroner til etablering av et vaksinesekretariat under kap. 140, post 21, jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021), samt omdisponering av midler for å dekke andre behov på bistandsbudsjettet.

Kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid

Post 70 Utdanning, kan overføres

I juli 2021 skal det være en påfyllingskonferanse for Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) for perioden 2021–2025. GPE er det største fondet på utdanningssektoren og bistår utviklingsland med utvikling av utdanningssystemer. Satsingsområder for den neste perioden er jenters utdanning, inkludering av marginaliserte grupper, bedre kvalitet i utdanningen i tillegg til utvikling og gjenoppbygging av utdanningssystemer etter pandemien. I 2019 gikk 85 pst. av midlene til Afrika sør for Sahara og 60 pst. til land i krig og konflikt. Norge har støttet GPE siden opprettelsen i 2002. Siden 2002 har GPE bidratt til at 160 millioner flere barn har fått skolegang

Det foreslås en fullmakt om at det i 2021 kan gis tilsagn om tilskudd til GPE med inntil 3 700 mill. kroner i perioden 2021–2025 under posten, jf. forslag til romertallsvedtak.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner for å omdisponere til andre behov på bistandsbudsjettet.

Post 72 Kunnskapsbanken og faglig samarbeid, kan overføres

Norge doblet skatterelatert bistand fra 2015 til 2019 og nådde med dette målet i «Addis Tax Initiative» ett år før tiden. Bevilgningen falt noe i 2020 som følge av pandemiresponsen og fordi nedstengninger gjorde det vanskeligere å få gjennomført prosjektene. Det er nå behov for ytterligere midler til programmet Skatt for utvikling for å bidra til å nå Norges forpliktelse om å finansiere minst 268 mill. kroner i skatterelatert bistand også i 2021. Posten foreslås økt med 31 mill. kroner til dette formålet.

Stat-til-stat bistanden til Myanmar ble frosset etter militærkuppet i februar. Prosjekter i Myanmar innen Olje for utvikling og Fisk for utvikling som finansieres over denne posten, er dermed frosset. Det foreslås derfor å flytte 15,4 mill. kroner som skulle gått til kunnskapsprogrammer i Myanmar til kap. 159, post 76, jf. omtale under kap. 159, post 76.

Bevilgningen på posten foreslås til sammen økt med 15,6 mill. kroner.

Kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi

Post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk, kan overføres

Norge har vært medlem av Det internasjonale fondet for jordbruksutvikling (IFAD) siden etableringen i 1977. Fondet er en særorganisasjon i FN og har som hovedformål å bekjempe fattigdom på landsbygda i utviklingsland, der nesten 80 pst. av verdens fattigste bor. Gjennom lån og gavebistand har fondet støttet nærmere 1 100 programmer og prosjekter for bedre matsikkerhet og ernæring i 125 mottakerland. Forhandlingen om IFADs 12. kapitalpåfylling er gjennomført, og den skal bidra til å finansiere virksomheten i perioden 2022–24. Det foreslås en fullmakt om at Norge kan bidra i den 12. kapitalpåfylling i Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD-12) med et beløp på inntil 508 mill. kroner for perioden 2022–2024, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 171 FNs utviklingsarbeid

Post 73 Internasjonale rekrutteringer og tilskudd til andre tiltak i FN, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5 mill. kroner for å omdisponere til andre tiltak over bistandsbudsjettet.

Kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Bevilgningen dekker Norges kjernebidrag til de multilaterale utviklingsbankene og nordisk utviklingsfond. Beløpene fremforhandles multilateralt, innenfor rammen gitt i mandat, og gir flerårige forpliktelser. For kapitaløkninger inngås avtalene i annen valuta, og beløpene kan dermed variere fra år til år. Etter at Prop. 1 S (2020–2021) ble lagt frem, er nå alle avtaler sluttforhandlet, og det er et mindrebehov på 10 mill. kroner på posten.

Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 10 mill. kroner.

I tillegg foreslås det at Norge kan delta i den femte kapitaløkningen i Nordisk utviklingsfond (Nordic Development Fund, NDF) med 97,3 mill. euro i ti årlige bidrag for perioden 2022–2031, jf. forslag til romertallsvedtak. NDF finansierer klimatilstand i utviklingsland, primært i Afrika, og vil med kapitaløkningen få et forsterket fokus på de

fattigste landene i Afrika og økt støtte til klimatilpasning. Kapitaløkningen i Nordisk utviklingsfond var ikke avklart da Prop. 1 S (2020–2021) ble lagt frem for Stortinget.

Kap. 179 Flyktningtiltak i Norge

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Etter OECDs regelverk kan visse utgifter knyttet til flykningers opphold i Norge og reintegrering i hjemlandet klassifiseres som offisiell utviklingsbistand (ODA) og belastes bistandsbudsjettet.

Basert på oppdaterte anslag anslås de ODA-godkjente flyktningutgiftene i 2021 å bli 92,3 mill. kroner lavere enn i Saldert budsjett 2021. Det vises for øvrig til budsjettforslagene under Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne- og familiedepartementet som administrerer disse tiltakene i Norge. Nedgangen gjelder blant annet lavere anslag fra Utlendingsdirektoratet knyttet til statlige mottak.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 92,3 mill. kroner.

Andre saker

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Finansdepartementets rundskriv R-101 fastsetter hvilke eiendels- og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende med statskassen. Andre unntak fra kontantprinsippet skal gjøres på grunnlag av uttrykkelig vedtak av Stortinget. Utenriksdepartementet har behov for unntak fra kontantprinsippet knyttet til visse typer transaksjoner ved norske utenriksstasjoner.

Utenriksdepartementet ber om Stortingets samtykke til å føre utbetalinger knyttet til refunderbart depositum for utenriksstasjonenes leide eiendommer for inntil 50 mill. kroner mot mellomværende med statskassen. Videre ber Utenriksdepartementet om Stortingets samtykke til å føre ut- og innbetalinger knyttet til aktiviteter og prosjekter som norske utenriksstasjoner gjennomfører på vegne av andre aktører, og som ikke skal belastes Utenriksdepartementets kapitler, mot mellomværende med statskassen, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.2 Kunnskapsdepartementet

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Tilsyn med friskoler

Riksrevisjonen omtalte i Dokument 1 (2018–2019) mangelfull oppfølging av friskoler hvor det vurderes å være høy risiko for at statstilskudd og skolepenger ikke disponeres i samsvar med loven. Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité forutsatte at kunnskaps- og integreringsministeren sørger for at det blir gjennomført tilstrekkelig kontroll med de aktuelle skolene. Etter Kunnskapsdepartementets vurdering gir Utdanningsdirektoratets årlige kontroll med friskolenes årsregnskaper, sammen med andre kilder, et godt grunnlag for et risikobasert tilsyn. Kunnskapsdepartementet vil i styringen av Utdanningsdirektoratet følge med på utviklingen av tilsynsmetodikken og vurdere behovet for ressurser til tilsyn. Det foreslås å styrke direktoratets kapasitet til å føre tilsyn med friskoler med 1 mill. kroner på bakgrunn av Riksrevisjonens undersøkelse og økningen i antall friskoler de siste årene.

Flytting av oppgaver fra Utdanningsdirektoratet til Kompetanse Norge

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning over kap. 256, post 01 til oppgaver som er flyttet fra Utdanningsdirektoratet til Kompetanse Norge fra 1. januar 2020.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 0,4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Det foreslås å redusere bevilgningen med 11,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon i inntekter over kap. 3220, post 01. Nedjusteringen skyldes færre oppdrag og at inntekter fra VIGO, nettstedet hvor en kan søke videregående opplæring i skole, bedrift eller voksenopplæring/realkompetansevurdering, ikke lenger håndteres som oppdrag, men som en utgiftsdeling og dermed nettoføres på kap. 220, post 21, jf. nye krav til regnskapsmessig håndtering av innbetalinger i

Finansdepartementets rundskriv R-101 gjeldende fra 1. januar 2021.

Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet

Post 01 Inntekter ved oppdrag

Nedjustering av oppdragsutgifter og oppdragsinntekter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 11,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon over kap. 220, post 21. Nedjusteringen skyldes færre oppdrag og at inntekter fra VIGO ikke lenger håndteres som oppdrag, men som en utgiftsdeling, og dermed nettoføres på kap. 220, post 21, jf. nye krav til regnskapsmessig håndtering av innbetalinger i Finansdepartementets rundskriv R-101 gjeldende fra 1. januar 2021.

Kap. 224 Tilskudd til freds- og menneskerettighetsentre

Post 70 Freds- og menneskerettighetsentre

Falstadsenteret holder til i fredede bygninger ved den gamle Falstad leir i Ekne i Trøndelag. Senteret har gjennom de siste årene arbeidet med utvikling av det tidligere leirområdet som minnelandskap, for å bruke dette i undervisning og formidling. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 1,4 mill. kroner for å øke senterets kapasitet og kompetanse til undervisning av skoleelever i menneskerettigheter og demokratisk medborgerskap.

Arkivet freds- og menneskerettighetsenter holder til i Kristiansand, og har et nasjonalt ansvar for krigsseilerhistorie. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner til senterets arbeid med krigsseilerregisteret. Samlet foreslår regjeringen å øke bevilgningen med 2,4 mill. kroner.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 13 mill. kroner som følge av at sentralt gitt skriftlig eksamen i videregående skole og for 10. trinn i ungdomsskolen er avlyst våren 2021. Bevilgningen finansierer statsforvalternes utgifter til administrasjon av sentralt gitt eksamen. De aktivitetsstyrte utgiftene omfatter blant annet leie av lokaler, reiseutgifter og administrative ressurser til gjennomføring av sensorskolering, fellessensur og klagesensur.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 87,4 mill. kroner som følge av at sentralt gitt skriftlig eksamen i videregående skole og for 10. trinn i ungdomsskolen er avlyst våren 2021. Bevilgningen finansierer honorar- og reiseutgifter til sensorer for sentralt gitt eksamen.

Post 60 Tilskudd til landslinjer

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner som følge av at oppstarten av landslinjen i bratt friluftsliv ved Rauma videregående skole er utsatt fra høsten 2020 til høsten 2021. Dette skyldes få søkere i 2020. Det er derfor ikke behov for å trappe opp tilskuddet som lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold til Norge

Det foreslås å redusere bevilgningen med 4,2 mill. kroner som følge av at det er færre elever som utløser tilskudd sammenlignet med forutsetningene som lå til grunn for Saldert budsjett 2021.

Post 65 (ny) Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Det foreslås å bevilge 73,8 mill. kroner som følge av at renten som legges til grunn for bevilgningen, er økt fra 0 pst. i Saldert budsjett 2021 til 0,5 pst.

Post 69 Tiltak for fullføring av videregående opplæring

Utvidet målgruppe for tilskudd for at permitterte og arbeidsledige skal fullføre videregående opplæring

Det er bevilget 300 mill. kroner for at permitterte og arbeidsledige skal få mulighet til å fullføre videregående opplæring. Tilskuddet skal legges til rette for at anslagsvis 5 000 personer i målgruppen skal kunne fullføre videregående opplæring. Erfaringene så langt tyder på at etterspørselen er lavere enn det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2021. Voksne som mangler studie- eller yrkeskompetanse, har ofte lav utdanningsmotivasjon. I tillegg er det relativt få permitterte som ønsker å ta utdanning mens de venter på å komme tilbake i arbeid. Fylkeskommunene har også vært tilbakeholdne med å ta inn personer som har behov for lange opplæringsløp, med en midlertidig statlig finansiering. Derfor varsler regjeringen

i kommuneproposisjonen for 2022 at det tas sikte på å videreføre tilskudd til tilbud for personer uten rett til videregående opplæring frem til den utvidete retten til videregående opplæring etter planen trer i kraft høsten 2023, jf. Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden.

På bakgrunn av at den opprinnelige målgruppen for tilskuddet virker å være mindre enn tidligere lagt til grunn, foreslår regjeringen å utvide målgruppen ved at sysselsatte som ikke har studie- eller yrkeskompetanse, og som ikke har rett til videregående opplæring, tas inn i målgruppen. Det vil gi flere bedre forutsetninger for en varig tilknytning til arbeidsmarkedet og vil også være i tråd med den utvidete retten til videregående opplæring som varsles i Meld. St. 21 (2020–2021).

Forskyvning av tilskudd til friskoler

Det er avsatt totalt 20 mill. kroner til friskoler av tilskuddene for at permitterte og arbeidsledige og avgangselever med hull i vitnemålet skal fullføre videregående opplæring. Utbetalt tilskudd vil avhenge av antall elever i målgruppen som får tilbud i friskolene. Tilskuddet som er bevilget for 2021 gjelder opplæring i skoleåret 2021–2022. For at tilskuddet skal utbetales til friskolene i riktig budsjettår foreslås det å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner.

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 4,2 mill. kroner. Av dette skyldes 1,5 mill. kroner færre elever som utløser tilskudd, jf. kap. 225, post 64, mens 2,7 mill. kroner skyldes endringer i forutsetningene for ODA-refusjon sammenlignet med Saldert budsjett 2021.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Tiltak for faglig støtte og for å ta igjen tapt læring som følge av langvarige smitteverntiltak

Smitteverntiltakene i 2020 og 2021 har omfattet hele samfunnet. Nedstenging, smitteverntiltak og lange perioder med hjemmeundervisning kan gi langvarige negative konsekvenser for elevenes faglige og sosiale læring. I 2020 ble det etablert et tilskudd for å ta igjen tapt progresjon for sårbare elever. Midlene ble tildelt kommuner, fylkeskommuner og friskoler. Det ble gjort lokale vurderinger av hvordan midlene best kunne benyttes for å følge opp elevene i målgruppen. Tilskuddet har blitt godt mottatt. De mest brukte tiltakene høsten 2020 var økt bruk av lærere, miljøarbeidere/sosialarbeidere og andre tilsatte på skolen.

Tilskuddet er videreført med 160 mill. kroner for våren 2021. Regjeringen vil bidra til at elever tar igjen tapt læring som følge av inngripende smitteverntiltak. Regjeringen foreslår å utvide tilskuddet med 250 mill. kroner. Tiltakene for å ta igjen tapt læring skal treffe elever generelt, ikke bare de mest sårbare, og skal også inkludere barnehage. Tilskuddet kan eksempelvis benyttes til økt bruk av leksehjelp, ettermiddagsskole, intensivkurs, annen oppfølging av elevene og flere ansatte i skolen. Det kan også benyttes til tiltak og flere ansatte i barnehage. Regjeringen foreslår i tillegg 10 mill. kroner til tiltak for å ta igjen tapt læring og tidlig innsats som fordeles særskilt til levekårsutsatte byområder som omfattes av regjeringens områdesatsing. Se også omtale av tiltak i voksenopplæringen for å ta igjen tapt progresjon over kap. 258, post 21 og Røde Kors – digital leksehjelp over kap. 226, post 21.

Psykisk helse i skolen

I barne- og ungdomsårene er utvikling av god psykisk helse særlig avgjørende. I Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden peker regjeringen på at det er mange årsaker til manglende fullføring av skoleløpet som ikke er direkte skolerelaterte. Psykiske plager og lidelser er en av disse årsakene. Skolen har ansvar for å gi elever med psykiske plager og lidelser tilpasset opplæring og få flest mulig gjennom grunnskolen og videregående opplæring. Under koronapandemien er det ifølge Folkehelseinstituttet flere som sliter med ensomhet og psykiske plager, og unge og aleneboende sliter mest. Regjeringen foreslår derfor tiltak for

økt kompetanse om psykisk helse i grunnskolen og videregående skole. Tiltakene skal bidra til at skolene kan jobbe forebyggende mot psykisk uhelse og tilpasse opplæringsløp til elever som opplever psykiske plager eller lidelser. Det foreslås 30 mill. kroner til utvikling av kompetansetilbud om psykisk helse, som kommuner og fylkeskommuner kan benytte. Forslaget er en del av regjeringens tiltakspakke for psykisk helse.

Tilskudd til Røde Kors – digital leksehjelp

Røde Kors – digital leksehjelp er et tilbud til elever på ungdomskolen og i videregående skole som av ulike grunner trenger støtte og hjelp med lekser og skolearbeid. Som følge av pandemien har etterspørselen etter digital leksehjelp økt. Dagens digitale plattform for tilbudet fra Røde Kors er ikke tilpasset den økte pågangen og mangler også flere viktige verktøy som frivillige kan benytte når de bistår ungdom med leksehjelp. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 6 mill. kroner til tilbudet. Av dette gjelder 4 mill. kroner teknisk utvikling av ny plattform, mens 2 mill. kroner skal gå til rekruttering og opplæring av flere frivillige.

Nedjustering for å finansiere andre tiltak

For å finansiere andre tiltak på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner.

Offentlig utvalg om folkehøgskolene

Regjeringen vil sette ned et offentlig utvalg som skal gjennomgå folkehøgskolesektoren på en helhetlig måte. Utvalget skal levere endelig rapport 1. oktober 2022. Utgiftene til utvalget finansieres innenfor bevilgningen på posten.

22. juli-senteret

Regjeringen legger opp til at 0,8 mill. kroner tildeles 22. juli-senteret innenfor bevilgningen på posten. Av dette gjelder 300 000 kroner senterets 10-årsmarkering av terrorhandlingene i regjeringskvartalet og på Utøya. I tillegg omfatter tildelingen 500 000 kroner til prosjektet *Historier om de vi mistet*, hvor senteret dokumenterer og bevarer etterlatte familiers egne historier om ofrenes levde liv gjennom filmopptak. Filmene er en del av utstillingen i senteret, og 22. juli-senteret har som mål å på sikt kunne fortelle historien til alle de 77 ofrene.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 295 mill. kroner.

Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler mv.

Post 76 Andre frittstående skoler, overslagsbevilgning

Utdanningsdirektoratet har godkjent søknaden fra Stiftelsen Sørlandets Maritime videregående skole om skoledrift etter friskoleloven. Skolen har inngått intensjonsavtale med Hurtigruten Cruise AS om kjøp av M/S Lofoten til bruk som skoleskip. Skolen har fått godkjenning for 45 elevplasser. Skolen kan først starte opp når Utdanningsdirektoratet har gitt driftstillatelse, som forutsetter at skolen oppfyller vilkårene som er satt i skolens godkjenning.

Anslått elevtilskudd tar utgangspunkt i godkjent elevtall og tilskudd per elev etter satsen for utdanningsprogram for teknologi og industrifag. Tilskuddet vil ev. justeres i nysalderingen av budsjettet som følge av elevtelling per 1. oktober 2021. Elevtilskuddet for høsten 2021 er anslått til 3,3 mill. kroner. I tillegg har skolen behov for finansiering utover det ordinære regelstyrte tilskuddet per elev, fordi skoleskip har høyere kostnader enn ordinære friskoler. Dette tilskuddet er beregnet til 5,2 mill. kroner for høsten 2021. Totalt foreslås det å øke bevilgningen med 8,5 mill. kroner for å legge til rette for oppstart av skolen høsten 2021.

Post 85 Kompensasjon for merutgifter knyttet til covid-19

Regjeringen foreslår økte bevilgninger til kommunesektoren for andre halvår 2021, begrunnet med blant annet merutgifter i skolene, jf. omtale under kap. 571, post 64. Regjeringen legger til grunn at frittstående grunnskoler og videregående skoler skal kompenseres for merutgifter som følge av koronapandemien på om lag samme nivå per elev som den offentlige skolen. Foreslått kompensasjonen til kommunesektoren andre halvår 2021 tilsvarer 40 pst. av kompensasjonen som er gitt første halvår 2021. Regjeringen legger samme forutsetning til grunn for friskolene og foreslår å øke bevilgningen med 16 mill. kroner. Kompensasjonen gis som et likt tilskudd per elev. Ordningen gjelder for frittstående grunnskoler og videregående skoler som er godkjent med hjemmel i friskoleloven, Den tysk-norske skolen i Oslo, Den

franske skolen i Oslo og Røde Kors Nordisk United World College i Fjaler.

Kap. 230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,3 mill. kroner i 2021 mot en tilsvarende økning over kap. 285, post 53 for å finansiere deltakelse i EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett, Erasmus+.

Kap. 241 Felles tiltak for fagskoler

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Regjeringen legger opp til at det benyttes 2 mill. kroner innenfor gjeldende bevilgning til å dekke omstillingskostnader i forbindelse med etableringen av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse 1. juli 2021.

Tiltak for at studenter får fullført semesteret

Utbruddet av covid-19 har hatt store konsekvenser for fagskoler, høyskoler og universiteter. Strengt smitteverntiltak innebærer mye digital undervisning og vurdering. Periodevis har studentene hatt liten eller ingen tilgang til lærestedene, særlig i deler av landet med mye smitte. Institusjonene anslår at nærmere 400 fagskolestudenter står i fare for å falle fra eller bli forsinket i vårsemesteret 2021. Kunnskapsdepartementet etablerte derfor en arbeidsgruppe som skulle vurdere og foreslå praktisk gjennomførbare tiltak som skal sikre best mulig studieprogresjon. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner slik at fagskolene kan gjennomføre tiltakene som er anbefalt av ekspertgruppen. Midlene vil fordeles etter studenttall, med et grunnbeløp til alle fagskolene.

Kap. 256 Kompetanse Norge

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,6 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon over kap. 220, post 01, som følge av at enkelte oppgaver innenfor områdene voksnes læring og kompetansemobilisering er flyttet fra Utdanningsdirektoratet til Kompetanse Norge fra 1. januar 2020.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon over kap. 3256, post 01.

Kap. 3256 Kompetanse Norge

Post 01 Inntekter ved oppdrag

Kompetanse Norges rolle som koordinator for Erasmus+-prosjektet Visible Skills of Adults (VISKA) er avsluttet. Det innebærer lavere inntekter og utgifter. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon over kap. 256, post 21.

Post 02 Salgsinntekter mv.

I forbindelse med omorganisering av kunnskapssektoren overføres Universell (Nasjonal enhet for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning) fra NTNU til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir).

Tildelte midler til NTNU for Universell for andre halvår 2021 vil bli utbetalt til HK-dir (tidligere Kompetanse Norges konto) og inntektsført på posten. I henhold til merinntektsfullmakt mot kap. 256, post 01 vil midlene bli benyttet til å dekke HK-dirs driftsutgifter til Universell i andre halvår.

Kap. 257 Kompetanseprogrammet

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Kompetanseløft for luftfarten

Det foreslås 10 mill. kroner til et kompetanseløft for luftfarten i 2021, hvorav 1 mill. kroner til administrasjon av ordningen. Kompetanse Norge vil forvalte midlene etter modell av kompetanseløftet for industriklynger. Representanter fra luftfarten fra både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden skal definere hvilke opplæringsbehov luftfarten har og velge hvilken utdanning og opplæring som skal inngå i kompetanseløftet. Midlene kan brukes både til utvikling og drift av nye tilbud, og til å gi flere deltakere plass i eksisterende tilbud.

Forsøk med videreutdanningsstipend for fagarbeidere

Høsten 2021 starter forsøket med videreutdanningsstipend for fagarbeidere, jf. Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet. Forsøket skal

gå over to år. Utgiftene til forsøket er bevilget på kap. 257, post 70, siden det inngår i Kompetanseprogrammet, som forvaltes av Kompetanse Norge. På bakgrunn av at Lånekassen har ansvar for tildeling av stipend til deltakerne i forsøket, foreslås det at utgiftene til forsøket bevilges over Lånekassens støtteposter. For at utgiftene skal holdes innenfor rammen av bevilgningen til Kompetanseprogrammet, foreslås det å redusere bevilgningen på posten tilsvarende utgiftsbehovet på støttepostene. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 0,9 mill. kroner, mot tilsvarende samlede økninger over kap. 2410, post 50 og 72.

Programmet finansierer forsøksordninger og noen midlertidige ordninger hvor det kan påløpe utgifter til følgeforskning og administrasjon i 2021.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 9,2 mill. kroner.

Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Helt eller delvis stengte undervisningstilbud for voksne og lange perioder med digital opplæring kan føre til tapt progresjon eller læringsutbytte, og at deltakere faller fra opplæringen og dermed får svekket sine muligheter til videre utdanning og arbeid. Særlig vil personer med svake språklige eller digitale ferdigheter kunne bli forsinket og ikke være forberedt til å avlegge eksamen eller få sluttvurdering som planlagt. Kompetanse Norge gjennomførte våren 2020 en kartlegging av konsekvenser av nedstengingen i voksenopplæringen, som viser at det stor variasjon i tilbudet og i hvilken grad det har gitt et tilfredsstillende læringsutbytte. En særlig utfordring for mange er manglende tilgang til digitalt utstyr. Regjeringen har som målsetting at voksne skal få bedre muligheter til å styrke sin kompetanse. Regjeringen foreslår derfor 30 mill. kroner til en søkbar tilskuddsordning. Tilskuddet skal gå til to typer tiltak:

- Tilbud lokalt eller regionalt om forsterket opplæring eller opphentings-/intensivkurs innenfor rammene av det planlagte skoleåret.
- Midler til kommuner for innkjøp av digitalt utstyr (bærbar PC og nettbrett) slik at de kan etablere utlånsordninger for deltakere som ikke har tilgang på slikt utstyr og dermed ikke

kan delta i den digitale opplæringen kommunen kan tilby.

Den primære målgruppen er kommuner og fylkeskommuner som deltar i forsøket med modulisert opplæring, og særlig forsøkene med opplæring på nivået under videregående (forberedende voksenopplæring). Det er viktig at deltakerne i forsøket får gjennomført sin opplæring som planlagt. Utlånsordningen for digitalt utstyr omfatter også deltakere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven, dersom behovet i kommunene fyller kriteriene for ordningen.

Det er mulig å dekke inn 10 mill. kroner av tilskuddet innenfor gjeldende bevilgning på bakgrunn av udisponerte midler som er overført fra 2020. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 20 mill. kroner.

Kap. 260 Universiteter og høyskoler

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Ingeniørutdanning på Stord

Høgskulen på Vestlandet (HVL) har satt i gang et arbeid med en fleksibel ingeniørutdanning som skal favne en større del av regionen de er lokalisert i. I forbindelse med omgrupperingen av budsjettet for 2020 ble det bevilget 5 mill. kroner for at høyskolen i tillegg skal tilby en ingeniørutdanning over to år for ansatte med fagskoleutdanning ved bedriftene på Stord, den såkalte Stord-modellen. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner også i 2021, for å finansiere videre drift av tilbudet.

Post 70 Private høyskoler

Tiltak for at studenter får fullført semesteret

Utbruddet av covid-19 har hatt store konsekvenser for fagskoler, høyskoler og universiteter. Periodevis har studentene hatt liten eller ingen tilgang til lærestedene, og institusjonene anslår at nærmere 5 600 studenter i høyere utdanning står i fare for å falle fra eller bli forsinket i vårsemesteret 2021. Det vises til at en ekspertgruppe har foreslått tiltak for å sikre best mulig studieprogresjon, jf. også omtale under kap. 241, post 21. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 25 mill. kroner slik at private høyskoler kan gjennomføre tiltakene som er anbefalt av ekspertgruppen. Midlene vil fordeles etter studenttall, med et grunnbeløp til alle de private høyskolene.

Kap. 270 Studentvelferd

Post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger, kan overføres

Endring i bevilgning til studentboliger

Ifølge Husbankens anslag vil utbetaling til gitte tilsagn til studentboliger utgjøre 496,2 mill. kroner i 2021, mens gjeldende bevilgning for 2021 er 803,5 mill. kroner. Endringen skyldes forsinket oppstart i prosjektene. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 307,3 mill. kroner. Endringen i bevilgningsbehovet fører til at det er behov for å øke tilsagnsfullmakten med 451,9 mill. kroner til 1 194,9 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 272 Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Post 50 Virksomhetskostnader

Avtale om lønns- og regnskapstjenester fra DFØ

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) om fullservice lønns- og regnskapstjenester og utvidet tjeneste for statlig regnskapsstandard. Det foreslås å redusere kap. 272, post 50 med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på Finansdepartementets kap. 1605, post 01.

Post 52 Tiltak for høyere utdanning

Midler til fleksibel utdanning

Regjeringen har som mål at høyere utdanning skal bli mer tilgjengelig for flere uavhengig av bosted, livssituasjon og arbeidssituasjon. I 2021 er det lyst ut om lag 270 mill. kroner til ulike ordninger for utvikling og drift av fleksible utdanninger.

Av dette har Kompetanse Norge og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) lyst ut 139 mill. kroner til å oppskalere eksisterende fleksible utdannings-tilbud på alle utdanningsnivåer. Tilbudet skal særlig tilpasses nyutdannede, unge uten mye jobberfaring som står helt eller delvis utenfor arbeidslivet, og ledige og permitterte. Videre har Kompetanse Norge lyst ut 40 mill. kroner til tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanninger i digital kompetanse.

Diku har lyst ut 92 mill. kroner til utvikling og drift av fleksible utdanninger. For å innvilge flere søknader innenfor denne ordningen, foreslår regjeringen å øke bevilgningen over posten med

45,7 mill. kroner. I tillegg kommer utgifter til utdanningsstøtte på kap. 2410, post 50 og 72.

Kap. 273 Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Post 50 Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Modernisering av Samordna opptak

Dagens system som brukes for å gjennomføre det samordnede opptaket er sårbart på grunn av flere utdaterte komponenter, og Unit er avhengig av enkeltpersoner for å holde systemet i drift. Det er betydelig risiko for hendelser som kan hindre maskinell gjennomføring av opptaket. Nye vurderinger tilsier at denne risikoen har økt ytterligere. Videre medfører selv mindre justeringer i regelverket omfattende arbeid med manuelle prosesser. Regjeringen foreslår derfor at bevilgningen økes med 6 mill. kroner, til en utredning og planlegging av en full modernisering av IT-løsningene Samordna opptak benytter for å gjennomføre opptak til høyere utdanning.

Videre er det behov for utvikling for å gjøre det mulig å anslå konsekvensene av endringer. I dag er det svært krevende både å simulere regelverksendringer, og å iverksette endringer i reglene for opptak til høyere utdanning. Utviklingen vil kunne forenkle prosessene og bidra til et godt kunnskapsgrunnlag om systemet for opptak til høyere utdanning. Regjeringen foreslår at bevilgningen økes med 4 mill. kroner for å utvikle en slik regelverksapplikasjon.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Kap. 274 Universitetscenteret på Svalbard

Post 70 Tilskudd til Universitetscenteret på Svalbard

Forvaltningsoverføring av Universitetscenteret på Svalbard sine boliger til Statsbygg

Som del av gjennomgangen av offentlig eide boliger på Svalbard har regjeringen besluttet at Universitetscenteret på Svalbard AS (UNIS) sine boliger skal selges til staten, ved Statsbygg. UNIS' boliger innlemmes med det i statens husleieordning. Innlemming i husleieordningen innebærer at UNIS får en årlig husleie på 6,9 mill. kroner. Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til UNIS

med 5,6 mill. kroner per år, tilsvarende kapitalkostnadene i husleien, i tråd med praksis fra tidligere forvaltningsoverføringer. Statsbyggs kjøp av boligene vil bli gjennomført 1. juli 2021. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2,8 mill. kroner i 2021, som tilsvarer halvårseffekten av kapitalkostnaden. Regjeringen foreslår videre at UNIS innenfor uendret tilskudd skal dekke et vedlikeholdsetterlep på boligene på til sammen 10 mill. kroner over 10 år fra og med 2022, gjennom et påslag i husleien til Statsbygg.

Arealleie for studentarbeidsplasser i nytt bygg fra samskipnaden

UNIS har hatt en stor vekst i antall studenter og har behov for større læringsarealer. I studentsamskipnadens nye boligbygg på Elvesletta vil det være mulig å leie faste arbeidsplasser for prosjektstudenter, grupperom, lesesalsplasser og arealer for innovasjon og næringsprosjekter. For å dekke halvårseffekten av husleie og ekstra driftskostnader, foreslår regjeringen å øke tilskuddet til UNIS med 0,9 mill. kroner i 2021, mot en tilsvarende reduksjon over kap. 275, post 45.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 3,7 mill. kroner.

Kap. 275 Tiltak for høyere utdanning og forskning

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Det foreslås å benytte 2,5 mill. kroner innenfor gjeldende bevilgning til å dekke omstillingskostnader i forbindelse med etableringen av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse 1. juli 2021.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 10,9 mill. kroner for å finansiere andre satsinger på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde.

Post 70 Tilskudd, kan nyttes under post 21

Nybygg ved Studentersamfundet i Trondhjem

I anmodningsvedtak nr. 286 (2020–2021) ba Stortinget regjeringen gå i dialog med Studentersamfundet i Trondhjem om planene for nybygg og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Det foreslås å øke bevilgningen med et tilskudd på 10 mill. kroner til Studentersamfundet i Trondhjem, for å innvilge søknad om finansiering av nybygg.

Omorganisering i kunnskapssektoren

I forbindelse med omorganisering i kunnskapssektoren fra 1. juli 2021 overføres oppgaver knyttet til arbeidet med Database for statistikk om høyere utdanning (DBH og DBH-F) fra Norsk senter for forskningsdata AS til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse.

Som følge av omorganiseringen skal tilskudd til Database for statistikk om høyere utdanning for andre halvår 2021 tilbakeføres til Kunnskapsdepartementet. Departementet vil deretter tildele midlene til det nye direktoratet for å dekke driftsutgifter til arbeidet med DBH og DBH-F ut 2021.

Kap. 285 Norges forskningsråd

Post 53 Sektorovergripende og strategiske satsinger

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten i 2021 med 7,4 mill. kroner for å finansiere norsk deltakelse i Horisont Europa og Erasmus+, jf. Prop. 172 S (2020–2021) og Prop. 175 S (2020–2021).

Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner for å finansiere andre satsinger på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde. Reduksjonen er ettårig og skal ikke føre til redusert aktivitet. Midlene tas fra Forskningsrådets avsetninger, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler som om bevilgningen ikke var reduserte. Til sammen foreslås det å redusere bevilgningen med 12,4 mill. kroner.

Post 55 Virksomhetskostnader

Maritim 21 og Grønn Plattform

Nærings- og fiskeridepartementet gir Forskningsrådet nye oppdrag i 2021 til ny Maritim21-strategi og Grønn plattform. Det foreslås derfor å øke bevilgningen over kap. 285, post 55 med 7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i Nærings- og fiskeridepartementets kap. 920, post 50.

Koordinator blått partnerskap

Det foreslås å øke bevilgningen over kap. 285, post 55 med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i Nærings- og fiskeridepartementets kap. 920, post 51 for å finansiere en ny stilling som skal koordinere norsk oppfølging av blått partnerskap.

Internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet

Olje- og energidepartementet skal legge ansvaret for sekretariat for et internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet til Norges forskningsråd. Det foreslås derfor å øke bevilgningen over kap. 285, post 55 med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i Olje- og energidepartementets kap. 1830, post 50.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 9,5 mill. kroner.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak*Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner*

Norge er gjennom sin deltakelse i en rekke ulike internasjonale grunnforskningsorganisasjoner forpliktet til å betale kontingent. Bevilgningene over kap. 288, post 72 dekker norsk deltakelse i:

- Den europeiske organisasjon for kjerneforskning (CERN)
- Det europeiske molekylærbiologiske laboratorium (EMBL)
- European Molecular Biology Conference (EMBC)
- European Synchrotron Radiation Facility (ESRF)
- International Agency for Research on Cancer (IARC)

Kunnskapsdepartementet har mottatt endelig informasjon om kontingentene til de internasjonale grunnforskningsorganisasjonene for 2021. Budsjettene for de fleste organisasjonene var ikke fastsatt da Prop. 1 S (2020–2021) ble lagt frem, men ble først vedtatt rett før årsskiftet. Basert på de mottatte kontingentkravene for 2021 foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 19,5 mill. kroner.

Post 75 UNESCO-kontingent

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner, som følge av oppdatert kontingentanslag. Se også omtale under kap. 3288, post 04.

Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak*Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter*

Kontingenten til International Agency for Research on Cancer (IARC) utløser rett til refusjon av ODA-utgifter. Norge kan regnskapsføre 51 pst. av kontingenten som bistandsmidler. Kontingenten til IARC for 2021 er på 7,8 mill. kroner, som fører til en økning i ODA-refusjonene på 4 mill. kroner.

Kontingentforpliktelsen for norsk medlemskap i UNESCO utløser rett til refusjon av ODA-godkjente utgifter på 60 pst. Reduserte utgifter til kontingent til UNESCO fører til en nedgang i refusjonen på 1,2 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 2,8 mill. kroner.

Kap. 290 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet*Post 01 Driftsutgifter*

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,1 mill. kroner for å finansiere virkemidler til å understøtte arbeidet med tidlig innsats som følge av ny integreringslov. Bevilgningen skal brukes til å videreutvikle veiledningsmaterieell for kommunen til karriereveiledning før oppstart i introduksjonsprogram og informasjonsfilmer for flyktninger som ennå ikke har startet i introduksjonsprogrammet.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på posten med 6,3 mill. kroner til en midlertidig tolke- og oversettelsestjeneste i forbindelse med pandemien. Det er opprettet en midlertidig beredskapstjeneste med kvalifiserte tolker og oversettere som kan kontaktes ved behov og gjennomføre oppdrag med kort frist. Tjenesten administreres av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 7,4 mill. kroner.

Kap. 291 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres*

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,9 mill. kroner til tiltak i regjeringens strategi for å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet. Hensikten med strategien er å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet, både lokalt og nasjonalt.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5 mill. kroner for å finansiere tiltak i regjeringens strategi for å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet. Se nærmere omtale under kap. 291, post 21.

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 60,8 mill. kroner til økt bruk av forlenget introduksjonsprogram i inntil fire måneder for deltakere som er i slutfasen av programmet. Målgruppen for tiltaket er personer som startet i introduksjonsprogrammet mellom 1. juli 2019 og 31. desember 2019 og fortsatt går i programmet etter 1. juli 2021. Det anslås at 1 350 deltakere er i målgruppen for utvidet programtid. Tilskuddssatsen per person er 45 000 kroner. Midlene vil bli utbetalt til kommunene basert på rapportert antall personer som får et tilbud. Tiltaket skal bidra til å bedre deltakernes muligheter til å komme i arbeid eller utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 726,1 mill. kroner. Hovedårsaken til endringen er at det utbetales integreringstilskudd år 1 og år 2 for færre personer i 2021. Reduksjonen skyldes færre bosatte i 2020 som følge av pandemien. Det er også en nedgang i prognosen for utbetaling av særskilt tilskudd ved bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 665,3 mill. kroner.

Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen med 58,1 mill. kroner. Hovedårsaken til endringen er en økning i

prognosen for tilskudd for enslige mindreårige bosatt før 2021.

Post 62 Kommunale innvandrertiltak

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,1 mill. kroner for å finansiere andre tiltak på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde. Videre foreslås det å rammeoverføre 1,3 mill. kroner til UDI for utvikling av automatiseringsløsningen i forbindelse med endringer i kravet til oppholdstid for statsborgerskap, jf. Prop. 130 L (2020–2021) om endringer i statsborgerloven og integreringsloven. Se omtale under kap. 490, post 01 (Justis- og beredskapsdepartementet). Midlene omdisponeres fra tilskuddsordningen for kvalifisering av beboere på integreringsmottak.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,4 mill. kroner i 2021.

Post 71 Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til klippekortordningen i 2021. I statsbudsjettet for 2021 er det bevilget 25 mill. kroner til en norskinnsats, herunder 20 mill. kroner til klippekortordning og 5 mill. kroner til norsktrening i regi av frivillige organisasjoner. I Prop. 79 S (2020–2021) ble det bevilget ytterligere 10 mill. kroner til norsktrening i regi av frivillige organisasjoner. Tiltakene er et supplement til norskopplæringen som følger av introduksjonsloven/ny integreringslov. En utvidelse av klippekortordningen bidrar til å utvikle et mer differensiert tilbud tilpasset en sammensatt målgruppe og at flere personer med svake norskkunnskaper får norskopplæring.

Kap. 292 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres*

Det har vært en betydelig økning i antall søknader om statsborgerskap som følge av avviklingen av prinsippet om ett statsborgerskap. Det foreslås å rammeoverføre 2,3 mill. kroner til UDIs arbeid på statsborgerfeltet, jf. omtale under kap. 490, post 01. I tillegg foreslås det å redusere bevilgningen med 0,9 mill. kroner for å finansiere andre tiltak på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde. Midlene omdisponeres fra karriereveiledning i mottak.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 3,2 mill. kroner.

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Det foreslås å øke bevilgningen med 32 mill. kroner for å utvide tiden med opplæring i norsk og samfunnskunnskap i inntil fire måneder for personer som avslutter sin rett og plikt til opplæring i perioden 1. juli 2021 til 31. desember 2021. Det anslås at om lag 4 000 personer er i målgruppen for utvidet norskopplæring. Tilskuddssats per person er 8 000 kroner. Tiltaket skal bidra til å bedre deltakernes norskerferdigheter og muligheter for å komme i arbeid, og bedre deres tilknytning til arbeidslivet.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 88 mill. kroner. Hovedårsaken til endringen er en reduksjon i antall personer som utløser tilskudd år 2 i 2021. Reduksjonen skyldes i hovedsak færre bosatte i 2020 som følge av pandemien.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 56 mill. kroner.

Post 61 Kompetansekartlegging i mottak før bosetting

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,1 mill. kroner. Årsaken til endringen er en reduksjon i antall personer i målgruppen for tilskuddet.

Kap. 3292 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 01 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 5,8 mill. kroner. Hovedårsaken til endringen er en reduksjon i prognosen for asylkomster i 2021.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 01 Driftsutgifter

Lånekassens utgifter til pensjonspremie er i 2021 betydelig høyere enn forventet. Økningen skyldes en kombinasjon av lav avkastning i Lånekassens fiktive pensjonsfond, samtidig som virksomheten må gjøre opp hele kostnaden på ett år i forbindelse med overgangen til ny pensjonsordning. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 15 mill. kroner til å dekke deler av kostnaden som påløper for 2021.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Anslagsendring

Behovet for avsetning til utdanningsstipend er 192 mill. kroner høyere enn i gjeldende budsjett, hovedsakelig på grunn av endret prognose for antall utdanningsstøttemottakere.

Forsøk med videreutdanningsstipend for fagarbeidere

Pilotfasen for forsøket med videreutdanningsstipend for fagarbeidere starter høsten 2021, jf. omtale under kap. 257, post 70. Det legges opp at utgiftene til forsøket skal budsjetteres under støttestepostene til Lånekassen. Det fører til et økt bevilgningsbehov på 0,8 mill. kroner i 2021. Bevilgningsøkningen motsvares av en tilsvarende reduksjon av bevilgningen over kap. 257, post 70.

Utdanningsstøtte for deltakere i programmet Menn i helse

Deltakerne i programmet *Menn i helse* tar utdanning som helsefagarbeider mens de får livsoppbyggende ytelser fra Nav. Programmet har som formål å rekruttere menn i alderen 25-55 år som står utenfor arbeidslivet til helsesektoren i kommunene. Fordi utdanningen er spesielt tilrettelagt for brukere av Nav, har ikke deltakerne rett til lån og stipend fra Lånekassen. I læretiden er manglende tilgang til utdanningsfinansiering en utfordring, siden lærlingene ikke mottar ytelser fra Nav i denne perioden, og dette kan føre til at deltakere ikke fullfører fagbrevet. Det foreslås derfor å åpne for at deltakere i programmet *Menn i helse* høsten 2021 får rett til lån og stipend i læretiden. Forslaget gir behov for å øke bevilgningen med 2,3 mill. kroner. Totalt gir forslaget behov for økte bevilgninger på 5,3 mill. kroner, jf. post 70 og 72. I tillegg kommer økt utlån, jf. post 90.

Videreføring av unntak fra utdanningsstøttereguleringen for utdanning i utlandet til høsten 2021

Det er vanskelig å forutse hvordan pandemien vil påvirke studenters mulighet til å reise til sitt studiested i utlandet ved semesterstart høsten 2021. Trolig vil situasjonen være noe mer oversiktlig slik at flere studenter vil kunne reise. Likevel vil det kunne være begrensninger. Flere land har fortsatt strenge innreiserestriksjoner, og disse restriksjonene vil kunne bli videreført hvis pandemien vedvarer. Dersom situasjonen tilsier at mange studenter og elever ikke kan reise til

studiestedet ved semesterstart til høsten, vil regjeringen videreføre enkelte unntak fra utdanningsstøtteordningene til høstsemesteret 2021, for å unngå at studenter og elever må avbryte utdanningsløpet sitt. Unntakene innebærer at studenter som tar utdanning i utlandet, får lån og stipend selv om de ikke kan oppfylle kravet om å oppholde seg på lærestedet. Videre vil studenter og elever som må bo hjemme i påvente av å få reise til studiestedet i utlandet på grunn av pandemien, ha rett til lån og stipend. Det forventes at studenter og elever reiser til studielandet så snart forholdene tillater det.

Det ble i anslaget til Prop. 1 S (2020–2021) lagt til grunn et omfang av utenlandsstudenter som tar hensyn til ordinær mobilitet for studenter til utlandet. En eventuell videreføring av unntakene til høsten 2021 krever forskriftsendring og vil vurderes i løpet av våren 2021. Det innebærer kun støtte til de som ellers ville reist ut, og krever derfor ikke bevilgningsendringer relativt til saldert budsjett.

Utvidet utdanningsstøtteramme for enkelte studenter i utlandet

For de aller fleste studenter, gjelder retten til lån og stipend i åtte år. Det foreslås at studenter i utlandet som er i sitt 16. og siste semester med rett til lån og stipend våren 2021, og som blir forsinket og ikke får tatt eksamen som følge av pandemien, skal få lån og stipend til ytterligere 30 studiepoeng, ordinært ett semester. Det foreslås også at studenter som tar en utdanning som var lagt opp med eksamen bare én gang i året, skal få lån og stipend til ytterligere 60 studiepoeng, ordinært to semestre. Støtten forutsetter at det kan dokumenteres at forsinkelsen skyldes pandemien eller en beslutning ved lærestedet, og ikke er et resultat av valget til den enkelte student. Endringen medfører behov for en økt avsetning til utdanningsstipend på 1,6 mill. kroner i 2021. I tillegg kommer behov for økt utlån, jf. post 90.

Fleksibel utdanning

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,2 mill. kroner som følge av økt bevilgning til fleksible utdanningstilbud gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, jf. omtale under kap. 272, post 52.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 201 mill. kroner.

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Bevilgningsbehovet øker med 92,7 mill. kroner som følge av et høyere anslag for antall mottakere av tilleggsstipend ved nedsatt funksjonsevne. Bevilgningsbehovet reduseres med 57 mill. kroner som følge av lavere anslag for antall mottakere av flyktningstipend. Øvrige anslagsendringer på posten øker bevilgningsbehovet med 42,1 mill. kroner. Samlet gir anslagsendringene et økt bevilgningsbehov på 77,8 mill. kroner.

Forslaget om å åpne for at deltakere i programmet *Menn i helse* høsten 2021 får rett til lån og stipend i læretiden, gir et økt bevilgningsbehov på 2,9 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 80,7 mill. kroner.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Nye anslag for skolepengestipend for studenter og elever i utlandet gir grunnlag for å øke bevilgningen med 68 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten reduserer bevilgningsbehovet med 8,9 mill. kroner. Samlet foreslås bevilgningen økt med 59,1 mill. kroner.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Bevilgningen dekker kostnadene ved å gi rentefrie lån i studietiden, og rentestøtten er dermed et uttrykk for hvor mye staten subsidierer lånedelen av støtteordningene med. Renteforutsetningen er økt fra 1 pst. effektiv årlig rente i Saldert budsjett 2021 til 1,5 pst. nå. Sammen med økt anslag for beholdning av rentefrie lån til støttmottakere under utdanning, foreslås bevilgningen økt med 313,9 mill. kroner.

Forslaget om å åpne for at deltakere i programmet *Menn i helse* høsten 2021 får rett til lån og stipend i læretiden gir et økt bevilgningsbehov på 60 000 kroner. Det foreslås å øke bevilgningen med 10 000 kroner til forsøket med videreutdanningsstipend for fagarbeidere, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 257, post 70.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,1 mill. kroner som følge av forslag om økt bevilgning til fleksible utdanningstilbud gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, jf. omtale under kap. 272, post 52.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 314,2 mill. kroner.

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Redusert anslag for antall personer som får slettet gjeld på grunn av uførhet, reduserer bevilgningsbehovet med 96,3 mill. kroner. Økt anslag for sletting av renter som følge av arbeidsledighet mv., øker bevilgningsbehovet med 29,1 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer reduserer bevilgningsbehovet med 7,6 mill. kroner. Samlet foreslås bevilgningen redusert med 74,8 mill. kroner.

Post 74 Tap på utlån

Anslaget for lån som blir permanent overført til Statens innkrevingsentral, er redusert med 5 mill. kroner.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Samlet utlån i 2021 anslås å øke med 743,7 mill. kroner. En stor del av økningen skyldes vekst i antallet utdanningsstøttemottakere. Økt bruk av tilleggsloanordningen for personer over 30 år og personer med forsørgeransvar for barn enn tidligere lagt til grunn, forklarer også en del av økningen. Øvrige endringer øker bevilgningsbehovet med 221,4 mill. kroner og skyldes i hovedsak endret renteforutsetning, jf. omtale under post 72. Samlet gir anslagsendringene et økt bevilgningsbehov på 965,1 mill. kroner.

Forslaget om å utvide støtterammen for enkelte studenter i utlandet gir et økt bevilgningsbehov på 2 mill. kroner, mens forslaget om å videreføre utvidet rett til betalingsutsettelse gir et økt bevilgningsbehov på 28,5 mill. kroner, jf. kap. 5310, post 90.

Forslaget om å åpne for at deltakere i programmet *Menn i helse* høsten 2021 får rett til lån og stipend i læretiden gir et økt bevilgningsbehov på 10,6 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner til forsøket med videreutdanningsstipend for fagarbeidere, jf. omtale under post 50.

Det foreslås å øke bevilgningen med 13,3 mill. kroner som følge av forslag om økt bevilgning til fleksible utdanningstilbud gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, jf. omtale under kap. 272, post 52.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 1 020,4 mill. kroner.

Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

Post 29 Termingebyrer

En større andel av låntakerne enn tidligere anslått bruker e-Faktura. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 1,1 mill. kroner.

Post 89 Purregebyrer

Det foreslås å redusere bevilgningen med 15,1 mill. kroner på bakgrunn av observert reduksjon av antall purringer.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Anslagsendring

Nye anslag for innbetalte avdrag fører til en reduksjon av bevilgningen på 423,1 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer øker bevilgningsbehovet med 2,8 mill. kroner. Samlet gir anslagsendringene et redusert bevilgningsbehov på 420,3 mill. kroner.

Videreføring av utvidet rett til betalingsutsettelse for Lånekassens kunder ut 2021

Låntakere i Lånekassen fikk i 2020 rett til betalingsutsettelse ut over den ordinære grensen på tre år. Ordningen er videreført til 1. juli 2021, jf. Prop. 79 S (2020–2021). Låntakere som benytter seg av den midlertidige ordningen, kan likevel ikke overskride den maksimale rammen for nedbetalingstid på 30 år. Mange er fortsatt ledige og permitterte, og det forventes at det vil ta tid før de som har blitt rammet av pandemien opplever større økonomisk stabilitet. Det foreslås at ordningen med utvidet tilgang på betalingsutsettelse i Lånekassen forlenges til å gjelde ut 2021. Forslaget gir et anslått redusert bevilgningsbehov på 219,1 mill. kroner som følge av redusert innbetaling av renter og avdrag. Forslaget gir også behov for økt utlån, jf. kap. 2410, post 90.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 639,3 mill. kroner.

Post 93 Omgjøring av utdanningslån til stipend

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 449,5 mill. kroner sammenlignet med gjeldende budsjett. Endringen er basert på regnskapstall fra 2020 samt gjenstående omgjøring av ekstralån til stipend for studenter med nedgang i inntekt som følge av covid-19-pandemien. Økningen skyldes delvis at reduksjonen i omgjøring etter implementeringen av gradspremiering i konverteringsordningen virker å ha vært overvurdert. I tillegg er omgjøring av ekstralån til stipend for studenter med inntektstap som følge av covid-19 forskjøvet fra 2020 til 2021.

Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning*Post 80 Renter*

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 028,6 mill. kroner. Hovedårsaken er at renteforutsetningen er endret, jf. omtale under kap. 2410, post 72.

Bevilgningsbehovet øker med 0,1 mill. kroner som følge av forslaget om økt bevilgning til fleksible utdanningstilbud gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, jf. omtale under kap. 272, post 52.

Forslaget om å utvide retten til betalingsutsettelser gir et økt bevilgningsbehov på 1,1 mill. kroner. Forslaget om å åpne for at deltakere i programmet *Menn i helse* høsten 2021 får rett til lån og stipend i læretiden gir et økt bevilgningsbehov på 60 000 kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 1 029,9 mill. kroner.

Andre saker*Nasjonalt økonomisk tilsyn med private barnehager*

Stortinget har vedtatt at det skal opprettes et nasjonalt tilsyn for økonomiske forhold for private barnehager. Tilsynet etableres i Molde, og tilsynsansvaret er lagt til Utdanningsdirektoratet. Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet er i gang med å forberede overføringen av tilsynsoppgaven fra kommunene til nasjonalt nivå. Kommunene beholder ansvaret for å føre økonomisk tilsyn med og å veilede de private barnehagene helt frem til oppgaven overtas av Utdanningsdirektoratet. Direktoratet og kommunene skal ha tett dialog både før og etter overføringen.

Det tas sikte på at ansvaret for økonomisk tilsyn med private barnehager skal overføres fra kommunene til Utdanningsdirektoratet 1. januar 2022.

Ny direktorats- og virksomhetsorganisering innenfor kunnskapssektoren

Den sentrale forvaltningen for høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og kompetansefeltet under Kunnskapsdepartementet skal omorganiseres. Regjeringen har besluttet å etablere et direktorat for høyere utdanning og kompetanse, et tjenesteleveranseorgan for kunnskapssektoren og rendyrke Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) som kvalitetssikringsorgan. Endringene i kunnskapssektoren er nærmere omtalt i Meld. St. 19 (2020–2021) *Styring av statlige universiteter og høyskoler*.

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Kompetanse Norge og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) slås sammen fra 1. juli 2021 til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Det nye direktoratet får også oppgaver fra Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og Norsk senter for forskningsdata AS (NSD). Universell (Nasjonal enhet for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning), som i dag er organisatorisk tilknyttet Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), legges også til direktoratet. På sikt overføres deler av NOKUTs oppgaveportefølje. Det nye direktoratet vil være bruttobudsjettert og uten styre.

Fra 1. juli 2021 vil ansatte i Kompetanse Norge, Diku og Universell få HK-dir som ny arbeidsgiver. Det samme gjelder for ansatte i Unit med oppgaver som skal flyttes til direktoratet fra 1. juli 2021. For ansatte i Unit med oppgaver som overføres til HK-dir 1. januar 2022, vil overførings-tidspunktet for arbeidsgiveransvaret til det nye direktoratet være 1. januar 2022.

Lønn til ansatte i Kompetanse Norge, Diku og Unit utbetales fra kontoene til de nåværende virksomhetene ut 2021. NTNU betaler ut gjenværende midler de har fått tildelt for Universell til HK-dir med virkning fra 1. juli 2021.

Ansvaret for Database for statistikk om høyere utdanning (DBH og DBH-F) overføres fra NSD til HK-dir 1. juli 2021. Tilskudd til Database for statistikk om høyere utdanning for andre halvår 2021 vil tilbakeføres til Kunnskapsdepartementet. Departementet vil deretter tildele midlene til HK-

dir for å dekke direktoratets driftsutgifter til arbeidet med DBH og DBH-F ut 2021.

Ettersom HK-dir etableres midt i året, legges det opp til at direktoratet leverer separat regnskap for 2021 for den delen som kommer fra Diku. Regnskapet som HK-dir leverer for 2021, omfatter også tall for Kompetanse Norge for første halvår 2021. For Universell leverer NTNU regnskapet for første halvår 2021 og HK-dir for andre halvår 2021.

Kunnskapsdepartementet vil, i dialog med HK-dir, avklare omtale av samfunnsoppdraget og utarbeide foreløpige overordnede mål frem mot ferdigstilling av Prop. 1 S (2021–2022) og departementets tildelingsbrev til direktoratet for 2022. Ny målstruktur for direktoratet vil fastsettes i statsbudsjettet for 2023. I 2021 skal eksisterende mål for og oppgaver i Kompetanse Norge og Diku følges opp. Tilsvarende gjelder for Universell og oppgavene som overføres fra Unit og NSD.

Departementet foreslår ingen endringer i revidert nasjonalbudsjett for 2021 i strukturen for kapitler og poster som gjelder for virksomhetene som skal inngå i det nye direktoratet. I statsbudsjettet for 2022 tar departementet sikte på å samle virksomhetsbudsjettet til direktoratet på ett kapittel.

Tjenesteleveranseorganet for kunnskapssektoren

Units tjenesteleveranser relatert til IKT organiseres sammen med Uninett AS og de delene av NSD som ikke blir overført til det nye direktoratet, i et nytt tjenesteleveranseorgan fra 1. januar 2022. Tjenesteleveranseorganet vil bli organisert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Virksomheten vil være nettobudsjettet og uten styre.

Som et ledd i denne omorganiseringen foreslås det at forvaltningen av og eierskapet til samtlige aksjer i NSD overføres til Unit i 2021, jf. forslag til romertallsvedtak. Tjenesteleveranseorganet leverer separate regnskap og årsrapport/årsberetning for 2021 for Unit, NSD og Uninett.

Kunnskapsdepartementet vil, i dialog med virksomhetene som skal inngå i eller overføre oppgaver til tjenesteleveranseorganet, avklare omtale av samfunnsoppdraget og utarbeide foreløpige overordnede mål frem mot ferdigstilling av Prop. 1 S (2021–2022) og departementets tildelingsbrev til virksomheten for 2022. Ny målstruktur for tjenesteleveranseorganet vil fastsettes i statsbudsjettet for 2023.

Departementet kommer tilbake til eventuelle endringer i budsjetteringen av det nye tjenesteleveranseorganet i statsbudsjettet for 2022.

NOKUT

NOKUT videreføres som et eget forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet. NOKUT vil fortsatt være et selvstendig og faglig uavhengig kvalitetssikringsorgan for å oppfylle de europeiske kravene til kvalitetssikringsorganer. Oppgaver som ikke er direkte tilknyttet tilsyns- og akkrediteringsoppgavene, skal flyttes fra NOKUT til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Hvilke oppgaver som blir i NOKUT, og hvilke som overføres til direktoratet, utredes våren 2021. Forslag til nødvendige endringer i lovverket om NOKUTs virksomhet, sendes på høring sommeren 2021. Oppgaver vil bli overført fra NOKUT til HK-dir når lovprosessen er gjennomført, og ikke ved etablering av det nye direktoratet 1. juli 2021.

Overføring av aksjene i Norid AS til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Norid AS driver registeret for norske domene- navn, behandler domenesøknader og har ansvar for teknisk drift og utvikling av tjenesten og tilhørende regelverk. På bakgrunn av selskapets oppgaver foreslår Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet at eierskapet til aksjene i Norid AS overføres vederlagsfritt fra Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Aksjene blir flyttet fra gruppe 2 til gruppe 1. Kommunal- og moderniseringsdepartementet fører aksjene opp i kapitalregnskapet for 2021 med pålydende verdi 100 000 kroner mot konto for forskyvninger i balansen, jf. forslag til romertallsvedtak. Se også omtale under Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Griegakademiet ved Universitetet i Bergen

Kunnskapsdepartementet viser til anmodningsvedtak nr. 285 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen sørge for at UiB får anledning til å bruke egne avsatte midler til å fortsette prosjekteringen av nye lokaler for Griegakademiet i samarbeid med Statsbygg».

Kunnskapsdepartementet har hatt dialog med Universitetet i Bergen og Statsbygg om saken og har mottatt skriftlig bekreftelse fra universitetet på at de vil fortsette å prosjektere bygget i 2021 innenfor gjeldende rammer. Kunnskapsdeparte-

mentet har i brev av 2. mars 2021 gitt Statsbygg i oppdrag å videreføre prosjektet Nytt bygg for Griegakademiet frem til ferdig forprosjekt. Statsbygg anslår prosjekteringskostnaden for forprosjektet vil utgjøre om lag 32 mill. kroner. Det tas sikte på at forprosjektet ferdigstilles i løpet av 2022.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 886 (2017–2018) – Gjennomgang av Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS)

Anmodningsvedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av Dokument 8: 194 S (2017–2018) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Torstein Tvedt Solberg, Mani Hussaini, Marit Arnstad, Marit Knutsdatter Strand, Audun Lysbakken, Mona Fagerås og Hadia Tajik om tillitsreform i skolen, jf. Innst. 378 S (2017–2018):

«Stortinget ber regjeringen nedsette et utvalg der partene i skolesektoren er representert, for å gjennomgå Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem i lys av fagfornyelsen og fremme forslag til endringer på egnet måte.»

Som varslet i Prop. 1 S (2020–2021) følger departementet opp anmodningsvedtaket om å gjennomgå nasjonalt kvalitetsvurderingssystem sammen med referansegruppen for fagfornyelsen, hvor partene er representert.

Gjennomgangen har en bred tilnærming til kvalitet i skolen og skal reflektere helheten i læreplanverket LK20, slik at også verdiløftet og skolens doble oppdrag i å både danne og utdanne ivaretas. Gjennomgangen vil vurdere ulike elementer i dagens kvalitetsvurderingssystem, som for eksempel prøvofeltet, brukerundersøkelsene, underveis- og sluttvurdering, støtteressurser for kvalitetsutvikling og tilgjengeliggjøring av data. De ulike elementene ses også i sammenheng med hverandre. Departementet legger opp til en bred involvering av sektor og brukerne i det videre arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen.

På bakgrunn av kunnskap om bruk av blant annet nasjonale prøver og kartleggingsprøvene og etter dialog med referansegruppen har regjeringen besluttet å endre prøvene som utvikles nasjonalt, slik at de er tilpasset læreplanverket LK20. Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utvikle to typer prøver.

Den ene prøvetypen skal ha som hovedformål å gi informasjon til styringsnivåene lokalt og nasjonalt. Resultatene fra prøvene skal gi relevant

styringsinformasjon til skoler, skoleeiere og utdanningsmyndigheter og legge et godt grunnlag for kvalitetsutvikling på alle nivåer. Disse styringsprøvene skal fortsatt gi informasjon om resultater på individnivå.

Den andre prøvetypen skal ha som hovedformål å gi støtte til undervisvurderingen og oppfølging av enkeltelever og elevgrupper. Prøvene skal også kunne si noe om elevenes faglige progresjon. Prøvene som støtter undervisvurdering og måler progresjon vil erstatte dagens kartleggingsprøver og karakter- og læringsstøttende prøver.

Det er kun tatt beslutning om hovedmodell for prøvene. Det må utredes videre hvilke ferdigheter, fag og fagområder prøvene skal ta for seg, på hvilke trinn og hvor ofte de skal gjennomføres, hva som skal være obligatorisk og hva som skal være frivillig, og hvordan resultatene skal formidles.

Ny innretning av toppidrettstilskuddet

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble toppidrettstilskuddet over kap. 228, post 79 økt med 20,5 mill. kroner for å innføre en ensartet tilskuddssats per elev. Ordningen gjelder skoler som i tillegg til godkjenning etter friskoleloven er godkjente som toppidrettsgymnas av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Det vises til følgende flertallsmerknad fra utdannings- og forskningskomiteen ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021, jf. Innst. 12 S (2020–2021):

«Komiteen viser til flertallsmerknaden i innstillingen til statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og 2020, jf. Innst. 12 S (2019–2020), hvor det pekes på behovet for en gjennomgang av finansieringen for toppidrettsgymnasene som er godkjent av Olympiatoppen, og at det er et mål at elever med et spesielt talent for idrett skal kunne søke seg til et toppidrettsgymnas med et tilbud innenfor sin sport uten å være avhengige av foresattes økonomi. Komiteen viser til at det er dialog med skolene om forslag til en ny innretning av toppidrettstilskuddet, og ser fram til at departementet kommer tilbake til Stortinget med en sak om dette i løpet av våren 2021.»

Regjeringen følger opp merknaden med følgende innretning for toppidrettstilskuddet:

- Fordelingen av tilskuddet mellom skolene justeres årlig etter faktisk elevtall på idrettstilbudet ved skolene to år tidligere enn budsjettåret.

- Ved budsjettering av tilskudd til nye skoler som fases inn i ordningen, legges det til grunn samme tilskuddssats per elev som for øvrige skoler, hvor satsen bestemmes av rammen gitt av bevilgningen på posten. For at tilskuddet til nye skoler skal stå i rimelig forhold til oppdaterte elevtall ved de nye skolene, vil det i en overgangsperiode på tre år legges til grunn forventet elevtall på idrettstilbudet ved de nye skolene høsten i budsjettåret.
- Olympiatoppen kvalitetssikrer toppidrettstilbudene i tråd med fastsatte retningslinjer for forvaltningstilskuddet til Olympiatoppen.

Det vises videre til merknad fra utdannings- og forskningskomiteen ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021, jf. Innst. 12 S (2020–2021), hvor komiteen viser til opprettelsen av Norges Realfagsgymnas og uttrykker at det er naturlig at det også vurderes hvordan denne skolen kan omfattes av toppidrettstilskuddet. Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget om denne saken.

Effektiviseringsmål i Norges forskningsråd

Regjeringen har gjennomført en områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Formålet har vært å få økt kunnskap og anbefalinger om hvordan virkemiddelapparatet kan legge til rette for mest mulig verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser innenfor bærekraftige rammer. Eksterne konsulenter har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet gått gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet og mener det er mulig å effektivisere ressursbruken uten at måloppnåelsen svekkes.

Områdegjennomgangen pekte på potensial for å bedre kostnadseffektiviteten i deler av virkemiddelapparatet. Regjeringen er enig i at det er et potensial for effektivisering og vil komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2022 med nærmere beskrivelser, konkrete vurderinger og forslag. Det vises til øvrig bredere omtale av områdegjennomgangen under Nærings- og fiskeridepartementet.

Hurtigarbeidende utvalg om finansieringen av private barnehager og kapitaltilskudd til private barnehager

Det vises til anmodningsvedtak nr. 156 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen om å videreføre kapitaltilskuddet til private barnehager på 2020-

nivået, i utgangspunktet for første halvår 2021, samt nedsette et hurtigarbeidende utvalg der bl.a. KS og PBL delta, for å utrede finansieringen av private barnehager, herunder muligheten for lån i Husbanken. Det henstilles til regjeringen å fremme forslag om fastsettelse av kapitaltilskuddet for private barnehager for andre halvår 2021 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.»

Dagens modell for beregning av kapitaltilskudd til private barnehager ble sist endret i 2016. De årlige satsene for kapitaltilskuddet til private barnehager beregnes normalt av Telemarksforskning på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. For å anslå kapitalkostnader i tilskuddsåret justeres beregnede rentekostnader og avskrivninger med forventet rentenivå og prisvekst. Som følge av koronapandemien var rentenivået og forventet prisvekst i 2020 betydelig lavere enn tidligere år. Kapitaltilskuddssatsene som ble beregnet for 2021 ble derfor nominelt sett lavere enn satsene for 2020. Kapitaltilskuddet for familiebarnehagene beregnes på en annen måte, og satsene påvirkes ikke direkte av endringer i rentenivået. Under behandlingen av statsbudsjettet for 2021 vedtok Stortinget å videreføre kapitaltilskuddet til private barnehager på 2020-nivået i første halvår 2021. For familiebarnehagene innebærer Stortingets budsjettvedtak at tilskuddet har blitt noe lavere i første halvår enn om satsene hadde blitt fastsatt på normal måte.

Regjeringen mener at justeringer i satsene for kapitaltilskuddet bør gjenspeile endringer i barnehagenes kapitalkostnader. Regjeringen vurderer at det ikke har skjedd endringer det siste året som tilsier at dette prinsippet bør fravikes. Dersom private barnehager har merutgifter som følge av pandemien, bør ikke dette hensyntas gjennom et kapitaltilskudd som er satt høyere enn forventede kapitalkostnader. Det foreslås derfor at satsene for andre halvår 2021 fastsettes i tråd med satsene som opprinnelig ble beregnet av Telemarksforskning.

Kunnskapsdepartementet viser til at det er nedsatt et hurtigarbeidende utvalg som skal beskrive dagens finansieringssystem for private barnehager, og vurdere fordeler og ulemper med dagens system. Utvalget kan også komme med forslag til endringer i regelverket for finansieringen av private barnehager. Utvalget består av medlemmer fra Virke, KS, PBL, Fagforbundet og Utdanningsforbundet og ledes av Statsforvalteren i Innlandet. Utvalget skal ferdigstille sin rapport

innen 15. juni 2021. Regjeringen vil komme tilbake til saken i Prop. 1 S (2021–2022).

2.3 Kulturdepartementet

Kap. 300 Kulturdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Kulturdepartementet vil i 2021 ha økte utgifter til blant annet lønn knyttet til håndteringen av pandemien. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 2 mill. kroner, mot tilvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 325, post 21, jf. omtale nedenfor.

Post 79 Til disposisjon

Bevilgningen skal dekke utgifter til ulike søknader fra enkelttiltak og prosjekter som ikke hører inn under andre tilskuddsordninger eller budsjettposter på Kulturdepartementets budsjett. Nidaros domkirkes guttekor har søkt Kulturdepartementet om økt støtte i 2021. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 0,2 mill. kroner.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 73 Tilskudd til studieforbund m.m.

Bevilgningen på posten gjelder tilskudd til 10 av 14 studieforbund og Voksenopplæringsforbundet. Formålene er overført fra Kunnskapsdepartementets til Kulturdepartementets budsjett i statsbudsjettet for 2021. I Kulturdepartementets bevilgningsforslag for 2021 var det lagt til grunn at tilskuddene skulle videreføres på samme nivå som i 2020, jf. Prop. 1 S (2020–2021) for Kulturdepartementet. Ved Stortingets behandling av budsjettforslaget fremkom det at denne intensjonen ikke fullt ut var ivarettatt. I en flertallsmerknad i Innst. 14 S (2020–2021) ba familie- og kulturkomiteen derfor regjeringen om å rette opp bevilgningen til studieforbundene under Kulturdepartementet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Kulturdepartementet har på denne bakgrunn tildelt et tilskudd på 9,2 mill. kroner til studieforbundene fra spillemiddeloverskuddet fra Norsk Tipping AS til fordeling på kulturformål i 2021.

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Ordningen for merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg ble etablert i 2010 og skal kompensere for kostnader som idrettslag og foreninger har til merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Regjeringen legger opp til å gjøre endringer i ordningen, slik at søknadsfristen endres fra 1. mars til 1. desember.

Hensikten med endringen er å legge til rette for at omsøkt beløp på sikt skal være kjent ved Stortingets behandling av statsbudsjettet, samtidig som det skal gi søkerne større forutsigbarhet for hva som vil komme til utbetaling i løpet av budsjettåret. Neste søknadsfrist under ordningen blir 1. desember 2021.

Post 86 Idrettstiltak

Bevilgningen på posten dekker tilskudd til internasjonale idrettsarrangementer i Norge og driftstilskudd til enkelte særskilte idrettsanlegg mv.

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har hatt betydelige merkostnader som følge av at olympiske og paralympiske leker i 2020 ble utsatt til 2021. Deler av disse merkostnadene ble dekket gjennom et ekstraordinært tilskudd til NIF på 15 mill. kroner i 2020, jf. Prop. 51 S (2020–2021) og Innst. 181 S (2020–2021). Regjeringen foreslår at det bevilges ytterligere 15 mill. kroner til formålet i 2021.

Regjeringen foreslår videre at det gis et engangstilskudd på 10 mill. kroner til planlegging og gjennomføring av verdensmesterskapet i skiflygning i Vikersund i 2022.

Av bevilgningen på posten er det satt av 10 mill. kroner til tilskuddsordningen for internasjonale sykkelritt i Norge. Midlene fordeles på arrangører etter søknad. Som følge av smittevernrestriksjoner i 2021 er det søkt om et noe lavere beløp i 2021, noe som innebærer at avsetningen til formålet kan settes ned med 1,5 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 23,5 mill. kroner.

Kap. 320 Norsk kulturråd

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke lønns- og driftsutgifter i Norsk kulturråd og utgifter til drift av råd, styre og utvalg. Norsk kulturråd har fra 2021 fått nye oppgaver knyttet til forvaltningen av øremerkede tilskudd på Kulturdepartementets budsjett, jf.

omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kulturdepartementet. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 2 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 325, post 21, jf. omtale nedenfor.

Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.

Bevilgningen omfatter tilskudd til drift og utvikling til organisasjoner og kompetansesentre m.m. på kulturområdet. Kulturdepartementet har i 2021 lagt til grunn en samlet tildeling av tilskudd fra posten som er 235 000 kroner høyere enn bevilgningen i Saldert budsjett 2021. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn økt med 235 000 kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 323, post 01, jf. omtale nedenfor.

I tillegg foreslås bevilgningen økt med 35 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 270 000 kroner.

Post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.

Bevilgningen omfatter tilskudd til drift og utvikling til organisasjoner og kompetansesentre m.m. på kulturområdet. Kulturdepartementet har i 2021 lagt til grunn en samlet tildeling av tilskudd fra posten som er 40 000 kroner høyere enn bevilgningen i Saldert budsjett 2021. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn økt med 40 000 kroner mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 323, post 01, jf. omtale nedenfor.

I tillegg foreslås bevilgningen økt med 634 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 0,7 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til amatørteaterformål

Bevilgningen omfatter tilskudd til amatørteaterformål. Stiftelsen Norsk Revy faglig Senter har søkt Kulturdepartementet om støtte til ulike prosjekter. Bevilgningen på posten foreslås økt med 0,5 mill. kroner i engangstilskudd til disse tiltakene i 2021.

Kap. 322 Bygg og offentlige rom

Post 70 Nasjonale kulturbygg, kan overføres

Bevilgningen gjelder tilskudd til nasjonale kulturbygg.

Den Nationale Scene – Modernisering av teaterbygningen

Den Nationale Scenes teaterbygning i Bergen er fra 1909 og har behov for rehabilitering og oppgradering. Bygningen har vært fredet siden 1993, og omliggende parkarealer er også fredet.

Det er i perioden fra 2015 utredet mange ulike alternativer for Den Nationale Scene. Teatret har i 2020 utarbeidet og søkt om investeringstilskudd for et prosjekt som er enklere og mer kostnadseffektivt enn tidligere alternativer, men som likevel kan ivareta teatrets behov. Prosjektet prioriterer kunstnerisk utvikling i eksisterende lokaler og bedre lokaler for både publikum og ansatte. Prosjektet innebærer noe ombygging av hovedbygningen med vekt på å utfordre vernehensyn i mindre grad enn tidligere utredete alternativer, forbedring av universell utforming, og etablering av prøvesaler i bygningen. Det legges videre opp til å flytte flere funksjoner ut av teaterbygningen. Den Nationale Scene skal være byggherre og ansvarlig for byggeprosjektet.

Kostnadsrammen for prosjektet er estimert til 664 mill. kroner inkl. mva. Restmidler fra tidligere bevilgning til utbedringer i bygget kommer til fra trekk i kostnadsrammen, og det foreslås en øvre ramme for det statlige investeringstilskuddet på 608,4 mill. kroner. For 2021 foreslås det et investeringstilskudd på 40 mill. kroner og tilhørende tilsagn om ytterligere 568,4 mill. kroner til prosjektet i kommende år.

Den samlede tilsagnsfullmakten som er knyttet til ordningen for nasjonale kulturbygg (kap. 322, post 70) er fastsatt til 634,5 mill. kroner utover bevilgningen i 2021, jf. Innst. 14 S (2020–2021). I dette inngår også tilsagn til et byggeprosjekt ved Bymuseet i Bergen – Bryggens museum. Med bakgrunn i at dette gjennomføres raskere enn forventet, ble det bevilget 7 mill. kroner til dette prosjektet ved Stortingets behandling av Kulturdepartementets omgrupperingsproposisjon for 2020, jf. Innst. 181 S (2020–2021). Når det tas hensyn til dette, forutsetter forslaget ovenfor at tilsagnsfullmakten økes med 561,4 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten for kap. 322, post 70 Nasjonale kulturbygg foreslås derfor økt fra 634,5 mill. kroner til 1 195,9 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 40 mill. kroner.

Kap. 323 Musikk og scenekunst

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten skal dekke driftsutgiftene ved Riksteatret, utenom turnévirkomheten. Videre skal bevilgningen dekke evalueringer og visse fellestiltak på musikk- og scenekunstmrådet.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,3 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner som følge av at Riksteatret har budsjettert med redusert aktivitet og herunder reduserte kostnader under pandemien, jf. omtale under kap. 3323, post 01 og 02. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,3 mill. kroner som følge av at det er mindre behov for å sette av midler til evalueringer på området i 2021, jf. omtale under kap. 320, post 74 og 75.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til Riksteatrets turnévirkomhet. Bevilgningen foreslås redusert med 11,2 mill. kroner som følge av redusert aktivitet for Riksteatret under pandemien, jf. omtale under kap. 3323, post 02.

Post 60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.

Bevilgningen gjelder driftstilskudd til Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge og foreslås økt med 33 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70.

Post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner

Bevilgningen på posten gjelder driftstilskudd til nasjonale institusjoner, regionale institusjoner og distriktsinstitusjoner på musikk- og scenekunstheltet.

Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner i engangstilskudd til Opera Østfolds prosjekter for barn og unge, og tilsvarende med 1 mill. kroner til prosjektet Digital transformasjon ved Kilden teater og konserthus.

For inneværende år er det til sammen bevilget 200 mill. kroner til institusjoner som mottar tilskudd fra Kulturdepartementet grunnet konsekvenser pandemien og smitteverntiltak har hatt for institusjonenes aktivitet, fordelt på ulike poster. Midlene er fordelt med 70 pst. til musikk- og scenekunstinstitusjonene og 30 pst. til museene. I

lys av smittesituasjonen foreslås de ulike bevilgningene til formålet økt med 50 mill. kroner til sammen. Med bakgrunn i at sommeren er høysesong for museumssektoren, foreslås det at 70 pst. av økningen tilfaller museene, dvs. 35 mill. kroner, og 30 pst. musikk- og scenekunstinstitusjonene, dvs. 15 mill. kroner.

Bevilgningen på post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner foreslås derfor økt med 14,3 mill. kroner. Videre er en samlet bevilgningsøkning på 0,7 mill. kroner foreslått fordelt på institusjoner som er budsjettert under andre budsjettposter, jf. omtale under kap. 320, post 74 og 75, kap. 323, post 60, og kap 325, post 72 og 78.

Midlene er fordelt på institusjonene etter samme prinsipper som tidligere, dvs. forholdsmessig ut fra hva institusjonene hadde av billetinntekter og inntekter fra butikk og kafésalg i 2019. Fordelingen på institusjonene som budsjetteres under posten fremgår av Tabell 2.1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 16,7 mill. kroner.

Kap. 325 Allmenne kulturformål

Post 01 Driftsutgifter

Innenfor bevilgningen på posten er det satt av midler til evalueringer og andre typer fellestiltak på kulturområdet.

I Prop. 53 L (2020–2021) Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. er det foreslått at Patentstyret skal bli tilsynsorgan for den nye loven. I tilknytning til dette foreslås det også at Patentstyret skal få ansvar for godkjenning av organisasjoner som etter åndsverkloven kan inngå avtaler med avtalelisensvirkning. Proposisjonen er til behandling i Stortinget. Departementet tar sikte på at loven skal tre i kraft 1. juli 2021.

For å dekke Patentstyrets kostnader fra dette tidspunktet og ut året foreslås bevilgningen på posten økt med 0,6 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 337, post 71, jf. omtale nedenfor.

Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen skal dekke utgifter til forsknings- og utredningsprosjekter i regi av Kulturdepartementet og departementets underliggende virksomheter. Utgiftene på posten vil bli lavere enn budsjettert for 2021. Bevilgningen foreslås redusert med 4,5 mill. kroner til dekning av foreslåtte utgiftsøkninger på kap. 300, post 01, kap. 320, post 01 og

Tabell 2.1 Fordeling på institusjoner

	1 000 kroner
Musikkselskapet Harmonien	332
Dansens Hus	153
Den Nationale Scene	875
Den Norske Opera & Ballett	3 450
Det Norske Teatret	2 304
Nationaltheatret	1 975
Oslo-Filharmonien	589
Brage-teatret – Regionteater for Buskerud	96
Carte Blanche	11
Det Norske Blåseensemble anno 1734	35
Haugesund Teater	66
Det Vestnorske Teatret	314
Hålogaland Teater	200
Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet	878
Nordland Teater	73
Arktisk Filharmoni	124
Rogaland Teater	568
Teater Vestland	50
Stavanger Symfoniorkester	347
Teater Ibsen – Telemark og Vestfold Regionteater	87
Teater Innlandet	80
Teatret Vårt – Regionteatret i Møre og Romsdal	184
Trondheim Symfoniorkester	245
Trøndelag Teater	756
Turnéteatret i Trøndelag	76
Bergen Nasjonale Opera	41
Opera Nordfjord	50
Opera Rogaland	23
Opera Trøndelag	61
Opera Østfold	85
Operaen i Kristiansund	105
Ringsakeroperaen	40
Sum	14 273

kap. 334, post 73, jf. omtale under disse postene. Utover dette foreslås bevilgningen redusert med 0,3 mill. kroner til delvis inndekning av merutgifter til Horisont Europa og Erasmus+ i 2021, jf. omtale under kap. 288, post 73 og post 74 på Kunnskapsdepartementets budsjett.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 4,8 mill. kroner.

Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

Bevilgningen på posten foreslås økt med 13 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70.

Post 75 EUs program for kulturell og audiovisuell sektor m.m., kan overføres

Bevilgningen skal dekke utgifter til norsk deltakelse i Kreativt Europa, EUs program for kultur- og audiovisuell sektor 2021–2027. Regjeringen har fremmet forslag for Stortinget om samtykke til norsk deltakelse i Kreativt Europa, jf. Prop. 176 S (2020–2021). I denne proposisjonen er det også fremmet forslag om å øke bevilgningen med 52 mill. kroner for å dekke økte utgifter til deltakelse i programmet i 2021.

Regjeringen har tidligere varslet norsk deltakelse i programområdet for rettigheter, likestilling og ikke-diskriminering under EUs flerårige samarbeidsprogram for medborgerskap, likestilling, rettigheter og verdier (CERV), 2021–2027, jf. Prop. 1 S (2020–2021) fra Kulturdepartementet og Utenriksdepartementet. Det ble da tatt forbehold om at endelig beslutning om norsk deltakelse i EU-programmer 2021–2027 skulle tas etter at EUs langtidsbudsjett var vedtatt. Etter en samlet vurdering, og i lys av de økte kostnadene som deltakelse i Kreativt Europa vil medføre, har regjeringen kommet til at den likevel ikke vil foreslå deltakelse i delprogrammet av CERV 2021–2027. Av bevilgningen på posten var det i Saldert budsjett 2021 satt av 16,5 mill. kroner til dette formålet.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 16,5 mill. kroner.

Post 77 Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19

Kultur-, idretts- og frivillighetssektoren er hardt rammet av begrensninger som følger av offentlige råd og smitteverntiltak i forbindelse med pandemien. I Saldert budsjett 2021 er det bevilget totalt 2 250 mill. kroner i stimulerings- og kompensasjonsmidler for kultur, frivillighet og idrett i første

halvår 2021. I Prop. 1 S (2020–2021) var det lagt til grunn at bevilgningen skulle fordeles med 1 185 mill. kroner til frivillighet og idrett og 1 065 mill. kroner til kultur.

Ved behandlingen av Prop. 79 S (2020–2021) bevilget Stortinget ytterligere 650 mill. kroner for perioden 1. juli – 1. september, hvorav 350 mill. kroner var forutsatt fordelt til kultur og 300 mill. kroner til frivillighet og idrett. Regjeringen varslet samtidig at den ville komme tilbake med oppdaterte vurderinger av behovet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Smittesituasjonen har lagt større begrensninger på mulighetene for å gjennomføre kulturarrangementer enn det som ble lagt til grunn i januar ved fremleggelsen av Prop. 79 S (2020–2021). Det kan fortsatt være visse begrensninger på hvor store publikumsgrupper som kan samles og hvilke arrangementer som kan gjennomføres et stykke ut i annet halvår 2021. Lokale smitteutbrudd kan innebære at arrangementer må avlyses eller nedskaleres på kort varsel. I sommerhalvåret er det normalt et høyt aktivitetsnivå i det meste av kultur-, frivillighets- og idrettssektoren. Dersom arrangement må avlyses eller nedskaleres i denne perioden, vil det ventelig ha økonomiske kostnader for sektoren.

Regjeringen foreslår å forlenge stimulerings- og kompensasjonsordningene for kultur, frivillighet og idrett ut oktober dersom smitteverntiltak setter vesentlige begrensninger på gjennomføring av arrangementer. Utbetalinger fra ordningene forutsetter at det eksisterer smitteverntiltak som legger begrensninger på gjennomføring av arrangementer og aktiviteter. Etter hvert som det lempes på smitteverntiltakene, vil det i økende grad være mulig å gjennomføre arrangementer uten støtte, eller med mer begrenset støtte. Mange arrangementer og aktiviteter, særlig utendørs, vil kunne avholdes som normalt i fase tre og fire av gjenåpningsplanen. Ordningene vil fremdeles bidra til å gi arrangørene sikkerhet til å planlegge, ettersom det gis støtte ved nedskalering eller avlysning, samt ekstra kostnader ved smittevern som følge av lokale smitteutbrudd. Dersom smittenivået i løpet av perioden tilsier at offentlige arrangementer lar seg gjennomføre som normalt, vil ordningene bli avvirket.

Utgifter til forvaltningen av ordningene skal dekkes av bevilgningen på posten.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med til sammen 1 320 mill. kroner, hvorav 950 mill. kroner til kultur og 370 mill. kroner til frivillighet og idrett. Det vil være mulighet

til å omfordele midlene mellom ordningene og periodene dersom det skulle vise seg nødvendig.

Stimulerings- og kompensasjonsordninger for kultursektoren

For kultursektoren er det opprettet to ordninger, stimulerings- og kompensasjonsordningen. Formålet med stimuleringsordningen er blant annet å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede. Ordningen skal bidra til å gjennomføre aktivitet, slik at kompetansen holdes ved like i sektoren. I tillegg sørger den for kulturtilbud til publikum. Kulturrådet fastsetter tilskuddsvedtak i henhold til stimuleringsordningen etter en helhetsvurdering. Fordi behovet for stimulering vil avta etter hvert som samfunnet gjenåpnes, vil Kulturrådet fremover måtte være mer restriktiv i tildelingen av stimuleringsmidler.

Formålet med kompensasjonsordningen er å kompensere arrangører og underleverandører i kultursektoren for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer. Søkere som oppfyller de formelle kravene i ordningen, vil ha rett på kompensasjon. Ordningen er rammestyrt og dersom rammen er for liten, vil kompensasjonen avkortet prosentvis likt.

Arrangørene må ha lagt realistiske planer for arrangementene for å kunne motta støtte fra ordningene. Ordningene skal ses i sammenheng med øvrige virkemidler på kulturfeltet.

Stimuleringsordninger for frivillighets- og idrettssektoren

For frivillighets- og idrettssektoren er det opprettet to hovedordninger: *Midlertidig tilskuddsordning for publikumsarrangement av nasjonal verdi i idrettssektoren som følge av Covid-19-utbruddet* og *Midlertidig tilskuddsordning for frivillighetssektoren som følge av Covid-19-utbruddet*. Førstnevnte ordning skal legge til rette for at publikumsarrangement av nasjonal verdi i idrettssektoren i størst mulig grad skal kunne gjennomføres i en pandemisituasjon. Arrangør av slike arrangement skal kunne søke om å få dekket merkostnader og mindreinntekter knyttet til arrangementet som følge av restriksjoner eller råd fra offentlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet.

Sistnevnte ordning er for frivilligheten og breddeidretten. Ordningens formål er å gi insentiver til å utvikle og gjennomføre arrangement og

aktiviteter som er tilpasset smittevernsituasjonen. Ordningen er foreslått justert slik at den er bedre tilpasset smittesituasjonen, ved at det gis delvis kompensasjon for arrangementer som av smittevernhensyn ikke har kunnet avholdes. I den justerte ordningen foreslås det at organisasjonene kan søke om støtte til å dekke merkostnader til utvikling av nye og tilpasning av eksisterende aktivitetstilbud, i tillegg til å få dekket en andel av sine mindreinntekter. Det gis et høyere tilskudd til aktiviteter som er helt eller delvis gjennomført, enn til avlyste aktiviteter.

Overføring av ubrukt bevilgning

Ved behandlingen av Kulturdepartementets omgrupperingsproposisjon for 2020, vedtok Stortinget å tilføye stikkordsfullmakten «*kan overføres*» til bevilgningene under kap. 325 Allmenne kulturformål, post 77 *Kompensasjons- og stimuleringsordninger for arrangører på kultur-, frivillighets- og idrettsfeltet*, jf. Prop. 51 S (2020–2021) og Innst. 181 S (2020–2021).

Forslaget om å gjøre bevilgningen i 2020 overførbar til 2021 var begrunnet i behovet for å gjennomføre etterskuddsvise utbetalinger i 2021 fra ordningene i 2020. Behandlingen av søknader er ennå ikke avsluttet. En rekke vedtak er også påklaget.

Kultursektorens, idrettens og frivillighetens samlede behov for økonomisk bistand som følge av pandemien er betydelige, og anslagene som er lagt til grunn for bevilgningsforslaget på posten er usikre. Regjeringen legger derfor opp til at eventuelle ubrukte, overførte midler fra 2020 også kan benyttes til å finansiere et eventuelt merbehov under posten i 2021.

Post 78 Barne- og ungdomstiltak

Bevilgningen på posten foreslås økt med 12 000 kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 323, post 70.

Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker utgifter for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider.

Deler av driftskostnadene ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) er knyttet til oppdragsvirksomhet og prosjekter med nær sammenheng på inntekts- og utgiftssiden. Dels gjelder

dette restaureringsarbeid som utføres for andre mot vederlag, blant annet for museer og kirkeiere, og dels for særskilte prosjekter som mottar betydelig ekstern finansiering. For å skille mellom utgifter ved ordinære driftsoppgaver og oppdragsutgifter i virksomheten foreslås post 21 Spesielle driftsutgifter opprettet, jf. omtale nedenfor. Bevilgningen på post 01 foreslås som følge av dette redusert med 7 mill. kroner, mot tilsvarende økning på post 21.

Post 21 (ny) Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter ved NDRs oppdragsvirksomhet. Det foreslås en bevilgning på posten på 7 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på post 01. Bevilgningen på posten kan bare nyttes i samme omfang som det kan skaffes inntekter. Posten kan overskrides med inntil samme beløp som virksomheten får i merinntekter på kap. 3327, post 03 Oppdragsinntekter mv., jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 328 Museer m.m.

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

KODE: Kunstmuseer og komponisthjem – Ole Bulls villa Lysøen

Det er i Saldert budsjett 2021 bevilget 14,5 mill. kroner til KODE Kunstmuseer og komponisthjem for rehabilitering av Ole Bulls hjem på Lysøen utenfor Bergen. En ny tilstandsanalyse, presentert for Kulturdepartementet i mars 2021, viser imidlertid at rehabiliteringsbehovet er større enn tidligere beregnet. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til tiltaket med 10 mill. kroner i 2021, og at det gis tilsagn om tilskudd på ytterligere 15 mill. kroner i 2022, jf. forslag til romertallsvedtak.

Den økte bevilgningen og tilsagn om bevilgning i 2022 innebærer at bygningen vil være stengt for publikum kun i en begrenset periode, og at den vil bli satt i tilfredsstillende stand. Den samlede statlige medvirkningen til rehabiliteringen av Ole Bulls villa Lysøen vil dermed være 39,5 mill. kroner.

Musea i Sogn og Fjordane – Holvikejekta

Holvikejekta er en klinkbygd jekt fra 1881 som ble satt på land på Sandane i Gloppen i 1906. Musea i Sogn og Fjordane har fremmet søknad om midler til et verne- og formidlingsbygg for å sikre dette viktige kulturminnet om fraktefart langs kysten av

Vestlandet frem til de motoriserte fartøylene overtok. Det foreslås et statlig tilskudd på 11 mill. kroner til dette prosjektet. Statens andel vil utgjøre 1/3 av de samlede kostnader for prosjektet.

Annen prosjektstøtte

I bevilgningsforslaget på posten er det videre innarbeidet 10 mill. kroner i engangstilskudd til ulike prosjekter i regi av museer i Det nasjonale museumsnettverket, herunder:

- 1 mill. kroner til Nordmøre museum for utbedringer ved Mellemværftet i Kristiansund,
- 1 mill. kroner til Musea på Sunnmøre for oppgradering av bygninger og fornying av utstilling på museet til billedhuggeren Anders Svor,
- 1 mill. kroner til Romsdalsmuseet for restaurering av Nesset prestegård – Bjørnstjerne Bjørnsons barndomshjem,
- 2 mill. kroner til Vest-Telemark Museum for restaurering av hjemstedet til billedhuggeren Anne Grimdalen på Grimdalstunet,
- 1 mill. kroner til Mjøsmuseet for bygningstiltak ved friluftsmuseet Stenberg gård,
- 2 mill. kroner til MiA – Museene i Akershus for ny utstilling på Oslofjordmuseet,
- 2 mill. kroner til Preus museum for prosjektet med å katalogisere Filmmuseets og egen gjenstandssamling.

Økt støtte til museene ifb. covid-19

I Saldert budsjett 2021 er det til sammen bevilget 200 mill. kroner til institusjoner som mottar tilskudd fra Kulturdepartementet som følge av koronapandemien og smitteverntiltakenes påvirkning av institusjonenes aktivitet, fordelt over ulike poster. Midlene er fordelt med 70 pst. på musikk- og scenekunstinstitusjonene og 30 pst. på museene. I lys av smittesituasjonen foreslås disse bevilgningene økt med 50 mill. kroner. Med bakgrunn i at sommeren er høysesong for museumssektoren, foreslås det at det 70 pst. av økningen tilfaller museene, dvs. 35 mill. kroner, og 30 pst. musikk og scenekunstinstitusjonene, dvs. 15 mill. kroner. Bevilgningen på post 70 Det nasjonale museumsnettverket foreslås derfor økt med 33,2 mill. kroner. Det foreslås videre 1,8 mill. kroner i bevilgningsøkninger fordelt på institusjoner som er budsjettet under kap. 328, post 78, jf. omtale nedenfor.

Midlene er fordelt på institusjonene etter samme prinsipper som tidligere, dvs. forholdsmessig ut fra hva institusjonene hadde av billettinntekter og inntekter fra butikk og kafésalg i 2019. Fordelingen på museene fremgår av tabell 2.2

Tabell 2.2 Fordeling på museer

	1 000 kroner
Anno museum	1 066
Aust-Agder museum og arkiv	129
Baroniet Rosendal	978
Blaafarveværket	1 452
Buskerudmuseet	505
Bymuseet i Bergen	597
Dalane Folkemuseum	24
Drammens Museum for kunst og kulturhistorie	74
Galleri F 15	92
Gudbrandsdalsmusea	35
Hardanger og Voss museum	251
Haugalandmuseet	48
Helgeland Museum	221
Henie Onstad kunstsenter	627
Jærmuseet	645
KODE Kunstmuseer og komponisthjem	2 198
Kraftmuseet	44
Lillehammer museum	1 261
MiA – Museene i Akershus	509
Midt-Troms Museum	22
Mjøsmuseet	44
Musea i Sogn og Fjordane	339
Musea på Sunnmøre	476
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark	188
Museene i Sør-Trøndelag	2 223
Museet Midt	343
Museum Nord	3 090
Museum Stavanger	675
Museum Vest	774
Museumssenteret i Hordaland	203
Nordlandsmuseet	693
Nordmøre museum	74
Nordnorsk Kunstmuseum	100
Nord-Troms Museum	11

	1 000 kroner
Norsk Bergverksmuseum	450
Norsk folkemuseum	4 515
Norsk industriarbeidermuseum	468
Norsk luftfartsmuseum	518
Norsk Teknisk Museum	1 696
Nynorsk kultursentrum	223
Næs Jernverksmuseum	44
Oslo Museum	114
Perspektivet Museum	18
Preus museum	37
Randsfjordmuseet	41
Romsdalsmuseet	409
Ryfylkemuseet	28
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	605
Sunnhordland Museum	15
Svalbard Museum	546
Sørlandets Kunstmuseum	133
Sør-Troms Museum	387
Telemark Museum	483
Valdresmusea	100
Varanger museum	162
Verdensarvsenter for bergkunst – Alta Museum	734
Vest-Agder-museet	450
Vestfoldmuseene	594
Vest-Telemark Museum	288
Østfoldmuseene	159
Sum	33 228

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 64,2 mill. kroner.

Post 78 Andre museums- og kulturverntiltak

Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,8 mill. kroner. Bakgrunnen for forslaget fremkommer av omtalen under kap. 328, post 70.

Kap. 334 Film- og dataspillformål

Post 72 Incentivordning for film- og tv-produksjoner, kan overføres

Bevilgningen på posten dekker tilskudd til incentivordningen for film- og tv-produksjoner.

Ved behandlingen av regjeringens samleproposisjon om endringer i statsbudsjettet 2021 Prop. 79 S. (2020–2021,) jf. Innst. 233 S (2020–2021) fattet Stortinget anmodningsvedtak 669 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå film-insentivordningen og komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til hvordan ordningen kan styrkes.»

Det er fem år siden insentivordningen ble etablert. I Kulturdepartementets budsjettproposisjon for 2021 ble det derfor varslet at departementet vil evaluere ordningen i 2021. Norsk filminstitutt gjennomfører evalueringen med bistand fra en ekstern konsulent. Analysen vil foreligge innen sommeren 2021.

Regjeringen viser til dette, og mener at det ikke foreligger grunnlag for å foreslå en langsiktig innretning av ordningen før evalueringen er ferdigstilt. Regjeringen vil derfor komme tilbake med et forslag om innretning av ordningen i budsjettproposisjonen for 2022.

Som følge av Stortingets anmodningsvedtak foreslår regjeringen å øke tilsagnsfullmakten til nye prosjekter under insentivordningen for film- og serieproduksjoner innenfor en samlet ramme på 100 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Norsk filminstitutt vil lyse ut midlene i en ny søknadsrunde i 2021.

Post 73 Regionale filmtiltak m.m., kan overføres

Bevilgningen omfatter tilskudd til ulike regionale filmtiltak.

Av bevilgningen på posten er det satt av 0,2 mill. kroner i tilskudd til oppstart av *Dataspill-senteret – norsk senter for spillutvikling*. Tilskuddet til organisasjonen, som nå har byttet navn til *Noneda – Norsk nettverk for dataspillbedrifter*, foreslås økt med 0,5 mill. kroner i 2021, jf. omtale under kap. 325, post 21.

Kap. 335 Medieformål

Post 70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting

Bevilgningen skal dekke kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting. TV 2 skal i henhold til avtalen få en årlig kompensasjon oppad begrenset til 135 mill. kroner, som skal dekke selskapets nettokostnader knyttet til oppdraget om kommersiell allmennkringkasting. Anslag viser at TV 2 for 2020 hadde langt lavere merkostnader for allmennkringkastingsoppdraget enn det maksimale kompensasjonsbeløpet. Dette vil komme til avkortning i utbetalingene til TV 2 i 2021.

Bevilgningen på posten foreslås med denne bakgrunn redusert med 85 mill. kroner.

Post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK

Bevilgningen gjelder driftstilskudd til Norsk rikskringkasting (NRK).

Deler av tilskuddet til NRK skal gå til å dekke NRKs utgående merverdiavgift. Det er foreslått å forlenge den midlertidige reduksjonen i den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 pst. til 6 pst. frem til og med 30. september 2021, jf. omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivninga m.m.* punkt 2. Denne forlengelsen fra 1. juli til 30. september 2021 gir en beregnet innsparing for NRK på 88,2 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås på bakgrunn av dette redusert med 88,2 mill. kroner.

Kap. 337 Kompensasjons- og vederlagsordninger

Post 71 Vederlagsordninger, kan overføres

Bevilgningen skal dekke statens utgifter til vederlagsordninger. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,6 mill. kroner for å dekke utgifter knyttet til oppfølging av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 325, post 01, jf. omtale over.

Kap. 351 Likestilling og ikke-diskriminering

Post 70 Likestilling mellom kjønn, kan nyttes under post 21

I Saldert budsjett 2021 er det bevilget midler til en styrking av TryggEst, med mål om at flere kommuner skal ta programmet i bruk. TryggEst skal gjøre kommunene som deltar, bedre i stand til å ta hånd om lovpålagte oppgaver på en systematisk måte og gi bedre vern for risikoutsatte voksne. Det er gjennomført en faglig vurdering av hvilke kommuner som skal motta tilskudd til kompetanseheving i 2021. Følgende kommuner er valgt ut for 2021: Askøy, Øygarden, Asker, Bærum, Færder, Sarpsborg, Bodø, Karasjok, Austevoll, Stavanger og Bergen.

Post 73 Likestillingssentre

Senter for Likestilling ved Universitetet i Agder har søkt midler til prosjektet «Større mangfold – friere valg». Formålet med tiltaket er et mindre kjønnsdelt arbeidsmarked ved at ungdom tar mer bevisste og kunnskapsbaserte utdanningsvalg. Prosjektet skal bidra til å utvikle en samordnet til-

taksplan i tre regioner (Agder, Viken og Trøndelag). Bevilgningen på posten foreslås økt med 2 mill. kroner i engangstilskudd til dette tiltaket i 2021.

Kap. 352 Nedsatt funksjonsevne

Post 70 Funksjonshemmedes organisasjoner

Organisasjonene for personer med funksjonsnedsettelse har bidratt med særlig innsats og bistått sine medlemmer gjennom hele pandemien. Tilskuddet til organisasjonene foreslås derfor økt i 2021 for å kompensere for økonomiske tap som følge av pandemien. En økning av tilskuddsordningen vil kunne fordeles mellom organisasjonene ut fra kjente utmålingskriterier.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn å økt med 10 mill. kroner.

Post 73 (ny) Aktivitetstiltak for personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringens mål er at alle skal ha like muligheter til å delta. Pandemien har begrenset mulighetene til deltakelse på ulike områder, og personer med funksjonsnedsettelse har vært særlig berørt. Regjeringen vil derfor legge til rette for økt aktivitet og deltakelse for barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Bevilgningen skal bidra til å redusere isolasjonen barn og unge med funksjonsnedsettelse har opplevd, og legge til rette for økt aktivitet og deltakelse innenfor rammene av smittevernrestriksjoner gitt av offentlige myndigheter. Midlene skal nyttes til gjennomføring av, tilrettelegging for, og utstyr til aktivitet og deltakelse i kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter.

Midlene vil bli lyst ut i en egen tilskuddsordning, men kan også nyttes til å styrke eksisterende ordninger, eksempelvis til fritidstiltak for personer med funksjonsnedsettelse og til utstyrsentraler.

Det foreslås en bevilgning på posten på 15 mill. kroner.

Kap. 3323 Musikk og scenekunst

Post 01 Ymse inntekter

På posten budsjetteres ymse inntekter ved Riksteatret. Bevilgningen foreslår redusert med 0,2 mill. kroner som følge av redusert aktivitet

under pandemien, jf. kap. 3323, post 02, og kap. 3323, post 01 og post 21.

Post 02 Billett- og salgsinntekter m.m.

På posten budsjetteres inntekter fra salg av billetter og program ved Riksteatret. Riksteatret har under pandemien budsjettert med lavere aktivitet og inntektene for Riksteatret blir med det tilsvarende redusert. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 14 mill. kroner, jf. kap. 3323, post 01, og kap. 323, post 01 og post 21.

Kap. 3327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.

Post 01 Ymse inntekter

På posten budsjetteres i hovedsak salgs- og billettinntekter og refusjon for oppgaver som Nidaros domkirkes restaureringsarbeider utfører for andre. Med bakgrunn i forslaget om å skille ut oppdragsfinansiert virksomhet fra ordinære driftsoppgaver, jf. omtale av kap 327, postene 01 og 21, foreslås bevilgningen på posten redusert med 7 mill. kroner.

Post 03 (ny) Oppdragsinntekter mv.

Det foreslås å bevilge inntekter for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider relatert til oppdragsbasert virksomhet på denne posten, jf. omtale under kap. 327, post 21. Det foreslås en bevilgning på 7 mill. kroner på posten.

2.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Kap. 61 Høyesterett

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410, post 01

Lønnsendringer for dommere i Høyesterett var ikke fastsatt da budsjettforslaget for 2021 ble lagt frem. Det er derfor ikke tatt høyde for dette i saldert budsjett. Endringene har virkning fra 1. oktober og er beregnet til 0,9 mill. kroner, medregnet arbeidsgiveravgift, ferielønnstillegg og fremtidige pensjonsforpliktelser.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 61, post 01 med 0,9 mill. kroner.

Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det er nødvendig å erstatte eksisterende mobiltelefoner for høygradert tale i den sentrale forvaltningen og noen virksomheter i totalforsvaret med ny versjon som har støtte for 4G. Årsaken er at eksisterende telefoner kun har støtte for 2G- og 3G-nett. De nye telefonene vil sørge for at høygradert kommunikasjon opprettholdes når 2G- og 3G-nettet fases ut.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 400, post 01 med 12,8 mill. kroner.

Post 23 Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres

Internettrelaterte overgrep mot barn

Det vises til omtale under kap. 440, post 70. I forbindelse med utarbeidelse av en tverrdepartemental strategi mot internettrelaterte overgrep mot barn, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 400, post 23 med 4,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 440, post 70.

Horisont Europa

I forbindelse med Norges deltakelse i ny periode for EU-programmet Horisont Europa, foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 400, post 23 med 0,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 288, post 73 under Kunnskapsdepartementet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 400, post 23 med 4,3 mill. kroner.

Post 70 Overføringer til private

Det vises til omtale under kap. 400, post 71 Tilskudd til internasjonale organisasjoner. Tilskuddet til NorSiS foreslås redusert med 1,6 mill. kroner for å dekke økt kontingent til ENISA (European Union Agency for Cybersecurity) i 2021, jf. kap. 400, post 71.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 400, post 70 med 1,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 400, post 71.

Post 71 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Norges deltakelse i ENISA er lovfestet og gjennomført i norsk lov ved ekomforskriften § 8-7. Kontingenten til ENISA har i 2021 økt med 1,6 mill. kroner. Det økte behovet dekkes ved en tilsvarende reduksjon i tilskuddet til NorSiS, jf. kap. 400, post 70.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 400, post 71 med 1,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 400, post 70.

Kap. 410 Domstolene

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 61, post 01

Lønnsendringer for dommere i tingrettene og lagmannsrettene

Lønnsendringer for dommere i tingrettene og lagmannsrettene var ikke fastsatt da forslaget til statsbudsjettet for 2021 ble lagt frem. Det er derfor ikke tatt høyde for dette i saldert budsjett. Endringene har virkning fra 1. oktober 2020 og er beregnet til å utgjøre 18,6 mill. kroner, medregnet arbeidsgiveravgift, ferielønnstillegg og fremtidige pensjonsforpliktelser. Det foreslås å øke bevilgningen på posten tilsvarende.

Tilskudd til Norsk rettsmuseum

Det vises til omtale under kap. 440, post 71. På grunn av økte utgifter til drift av Norsk rettsmuseum, foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 410, post 01 med 0,1 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 440, post 71.

Tilbakekall statsborgerskap

Det vises til omtale under kap. 490, post 01 vedrørende tilbakekall av statsborgerskap. Domstolene har ikke benyttet midlene som ble bevilget til formålet i 2020. Det er forventet at domstolene vil motta få saker om tilbakekall av statsborgerskap fra UNE i 2021. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 3,0 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 410, post 01 med 15,5 mill. kroner.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Oslo forliksråd har som følge av iverksatte smitteverntiltak behov for å øke rettsmøtekapasiteten. Det foreslås å opprette en midlertidig femte avdeling ved Oslo forliksråd ut nåværende forlikssperiode (2021–2024), med tre midlertidige dommerstillinger i Oslo forliksråd og én saksbehandlerstilling hos namsfogden i Oslo, Asker og Bærum. Det foreslås at saksbehandlerstillingen og nødvendige investeringer til utstyr, ombygging og innredning finansieres ved en omdisponering av midler fra kap. 414, post 21 til kap. 440, post 01.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 414, post 21 med 1,9 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 440, post 01.

Kap. 430 Kriminalomsorgen*Post 01 Driftsutgifter**Utgifter til smittevern i fengslene*

For å begrense smitterisiko i fengslene og bøte på konsekvensene av koronapandemien for de innsatte, er det behov for å gjennomføre tiltak i 2021. Det foreslås å øke bevilgningen med 15,0 mill. kroner til innkjøp av smittevernutstyr og ekstra renhold, samt 5,0 mill. kroner til kompensierende velferdstiltak og alternativer til kantinedrift når smittevernreglene tilsier at kantinedrift ikke kan opprettholdes i 2021. Det vises også til omtale under kap. 430, post 45.

Tiltak mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet, herunder etablering av ungdomsteam

Kriminaliteten blant barn og unge i Norge er lav. De fleste unge begår ikke lovbrudd, men en liten gruppe begår gjentatt og alvorlig kriminalitet. Det er en negativ utvikling i enkelte ungdomsmiljøer, der det danner seg løse grupperinger som begår lovbrudd i fellesskap. Selv om miljøene er små, kan de skape utrygghet og utfordringer i lokalmiljøer. For å bekjempe barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet foreslås det å bevilge til sammen 20,0 mill. kroner over kap. 430, post 01, kap. 433, post 01 og kap. 440, post 01.

Unge voksne har større behov for individuell tilrettelegging ved soning enn eldre. Tilbakefall med ny gjerning innen to år etter løslatelse er høyere for unge enn for alle straffedømte sett under ett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 5,0 mill. kroner til etablering av ungdomsteam som vil gi unge voksne i aldersgruppen 18 til 24 år

en forsterket oppfølging. Se omtale under kap. 433, post 01 og kap. 440, post 01 for øvrige tiltak til formålet.

Tilskudd til Norsk rettsmuseum

Det vises til omtale under kap. 440, post 71. På grunn av økte utgifter til drift av Norsk rettsmuseum, foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 430, post 01 med 0,1 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 440, post 71.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 430, post 01 med 24,9 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under kap. 430, post 01

Bevilgningen på posten dekker utgifter knyttet til arbeidsdriften i fengsler. Dette er utgifter til materialer, rutinemessig utskifting av mindre maskiner og utstyr, kurs for ansatte som retter seg spesifikt mot hjelpemiddel i arbeidsdriften og vedlikehold og drift av maskinparken. På posten inngår også arbeidspenger til de innsatte. Justis- og beredskapsdepartementet har i 2021 fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 430, post 21, mot en tilsvarende merinntekt på kap. 3430, post 02.

Som følge av at arbeidsdriftens produksjon i stor grad styres av etterspørsel i markedet er utbetalingstakten på posten usikker. De siste årene har strukturelle endringer i kriminalomsorgen samt koronapandemien medført en ytterligere usikkerhet når det gjelder å budsjettere både arbeidsdriftens utgifter og inntekter. På denne bakgrunn foreslås det å tilføye kap. 430, post 21 stikkordet «kan overføres», jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 430, post 01. Kriminalomsorgen utviklet i 2020 et videosamtaleverktøy som reduserer behovet for at domfelte og kriminalomsorgens ansatte må bevege seg over større avstander for å gjennomføre møter, kontroller og samtaler. Løsningen bidrar til å redusere risikoen for smittespredning. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner til innkjøp av utstyr til straffegjennomføring i samfunnet i 2021.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 430, post 45 med 1,5 mill. kroner.

Kap. 433 Konfliktråd

Post 01 Driftsutgifter

Tiltak mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet, herunder styrke konfliktrådene

Det vises til omtale av tiltak mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet under kap. 430, post 01. Konfliktrådene har ansvaret for å gjennomføre koordineringen av straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Arbeidsbelastningen på konfliktrådets ungdomskoordinatorene som følger opp ungdom under straffegjennomføring, er stor. For å øke kapasiteten blant konfliktrådets ungdomskoordinatorene samt styrke arbeidet med gjenopprettende prosess i saker med ungdomsoppfølging og ungdomsstraff, foreslås det å øke bevilgningen med 5,0 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 433, post 01 med 5,0 mill. kroner.

Kap. 440 Politiet

Post 01 Driftsutgifter

Tiltak mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet, herunder styrking av politiets forebyggingsinnsats

Det vises til omtale av tiltak mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet under kap. 430, post 01. Politiets trusselvurdering for 2021 kategoriserer det som meget sannsynlig at kriminelle gjenger vil fortsette å rekruttere unge personer til gjengkriminalitet. Tilstedeværelse på nett og besøk på skoler og andre steder unge samles er en viktig del av politiets forebyggende innsats. Det foreslås å øke bevilgningen med 10,0 mill. kroner for å styrke politiets forebyggende samhandling både i lokalmiljø og på nett.

Tiltakspakke for utsatte grupper, herunder vold og overgrep under koronapandemien

Det vises til omtale av tiltakspakken under Barne- og familiedepartementet. Det foreslås å øke bevilgningen til politiet med 20,5 mill. kroner til økt digital etterforskning av vold og overgrep, økt innsats mot nettovergrep, økt kapasitet ved politiets nettpatrulje for særlig å bekjempe ungdomskriminalitet på nett, samt økt informasjon om tilbud til utsatte for vold og overgrep i regi av politiet og hjelpeapparatet i 2021.

Tiltakspakke for utsatte grupper, herunder omvendt voldsalarm

Det vises til omtale av tiltakspakken under Barne- og familiedepartementet. Bruken av kontaktforbud med elektronisk kontroll har økt. Hovedformålet med omvendt voldsalarm er å beskytte voldsutsatte og overføre belastningen på trusselutøver. På bakgrunn av en vesentlig økning i bruken av omvendt voldsalarm den siste tiden og en forventet økning i tiden fremover, er det behov for innkjøp av mer utstyr og opplæring for å videreføre tiltaket for nye tilfeller. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10,0 mill. kroner i 2021.

Forsvarets bistand til politiet knyttet til grensekontroll

Forsvaret har merutgifter som følge av bistand til politiet til forsterket grensekontroll i forbindelse med koronapandemien. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 136,0 mill. kroner for å dekke merutgifter som påløper så lenge det er behov for forsterket grensekontroll i 2021. Utgiftene faktureres av Forsvaret.

Redusert etterspørsel etter pass og ID-kort

Som følge av at smittenivået i samfunnet har vært høyere enn det som ble antatt høsten 2021, er det forventet en lavere etterspørsel etter pass og ID-kort enn lagt til grunn i budsjettet for 2021. Smitteverntiltak fører også til redusert kapasitet ved enkelte passkontor. Færre produserte pass og ID-kort fører til lavere kostnader. Det forventes at den lave etterspørselen vil fortsette frem til gjenåpning av landegrensene og situasjonen normaliserer seg i større grad. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 23,3 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 3440, post 01 for tilhørende reduksjon på inntektssiden.

Midlertidig femte avdeling ved Oslo forliksråd

Det foreslås å opprette en midlertidig femte avdeling ved Oslo forliksråd, se nærmere omtale under kap. 414, post 21. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 440, post 01 med 1,9 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 414, post 21.

Tilskudd til Norsk rettsmuseum

Det vises til omtale under kap. 440, post 71. På grunn av økte utgifter til drift av Norsk rettsmuseum, foreslås det å redusere bevilgningen på

kap. 440, post 01 med 0,4 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 440, post 71.

Utsatt inntektskrav vaktvirksomhet

I Saldert budsjett 2020 ble bevilgningen på posten økt med 2,4 mill. kroner som følge av en forventet økning i gebyrinntektene ved bruk av nytt system for håndtering av saker. Det nye systemet forutsetter nye forskriftsbestemmelser som ikke har trådt i kraft. Det er også forventet færre besøkskontroller. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 2,9 mill. kroner, jf. forslag om tilsvarende reduksjon på kap. 3440, post 04.

Nedbygging av restanser hos påtalemyndigheten i Øst politidistrikt

Det er behov for å nedbygge restanser hos påtalemyndigheten i politiet, særlig i Øst politidistrikt. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til politiet med 2,0 mill. kroner i 2021 for å styrke kapasiteten i distriktet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 440, post 01 med 153,9 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd

Det vises til omtale under kap. 400, post 23. Det er satt av 4,5 mill. kroner til tiltak mot internettrelaterte overgrep mot barn i Saldert budsjett 2021. Justis- og beredskapsdepartementet koordinerer arbeidet med en tverrdepartemental strategi mot internettrelaterte overgrep mot barn. Arbeidet har vist at kunnskap og hjelpetilbud må utvikles videre, samtidig som sektorene og virksomhetene må samordnes bedre. Departementet foreslår derfor å bruke midlene til utredning, analyse og evaluering.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 440, post 70 med 4,5 mill. kroner, mot en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 400, post 23.

Post 71 Tilskudd Norsk rettsmuseum

Justis- og beredskapsdepartementet tildeler årlig et tilskudd til Norsk rettsmuseum over kap. 440, post 71. I forbindelse med utvidelse av museet skal Justis- og beredskapsdepartementet dekke brukeravhengige driftskostnader som vann, avløp, avfall mv. samt innvendige vedlike-

holdskostnader. Disse kostnadene var ikke medregnet i Saldert budsjett.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 440, post 71 med 0,6 mill. kroner, mot tilsvarende samlet reduksjon på kap. 410, post 01, kap. 430, post 01 og kap. 440, post 01.

Kap. 3440 Politiet

Post 01 Gebyr – pass og våpen

Det vises til omtale under kap. 440, post 01. Gebyrinntektene vil reduseres som følge av lavere etterspørsel etter pass og nasjonale ID-kort forårsaket av koronapandemien. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3440, post 01 med 152,0 mill. kroner.

Post 04 Gebyr – vaktelskap

Bevilgningen på posten gjelder engangsgebyr til å dekke utgifter ved behandling av søknader og gebyr ved feilalarmer der politiet rykker ut. I Saldert budsjett 2020 ble bevilgningen på posten økt med 2,4 mill. kroner som følge av en forventet økning i gebyrinntektene ved bruk av nytt system for håndtering av saker. Det nye systemet forutsetter nye forskriftsbestemmelser, som ennå ikke har trådt i kraft. Det er også forventet færre besøkskontroller.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3440, post 04 med 2,9 mill. kroner, jf. tilsvarende utgiftsreduksjon på kap. 440, post 01.

Post 06 Gebyr – utlendingssaker

Oppdaterte prognoser tilsier at gebyrinntektene ved utlendingssaker blir noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett grunnet forbedret datagrunnlag for beregning av gebyrinntekter. Forventet inntekt på posten er derfor redusert med 8,3 mill. kroner.

Det er grunnlag for å heve gebyret for søknad om norsk statsborgerskap, slik at det i større grad dekker de reelle utgiftene ved saksbehandlingen. Regjeringen vil derfor heve gebyret fra 3 700 kroner til 5 500 kroner fra 1. juli 2021.

Regjeringen vil fra 1. juli 2021 heve gebyret for gjenerverv av norsk statsborgerskap ved melding for personer som har tapt norsk statsborgerskap som følge av prinsippet om ett statsborgerskap, fra 2 700 kroner til 3 200 kroner, slik at gebyret er kostnadsdekkende. Regjeringen vil videre innføre et gebyr på 2 700 kroner for meldinger om norsk statsborgerskap i henhold til nordisk avtale,

som dekker kostnadene ved saksbehandlingen. Økte gebyrer fra 1. juli medfører økte inntekter over kap. 3440, post 06 med 20,8 mill. kroner. Se også omtale av gebyrdringene under Utenriksdepartementets kap. 3100, post 01 Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene.

Det foreslås samlet å øke bevilgningen på kap. 3440, post 06 med 12,5 mill. kroner.

Post 08 Refusjoner fra EUs grense- og visumfond

Posten dekker inntektene fra EUs indre sikkerhetsfond. Det er forventet lavere inntekter enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021, tilsvarende 26,8 mill. kroner. Reduksjonen skyldes lavere fremdrift i flere prosjekter som mottar støtte fra fondet, som følge av koronapandemien. Inntektene på posten vil samsvare med utgiftene på kap. 440, post 48 over fondsperioden, og forventes i større grad utbetalt i 2022 og 2023.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3440, post 08 med 26,8 mill. kroner.

Kap. 442 Politihøgskolen

Post 01 Driftsutgifter

Med bakgrunn i foreløpige regnskapstall og forventning om redusert kursaktivitet som følge av koronapandemien samt avvikling av kommersiell drift ved Justissektorens kurs- og øvingssenter, foreslås det å redusere bevilgningen med 5,4 mill. kroner. Se kap. 3442, post 02 og 03 for tilhørende reduksjon på inntektssiden.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 442, post 01 med 5,4 mill. kroner.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Post 02 Diverse inntekter

Det er ventet lavere inntekter som følge av koronapandemien samt avvikling av kommersiell drift ved Justissektorens kurs- og øvingssenter. Inntektsbortfallet på posten knyttes i hovedsak til kantinerne i Oslo og på Kongsvinger.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3442, post 02 med 4,0 mill. kroner.

Post 03 Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter

Det er ventet lavere inntekter som følge av koronapandemien samt avvikling av kommersiell drift ved Justissektorens kurs- og øvingssenter. Inn-

tektsbortfallet knyttes i hovedsak til lavere aktivitet i kantiner, færre overnattinger og konferanser, samt avvikling av den kommersielle driften til senteret.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3442, post 03 med 11,0 mill. kroner.

Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten ble økt med 41 mill. kroner i forbindelse med etablering og drift av innreiseregistreringssystemet (IRRS), jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021). Dette var basert på estimerte kostnadsanslag ved innføring av tiltaket.

Justeringer i innreiseregelverk og regelverket knyttet til smittevern har medført behov for å gjøre flere tilpasninger i innreiseregistreringssystemet. For call-senteret og SMS-utsendelse av kvittering har pågangen på enkelte linjer vært vesentlig høyere enn forventet. Dette har utløst et økt ressursbehov. Videre foreslås det en økning av bevilgningen som tar høyde for at tiltakene kan vare til 10. november. Dersom situasjonen tilsier det, vil ordningen avvikles tidligere.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 451, post 01 med 29,1 mill. kroner.

Post 60 Refusjoner til kommunene

Bevilgningen til refusjon til kommunene for utgiftene ved karantenehotellordningen ble sist økt med 460 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021), jf. Innst. 233 S (2020–2021). Etter denne proposisjonen ble lagt frem er det foretatt en rekke endringer som har konsekvenser for bevilgningsbehovet. Blant annet er pågangen på karantenehotellene nå høyere enn tidligere anslått. Videre foreslås det å øke bevilgningen for å ta høyde for at ordningen kan måtte videreføres til 10. november 2021. Dersom situasjonen tilsier det, vil ordningen avvikles tidligere.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 451, post 60 med 1 153,4 mill. kroner.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post 01 Driftsutgifter

Krisestøtteenheten (KSE) fikk i 2020 en engangsbevilgning på 3,2 mill. kroner for å gjennomføre

bygningsmessige utbedringer samt investere i tekniske samhandlingsløsninger. Som følge av virusutbruddet er arbeidet forsinket og vil bli slutført i 2021. Det foreslås at bevilgningen økes tilsvarende den ubrukte delen av bevilgningen fra 2020.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 2,6 mill. kroner.

Kap. 454 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsutgifter

Tiltaksplan for dagens Sea King-redningshelikopterflåte

Det har over flere år pågått et vedlikeholds- og modifiseringsprogram for dagens Sea King-helikopterflåte for å sikre forsvarlig beredskap og drift frem til de nye redningshelikoptrene SAR Queen er innfaset. På bakgrunn av at en større del av kostnadene knyttet til vedlikehold av motorer og komponenter først påløper i senere år, ble bevilgningen på kap. 454, post 01 nedjustert med til sammen 125 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 43 S (2020–2021) Endringer i statsbudsjettet 2020 under Justis- og beredskapsdepartementet. Utgiftene vil delvis påløpe i 2022. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 454, post 01 med 50 mill. kroner. Bevilgningsøkningen innebærer at inntektene under Forsvarsdepartementets kap. 4791, post 01 foreslås økt tilsvarende.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Anskaffelse av nye redningshelikoptre

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King-maskiner. Leverandøren har hatt utfordringer med utvikling og godkjenning av de nye redningshelikoptrene, med påfølgende forsinkelser for forsvarssektorens innføringsprogram. Velten av det første leverte helikoptret i 2017 bidro i tillegg til forsinkelser. Videre har virusutbruddet forsinket fremdriften, ettersom leverandøren er lokalisert i Nord-Italia og Storbritannia, samt at smitteverntiltak har begrenset Forsvarets bemanning i prosjektets innføringsprogram. Gjeldende fremdriftsplan, som vurderes som stram, tilsier at alle de nye helikoptrene vil være innfaset i løpet av sommeren 2023. Videre innfasingsløp avhenger blant annet av varigheten av smitteverntiltak som er iverksatt i forbindelse med virusutbruddet.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med til sammen 207,9 mill. kroner, i hovedsak som følge av forskyvning av utbetalinger til leverandør. Det vises videre til omtale av forslag til ny kostnadsramme under Andre saker nedenfor.

Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø med sivil operatør

Det er inngått avtale om leie av hangar i forbindelse med etablering av den nye redningshelikopterbasen i Tromsø, som skal være operativ i løpet av 2022. Som følge av endret periodisering av utgiftene, foreslås det å øke bevilgningen med 8 mill. kroner til dekning av utbyggingskostnader for hangaren som vil påløpe i år.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 454, post 45 med 199,9 mill. kroner.

Kap. 455 Redningstjenesten

Post 73 Tilskudd til Redningsselskapet

Regjeringen foreslår å øke tilskuddet i 2021 som følge av et skjerpet behov for tilstedeværelse langs kysten fordi mange også i år kommer til å oppholde seg i Norge i fritiden og på ferie. Redningsselskapet opplever også økte kostnader til kurs og opplæring av mannskaper som er avgjørende for å opprettholde beredskapen.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 455, post 73 med 3 mill. kroner.

Kap. 457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Sikkerhetstruende digitale hendelser mot nasjonale interesser øker og blir mer omfattende å håndtere. Kryptologiske virkemidler er en viktig forutsetning for sikker digitalisering av det norske samfunnet. Sikkerheten i kryptosystemene vil imidlertid bli utfordret og sikkerhetsmarginene vil bli mindre over tid. Det er derfor nødvendig å teste robustheten i kryptosystemene for å avdekke eventuelle svakheter i måten de er konstruert, eller måten de blir brukt på. En økende andel skjermingsverdige verdier av betydning for den nasjonale sikkerheten har avhengigheter til digital infrastruktur og digitale systemer.

For å møte dette risikobildet, foreslås det å øke bevilgningen til Nasjonalt cybersikkerhets-

senter i Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM). NSM vil benytte midlene i arbeidet med alvorlige digitale hendelser, gjennom oppbygging av hendelseshåndteringsteam og økt kapasitet til analyse. I tillegg vil bevilgningen legge til rette for NSMs arbeid for å avdekke svakheter som kan ha bidratt til å skape ukjente sårbarheter i eksisterende kryptosystemer. NSM vil kunne dra nytte av denne kompetansen videre i arbeidet med utvikling av nye kryptosystemer.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 457, post 01 med 7,5 mill. kroner.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker utgifter til utarbeiding av manuskript og arbeidet med den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend. De siste årene har det vært vekst i antall produserte sider i Norsk Lovtidend. Økningen var spesielt stor i 2020.

Det foreslås med bakgrunn i dette å øke bevilgningen på kap. 467, post 01 med 3,9 mill. kroner.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Post 01 Driftsutgifter

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har flere ressurskrevende saker til behandling samtidig. I tillegg kommer økt sakstilfang som følge av feil tolkning av trygderegelverket i NAV-sakene. Dette har medført at saksbehandlingstiden har økt. Det er behov for ekstra ressurser for at sakene skal kunne behandles innen rimelig tid og rettssikkerheten til de som får sin sak behandlet av kommisjonen ivaretas.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 468, post 01 med 2,3 mill. kroner.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 01 Driftsutgifter

Det vises til omtale under kap. 490, post 01 vedrørende tilbakekall av statsborgerskap. Det er behandlet få saker om tilbakekall av statsborgerskap i UNE. Det er forventet at domstolene vil motta få slike saker i 2021.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 470, post 01 med 6 mill. kroner.

Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning

Post 70 Erstatning til voldsofre, overslagsbevilgning

Det er fremmet forslag for Stortinget om endringer i voldsoffererstatningsloven. Forslaget går ut på å gi den øvre grensen tilbakevirkende kraft, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 589 og 590, 23. april 2018. Lovendringen medfører økte kostnader over kap. 473, post 70, anslått til 30 mill. kroner.

I tillegg er omfanget av erstatningsutbetalinger økende. Dette skyldes hovedsakelig økt effektivitet hos Kontoret for voldsoffererstatning. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 473, post 70 med 40 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 473, post 70 med 70 mill. kroner.

Kap. 480 Svalbardbudsjettet

Post 50 Tilskudd

Vaksinering på Svalbard

Gjennom rammetilskuddet til kommunene gis det midler til dekning av kostnader til koronavaksinering i kommunene. Ettersom Svalbard ikke tilhører en kommune, er det nødvendig med en særskilt bevilgning til Svalbard for å finansiere vaksinering.

Det foreslås på bakgrunn av dette å øke bevilgningen på kap. 480, post 50 med 1 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, kap. 710, post 23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19. Bevilgningen foreslås plassert på Svalbardbudsjettets kap. 5 Sysselmannen, post 01 Driftsutgifter.

Skredsikring på Svalbard

Kostnadsanslaget for skredsikringstiltak under fjellet Sukkertoppen i Longyearbyen, er oppjustert fra totalt 140 mill. kroner til 165 mill. kroner. Økningen har sammenheng med blant annet dårlige grunnforhold, begrenset tilgang til steinmasser av god nok kvalitet og håndtering av forurensete masser. Det er behov for å inngå kontrakter i 2021 med utbetaling og slutføring av prosjektet i 2022. Det foreslås en bestillingsfullmakt på 25 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 480, post 50 med 1 mill. kroner.

Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Tilbakekall av statsborgerskap

Det er tildelt midler til arbeid med tilbakekall av statsborgerskap som skal benyttes til saksbehandling i UDI, Utlendingsnemnda (UNE) og politiet, samt dekking av utgifter til domstolene og fri rettshjelp. På bakgrunn av oppdaterte behov i virksomhetene er det foreslått endringer på kap. 410, post 01, kap. 470, post 01, kap. 490, post 01, kap. 491, post 01 og kap. 491, post 21.

Det foreslås å øke bevilgningen til behandling av tilbakekall av statsborgerskap på kap. 490, post 01 med 300 000 kroner i 2021.

Behandling av statsborgerskapsaker

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,3 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på Kunnskapsdepartementets kap. 291, post 62 Kommunale innvandrer tiltak. Midlene skal gå til utvikling av automatiseringsløsningen i forbindelse med endringer i kravet til oppholdstid for statsborgerskap, jf. Prop. 130 L (2020–2021) om endringer i statsborgerloven og integreringsloven.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på 2,3 mill. kroner på Kunnskapsdepartementets kap. 292, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene skal gå til å redusere restanser på statsborgerskapsfeltet.

Administrative kostnader International Organization for Migration (IOM)

Det er beregnet et redusert bevilgningsbehov på 1,5 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett, til administrative kostnader til International Organization for Migration (IOM). Årsaken er en forventning om at IOM skal assistere i færre uttak av overføringsflyktninger enn tidligere antatt.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 490, post 01 med 2,4 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak

Reduserte kostnader til mottaksdrift

Prognosen for antall beboere i mottak er redusert sammenlignet med det som er lagt til grunn i Saldert budsjett 2021. Isolert sett innebærer dette at det anslåtte bevilgningsbehovet på posten reduseres med 74,8 mill. kroner.

Smitteverntiltak i asylmottakene

UDI har siden mars 2020 iverksatt flere tiltak for å begrense smitte og spredning av covid-19 i asylmottakene. Grunnet smittesituasjonen har det vært nødvendig å oppskalere og videreføre tiltak i 2021 for å begrense smittespredning i asylmottak, jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021). Herunder har UDI opprettholdt en økt mottakskapasitet for å ivareta sosial distansering, redusere trangboddhet, samt ha fasiliteter til isolasjon og karantene ved flere mottak. Tiltakene for å begrense smittespredning medfører også noe økt bemanningsbehov og økte driftsutgifter i asylmottak. UDI vurderer behovene for tiltak i nært samarbeid med nasjonale og lokale helsemyndigheter. Det anslås at det er behov for å opprettholde og iverksette tiltak lenger enn tidligere lagt til grunn. Tiltakene er iverksatt med hjemmel i fullmakten gitt av Stortinget til å øke innkvarteringskapasiteten selv om det medfører et økt bevilgningsbehov over kap. 490, postene 21 og 60, jf. Innst. 16 S (2020–2021), romertallsvedtak V. De iverksatte tiltakene medfører at bevilgningsbehovet på posten øker med 10,2 mill. kroner.

Aktivitetstilbud for barn i asylmottak

Koronasituasjonen medfører et økt behov for aktivitetstilbud til barn i asylmottak. I tillegg til at skoler og barnehager har et redusert tilbud, medfører smittevernhensyn at det ordinære aktivitetstilbudet i mottakene begrenses. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til formålet med 1,5 mill. kroner. Forslaget inngår i regjeringens tiltakspakke for sårbare grupper, jf. omtale under Barne- og familiedepartementet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490, post 21 med 63,1 mill. kroner.

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Som følge av oppdatert prognose for antall asylsøkere, foreslås det at bevilgningen på kap. 490, post 22 reduseres med 2,2 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Gjennom Schengen-avtalen er Norge forpliktet til å implementere endringer i informasjonssystemet for politisamarbeid, «Schengen Information System» (SIS), hvor også utlendingsforvaltningen registrerer og deler informasjon. Det vil påløpe større utviklingsaktiviteter i UDI i 2021 for å nå frister satt av EU, som ikke var tatt høyde for i Saldert budsjett 2021. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 21,3 mill. kroner.

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak

Vertskommunetilskuddet skal dekke kommunale utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av asylmottak i kommunen.

Som omtalt under kap. 490, post 21 tilsier oppdaterte prognoser færre beboere i mottak enn lagt til grunn i saldert budsjett, og dermed avvikling av enkelte mottak. Isolert sett tilsier dette at bevilgningsbehovet på posten reduseres med 1,0 mill. kroner.

For å ivareta forsvarlig innkvartering av asylsøkere under virusutbruddet har det likevel blitt nødvendig å øke mottakskapasiteten, jf. omtale under kap. 490, post 21. Tiltakene medfører et økt bevilgningsbehov på 1,8 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,8 mill. kroner.

Post 70 Stønader til beboere i asylmottak

Færre beboere i mottak medfører at utgiftene til stønader reduseres, jf. omtale under kap. 490, post 21. På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 1,8 mill. kroner.

Post 72 Internasjonalt migrasjonsarbeid, og assistert retur og reintegrering i hjemlandet, kan overføres

Som følge av at det har blitt gjennomført færre assisterte returer er det et redusert bevilgningsbehov på posten. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 1,9 mill. kroner.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

På grunn av lavere dollarkurs enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett er det et mindrebehov på posten. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,4 mill. kroner.

Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet*Post 03 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter*

Reiseutgifter til og fra utlandet for flyktninger kan i tråd med statistikkdirektivet til OECD/DAC godkjennes som offisiell bistand. Som følge av ny avtale med IOM om uttak av overføringsflyktninger foreslås det endringer på kap. 490, postene 01 og 75, som medfører reduserte inntekter på kap. 3490, post 03. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner.

Post 04 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i tråd med statistikkdirektivet til OECD/DAC godkjennes som offisiell bistand. Forslag om bevilgningsendringer på kap. 490, postene 21, 60 og 70, medfører reduserte inntekter på kap. 3490, post 04. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 76,0 mill. kroner.

Post 06 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter

Utgifter til overføring av flyktninger kan i tråd med statistikkdirektivet til OECD/DAC godkjennes som offisiell bistand. Som følge av forslag om bevilgningsendring til IOM på kap. 490, post 01, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner.

Post 07 Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter

Utgifter til tolking og oversettelse knyttet til behandling av asylsøknader kan i henhold til statistikkdirektivet til OECD/DAC godkjennes som offisiell bistand.

Som følge av forslag om bevilgningsendring på kap. 490, post 22, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2 mill. kroner

Post 08 Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter

Utgifter til reintegrering av personer som blir returnert til hjemlandet eller til tredjeland, og tiltak som bidrar til velordnet migrasjon, herunder samarbeid om retur, returavtaler og oppbygging av migrasjonsforvaltning i sentrale opphavs- og transittland, kan i henhold til statistikkdirektivet til OECD/DAC godkjennes som offisiell bistand.

Som følge av endringene på kap. 490, post 72 foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 841 000 kroner.

Kap. 491 Utlendingsnemnda

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21

Tilbakekall av statsborgerskap

Det er et lavere behov for midler til å behandle saker om tilbakekall av statsborgerskap i 2021 enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å redusere bevilgningen til behandling av tilbakekall av statsborgerskap over kap. 491, post 01 med 14,2 mill. kroner i 2021.

Redusert aktivitet i UNE

Det er en nedgang i prognosen for antall innkommende saker til UNE som gjør det mulig å redusere bevilgningen med 15,0 mill. kroner i 2021.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 29,2 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, kan nyttes under post 01

Det er et lavere behov for midler til å behandle saker om tilbakekall av statsborgerskap i 2021 enn det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 3,5 mill. kroner.

Andre saker

Forslag om ny styrings- og kostnadsramme for anskaffelsen av nye redningshelikoptre

Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. 267 S (2014–2015), jf. Prop. 101 S (2014–2015) Endringer i statsbudsjettet 2015 under Justis- og beredskapsdepartementet (reduisert kostnadsramme for anskaffelse av nye redningshelikoptre

mv.), at kostnadsrammen for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. settes til 14 045 mill. kroner inkl. mva. I Prop. 101 S (2014–2015) står det at det, på lik linje med det som er vanlig i denne typen anskaffelsesprosjekter, ikke er tatt høyde for valutakursusikkerhet i kostnadsrammen og at vesentlige endringer i valutakursene kan medføre høyere eller lavere utbetalinger til leverandøren enn det som ligger til grunn for kostnadsrammen. Prisjustert kostnadsramme er på 12,6 mrd. kroner (ekskl. mva. med unntak for den andelen av mva. som belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett).

Stortinget er jevnlig orientert om utviklingen i prosjektet. I Prop. 24 S (2019–2020) Endringer i statsbudsjettet 2019 under Justis- og beredskapsdepartementet ble det gjort oppmerksom på at foreløpige beregninger tilsier at kostnadsrammen kan bli overskredet, blant annet som følge av samlet fremdrift og økte valutautgifter. I Prop. 43 S (2020–2021) Endringer i statsbudsjettet 2020 under Justis- og beredskapsdepartementet fremgår det blant annet at Justis- og beredskapsdepartementet planlegger å fremme forslag om ny kvalitetssikret kostnadsramme senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Det er nå utarbeidet forslag til ny kvalitetssikret kostnadsramme basert på statens prosjektmodell for store investeringer. Det er gjennomført en forenklet analyse av hensyn til tid, omfang og hvor prosjektet er i realiseringsfasen.

Leverandøren har hatt utfordringer med utvikling og godkjenning av de nye redningshelikoptrene, med påfølgende forsinkelser for forsvarssektorens innføringsprogram. Virusutbruddet har også forsinket fremdriften. Revidert fremdriftsplan, som vurderes som stram, tilsier at «SAR Queen» vil være innfaset i løpet av sommeren 2023. Forsinkelser på om lag 32 måneder i forhold til opprinnelig plan har gitt betydelige merkostnader. Videre har det gjennom operativt bruk, testing og oppdaterte vurderinger blitt avdekket behov for endringer som har bidratt til økte kostnader til eiendom, bygg og anlegg (EBA), landingsplasser ved sykehus og IKT. Det har også vært behov for tilleggsbestillinger knyttet til helikopterløsningen som ikke har vært dekket av den initiale kontrakten med leverandøren. Helikoptervelten på Sola i 2017 og reparasjon av dette, har også påført merutgifter. I tillegg er realiserte og fremtidige valutatap estimert til i underkant av 1 mrd. kroner, sammenlignet med det som ligger til grunn for gjeldende kostnadsramme.

Hovedtyngden av utgiftene til anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. er bundet opp i inn-

gåtte avtaler med leverandør, og prosjektet er langt inne i gjennomføringsfasen. Mulighetsrommet for å realisere kutt er derfor begrenset, og vil kunne medføre redusert kvalitet og risiko for redusert flysikkerhet. På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at ny kostnadsramme (P85) for anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. fastsettes til 14 838 mill. 2021-kroner (ekskl. mva. med unntak for den andelen av mva. som belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett). Det er lagt til grunn en styringsramme (P50) på 14 462 mill. kroner. Det vises til forslag til romertallsvedtak. Det er på lik linje med det som er vanlig i denne typen anskaffelsesprosjekter ikke tatt høyde for valutakursusikkerhet i forslag til ny kostnadsramme. Det er lagt til grunn valutakurser per 21. januar 2021. Vesentlige endringer i valutakursene kan medføre høyere eller lavere utbetalinger til leverandøren enn det som ligger til grunn for forslag til ny kostnadsramme.

NAWSARH-prosjektet, som ivaretar arbeidet med anskaffelsen av de nye redningshelikoptrene på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet, har ansvaret for å vurdere tilpasning av landingsmulighetene ved følgende sykehus: Oslo universitetssykehus Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus Ullevål, Helse Stavanger – Stavanger universitetssjukehus, St. Olavs hospital – Universitetssykehuset i Trondheim, St. Olavs hospital – Orkdal sjukehus, Sørlandet sykehus Arendal, Helgelandssykehuset Mosjøen og Sykehuset Namsos. Helikopterdekket ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF (Tromsø) ble på et tidlig stadium vurdert å kunne benyttes av SAR Queen med mindre tilpasninger. Nye vurderinger tilsier at dette ikke er tilfelle. Arbeidet med å finne løsninger for begge sykehusene i Oslo i tillegg til sykehuset i Tromsø og St. Olavs hospital i Trondheim gjenstår. Det legges foreløpig opp til at SAR Queen skal lande på Namsos lufthavn.

Eventuelle behov for å gjennomføre tilpasninger av landingsplasser ved sykehus utover de som ligger til grunn for kostnadsrammen for anskaffelsesprosjektet, vil bli håndtert i en egen prosess. Helse- og omsorgsdepartementet, med bistand fra NAWSARH-prosjektet, skal foreta en helhetlig vurdering av behov for tilpasning av landingsplasser utover de som inngår i kostnadsrammen for prosjektet mht. risiko, sårbarhet, konsekvenser og kost-nytte. Løsningen for Sykehuset Namsos vil inngå som en del av den helhetlige vurderingen som skal gjennomføres. Arbeidet med å foreta en ny gjennomgang av tilpasning av landingsplassene har ikke kunnet starte opp tidli-

gere på grunn av manglende helikopterkapasitet og fokus på å få satt første base i drift.

Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. 82 S (2011–2012), jf. Prop. 146 S (2010–2011) Anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. i perioden 2013–2020, at det kan inngås kontrakt om langsiktig vedlikeholds- og logistikkavtale til understøttelse av helikoptrenes drift innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden. Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med at det pågår et utredningsarbeid i Luftforsvaret om den fremtidige driftsorganisasjonen for de nye redningshelikoptrene. Når dette er ferdigstilt vil det bli foretatt en ny vurdering av det fremtidige driftsbudsjettet.

Synliggjøring av bevilgninger til påtalejuristene i politiet

Det vises til Innst. 6 S (2020–2021), hvor flertallet i Stortingets justiskomiteé krever at bevilgningen til påtalejuristene i politiet synliggjøres i eget kapittel eller post i statsbudsjettet. Videre vises det til følgende merknad fra 2019 gjengitt i Innst. 6 S (2020–2021) fra en samlet justiskomiteé om påtalejuristenes plassering i statsbudsjettet:

«Komiteen er av den oppfatning at det å synliggjøre finanseringen av påtalemyndigheten i politiet i en egen sum i fremtidige statsbudsjett kan være nyttig og hensiktsmessig, samtidig som politimestrenes handlefrihet til å prioritere ressursene innenfor sitt distrikt opprettholdes.»

Regjeringen arbeider for å imøtekomme Stortingets ønske om en synliggjøring av bevilgningene til deler av politiets straffesakskjede som omhandler påtalejuristene. Straffesaksbehandlingen i politiet involverer flere av politiets enheter. I tillegg til påtale kan også patruljer, forebyggende enheter, etterretning og etterforskning være bidragsyttere. Det er en klar utfordring at øremerking av midler gjennom opprettelsen av eget budsjettkapittel eller post vil redusere fleksibiliteten i politiets driftsbudsjetter. Dette vanskeliggjør balanse mellom innsatsfaktorene i hele straffesakskjeden. Fleksibel og balansert ressursutnyttelse i politiet er viktige prinsipper for å bidra til bedre straffesaksbehandling og effektiv ressursbruk i politiet.

Styrkingen av straffesaksfeltet i politiet og innføringen av etterforskningsløftet har gitt resultater. Per 31. oktober 2020 utgjorde påtalejuristene totalt 802,3 årsverk i politiet, hvor 771,3 er tilknyt-

tet politidistriktene. Antall påtalejurister i politiet har økt med om lag 30 pst. siden 2013, mens veksten i politidistriktene samlet har vært på 31 pst. Basert på regnskapsdata for 2020 er årlige lønnsutgifter til påtalejuristene i politiet anslått til om lag 830 mill. kroner.

Samtidig har antall påtaleavgjørelser falt fra 391 478 i 2013 til 315 471 i 2020, og tallene viser dermed en reduksjon i antall påtaleavgjørelser per påtalejurist over perioden. Dette forklares blant annet av økte krav til kvalitet i etterforskningen og en økning i mer arbeidskrevende saker, som seksuallovbrudd. Videre overtok påtalemyndigheten i politiet i 2015 ansvaret for avhør av barn og andre sårbare personer, herunder tilrettelagte avhør. Antall saker per jurist gir derfor ikke nødvendigvis et riktig bilde av det faktiske ressursbehovet og arbeidsbelastningen for påtalejuristene i politiet.

Komiteens anmodning vil bli videre fulgt opp i kommende budsjettokumenter fra regjeringen.

Anmodningsvedtak om fysisk tilstedeværelse av politi – politistasjoner i Oslo

Det vises til anmodningsvedtak nr. 236, 11. desember 2020:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i forbindelse med strukturelle endringer av politistasjoner i Oslo legges til grunn en helhetlig og langsiktig plan som innebærer kontinuerlig tilstedeværelse av politi med utgangspunkt i politistasjoner eller politiposter i de ytre bydeler i Oslo Sør og Oslo Øst.»

Og anmodningsvedtak nr. 722, 11. mars 2021:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at vedtak 236 den 11. desember 2020 følges opp og kommer tilbake til Stortinget i forbindelse med RNB 2021 hvor planen for å sikre fysisk tilstedeværelse av politi, med utgangspunkt i politistasjoner eller politiposter, i de aktuelle bydelene redegjøres for i tråd med Stortingets vedtak av 11. desember 2020.»

Anmodningsvedtak 236 ble truffet ved behandling av Dokument 8: 128 S (2019–2020), jf. Innst. 139 S (2020–2021). Anmodningsvedtak 722 ble truffet ved behandling av Meld. St. 5 (2020–2021), jf. Innst. 275 S (2020–2021).

Politiet har en helhetlig og langsiktig plan for tilstedeværelse av politi og polititjenester i bydelene i Oslo Sør og Øst – Masterplan Eiendom 2025

for Oslo politidistrikt. På bakgrunn av statistikk og analyser om fremtidige utfordringer i kriminalitetsbildet for de ulike bydelene fremover, herunder befolkningsvekst, sosioøkonomiske og kulturelle utfordringer mv., har politiet utarbeidet planer for hvor politiets innsats bør styrkes i årene fremover.

I politiets analyser er det ikke holdepunkter for at geografisk plassering av Enhet Østs lokaler vil påvirke kriminaliteten. Det er andre forhold som vil påvirke kriminalitetsutviklingen i bydelene fremover, herunder kriminalitetsforebyggende arbeid, politiets tilstedeværelse i enkelte områder, samarbeid med andre aktører som skoler, barnevern, kommunale tjenesteytere i bydelene og ideelle organisasjoner. For å følge opp anmodningsvedtakene om kontinuerlig tilstedeværelse i de ytre bydeler i Oslo Sør og Oslo Øst utarbeider politiet nå en plan for dette. Foreløpige vurderinger er at det skal etableres politiposter. De kan eksempelvis etableres i sammenheng med andre offentlige etater, gjerne i bydelshus eller lignende. Videre planlegging og oppfølging vil skje i samarbeid mellom politiet og bydelsutvalgene for å bidra til lokal forankring. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Det vises til anmodningsvedtak nr. 237, 11. desember 2020:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i forbindelse med planarbeidet med strukturelle endringer av politistasjoner i Oslo utarbeides en uavhengig konsekvensanalyse av planene. Konsekvensanalysen må gjennomgå hvordan sammenslåingen vil påvirke tjenestetilbudet, endringer i politiets arbeidsform og metodikk, det kriminalitetsforebyggende arbeidet og endringer i responstid. Analysen må også vurdere hvordan endringene vil påvirke politiets samarbeid med kommunen, barnevern og skole, samt økonomiske konsekvenser.»

Vedtaket ble fattet ved behandlingen av Dokument 8:128 S (2019–2020), jf. Innst. 139 S (2020–2021).

Politiet har fått gjennomført en uavhengig analyse av dokumentasjonen som foreligger som beslutningsunderlag for sammenslåing av Stovner og Manglerud politistasjon. Dovre Group har gjort en selvstendig analyse av dokumentasjonen. Analysen viser at politiet har utarbeidet et tilstrekkelig grunnlagsmateriale for å ta en beslutning om sammenslåing av politistasjonene Manglerud og Stovner. Grunnlagsmaterialet omhandler endringer i politiets arbeidsform og metodikk, kri-

minalitetsforebyggende arbeid, endringer i responstid, samarbeid med kommunen, barnevern og skole og økonomiske konsekvenser av sammenslåingen.

Sammenslåingen vil samle politifaglige ressurser slik at fagmiljøet styrkes. Etter politiets vurderinger vil dette forbedre tjenestetilbudet for innbyggerne, herunder vil politiet kunne tilby et differensiert tjenestetilbud etter bydelenes behov. Politiet har ikke planer om å endre arbeidsform i det kriminalitetsbyggende arbeidet. Samlokaliseringen vil heller ikke påvirke samarbeidet med kommunen eller andre samarbeidspartnere. Responstid vil være på samme nivå som i dag, og er uavhengig av lokalisering ettersom de fleste utrykninger skjer fra operativ tjeneste og ikke fra politihuset. Det vises til redegjørelse under vedtak 722. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Anmodningsvedtak om å digitalisere søknad om våpentillatelse og andre prosesser i våpenforvaltningen

Det vises til anmodningsvedtak nr. 778, 23. mars 2021:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om digitalisering av søknad om tillatelse for samt lagerføring og innførsel av våpen, herunder en konkret fremdriftsplan for prosjektet, senest i revidert statsbudsjett for 2021.»

Vedtaket ble fattet ved behandlingen av Dokument 8:67 S (2020–2021), jf. Innst. 286 S (2020–2021).

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev 23. april 2021 gitt Politidirektoratet (POD) i oppdrag å igangsette et prosjekt for ny digital våpenforvaltning. Formålet er å etablere en bedre og mer effektiv våpenforvaltning i politiet som skal møte publikums behov. Det legges opp til stegvis implementering, hvor digital søknadsprosess for erverv av jaktvåpen skal realiseres innen 1. september 2021. Neste steg i planen er videre automatisering av saksbehandling og nytt nasjonalt våpenregister. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Anmodningsvedtak om felles svensk-norsk grensestasjon på Magnormoen

Det vises til anmodningsvedtak nr. 169, 3. desember 2020:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ overfor svenske myndigheter første halvår 2021 med sikte på å inngå avtale om felles norsk-svensk grensestasjon på Magnormoen med svenske myndigheter før revidert nasjonalbudsjett. Det henstilles til regjeringen å komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med en rapportering, slik at en realisering av politistasjon på grensen/Magnormoen kan gjennomføres når finansiering av hele prosjektet er avklart.»

Vedtaket ble fattet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2020–2021), jf. Innst. 2 S (2020–2021). Det er etablert kontakt med svenske politimyndigheter om videre samarbeid knyttet til opprettelse av felles grensestasjon på Magnormoen. Videre er politiet i gang med utredningsarbeidet knyttet til planlegging av grensestasjonen, og tar sikte på å levere sin utredningsrapport innen utgangen av juni 2021. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget for videre oppfølging av saken på egnet måte.

2.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kap. 1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Post 50 Det kongelige hoff

Bevilgningen dekker Kongehusets utgifter til offisielle oppgaver og driften av Det kongelige hoff. Bevilgningen dekker også utgifter til indre vedlikehold, mindre rehabiliteringsprosjekter og utvikling av de statlige kongelige eiendommene.

Koronapandemien gjorde at aktivitetsnivået ved kongehuset ble betydelig redusert i 2020. Det har blant annet ført til avsetninger, i form av ubrukte midler, for Det kongelige hoff. Det foreslås derfor å omdisponere 10 mill. kroner til post 51 Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff. Midlene skal finansiere nødvendig rehabilitering av bærekonstruksjoner og tak ved Kongsseteren, se egen omtale under post 51. Dersom det viser seg å være et større behov, vil regjeringen komme tilbake med forslag om ytterligere endringer.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1, post 50 reduseres med 10 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen på post 51.

Post 51 Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff

Bevilgningen dekker utgifter til særskilte prosjekter ved de statlige kongelige eiendommene som gjennomføres i regi av Det kongelige hoff.

Kongsseteren ble i 1906 gitt som folkegave til H.M. Kongen. Eiendommen følger sittende regent og blir brukt i offisielle sammenhenger. I tillegg fungerer den som bolig for kongeparet i deler av året. Det er avdekket store råteskader i lafteverket på Kongsseteren, som må byttes ut. For å sikre eiendommen mot ytterligere forringelse samt at den fortsatt kan være i bruk, må skadefanget på bærende hovedstruktur reduseres. Det er behov for å kunne igangsette disse arbeidene nokså raskt. Det er også behov for å rehabilitere taket. Det ble sist gang gjort på 1980-tallet. Takets forventede levetid er passert, og utbedring er nødvendig. Det planlegges for at tiltakene kan gjennomføres over en periode på tre år. I 2011 og 2012 ble det bevilget til sammen 11,8 mill. kroner over statsbudsjettet til vedlikeholds- og brannsikringstiltak ved Kongsseteren, se omtale i Prop. 120 S (2010–2011) og Prop. 1 S (2011–2012) for Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1, post 51 med 10 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på post 50.

Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Bevilgningen dekker departementets behov for kjøp av statistikk, data, utredninger, evalueringer, formidling av kunnskap og gjennomføring av midlertidige tiltak og prosjekter. Det foreslås å redusere bevilgningen med 650 000 kroner mot en tilsvarende økning på post 70, jf. omtale under post 70.

Post 50 Forskningsprogrammer

Bevilgningen dekker departementets behov for langsiktig kunnskapsoppbygging i regi av Norges Forskningsråd.

Til inndekning av kontingent til norsk deltakelse i Horisont Europa foreslås det å redusere bevilgningen med 1,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning av Kunnskapsdepartementets kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak, post 73 EUs rammeprogram for forskning og innovasjon.

Siden 2011 har det blitt bevilget midler til velferdsprogrammet Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) i regi av Forskningsrådet. Formålet har vært å få mer kunnskap om boligens betydning i sammenheng med andre velferdsfelt. I Prop. 1 S

(2020–2021) ble det lagt til grunn en tilsagnsramme på 7,5 mill. kroner. Etter fremleggelsen av budsjettet har Kommunal- og moderniseringsdepartementet besluttet å avslutte engasjement i VAM, og har i stedet lyst ut en konkurranse om å opprette et nasjonalt senter for forskning om bolig og velferd.

Post 70 Diverse formål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Bevilgningen dekker kontingenter og enkeltstående tilskudd med navngitt mottaker, som ikke hører naturlig inn under andre budsjettposter.

Det foreslås å gi et navngitt tilskudd på 650 000 kroner til buildingSMART. Tilskuddet skal delfinansiere sekretariatet for samordningsrådet for digitalisering av bygge- og anleggsnæringen som opprettes våren 2021. For å finansiere tilskuddet foreslås det å øke bevilgningen med 650 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 21, jf. omtale under post 21.

Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker lønn og andre driftsutgifter for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS), og utgifter til fellestjenester for departementsfelleskapet og Statsministerens kontor.

Deler av DSS har flyttet inn i lokaler i Kongens gate 20. Dette er lokaler som Klima- og miljødepartementet tidligere har betalt husleie for. I 2020 ble det overført 3,1 mill. kroner for å dekke deler av utgiftene for husleien til DSS. Husleie for DSS i Kongens gate er på totalt 8,5 mill. kroner. Resterende husleiemidler på 5,4 mill. kroner skal derfor overføres fra Klima- og miljødepartementet til DSS.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 510, post 01 Driftsutgifter med 5,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 1400 Klima- og miljødepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 525 Statsforvalterne

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker ordinære lønns- og driftsutgifter for statsforvalterne og for Statsforvalterens fellestjenester.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,2 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 2412 Husbanken, post 01 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 2412, post 01.

Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Bevilgningen dekker utgifter til prosjektering av byggeprosjekter frem til fullført forprosjekt. Forventet kostnad for å prosjektere rehabilitering av Nationaltheatret er 167 mill. kroner. Det er avsatt 6 mill. kroner til å ferdigstille forprosjektet i 2021, og det er behov for å ytterligere 7 mill. kroner til formålet. Økningen skyldes at koronapandemien har gjort samhandlingen i prosjektet krevende. Koronapandemien har forhindret prosjektdeltakerne fra å kunne sitte sammen. Dette har ført til et effektivitetstap, som har forsinket forprosjektet. I tillegg har det kommet krav om nye utredninger fra antikvariske myndigheter om plassering av paviljong for tilbygget, samt et behov for å oppdatere de samfunnsøkonomiske analysene av prosjektet. Det økte behovet vil bli dekket av overført bevilgning internt på posten.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Bevilgningen skal sikre optimal fremdrift i prosjekter under oppføring.

UiO Livsvitenskap

Prosjektet UiO Livsvitenskap ble stanset høsten 2020 for å gjennomføre kostnadsreducerende tiltak. Det utredes nå om det er mulig å inkludere Klinikk for laboratoriemedisin ved Oslo Universitetssykehus i tilbygg og påbygg i prosjektet. Dette innebærer redusert fremdrift i prosjektet i 2021, og planlagte aktiviteter i prosjektet forskyves og strekkes ut i tid. Endringen fører til et mindrebehov på 650 mill. kroner i 2021.

Campus Ås

Kostnadsrammen for byggeprosjektet på Campus Ås er økt med 150 mill. kroner til 8 500 mill. kroner (prisnivå per 1.7.2021), jf. Prop. 125 S og Innst.

368 S (2020–2021). Kostnadsøkningen skyldes at koronapandemien har ført til forsinkelser i arbeidene. Det foreslås å øke bevilgningen til prosjektet med 150 mill. kroner mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 500 mill. kroner til 1 269,5 mill. kroner.

Post 34 (ny) Statens eiendom på Adamstuen, kan overføres

Posten benyttes til arbeidet med etterbruk og forberedelser til salg av statens eiendom på Adamstuen i Oslo. Posten har ikke bevilgning i 2021, men det er overført 13,2 mill. kroner fra 2020 til 2021.

Statsbygg har fått i oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet å selge statens eiendommer på Adamstuen, da dagens brukere av Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttet flytter til nye lokaler på Ås. Ved fraflytting av eiendommen, overtar Statsbygg ansvaret for drift frem til nye eiere overtar. Forventede driftskostnader i 2021 er 17,1 mill. kroner, hvor overførte midler til 2021 dekker 13,2 mill. kroner. Merbehovet er på 3,9 mill. kroner.

Det foreslås å bevilge 3,9 mill. kroner, mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen dekker anskaffelse av brukerstyr til byggeprosjektene i de tilfeller Statsbygg gis i oppdrag å prosjektere og anskaffe dette. Bevilgningen gjelder også brukerstyr i byggeprosjekter som bevilges over kap. 2445 Statsbygg.

Kostnadsrammen for brukerstyrsprosjektet på Campus Ås er økt med 25 mill. kroner til 1 245 mill. kroner (prisnivå per 1.7.2021), jf. Prop. 125 S (2020–2021) og Innst. 368 S (2020–2021). Økningen skyldes koronapandemien og tilhørende restriksjoner som forsinker leveringen av brukerstyr. Montering, testing og klargjøring av brukerstyret er derfor også forsinket.

Det foreslås å øke bevilgningen med 25 mill. kroner, mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Kap. 531 Eiendommer til kongelige formål*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen dekker statens kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av statlige eiendommer som H.M. Kongen har disposisjonsrett til.

Nytt logistikkbygg for post og varemottak ved Det kongelige slott og rehabilitering av Stallbygningen gir behov for å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner til drift av bygningsmassen. Økningen vil bidra til verdibevarende vedlikehold og forsvarlig drift av bygningsmassen.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen dekker arbeider av investeringsmessig karakter på de statlige kongelige eiendommene.

Rehabiliter Gamlehaugen

Prosjektet omfatter restaurering av alle utvendige flater på hovedbygningen på Gamlehaugen i Bergen, blant annet tak, veggflater, dører, vinduer og altaner. Prosjektet ble påbegynt i 2017 og planlegges ferdigstilt i 2022. Forventet sluttkostnad var opprinnelig 50 mill. kroner. Det ble gjennomført en ny usikkerhetsanalyse i 2020, som viser en ny sluttkostnad på 89 mill. kroner. Økningen skyldes mer omfattende arbeid med fasader og tilleggsforsterkning av tårnet, for å hindre utglidning. I perioden 2017 til 2020 er det bevilget 51,3 mill. kroner. Gjenstående behov er på 37,7 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 37,7 mill. kroner, mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen*Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres*

Bevilgningen dekker ekstraordinært vedlikehold av eiendommer utenfor den statlige husleieordningen og arbeidet med nasjonalt minnested på Utøyakaia i Hole kommune.

Ved behandlingen av Prop. 127 S (2019–2020) og Innst. 360 S (2019–2020), godkjente Stortinget en kostnadsramme på 512,6 mill. kroner (prisnivå

per 1.7.2020) til nasjonalt minnested på Utøyakaia i Hole kommune. Planen var å ferdigstille minnestedet til 10-årsmarkeringen i juli 2021.

Etter byggestart i august 2020 er det oppstått flere og komplekse forhold som har medført store endringer. Disse endringene er av et slikt omfang at kostnadsrammen ikke er tilstrekkelig for å kunne gjennomføre prosjektet. Hovedårsakene til kostnadsøkningene er myndighetskrav etter at kontrakt med entreprenør var inngått, rettslig behandling som ga stans og forsinkelser i prosjektet, forsinkelseskostnader og effektivitetstap grunnet koronapandemien, samt mer krevende grunnforhold enn forutsatt. Samlet har dette ført til forsinkelser, som gjør at hele prosjektet ikke kan ferdigstilles til 10-årsmarkeringen. Det vil likevel bli lagt til rette for å kunne avholde en verdig minnemarkering på Utøyakaia den 22. juli 2021, med ferdigstilling av selve minnesmerket. Merbehovet i 2021 er 30 mill. kroner. Hele prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av første halvår 2022.

Det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner, mot tilsvarende økning av Statsbyggs driftsresultat, jf. omtale under kap. 2445, post 24.

Det foreslås å øke kostnadsrammen for prosjektet til 708 mill. kroner (prisnivå per 1.7.2021), jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 2445 Statsbygg*Post 24 Driftsresultat*

Driftsbudsjettet til Statsbygg skal dekke alle utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene, samt avskrivninger og renter.

Omdisponering av midler til ulike tiltak

Det foreslås å redusere Statsbyggs reguleringsfond med totalt 248,1 mill. kroner, ved å øke driftsresultatet tilsvarende. Midlene foreslås omdisponert til følgende prosjekter:

- Merbehov Campus Ås med 150 mill. kroner, jf. omtale under kap. 530, post 33.
- Drift av eiendommen på Adamstuen med 3,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 530, post 34.
- Merbehov Campus Ås, brukerutstyr med 25 mill. kroner, jf. omtale under kap. 530, post 45.
- Drift av nytt logistikkbygg og Stallbygningen med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 531, post 01.
- Rehabiliter Gamlehaugen med 37,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 531, post 45.

- Nasjonalt minnested på Utøyakaia i Hole kommune med 30 mill. kroner, jf. omtale under kap. 533, post 45.

Universitetet på Svalbard (UNIS)

Statsbygg skal forvalte UNIS sine boliger, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Vedlikeholdsetterslepet for boligene er estimert til 30 mill. kroner. UNIS må selv dekke 10 mill. kroner av vedlikeholdsetterslepet, mens Statsbygg kompenseres med 20 mill. kroner for å dekke det resterende. Det foreslås derfor å redusere driftsresultatet til Statsbygg med 20 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke Statsbyggs driftsresultat med 228,1 mill. kroner.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Posten dekker utgifter til oppstart av nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen.

Byggetrinn 1 i nytt regjeringskvartal har et økt likviditetsbehov i 2021 på 550 mill. kroner. Dette skyldes endret fremdrift av arbeider med kjeller og D-blokk, i tillegg til økt sluttkostnad for forbedrende sikkerhetsrelaterte arbeider.

Det foreslås å øke bevilgningen med 550 mill. kroner, til 1 811,7 mill. kroner.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker midler til prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter.

Behovet for prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter er lavere enn bevilget. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 100 mill. kroner, til 227 mill. kroner.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Posten dekker midler til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Bevilgningen skal sikre optimal fremdrift i prosjekter under oppføring.

Stortinget vedtok oppstart av Energiløsning for nytt regjeringskvartal i forbindelse med revurdert nasjonalbudsjett for 2019, jf. Prop. 114 S (2018–2019) og Innst. 391 S (2018–2019). Prosjek-

tet er planlagt ferdigstilt i 2024, og vil etter sikkerhetsloven bli klassifisert som et skjermingsverdig objekt. Gjeldende kostnadsramme er 1 471,2 mill. kroner (prisnivå per 1.7.2021).

Det nye regjeringskvartalet skal benytte sjøvann som energiforsyning. Løsningen er komplisert, og innebærer arbeider som det er lite erfaring med. Det viser seg nå at kostnadene var kraftig underestimert i forprosjektet, i tillegg til at enkelte kostnadselementer i forprosjektet ikke var tatt med. Alternative løsninger har vært vurdert, da det ble klart at gjeldende kostnadsramme ikke er tilstrekkelig. Ingen av de vurderte alternativene vil samlet gi kostnadsbesparelser, sammenlignet med videreføring av allerede vedtatt prosjekt. Alternativene vil også innebære betydelige forsinkelser og økt usikkerhet i prosjektet. Det er derfor nødvendig å øke bevilgningen med 280 mill. kroner for å gjennomføre det prosjektet som allerede er startet opp. I tillegg har koronapandemien også påvirket fremdriften og kostnadene i prosjektet.

For å gjennomføre det vedtatte prosjektet foreslår regjeringen, i likhet med ekstern kvalitets-sikker, å øke kostnadsrammen til 2 866 mill. kroner (prisnivå per 1. juli 2021), jf. forslag til romertallsvedtak. I tråd med anbefalingene fra ekstern kvalitetssikker, vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet blant annet forsterke Statsbyggs oppfølging av både kostnader og fremdrift i prosjektet. Den store usikkerheten i prosjektet tilsier en større usikkerhetsavsetning enn normalt. Der- som kostnadsrammen vedtas i tråd med forslaget, legges det opp til å fastsette en styringsramme som prosjektet skal styres stramt etter.

Det foreslås å øke bevilgningen med 280 mill. kroner, til 1 023,4 mill. kroner.

Post 34 Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, kan overføres

Bevilgningen dekker videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter.

Behovet for videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter er lavere enn bevilget. Det foreslås å redusere bevilgningen med 123 mill. kroner, til 777 mill. kroner

Post 49 Kjøp av eiendommer, kan overføres

Bevilgningen dekker kjøp av eiendommer og tomter til bruk i aktuelle byggeprosjekter.

Det er nødvendig å gjennomføre kjøp av Møllergata 15 for å realisere nytt regjeringskvartal byggetrinn 1. Arealene som skal erverves skal

enten være byggegrunn, eller inngå som vei- og parkeringsareal. Det er behov for å øke bevilgningen med 43 mill. kroner for å gjennomføre kjøpet. Eiendomskjøpet ligger innenfor godkjent kostnadsramme for byggetrinn 1, men var opprinnelig planlagt gjennomført i 2022.

Det foreslås å øke bevilgningen med 43 mill. kroner, til 346,6 mill. kroner.

Kap. 540 Digitaliseringsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Overføring av fagområder

I forbindelse med overføring av fagområdet offentlige anskaffelser, inkludert Statens innkjøps-senter, fra Digitaliseringsdirektoratet til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring 1. september 2020 ble det tatt høyde for behov for senere justeringer, jf. Prop. 1 S (2020–2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 1605 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, post 01 Driftsutgifter.

Merkostnader i forbindelse med koronapandemien

Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mill. kroner som følge av merkostnader i forbindelse med koronapandemien, jf. omtale under kap. 540, postene 23 og 28.

Sikkerhetstiltak

Bevilgningen foreslås videre økt med 0,5 mill. kroner til iverksetting av sikkerhetstiltak, jf. omtale under kap. 540, post 23.

eInnsyn

eInnsyn er en felles publiseringstjeneste og innsynsløsning for hele offentlig sektor. Bruken av eInnsyn som gjelder de statlige virksomhetene som er pålagt å benytte løsningen, finansieres over gjeldende bevilgning på posten. For øvrige statlige virksomheter, fylkeskommuner og kommuner har Digitaliseringsdirektoratet lagt til grunn en prismodell der kundene i tillegg til å dekke brukskostnader skal dekke kostnader til drift og forvaltning av løsningen. Arbeidet med implementering av eInnsyn i fylker og kommuner pågår, men i påvente av avklaring om plikter og konsekvenser til en eventuell merverdiavgiftsregistrering vil Digitaliseringsdirektoratet ikke

kunne fakturere nye kunder for reelle kostnader. Samtidig påløper disse kostnadene. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 3,6 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2,6 mill. kroner, til 161 mill. kroner.

Post 23 Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, kan overføres

Bevilgningen dekker utvikling, forvaltning og drift av nasjonale fellesløsninger som inkluderer ID-porten, Digital postkasse til innbyggerne og Kontakt- og reservasjonsregisteret.

Merkostnader i forbindelse med koronapandemien

Digitaliseringsdirektoratets fellesløsninger og plattformer har i forbindelse med koronapandemien vesentlig økt trafikkmengde, med tilhørende behov for økt beredskap, bemanning og økt driftskapasitet. Digitaliseringsdirektoratet må også gjennomføre tilpasninger i sine løsninger for å dekke behov for endringer i funksjonalitet som følge av koronapandemien. Merkostnadene på kap. 540 er estimert til 12,9 mill. kroner i 2021, hvorav 5,9 mill. kroner budsjetteres på denne posten, 1,5 mill. kroner på post 01 og 5,5 mill. kroner på post 28.

Sikkerhets- og utviklingstiltak

Flere av de digitale fellesløsningene som Digitaliseringsdirektoratet leverer til bruk i offentlig sektor er definert som kritiske samfunnsfunksjoner, og kan bli definert som kritiske på permanent basis. Direktoratet har i tillegg fått ansvar for nye løsninger som MinID Passport i forbindelse med håndtering av koronapandemien. Den voldsomme veksten i bruken av fellesløsningene under koronapandemien har synliggjort behovet for å iverksette flere sikkerhetstiltak. Kostnadene er estimert til 5,5 mill. kroner i 2021, hvorav 5 mill. kroner på denne posten og 0,5 mill. kroner på post 01. I tillegg er det behov for å gjennomføre konkrete utviklingstiltak til fellesløsningene som samlet beløper seg til 4,8 mill. kroner på denne posten i 2021.

Offentlig eID-løsning på høyt sikkerhetsnivå

Digitaliseringsdirektoratet forvalter felles løsning for bruk av eID og e-signatur for offentlig sektor i

Norge. I 2020 ble det utviklet en midlertidig eID-løsning, MinID Passport, som sikrer utenlandske arbeidstakere innlogging i NAVs tjenester for å søke om rettigheter ved inntektsbortfall. Denne eID-en ble innført uten at alle formelle krav til elektronisk eID ble ivaretatt, men godkjent som en midlertidig løsning av NAV for søknad om enkeltytelser. I etterkant av etableringen har Digitaliseringsdirektoratet fått flere innspill på at det er behov for en offentlig utstedt eID for å dekke mer permanente behov. Det er behov for en pilot som kan berede grunnen for mulig innføring av en ny offentlig eID på høyt sikkerhetsnivå. Estimerte kostnader utgjør 3 mill. kroner.

Midlertidig eID-løsning for personer uten D-nummer

Digitaliseringsdirektoratet bistår Helsedirektoratet med å utvikle en ny, midlertidig eID-løsning for personer uten D-nummer i Norge slik at de kan logge seg på helsenorge.no gjennom ID-porten for å se resultat av sin covid-19-test. Digitaliseringsdirektoratet vil etablere løsningen på toppen av eksisterende eID-plattform og bygge videre på løsningen MinID Passport og andre deler av eID-plattformen. Digitaliseringsdirektoratet samarbeider med Norsk Helsenett om løsningen som etter planen skal være ferdig i løpet av første halvår 2021. Kostnadene er anslått til 10,6 mill. kroner i 2021.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 29,3 mill. kroner, til 148,5 mill. kroner.

Post 25 Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, kan overføres

Bevilgningen skal bidra til økt gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter. Posten budsjetteres med tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning.

Som følge av at det ikke er gitt tilsagn for hele tilsagnsrammen i 2021 foreslås det å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner, til 156,2 mill. kroner. Tilsagnsrammen for 2021 reduseres med 60 mill. kroner, fra 189,1 mill. kroner til 129,1 mill. kroner.

Som følge av dette foreslås det å redusere tilsagnsfullmakten med 40 mill. kroner til 123,6 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 28 Altinn, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt med 5,5 mill. kroner til merkostnader som følge av koronapandemien, jf. nærmere omtale under kap. 540, post 23.

Kap. 3540 Digitaliseringsdirektoratet

Post 06 Tilleggstjenester til nasjonale fellesløsninger

Maskinporten er en fellesløsning som Digitaliseringsdirektoratet tilbyr. Det er lagt til grunn en prismodell der løsningen skal være selvfinansierende. Modellen baserer seg på at kundene betaler en årlig grunnpris, i tillegg til en pris per bruker som henter data fra tjenesten. Inntil avklaring om plikter og konsekvenser av en eventuell merverdiavgiftsregistrering foreligger, kan Digitaliseringsdirektoratet ikke fakturere kunder av Maskinporten for reelle kostnader. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 2,5 mill. kroner.

Kap. 543 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Post 70 Telesikkerhet og -beredskap, kan overføres

Regjeringens mål er at de elektroniske kommunikasjonsnettene og -tjenestene skal gi alle brukere tilgang til sikre og robuste nett og tjenester. Norske nett og tjenester er generelt sikre og robuste, og har høy oppetid i internasjonal målestokk. I enkelte distriktsområder er det likevel behov for tiltak.

Gjennom pilot for alternativt kjernenett/transportnett gjennomføres det på bakgrunn av en sårbarhetsanalyse tiltak i Finnmark som vil styrke den digitale grunnmuren i regionen. Dette inkluderer tiltak i transportnettene og ved sårbare enkeltpunkter i nettene.

Av Meld. St. 28 (2020–2021) *Vår felles digitale grunnmur – Mobil-, bredbånds- og internettjenester* fremgår det at regjeringen vil gjennomføre grundige risiko- og sårbarhetsanalyser i minst fem nye regioner, og fase inn tiltak etter en årlig vurdering.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har startet en analyse for Troms, og tiltak vil vurderes og fases inn på bakgrunn av denne analysen. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 25 mill. kroner. Midlene vil forvaltes av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Kap. 5570 Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 70 Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Sektoravgifter og gebyrer skal i hovedsak dekke Nasjonal kommunikasjonsmyndighets utgifter som er budsjettert på kap. 543, postene 01 og 45, og merverdiavgift på kap. 1633, post 01.

Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020–2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble det vedtatt en fullmakt til å avvikle reguleringsfondet i 2021, og en merinntektsfullmakt som gjør at resterende midler på reguleringsfondet kan inntektsføres på kap. 3543, post 01.

I tillegg ble inntektskravet på kap. 5570, post 70 redusert med 8 mill. kroner som en midlertidig nedjustering i 2021, for å bidra til å utligne «inntektsoverskuddet» som kunne oppstått dersom det kreves sektoravgifter tilsvarende full inntektsdekning samtidig med at midlene på reguleringsfondet inntektsføres, jf. omtale av saken i Prop. 1 S (2020–2021) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Reduksjonen var basert på regnskapstall per første halvår 2020 og prognoser fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet om at fondet ville øke.

Bevilgningsregnskapet for 2020 viser imidlertid at reguleringsfondet ikke økte i henhold til prognosen, men at det ble redusert. Dette innebærer at Nasjonal kommunikasjonsmyndighet mangler om lag 4,5 mill. kroner for å oppnå full kostnadsdekning i 2021.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner til 247,4 mill. kroner.

Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling

Post 63 Interreg og Arktis 2030

Posten omfatter tilskudd til grenseregionale Interreg-program, tilskudd til Arktis 2030 og sekretariat for Regionalt nordområdeforum i Vadsø.

I forbindelse med oppfølgingen av nordområdemeldingen skal det opprettes en treårig prosjektstilling som ungdomskoordinator, som legges til sekretariat for regionalt nordområdeforum i Vadsø. Tiltaket ble foreslått av ungdomspanelet for nordområdemeldingen.

For å samle utgiftene til sekretariatet foreslås det å øke bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under Utenriksdepartementets kap. 118 Utenrikspolitiske satsinger, post 70,

Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet.

Post 68 Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter

I februar ble det bevilget 1,75 mrd. kroner over kap. 553, ny post 68 for å kompensere virksomheter som er særlig hardt rammet av koronapandemien, jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021). 1 mrd. kroner ble utbetalt til kommunene i februar og 750 mill. kroner ble utbetalt til kommunene i april. I den første runden ble 500 mill. kroner fordelt til alle landets kommuner etter innbyggertall, mens 500 mill. kroner ble fordelt til kommuner med høy arbeidsledighet eller som var omfattet av forsterkede smitteverntiltak. I den andre runden ble 675 mill. kroner fordelt etter antall ansatte i overnattings- og serveringsbransjen, mens 75 mill. kroner ble fordelt til kommuner som til vanlig har stor påsketurisme og som dermed ble rammet ekstra hardt av smitteverntiltak. Kommunene fordeler midlene videre til lokale virksomheter.

Formålet med bevilgningene på posten er å sette kommunene bedre i stand til å avhjelpe lokale virksomheter som er rammet av lokale eller nasjonale smitteverntiltak. Kommunene fordeler midlene slik at de kommer lokale virksomheter som er rammet av smitteverntiltak til gode. Ordningen fungerer blant annet som en kommunal ventilordning for virksomheter som ikke får dekket sine økte kostnader og tap gjennom nasjonale kompensasjonsordninger. Kommunene har betydelig frihet til å tilpasse hva slags virksomheter de kan støtte, avhengig av den lokale situasjonen.

Regjeringen følger nøye med på utviklingen av smittesituasjonen og det lokale næringslivets behov. Situasjonen er uoversiktlig, og den endres raskt.

På bakgrunn av dette foreslår regjeringen en tilleggsbevilgning på 1 mrd. kroner. 500 mill. kroner skal fordeles til kommunene innen kort tid etter Stortingets vedtak. 500 mill. kroner kan utbetales dersom det blir behov som følge av omfattende lokale eller regionale smitteverntiltak, eller dersom deler av reiselivsnæringen ikke kan gjenoppta aktiviteten. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil fastsette fordelingen av midlene, med utgangspunkt i at det skal være balanse mellom en mest mulig treffsikker fordeling og en enklest mulig fordelingsmodell og kriterier.

Post 74 Klynger og innovasjon

Formålet med posten er å styrke verdiskaping og innovasjonsevnen i norsk næringsliv.

Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner til Vitensenteret Atlanterhavsparken i Ålesund. Senteret skal bidra til å styrke lokal rekruttering til kunnskapsintensive kystnære havnæringer gjennom kunnskapsformidling til barn og unge basert på havforskning og råstofforståelse.

Regjeringen foreslår også 1,5 mill. kroner til innovasjonsselskapet Ålesund Kunnskapspark AS, til Digital katapult og inkubatorprogram for gründere i havnæringene. Inkubatorprogrammet bidrar til å identifisere, videreutvikle og kommersialisere gode ideer til nye vekstbedrifter, og gi ny vekst i etablerte virksomheter. Katapult-senteret tilbyr virtuelle og digitale testfasiliteter, kompetanse og nettverk til alle næringer.

Tilskuddene skal støtte oppunder regjeringens pågående arbeid, bærekraftige havnæringer og FNs bærekraftsmål 11 om bærekraftige byer og lokalsamfunn og mål 14 om livet under vann.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner.

Kap. 567 Nasjonale minoriteter*Post 22 Kollektiv oppreisning til norske rom mv.*

Bevilgningen på posten skal dekke kostnader til etablering av Romano Kher i nye lokaler i 2021. Oppdaterte prognoser viser at det ikke vil være behov for hele bevilgningen til dette formålet.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen reduseres med 0,6 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på post 60 Rom. Det foreslås videre at bevilgningen reduseres med 0,5 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på post 74 Kultur- og ressurscenter for norske rom.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 1,1 mill. kroner, til 85 000 kroner.

Post 60 Rom, kan overføres

Målet for ordningen er å bedre levekårene til norske rom, særlig gjennom tiltak i skolen. Midlene på posten går i sin helhet til Oslo kommune, som har ansvar for gjennomføringen.

Oslo kommune driver en skolelosordning for romelever. Skolelosene har arbeidet med å styrke læringsutbyttet til elever med rombakgrunn, redusere fravær og øke andelen elever som fullfører grunnsopplæringen. Skolelosordningen har

hatt en økning i antallet elever til oppfølging, inkludert elever i Lørenskog kommune da det har vært noe tilflytting av romer dit fra Oslo. Som følge av det økende aktivitetsnivået, og for å kunne følge opp elevgruppen i Lørenskog, er det behov for å øke bevilgningen til ordningen.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 1,3 mill. kroner, til 5 mill. kroner, hvorav 0,55 mill. kroner dekkes ved tilsvarende reduksjon på post 22.

Post 72 Det Mosaiske Trossamfund

Målet for tilskuddet er både å bidra til å motvirke antisemittisme og å sørge for sikkerhet rundt lokalene til Det Mosaiske Trossamfund (DMT) i Oslo. Tilskuddet tildeles DMT.

DMT har behov for å styrke sikkerheten ved sine lokaler. Det er også behov for oppgradering og vedlikehold av eksisterende sikkerhetsutstyr ved DMT. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner, til 10 mill. kroner.

Post 74 Kultur- og ressurscenter for norske rom

Formålet med tilskuddet er å utvikle og drifte Romano Kher – romsk kultur- og ressurscenter, blant annet for kultur- og kunnskapsformidling. Senteret skal fungere som et sted hvor rom og majoritetsbefolkningen kan møtes.

Senteret flytter inn i nye, permanente lokaler høsten 2021. Ombygging og tilpasning av lokalene er i gang, og det er behov for midler til å gjøre nødvendige investeringer i inventar og utstyr.

Det foreslås derfor at bevilgningen økes med 0,5 mill. kroner, til 15 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på post 22.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner*Post 60 Innbyggertilskudd**Koronapandemien*

Regjeringen foreslår følgende økninger i bevilgningen på posten i forbindelse med koronapandemien:

- 1 mrd. kroner for å kompensere for merutgifter og mindreinntekter i kommunene som følge av pandemien for 2. halvår 2021. Det vises til utfyllende omtale under Andre saker nedenfor.
- 757 mill. kroner til vaksinasjon mot covid-19. Bevilgningen på kap. 710, post 23 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett reduseres tilsvarende. Midlene fordeles etter innbygger-

tall. Vaksinasjonen av befolkningen er godt i gang, og det er forventning om at hele den voksne befolkningen vil kunne bli tilbudt vaksine mot covid-19 i løpet av noen måneder. Bevilgningen kommer i tillegg til økningen av rammetilskuddet på 500 mill. kroner ved behandlingen av Prop. 79 S (2020–2021). Se også omtale under kap. 710, post 23.

- 100 mill. kroner til dekning av personellkostnader i relevante kommuner i forbindelse med massetesting for covid-19. Massetesting vurderes som et viktig virkemiddel i smittevernet i perioden vi går inn i, samt i gjenåpningen av Norge. Massetesting for kommuner og individer vil være frivillig. Helsedirektoratet får ansvaret for et nasjonalt system for massetesting som blant annet vil innebære å prioritere hvor massetesting bør gjennomføres, ha ansvaret for at tilstrekkelig med tester anskaffes og distribueres og gi veiledning overfor kommunene i hvordan massetestingen bør gjennomføres. Det er kommuner på risikonivå 5, og etter hvert 4, på FHI's risikoskala, og som selv ønsker det, som vil kunne motta tester og veiledning innenfor det nasjonale systemet. Barn, unge, studenter, samt ansatte og foresatte i barneskoler og barnehager prioriteres for massetesting. Dersom det er ledig kapasitet og utstyr, kan også andre grupper prioriteres.

Basistilskudd til fastleger

Regjeringen foreslår 75 mill. kroner som kompensasjon for å øke basistilskuddet under knekkpunktet fra 1. juli 2021, for å sørge for rekruttering til og stabilitet i fastlegeordningen. Bevilgningen på kap. 762, post 63 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett reduseres tilsvarende. Satsen under knekkpunkt foreslås økt fra 577 kroner til 610 kroner per capita. Satsen over knekkpunkt videreføres på 499 kroner per capita. Kommunene vil bli kompensert for helårseffekten i statsbudsjettet for 2022. Se også omtale under kap. 762, post 63.

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene

Forsøk med statlig finansiering av kommunale omsorgstjenester startet opp 1. mai 2016 og skal etter planen pågå ut 2022. Forsøket er finansiert ved at deltakerkommunene har fått et trekk i rammetilskuddet, som utgjør 1 935 mill. kroner i 2021. Beløpet er overført til kap. 761, post 65 *Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene* på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

I 2021 deltar kommunene Selbu, Stjørdal, Bjørnafjorden, Lillesand og Indre Østfold i forsøket. Forsøket utvides med kommunene Lyngdal, Lødingen, Froland og Enebakk fra 1. oktober 2021. Uttrekket for disse fire kommunene gjelder fra 1. oktober 2021 og gjøres på bakgrunn av regnskapstall for 2019. Beregning av uttrekket følger de samme prinsippene som gjelder for de kommunene som allerede deltar i forsøket. Netto driftsutgifter for 2019 justeres for pris- og lønnsvekst samt anslått vekst i demografiutgiftene i perioden 2019–2021. Videre reduseres trekket for Indre Østfold som følge av oppretting av en feil i grunnlagstallene. På bakgrunn av dette foreslås det å overføre 129,5 mill. kroner fra kap. 571, post 60 til kap. 761, post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Når det gjelder utvidelsen og erfaringer fra forsøket vises det til omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 11 S (2020–2021).

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 1 802,5 mill. kroner, til 141 847,7 mill. kroner.

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572, post 64

Rasulykken i Gjerdrum

Leirskredet på Ask i Gjerdrum kommune 30. desember 2020 førte til tap av menneskelig og store materielle skader. Skredet har også ført til betydelige merkostnader for kommunen, både til håndteringen av den akutte krisesituasjonen og til gjenoppbygging av kommunal infrastruktur. Kommunen har hatt eller vil få utgifter til blant annet brann- og redningstjenesten, krisehåndtering, sikring av og opprydding i skredområdet, midlertidige lokaler, og gjenoppbygging av kommunale bygg og annen kommunal infrastruktur.

En stor del av merkostnadene vil dekkes av kompensasjonsordningen etter naturskader innenfor kap. 571, post 64 *Skjønnstilskudd*. I tråd med retningslinjene for ordningen, kan kommunen få kompensert alle merkostnader til håndteringen av akutfasen og til gjenoppbygging av kommunal infrastruktur, utover en egenandel på 250 kroner per innbygger. Ordningen gjelder kommunens direkte merkostnader som ikke dekkes av forsikringer eller andre statlige etater.

Reservepotten som er satt av til blant annet å kunne kompensere kommunene for ekstraordi-

nære merkostnader i 2021, var opprinnelig på 150 mill. kroner. En stor del av dette er allerede utbetalt eller bundet opp. Det er derfor nødvendig å øke skjønnstilskuddet for kommunene i 2021 for å kunne kompensere Gjerdrum kommune etter skredet.

Det er fortsatt usikkert hvor store merkostnadene til akuttfasen og gjenoppbygging av kommunal infrastruktur vil bli. Ut fra de foreløpige anslagene er det imidlertid klart at det er snakk om betydelige beløp. Regjeringen foreslår derfor at skjønnstilskuddet for 2021 økes med 125 mill. kroner. Kompensasjonen til kommunen vil først bli betalt ut når det foreligger en dokumentert søknad, og det vil på vanlig måte bli stilt som krav at kommunen må rapportere på bruken av midlene i ettertid. Ubenyttede midler eller midler som ikke er benyttet til formålet, må betales tilbake.

Koronapandemien

Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mrd. kroner for å kompensere for merutgifter og mindreinntekter som følge av pandemien for 2. halvår 2021, jf. nærmere omtale under *Andre saker* nedenfor.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 1 625 mill. kroner, til 4 150 mill. kroner.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Regjeringen foreslår en økning i rammetilskuddet til fylkeskommunene på 55 mill. kroner. Dette skal legges til rette for at ferjetakstene på fylkeskommunale ferjesamband kan reduseres med 10 pst. i andre halvdel av 2021. Regjeringen vil arbeide med sikte på å halvere ferjetakstene i løpet av kommende stortingsperiode, i samarbeid med fylkeskommunene.

Bevilgningen foreslås økt med 55 mill. kroner, til 37 571,2 mill. kroner.

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 571, post 64

Regjeringen foreslår en økning i skjønnstilskuddet til fylkeskommunene på 1 681 mill. kroner for å kompensere for merutgifter og mindreutgifter som følge av pandemien for 2. halvår 2021, jf. omtale under *Andre saker* nedenfor.

Bevilgningen foreslås økt med 1 681 mill. kroner, til 4 263 mill. kroner.

Kap. 5616 Kommunalbanken AS

Post 85 Aksjeutbytte

I statsbudsjettet for 2021 er det budsjettert med aksjeutbytte fra Kommunalbanken AS på 588 mill. kroner. Avkastningskravet for Kommunalbanken er satt til 8 pst. av verdijustert egenkapital for perioden 2019–2021. Budsjettert utbytte for regnskapsåret 2020 svarer til halvparten av avkastningskravet.

Styret i Kommunalbanken foreslo ved avgivelse av regnskapet for 2020 at hele overskuddet overføres til annen egenkapital, dvs. at det ikke utbetales utbytte til eier. Styrets begrunnelse er at det er nødvendig å fortsette å bygge opp bankens egenkapital for å oppfylle kapitalkrav i tiden fremover.

I Prop. 147 LS (2020–2021) har regjeringen fremmet lovforslag om gjennomføring av EUs såkalte bankpakke. Forslaget bygger på en rapport fra en arbeidsgruppe som ble sendt på høring 15. oktober 2020. Forslaget vil innebære skjerpede kapitalkrav for sikringsinstrumenter. Implementering av bankpakken i norsk rett vil kunne medføre at Kommunalbankens kapitaldekning blir lavere enn de kravene som Finanstilsynet har satt til kapitaldekning. Dersom banken ikke betaler utbytte i 2021, vil det isolert sett innebære en styrking av bankens kapitaldekning på 588 mill. kroner. Det vil være tilstrekkelig til at banken oppfyller Finanstilsynets krav til kapitaldekning.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen at det ikke tas utbytte fra Kommunalbanken for regnskapsåret 2020. Det foreslås å redusere bevilgningen med 588 mill. kroner, til null i 2021.

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Posten dekker utbetaling av bostøtte til husstander med lav inntekt og høye bostøtteutgifter.

Høye strømudgifter

I forbindelse med behandling av Prop. 79 S (2020–2021) ble bevilgningen økt med 260 mill. kroner til en ekstraordinær utbetaling til bostøttemottakerne på grunn av høye strømpriser, jf. Innst. 233 S (2020–2021). Vedtaket innebar en utbetaling på 2 950 kroner til hver husstand, med et tillegg

på 120 kroner for hvert husstandsmedlem ut over det første. Oppdaterte anslag viser at antall motakere er noe høyere enn lagt til grunn i beregningene i Prop. 79 S (2020–2021). På bakgrunn av dette øker bevilgningsbehovet med 10 mill. kroner.

Pensjonsøkning

Som et ledd i budsjettenigheten om statsbudsjettet for 2021 mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, skal minste pensjonsnivå, særskilt sats for enslige økes med 5 000 kroner fra 1. juli 2021. Alderspensjon under utbetaling fra folketrygden skal i 2021 reguleres med et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst, men likevel ikke høyere enn lønnsveksten. Regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak om pensjon, jf. Prop. 126 S (2020–2021), har også betydning for pensjoner som utbetales i 2021. Endringene vil samlet bety at alderspensjoner under utbetaling vil bli noe høyere enn forutsatt i budsjettet for 2021. Det vil innebære en reduksjon i bostøtte til alderspensjonister på om lag 5 mill. kroner i 2021.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 5 mill. kroner, til 3 309,6 mill. kroner.

Post 76 Utleieboliger, kan overføres

Posten dekker utbetaling av tilskudd til utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Posten budsjetteres med tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning.

I 2020 var tilsagnsrammen 337,6 mill. kroner. Husbanken ga tilsagn for 282,8 mill. kroner. Etter som tilsagnene utbetales over flere år, innebærer dette et lavere bevilgningsbehov i 2021. På bakgrunn av dette foreslås det å nedjustere bevilgningen med 18,6 mill. kroner, til 221,1 mill. kroner.

Kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet

Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, kan overføres

Posten skal bidra til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling om bygningspolitiske temaer, og finansielle utredninger og eksterne samhandlings- og kommunikasjonsaktiviteter.

Det har vært en dreining av hvilke type prosjekter posten finansierer – fra mindre og tidsavgrensede utredningsoppdrag og prosjekter, til

mer langsiktige utviklingsprosjekter der digitalisering står sentralt. På bakgrunn av dette foreslås det å tilføye stikkordet «kan overføres» på kap. 587, post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 2412 Husbanken

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Husbanken.

Overføring av oppgaver fra Husbanken til statsforvalteren

Regjeringen har vedtatt å igangsette et forsøk der de kommunerettede oppgavene til Husbankens kontor Nord i Bodø og Vest i Bergen legges til hhv. statsforvalteren i Nordland, Rogaland og Vestland. I forsøksperioden vil de gjenværende oppgavene ved Husbankens regionkontor i Bergen og Bodø samles i et nytt nasjonalt kontor. Forsøket igangsettes 1. september 2021, og vil pågå over tre år.

På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen med 5,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 525 Statsforvalterne, post 01 Driftsutgifter.

Utbetaling til å dekke høye strømutfgifter

Den ekstraordinære utbetalingen av bostøtte på grunn av høye strømpriser i vinter krevde tilrettelegging i Husbankens saksbehandlingssystem. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 1,3 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 581, post 70.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 4,0 mill. kroner, til 358,1 mill. kroner.

Post 71 Tap på lån

Posten omfatter tap på Husbankens utlånsvirk-somhet.

I 2021 har Husbanken én større tapssak som det ikke var tatt høyde for i saldert budsjett. Tapet gjelder lån og tilskudd til utleieboliger utbetalt til ett selskap. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 18 mill. kroner, til 29 mill. kroner.

Post 90 Nye lån, overslagsbevilgning

Bevilgningen dekker utbetaling av lån fra Husbanken og beregnede opptjente, ikke betalte renter fra kundene.

Utviklingen de siste årene der en stadig større andel av lånerammen går til startlån fortsetter. Husbanken anslår nå at det vil bli innvilget startlån for til sammen knapt 13,5 mrd. kroner i 2021, mens 6,5 mrd. kroner vil gå til lån til utleieboliger for vanskeligstilte, lån til boligkvalitet og lån til studentboliger. Det er en noe høyere andel til startlån enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett. Siden startlån hovedsakelig utbetales i tilsagnsåret, mens tilsagn om de øvrige låneordningene utbetales over fem år, gir en økning i andelen startlån et merbehov på anslagsvis 460 mill. kroner i 2021.

Endelig regnskap for 2020 viser at det ble gitt 13,2 mrd. kroner i tilsagn om startlån, en noe lavere andel enn lagt til grunn i budsjettet. Det fører til en økning i bevilgningsbehovet i 2021 på 115 mill. kroner.

I tillegg anslås det et merbehov på 75 mill. kroner i beregnede opptjente, ikke betalte renter, som følge av en økning i Husbankens rente på 0,5 prosentpoeng fra juni til desember 2020.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 652 mill. kroner, til 18 702 mill. kroner.

Kap. 5312 Husbanken*Post 90 Avdrag*

Posten omfatter ordinære og ekstraordinære avdrag, tilbakebetaling av opptjente, ikke betalte renter og tilbakebetaling av tap.

Det anslås at ordinære avdrag blir 188 mill. kroner lavere enn tidligere lagt til grunn. Det skyldes i hovedsak endrede nedbetalingsplaner og betalingsutsettelse grunnet virusutbruddet. Videre øker anslaget for tap med 18 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2412, post 72 Tap på lån. Tilbakebetalte renter reduseres med 10 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 180 mill. kroner, til 12 560 mill. kroner.

Kap. 5615 Husbanken*Post 80 Renter*

Posten omfatter betalte renter på lån, opptjente ikke betalte renter og rentestøtte. Husbanken tilbyr lån med flytende og faste renter.

Det anslås at renteinntektene blir 480 mill. kroner høyere enn tidligere lagt til grunn. Det skyldes en økning i renteforutsetningene på 0,5 prosentpoeng i 2021. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 480 mill. kroner, til 2 300 mill. kroner.

Kap. 3595 Statens kartverk*Post 01 Gebyrinntekter tinglysing*

På posten føres inntekter til gebyr for rettsregistrering av boretter og tinglysing i fast eiendom. Gebyrene er fastsatt i forskrift.

Som følge av fortsatt høy omsetning i boligmarkedet legges det nå til grunn at inntektene fra gebyrer for tinglysing vil bli noe høyere enn tidligere anslått. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 37,7 mill. kroner, til 485 mill. kroner.

Andre saker*Økonomiske konsekvenser av koronapandemien for kommunesektoren*

Regjeringen har varslet at kommunesektoren vil bli kompensert for virkninger av skattesvikt, inntektsbortfall og merutgifter i forbindelse med koronapandemien. Regjeringen satte i april 2020 ned en arbeidsgruppe for å kartlegge hvilke typer utgifter og inntekter i kommunesektoren som blir påvirket av pandemien, og gi et anslag på hvor mye de ulike typene av utgifter og inntekter utgjør. Arbeidsgruppen består av representanter fra berørte departementer, kommunesektoren og KS.

Nærmere om 2020

I 2020 fikk kommunesektoren tilleggsbevilgninger begrunnet med koronapandemien på om lag 18 mrd. kroner. Om lag 12 mrd. kroner av dette var bevilgninger gitt som kompensasjon for merutgifter og mindreinntekter. Om lag 6 mrd. kroner var andre bevilgninger, blant annet til aktivitetsstimulerende tiltak.

Arbeidsgruppen avga i mars sin sluttrapport med anslag over de økonomiske konsekvensene av pandemien for kommunesektoren i 2020. Merutgifter og inntektsbortfall anslås til om lag 14 mrd. kroner, fordelt med om lag 10 mrd. kroner på kommunene og om lag 4 mrd. kroner på fylkeskommunene. I tillegg kommer lavere skatteinntekter enn anslått i saldert budsjett for 2020, anslått til 3,8 mrd. kroner for sektoren samlet.

I motsatt retning trekker den midlertidige reduksjonen i arbeidsgiveravgiften 3. termin 2020 og økt kjøpekraft som følge av lavere kostnadsvekst enn budsjettet. Innsparingen for kommunesektoren som følge av reduksjonen i arbeidsgiveravgiften, anslås til 1,7 mrd. kroner. Innsparingen som følge av lavere lønns- og prisvekst enn budsjettet, anslås til 7,4 mrd. kroner.

Basert på konklusjonene i arbeidsgruppens rapport, er kommunesektoren samlet sett kompensert for de økonomiske konsekvensene av pandemien i 2020 med 2 mrd. kroner ut over de anslåtte virkningene. Det er imidlertid variasjoner mellom kommuner og mellom fylkeskommuner når det gjelder hvor hardt de er rammet av koronapandemien og hvor store de økonomiske konsekvensene har vært. Derfor er en stor del av kompensasjonen gitt som skjønnsmidler.

Nærmere om 1. halvår 2021

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) ble det bevilget i alt 8,6 mrd. kroner for å kompensere for merutgifter og mindreinntekter som følge av pandemien for 1. halvår 2021. Størstedelen av denne bevilgningen ble gitt på bakgrunn av arbeidsgruppens anslag for 3. tertial 2020 i delrapporten fra oktober 2020, omregnet til halvårseffekt. Det ble i tillegg lagt på 1,4 mrd. kroner utover anslagene fra arbeidsgruppen, blant annet for å ta hensyn til den videre utviklingen av pandemien og konsekvensene for kommunesektoren i 2021.

Arbeidsgruppens sluttrapport for 2020 viser at anslagene for 2020 samlet sett er tilnærmet uendret fra delrapporten fra oktober 2020, til tross for at smittesituasjonen forverret seg etter at delrapporten ble lagt frem. På denne bakgrunn er det ikke behov for å justere bevilgningen for 1. halvår 2021 nå.

Arbeidsgruppen skal jobbe videre frem til august 2021. I neste rapport skal arbeidsgruppen anslå merutgifter og mindreinntekter for 1. halvår 2021 basert på foreløpige regnskapstall. Det tas også sikte på å gi anslag for 2. halvår 2021.

Nærmere om 2. halvår 2021

Samfunnet vil gradvis gjenåpnes fremover. Samtidig er utviklingen i smittesituasjonen, vaksinasjonstempo og behovet for smitteverntiltak usikker. Regjeringens strategi for veien ut av krisen er å skape mer og inkludere flere. Strategien innebærer å kompensere når det er nødvendig, men

trappe ned de økonomiske tiltakene for å gi insentiver til aktivitet så snart smittesituasjonen og smitteverntiltakene gjør det mulig. Regjeringen mener det vil være behov for ytterligere midler til kommunesektoren for å håndtere konsekvensene av pandemien i 2. halvår.

Regjeringen foreslår en tilleggsbevilgning til kommunesektoren for 2. halvår på i alt 5 mrd. kroner. Regjeringen vil komme tilbake med en ny vurdering av merutgifter og mindreinntekter i kommunesektoren på bakgrunn av arbeidsgruppens augustrapport.

Regjeringen foreslår følgende økninger i bevilgningene til *kommunene* i forbindelse med koronapandemien:

- Økning av innbyggertilskuddet til alle kommuner med 1 mrd. kroner og økning av skjønnsmidlene med 1,5 mrd. kroner, jf. omtale under kap. 571, postene 60 og 64. Alle kommuner må forventes å ha noen merutgifter som følge av pandemien. Samtidig bør en vesentlig del av bevilgningen gis som skjønnsmidler, slik at midlene kan målrettes til kommuner som er hardest rammet av pandemien.
- 757 mill. kroner til vaksinasjon mot covid-19, jf. omtale under kap. 571, post 60.
- 100 mill. kroner til dekning av personellkostnader i relevante kommuner i forbindelse med massetesting for covid-19, jf. omtale under kap. 571, post 60.

Regjeringen foreslår følgende økninger i skjønnsmidlene til *fylkeskommunene* i forbindelse med koronapandemien:

- 1 531 mill. kroner til å dekke tap som følge av smitteverntiltak i den fylkeskommunale kollektivtransporten, jf. omtale under kap. 572, post 64. Det er usikkert hvor lenge det vil være behov for ekstra midler. Regjeringen tar med denne bevilgningen høyde for inntektsbortfall i kollektivtransporten ut oktober 2021.
- 150 mill. kroner til merutgifter i videregående opplæring og tapte brukerinntekter i tannhelsetjenesten, jf. omtale under kap. 572, post 64.

Økt salgfullmakt

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fullmakt til å gjennomføre salg av eiendom for inntil 750 mill. kroner, jf. romertallsfullmakt vedtatt i Saldert budsjett 2021. På grunn av flere forventede salg i 2021, foreslås det å øke fullmakten til salg av eiendommer i 2021 med 300 mill. kroner til 1 050 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Overføring av eierskap til Norid

Norid AS forvalter de tre norske toppnivådomenene (.no, .sj, .bv). Norid driver også navnetjenesten for .no-området, som er nødvendig for at domenenavnene skal virke teknisk. Det foreslås at eierskapet til Norid overføres fra UNIT – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. omtale under Kunnskapsdepartementet og forslag til romertallsvedtak.

2.6 Arbeids- og sosialdepartementet

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten er 76,1 mill. kroner.

Det er avsatt 5 mill. kroner til oppfølging av saken om feiltolkning av EUs trygderettsforordning gjennom mer samarbeid med akademien, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Samarbeidet skal bidra til mer trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanse. Midlene skal gis som tilskudd, og det opprettes derfor en ny post til formålet som midlene overføres til, jf. omtale under kap. 601, post 73.

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Post 22 Kunnskapsutvikling i IA avtalen mv, kan overføres

Bevilgningen på posten er 33,9 mill. kroner.

Etter innspill og i samråd med partene i IA-avtalen foreslås en overføring av midler til et flerårig FOU-prosjekt gjennomført ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Se nærmere omtale under kap. 643, post 50.

Bevilgningen foreslås redusert med 2,4 mill. kroner.

Post 73 (ny) Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling

Det foreslås å opprette en ny post 73 *Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling*. Posten omfatter tilskudd til de juridiske fakultetene ved Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen og Universitetet i Tromsø. Formålet med tilskuddet er å bidra til fakultetenes satsinger på

trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling.

Det foreslås en bevilgning på 5 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 601, post 21 foreslås redusert tilsvarende.

Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 21

Bevilgningen på posten er 184,7 mill. kroner.

I statsbudsjettet for 2021 ble det bevilget midler til Prosjekt 3, under forutsetning av at totalrammen for prosjektet ligger fast, jf. omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Arbeids- og sosialdepartementet. Av bevilgningen til Prosjekt 3 i 2021 utgjorde forventet mindreforbruk i 2020 100 mill. kroner. Det forventede mindreforbruket i 2020 ble justert til 94,2 mill. kroner i forbindelse med forslag til bevilgningsreduksjon i Prop. 41 S (2020–2021). For at totalrammen til Prosjekt 3 skal ligge fast, foreslås det derfor å redusere bevilgningen med 5,8 mill. kroner.

Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten er 13 014,7 mill. kroner.

I henhold til nye regler for nettoføring av tilbakebetalinger av utlegg og utgiftsdeling, jf. Finansdepartementets rundskriv R-101, skal visse utbetalinger fra eksterne aktører føres som en kostnadsreduksjon på kap. 605, post 01 i stedet for en inntekt på kap. 3605, post 05. Driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten foreslås derfor redusert med 9,4 mill. kroner, mot tilsvarende inntektsreduksjon på kap. 3605, post 05.

Kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 05 Oppdragsinntekter mv.

Bevilgningen på posten er 25,3 mill. kroner.

I henhold til nye regler for nettoføring av tilbakebetalinger av utlegg og utgiftsdeling, jf. Finansdepartementets rundskriv R-101, skal visse utbetalinger fra eksterne aktører føres som en kostnadsreduksjon på kap. 605, post 01 i stedet for en inntekt på kap. 3605, post 05.

Som følge av dette foreslås det å redusere post 05 med 9,4 mill. kroner, mot tilsvarende utgiftsreduksjon på kap. 605, post 01.

Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse

Bevilgningen til Statens pensjonskasse er netto-budsjettet og anslås på bakgrunn av differansen mellom utgifter og inntekter. Tilskuddet til Statens pensjonskasse på kap. 612 foreslås økt med 403 mill. kroner til 10 138 mill. kroner. Utgiftene til pensjon mv. inkludert administrasjonskostnader anslås til i overkant av 31,6 mrd. kroner, mens inntekter fra premiebetalende virksomheter, medlemsinnskudd mv. anslås til i underkant av 21,5 mrd. kroner.

Inntektene nedjusteres med 701 mill. kroner. Anslagsendringen skyldes i hovedsak netto reduksjon i anslaget for premieinntekter.

Utgiftene nedjusteres med til sammen 298 mill. kroner. Anslagsendringen skyldes i hovedsak at anslaget for utbetalte AFP-pensjoner, uførepensjoner og alderspensjoner er redusert. I anslaget er det hensyntatt at de særskilte reguleringsreglene i 2021 skal gjelde for de ytelser som i dag reguleres med lønnsvekst minus et fast fratrekk, mens i Prop. 126 S (2020–2021) var anslaget begrenset til å gjelde for de ytelser som samordnes med alderspensjon fra folketrygden. Isolert sett øker dette anslaget for utbetalte pensjoner.

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 9 511 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 467 mill. kroner.

Post 22 Sluttoppgjør, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er -25 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 249 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 69 mill. kroner.

Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen på posten er 32 mill. kroner.

Posten gjelder utgifter til administrasjon av boliglånsordningen. Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner, som følge av at det er lagt til

grunn en lavere netto reduksjon i antall utlån enn i Saldert budsjett 2021.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 5 100 mill. kroner.

Posten omfatter utbetaling av nye lån og beregnede opptjente renter ved utgangen av året. Bevilgningen på posten foreslås økt med 3 000 mill. kroner. Økningen skyldes at anslaget for antall utbetalte nye lån er økt, samt at anslaget for gjennomsnittlig utbetalt beløp er økt. Anslagsendringen må ses i sammenheng med at boliglånsrammen for medlemmer i Statens pensjonskasse ble økt fra 2,0 mill. kroner til 2,3 mill. kroner i forbindelse med lønnsoppgjøret i staten høsten 2020.

Beregnete opptjente renter ved utgangen av 2021 er anslått til om lag 32 mill. kroner. Til sammenligning var anslaget i saldert budsjett 18 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 3 000 mill. kroner.

Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse*Post 01 Gebyrinntekter, lån*

Bevilgningen på posten er 28 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner som følge av at det er lagt til grunn en lavere netto reduksjon i antall utlån enn i Saldert budsjett 2021.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Bevilgningen på posten er 10 300 mill. kroner.

Anslaget for antall innfrielser per måned er redusert. I motsatt retning trekker forventet økt gjennomsnittlig innfridd beløp og økt anslag for løpende avdrag. Basert på faktisk opptjente renter per 31.12.2020 utgjør tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til 2021 om lag 33 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 100 mill. kroner.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse*Post 80 Renter*

Bevilgningen på posten er 378 mill. kroner.

Anslaget er økt med 196 mill. kroner. Økningen av anslaget skyldes i hovedsak høyere rente-

forutsetninger enn i saldert budsjett. I saldert budsjett var anslaget basert på en rente på 1,0 pst., mens anslaget nå er beregnet ut fra en renteforutsetning på 1,5 pst.

Bevilgningen foreslås økt med 196 mill. kroner.

Kap. 615 Yrkesskedeforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 70 mill. kroner.

Faktiske erstatningsutbetalinger i 2020 ble høyere enn det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2021. Dette gjør at avgiften som skal betales til NAV i 2021, av erstatningsutbetalinger i 2020, er høyere enn anslaget i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 14 mill. kroner.

Kap. 2470 Statens pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Bevilgningen på kap. 2470, post 24 foreslås videreført med -17,0 mill. kroner. Det foreslås følgende justeringer på underpostene:

Post 24.1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning

Driftsinntektene er budsjettert med 654 mill. kroner. Inntektene foreslås redusert med 3 mill. kroner, til 651 mill. kroner. Reduksjonen skyldes en mindre nedjustering av volumanslaget sammenlignet med saldert budsjett.

Post 24.3 Avskrivninger

Bevilgningen på underposten er 100 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner til 97 mill. kroner som følge av lavere avskrivningsgrunnlag enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Bevilgningen på posten er 1 710,2 mill. kroner

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til varig tilrettelagt arbeid med 20 mill. kroner i annet halvår 2021. Som følge av dette øker det beregningstekniske tiltaksnivået med om lag 300 plasser i gjennomsnitt for annet halvår 2021.

Beregningsteknisk gir bevilgningen rom for å gjennomføre om lag 12 000 tiltaksplasser i varig

tilrettelagt arbeid i gjennomsnitt per måned i annet halvår 2021. Dette er om lag 600 plasser mer enn det som ble lagt til grunn per måned for 2021 i saldert budsjett. I tillegg til den foreslåtte bevilgningsøkningen skyldes økningen i antall tiltaksplasser en annen fordeling mellom skjermede og ordinære virksomheter enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Kap. 635 Ventelønn

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 4 mill. kroner.

Regnskapstall for 2020 viser noe færre mottakere av ventelønn enn ventet. På bakgrunn av dette foreslås bevilgningen redusert med 0,2 mill. kroner.

Kap. 3635 Ventelønn mv.

Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.

Bevilgningen på posten er 3 mill. kroner.

Basert på regnskapstall for 2020 foreslås bevilgningen økt med 0,1 mill. kroner.

Kap. 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt

Post 50 Statstilskudd

Bevilgningen på posten er 156,1 mill. kroner.

Etter innspill og i samråd med partene i IA-avtalen foreslås en overføring av midler fra kap. 601, post 22 til et flerårig FOU-prosjekt gjennomført ved STAMI. Prosjektet er langsiktig, og formålet er å skape ny kunnskap om fremtidens arbeidsmiljøer knyttet til kunnskap om hvordan arbeidsplasser utvikles i Norge, samt hvilke konsekvenser dette har for ansattes helse og funksjonsevne og for fravær og deltakelse i arbeidslivet.

Bevilgningen foreslås økt med 2,4 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 601, post 22 reduseres tilsvarende.

Kap. 660 Krigspensjon

Post 71 Tilskudd, sivile, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 119 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er justert ned.

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten er 29 mill. kroner.

Bevilgningen omfatter tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter lov om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 15. Anslaget oppjusteres som følge av endringer i anslag for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere som samlet sett gir en liten økning i statstilskuddet.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Kap. 665 Pensjonstrygden for fiskere

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten er 42,9 mill. kroner.

Bevilgningen omfatter statens tilskudd til dekning av underskudd i trygden i henhold til statsgarantien. Anslag for underskudd i trygden er justert ned med 10,2 mill. kroner, i all hovedsak som følge av at inntektene fra omsetningsavgiften er høyere enn anslått i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås redusert med 10,2 mill. kroner.

Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen er 3 010 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er justert opp.

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 349,8 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er justert ned.

Bevilgningen foreslås redusert med 24,8 mill. kroner.

Kap. 2541 Dagpenger

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 25 461 mill. kroner.

Utbrudd av covid-19 og tiltak mot smitte har ført til stor økning i arbeidsledigheten og flere mottakere av dagpenger. Særlig har antallet permitterte dagpengemottakere økt. I 2020 var de samlede utbetalingene til dagpenger 38 563 mill. kroner. Sammenlignet med utbetalingene i 2019 var dette en økning på 29 240 mill. kroner. Økningen i utgiftene til dagpenger var også sterkt påvirket av de omfattende koronatiltakene i dagpengeordningen.

Endringer etter saldert budsjett

I saldert budsjett for 2021 ble dagpengebevilgningen anslått til 19 087 mill. kroner.

Våren 2021 ble midlertidige endringer i dagpenge- og permitteringsregelverket forlenget til og med 30. september. Forlengelsen medførte en økning i bevilgningen på 4 270 mill. kroner, jf. Prop. 72 LS (2020–2021), Prop. 75 S (2020–2021) og Prop. 79 S (2020–2021), samt Innst. 231 S (2020–2021), Innst. 232 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021).

Stortinget har ved behandlingen av Prop. 132 S (2020–2021), jf. Innst. 357 S (2020–2021), vedtatt å innføre en midlertidig ordning med feriepenger av dagpenger. Vedtaket innebar en økning i dagpengeanslaget for 2021 med 2 104 mill. kroner.

Samlet sett har vedtatte endringer etter saldert budsjett økt utgiftene med 6 374 mill. kroner.

Anslagsendringer

Anslaget for gjennomsnittlig antall helt ledige, delvis ledige og ledige på arbeidsmarkedstiltak i 2021 anslås nå til 176 100, mot 142 500 i vedtatt budsjett. Samtidig er andelen helt og delvis ledige som mottar dagpenger, nedjustert. Samlet oppjusteres antall dagpengemottakere med om lag 4 300 personer.

Den anslåtte budsjetteffekten av vedtatte koronatiltak er oppjustert som følge av nytt ledighetsanslag, noe som øker utgiftene med 1 240 mill. kroner. Økt anslag for gjennomsnittlig ytelse øker utgiftene med 150 mill. kroner. Andre endringer reduserer anslaget med 230 mill. kroner.

Samlet sett bidrar anslagsendringer til en økning på 1 160 mill. kroner.

Tilbakebetaling av forskudd på dagpenger

I Prop. 41 S (2020–2021) og Innst. 171 S (2020–2021) ble det gitt fullmakt til å nettoføre tilbakebetaling av forskudd på dagpenger som en utgiftsreduksjon under kap. 2542, post 70. Det foreslås å gi tilsvarende fullmakt i 2021, jf. forslag til romertallsvedtak. Tilbakebetaling av forskudd på dagpenger reduserer anslaget på posten med 1 500 mill. kroner i 2021.

Dagpenger og utdanning

I Prop. 170 L (2020–2021) ble det fremmet forslag til endringer i dagpengeregelverket om adgangen til å ta utdanning og opplæring samtidig med mottak av dagpenger.

Implementeringen av de foreslåtte regelverksendringene krever blant annet systemendringer i saksbehandlingssystemet hos Arbeids- og velferdsetaten, som det vil ta noe tid å få på plass. Det tas derfor sikte på å iverksette nytt regelverk fra 1. oktober 2021. Det foreslås også i Prop. 170 L (2020–2021) at den midlertidige ordningen med utvidet adgang til å kombinere dagpenger med opplæring og utdanning som ble innført under koronapandemien og som utløper 1. juli 2021, videreføres frem til og med 30. september 2021. Forlengelsen av det midlertidige regelverket til og med 30. september, og innføring av nytt regelverk fra samme dato, er anslått å øke utgiftene til dagpenger med 100 mill. kroner.

Utvidet avbruddsperiode ved permittering

LO og NHO ble i mars enige om at perioden en tidligere permittert kan være i arbeid før fortsatt permittering regnes som ny permittering, midlertidig utvides fra seks til ti uker, frem til og med 30. september 2021. Øvrige hovedsammenslutninger har gjort tilsvarende avtaler. Det innebærer at arbeidsgiver ikke vil ha ny lønnsplikt for permitterte som tas tilbake i arbeid i inntil ti uker, for så å bli permitterte igjen. På bakgrunn av enigheten er dagpengeforskriften midlertidig endret, slik at det i samme periode ikke stilles krav om ny søknad om dagpenger før etter avbrudd på mer enn ti uker på grunn av arbeid hos permitterende arbeidsgiver. Utvidet avbruddsperiode reduserer usikkerheten for bedrifter som ønsker å ta tilbake permitterte i en gjenoppstartsfasen. På usikkert grunnlag anslås endringen å øke utgiftene til dagpenger med 10 mill. kroner i 2021.

Bortfall av arbeidsgiverperiode 2

Med virkning fra 1. juni 2021 skulle arbeidsgiver ha fem dagers lønnsplikt etter 30 ukers permittering (arbeidsgiverperiode II). En lang permitteringsperiode uten noen lønnsplikt reduserer arbeidsgivers insentiver til å hente permitterte tilbake og flere kan bli låst fast i langvarige permitteringer. En ny lønnspliktperiode ville gitt bedriftene et stoppunkt for å vurdere å ta tilbake permitterte tidligere eller vurdere oppsigelse. I lys av utviklingen i pandemien og smitteverntiltak, og situasjonen for bedrifter med langvarige permitteringer, foreslår regjeringen at arbeidsgiverperiode II likevel ikke blir innført nå. Det gir en økonomisk lettelse til bedrifter som på grunn av smitteverntiltak har liten mulighet til å ta de permitterte tilbake allerede til sommeren. Samtidig vil andre tiltak bidra til å redusere risikoen og øke insentivene til å hente permitterte tilbake i arbeid, herunder den midlertidige utvidelsen i avbruddsperioden ved permittering og lønnsstøtteordningen. På usikkert grunnlag anslås bortfall av arbeidsgiverperiode II å øke utgiftene til dagpenger med i underkant av 100 mill. kroner.

Gjeninnføring av 26 ukers fritak fra lønnsplikt under permittering

Arbeidsgivers fritaksperiode etter permitteringslønnsloven er nå 49 uker i løpet av en 18-månedersperiode. Fritaksperioden er midlertidig forlenget til og med 30. september 2021 for alle tilfeller, og 18-månedersregelen gjelder ikke i denne perioden. Retten til dagpenger under permittering følger dette. Regjeringen varslet i Prop. 142 S (2019–2020) at maksimal periode med fritak for lønnsplikt under permittering igjen blir 26 uker for nye permitteringer etter 30. juni 2021, dersom forholdene ligger til rette for det. Med utsikt til gjenåpning og klar bedring i arbeidsmarkedet i 2. halvår, foreslår regjeringen å gå tilbake til 26 uker for nye tilfeller fra 1. juli 2021.

Grensen på 26 uker telles innenfor en periode på 18 måneder. Slik regelen er, vil mange i noe tid fremover ha brukt hele eller deler av retten til permittering gjennom 2020 og 2021, som følge av pandemien. For å sikre at permitteringsmuligheten blir reell når vi går over i en normalsituasjon, foreslås det å telle forbruket av de 26 ukene fra og med 1. juli i år, for nye tilfeller. Det vil si at permitteringsperioder før 1. juli i år, ikke regnes med i 18-månedersperioden.

Det foreslås ingen tilsvarende endring for permitteringer som er iverksatt før 1. juli i år

(«løpende tilfeller»). Noen av disse vil dermed opphøre 1. oktober, fordi de har vart i minst 49 uker i løpet av siste 18 måneder. De permitterte må da tas tilbake i arbeid eller sies opp. De som blir tatt tilbake, vil likevel kunne permitteres på nytt etter en periode i arbeid, og vil da omfattes av den foreslåtte regelen om maksimalt 26 uker med telling bare tilbake til juli 2021.

På usikkert grunnlag anslås forslaget om tilpasing av 18-månedersregelen for nye tilfeller fra 1. juli 2021 å øke anslaget på posten med 150 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet anslås dagpengeutbetalingene i 2021 til 25 480 mill. kroner. De midlertidige regelendringene begrunnet i koronapandemien anslås å utgjøre om lag 9 150 mill. kroner av dette.

Bevilgningen foreslås økt med 19 mill. kroner.

Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 170 mill. kroner.

Lønnsgarantiordningen er en statlig ordning som, på visse vilkår, dekker arbeidstakerens utestående krav på lønn mv. når arbeidsgiver går konkurs.

Som følge av koronasituasjonen, var det ventet økt behov for lønnsgarantiordningen i 2020. Antallet konkurser økte likevel ikke, men gjennomsnittlig antall berørte ansatte per konkurs gikk noe opp. Utgiftene i 2020 ble betydelig lavere enn ventet. Det er ventet en del konkurser i 2021, selv om omfanget av dette er usikkert. På bakgrunn av dette foreslås det en reduksjon i bevilgningen.

Bevilgningen foreslås redusert med 110 mill. kroner.

Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs

Post 70 Dividende

Bevilgningen på posten er 225 mill. kroner.

På bakgrunn av høyere inntekter enn anslått i 2020 og forventet utvikling i 2021 foreslås bevilgningen økt med 5 mill. kroner.

Kap. 2543 Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger

Post 70 Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 686 mill. kroner.

Kompensasjonsytelsen ble opprettet for å gi selvstendig næringsdrivende og frilansere som har opplevd inntektsbortfall som følge av utbrudd av covid-19, delvis kompensasjon for tapt inntekt. Perioden med inntektssikring for selvstendig næringsdrivende og frilansere er forlenget til og med 30. september 2021, jf. Innst. 232 S (2020–2021).

Utbetalinger til selvstendig næringsdrivende og frilansere i 2021 anslås nå på usikkert grunnlag til om lag 1 040 mill. kroner i 2021.

Bevilgningen foreslås økt med 354 mill. kroner i 2021.

Post 71 Stønad til lærlinger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 30 mill. kroner.

Den særlige dagpengeordningen for lærlinger er forlenget til og med 30. september 2021, jf. Innst. 232 S (2020–2021). Utbetalinger i 2021 anslås nå til om lag 31 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner i 2021.

Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstonad, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 650 mill. kroner.

Det foreslås en økning i bevilgningen som følge av høyere anslag for vekst i grunnbeløpet, og høyere anslag for antall mottakere enn lagt til grunn i vedtatt budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner.

Post 72 Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 120 mill. kroner.

På bakgrunn av lavere faktiske utgifter i 2020 enn lagt til grunn i vedtatt budsjett, samt færre mottakere og en lavere gjennomsnittlig ytelse, foreslås bevilgningen redusert med 19 mill. kroner.

Post 73 Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 38 mill. kroner.

På bakgrunn av færre mottakere og en lavere gjennomsnittlig ytelse enn lagt til grunn i vedtatt budsjett foreslås bevilgningen redusert med 14 mill. kroner.

Post 76 Bidragsforskott

Bevilgningen på posten er 705 mill. kroner.

Anslaget på posten justeres ned, hovedsakelig som følge av at anslaget for saksvolumet nedjusteres.

Bevilgningen foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Kap. 2650 Sykepenger

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 42 035 mill. kroner.

Anslagsendringer

Høyere utgifter enn ventet i 2020 øker anslaget i 2021 med om lag 1 200 mill. kroner. Det skyldes hovedsakelig at effektene av koronatiltak i 2020 er om lag 900 mill. kroner høyere enn forventet. Samtidig er anslaget for merkostnadene av disse særreglene i 2021 på usikkert grunnlag nedjustert fra 1 545 mill. kroner til 1 095 mill. kroner.

Videre er anslagene for veksten i sykepengegrunnlaget (lønnsveksten) oppjustert og anslaget for sysselsettingsveksten nedjustert, sammenlignet med vedtatt budsjett. Veksten i sykefraværs-tilbøyeligheten er uendret.

Samlet innebærer disse endringene en liten reduksjon i anslaget for utgiftene på posten.

Forlengelse av midlertidige særregler

I midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med koronapandemien er det fastsatt følgende særregler for sykepenger for arbeidstakere og frilansere med virkning til og med 30. juni 2021:

- Rett til sykepenger ved fravær fra arbeidet på grunn av covid-19 eller mistanke om slik sykdom. Det er presisert at personer som bryter nasjonale myndigheters reiseråd og får karanteneplikt ved hjemkomst til Norge, kan nektes sykepenger.

- Redusert antall dager for arbeidsgiverfinansiering fra 16 til tre dager for fravær som skyldes covid-19-pandemien.
- Frilansere har rett til sykepenger fra fjerde dag for sykefravær som skyldes covid-19-pandemien.

I lys av smittesituasjonen foreslår regjeringen å videreføre koronatiltakene til og med 30. september 2021. Tiltakene vil bidra til å redusere smittespredning og ivareta inntektssikring for den enkelte. De vil også redusere arbeidsgivers utgifter og kompensere frilansere for inntektstap ved koronarelatert fravær. Merkostnadene av å videreføre tiltakene kan på svært usikkert grunnlag anslås til om lag 280 mill. kroner.

Kompensasjonsordning for arbeidstakere som er rammet av innreiserestriksjoner

Innstrammingene i innreiserestriksjonene som ble innført med virkning fra 29. januar 2021, videreføres i all hovedsak inntil videre. Arbeidstakere bosatt i andre EØS-land som er medlemmer av folketrygden, og som ikke får komme på jobb i Norge grunnet innreiseforbudet, er gitt rett til kompensasjon for tapt inntekt i form av sykepenger tilsvarende 70 pst. av sykepengegrunnlaget opp til 6 G. I Prop. 93 LS (2020–2021) ble det beregningsteknisk lagt til grunn at innreiserestriksjonene ville vare ut april. Det ble samtidig lagt til grunn at en forlengelse vil gi merutgifter på 280 mill. kroner per måned. Som følge av at innreiserestriksjonene har blitt forlenget, øker anslaget med 280 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 525 mill. kroner.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 615 mill. kroner.

Anslagsendringer

Merkostnadene ved midlertidige koronatiltak i 2021 er på svært usikkert grunnlag nedjustert fra om lag 115 mill. kroner til om lag 70 mill. kroner. Videre er anslaget for sysselsettingsveksten nedjustert sammenlignet med vedtatt budsjett. Samlet sett nedjusteres anslaget med 55 mill. kroner.

Forlengelse av midlertidige særregler

I midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med koronapandemien er det fastsatt følgende særregler for selvstendig næringsdrivende med virkning til og med 30. juni 2021:

- Rett til sykepenger ved fravær fra arbeidet på grunn av covid-19 eller mistanke om slik sykdom. Det er presisert at personer som bryter nasjonale myndigheters reiseråd og får karanteneplikt ved hjemkomst til Norge, kan nektes sykepenger.
- Selvstendig næringsdrivende har rett til sykepenger fra fjerde dag for sykefravær som skyldes covid-19-pandemien.

I lys av smittesituasjonen foreslår regjeringen å videreføre koronatiltakene til og med 30. september 2021. Tiltakene vil bidra til å redusere smittespredning og kompensere selvstendig næringsdrivende for inntektstap som følge av koronarelatert fravær. Merkostnadene av å videreføre tiltakene kan på svært usikkert grunnlag anslås til om lag 20 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 35 mill. kroner.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 445 mill. kroner.

Anslagsendringer

I midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med koronapandemien er det fastsatt følgende midlertidige bestemmelser i regelverket for omsorgspenger med virkning til og med 30. juni 2021:

- Rett til omsorgspenger når barnet er i karantene, eller når skoler og barnehager er helt eller delvis stengt.
- Rett til overføring av dager med omsorgspenger mellom foreldre når skoler og barnehager er stengt.
- Rett til omsorgspenger selv om kvoten er brukt opp for foreldre til barn som må holdes hjemme på grunn av særlige smittevernhensyn hos barnet eller hos familiemedlem barnet bor med.

- Rett til omsorgspenger selv om kvoten er brukt opp når skoler og barnehager er stengt.

I tillegg har alle foreldre rett til doble kvoter med omsorgspenger i 2021. Merkostnadene ved disse særreglene ble i Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) på svært usikkert grunnlag anslått til 195 mill. kroner. Utviklingen i smittesituasjonen og smitteverntiltakene hittil i år, hvor smitten også har økt blant barn, indikerer et høyere forbruk av omsorgspengedager enn tidligere lagt til grunn. Merkostnadene ved de midlertidige tiltakene er derfor på usikkert grunnlag oppjustert med om lag 105 mill. kroner, til om lag 300 mill. kroner. Anslaget for utgiftene på posten er også oppjustert, blant annet som følge av høyere volumvekst og høyere anslag for lønnsvekst enn tidligere forutsatt. Samlet anslås utgiftene 355 mill. kroner høyere enn i Saldert budsjett 2021.

Forlengelse av midlertidige særregler

I lys av utviklingen i smittesituasjonen og smitteverntiltakene i første del av 2021, er det etter regjeringens vurdering behov for å forlenge de midlertidige bestemmelsene i regelverket for omsorgspenger ut tredje kvartal 2021. På usikkert grunnlag anslås dette å medføre merkostnader på 66 mill. kroner. Regjeringen følger utviklingen nøye og vil vurdere å øke kvoten for omsorgspenger, dersom det viser seg at det blir behov for det.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 421 mill. kroner.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 2 730 mill. kroner.

Høyere utgifter til sykepenger for arbeidstakere og omsorgspenger i 2020 har medført høyere utgifter på posten.

Bevilgningen foreslås økt med 90 mill. kroner.

Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger*Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning*

Bevilgningen på posten er 31 510 mill. kroner.

Anslagsendringer

For vedtatt budsjett 2021 var det lagt til grunn et gjennomsnitt på om lag 123 300 mottakere av arbeidsavklaringspenger. Sammenlignet med ved-

tatt budsjett 2021 anslås det nå en økning på 5 800 mottakere i gjennomsnitt. Den viktigste årsaken til økningen i antallet mottakere skyldes økt tilgang til arbeidsavklaringspenger. Reduksjon i anslagene for avgang er også en viktig årsak til økningen i antall mottakere. Som følge av koronapandemien settes mange aktiviteter og dermed fremdriften for mottakere av arbeidsavklaringspenger på vent. Dette fører til forsinkede avganger fra ordningen i 2021. Økt tilgang og redusert avgang gir en merutgift sammenlignet med vedtatt budsjett på om lag 1 480 mill. kroner. Økt anslag for gjennomsnittlig utbetaling per mottaker gir en merutgift på om lag 140 mill. kroner. Bak dette tallet ligger et høyere anslag for folketrygdens grunnbeløp i 2021 og en svakere underliggende utvikling i gjennomsnittlig ytelse. Økt anslag for etterbetalinger som følge av saken med feilpraktisering av trygdeforordningen, gir en merutgift på om lag 130 mill. kroner.

Samlet oppjusteres anslaget med 1 760 mill. kroner.

Forlengelse av arbeidsavklaringspenger som arbeidssøker

I midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med koronapandemien er stønadperioden med arbeidsavklaringspenger som arbeidssøker etter folketrygdloven § 11-17 forlenget til og med 30. juni 2021. Mottakere av arbeidsavklaringspenger som er ferdig avklart til arbeid, har sannsynligvis i mange tilfeller lengre fravær fra arbeidsmarkedet. Disse vil ha et større behov for tid til å finne jobb enn ordinære arbeidssøkere. Forlengelse på dette området bør etter regjeringens vurdering nå følge forlengelsen på dagpengeområdet hvor stønadperioden er forlenget til og med 30. september 2021. Det vil dermed bli en mer helhetlig tilnærming til stønadsmottakere som skal inn i det samme vanskelige arbeidsmarkedet. Regjeringen foreslår derfor å forlenge stønadperioden for mottakere av arbeidsavklaringspenger som arbeidssøker etter folketrygdloven § 11-17 til og med 30. september 2021. På svært usikkert grunnlag anslås det at tiltaket vil øke utgiftene til arbeidsavklaringspenger med om lag 140 mill. kroner.

Forlengelse av arbeidsavklaringspenger etter § 11-12

Arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 kan gis i inntil tre år, og forlenges i inntil to

år, hvis vilkårene for forlengelse er oppfylt. Denne bestemmelsen omfatter mottakere som har nedsatt arbeidsevne og som er under arbeidsavklaring. Stønadperioden med arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 ble forlenget med seks måneder i perioden 16. mars 2020 til og med 31. oktober 2020, som følge av koronapandemien.

Mange aktiviteter settes fortsatt på vent, og fremdrift for mottakere av arbeidsavklaringspenger er redusert. I lys av dette foreslår regjeringen at det gis rett til ytterligere forlengelse av stønadperioden til og med 30. september 2021 for mottakere hvor stønadperioden løper ut i perioden 1. juli 2021 til 29. september 2021. Dette gjelder både den ordinære perioden på tre år (fire år for de som fikk innvilget arbeidsavklaringspenger før 2018), og for de som mottar arbeidsavklaringspenger i unntaksperioden på inntil to år utover den ordinære perioden. Forlengelsen er ikke avhengig av om fastsatt aktivitet utsettes. På svært usikkert grunnlag anslås det at tiltaket vil øke utgiftene til arbeidsavklaringspenger med om lag 130 mill. kroner.

Rett til arbeidsavklaringspenger ved utløp av maksimal sykepengeperiode

Personer som har gått ut maksimal sykepengeperiode (et sammenhengende år) har ikke ny rett til sykepenger fra folketrygden før de har vært helt arbeidsføre i 26 uker. Enkelte vil heller ikke fylle vilkårene for arbeidsavklaringspenger, fordi de ikke oppfyller vilkåret om minst 50 pst. nedsatt arbeidsevne. Disse vil dermed stå uten rett til helserelaterte ytelser. Dette gjelder blant annet personer som har fått utsatt behandling som følge av koronapandemien, og personer som ikke kan gå på jobb på grunn av fare for alvorlig sykdomsforløp hvis de blir smittet av koronaviruset, og som heller ikke har mulighet til hjemmekontor. For de som ikke har rett på annen inntektssikring, vil økonomisk sosialhjelp kunne være eneste alternativ.

Regjeringen foreslår å gi rett til arbeidsavklaringspenger, etter modell av folketrygdloven § 11-13, til personer som har gått ut maksimal sykepengeperiode og

- a. har fått utsatt behandling som følge av koronapandemien eller
- b. ikke kan gå på jobb på grunn av fare for alvorlig sykdomsforløp hvis de blir smittet av covid-19, og som heller ikke har mulighet til hjemmekontor.

Dette innebærer at vilkåret om minst 50 pst. nedsett arbeidsevne og vilkåret om behov for bistand til å skaffe seg eller beholde arbeid ikke gjelder for disse gruppene.

Regjeringen foreslår at tiltaket iverksettes 1. juli 2021 og gjelder til og med 30. september 2021. På svært usikkert grunnlag anslås det at tiltaket vil øke utgiftene til arbeidsavklaringspenger med 100 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 2 130 mill. kroner.

Post 71 Tilleggsstønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 146 mill. kroner.

Regnskapstallet for 2020 ble lavere enn anslaget for 2020 som lå til grunn for vedtatt budsjett for 2021. Dette medfører redusert anslag for utgiftene på posten.

Bevilgningen foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Post 72 Legeerklæringer

Bevilgningen på posten er 400 mill. kroner.

Endringer i anslaget for volumvekst medfører redusert anslag for utgiftene på posten.

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Kap. 2655 Uførhet

Post 70 Uføretrygd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 103 950 mill. kroner.

Anslagsendringer

Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottakere i 2021 blir om lag 360 700. Det er om lag 2 500 færre mottakere sammenlignet med det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2021. Det forventes nå en lavere tilgang til uføretrygd fra arbeidsavklaringspenger, noe som i hovedsak skyldes konsekvenser av koronapandemien og tiltaket med forlengelse av maksimal stønadsperiode for arbeidsavklaringspenger, som hadde virkning i perioden 16. mars 2020 til og med 31. oktober 2020. Nedjusteringen av anslaget for gjennom-

snittlig antall mottakere, bidrar samlet til en reduksjon av utgiftsanslaget på om lag 850 mill. kroner i 2021. Redusert overgang fra arbeidsavklaringspenger i 2021 er anslått å utgjøre 580 mill. kroner av denne nedjusteringen.

Lavere anslag for gjennomsnittlig ytelse korrigert for grunnbeløpet reduserer anslaget med om lag 265 mill. kroner, mens høyere anslag for grunnbeløpet i 2021 øker anslaget med 1 750 mill. kroner. Engangseffekten av etterbetalinger når det gjelder sammenlegging av trygdetid i EØS-området for å fylle unntakene fra kravet om forutgående trygdetid, samt praksisendring på dette, trekker anslaget opp med om lag 15 mill. kroner.

Samlet oppjusteres anslaget med 670 mill. kroner.

Forlengelse av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12

Regjeringen foreslår å forlenge stønadsperioden frem til og med 30. september 2021 for mottakere som mottar arbeidsavklaringspenger under arbeidsavklaring etter folketrygdloven § 11-12, og hvor stønadsperioden løper ut i perioden 1. juli til 29. september 2021. Forlengelsen er anslått å medføre lavere utgifter til uføretrygd på om lag 50 mill. kroner, som følge av forsinkede overganger fra arbeidsavklaringspenger.

Oppsummering

Bevilgningen foreslås økt med 620 mill. kroner.

Post 75 Menerstatning ved yrkesskade, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 70 mill. kroner.

Regnskapsutviklingen i 2020 og utviklingen så langt i 2021 tilsier høyere utgifter enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner.

Post 76 Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 38 mill. kroner.

Regnskapsutviklingen i 2020 og utviklingen så langt i 2021 tilsier lavere utgifter enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 576,3 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 26,3 mill. kroner.

Post 71 Hjelpestønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 652,4 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Stortinget fattet 11. februar 2021 følgende vedtak nr. 601 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendig lovforslag for å sørge for at barn under 18 år ikke trekkes i grunn- eller hjelpestønad som følge av langvarige sykehusopphold.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med behandlingen av representantforslag 44 S (2020–2021) om å sikre hjelpestønad for barn under langvarig opphold, jf. Innst. 201 S (2020–2021).

I Prop. 184 L (2021–2021) er det fremmet forslag om nødvendige endringer i folketrygdloven med virkning fra 1. juli 2021, som vil innebære at hjelpestønad ikke lenger skal bortfalle ved langvarige sykehusopphold, dvs. sykehusopphold utover tre måneder. Det vises til proposisjonen for nærmere omtale og begrunnelse for forslaget.

Merutgiftene for 2021 som følge av endringene i folketrygdloven knyttet til endringen i retten til hjelpestønad for langvarige sykehusopphold er anslått til 7 mill. kroner, og den årlige merutgiften er anslått til 14 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer øker utgiftene med 7,6 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 14,6 mill. kroner.

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning

Bevilgningen på posten er 117,5 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 2,5 mill. kroner.

Post 74 Tilskudd til biler

Bevilgningen på posten er 759,6 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 4,6 mill. kroner.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Bevilgningen på posten er 3 728,3 mill. kroner.

I Saldert budsjett 2021 ble det lagt til grunn en volumvekst på 3 pst. Volumveksten er nå oppjustert til 5 pst., som isolert innebærer en utgiftsøkning på 58 mill. kroner. I motsatt retning bidrar lavere utgifter i 2020 enn ventet til å redusere anslaget.

Bevilgningen foreslås redusert med 248,3 mill. kroner.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

Bevilgningen er på 318,7 mill. kroner.

I Saldert budsjett 2021 ble det lagt til grunn en volumvekst på 3 pst. Volumveksten er nå oppjustert til 10 pst., som isolert innebærer en utgiftsøkning på 16,5 mill. kroner. I motsatt retning bidrar lavere utgifter i 2020 enn ventet til å redusere anslaget.

Bevilgningen foreslås redusert med 33,7 mill. kroner.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

Bevilgningen på posten er 1 765,6 mill. kroner.

I Saldert budsjett 2021 ble det lagt til grunn en volumvekst på 3 pst. Volumveksten er nå oppjustert til 5 pst., som isolert innebærer en utgiftsøkning på 26 mill. kroner. I motsatt retning bidrar lavere utgifter i 2020 enn ventet til å redusere anslaget.

Bevilgningen foreslås redusert med 145,6 mill. kroner.

Post 78 Høreapparater

Bevilgningen på posten er 814,8 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 24,8 mill. kroner.

Post 79 Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år

Bevilgningen på posten er 83,7 mill. kroner.

Utgiftene til aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år har vært økende siden ordningen

ble innført 1. juli 2014. Ordningen er i Saldert budsjett 2021 styrket midlertidig med 30 mill. kroner slik at flere personer som oppfyller vilkårene for ordningen, vil få tildelt aktivitetshjelpemidler og muligheten for å delta i fysisk aktivitet på lik linje med andre. Regjeringen foreslår nå å øke bevilgningen med ytterligere 20 mill. kroner slik at bevilgningen i større grad vil kunne dekke etterspørselen etter ordningen. Bevilgningen er ramlestyrt og det gis avslag på søknad om aktivitetshjelpemidler hvis bevilgningen er brukt opp selv om vilkårene for å få tildelt aktivitetshjelpemidler er oppfylt.

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Kap. 2670 Alderdom

Bevilgningen til alderspensjon i 2021 er samlet på 253 863 mill. kroner, etter Stortingets vedtak i forbindelse med Innst. 356 S (2020–2021), jf. Prop. 126 S (2020–2021). Bevilgningen foreslås samlet økt med 3 287 mill. kroner.

Økt anslag for gjennomsnittlig grunnbeløp (G), øker anslaget med 4 253 mill. kroner. I tillegg bidrar økningen i gjennomsnittlig ytelse i fast G, utover det som følger av tiltak, til å øke utgiftene med 352 mill. kroner.

Lavere anslag for antall alderspensjonister reduserer utgiftene med 385 mill. kroner. Det skyldes at antallet alderspensjonister var lavere ved inngangen til 2021 enn forutsatt i vedtatt budsjett, samt nedjustert uttakssrate basert på uttak hittil i år.

Anslag for effekt av tiltakene i saldert budsjett og Prop. 126 S (2020–2021), knyttet til økt minste pensjonsnivå for enslige og endret regulering i 2021, er samlet redusert med 933 mill. kroner. Endringen i tiltakseffekt skyldes følgende:

- Økt anslag for G reduserer effekten av endret regulering i 2021 med 1 043 mill. kroner, isolert sett, før det tas høyde for kompensasjonen for 2020, jf. Prop. 126 S (2020–2021).
- Økt anslag for G øker effekten av nye tiltak fremmet i Prop. 126 S (2020–2021) med 220 mill. kroner. Dette gjelder økt minste pensjonsnivå med 4 000 kroner med virkning fra 1. mai 2020, og kompensasjon for differansen mellom regulering i trygdeoppgjøret 2020 og regulering med gjennomsnitt av pris- og lønnsvekst.
- Anslaget reduseres med 128 mill. kroner fordi det nå er tatt høyde for at nye alderspensjonister i løpet av året ikke er omfattet av reguleringen i 2021.
- Effekten av økt minste pensjonsnivå med 5 000 kroner fra 1. juli 2021 er 18 mill. kroner høyere

enn i saldert budsjett, som følge av at økningen i minste pensjonsnivå fra 1. mai 2020 gir flere minstepensjonister.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 80 782 mill. kroner.

Anslaget på posten oppjusteres hovedsakelig som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen foreslås økt med 778 mill. kroner.

Post 71 Tilleggs pensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 159 764 mill. kroner.

Anslaget på posten oppjusteres hovedsakelig som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen foreslås økt med 1 966 mill. kroner.

Post 72 Inntekts pensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 6 563 mill. kroner.

Anslaget på posten oppjusteres hovedsakelig som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen foreslås økt med 197 mill. kroner.

Post 73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 6 754 mill. kroner.

Posten dekker flere ulike tillegg. Samlet sett oppjusteres anslaget på posten. Anslag for særtilllegg og pensjonstillegg utgjør om lag 60 pst. av posten og justeres opp, hovedsakelig som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse. Det er også gjort enkelte justeringer av anslagene for de øvrige komponentene som inngår i denne posten.

Bevilgningen foreslås økt med 346 mill. kroner.

Kap. 2680 Etterlatte

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 080 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er justert opp.

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Post 71 Tilleggs pensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 785 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottakere er justert opp.

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner.

Post 72 Særtilllegg, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 83 mill. kroner.

Bevilgningen økes, hovedsakelig som følge av at anslag for gjennomsnittlig ytelse er justert opp.

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner.

Post 74 Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 mill. kroner.

Regnskapsutviklingen i 2020 og utviklingen så langt i 2021 tilsier lavere utgifter enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner.

Post 75 Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 3 mill. kroner.

Utgiftene på posten ser ut til å bli høyere enn anslått i saldert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 0,6 mill. kroner.

Kap. 2686 Stønad ved gravferd

Post 70 Stønad ved gravferd, overslagsbevilgning

Bevilgningen er 235 mill. kroner.

Anslaget på posten justeres opp, hovedsakelig som følge av at anslag for utgifter til båretransport er økt.

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 71 Refusjon ved yrkesskade

Bevilgningen på posten er 879,8 mill. kroner.

En vesentlig del av folketrygdens utgifter ved yrkesskade blir finansiert av arbeidsgivere ved en refusjonsordning knyttet til den obligatoriske yrkesskadeforsikringen etter lov av 16. juni 1989 nr. 65. Refusjonen skjer gjennom en fastsatt pro-sentsats av de faktiske erstatningsutbetalinger fra forsikringsgiverne.

På bakgrunn av forventede innbetalinger av refusjoner anslås det at inntektene på posten i 2021 vil utgjøre 770,8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås redusert med 109 mill. kroner.

Post 88 Hjelpemiddelsentraler mv.

Bevilgningen på posten er 82 mill. kroner.

Det inntektsføres inntekter fra salg av brukte biler og gjeldsoppgjør på bilområdet, i tillegg til salg av hjelpemidler, gjeldsoppgjør for næringslån og innbetaling av dagbøter. Lavere utgifter enn anslått i 2020 og endret volumvekst har medført lavere anslag for utgifter i 2021.

Bevilgningen foreslås redusert med 17 mill. kroner.

Andre saker

Gjeninnføre muligheten til å gi forlenget programtid i kvalifiseringsprogrammet

Deltakelse i kvalifiseringsprogram kan gis i inntil to år, og unntaksvis forlenges med inntil ett år, jf. sosialtjenesteloven § 32. Deltakelse i programmet gir rett til kvalifiseringsstønad, jf. sosialtjenesteloven § 35.

Midlertidig forskrift om unntak fra sosialtjenesteloven § 20, § 20a og § 29 til § 40 gir deltakere i kvalifiseringsprogram rett til å motta kvalifiseringsstønad også for dager hvor aktivitet ikke lar seg gjennomføre grunnet koronapandemien. Forskriften gir også rett til utsatt iverksetting av program, dersom program ikke kan iverksettes som følge av koronapandemien. I perioden 16. mars 2020 til og med 31. desember 2020 var det utover dette adgang til å innvilge forlenget programtid, både gjennom at dager hvor aktivitet ikke lot seg gjennomføre ikke forbrukte av tilgjengelig programperiode, og gjennom en mulighet til å gi forlenget programperiode på inntil seks måneder. De midlertidige bestemmelsene om adgang til å innvilge forlenget programtid ble avvirket ved årsskiftet.

Hindringer knyttet til koronapandemien skaper utfordringer for NAV-kontorenes mulighet til å tilby faglig forsvarlige kvalifiseringsprogram, samt for programdeltakernes mulighet til å gjennomføre planlagte aktiviteter. Utover dette, vil deltakerne når de skal søke jobb etter endt program, møte et utfordrende arbeidsmarked. Regjeringen foreslår derfor å gjeninnføre muligheten til å gi forlenget programtid. Det foreslås at dager i perioden fra 1. juli til og med 30. september 2021 hvor programdeltakere ikke får gjennomført kvalifiseringsprogram grunnet koronapandemien ikke skal forbruke av tilgjengelig programperiode, og

at programdeltakerne, som i dag, skal kunne motta kvalifiseringsstønad for disse dagene.

Videre foreslås det at det gis mulighet til å gi forlenget programtid til og med 30. september 2021 for deltakere som ikke har fått forlenget programtid gjennom å motta stønaden for dager hvor aktivitet ikke lar seg gjennomføre, og hvor programtiden løper ut i perioden 1. juli til og med 29. september 2021. For begge unntakene skal det stilles krav om at behovet for forlengelse skyldes at gjennomføring av program utfordres av forhold knyttet til koronapandemien. Tiltakenes varighet foreslås å gis med tilsvarende varighet som tiltakene som foreslås innført for personer som mottar arbeidsavklaringspenger, jf. omtale under kap. 2651, post 70.

Omprioritering av midler avsatt til norsk deltakelse i European Labour Authority (ELA)

Det er etablert et europeisk arbeidsmarkedsbyrå, European Labour Authority (ELA), i EU. På kap. 601, post 70 er det avsatt 16 mill. kroner for å dekke kontingenten knyttet til norsk deltakelse, jf. Prop. 1 S (2020–2021).

For at Norge skal kunne delta fullt ut i byrået, forutsettes det at forordningen som oppretter ELA innlemmes i EØS-avtalen. I Prop. 1 S (2020–2021) varslet regjeringen at det vil bli fremmet en egen proposisjon for Stortinget om samtykke til å ta forordningen inn i EØS-avtalen. På grunn av forsinkelser i prosessen med å ta forordningen inn i EØS-avtalen, vil ikke midlene bli benyttet før i 2022.

Det foreslås at midlene benyttes til å dekke utgiftene til avsluttende aktiviteter i forbindelse med norsk deltakelse i EUs program for sysselsetting og sosial innovasjon (EaSI). Programmet ble avsluttet i 2020 og utgiftene til avsluttende aktiviteter anslås til 17 mill. kroner. Midlene som var bevilget på posten for å dekke utgiftene til EaSI-programmets Progress-akse (2015–2020), vil fra 2021 dekke utgifter til det nye EU-programmet ESF+/EaSI (2021–2027), jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 177 S (2020–2021).

Prosjekt 4 i IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten

IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten innebærer et langsiktig utviklingsløp, og har så langt bestått av tre prosjekter som skal etablere moderne systemløsninger for etatens ytelsesforvaltning. «Flere i arbeid – enklere, raskere, bedre» er det fjerde prosjektet i IKT-modernise-

ringen av Arbeids- og velferdsetaten, og skal legges til rette for en utfasing av systemene Arena og Abetal. Disse systemene håndterer i dag blant annet vesentlige ytelsesområder som dagpenger og arbeidsavklaringspenger. I prosjektet er det også planlagt å modernisere tjenesteyting og forvaltning av arbeidsmarkedstiltakene. Prosjektet planlegges gjennomført i perioden 2021–2025.

Prosjektet er nødvendig for å sikre stabil forvaltning, for å gjennomføre politiske reformer på en effektiv måte og er nødvendig for å utvikle de arbeidsrettede tjenestene i Arbeids- og velferdsetaten. Dette behovet har blitt illustrert og forsterket ved erfaringene fra systemutvikling knyttet til tiltak i forbindelse med koronapandemien. Ikke minst gjelder dette saksbehandling og utbetaling av ytelser til de mange som har blitt ledige og permitterte i den forbindelsen. For å medvirke til at systemutviklingen i størst mulig grad gir bedre tjenester til brukerne og gevinster for etaten, vil det også bli vurdert forenklinger i regelverk som understøtter brukervennlige ordninger og en effektiv forvaltning.

Prosjektet har blitt utredet i henhold til statens prosjektmodell med ekstern kvalitetssikring av konsept (KS1) og plangrunnlag (KS2). Det fremgår av Prop. 1 S (2020–2021) at regjeringen, på bakgrunn av tilrådingen fra KS2, ville komme tilbake med forslag til endelig beslutning om igangsetting, videre fremdrift og kostnadsramme i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021. Det ble også satt av en oppstartsbevilgning til prosjektet på 60 mill. kroner i statsbudsjettet for 2021, med utløsning av midlene først etter at investeringsbeslutningen er tatt.

Ekstern kvalitetssikrer (Atkins, PROMIS og Oslo Economics) anbefaler i KS2-rapporten at Prosjekt 4 kan starte opp i 2021. Det fremgår av rapporten at prosjektet er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det legges i rapporten til grunn en kostnadsramme på 1 060 mill. kroner (prisnivå mars 2021) til prosjektet.

Prosjekt 4 gir betydelige gevinster for Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett. Det legges til grunn at 50 pst. av de årlige netto besparelsene skal bidra til økt handlingsrom i den ordinære budsjettprosessen. Det vil i Prop. 1 S (2021–2022) for Arbeids- og sosialdepartementet være en nærmere omtale av det økonomiske handlingsrommet som Prosjekt 4 vil gi.

Regjeringen foreslår at Prosjekt 4 starter opp i 2021 med en kostnadsramme på 1 060 mill. kroner (prisnivå mars 2021), og at allerede bevilgede midler i 2021 på 60 mill. kroner utløses. Det vises

til forslag til romertallsvedtak om oppstart og kostnadsramme for Prosjekt 4.

Forslag om merinntektsfullmakt til Petroleumstilsynet

I forbindelse med Prop. 1 S (2020–2021) ble merinntektsfullmakten på kap. 3642, post 06 fjernet på grunn av nettoføringsordning knyttet til tilbakebetalinger av utlegg og utgiftsdeling, jf. Finansdepartementets rundskriv R-101. På bakgrunn av ny vurdering vil dette likevel ikke falle inn under nettoføringsordningen, og merinntektsfullmakten foreslås derfor tilbakeført, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Kap. 700 Helse- og omsorgsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å flytte 3,2 mill. kroner til kap. 100 Utenriksdepartementet, post 01 Driftsutgifter knyttet til opprettelsen av ny stilling i 2021 som spesialutsending ved EU-delegasjonen med ansvar for covid-19 og fremtidig helseberedskap.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,2 mill. kroner.

Kap. 701 E-helse, helseregistre mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Modernisert folkeregister

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner til modernisering av folkeregisteret i helse- og omsorgssektoren. Norsk helsenett SF fikk uforutsette kostnader som følge av Schrems II-dommen og midlene skal dekke pukkelkostnaden knyttet til investering i skyinfrastruktur i 2021. Forsinkelsen og migreringen fra en kommersiell infrastruktur til en infrastruktur som må etableres hos Norsk helsenett SF, vil føre til at innføringen av modernisert Folkeregister i helse- og omsorgssektoren forlenges ett år utover prosjektets tidsrammer, og dermed vil pågå også i 2023.

Felles kommunal journalløsning (Akson) – Merverdiavgift

Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til kostnader knyttet til merverdiavgift til programaktivitetene i felles kommunal journalløsning

(Akson). Felles kommunal journalløsning ble omtalt i Prop. 1 S (2020–2021). Alle beløp i Prop. 1 S (2020–2021) er med utgangspunkt i kostnadsestimaterne fra KS2 og er eksklusiv merverdiavgift. Som en følge av at det er KS og «virksomheten felles kommunal journalløsning» som skal dekke kostnader til merverdiavgift, foreslås det å bevilge 10 mill. kroner for å dekke antatt merverdiavgift knyttet til programaktivitetene i 2021.

Arbeidet med felles kommunal journalløsning (Akson) pågår og er organisert gjennom en styringsgruppe hvor et utvalg foregangskommuner, KS og Helse- og omsorgsdepartementet er representert. Styringsgruppen har blant annet forberedt etablering av et selskap som vil ha ansvar for det videre arbeidet med felles kommunal journalløsning. Dette er i tråd med omtalen i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet, jf. Innst. 11 S (2020–2021), der det ble signalisert at det skulle tas sikte på etablering av et selskap med kommunalt majoritetseierskap innen 1. juli 2021. KS har vedtatt at de vil etablere et heleid aksjeselskap som vil ivareta videre programaktiviteter og utredningsarbeid frem til et beslutningsgrunnlag legges frem for kommunene for videre veivalg. Statens videre rolle, herunder en eventuelt statlig minoritetspost i selskapet, utredes nærmere før det legges frem for Stortinget.

Direktoratet for e-helse er tilskuddsforvalter for midlene til Akson. KS er tilskuddsmottaker frem til selskapet er etablert. Andelen av bevilgningen som stilles til rådighet for KS/selskapet avhenger av i hvilken grad prosjektet skal benytte ressurser fra Direktoratet for e-helse eller Norsk Helsenett SF, da disse aktørenes bidrag finansieres gjennom samme bevilgning.

Helseanalyseplattformen – behov for å utløse usikkerhetsavsetning

Bevilgningen foreslås økt med 39,0 mill. kroner for å dekke en delvis utløsning av usikkerhetsavsetningen på 96 mill. kroner (2019-kroner) for steg C. Behovet for å utløse usikkerhetsavsetningen skyldes at flere av elementene fra usikkerhetsanalysen har inntruffet.

Økt kompleksitet i søknad- og saksbehandlingstjenester, økte timepriser på interne ressurser i direktoratet for e-helse og i Norsk helsenett SF, økt behov for medfinansiering av aktiviteter hos registerforvalterne, samt utredning av konsekvenser av Schrems II-dommen er blant årsakene til økte kostnader.

Takstforhandlinger – EPJ-løftet

På bakgrunn av takstforhandlingene med henholdsvis Legeforeningen og fysioterapeutorganisasjonene Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Manuellterapeutforening og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund er det for avtaleåret 2020/2021 avsatt midler fra begge parter i forhandlingene til utvikling av elektroniske journal-systemer (EPJ). Midlene skal benyttes til å utvikle EPJ-systemer som gjør det mulig å hente ut data til styring, lokalt forbedringsarbeid og forskning, samt lette kommunikasjon med andre. Statens andel for utvikling av legenes EPJ utgjør 8,5 mill. kroner mens for fysioterapeutenes EPJ for inneværende avtaleår utgjør beløpet 1,5 mill. kroner. Legenes og fysioterapeutenes andel ble ved takstforhandlingene trukket fra hhv. legenes og fysioterapeutenes rammeøkning inneværende avtaleår, jf. omtale under kap. 2755, postene 70 og 71.

På bakgrunn av endringene relatert til EPJ-løftet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 69,0 mill. kroner.

Post 70 Norsk Helsenett SF

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner til beredskapskostnader i Norsk helsenett SF til koronapandemien, herunder til vekst i kostnader til forvaltning og drift av medlemsbaserte tjenester, slik som helsenett, økt datasikkerhet, video mv. Det omfatter kostnader til utvidet kapasitet og bemanning for bruk av hjemmekontor og video og brukerstøtte.

Post 72 Nasjonale e-helseløsninger

Det foreslås å øke bevilgningen med 10,5 mill. kroner til beredskapskostnader i Norsk helsenett SF til arbeid med koronapandemien, herunder til vekst i kostnader til forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger.

Kap. 702 Beredskap

Post 22 Beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, kan overføres, kan nyttes under post 71

Beredskapslager

I Prop. 1 S (2020–2021) ble det foreslått en bevilgning på 1 100 mill. kroner til beredskapslager for legemidler i 2021. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) ble det foreslått å utvide postens formål og bevilge ytterligere 771 mill. kroner til beredskapslager for smittevernutstyr, 40 mill. kroner til innkjøp av Remdesivir og 70 mill. kroner knyttet til avtaler Helse Sør-Øst RHF har inngått om 1 million hurtigtester. Samlet vedtok Stortinget en bevilgning på 1 981 mill. kroner på posten.

Bevilgningen foreslås satt ned med 240 mill. kroner som følge av et mindreforbruk til beredskapslagring av legemidler. Ettersom deler av utgiftene til beredskapslagring av legemidler og smittevernutstyr må gis som tilskudd til de regionale helseforetakene, foreslås det videre å flytte 1 511 mill. kroner på posten til kap. 702, ny post 71.

Prøveprosjekt spyttprøver i Oslo

I forbindelse med et prøveprosjekt der skoleelever og studenter i Oslo ved jevne intervaller skulle screenes for ev. koronasmitte ved hjelp av spyttprøver økes bevilgningen med 4 mill. kroner. Det vises også til omtale på kap. 732, post 70 der det foreslås et tilskudd på 8,7 mill. kroner.

Nye stikkord

Det er usikkert om utgiftene til beredskapslagring av legemidler tilfaller de regionale helseforetakene eller Helsedirektoratet. Det foreslås derfor at kap. 702, post 22 gis stikkordet «kan nyttes under post 71». Det er usikkerhet og forsinkelser knyttet til produksjon og leveranser av produktene som inngår i beredskapslageret. Dette innebærer at bestilling av varer i god tid før årsskiftet 2021/2022 kan bli levert og/eller betalt i 2022. For å sikre tilstrekkelig fleksibilitet for finansiering av innkjøp til beredskapslager, foreslås det å tilføye stikkordet «kan overføres» til kap. 702, post 22.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 1 747 mill. kroner.

Post 23 (ny) Smittesporing

Det foreslås en bevilgning på 51,2 mill. kroner til utvikling og drift av IKT-systemer som er sentrale i gjennomføring av regjeringens strategi for test, isolere, spore, karantene (TISK). Bevilgningen omfatter kostnader i Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse, Norsk helsenet SF og KS.

Post 71 (ny) Tilskudd til beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, kan nyttes under post 22

Det vises til omtale under kap. 702, post 22. Det foreslås å opprette en ny post 71 for utgifter som må håndteres som tilskudd til de regionale helseforetakene. Det foreslås flyttet 1 511 mill. kroner fra kap. 702, post 22 som følge av dette. Dette omfatter beredskapslagring av legemidler og smittevernutstyr, samt innkjøp av hurtigtester. Utgiftene til disse hurtigtestene ble anslått til 70 mill. kroner. For å anskaffe ytterligere tester og nødvendig utstyr, utover Saldert budsjett 2021, foreslås bevilgningen på posten økt med 1 829 mill. kroner. Det vises til omtale av massetesting på kap. 740, post 21.

Leveransen av nødrespiratorer fra Lærdal Medical AS vil skje i to runder. De første 500 vil bli levert før sommeren. De siste vil bli levert når prosessen med CE-merking er avsluttet. Det foreslås å øke bevilgningen med 42 mill. kroner knyttet til dette. Det vises også til omtale under kap. 703, post 72.

Det er usikkert om utgifter til beredskapslagring av legemidler tilfaller de regionale helseforetakene eller Helsedirektoratet. Det foreslås derfor at kap. 702, post 71 tilføyes stikkordet «kan nyttes under post 22» og at post 71 tilføyes stikkordet «kan nyttes under post 22».

Samlet foreslås posten bevilget med 3 382 mill. kroner.

Kap. 703 Internasjonalt samarbeid*Post 71 Internasjonale organisasjoner*

Det foreslås å øke bevilgningen med 200 mill. kroner til å styrke vaksinasjonsorganisasjonen Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI). Formålet med bevilgningen er å bidra til å utvikle vaksiner som kan beskytte mot et bredere

spekter av virusvarianter og mot beslektede betakoronavirus.

CEPI ble etablert for å blant annet utvikle vaksiner mot virus som kan føre til epidemier og pandemier, og for å støtte vaksineplattformer for ukjente virus. CEPI har spilt en viktig rolle i utviklingen av en rekke vaksiner mot covid-19.

Post 72 Tilskudd til Verdens Helseorganisasjon (WHO)

Det foreslås å øke bevilgningen med 22 mill. kroner til å dekke Verdens helseorganisasjons (WHO) utgifter til utprøving av nødrespiratorer.

Det ble inngått avtale mellom Helse Sør-Øst og Lærdal Medical om leveranse av 1 000 nødrespiratorer våren 2020. Intensjonen med avtalen var å sikre at det fantes en nødløsning dersom den ordinære respiratorkapasiteten i sykehusene ble sprengt. Respiratorene er nå ferdigprodusert.

Respiratorkapasiteten i Norge er nå mindre kritisk enn den var våren 2020. Helsedirektoratet hadde i siste del av 2020 møte med representanter for WHO om og hvordan nødrespiratorene kunne passe inn som en del av WHO's program for å styrke den internasjonale helseberedskapen. Helsedirektoratet foreslår å donere inntil 700 nødrespiratorer til WHO. WHO stilte seg positive til å motta nødrespiratorene og ga uttrykk for at apparatet kan være anvendelig. Det ble forutsatt at utstyret er CE-merket.

Et ekspertpanel oppnevnt av WHO må gjennomgå skriftlig dokumentasjon fra Lærdal Medical, prøve ut produktet i et sikkert miljø på et medisinsk treningssenter, og deretter prøve det ut i klinisk praksis under veiledning. Basert på anslag fra WHO anslår Helsedirektoratet at kostnadene på utprøvingen i regi av WHO vil komme på om lag 2,5 mill. US dollar, dvs. om lag 22 mill. kroner.

Kap. 704 Norsk helsearkiv*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres*

Det er overført 22,3 mill. kroner fra 2020 som følge av ubenyttet bevilgning, og merinntektsfullmakt.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 704, post 21 med 4,3 mill. kroner knyttet til forsinkelser og noe lavere aktivitet enn først lagt til grunn.

Kap. 710 Vaksiner mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Uttaksmerverdiavgift

Det foreslås å øke bevilgningen med til sammen 53 mill. kroner til å betale uttaksmerverdiavgift for vaksiner som gis bort gratis.

Det må betales uttaksmerverdiavgift på vaksiner som gis til kommunene og det kan da kreves fradrag for inngående merverdiavgift ved anskaffelse av vaksine. For Folkehelseinstituttet betyr dette at kap. 710, post 21 vil bli belastet med inngående merverdiavgift for anskaffelsen knyttet til programvaksine. Nettoføringsordningen, som er en administrativ ordning innenfor budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift innenfor statsforvaltningen og ikke en del av merverdiavgiftssystemet, vil få en tilsvarende besparelse.

Delvis subsidiering av forsterket influensavaksine

Det foreslås å redusere bevilgningen med 8 mill. kroner knyttet til mindretutgifter som følge av endringer i innkjøp av vaksiner til lagerhold. Videre foreslås det å øke bevilgningen med 8 mill. kroner knyttet til delvis subsidiering av forsterket influensavaksine i influensavaksinasjonsprogrammet. Målgruppen er i utgangspunktet sykehjemsbeboere, som er dem med høyest risiko for alvorlig sykdom og død av influensa.

Oppsummering

Samlet foreslås kap. 710, post 21 økt med 53 mill. kroner.

Post 22 Salgs- og beredskapsprodukter m.m.

Det foreslås å øke bevilgningen med 63,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 3710, post 03, jf. omtale der. Bevilgningen skal dekke innkjøp av flere pneumokokkvaksiner enn tidligere år for å kunne møte den økende interessen i sesongen 2021/2022. Det legges til grunn av vaksinerne fortsatt betales av brukeren.

Helse- og omsorgsdepartementet har bestillingsfullmakt til å foreta bestillinger knyttet til vaksiner utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger vedtatt ramme. Gjennom etatsstyringen delegeres fullmakten til Folkehelseinstituttet. Det foreslås å øke bestillingsfullmakten på kap. 710, post 22 med 30 mill. kroner til 80 mill. kroner knyttet til at Folkehelseinstituttet inneværende år vil pådra seg høyere forpliktelser enn

anslått til innkjøp av salgsvaksiner mv., jf. forslag til romertallsvedtak.

*Post 23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19**Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19*

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020–2021), jf. Innst. 11 S (2020–2021) ble det bevilget 3,8 mrd. kroner til inngåelse av forhåndsavtaler, innkjøp av vaksine mot covid-19, vaksinasjon og drift av vaksinasjonsprogrammet. Av dette går om lag 2,5 mrd. kroner til å dekke inngåtte avtaler om innkjøp av vaksiner. Vaksinasjon mot covid-19 er organisert som en del av det nasjonale vaksinasjonsprogrammet, noe som innebærer at kommunene har plikt til å sørge for et vaksinasjonstilbud til personer som bor eller oppholder seg i kommunen.

Det ble i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021) flyttet 500 mill. kroner fra kap. 710, post 23 til rammetilskuddet til kommuner og 35 mill. kroner til basisbevilgningen til regionale helseforetak til vaksinasjonsutgifter i første del av vaksinasjonen. Midlene til kommunene ble fordelt etter innbyggertall. Det er samlet satt av 1,3 mrd. kroner til vaksinasjonsutgifter i kommuner, regionale helseforetak og på Svalbard.

Vaksinasjon i kommunene

Vaksinasjonen av befolkningen er godt i gang, og det er forventning om at hele den voksne befolkningen vil kunne bli tilbudt vaksine mot covid-19 i løpet av noen måneder. Rammetilskuddet til kommunene foreslås økt med 757 mill. kroner til vaksinasjon mot covid-19 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 710, post 23. Midlene fordeles etter innbyggertall.

Vaksinasjon i helseforetakene

Basisbevilgningen til de regionale helseforetakene foreslås økt med 7 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 710, post, post 23. Det antas at om lag 10 000 pasienter vil bli vaksinert av spesialisthelsetjenesten.

Vaksinasjon av befolkningen på Svalbard

Det foreslås å overføre 1 mill. kroner til vaksinasjon av befolkningen på Svalbard til kap. 480 Svalbardbudsjettet, post 50 Tilskudd. Bevilgningen foreslås plassert på Svalbardbudsjettets kap. 5 Sysselmannen, post 01 Driftsutgifter.

Innkjøp av vaksiner

Bevilgningen foreslås økt med 625 mill. kroner inkludert mva. til innkjøp av ytterligere vaksiner mot covid-19. Formålet er å sikre nødvendige leveranser av koronavirusvaksiner og beredskap mot nye virusvarianter.

Norge er tilknyttet EUs vaksineavtaler gjennom videresalgavtaler med Sverige. Norge har allerede fått tilgang på vaksiner fra flere leverandører. Avhengig av godkjenning av nye vaksine-kandidater, kan Norge få tilgang til enda flere vaksiner gjennom nye avtaler.

Uttaksmerverdiavgift

Det foreslås å øke bevilgningen med til sammen 617,5 mill. kroner knyttet til at Folkehelseinstituttet må betale uttaksmerverdiavgift for vaksiner som gis bort gratis.

Det må beregnes og betales uttaksmerverdiavgift av den vaksinen som gis til kommunene, og det kan da kreves fradrag for inngående merverdiavgift ved anskaffelse av vaksiner. Folkehelseinstituttet vil bli belastet med inngående merverdiavgift for anskaffelsen av programvaksiner. Nettoføringsordningen, som er en administrativ ordning innenfor budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift innenfor statsforvaltningen og ikke en del av merverdiavgiftssystemet, vil få en tilsvarende besparelse.

Bestillingsfullmakt

Det foreslås en bestillingsfullmakt på kap. 710, post 23 på inntil 1 mrd. kroner, for inngåelse av nye avtaler om kjøp av vaksiner mot covid-19, jf. forslag til romertallsvedtak. Gjennom etatsstyringen delegeres fullmakten til Folkehelseinstituttet.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 477,5 mill. kroner.

Kap. 3710 Vaksiner mv.*Post 03 Vaksinesalg*

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3710, post 03 med 67,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 710, post 21 og kap. 745, post 01 til økt innkjøp og salg av pneumokokkvaksiner, jf. nærmere omtale på kap 710, post 21.

Kap. 714 Folkehelse

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79

Folkehelsekampanje – tiltak for psykisk helse

Det foreslås 5 mill. kroner til å gjennomføre en nasjonal folkehelsekampanje for å bedre befolkningens kompetanse på psykisk helse og forebygge psykiske plager og rusproblemer gjennom bruk av ABC-modellen. ABC-modellen er et verktøy for hvordan man systematisk kan jobbe med å bedre sin egen psykiske helse. Forslaget er oppfølging av ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Tilskudd til Frivillighet Norge

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 740, post 01 knyttet til tilskudd til Frivillighet Norge for drift av Møteplass for folkehelse. Driftstilskuddet ble ved en feil flyttet fra kap. 714, post 21 til kap. 740, post 01 i Prop. 1 S (2020–2021).

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 5,5 mill. kroner.

Post 79 Andre tilskudd, kan overføres, kan nyttes under post 21

Tilskuddsordning for ungdom og unge voksne med psykiske utfordringer og/eller rusmiddelproblemer

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner til en midlertidig tilskuddsordning til aktiviteter på arrangementer som festivaler, fadderuker og liknende gjennom sommeren og høsten. Det skal planlegges og gjennomføres synlige aktiviteter med fysisk tilstedeværelse på arrangementet, som legger til rette for samtaler med ungdommer. Forslaget er en del av regjeringens tiltakspakke for psykisk helse og oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765. Målgruppen for tilskuddsordningen er frivillige organisasjoner med faglig kompetanse på psykososial støtte, rus og erfaringer med deltakelse på arrangementer, slik som Røde Kors, Norsk folkehjelp m.fl.

Tilskuddsordningen foreslås forvaltet av Helsedirektoratet som tildeler tilskudd etter en

skjønnsmessig vurdering av søknadene. Søkerorganisasjonene må dokumentere at de kan tilby et forsvarlig, tilstedeværende lavterskeltilbud. Dialog og samarbeid med kommunene, arrangører, kompetansesentre, bruker- og pårørendeorganisasjoner og andre frivillige organisasjoner skal tillegges vekt.

Organisasjoner som får tilskudd står ansvarlig for aktiviteten, og skal sikre at det formidles informasjon om lokale tilbud som fastlege, psykisk helsestjeneste i kommunen, Rask psykisk helsehjelp, rustelefonen og liknende. Det bør også informeres om aktuelle digitale selvhjelpsverktøy og likepersonstilbud. Helsedirektoratet vil understøtte tilskuddsordningens aktiviteter i sosiale medier.

Kriterier for måloppnåelse vil bli fastsatt i regelverk for ordningen.

Tilskuddsordning til aktivitets- og ferietilbud for aleneboende unge voksne og aleneboende eldre

Bevilgningen foreslås videre økt med 30 mill. kroner til en midlertidig tilskuddsordning til aktiviteter/ferietilbud til aleneboende unge voksne og eldre og/eller personer med psykiske helseutfordringer som ikke fanges opp av andre tilbud. Målgruppen for tilskuddsordningen er frivillige og ideelle organisasjoner. Tilskuddsordningen foreslås forvaltet av Helsedirektoratet. Kriterier for måloppnåelse vil bli fastsatt i regelverk for ordningen. Forslaget er en del av regjeringens tiltakspakke for psykisk helse og oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Tilskuddsordningen skal stimulere til fritidsaktiviteter og tilbud som kan bidra til sosial nettverksbygging, økt sosial deltaking og mobilisere mot ensomhet for aleneboende unge voksne og aleneboende eldre.

Samlet foreslås det en økning på 40 mill. kroner på kap. 714, post 79.

Kap. 732 Regionale helseforetak

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Merutgifter knyttet til virusutbruddet

Ved behandlingen av Prop. 42 S (2020–2021), jf. Innst. 165 S (2020–2021), vedtok Stortinget å øke bevilgningen under kap. 732, post 70 knyttet til en mulighetsstudie for antibiotikaproduksjon. I 2020 ble 15 mill. kroner stilt til disposisjon til Helsedirektoratet, men midlene vil først bli utbetalt i

2021. Da dette ikke er et tilskudd, foreslås det at 15 mill. kroner flyttes til kap. 732, post 21.

Stortinget bevilget i 2020 midler til grossistlager for nivå 1-legemidler i primærhelsetjenesten og nasjonalt vaksinasjonsprogram under kap. 732, post 70. Midlene ble stilt til disposisjon for Helsedirektoratet. En del av disse utgiftene forfaller i 2021, og gjelder anskaffelser i Helsedirektoratet og kan ikke føres på en 70-post. Det foreslås derfor å flytte hhv. 1,6 mill. kroner for legemiddelager og 6,3 mill. kroner for nasjonalt vaksinasjonsprogram til kap. 732, post 21.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 22,9 mill. kroner.

Post 70 Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75

Merutgifter knyttet til virusutbruddet

Som følge av pandemien var det nødvendig å dekke utgifter til medisinsk utstyr og legemidler i 2020. I forbindelse med behandlingen av Prop. 52 S (2019–2020) samtykket Stortinget til at bevilgningen over statsbudsjettet for 2020 under blant annet kap. 732, post 70, kunne overskrides, jf. romertallsvedtak II i Innst. 197 S (2019–2020) og Stortingets vedtak. I løpet av 2020 bevilget Stortinget midler til denne fullmakten, sist i forbindelse med behandlingen av Prop. 42 S (2020–2021), slik at det samlede beløpet var 4 950 mill. kroner i 2020.

Posten har stikkordet kan overføres. En del av kostnadene pådratt i 2020 kommer til forfall i 2021, og vil bli finansiert av overførte midler fra 2020. I tillegg er det to elementer som skal dekkes av de overførte midlene fra 2020. For det første foreslås det at 22,9 mill. kroner flyttes til kap. 732, post 21 for å dekke tilskudd til blant annet mulighetsstudie for antibiotika-produksjon. For det andre foreslås det å flytte 15,1 mill. kroner til kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter knyttet til effektiv tildeling og gjenfinning av d-nummer i forbindelse med obligatorisk testing av innreisende. Dette er en engangskostnad.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1 024 mill. kroner, tilsvarende udisponerte overførte midler fra 2020.

Kompensasjon for lavere aktivitetsbaserte inntekter fra innsatsstyrt finansiering

De regionale helseforetakene er blitt tilført 3 500 mill. kroner i 2021-budsjettet for å dekke anslåtte ekstraordinære utgifter i forbindelse med virusutbruddet. Budsjettet legger til rette for et aktivitets-

nivå i 2021 som ligger om lag 2,5 pst. over Saldert budsjett 2020.

Den tredje smittebølgen har ført til flere sykehusinnleggelser, høyere beredskapsnivå i flere helseforetak og lavere elektiv aktivitet. Helse Sør-Øst har relativt sett hatt størst belastning. Lavere aktivitet i sykehusene enn lagt til grunn i budsjettet for 2021 gir lavere aktivitetsbaserte inntekter fra innsatsstyrt finansiering (ISF). Samtidig motsvares ikke dette av lavere kostnader.

Omfanget av tapte aktivitetsbasert inntekter over kap. 732, post 76 er beregnet til 1 500 mill. kroner samlet for perioden januar til juni basert på foreløpige aktivitetstall for perioden januar til mars. Det foreslås at bevilgningen på kap. 732, post 70 økes med 1 500 mill. kroner for å kompensere de regionale helseforetakene for bortfall av aktivitetsbaserte inntekter for første halvår 2021, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 732, post 76. Kompensasjonen foreslås fordelt mellom de regionale helseforetakene slik:

Tabell 2.3 Fordeling av kompensasjon mellom de regionale helseforetakene

Helseforetak	Mill. kroner
Helse Sør-Øst RHF	942
Helse Vest RHF	248
Helse Midt-Norge RHF	155
Helse Nord RHF	155
Sum	1 500

Midler til innsatsstyrt finansiering bevilges over kap. 732, post 76. Aktiviteten i sykehusene bestemmer bevilgningsnivået på posten. Regjeringen vil følge den videre utviklingen i helseforetakenes økonomi som følge av virusutbruddet nøye, og vil komme tilbake til Stortinget med forslag til ev. bevilgningsendringer på kap. 732, post 76 i omgrupperingsproposisjonen høsten 2021, basert på oppdatert prognose for hele året etter andre tertial. Det vises til omtale under kap. 732, post 76.

Effektiv tildeling og gjenfinning av d-nummer ifb. obligatorisk testing av innreisende

Det foreslås å flytte 15,1 mill. kroner til kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter knyttet til effektiv tildeling og gjenfinning av d-nummer i forbindelse med obligatorisk testing av innreisende. Dette er en engangskostnad.

Prøveprosjekt spyttprøver i Oslo

I forbindelse med et prøveprosjekt der skoleelever og studenter i Oslo ved jevne intervaller skulle screenes for ev. koronasmitte ved hjelp av spyttprøver økes bevilgningen med 8,7 mill. kroner for å ta høyde for kostnader for Helse Sør-Øst. Det vises også til omtale på kap. 702, post 22 der det foreslås et tilskudd på 4 mill. kroner.

Bioteknologiloven

I forbindelse med behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020), ble følgende anmodningsvedtak truffet:

- Vedtak nr. 617 (2019–2020) av 8. juni 2020: «Stortinget ber regjeringen sørge for at ultralyd med tilleggsundersøkelser som kan avdekke alvorlig sykdom eller skade hos fosteret, blir et tilbud til alle kvinner i første trimester gjennom den offentlige svangerskapsomsorgen.»
- Vedtak nr. 618 (2019–2020) av 8. juni 2020: «Stortinget ber regjeringen sørge for at aldersgrensen for å få tilbud om fosterdiagnostikk senkes fra kvinner som er >38 år ved termin, til kvinner som er >35 år ved termin.»
- Vedtak nr. 619 (2019–2020) av 8. juni 2020: «Stortinget ber regjeringen sørge for at Non-invasiv prenatal test (NIPT) tilbys alle kvinner som har krav på fosterdiagnostikk, eller ved funn på tidlig ultralyd med tilleggsundersøkelser, uavhengig av kvinnens alder.»

Ved Stortingets behandling av Meld. St. 1 (2020–2021), jf. Innst. 2 S (2020–2021), ble følgende vedtak truffet:

- Vedtak nr. 174 (2020–2021) av 3. desember 2020: «Stortinget ber regjeringen innen 1. april få på plass en godkjenningsordning for private aktører som vil tilby NIPT, i tråd med føringene fra Stortingets flertall i Innst. 296 L (2019–2020).»
- Vedtak nr. 177 (2020–2021) av 3. desember 2020: «Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med forslag om at gravide kan tilbys NIPT-test også i offentlig regi i løpet av 2021, i tråd med føringene fra Stortingets flertall i Innst. 296 L (2019–2020).»

I oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene for 2021 er det sagt at innføring av tidlig ultralyd og NIPT skal skje i løpet av høsten 2021, først for gruppen av gravide som har økt risiko for å bære foster med trisomier. For å

kunne starte behandlingstilbudene er det nødvendig med utstys- og arealinvesteringer, så vel som kompetansehevende tiltak for personellet som skal utføre tjenesten. Posten foreslås derfor økt med 138,2 mill. kroner. Det vises også til omtale på kap. 732, post 72-75, post 76, post 77, kap. 2755, post 70 og post 72.

Regjeringen anser vedtakene 617, 618, 619 og 177 som utkvittert gjennom budsjettforslaget som fremmes her. Vedtak nr. 174 er fulgt opp gjennom et vedtaksbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet. Helse- og omsorgsdepartementet har ved vedtak 18. mars i år endret vilkårene for å bruke Non-invasiv prenatal testing (NIPT) for å påvise trisomi 13, 18 og 21. NIPT kan fra 1. april 2021 tilbys alle gravide, uavhengig av den gravides alder eller andre forhold som kan påvirke risiko for trisomi hos fosteret. Virksomheter som ønsker å tilby NIPT må være godkjent av Helsedirektoratet. Direktoratet har på oppdrag fra departementet utarbeidet en godkjenningsordning for private virksomheter som ønsker å tilby NIPT.

Godkjenningsordningen ble etablert 1. april. Private institusjoner som ønsker å tilby NIPT kan søke Helsedirektoratet om godkjenning. Søknadskjema med en oversikt over hvilke forhold som virksomhetene må dokumentere for å få godkjenning, er tilgjengelig på direktoratets hjemmeside.

Tverrfaglig helsekartlegging i barnevernet

Gjennom Stortingets behandling av forslag til statsbudsjettet for 2021 ble det bevilget 25 mill. kroner til tverrfaglig utredning av barn som skal plasseres utenfor hjemmet, i et samarbeid mellom barnevern og helse. Det ble tildelt 20 mill. kroner til dette formålet på Barne- og familiedepartementets budsjett kap. 855, post 01 og 5 mill. kroner under Helse- og omsorgsdepartementets kap. 765, post 21, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Midlene skal brukes til utvikling av arbeidsmåter og modeller for rutinemessig, tverrfaglig helsekartlegging av barn ved plassering utenfor hjemmet, i et samarbeid mellom barnevern og helse. Tilbudet skal være i drift andre halvår 2021. Det tas sikte på etablering av fem kartleggingsteam, hvorav ett i Oslo.

Det foreslås å flytte 2,5 mill. kroner fra kap. 855, post 01 og 5 mill. kroner fra kap. 765, post 21 til kap. 732, post 70. Midlene skal finansiere de regionale helseforetakenes utgifter til helsepersonell i kartleggingsteamene. Endelig fordeling mellom de regionale helseforetakene vil bli foretatt når det er besluttet hvor det skal etableres team 2. halvår i år.

Kjøp fra private aktører

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020–2021), jf. Innst. 11 S (2020–2021), ble det bevilget 250 mill. kroner til kjøpt av private spesialisthelsetjenester for å redusere ventetider på kap. 732, postene 72-75. Komiteen ba i innstillingen regjeringen om å komme tilbake med en oppdatering om hvordan disse midlene er brukt i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett 2021.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt de regionale helseforetakene i oppdrag at de i 2021 skal øke omfanget av kjøp av tjenester fra private minst tilsvarende 250 mill. kroner, målt i faste priser og sammenlignet med 2020. Departementet har innhentet særskilt rapportering fra de regionale helseforetakene for å orientere Stortinget om status for arbeidet.

Helse Sør-Øst er tildelt 129,7 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Sør-Øst viser til at de har et budsjett for kjøp fra private aktører på om lag 4,8 mrd. kroner i 2021, og at det er lagt til rette for en reell vekst i omfanget av kjøp fra private leverandører på i overkant 270 mill. kroner i budsjettet for 2021, sammenlignet med 2020. De fem private ideelle sykehusene som Helse Sør-Øst har langsiktige driftsavtaler med utgjør om lag 4,5 mrd. kroner, og er ikke medregnet her. Helse Sør-Øst viser til at tildelingen på 129,7 mill. kroner er reservert til økt kjøp/utvidelse av eksisterende eller nye avtaler hos private avtaleparter. De har gjennomført og har pågående anskaffelser innen somatikk, psykisk helsevern og laboratorietjenester.

Helse Vest er tildelt 45,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Utover dette har Helse Vest en økonomisk ramme på om lag 890 mill. kroner for kjøp fra private aktører i 2021 (tidsavgrensede konkurranseutsatte avtaler). Omfanget av kjøp fra private ideelle med varige driftsavtaler utgjør om lag 1,7 mrd. kroner. Helse Vest viser til at de i 2021 har inngått avtaler med tre private leverandører for å redusere ventetider til urologiske tjenester ved Helse Stavanger HF. Kontraktene har en samlet ramme i 2021 på om lag 10 mill. kroner. Helse Vest RHF arbeider med en endelig plan for disponering av de resterende midlene, og målretter dette mot å redusere ventetider som har bygget seg opp.

Helse Midt-Norge RHF er tildelt 34,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Deres økonomiske ramme for kjøp fra private aktører er om lag 870 mill. kroner i 2021. Helse Midt-Norge viser til at de har vært i løpende dialog med under-

liggende helseforetak om bruken av midlene, og de har fått flere innspill til fagområder der det er behov for kjøp fra private. De har kontakt med sine avtalepartnere for å kartlegge kapasitet og kompetanse hos tilbyderne.

Helse Nord er tildelt 30,4 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Inkludert disse midlene utgjør deres budsjett for kjøp fra private om lag 575 mill. kroner i 2021. De viser til at økningen i 2021 legger til rette for en vekst på 11 pst. fra 2020. De viser videre til at tilleggskjøpene i 2021 er valgt ut i samarbeid med underliggende helseforetak og målrettet mot store fagområder som har kapasitetsutfordringer. I tillegg er det vurdert grad av risiko for at pasienter med alvorlig sykdom kan finnes blant de som venter. De har også lagt vekt på at tjenestetilbudet skal gis i Helse Nord sin region av hensyn til tilgjengelighet for pasientene. Helse Nord utvider eksisterende avtaler innen psykisk helsevern for voksne, ortopedi, øre-, nese- og halstjenester, hjerte og somatisk rehabilitering. Videre vurderes nye anskaffelser innen flere somatiske fagområder.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 592,4 mill. kroner.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, kan overføres

Bioteknologiloven

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020), foreslås bevilgningen på posten økt med 8,7 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Vaksinering i helseforetakene

Det foreslås å flytte 3,8 mill. kroner fra kap. 710 Vaksiner mv., post 23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, til koronavaksinasjon i helseforetak, jf. omtale under kap. 710, post 23.

Økte pensjonskostnader

Bevilgningen foreslås økt med 592,5 mill. kroner som følge av økt pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732, post 86.

Tiltak innen barnehabilitering

Det foreslås en økning på til sammen 28 mill. kroner til tiltak innen barnehabilitering i spesialisthelsetjenesten. Dette skal bidra til å avhjelpe utfordringer som følge av pandemien i 2021, og inngår i tiltakspakken rettet mot sårbare barn og unge. For Helse Sør-Øst foreslås det å øke bevilgningen med 15,1 mill. kroner. Habiliteringen har oppgaver med å utrede og behandle, men også med å veilede kommunene. Veiledning skjer særlig i barnehage og skole, om f.eks. evnenivå og realistiske læringsmål, og om atferdsutfordringer. Habiliteringen er tverrfaglig, med blant annet psykolog, lege, sosionom, pedagog og vernepleier som kan gi barnehage og skole råd om tiltak og tilrettelegging. Pandemien har ført til redusert aktivitet og økte ventetider innen utredning, særlig i områder med stort smittetrykk. Bakgrunnen for økte ventetider er avlysninger grunnet smittesituasjonen, samt redusert tilgang til skoler og barnehager for observasjon av barn. Det er forventet en betydelig økning i henvisninger når alle kommunale tjenester er i normal funksjon igjen.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 620,1 mill. kroner.

Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, kan overføres

Bioteknologiloven

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020), foreslås bevilgningen på posten økt med 3 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Vaksinering i helseforetakene

Det foreslås å flytte 1,3 mill. kroner fra kap. 710 Vaksiner mv., post 23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, til koronavaksinasjon i helseforetak, jf. omtale under kap. 710, post 23.

Økte pensjonskostnader

Bevilgningen foreslås økt med 208,7 mill. kroner som følge av økt pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732, post 86.

Tiltak innen barnehabilitering

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,3 mill. kroner til tiltak innen barnehabilitering, jf. omtale under kap. 732, post 72.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 218,3 mill. kroner.

*Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, kan overføres**Bioteknologiloven*

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020), foreslås bevilgningen på posten økt med 2,3 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Vaksinering i helseforetakene

Det foreslås å flytte 1 mill. kroner fra kap. 710 Vaksiner mv., post 23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, til koronavaksinasjon i helseforetak, jf. omtale under kap. 710, post 23.

Økte pensjonskostnader

Bevilgningen foreslås økt med 157,8 mill. kroner som følge av økt pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732, post 86.

Tiltak innen barnehabilitering

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner til tiltak innen barnehabilitering, jf. omtale under kap. 732, post 72.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 165,1 mill. kroner.

*Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, kan overføres**Bioteknologiloven*

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020) foreslås bevilgningen på posten økt med 2,1 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Vaksinering i helseforetakene

Det foreslås å flytte 0,9 mill. kroner fra kap. 710 Vaksiner mv., post 23 Forhåndsavtaler og vaksinasjon mot covid-19, til koronavaksinasjon i helseforetak, jf. omtale under kap. 710, post 23.

Økte pensjonskostnader

Bevilgningen foreslås økt med 141 mill. kroner som følge av økt pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732, post 86.

Tiltak innen barnehabilitering

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3,6 mill. kroner til tiltak innen barnehabilitering, jf. omtale under kap. 732.72.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 147,6 mill. kroner.

*Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsbevilgning**Aktivitetsutvikling ISF 2020*

I Saldert budsjett 2020 ble det lagt til rette for et aktivitetsnivå som lå om lag 1,4 pst. over anslått nivå for 2019. Faktisk aktivitet i 2019 ble lavere enn anslått, og Saldert budsjett 2020 ga derfor rom for en aktivitetsvekst på om lag 1,6 pst.

Det vises til Prop. 42 S (2020–2021) og Innst. 165 S (2020–2021) hvor bevilgningen for 2020 ble redusert med til sammen 2 941,3 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at virusutbruddet ga lavere aktivitet ved sykehusene fra mars 2020. Lavere aktivitet gir lavere aktivitetsbaserte inntekter fra innsatsstyrt finansiering for de regionale helseforetakene. Det vises til at bevilgningen på kap. 732, post 70 samtidig ble økt med 2 406,2 mill. kroner for å kompensere de regionale helseforetakene for tapte aktivitetsbaserte inntekter for mars til mai 2020. Reduksjonen skyldes også at kvalitetssikring av endelig avregningsgrunnlag for 2019 viste at det var utbetalt 227,6 mill. kroner for mye i a-kontoutbetalinger i 2019.

Oppdaterte analyser for hele årsaktiviteten i 2020 tilsier at det samlet er utbetalt om lag 207,3 mill. kroner for lite i 2020, sammenlignet med det som ble lagt til grunn i Prop. 42 S (2020–2021). Aktiviteten ble 0,6 pst. høyere enn forutsatt. Høyere aktivitet enn forventet i tredje tertial 2020 er knyttet til både somatisk aktivitet i sykehus og

poliklinisk psykisk helsevern og TSB. Analysene for 2020 tilsier at reell aktivitetsendring i 2020 er om lag -6,3 pst., sammenlignet med Saldert budsjett 2020. Tallene over inkluderer poliklinisk psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Aktiviteten i 2020 innenfor poliklinisk psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling alene ble 0,3 pst. lavere enn Saldert budsjett 2020.

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2020 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2021, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget.

Redusert aktivitetsbasert finansiering som følge av virusutbruddet

Det vises til forslag på kap. 732, post 70 om kompensasjon for tapte aktivitetsbaserte inntekter for helseforetakene som følge av virusutbruddet for første halvår 2021. Det foreslås å sette ned bevilgningen med 1 500 mill. kroner.

Bioteknologiloven

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020) foreslås bevilgningen på posten økt med 5 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 1 495 mill. kroner.

Post 77 Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, overslagsbevilgning

Aktivitet i 2020 og 2021

Saldert budsjett 2020 på 3 146 mill. kroner la til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,2 pst. utover anslått nivå i 2019. Som følge av pandemien, har refusjoner til covid-19-analyser økt i 2020. Endelige tall for 2020 viser at utbetalingene ble 3 353 mill. kroner. Dette er 6 mill. kroner høyere enn budsjett etter Stortingets behandling av Prop. 42 S (2020–2021).

Saldert budsjett 2021 la til rette for en vekst tilsvarende 3,2 pst. Saldert budsjett for 2021 er 3 281 mill. kroner. Prognosen for 2021, basert blant annet på oppdaterte aktivitetstall per februar 2021, anslår at utbetalingene vil bli 526 mill. kroner høyere enn Saldert budsjett 2021. Dette skyldes sær-

lig at refusjonsutgiftene for laboratorieanalyser etter koronaviruset øker mer enn forutsett. Prognosen er usikker. I Prop. 79 S (2020–2021) ble det varslet at det kunne påløpe økte utgifter til laboratorievirksomhet grunnet intensivt arbeid for å påvise forskjellige virusvarianter (mutasjoner). Dette er anslått til 24 mill. kroner og er inkludert i det økte utgiftsanslaget på 526 mill. kroner.

Massetesting

Massetesting anslås å øke utgiftene til koronaanalyser med 53 mill. kroner. Det vises til omtale på kap. 740, post 21. Anslaget er usikkert.

Bioteknologiloven

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020) foreslås bevilgningen på posten økt med 15,7 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 594,7 mill. kroner.

Post 86 Driftskreditter

I Prop. 1 S (2020–2021) ble det lagt til grunn en pensjonskostnad på 13,1 mrd. kroner og pensjonspremier på 14,9 mrd. kroner for de regionale helseforetakene. Oppdaterte beregninger fra pensjonsleverandørene viser et nytt anslag for pensjonskostnader på 14,2 mrd. kroner og pensjonspremier på 20 mrd. kroner.

Den økte pensjonskostnaden sammenlignet med Saldert budsjett 2021 forklares hovedsakelig ved endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonskostnaden, redusert forventet avkastning fra 3,8 pst. til 3,1 pst. og noe vekst i antall ansatte. Basisbevilgningen til de regionale helseforetakene over kap. 732, postene 72–75 foreslås samlet økt med 1 100 mill. kroner, tilsvarende økningen i anslått pensjonskostnad.

Nytt anslag for pensjonspremie for 2021 innebærer en økning på 5,1 mrd. kroner sammenlignet med Saldert budsjett 2021 og forklares hovedsakelig gjennom et økt lønnsvekstanslag fra 1,6 pst. til 2,7 pst., samt redusert grunnlagsrente og noe økt antall ansatte. I tillegg kommer en engangseffekt på anslagsvis 900 mill. kroner som følge av regelendringene som ble innført i offent-

lig tjenestepensjonsordninger per 1.1.2020. For sykehuslegeordningen medfører endringen et økt reservekrav som faktureres i annet halvår 2021, og effektene er ennå ikke fullt ut kjent.

I sum gir den økte pensjonspremien på 5,1 mrd. kroner og den økte basisbevilgningen på 1 100 mill. kroner et økt likviditetsbehov på 4 mrd. kroner. For å dekke de regionale helseforetakenes likviditetsbehov foreslås det å gi helseforetakene anledning til å bruke 2 mrd. kroner av premiefond til betaling av pensjonspremier i 2021. Det betales ikke arbeidsgiveravgift av premie dekket gjennom premiefond, noe som reduserer likviditetsbehovet med 282 mill. kroner. I tillegg foreslås driftskredittrammen til de regionale helseforetakenes økt med 1 718 mill. kroner. I sum er dermed det økte likviditetsbehovet som følge av økte pensjonspremier dekket.

Endelig pensjonspremie for 2021 vil først være kjent etter at lønnsoppgjørene i sektoren er ferdigstilt. Årets pensjonspremie vil også kunne påvirkes dersom det gjøres endringer i «Forskrift om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden», slik det er foreslått. Regjeringen vil komme tilbake til håndtering av eventuelle endringer.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 1 718 mill. kroner.

Kap. 734 Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak

Post 70 Hjemhenting ved alvorlig psykisk lidelse mv.

Bevilgningen på posten dekker utgifter ved hjemsendelse av utenlandske borgere med alvorlige psykiske lidelser og hjemhenting av norske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i utlandet. Grunnet covid-19 er hjemhenting mer kostbart og komplisert å gjennomføre enn tidligere. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i 2021.

Kap. 740 Helsedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Skjermingsordninger

I statsbudsjettet for 2021 ble det ved en feil trukket ut 10 mill. kroner over kap. 740, post 01 i forbindelse med arbeidet med ulike skjermingsordninger for egenbetaling. Uttrekket skulle vært

foretatt under kap. 740, post 21 Spesielle driftsutgifter. Det foreslås derfor å flytte 10 mill. kroner fra kap. 740, post 21.

Møteplass for folkehelse

Frivillighet Norge er øremerket et tilskudd på 0,5 mill. kroner til Møteplass for folkehelse. Tilskuddet er ført på kap. 740, post 01, men riktig plassering skal være kap. 714, post 21. Det foreslås derfor å flytte 0,5 mill. kroner til kap. 714, post 21.

Tilbakebetaling av merbelastning

I 2018 ble det besluttet at Helfo skulle redusere antall kontorer, samtidig som det skulle foretas en omfattende digitalisering av tjenestene i Helfo. Tiltaket ble finansiert innenfor etatens driftsramme. I den forbindelse fikk Helsedirektoratet for budsjettårene 2018 og 2019 særskilte fullmakter til å overskride post 01 til investeringer, mot tilbakebetaling over de fem påfølgende årene. Den første tilbakebetalingen finner sted i 2021, og bevilgningen på posten foreslås redusert med 10 mill. kroner som følge av dette.

Driftskostnader i Helsedirektoratet i forbindelse med pandemien

Det foreslås å øke bevilgningen med 90,2 mill. kroner. Helsedirektoratet har en sentral rolle i bekjempelsen av pandemien. Gjennom Stortingets vedtak av budsjettet for 2021 ble driftsbevilgningen til Helsedirektoratet økt med 90,6 mill. kroner til arbeidet. Beløpet tilsvarer halvårseffekt av behovet for 2021. Da arbeidet med pandemien vil vare utover 6 måneder er helårsbehovet beregnet til om lag 180 mill. kroner.

Det er avsatt om lag 17 mill. kroner til leie av lokale, beredskapstiltak knyttet til smittevern og grenseregistrering. Utgifter til IKT, som forbedring og styrking av IKT-systemer, øvrige driftssystemer og kommunikasjon med ulike registre som benyttes ved håndtering av pandemien er anslått til 36 mill. kroner. Utgifter til informasjon til befolkningen er anslått til 83 mill. kroner. Videre er utgiftene til lønn, vikarer, midlertidig ansatte og overtid anslått til nærmere 45 mill. kroner. Dersom behovet viser seg å være lavere enn antatt, vil Helse- og omsorgsdepartementet komme tilbake med forslag om å redusere bevilgningen tilsvarende.

Faktureringsløsning Helfo – refusjon til fastleger som har stått for vaksinerings mot covid-19

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,3 mill. kroner til etablering av en viderefaktureringsløsning der Helfo krever tilbake penger fra kommunene for utbetalt refusjon til fastleger som har stått for vaksinerings mot covid-19. Helfo betaler fastlegene for vaksinerings, men det er kommunene som skal dekke utgiften.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 92 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Massetesting

Det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner. I tillegg foreslås det bevilget 936 mill. kroner til massetesting i 2021 til testutstyr, personellkostnader i kommunene til gjennomføring av massetesting og til analyse i laboratorier over kap. 571, post 60, kap. 702, post 71 og kap. 732, post 77, kap. 2711, post 76, kap. 2755, post 70.

Med massetesting menes systematisk testing av en gruppe mennesker, uten at det er foretatt individuelle vurderinger med tanke på mistanke om smitte/sykdom. Det er gjennomført og gjennomføres piloter med massetesting i Norge. Basert på pilotene med massetesting og annen kunnskap, vurderes jevnlig massetesting av utvalgte grupper, med påfølgende isolering og smittesporing ved positive svar, å føre til reduksjon av smitte innad i grupper og samfunnet. Massetesting kan benyttes for å holde skoler, høyskoler, universiteter og arbeidsplasser åpne på en forsvarlig måte selv med smitte i samfunnet. Massetesting er et smitteverntiltak som bidrar til at sannsynligheten for smitte og faren for større utbrudd reduseres. Det gir god, oppdatert oversikt over smittesituasjonen i aktuelle grupper. Man kan forvente reduksjon i lokalt reproduksjonstall, senke smitten i samfunnet og ha kontroll på epidemien i en gjenåpningsfase.

Massetesting vurderes som et viktig virkemiddel i smittevernet i perioden vi går inn i, samt i gjenåpningen av Norge. Massetesting for kommuner og individer vil være frivillig. Helsedirektoratet får ansvaret for et nasjonalt system for massetesting som blant annet vil innebære å prioritere hvor massetesting bør gjennomføres, ha ansvaret for at tilstrekkelig med tester anskaffes og distribueres og gi veiledning overfor kommunene i

hvordan massetestingen bør gjennomføres. Det er kommuner på risikonivå 5 og etter hvert 4 på FHIs risikoskala, som selv ønsker det, som vil kunne motta tester og veiledning innenfor det nasjonale systemet, samt få dekket personellkostnader i kommunene over innbyggertilskuddet til relevante kommuner. Barn, unge, studenter, samt ansatte og foresatte i barneskoler og barnehager prioriteres for massetesting. Dersom det er ledig kapasitet og utstyr, kan også andre grupper prioriteres.

Testene som skal benyttes i massetesting, vil innebære at både prøvetakingen og avlesningen i stor grad gjøres av den enkelte selv eller under veiledning. Det skal registreres hvor mange som tester seg, og alle positive svar skal meldes inn til MSIS. De som tester positivt, skal i tillegg ta en oppfølgende PCR-test.

Elektronisk utveksling av trygdeinformasjon i EU/EØS

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,5 mill. kroner til Helsedirektoratet til digitaliseringstiltak i Helfo. Gjennom en EU-forordning i 2009 ble det innført nye krav om utveksling av elektronisk informasjon mellom EU/EØS-land innenfor områdene sosial-, trygde- og helserettigheter. Prosjektet er omtalt som EESSI. Del 1 av prosjektet er gjennomført. Del 2 av EUs lovkrav trer i kraft fra høsten 2021, og fordrer at Helfo videreutvikler sine saksbehandlingsløsninger for å sikre bedre kontroll, dokumentasjon og sporbarhet ved behandling av enkeltsøknader.

Skjermingsordninger

Det foreslås å flytte 10 mill. kroner knyttet til skjermingsordninger i forbindelse med egenandelsøkninger til kap. 740, post 01, jf. nærmere omtale der.

Nasjonalt kontrollsenter for innreisende

I Prop. 79 S (2020–2021) er det bevilget 75 mill. kroner over kap. 740 Helsedirektoratet post 21 Spesielle driftsutgifter til etablering av et nasjonalt telefonsenter for oppfølging av innreisende. Senteret er etablert 15. februar med en trinnvis opptrapping og full drift med rapportering til kommunene og Arbeidstilsynet fra 8. mars. Senteret har fått navnet Nasjonalt kontrollsenter for innreisende. Det fremgår av Prop. 79 S (2020–2021) at varighet etter 30. juni må sees i sammenheng med risikoen for importsmitte og kommunenes behov for bistand med oppfølging av de innreisende. På bak-

grunn av tilrådning fra Helsedirektoratet, er kontrollsenterets virketid forlenget til 31. august 2021 for å legge til rette for kontrollvirksomhet også gjennom sommeren. Kostnadene dekkes innen vedtatt bevilgning. Eventuell varighet etter 31. august vil bli vurdert på et senere tidspunkt ut fra risikoen for importsmitte og kommunenes behov for bistand med oppfølging av de innreisende.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 2,5 mill. kroner.

3740 Helsedirektoratet

Post 04 Gebyrinntekter

For å beholde rett til tilleggskostnader må spesialister i allmennmedisin gjennomføre et videreutdanningsprogram hvert femte år. Perioden med unntak for søknad om tilleggskostnader for spesialister i allmennmedisin er forlenget med 2 år for alle som hadde en sluttdato fra 1. mars 2020 til 1. juli 2022 i sin tilleggskostnadsperiode. Bakgrunnen for endringen var utfordringen med å få gjennomført videreutdanningen på grunn av pandemien. Dette har medført et bortfall i antall søknader og dermed gebyrinntekter for Helsedirektoratet fra april 2020. Det er forventet en reduksjon i gebyrinntektene på 1,2 mill. kroner i 2021.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere inntektskravet med 1,2 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 762, post 63 foreslås redusert tilsvarende.

Post 05 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli noe høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner.

Kap. 745 Folkehelseinstituttet

Post 01 Driftsutgifter

Økt beredskap og innsats i forbindelse med covid-19

Bevilgningen foreslås økt med 67,5 mill. kroner knyttet til Folkehelseinstituttets økte beredskap og innsats i forbindelse med covid-19. Folkehelseinstituttet har økte utgifter til nasjonal og internasjonal overvåking, laboratoriedrift, infrastruktur, rådgivning, mediehandtering mv. I beregning av merkostnader legges det videre til grunn at utbruddsrespons, vurderinger av tiltak, støtte til

kommunene og oppdragsleveranser vil vedvare ut 2021. Dersom behovet viser seg å være lavere enn antatt, vil Helse- og omsorgsdepartementet komme tilbake med forslag om å redusere bevilgningen tilsvarende.

WHO Collaborating Centre

Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til etablering av et «WHO Collaborating Centre» i Folkehelseinstituttet. Bevilgningen skal dekke effektstudier, gjennomføring av evalueringsstudier av smitteverntiltak, kunnskapsoppsummeringer, midler til nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid, samt kjøp av utstyr og forskningstjenester.

Regjeringen vil bidra til WHO's arbeid med å vurdere nytteeffekten og sosiale og økonomiske kostnader av ikke-farmakologiske tiltak. WHO vurderer støtten og engasjementet fra Norge for dette tiltaket som viktig både i nedkjempelsen av covid-19 globalt og nasjonalt, og for å være best mulig forberedt til neste pandemi. WHO ønsker derfor at FHI skal bli et Collaborating Centre på dette området.

Etablering av senteret skal også brukes i FHIs arbeid med å gi helhetlige, samfunnsøkonomiske vurderinger av alle sentrale virkninger av smitteverntiltak som foreslås eller vurderes, i tråd med utredningsinstruksens krav. Dette innebærer ikke nødvendigvis at senteret bygger opp kompetanse på fagfeltet selv, men har et miljø som kan innhente slik kunnskap og sammenstille det på en helhetlig måte.

Koronavaksinasjon – drift av programmet

Bevilgningen foreslås økt med 249,5 mill. kroner til drift av koronavaksinasjonsprogrammet. Folkehelseinstituttet har ansvar for innkjøp, lager og distribusjon av pandemivaksinene, Sysvak- og Bivak-registrene, håndtering av bivirkningsmeldinger på vegne av Statens legemiddelverk og for å gi informasjon om vaksinen og retningslinjer om bruk, herunder prioritering av grupper for vaksinasjon. Instituttet har også betydelig kostnader til overvåking, registerdrift, analyse og rådgivning i oppfølgingen etter vaksinasjon. I tillegg er det kostnader til gjennomføring av programmet i Norsk Helsenett og Direktoratet for e-helse som faktureres Folkehelseinstituttet.

Det foreslås til sammen 322,3 mill. kroner til merkostnader til drift av koronavaksinasjonsprogrammet, herunder 249,5 mill. kroner i Folkehelseinstituttet, 17,2 mill. kroner i Statens legemid-

delverk og 55,6 mill. kroner i primærhelsetjenesten. Det vises til omtaler under kap. 746 Statens legemiddelverk, post 01 Driftsutgifter og kap. 762 Primærhelsetjeneste, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Pneumokokkvaksine

Bevilgningen foreslås økt med 4,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 3710, post 03 til innkjøp av flere doser pneumokokkvaksine enn tidligere år for å kunne møte den økende interessen i sesongen 2021/2022.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 745, post 01 økt med 331,2 mill. kroner.

Kap. 746 Statens legemiddelverk

Post 01 Driftsutgifter

Koronavaksinasjon – drift av programmet

Bevilgningen foreslås økt med 17,2 mill. kroner til drift av koronavaksinasjonsprogrammet. Statens legemiddelverk har økte utgifter til saksbehandling av bivirkningsmeldinger, analyse og signaldeleksjon, kobling av registerdata, koordinering med FHI, rapportering og kommunikasjon til helsepersonell og befolkningen.

Forberedelse av anbud for folketrygdefinansierte legemidler

Det foreslås å øke bevilgningen med 5,5 mill. kroner til forberedelse av en pilot for anbud av folketrygdefinansierte legemidler. Tiltaket følger opp områdegjennomgangen på legemiddelområdet. Legemiddelverket vil ha ansvar for piloten og utgifter til etablering og koordinering av spesialistgrupper, utarbeidelse av konkurransegrunnlag og rammeavtaler og andre forberedelser.

Driftskostnader i Legemiddelverket i forbindelse med pandemien

Det foreslås å øke bevilgningen med 18,2 mill. kroner til økte driftsutgifter i Statens legemiddelverk i forbindelse med pandemien. Legemiddelverket har blant annet betydelig merarbeid med godkjenning av vaksiner og legemidler mot covid-19. God kunnskap og kompetanse er viktig for å kunne gi riktig og troverdig informasjon til befolkningen om legemidler og vaksiner mot covid-19.

Legemiddelverket deltar derfor aktivt i alle godkjenningsprosessene og beslutningene om legemidler og vaksiner nasjonalt og internasjonalt. Dersom behovet viser seg å være lavere enn antatt, vil Helse- og omsorgsdepartementet komme tilbake med forslag om å redusere bevilgningen tilsvarende.

Gjennomføring av nytt EØS regelverk om legemidler til dyr

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,3 mill. kroner til oppfølging av nytt EØS-regelverk for veterinære legemidler.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 45,2 mill. kroner.

Kap. 747 Direktorat for strålevern og atomsikkerhet

Post 01 Driftsutgifter

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) forbereder og avgir innstilling om søknader om konsesjon, samt fører tilsyn med at regelverket etterleves og konsesjonsvilkårene oppfylles. Kompetansen til å fastsette konsesjonsgebyr og tilsynsavgift etter atomenergiloven § 57 er i forskrift delegert til Helse- og omsorgsdepartementet.

Bevilgningen foreslås økt med 8,6 mill. kroner mot tilsvarende økte inntekter under kap. 3747, post 04. Forslaget omfatter 7,5 mill. kroner til behandling av konsesjonssøknader fra Norsk nukleær dekommisjonering (NND), og 2,5 mill. kroner til økt tilsyn med Institutt for energiteknikk (IFE). Som følge av en feil i budsjettet i 2021 er det tilgjengelig 1,4 mill. kroner på posten som kan benyttes til formålet. Posten foreslås derfor økt med 8,6 mill. kroner.

DSA vil i tråd med blant annet konsesjonsvilkårene opprettholde det intensiverte tilsynet og veilede og føre tett tilsyn med IFEs arbeid med å oppgradere sikkerhetsrapportene og forbedre sikkerheten og sikringen ved anleggene. Totalt tilsynsgebyr i 2021 er 13 mill. kroner. Resterende er knyttet til behandling av konsesjonssøknader fra Norsk nukleær dekommisjonering (NND). I forbindelse med planer om å overføre IFEs nukleære anlegg til NND må det søkes om nye konsesjoner.

Bevilgningen foreslås videre økt med 3 mill. kroner til økt rådgivning og veiledning i regi av

DSA i forbindelse med dekommisjonering av Institutt for energiteknikk's atomanlegg.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 11,6 mill. kroner.

Kap. 3747 Direktorat for strålevern og atomsikkerhet

Post 04 Gebyrinntekter

Bevilgningen foreslås økt med totalt 8,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 747, post 01, jf. nærmere omtale der.

Kap. 761 Omsorgstjeneste

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Demensplan 2025 – Nasjonalforeningen for folkehelsens arbeid med demensvennlig samfunn

Nasjonalforeningen for folkehelsen gjør et viktig arbeid for personer med demens og deres pårørende, og er sentrale bidragsytere for å nå det overordnede målet i Demensplan 2025 om å bidra til et demensvennlig samfunn. Det foreslås at det innenfor rammene av Demensplan 2025 øremerkes 1 mill. kroner til Nasjonalforeningen for folkehelsen til deres arbeid med blant annet kampanjen for et mer demensvennlig samfunn. Forslaget ses i sammenheng med Nasjonalforeningen for folkehelsen sitt lokale informasjons- og veiledningsarbeid.

Leve hele livet – Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester

Det er i 2021 bevilget 5 mill. kroner til evalueringen av Leve hele livet. Arbeidet er som følge av koronapandemien forsinket, og det foreslås å omdisponere innenfor posten 2 mill. kroner fra følgeevalueringen av Leve hele livet til å styrke Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester sitt arbeid med Leve hele livet. Kommunene går nå over i en gjennomføringsfase og har behov for faglig støtte og veiledning til endrings- og implementeringsarbeidet. Utviklingssentrene er en sentral bidragsyter i dette arbeidet.

Stimuleringsprogrammet for helsefrivilligheten

Frivilligheten har en sentral rolle i arbeidet med å begrense ensomhet, bidra til nytenkning, sosialt

felleskap og økt aktivitet og deltakelse. Regjeringen opprettet derfor før sommeren 2020 stimuleringsprogrammet for helsefrivilligheten i samarbeid med Stiftelsen Dam. Det er Stiftelsen Dam som forvalter tilskuddet, og det ble i 2020 bevilget 75 mill. kroner til programmet. Bevilgningen ble videreført i 2021.

Det har vært stor etterspørsel for stimuleringsprogrammet. Stiftelsen Dams prognoser viser at bevilgningen for 2021 vil være fullt utnyttet til juni. Bevilgningsforslaget for 2021 foreslås økt med 15 mill. kroner. Forslaget skal bidra til å avhjelpe utfordringer som følge av pandemien i 2021, og inngår i tiltakspakken rettet mot sårbare grupper.

Aktivitetsprogrammet for sårbare eldre

Aktivitetsprogrammet ble opprettet som en del av tiltakspakken for sårbare eldre i 2020. Programmet forvaltes av Stiftelsen Dam og skal støtte tidsavgrensede tiltak med mål om å fremme levekår, fysisk og psykisk helse, mestring, livskvalitet eller sosial deltakelse hos sårbare eldre og eldre som har fått redusert sine tjenester grunnet smittevern hensyn under koronapandemien. Det foreslås å øke bevilgningen til aktivitetsprogrammet med 10 mill. kroner i 2021, til økt oppmerksomhet på blant annet forebyggende hjemmebesøk for eldre. Forslaget er oppfølging av ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Helhetlig støtte til pårørende

Pårørende yter en betydelig omsorgsinnsats, og funnene i pårørendeundersøkelsen (Opinion) viser at én av tre har økt sin pårørendeinnsats under pandemien. Det foreslås å øke tilskuddsordningen til helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver med 5 mill. kroner i 2021. Tilskuddet er et sentralt tiltak i regjeringens pårørendestrategi, og målet med tilskuddsordningen er å utvikle kommunale modeller som bidrar til å øke kvaliteten på tjenestene til brukere. Dette gjøres gjennom systematisk samarbeid med pårørende, ved å støtte pårørende med krevende omsorgsoppgaver, forbedre deres situasjon og bidra til å forebygge at de utvikler egne helseproblemer. Forslaget er oppfølging av ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Velferdsteknologi blant barn, unge og voksne med funksjonsnedsettelse

Det foreslås å øke bevilgningen til spredning og implementering av velferdsteknologi til barn, unge og voksne med funksjonsnedsettelse med 10 mill. kroner, til en samlet bevilgning på 14 mill. kroner i 2021. Dette omhandler eksisterende teknologier som er kommersielt tilgjengelig, men som krever omstilling i tjenestene, endring i kompetanse, opplæring av brukere og pårørende, produktkunnskap mv. for å innføre. Formålet er at den enkelte bruker, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet. Under pandemien møter disse personene ytterligere utfordringer, med nedstengte tilbud og frafall av faste aktiviteter. Forslaget legger til rette for at flere barn og unge med funksjonsnedsettelse som har fått redusert sine tjenester grunnet smittevern hensyn kan delta i fritidsaktiviteter og opprettholde sosiale aktiviteter.

Forslaget skal bidra til å avhjelpe utfordringer som følge av pandemien i 2021, og inngår i tiltakspakken rettet mot sårbare grupper.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 40 mill. kroner.

Post 61 Vertskommuner

Bevilgningen foreslås redusert med 9,9 mill. kroner. Formålet med tilskuddsordningen er å kompensere de 33 vertskommunene for de beboere som valgte å bli boende i institusjonskommunen. Tilskudd er for 2021 fordelt iht. antall gjenværende vertskommunebeboere. Etter fordeling av midler til kommunene for 2021 er det et mindreforbruk på 9,9 mill. kroner.

Post 63 Investeringsstilskudd – rehabilitering, kan overføres, kan nyttes under post 69

Bevilgningen foreslås redusert med 71 mill. kroner som følge av at tilsagnsrammen for investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser og lokale produksjonsskjøkken ikke ble fullt utnyttet i 2020. Posten har et budsjetteringssystem med tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Som følge av at tilsagnsrammen ikke ble fullt utnyttet i

2020 foreslås tilsagnsfullmakten redusert med 379,4 mill. kroner.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 5 mill. kroner knyttet til forventet ubenyttet tilsagnsramme i 2021. Tilsagnsrammen til rehabilitering/modernisering av heldøgns omsorgsplasser er 2 780,1 mill. kroner i 2021. Ut fra registrerte forespørsler og søknader vurderer Husbanken det til at årets tilsagnsramme ikke vil bli benyttet fullt ut. Som følge av Husbankens anslag og kravet om realistisk budsjettering foreslås det at tilsagnsrammen til investeringstilskudd til rehabilitering av heldøgns omsorgsplasser reduseres med 100 mill. kroner til 2 680,1 mill. kroner. Dette medfører at bevilgningen på posten foreslås redusert med 5 mill. kroner knyttet til første års utbetaling av tilsagnsrammen i 2021. Tilsagnsfullmakten foreslås redusert med 95 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 76 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten på posten foreslås redusert til 5 439,4 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 64 Kompensasjon for renter og avdrag

Bevilgningen foreslås økt med 42,4 mill. kroner som følge av nytt renteanslag for rentekompensasjonsordningene fra 0 pst. til 0,5 pst.

Post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, overslagsbevilgning

Uttrekk nye kommuner

Det foreslås å flytte 146,6 mill. kroner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet kap. 571, post 60 til kap. 761, post 65. Kommunene Froland, Lødingen, Enebakk og Lyngdal skal delta i forsøkets finansieringsmodell fra 1. oktober 2021. Midlene som flyttes fra rammetilskuddet tilsvarer kommunenes netto utgifter til omsorgstjenester for det tidspunkt kommunene skal delta i forsøkets finansieringsmodell for 2021.

Indre Østfold kommune har fra 1. januar 2021 deltatt i forsøkets finansieringsmodell. Det har vist seg at uttrekket som er omtalt i Prop. 1 S (2020–2021) ble for høyt. Det foreslås at 17,101 mill. kroner tilbakeføres fra kap. 761, post 65 til kap. 571, post 60.

Ressurskrevende tjenester

Bevilgningen foreslås økt med 23,5 mill. kroner knyttet til at kommunene Froland, Lødingen, Enebakk og Lyngdal skal delta i forsøkets finansier-

ingsmodell fra 1. oktober 2021. De økte utgiftene er knyttet til toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Kommunene i forsøket får fullfinansiert utgifter til ressurskrevende tjenester og får dekket utgiftene samme år som de påløper.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 153,0 mill. kroner.

Post 69 Investeringstilskudd – netto tilvekst, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 100 mill. kroner som følge av at tilsagnsrammen for investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser ikke ble fullt utnyttet i 2020. Posten har et budsjetteringssystem med tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Som følge av at tilsagnsrammen ikke ble fullt utnyttet i 2020 foreslås tilsagnsfullmakten redusert til 2 601,8 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 762 Primærhelsetjeneste

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Koronavaksinasjon – drift av programmet

Bevilgningen foreslås økt med 55,6 mill. kroner til utstyr for vaksinasjon og vaksineforsyning i primærhelsetjenesten. Midlene skal dekke utgifter til innkjøp av sprøyter og spisser, kjølekontainere og annet medisinsk utstyr knyttet til vaksineringen, utgifter til lager og håndteringskostnader samt frakt/utkjøring av utstyr til alle landets kommuner. Dette er utgifter som ikke blir fakturert kommunene, men som påløper som en del av de nasjonale drifts- og distribusjonskostnadene. Gjennom nasjonal bestilling og distribusjon av utstyr har Norge oppnådd gode priser på utstyr og lik tilgang til utstyr for hele landet. Helsedirektoratet er ansvarlig for de nasjonale innkjøpene.

Praksiskompensasjon til fastleger

I revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble det innført en kompensasjonsordning for fastleger som i forbindelse med legearbeid blir smittet av koronavirus eller satt i karantene på grunn av mistanke om smitte. Kommunene kompenseres for merutgifter knyttet til å gi fastleger som ikke har forsikring for sykefravær i arbeidsgiverperioden praksiskompensasjon på 9 752 kroner per fraværsdag hvis

legen under legearbeid er blitt smittet av koronavirus eller som følge av risiko for ha fått smitte må ut av jobb og i karantene. Kommunene fører oversikt over disse ekstra utgiftene og kompenseres fra staten via Statsforvalteren. Ordningen ble videreført ut første halvår 2021, og det ble bevilget 80 mill. kroner til formålet.

Ordningen foreslås videreført ut 2021. Det antas at behovet vil bli mindre når andelen vaksinerte er høy og pandemien ventes avta. I tillegg er om lag 20 mill. kroner av bevilgningen for 2020 overført til 2021. Bevilgningen foreslås økt med 40 mill. kroner i 2021.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 95,6 mill. kroner.

Post 60 Forebyggende helsetjenester

Det foreslås 7 mill. kroner i 2021 til tilskuddsordningen til etablering og utvikling av frisklivs-, lærings- og mestringstilbud i kommunene over kap. 762, post 60. I dag har to tredjedeler av kommunene etablert frisklivssentral som en helsetjeneste med tilbud til personer som trenger hjelp å endre livsstil og mestre helseutfordringer. Personer kan oppsøke tilbudet selv eller henvises dit av blant annet fastlegen. Midlene skal blant annet benyttes til aktiviteter og tiltak, som støtter opp under målet med tilskuddsordningen, med relevans for følger av koronapandemien på somatisk helse og levevaner, psykisk helse og mestring. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 7 mill. kroner.

Post 63 Allmennlegetjenester

Økt basistilskudd til fastleger

For å bidra til rekruttering og stabilitet i fastlegeordningen foreslår regjeringen å øke basistilskuddet til fastleger fra 1. juli 2021. Basistilskuddet ble også økt i forbindelse med RNB 2020. Satsen under knekkpunkt foreslås økt fra 577 kroner til 610 kroner per capita. Satsen over knekkpunkt videreføres på 499 kroner per capita. Det foreslås at kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet på 75 mill. kroner i 2021. Dette gjøres ved at 75 mill. kroner av overførte midler på kap. 762, post 63 overføres til Kommunal- og

moderniseringsdepartementets budsjett. Det vises også til omtale på kap. 571, post 60.

Videreutdanning av spesialister innen allmennmedisin

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner knyttet til videreutdanning av spesialister innen allmennmedisin, jf. omtale under kap. 3740, post 04.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 76,2 mill. kroner.

Kap. 765 Psykisk helse, rus og vold

Regjeringen satt i mars 2021 ned en ekstern ekspertgruppe som skulle sammenstille tilgjengelig kunnskap om konsekvensen koronapandemien har hatt for folks livskvalitet, psykiske helse og bruk av rusmidler. Gruppen skulle også vurdere konsekvenser av pandemien for tjenestetilbudet i helse- og omsorgstjenestene til befolkningen, og foreslå tiltak for å møte de aktuelle utfordringene. Rapporten ble levert 30. april 2021, og har inngått i regjeringens beslutningsgrunnlag for nye tiltak som foreslås i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021. Leder for ekspertgruppen har vært psykolog Peder Kjøs. Utvalget finner at et mindretall av oss, og da særlig i grupper som var utsatt også før pandemien, har opplevd økte psykiske helseplager. Barn og unge i sårbare omsorgssituasjoner har vært særlig utsatt. De finner også en økning i bruk av alkohol blant de som hadde høyest forbruk fra før.

Regjeringen foreslår å bevilge totalt 300 mill. kroner til tiltak innen psykisk helse, livskvalitet og rusbruk herunder tiltak foreslått av ekspertgruppen. Det foreslås blant annet økte ressurser til eksisterende behandlingstilbud i kommunene, opplæringsmodul for hjelpetelefoner, aktivitets- og ferietilbud for aleneboende og tiltak for å øke kompetanse om psykisk helse i skolen. Midlene fordeler seg på tiltak på kapitlene 226 under Kunnskapsdepartementet, samt 714, 761, 762 og 765 under Helse- og omsorgsdepartementet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72

Implementeringsstøtte til Rask psykisk helsehjelp

Det foreslås å flytte 4 mill. kroner fra kap. 765, post 21 til post 74, slik at Nasjonalt Kompetansesenter for Psykisk Helsearbeid (NAPHA) kan øke

sin implementeringsstøtte til kommuner som skal gjennomføre gratis videreutdanning i Rask psykisk helsehjelp, i forbindelse med omlegging av tilskuddsordningen, jf. omtale under post 74.

Tverrfaglig helsekartlegging i barnevernet

Det foreslås at 5 mill. kroner flyttes fra kap. 765, post 21 til kap. 732, post 70 til tverrfaglig helsekartlegging i barnevernet, jf. omtale der.

Digitale mestringsverktøy i kommunene for håndtering av psykiske plager under koronapandemien

Det foreslås 20 mill. kroner til å spre og øke tilgjengeligheten av digitale behandlings- og selvhjelpsverktøy for mestring av psykiske plager. Forslaget innebærer at Helsedirektoratet får i oppgave å inngå avtaler med tilbydere om å levere slike verktøy til kommunene. Det vil kunne gi alle norske kommuner verktøy for enkel, rask og tilgjengelig behandling til personer med lette til moderate psykiske vansker, som angst, søvnproblemer og depresjon. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Smittevern og oppfølgingsarbeid for personer med rus- og/eller psykiske helseproblemer

Det ble i 2020 utlyst 50 mill. kroner til en midlertidig tilskuddsordning for å legge til rette for opprettholdelse, gjenåpning og etablering av viktige lavterskeltilbud for personer med psykiske lidelser og ruslidelser under pandemien, innenfor gjeldende smitteverntiltak. Dette tilskuddet er lyst ut på nytt i 2021, med 100 mill. kroner i ordningen. Det foreslås å øke tilskuddet med ytterligere 10 mill. kroner. Ordningen forvaltes av Statsforvalterne. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Økte ressurser til eksisterende behandlingstilbud innenfor psykisk helse og rusarbeid

Det foreslås 150 mill. kroner til etablering av en midlertidig tilskuddsordning for kommunene. Hensikten med ordningen er å gi kommunene bedre anledning til å midlertidig øke ressursene i eksisterende behandlingstilbud innenfor psykisk helse og rusarbeid for barn, unge og voksne

under pandemien, for å øke tilgangen til lavterskelhjelp for psykiske plager og rusproblemer. Aktuelle tiltak kan være utvidede åpningstider, forebyggende tiltak og tidlig innsats, oppsøkende arbeid, kompetansetiltak og samhandlingsløsninger med spesialisthelsetjenesten. Kommunene som søker, må kort skissere hvordan de vil utvikle sitt tilbud før de tildeles midler. Statsforvalteren vil forvalte ordningen, og ordningen bør ses i sammenheng med blant annet ordningene på kap. 765, post 60 og 62, og den midlertidige tilskuddsordningen til smittevern og oppfølgingsarbeid for personer med rus- og/eller psykiske helseproblemer. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Felles opplæringsmodul for hjelpetelefoner innen psykisk helse

Det foreslås 10 mill. kroner til en felles opplæringsmodul for hjelpetelefoner innen psykisk helse. Midlene skal brukes til et samarbeid mellom Helsedirektoratet, Psykologistudentenes opplysningsarbeid for unge (POFU), hjelpetelefonene og andre relevante samarbeidspartnere for å lage en opplæringsmodul. POFU vil få hovedansvaret for å gjennomføre opplæringen. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

I regjeringens handlingsplan for forebygging av selvmord er et av tiltakene å vurdere anbefalinger om en minstestandard for opplæring av de som besvarer ulike hjelpetelefoner og netjtjenester på psykisk helseområdet, og vurdere om opplæringen bør være felles. Gjennom pandemien er bevilgningene til ulike hjelpetelefoner og netjtjenester økt betydelig. Tjenestene rapporterer om økt pågang og mer alvorlige hendelser enn før pandemien. Kvalitetssikret opplæring, særlig knyttet til selvmordsproblematikk og vurdering av alvorlighet, er derfor enda viktigere enn tidligere.

Pensjonsforpliktelser hos Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Regjeringen er kjent med at det er en regnskapsmessig underdekning i egenkapitalen i NKVTS målt opp mot de fremtidige pensjonsutgiftene i selskapet, men mener dette ikke innebærer noen umiddelbar risiko for selskapets videre drift. Regjeringen vurderer nå alternative løsninger, og

vil komme tilbake til saken i Prop. 1 S (2021–2022).

Overordnet strategi for arbeidet rettet mot voldsutøvere og overgripere

Det er bevilget 1 mill. kroner over kap. 765, post 75 til å utrede en overordnet strategi for helhetlig og planmessig utvikling av arbeidet rettet mot voldsutøvere og overgripere. Det foreslås å flytte midlene fra kap. 765, post 75 til post 21, slik at de kan nyttes til kjøp av tjenester/bistand som er nødvendig for arbeidet.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 182 mill. kroner.

Post 71 Brukere og pårørende, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen til organisasjonen Rådgivning om spiseforstyrrelser (ROS) med 7 mill. kroner i 2021. Organisasjonen er for alle som er berørt av problematikk rundt mat og kropp – for de som har eller har hatt en spiseforstyrrelse, og for deres pårørende. Av dette foreslås 5 mill. kroner til etablering av et nytt senter i Tromsø, som oppfølging av flertallets merknad i Innst. 11 S (2020–2021). Med denne etableringen vil ROS være en landsdekkende organisasjon. På grunn av økt pågang under pandemien foreslås det ytterligere 2 mill. kroner som en midlertidig økning i 2021 til å øke kapasiteten til ROS under pandemien. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. kap. 765.

Post 74 Kompetansesentre, kan overføres

Øke kjennskap til og bruk av tilgjengelige kartleggingsverktøy for å avdekke problematisk rusbruk og avhengighetsproblematikk

Det foreslås å øke bevilgningen til de regionale kompetansesentrene på rusfeltet med 5 mill. kroner i 2021. Bevilgningen skal bidra til å øke kjennskap til og bruk av tilgjengelige kartleggingsverktøy for å avdekke problematisk rusmiddelbruk og avhengighetsproblematikk. Endringene i bruk av alkohol, illegale rusmidler, legemidler og spilling under pandemien har slått ulikt ut for ulike grupper i samfunnet, og det finnes eksempler både på økt bruk, lavere bruk og uendret bruk. For å kunne fange opp behov og gi hensiktsmessig

hjelp er det nødvendig at problemene identifiseres. Det krever blant annet økt kompetanse i de kommunale tjenestene. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Implementeringsstøtte til Rask psykisk helsehjelp

I forbindelse med omlegging av tilskudd til Rask psykisk helsehjelp (RPH) er Nasjonalt Kompetansesenter for Psykisk Helsearbeid (NAPHA) bedt om å øke sin støtte til kommuner som skal gjennomføre gratis videreutdanning i RPH-modellen og kognitiv adferdsterapi og etablere RPH-team, samt kommuner som har etablert RPH-team for opprettholdelse av modellen. Implementeringsstøtten kan bestå i faste nettverkssamlinger nasjonalt og regionalt, teamledermøter digitalt, støtte og oppfølging av enkeltkommuner under og i etterkant av etablering av RPH-team, kartlegging av team med spørreundersøkelser og intervju, forskning, samt monitorering og evaluering av team og systematisk tilbakemelding fra kartlegging, monitorering og evaluering som ledd i implementeringsstøttekvalitet og tjenesteutvikling.

Det foreslås å flytte 4 mill. kroner fra kap. 765, post 21 til post 74. Forslaget har tilsvarende virkning i 2022-budsjettet.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 9 mill. kroner.

Post 75 Vold og traumatisk stress, kan overføres

Interaktiv tjenestestøtte til kommunale psykososiale kriseteam

Det psykososiale arbeidet er en sentral del av kommunenes tilbud for å forebygge og avhjelpe allerede oppståtte traumer, og de kommunale psykososiale kriseteamene har en viktig rolle i dette arbeidet. Det foreslås å bevilge 1 mill. kroner til RVTSe for å videreutvikle de interaktive løsningene på psykososialberedskap.no, slik at det enklere kan gis tjenestestøtte til kriseteamene. Forslaget er oppfølging av rapporten fra ekspertgruppen som har vurdert konsekvenser koronapandemien har for befolkningens psykiske helse og rusbruk, jf. omtale under kap. 765.

Overordnet strategi for arbeidet rettet mot voldstøvere og overgripere

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 765, post 21, jf. omtale der.

Kap. 780 Forskning

Post 50 Norges forskningsråd mv.

Forskning på effekter av pandemien

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner til forskning på covid-19. Ved tildeling av midler vil det særlig bli lagt vekt på forskning på langtids-effektene av den pågående pandemien. Satsingen kan omfatte både innhenting av data til forskningsformål og konkrete forskningsprosjekter.

Inndekning for deltakelse i Horisont Europa

Bevilgningen foreslås redusert med 1,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 288, post 73. Bevilgningen skal dekke økte kontingentforpliktelser for Horisont Europa

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 18,8 mill. kroner.

Kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv.

Post 71 Psykologhjelp

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen per februar 2021 tilsier at utgiftene vil bli noe lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 2,3 mill. kroner.

Post 72 Tannbehandling

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 60 mill. kroner.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen per februar 2021 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 92 mill. kroner

Massetesting anslås å øke utgiftene til korona-analyser med 6 mill. kroner. Det vises til omtale på kap. 740, post 21.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 86 mill. kroner.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 340 mill. kroner.

Post 71 Legeerklæringer

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Post 72 Medisinsk forbruksmateriell

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 59 mill. kroner.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 72 Egenandelstak

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 326 mill. kroner.

Kap. 2755 Helsetjenester i kommunene mv.

Post 62 Fastlønnsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner.

Post 70 Allmennlegehjelp

Anslagsendring

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 504 mill. kroner.

Massetesting

I forbindelse med massetesting foreslås bevilgningen økt med 19 mill. kroner, jf. omtale på kap. 740, post 21.

Takstforhandlinger – EPJ-løftet

Det foreslås å flytte 8,5 mill. kroner til kap. 701, post 21, knyttet til takstforhandlingene og EPJ-utvikling, jf. omtale der.

Bioteknologiloven

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020), foreslås bevilgningen på posten økt med 5 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 519,5 mill. kroner.

Post 71 Fysioterapi, kan nyttes under post 62

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner.

Det foreslås videre å flytte 1,5 mill. kroner til kap. 701, post 21, knyttet til takstforhandlingene og EPJ-utvikling, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 0,5 mill. kroner.

Post 72 Jordmorhjelp

I forbindelse med anmodningsvedtakene truffet ved behandlingen av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020) foreslås bevilgningen på posten økt med 4 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 70.

Kap. 2756 Andre helsetjenester

Post 70 Helsetjenester i annet EØS-land

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Post 71 Helsetjenester i utlandet mv.

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli noe høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 109 mill. kroner.

Kap. 2790 Andre helsetiltak*Post 70 Bidrag**Anslagsendring*

Regnskap for 2020 og utgiftsutviklingen hittil i 2021 tilsier at utgiftene vil bli noe lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Økte bidragssatser til ideelle institusjoner

Bidragssatsene til ideelle institusjoner under ordningen er doblet i perioden fra januar til juni, med en anslått merutgift på 12 mill. kroner, jf. Prop. 79 S (2020–2021). Det ble varslet at man ville komme tilbake til en endelig vurdering av utgiftene i ordningen inneværende år i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Smittevern hensyn tilsier at institusjonene heller ikke i andre halvår av 2021 kan drifte med normalt belegg. Det foreslås derfor at bidragssatsene under ordningen økes med 40 pst. fra opprinnelig nivå for å kompensere antatt inntektstap i perioden juli til desember 2021, tilsvarende en anslått merutgift på 6,6 mill. kroner. Det er en forutsetning at de økte bidragssatsene ikke skal gi høyere refusjonsinntekter enn det som følger ved en normal driftssituasjon.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen økt med 0,6 mill. kroner.

Kap. 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet*Post 85 Statens overskuddsandel*

Bevilgningen foreslås økt med 220,6 mill. kroner. Statens andel i 2021 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet er fastsatt til 50 pst. av resultatet i 2020, før ekstraordinære poster. I 2020 ble overskuddsandelen 286,5 mill. kroner. Dette er 220,6 mill. kroner høyere enn budsjettet. Forskjellen skyldes i hovedsak økt årsresultat som følge av økt salg. Det økte salget skyldes trolig mindre grensehandel, taxfreesalg, skjenkestopp og

begrenset mulighet til å reise som følge av pandemien.

Andre saker*Program for teknologiutvikling i vannbransjen*

I 2021 er det satt av 5 mill. kroner i tilskudd til et program for teknologiutvikling i vannbransjen på kap. 714, post 60. Som oppfølging av dette foreslås det å etablere en tilskuddsordning betegnet Program for teknologiutvikling i vannbransjen. Programmet skal bidra til å fremme ny teknologi som bidrar til en forbedret vannforsyning i Norge. Det foreslås at kommuner, kommunale foretak og interkommunale selskaper kan søke om tilskudd. Private vannverk vil kunne omfattes dersom kommunen har basert sin vannforsyning på et eller flere private vannverk og kommunen på bakgrunn av sitt ansvar etter helselovgivningen finner det relevant å fremme en slik søknad. Flere kommuner, kommunale foretak eller interkommunale selskaper skal oppfordres til å kunne gå sammen om felles søknader. Det stilles krav om at minst 2/3 av den samlede kostnaden dekkes av kommunen/foretaket/selskapet selv og leverandørindustrien, herunder eventuelle bidrag fra forskningsinstitusjoner. Det foreslås at Folkehelseinstituttet forvalter tilskuddsordningen. Det legges opp til at ordningen evalueres etter fem år eller eventuelt tidligere dersom den avsluttes før dette.

Pensjonsforpliktelser hos NKVTS

Regjeringen er kjent med at det er en regnskapsmessig underdekning i egenkapitalen i NKVTS målt opp mot de fremtidige pensjonsutgiftene i selskapet, men mener dette ikke innebærer noen umiddelbar risiko for selskapets videre drift. Regjeringen vurderer nå alternative løsninger, og vil komme tilbake til saken i Prop. 1 S (2021–2022).

Merverdiavgiftsplikt for akupunktører, naprapater og osteopater

Ved behandling av statsbudsjettet for 2021 ba Stortinget regjeringen om å gi offentlig autorisasjon til naprapater og osteopater, samt gjøre en vurdering av om akupunktører skal autoriseres som helsepersonell. Inntil vurdering av akupunktører er fullført skal fritak for merverdiavgiftsplikt videreføres. Fritaket ble videreført til 1. juli for naprapater og osteopater og til 1. oktober for akupunktører.

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag om autorisasjon for osteopater og

naprapater med høringsfrist 4. juni 2021. Helse- og omsorgsdepartementet har til vurdering om akupunktører skal gis autorisasjon.

En lovendring for akupunktører, naprapater og osteopater vil ikke kunne vedtas innen 1. juli 2021. Regjeringen foreslår derfor å forlenge unntaket fra avgiftsplikt for naprapater, osteopater og akupunktører ut 2021. Det vises til omtale under kap. 5521, post 70.

Oppfølging av anmodningsvedtak om Smittestopp-applikasjonen

Det vises til anmodningsvedtak nr. 711 (2019–2020) av 16. juni 2020:

«Stortinget ber regjeringen endre Smittestopp-applikasjonen og sørge for at de som laster ned appen får mulighet til delt samtykke. Ett til smittesporing og ett til kunnskapsinnhenting.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 130 L (2019–2020), jf. Innst. 385 L (2019–2020).

Som følge av at Datatilsynet den 6. juli 2020 fattet vedtak om midlertidig forbud mot å behandle personopplysninger knyttet til Smittestopp, besluttet Folkehelseinstituttet å utvikle den første smittestopp-applikasjonen. I stedet ble en ny applikasjon utviklet, kun med funksjonalitet for varsling av nærkontakter. Med dette bortfalt også grunnlaget for å utvikle en egen samtykkeløsning for innsamling av statistikk til analyseformål. Etter at den nye versjonen av Smittestopp ble lansert 21. desember 2020, har FHI videreutviklet løsningen slik at den nå også er tilknyttet EUs knutepunkt for nasjonale mobile smittesporingsapplikasjoner – *European Federated Gateway Service*. Applikasjonen er fortsatt frivillig i bruk, og den har to samtykkeløsninger, én for nasjonal smittesporing og én for den europeiske smittesporingsløsningen.

Totalt har Smittestopp 975 600 nedlastinger per 24. mars 2021, hvorav 2 155 har registrert seg som bekreftet smittet i applikasjonen og sender dermed ut varsler til nærkontakter. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Oppfølging av anmodningsvedtak om testkapasitet for covid-19

Vedtaket nr. 226 (2020–2021) av 10. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere en modell for økt testing for covid-19 ved grensen, som

sammen med innreisekarantene kan bidra til lavere smitte i Norge, der man også tar med erfaringene fra Island.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen og Sylvi Listhaug om obligatorisk testing for covid-19 ved innreise til Norge, samt økt testkapasitet for å sikre effektive og treffsikre karantenebestemmelser, jf. Innst. 142 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket er fulgt opp ved at det fra 2. januar ble obligatorisk å teste seg ved innreise fra røde land. Fra 18. januar ble det obligatorisk å teste seg ved teststasjoner på grensen ved innreise til Norge fra røde land. Antallet teststasjoner er utvidet og kapasiteten er bygget opp slik at kapasiteten står i forhold til testkravet. Utgiftene til ordningen dekkes gjennom et øremerket tilskudd til kommuner med teststasjoner på grensen forvaltet av Helsedirektoratet og via folketrygden.

Vedtaket nr. 227 (2020–2021) av 10. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med en oppdatert plan for hvordan man skal sikre økt testkapasitet i hele landet.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Siv Jensen og Sylvi Listhaug om obligatorisk testing for covid-19 ved innreise til Norge, samt økt testkapasitet for å sikre effektive og treffsikre karantenebestemmelser, jf. Innst. 142 S (2020–2021).

Det ligger til grunn for TISK-strategien i Norge at man skal kunne teste 5 pst. av befolkningen i uken. Smittesporing, karantene og isolering av syke er i tillegg til testing avgjørende for å holde smitten under kontroll. Det er FHIs testkriterier som ligger til grunn for testingen. Helsedirektoratet følger testkapasiteten i kommuner og helseforetakene nøye, herunder behovet for anskaffelse av testutstyr.

Anmodningsvedtaket anses som utkvittert ved at det ordinære og mange steder forsterkede TISK-arbeidet er supplert med pilotering av massetesting flere steder. Regjeringen vil legge til rette for at massetesting blir et viktig virkemiddel for å holde skoler og universiteter fysisk åpne, samt et viktig virkemiddel i gjenåpningen av Norge.

Vedtak nr. 556 (2020–2021) av 19. januar 2021

«Stortinget ber regjeringen tilføre kommunene tilstrekkelige ressurser for å øke testkapasiteten i samsvar med testplikt direkte ved ankomst og ved karantenehotell, og for å kunne sikre økt testing for covid-19 blant risikogrupper i kommunale helseinstitusjoner.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av statsministerens og helse- og omsorgsministerens redegjørelser om håndteringen av koronapandemien og status for vaksinearbeidet (redegjørelsene holdt i Stortingets møte 18. januar 2021).

Anmodningsvedtaket er fulgt opp ved at det fra 2. januar ble obligatorisk å teste seg ved innreise fra røde land. Fra 18. januar ble det obligatorisk å teste seg ved teststasjoner på grensen ved innreise til Norge fra røde land. Antallet teststasjoner er utvidet og kapasiteten er bygget opp slik at kapasiteten står i forhold til testkravet. Utgiftene til ordningen dekkes gjennom et øremerket tilskudd til kommuner med teststasjoner på grensen forvaltet av Helsedirektoratet og via folketrygden. Det er også opprettet et eget øremerket tilskudd til testing i karantenehotellene. Alle beboere i sykehjem som kan ta vaksinen er vaksinert.

Vedtak nr. 557 (2020–2021) av 19. januar 2021

«Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig testkapasitet ved lufthavnene slik at testing kan skje på flyplassene ved ankomst.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av statsministerens og helse- og omsorgsministerens redegjørelser om håndteringen av koronapandemien og status for vaksinearbeidet i Stortinget den 18. januar 2021.

Fra 2. januar ble det obligatorisk å teste seg ved innreise fra røde land. Fra 18. januar ble det obligatorisk å teste seg ved teststasjoner på grensen ved innreise til Norge fra røde land. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp ved at antallet teststasjoner er utvidet og kapasiteten er bygget opp slik at kapasiteten står i forhold til testkravet. Utgiftene til ordningen dekkes gjennom et øremerket tilskudd til kommuner med teststasjoner på grensen forvaltet av Helsedirektoratet og via folketrygden.

Oppfølging av anmodningsvedtak om pasientreiser

Stortinget fattet våren 2018 følgende anmodningsvedtak under behandling av Innst. 196 S (2017–2018):

- Vedtak nr. 615 (2017–2018) av 20. mars 2018: «Stortinget ber regjeringen foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og fremme en sak for Stortinget med tiltak for å forenkle og forbedre ordningen.»
- Vedtak nr. 616 (2017–2018) av 20. mars 2018: «Stortinget ber regjeringen starte evalueringsprosessen av pasientreiseforskriften i løpet august 2019.»
- Vedtak nr. 617 (2017–2018) av 20. mars 2018: «Stortinget ber regjeringen i sitt oppdragsdokument be de regionale helseforetak gå gjennom organiseringen av pasientreiseordningen. Denne gjennomgangen bør foretas parallelt med evalueringen av pasientreiseforskriften.»

Følgende anmodningsvedtak ble fattet 23. februar 2021 i Stortinget (Innst. 218 S (2020–2021)):

- Vedtak nr. 652 (2020–2021) av 23. februar 2021: «Stortinget ber regjeringen snarest mulig og innen 1. april 2021 fremme en sak for Stortinget om forenklinger og forbedringer i regelverket for pasientreiser og de regionale helseforetakenes organisering av tilbudet, jf. Stortingets anmodningsvedtak av 19. april 2018, jf. Innst. 196 S (2017–2018).»
- Vedtak nr. 653 (2020–2021) av 23. februar 2021: «Stortinget ber regjeringen presisere de regionale helseforetakenes plikt til å yte pasienttransport og pålegge alle helseforetak å ha avtaler med taxiselskap slik at pasienter med rettigheter til å få dekket sin pasientreise ikke skal måtte legge ut for reisen selv.»

Evaluering og gjennomgang av pasientreiseforskriften

Helsedirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2019 i oppdrag å foreta en gjennomgang av regelverket for pasientreiser. Helse- og omsorgsdepartementet tar sikte på å sende forslag til endringer i pasientreiseforskriften på ordinær høring etter sommeren 2021. Basert på høringen vil departementet vurdere endringer i pasientreiseforskriften.

De regionale helseforetakene har gjennomført et prosjekt for å følge opp sitt oppdrag fra foretaks-møtet i januar 2019, som en oppfølging av anmodningsvedtak 617. Det fremgår av rapporten at de regionale helseforetakene vil videreføre en organisasjonsstruktur hvor pasientreisekontorene iva-

retar reiser med rekvisisjon og er underlagt helseforetakene, samtidig som tjenesten knyttes tettere opp mot prehospitaltjenester. Pasientreiser HF vil ivareta fellesoppgaver som før, slik som blant annet forvaltning av IKT-løsninger og oppgjørskordningen for reiser uten rekvisisjon. De regionale helseforetakene vil sørge for en mer samordnet styring og en felles overordnet strategi på pasientreiseområdet. Helse- og omsorgsdepartementet vil ellers trekke frem følgende arbeid på området:

- Det regionale helseforetaket har plikt til å sørge for at tilbudte pasientreiser er forsvarlige. Det er imidlertid pasientens behandler som må vurdere om det foreligger helsemessig behov for *tilrettelagt transport*. Dersom pasienten har behov for slik transport, må pasientens behandler informere om dette i forbindelse med rekvireringen av transporten. For å gjøre det enklere å vurdere behovet for rekvirert transport, er det laget en veileder for rekvirentene. I tillegg er det lagt ut en detaljert beskrivelse av rekvisisjonspraksis. Pasientreisekontorene gjennomfører opplæring og veiledning av rekvirenter i lokalområdet.
- Erfaringene fra *digitalisering og automatisering* av oppgjør for reiser uten rekvisisjon viser at det er gode muligheter for effektivisering på pasientreiseområdet. Pasientreiser vil i større grad bli en integrert del av helseforetakenes øvrige systemer, slik at man kan dra veksler på for eksempel prehospitaltjenester og deres IKT-systemer. Dette vil medføre at pasientreisekontorene vil kunne innhente og lagre flere helseopplysninger som gir grunnlag for bedre å planlegge en riktig og hensiktsmessig reise.
- Siden de regionale helseforetakene gradvis overtok ansvaret for pasientreiser fra 2004, har *samkjøring* vært en del av strategien for å etablere effektive løsninger for pasientreiser, der både kvalitet i tjenesten og lavere kostnader var viktige målsettinger. De regionale helseforetakene vil fortsette sitt arbeid med å tilrettelegge for en effektiv men forsvarlig samkjøring, og har nå også tatt i bruk et nytt IT-verktøy for nettopp dette.
- De regionale helseforetakene ønsker å etablere transporttilbud og inngå *avtaler* om transport ved alle sine helseforetak. Det er i dag totalt 467 transportøravtaler tilpasset lokale forhold. Pasientreisekontorene har etter hvert høy kompetanse på å gjennomføre anskaffelser, og samarbeider med Sykehusinnkjøp HF om dette. Det pågår et arbeid som skal gi et nasjonalt rammeverk, og som vil standar-

disere anbudene og avtalene med transportleverandørene. Det vil likevel fortsatt være behov for lokale tilpasninger.

Alle anmodningsvedtakene følges opp, og videre status vil rapporteres i kommende budsjettproposisjoner. De anmodningsvedtak som gjelder de regionale helseforetakene direkte (vedtak 617, 652 og 653), vil følges opp i styringslinjen mot disse.

2.8 Barne- og familiedepartementet

Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under post 21 og kap. 858, post 01

Stiftelsen *Alternativ til Vold (ATV)* gir behandling til voldsutøvere og deres familier. Pandemien har ført til økt pågang hos ATV, samtidig som forvaltningen av familiemandat er ressurskrevende. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 5,8 mill. kroner til å utvide behandlingsskapiteten hos ATV, slik at tjenesten kan møte den økte pågangen.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner. Midlene skal gis som tilskudd til Mental Helse for å øke bemanningen på deres telefon- og chattetjeneste *Foreldresupport*, slik at de kan møte den økte pågangen koronautbruddet har medført.

Det foreslås videre å øke bevilgningen med 13,2 mill. kroner til tilskuddsordningen Drifts- og prosjekttilskudd til tiltak mot vold og overgrep, grunnet økt behov som følge av pandemien. Det var stor søkning på ordningen i 2021. Tilskuddsordningen skal bidra til å forebygge vold og overgrep og bedre mestringsevnen og livskvaliteten til barn og unge som har vært utsatt for vold og overgrep. Deler av tilskuddsordningen er forbeholdt krisesentre, til å videreutvikle tilbudet til særlig utsatte grupper.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 20,5 mill. kroner.

Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,6 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 842, post 01. Midlene skal gå til videre utvikling av et digitalt samlivskurs/-tilbud. Se nærmere omtale under kap. 842, post 01.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 847, post 01. Midlene skal gå til nasjonalkontoret for ungdomsdelen av Erasmus+. Se nærmere omtale under kap. 847, post 01.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner.

Kap. 842 Familievern

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Det har vært en betydelig økning i pågangen ved familievernkontorene og økt alvorlighet i sakene i løpet av pandemien. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 15,5 mill. kroner til familievernet. Midlene skal gå til å øke bemanningen ved de kirkelige og statlige familievernkontorene slik at de kan møte den økte pågangen.

I 2020 ble det etablert en tilskuddsordning for samlivstiltak rettet mot førstegangsforeldre, og det ble igangsatt et arbeid med å utvikle et digitalt tilbud. Det er satt av 1,6 mill. kroner på posten til terapeuter i familievernet til gjennomføring av nettbaserte samlivskurs for førstegangsforeldre. Det har i ettertid blitt avdekket mangler ved digitale verktøy, som medfører at tiltaket ikke kan gjennomføres som forutsatt. Det foreslås derfor at bevilgningen i stedet benyttes til videreutvikling av et digitalt samlivskurs/-tilbud. For å sikre korrekt postbruk, foreslås det at midlene flyttes fra kap. 842, post 01 til kap. 841, post 22.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 13,9 mill. kroner.

Kap. 843 Adopsjonsstøtte

Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 1 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at det forventes færre utenlandsadopsjoner enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 20 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes hovedsakelig færre anslåtte mottakere av kontantstøtte enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås økt med 102 mill. kroner. Merbehovet skyldes hovedsakelig at anslaget for antallet barn det utbetales barnetrygd for, er oppjustert sammenlignet med Saldert budsjett 2021.

Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71

Anslått kostnad til deltakelse i Erasmus+ er høyere enn lagt til grunn i 2021-budsjettet. Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning på Kunnskapsdepartementets kap. 288, post 74, for å dekke økt kontingent til Erasmus+.

Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres

Målet med tilskuddsordningen er å bidra til å bedre oppvekst- og levekårene for barn og ungdom ved å bidra til etablering eller videreutvikling av åpne møteplasser i de utvalgte bykommunene og utvalgte bydelene i Oslo. Tilskudd fra ordningen tildeles også frivillige organisasjoner i disse områdene. Mange åpne møteplasser for barn og ungdom har vært sterkt begrenset under pandemien. I en situasjon der samfunnet åpner opp igjen er det viktig at åpne møteplasser er rustet til å gi et godt tilbud til barn og ungdom. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til tilskuddsordningen med 10 mill. kroner.

Oslo har hatt høye smittetall og langvarige og inngripende smitteverntiltak under pandemien. Søknader om åpne møteplasser fra aktører i Oslo kan derfor prioriteres i tildeling av den økte bevilgningen.

Post 61 Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge, kan nyttes under post 71

Tilskuddsordningen skal bidra til at barn og ungdom får delta i viktige sosiale arenaer, som ferie- og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes inntekt og sosiale situasjon. Pandemien og smitteverntiltakene har hatt store negative konsekvenser for barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier, men også for andre sårbare barn og unge. Flere ferie- og fritidstilbud har vært stengt eller sterkt redusert under pandemien. Barn og

unge har ikke hatt mulighet til å delta på sosiale arenaer som normalt. I tillegg er det i dag betydelig oversøking på ordningen.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen til tilskuddsordningen med 45 mill. kroner. Dette vil gi flere sårbare barn og unge mulighet til å delta på ferietilbud i sommer og fritidsaktiviteter over hele landet. 7 mill. kroner øremerkes Røde Kors' arbeid med aktiviteter i sommerferien, 2 mill. kroner øremerkes Redd Barnas prosjekt *Fritid for alle*, 0,45 mill. kroner øremerkes Blå Kors Kristiansands tiltak *Sommerjobb*. Tilskudd må likevel vurderes på bakgrunn av søknader fra organisasjonene. Resterende bevilgningsøkning øremerkes omsøkte tiltak fra Blå Kors Norge, Den Norske Turistforening, IOGT Norge, Norges Røde Kors, Redd Barna, Stiftelsen Kirkens Bymisjon og Norges KFUK-KFUM. Også andre omsøkte tiltak som har fått avkortet eller avslått tilskudd i 2021, for eksempel ferieleirer og fritidstilbud i sommerferien, kan tildeles midler fra resterende bevilgningsøkning.

Post 62 Utvikling i kommunene

Tilskuddsordningen foreldrestøttende tiltak i kommunene skal bidra til at foreldrene blir gode omsorgspersoner for sine barn og forebygge at barn utsettes for vold, overgrep eller omsorgssvikt. Tilskuddsordningen er et forebyggende tiltak mot vold, og tilbys særskilte foreldregrupper. Å støtte flere foreldre i utøvelsen av foreldrerollen, kan bidra til å begrense negative konsekvenser av smitteverntiltakene for barn og foreldre. Det foreslås derfor å øke bevilgningen til tilskuddsordningen med 15 mill. kroner.

Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

I statsbudsjettet for 2021 ble bevilgningen økt med 45,3 mill. kroner til utvidelse av programmet *Familie for første gang*. Programmet forvaltes av Bufdir og er en forsøksordning i utvalgte kommuner som retter seg mot førstegangsførelde som har behov for ekstra oppfølging. Alle kommuner har fått invitasjon til å delta. Kriterier som benyttes ved utvelgelse av kommuner, er geografisk representativitet og fordeling mellom by- og distriktskommuner. Det legges også vekt på kommunenes motivasjon for å delta og forutsetninger for en god implementering.

Det er forsinkelse i arbeidet med å iverksette utvidelse av programmet. Forsinkelsen har ført til

at det ikke er mulig å benytte hele tildelingen i 2021. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 17,6 mill. kroner. Bevilgningsreduksjonen bidrar til å finansiere foreslåtte bevilgningsøkninger for å bedre situasjonen til utsatte barn og unge etter pandemien.

Adopsjonsorganisasjonene (InorAdopt, Verdens Barn og Adopsjonsforum) formidler utenlandsadopsjoner til Norge. Organisasjonenes hovedinntektskilde er gebyrer fra par som adopterer. Restriksjonene som er innført i forbindelse med virusutbruddet, innebærer at prosesser med utenlandsadopsjoner har stoppet opp og at adopsjonsforberedende kurs har blitt utsatt. Organisasjonene får dermed reduserte gebyrinntekter. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen med 3,5 mill. kroner til økt tilskudd til adopsjonsorganisasjonene.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 14,1 mill. kroner.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 847, post 01. Midlene skal benyttes til nasjonalkontoret for ungdomsdelen av Erasmus+. Se nærmere omtale under kap. 847, post 01.

Kap. 847 EUs ungdomsprogram

Post 01 Driftsutgifter, kan overføres

Norge skal delta i det europeiske programmet for utdanning, opplæring, ungdom og sport (Erasmus+), i den nye programperioden 2021–2027. Den nye programperioden innebærer en utvidelse av programmet. Bufdir er nasjonalkontor for ungdomsdelen av programmet.

Det anslås at tilskuddet fra Europakommisjonen til nasjonalkontoret blir høyere enn vedtatt i Saldert budsjett 2021, se omtale under kap. 3847, post 01. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 847, post 01 tilsvarende med 2,6 mill. kroner.

Videre foreslås det å øke bevilgningen til nasjonalkontoret med ytterligere 1,4 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på henholdsvis 1,0 og 0,4 mill. kroner på kap. 846, post 79 og kap. 841, post 22. Bevilgningsøkningene skal bidra til at kontoret er rustet til å håndtere økt arbeidsmengde.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4 mill. kroner.

Kap. 3847 EUs ungdomsprogram

Post 01 Tilskudd fra Europakommisjonen

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,6 mill. kroner fordi inntektene fra Europakommisjonen til nasjonalkontoret anslås å bli høyere enn vedtatt i Saldert budsjett 2021. Se nærmere omtale på kap. 847, post 01.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Arbeidet med grunnmodell for hjelpetiltak i barnevernet begynte høsten 2020. Grunnmodellen skal være et rammeverk for ansatte i barnevernet. Kunnskaps- og kompetansesentrene har gjennom en offentlig anskaffelse fått ansvar for utvikling av det faglige innholdet, i samarbeid med Bufdir og forsøkskommunene. For å sikre korrekt postbruk, foreslås det derfor å øke bevilgningen med 4,1 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 854, post 72.

Det foreslås også å øke bevilgningen med 14,9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 854, post 72, for å sikre korrekt postbruk. Midlene dekker tidsavgrensede prosjekter, herunder opplæringstiltak, som gjennomføres gjennom anskaffelser.

Samlet foreslås det å øke kap. 854, post 21 med 19 mill. kroner.

Post 61 Utvikling i kommunene

Det har vært en markant økning i henvendelser til Alarmtelefonen for barn og unge under pandemien. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 2 mill. kroner for å opprettholde god tilgjengelighet og kvalitet på tjenesten.

Det vises til omtale av midler til tverrfaglig utredning av barn som skal plasseres utenfor hjemmet, i et samarbeid mellom barnevern og helse under kap. 855, post 01. Det foreslås å øke kap. 854, post 61 med 2,3 mill. kroner som et øremerket tilskudd til Oslo kommune, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 855, post 01.

Samlet foreslås det å øke kap. 854, post 61 med 4,3 mill. kroner.

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

Posten dekker tilskuddsordningen Tilskudd til drift av organisasjoner i barnevernet. Organisasjo-

nene som får støtte av tilskuddsordningen er bindeledd mellom myndighetene og sin målgruppe, også nå under pandemien. Økt bevilgning til driften av disse organisasjonene vil bedre deres mulighet til å dekke ulike behov i sin medlemsmasse. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, kan overføres, kan nyttes under post 21

For å sikre korrekt postbruk, foreslås det å redusere bevilgningen med 4,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 854, post 21. Flyttingen gjelder prosjektet om en grunnmodell for hjelpetiltak. Se nærmere omtale under kap. 854, post 21.

HandleKraft er et kompetanseprogram om traumebevisst omsorg for ansatte i statlige og private barnevernsinstitusjoner. RVTS Sør har utført met Handlekraft på oppdrag av Bufdir. Midlene skal gis som tilskudd til RVTS Sør. For å sikre korrekt postbruk, foreslås det å øke kap. 854, post 72 med 0,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 858, post 01.

Det foreslås videre å redusere bevilgningen med om lag 14,9 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 854, post 21, for å sikre korrekt postbruk, jf. omtale under kap. 854, post 21.

Samlet foreslås det å redusere kap. 854, post 72 med 18,7 mill. kroner.

Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 22 og post 60

Nedstengingen som følge av pandemien, med blant annet hjemmeskole og redusert omfang av fritidsaktiviteter, har gitt økt arbeidsbelastning til oppfølging av barn som bor i barnevernsinstitusjon. Smitteverntiltak har også medført høyere korttidsfravær blant de ansatte på institusjonene. I tillegg har det vært økte kostnader til beredskaps hjem, for å sikre mulighet for alternativ plassering ved smitteutbrudd i institusjonene. Videre har det vært observert en bekymringsfull utvikling hos barn og unge med utfordringer, for eksempel knyttet til rus og kriminalitet. For å dekke de økte utgiftene i statlige barnevernsinstitusjoner, foreslås det å øke bevilgningen med 25 mill. kroner.

I statsbudsjettet for 2021 er det bevilget 25 mill. kroner til tverrfaglig utredning av barn som skal plasseres utenfor hjemmet, i et samarbeid

mellom barnevern og helse. Det ble bevilget 20 mill. kroner til dette formålet på Barne- og familiedepartementets kap. 855, post 01 og 5 mill. kroner på kap. 765, post 21 under Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). Det ble lagt til grunn at departementene ville vurdere fordeling av midlene nærmere frem mot RNB 2021. Det foreslås nå at HODs andel av midlene økes med 2,5 mill. kroner, til 7,5 mill. kroner. Av barnevernets andel på 17,5 mill. kroner foreslås det i tillegg at 2,3 mill. kroner øremerkes som tilskudd til Oslo kommune over kap. 854, post 61. Kap. 855, post 01 foreslås dermed redusert med 4,8 mill. kroner mot en økning på 2,5 mill. kroner og 2,3 mill. kroner på hhv. kap. 765, post 21 og kap. 854, post 61.

Enkelte innbetalinger som tidligere ble inntektsført på inntektspost, i henhold til bruttobudsjetteringsprinsippet, krediteres nå på utgiftspost, jf. nye krav til regnskapsmessig håndtering av innbetalinger i Finansdepartementets rundskriv R-101 fra 1. januar 2021. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 855, post 01 med 5,8 mill. kroner. Se også omtale under kap. 3855, post 01.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 855, post 01 med 14,4 mill. kroner.

Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, kan nyttes under post 01

Arbeidsbelastningen i private barneverninstitusjoner har, som i de statlige, økt som følge av pandemien. For å dekke de økte utgiftene, foreslås det å øke bevilgningen på kap. 855, post 22 med 15 mill. kroner. Se nærmere omtale under kap. 855, post 01.

Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Diverse inntekter

Innbetalinger som tidligere ble ført på inntektspost, krediteres nå på utgiftspost. Det foreslås derfor å redusere inntektene på kap. 3855, post 01 med 5,8 mill. kroner. Se nærmere omtale under kap. 855, post 01.

Post 60 Kommunale egenandeler

Inntektene på posten kommer fra kommunale egenandeler for tiltak i det statlige barnevernet. Kommunene betaler en egenandel per oppholdsdag. Aktiviteten i det statlige barnevernet er forventet å være lavere i 2021 enn lagt til grunn for bevilgningen. Lavere aktivitet innebærer et lavere

antall oppholdsdager som vil gi reduserte inntekter. Det foreslås derfor å redusere kap. 3855, post 60 med 91,6 mill. kroner.

Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten

Post 01 Driftsutgifter

For å sikre korrekt postbruk til tiltaket Handlekraft, foreslås det å redusere kap. 858, post 01 med 0,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 854, post 72, jf. nærmere omtale under den posten.

I forbindelse med endringer i bioteknologi- loven § 2-6, fjerde ledd har Bufdir fått i oppgave å være rådgivende instans. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 858, post 01 med 1 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 858, post 01 med 0,7 mill. kroner.

Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 5,7 mill. kroner mot en tilsvarende nedjustering på kap. 882, post 70, for å sikre korrekt postbruk. Midlene er satt av til oppgavene som Statsforvalteren i Vestfold og Telemark fra 2021 har innen gravplassforvaltningen. Disse har blitt overført fra bispedømmene fra 1. januar 2021.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende nedjustering på kap. 881, post 78, for å sikre korrekt postbruk. Midlene skal gå til en livssynsmedarbeider i kriminalomsorgen, som del av et samarbeidprosjekt mellom Barne- og familiedepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Flyttingen av midler gjelder kun 2021-budsjettet.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 881, post 21 med 7,2 mill. kroner.

Post 78 Ymse faste tiltak

I Prop. 1 S (2020–2021) omtales pilotprosjekt med livssynsmedarbeidere i kriminalomsorgen på posten. Det settes av 1,5 mill. kroner til en livssynsmedarbeider i kriminalomsorgen. For å sikre riktig postbruk, foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 881, post 21.

På kap 881, post 78 er det satt av midler til tilskudd til dialogformål, offentlig debatt og kunnskapsutvikling på tros- og livssynsfeltet. Det foreslås at 0,6 mill. kroner utbetales til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, for å bidra til å utvikle et kursopplegg for å bedre kunnskapen om negativ sosial kontroll i tros- og livssynssamfunn, både internt i trossamfunnene og i hjelpe-tjenestene.

Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser

Post 60 (ny) Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Bevilgningen på posten skal dekke beløp tilsvarende renteutgiftene for investeringskostnadene som det er gitt tilsagn om kompensasjon for i perioden 2005–2019. Oppdaterte renteforutsetninger gir et anslått bevilgningsbehov på 20 mill. kroner i 2021.

Det foreslås derfor en bevilgning på 20 mill. kroner på kap. 882, post 60.

Post 70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser

Det er satt av midler til oppgavene som Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har innen gravplassforvaltningen på posten. For å sikre korrekt postbruk, foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 5,7 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 881, post 21.

Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås økt med 723 mill. kroner. Merbehovet skyldes flere mottakere av foreldrepenger og høyere gjennomsnittlig ytelse enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 93 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at det forventes færre mottakere av engangsstønad enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås økt med 40 mill. kroner. Merbehovet skyldes hovedsakelig at det ble utbetalt mer i foreldrepenger i 2020 enn anslått i saldert budsjett. Dette fører til økt feriepengegrunnlag og høyere anslag for 2021.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 17 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes hovedsakelig at det forventes færre mottakere enn anslått i Saldert budsjett 2021.

Andre saker

Tiltak for sårbare grupper

Regjeringen foreslår bevilgningsøkninger på til sammen 260 mill. kroner i tiltakspakken for sårbare grupper. Se nærmere omtale av regjeringens helhetlige innsats i meldingens kap. 4.7.3 Sammen ut av krisen. Tiltakspakken inneholder flere tiltak som skal bidra til å redusere konsekvensene av pandemien og smitteverntiltakene for barn og unge. Det foreslås å:

- øke kapasiteten i Familievernet og Alternativ til Vold for å ta høyde for økt pågang og kunne gi hjelp til flere, jf. kap. 842, post 01 og kap. 840, post 70.
- utvide tilskuddsordninger til bedre oppvekstvilkår for barn og unge, foreldrestøttende tiltak, til å forebygge vold og til økt deltakelse og inkludering i ferie- og fritidsaktiviteter, inkludert sommerferietilbud. Se omtale under kap. 846, postene 60-63 og kap. 840, post 70.
- øke tilskudd til hjelpetelefoner for barn og foreldre for å opprettholde god tilgjengelighet, jf. kap. 840, post 70 og kap. 854, post 61.
- øke bevilgninger til de statlige og private barnevernsinstitusjonene som følge av økt ressursbehov på grunn av pandemien, jf. kap. 855, post 01 og 22, og økt tilskudd til organisasjoner i barnevernet, jf. kap. 854, post 71.
- øke innsatsen mot nettovergrep og digital etterforskning av vold og overgrep. Det foreslås også å bedre informasjonen om hjelpetilbud til voldsutsatte på flere språk. På bakgrunn av en vesentlig økning i bruken av omvendt voldsalarm den siste tiden, foreslås det også økt bevilgning til utstyr og opplæring. Se kap. 440, post 01 for omtale av tiltakene.

- øke bevilgningen til aktivitetstilbud til barn i mottak, jf. kap. 490, post 21.
- redusere de negative konsekvensene av pandemien for personer med funksjonsnedsettelse, jf. kap. 761, post 21 og kap. 352, postene 70 og 73. Det foreslås å opprette en midlertidig tilskuddsordning for å legge til rette for aktivitet blant barn og unge med funksjonsnedsettelse. I tillegg foreslås det å utvide tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner.
- øke bevilgningen til stimuleringsprogrammet for helsefrivilligheten, satsing på velferdsteknologi og tiltak innen barnehabilitering, jf. kap. 761, post 21 og kap. 732, post 72–75.

Nytt stikkord

Det er ledig kapasitet i omsorgssentrene for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år i 2021. Samtidig er det behov for særskilte plasseringstiltak for enkelte barn utsatt for negativ sosial kontroll, æresrelatert vold og tvangsekteskap. Det vurderes som hensiktsmessig at plassene etableres i allerede etablerte fagmiljøer og institusjoner med kompetanse og egnede bygg. For å utnytte slik ledig kapasitet i omsorgssentrene, foreslås det at kap. 856, post 01 får stikkordsfullmakten «*kan nyttes under kap. 855, post 01*» i 2021, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.9 Nærings- og fiskeridepartementet

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Internasjonal profilering av Norge som reisemål

Det foreslås å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 2421, post 74 til økt profilering internasjonalt av Norge som reisemål. Se nærmere omtale under kap. 2421.

Flytting av driftsutgifter til Nærings- og fiskeridepartementets kontor på Svalbard

Det foreslås å flytte driftsutgifter på 6,5 mill. kroner til Nærings- og fiskeridepartementets kontor på Svalbard til kap. 900, ny post 26, jf. omtale under.

Konkurransefaglig forskning

Det foreslås å flytte 3 mill. kroner til konkurransefaglig forskning til Konkurransetilsynet, kap. 911,

ny post 70. Det vises til nærmere omtale under kap. 911.

Forskning på statlig eierskap

Det foreslås å flytte 2 mill. kroner til utlysning av midler til forskning på statlig eierskap, til kap. 900, post 75.

OECD-prosjekt om havøkonomi

Norsk deltakelse i OECD-prosjektet «Future of the Ocean Economy» administreres av Norges forskningsråd, og utgiftene bør budsjetteres der. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 1,2 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 920 Forskningsrådet, postene 50 og 51.

Utredning av tilsyn og tillatelser for oppskytning av satellitter til bane fra Norge

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 922, post 50 i forbindelse med etablering av et regime for tilsyn og tillatelser for oppskytning av satellitter til bane fra Norge. Etablering av et slikt regime er nødvendig blant annet for å tilrettelegge for oppskytning av småsatellitter fra Andøya Space Port. Det vises til nærmere omtale under kap. 922.

Grensehandelsbarometer

Statistisk sentralbyrå (SSB) har gjennomført en pilotstudie for å utarbeide forbedret statistikk over hvilke varer og tjenester nordmenn handler på dagsturer i utlandet (grensehandelsbarometer). Dette er statistikk som en samlet handels- og næringsmiddelindustri etterspør. Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 579 (2020–2021) av 4. februar 2021:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide grensehandelsbarometer som permanent ordning innen 1. juli 2021.»

For å følge opp vedtaket er det behov for til sammen 5,7 mill. kroner for å utarbeide statistikken i perioden 2021–2025. For 2021 er det behov for 1,5 mill. kroner og dette dekkes innenfor gjeldende bevilgning på kap. 900, post 21.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 23,7 mill. kroner.

Post 22 Nukleære utredninger og prosjektledelse, kan overføres

Flere av prosjektene innen det nukleære området har hatt lavere fremdrift enn forutsatt. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner.

Post 25 Forvaltning og utvikling av kompensasjonsordning mv.

Brønnøysundregistrenes utgifter til utvikling, drift og forvaltning av løsninger for den generelle kompensasjonsordningen ble i Prop. 79 S (2020–2021) anslått til 50 mill. kroner i 2021. En forlengelse av ordningen vil medføre økte utgifter til drift og forvaltning av løsningen, anslagsvis 10 mill. kroner per utbetalingsperiode. Ved en eventuell forlengelse på to perioder, til og med oktober, anslås totale utgifter til utvikling, drift og forvaltning til 70 mill. kroner i 2021. Bevilgningen skal gå til Brønnøysundregistrenes utvikling, drift og forvaltning, kjøp av revisortjenester, veiledning, i tillegg til andel av drift av fellesmoduler.

Det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner.

Post 26 (ny) Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, kan overføres

Flytting av bevilgning

Det foreslås at utgifts- og inntektsbevilgningen til Nærings- og fiskeridepartementets kontor på Svalbard flyttes fra kap. 900, post 21 og kap. 3902, post 02 til egne poster. Forslaget innebærer at 6,5 mill. kroner flyttes til ny post 26. Videre foreslås en fullmakt til å overskride bevilgningen mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3900, post 03, jf. forslag til romertallsvedtak.

Bygg Svea

I forbindelse med oppryddingen av gruvedriften i Svea og Lunckefjell skal alle bygninger i Svea fjernes med unntak av Saloonen, Vinboden, Proviantlageret (hundegården) og Transformatorårnet. Byggene har helt eller delvis fredningsstatus og eies av staten.

Regjeringen legger opp til at Saloonen, Vinboden og Hundegården kan stilles til disposisjon for Universitetssenteret på Svalbard (UNIS) under forutsetning at det inngås en langsiktig leieavtale mellom Nærings- og fiskeridepartementet og UNIS. For at UNIS skal kunne benytte byggene til forsknings- og undervisningsaktivitet er det

behov for å gjennomføre enkelte tilpasninger. Utgiftene til dette er anslått til 10 mill. kroner, fordelt med 5 mill. kroner i 2021 og 2022. UNIS forplikter seg til å dekke oppgraderingskostnadene i løpet av 10 år, med faste årlige avdragsinnbetalinger som inntektsføres på kap. 3900, post 03.

Samlet foreslås en bevilgning på 11,5 mill. kroner på posten.

Post 71 Miljøtiltak Raufoss

I Saldert budsjett 2021 er det bevilget 2,1 mill. kroner til refusjon av utgifter til pålagte miljøtiltak i Raufoss Industripark. Tiltaket gjelder opprydding av forurensning etter den tidligere virksomheten til Raufoss ASA, og følger av pålegg fra Miljødirektoratet. Refusjonene i 2021 er nå anslått til 4,6 mill. kroner. Hovedårsaken til økningen er historisk relatert forurensning i forbindelse med nye gravearbeider for bygg og annen infrastruktur i industriparken.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner.

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Det er planlagt forskningsprosjekter innen statlig eierskap for 2 mill. kroner. Midlene bør budsjetteres på 70-post.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 900, post 21.

Post 79 (ny) Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter

I forbindelse med Prop. 127 S (2019–2020) ble det opprettet en kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter. Gjenstående tilsagn fra 2020 som ikke var utbetalt ved utgangen av året, utgjorde 2,4 mill. kroner. Restbeløpet skyldes at fakturaer fra utenlandske leverandører på utstyr til det lovpålagte vedlikeholdet kom sent inn til noen av tilskuddsmottakerne, samtidig som det var krav om at sluttregnskapene skulle godkjennes av revisor.

Det foreslås en bevilgning på 2,4 mill. kroner.

Post 80 Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft

I Saldert budsjett 2021 ble det bevilget 480 mill. kroner til en ny kompensasjonsordning for utgif-

ter til innreisekarantene for arbeidskraft fra utlandet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Innst. 8 S (2020–2021). Ordningen skal kompensere bedrifter for merkostnader de har som følge av å ha arbeidskraft fra utlandet i innreisekarantene i egen regi. I lys av uforutsigbarheten som pandemien har medført varslet regjeringen at en forlengelse ville bli vurdert i lys av smittesituasjonen, og ved Stortingets vedtak 23. februar 2021 ble bevilgningen økt med 240 mill. kroner til 720 mill. kroner som følge av at ordningen ble vedtatt forlengt til og med 30. april 2021, jf. Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021).

Smittesituasjonen både nasjonalt og i Europa er fortsatt ustabil, og det ser ikke ut til at behovet for strenge innreisekarantenebestemmelser vil opphøre med det første. I lys av dette, og at næringslivet fortsatt vil ha betydelige merkostnader til innreisekarantene ved bruken av nødvendig utenlandsk arbeidskraft, foreslår regjeringen en videreføring av ordningen til 30. juni 2021. En forlengelse av ordningen forutsetter at dette er innenfor rammene av EØS-avtalens statsstøtte-regler.

Bevilgningsbehovet er svært usikkert, og man vil få noe mer informasjon når ordningen åpner for søknader 10. mai. Dersom det er behov for økt bevilgning, vil regjeringen komme tilbake med et bevilgningsforslag.

Post 82 Midlertidig støtteordning for store publikumsåpne arrangementer

Arrangementssektoren er hardt rammet av begrensninger som følger av offentlige råd og smitteverntiltak i forbindelse med pandemien. I Saldert budsjett 2021 ble det bevilget 350 mill. kroner til støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer. Bevilgningen skulle gå til støtte til arrangementer planlagt for over 350 personer som skulle vært avholdt i perioden 5. mars til 31. desember 2020, men som ble avlyst eller nedskalert som følge av koronapandemien.

Ved behandlingen av Prop. 79 S (2020–2021) bevilget Stortinget ytterligere 260 mill. kroner for arrangementer planlagt for over 200 personer, som skulle vært avholdt i perioden 1. januar 2021–30. juni 2021. I denne runden ble muligheten for nedskalering under grensen på 200 personer fjernet.

Målet med ordningen er å stimulere til at store publikumsåpne arrangementer kan gjennomføres når smitteverntiltakene tillater det. Det vises til Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) for en nærmere beskrivelse av ordningen.

Det er i stor grad de samme hensyn som for arrangementsordningene i kultursektoren som gjør seg gjeldende for ordningen for publikumsåpne arrangementer. Smittesituasjonen har lagt og forventes å ville legge større begrensninger på mulighetene for å gjennomføre store publikumsåpne arrangementer enn det som ble lagt til grunn i januar ved fremleggelsen av Prop. 79 S (2020–2021). Mest sannsynlig vil det fortsatt være visse begrensninger på store arrangementer et stykke ut i andre halvår 2021. Disse arrangementene har en lang planleggingshorisont, og avlysning eller nedskalering vil ha økonomiske konsekvenser for sektoren.

Regjeringen foreslår derfor å forlenge den midlertidige støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer ut oktober dersom smitteverntiltak setter vesentlige begrensninger på gjennomføring av arrangementer. Ordningen foreslås avgrenset til publikumsåpne arrangementer med et ventet besøkstall på minst 200 deltakere eller mer, og som er av regional eller nasjonal verdi. Arrangementet må ha vært planlagt før 1. mai 2021. Arrangementer som er nedjustert til under 200 personer kan ikke motta støtte. Dette fordi målet med ordningen er å avhjelpe situasjonen for arrangementer av en viss størrelse, og fordi arrangementer med mindre enn 200 personer til stede vil ha problemer med å oppfylle kriteriene om nasjonal og regional verdi. Deler av støtten har blitt gitt med betingelse om at det avholdes et lignende arrangement innen utgangen av 2022. Det foreslås at tidsrammen for denne betingelsen endres til 2023, og at dette gjøres gjeldende for utbetaling av støtte for avlyste arrangementer i perioden 1. januar – 30. juni 2021 (andre runde) og 1. juli – 31. oktober 2021 (tredje runde). På denne måten gis det en tidshorisont for nytt arrangement på om lag to år for alle arrangementer og gir således likebehandling. Det tas med dette høyde for at flere store arrangementer har lengre planleggingshorisont enn ett år, samt at flere har en toårs syklus for sine arrangementer. Utbetalinger fra ordningen forutsetter at det eksisterer smitteverntiltak som legger vesentlige begrensninger på gjennomføring av arrangementer. Dersom smittenivået i løpet av perioden tilsier at offentlige arrangementer lar seg gjennomføre som normalt, vil ordningen bli avviklet.

Utgifter til forvaltningen av ordningene skal dekkes av bevilgningen på posten.

Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 130 mill. kroner.

Post 85 Midlertidig kompensasjonsordning for foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien, overslagsbevilgning

Nytt støtterettslig hjemmelsgrunnlag

Kompensasjonsordningen for næringslivet har frem til mars 2021 vært hjemlet i EØS-avtalen artikkel 61 (2) b, som åpner for å tildele kompensasjon til foretak dersom de lider tap eller skade på grunn av en eksepsjonell hendelse. Europakommisjonen har gitt uttrykk for at tolkningen av hva som kan støttes med denne hjemmelen, snevres betydelig inn. Primært er det bedrifter som kan påvise at tapet som kompenseres direkte skyldes et pålegg om nedstengning, som nå vil kunne støttes etter denne hjemmelen.

Støtteordninger som har til hensikt å bøte på negative virkninger av pandemien, kan også notifiseres etter EØS-avtalen artikkel 61 (3) b, som åpner for å gi støtte ved alvorlige forstyrrelser av økonomien. Kommisjonen har utgitt midlertidige retningslinjer knyttet til denne hjemmelen. Avsnitt 3.12 i retningslinjene hjemler støtte til delvis dekning av faste kostnader. Siden regjeringen ønsker å videreføre en bred kompensasjonsordning for alle som har hatt et vesentlig pandemirelatert omsetningsfall, tas det sikte på at ordningen fra mars 2021 notifiseres under dette hjemmelsgrunnlaget.

Nytt hjemmelsgrunnlag får noen konsekvenser for innretningen på kompensasjonsordningen siden det er enkelte begrensninger i Kommisjonens midlertidige retningslinjer sammenlignet med dagens grunnlag: Maksimal støtte per foretak eller konsern er 10 mill. euro for perioden fra mars i år og ut året samlet sett. I praksis vil dette trolig kun få betydning for et fåtall større selskap og konsern. Videre kan støtteintensiteten ikke overstige 70 pst. for mellomstore og store foretak, dvs. foretak med 50 eller flere ansatte og en årlig omsetning eller balansesum på over 10 mill. euro. For små foretak kan støtteintensiteten være inntil 90 pst. Støtteintensiteten beregnes i forhold til underskuddet i tilskuddsperioden. Dette skiller seg fra vilkåret som så langt har begrenset støtten, om at tilskudd ikke kan overstige fallet i omsetning. I tillegg inneholder gruppeunntaksforordningen (GBER) en definisjon av foretak i vanskeligheter. Foretak som var i vanskeligheter i henhold til definisjonen i GBER, og som fortsatt er det, kan ikke få støtte når ordningen hjemles i nytt støttegrunnlag.¹ Dette er en innstramning i forhold til dagens ordning, der kun foretak under konkursbehandling er ekskludert. Imidlertid er det etter nærmere vilkår gjort unntak fra denne

regelen for små bedrifter. De fleste søkere på kompensasjonsordningen er små foretak.

Regjeringen viderefører beregningsmodellen for støtte som ordningen så langt har hatt, for perioden mars–juni 2021. Det innebærer at støtten fortsatt er produktet av faste uunngåelige kostnader, omsetningsfallet og justeringsfaktoren, men hvor den nye begrensingsregelen gjør at tilskuddet som utbetales ikke kan overstige en viss andel av en virksomhets underskudd i perioden.

Oppfølging av anmodningsvedtak

Regjeringen foreslår å innlemme flyselskapene i den ordinære kompensasjonsordningen for næringslivet fra mai 2021. Det vises til nærmere omtale under Samferdselsdepartementet.

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 660 (2020–2021) av 23. februar 2021:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en løsning for å redusere inntektstapet til de norske destinasjonsselskapene enten ved å innarbeide medlemskontingent/partnerbidrag som faste uunngåelige kostnader i kompensasjonsordningen eller som et eget tilskudd til destinasjonsselskapene.»

For tilskuddsperiodene fra mars 2021 kan foretak som er medlem i et landsdelselskap eller et destinasjonsselskap regne kontingent til selskapet som fast, uunngåelig kostnad. Med kontingent menes her både fast medlemskontingent og omsetningsbasert avgift.

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 549 (2020–2021), av 19. januar 2021:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å inkludere myndighetspålagt vedlikehold og tilsyn i kompensasjonsordningen for faste utgifter.»

I Prop. 79 S (2020–2021) påpekte regjeringen at lovpålagte vedlikeholdskostnader generelt vil være vanskelig å avgrense, identifisere og dokumentere. Disse kostnadsartene har i tillegg en karakter som gjør at de passer dårlig inn i kompensasjonsordningen, der det primært er faste, månedlige kostnader som dekkes. Regjeringen

¹ Regelverket på området er detaljert. Etter definisjonen er et selskap med ubegrenset ansvar i vanskeligheter blant annet dersom mer enn halvparten av kapitalen som er oppført i selskapets regnskap, har forsvunnet som følge av akkumulerte tap.

foreslo på den bakgrunn at man ikke gikk videre med forslaget.

Samtidig varslet regjeringen at Nærings- og fiskeridepartementet ville utrede om kostnader til tilsyn kunne inkluderes i ordningen. Regjeringen foreslår at kostnader til tilsyn tas inn i ordningen fra mars av. Utgangspunktet er en løsning der et periodisert beløp for årlige sektoravgifter i 2021 tas med som godkjent kostnad i støtteberegningene, og der gebyrer ved oppmøte tas med i den tilskuddsperioden der gebyret forfaller til betaling. Det arbeides fortsatt med den endelige utforming av regelverket på dette punktet.

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 550 (2020–2021) av 19. januar 2021:

«Stortinget ber regjeringen foreslå tilpasninger i støtteordningene som bidrar til at bedrifter med egne ansatte/som eier egne driftsmidler likebehandles med bedrifter som leier personell/leaser utstyr.»

Forslag om å styrke støtten til de som eier driftsmidler sammenlignet med de som leier, fikk ikke flertall ved behandlingen av Prop. 79 S (2020–2021). Lønn til ansatte eller leie av personell inngår ikke i kostnadsgrunnlaget, med ett unntak knyttet til dyrestell. Problemstillingen for øvrig er derfor kun relevant for et snevert område, dvs. kjøp av tjenester til regnskap og revisjon som inngår i ordningen. For å sørge for likebehandling med de som fører regnskapet selv, har Nærings- og fiskeridepartementet vurdert om det kan gis kompensasjon for regnskap utført i egen regi. Kostnaden til slik egenproduksjon vil hovedsakelig bestå av lønnskostnader. Andel lønnskostnader som stammer fra regnskapsarbeidet kan være vanskelig å bestemme. Nærings- og fiskeridepartementet har derfor vurdert, slik det ble varslet i Prop. 79 S (2020–2021), om det kan gis kompensasjon for regnskap utført i egen regi på sjablongmessig grunnlag. Det måtte da tas utgangspunkt i de rapporterte tallene for kjøp av regnskaps- og revisortjenester i tidligere søknadsrunder for ordningen. I tillegg til at denne posten i søknadene består av både kostnader til regnskap og revisjon, er det imidlertid også en utfordring at det er stor variasjon i hvor mye av regnskapsarbeidet som utføres selv, og hvor mye som kjøpes eksternt. Derfor er tallgrunnlaget for å beregne en sjablongkostnad basert f.eks. på omsetning, ikke tilstrekkelig godt. Nærings- og fiskeridepartementet ser ikke noen mulighet til å få frem en noenlunde representativ kostnad for denne posten, som vil kunne godtas etter en støtterettslig vurde-

ring. Regjeringen foreslår derfor å ikke inkludere utgifter til regnskapstjenester i egenregi.

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 664 (2020–2021) av 23. februar 2021:

«Stortinget ber regjeringen i kompensasjonsordningen for næringslivet inkludere kostnader til tapt varelager forårsaket av utgått dato som følge av smittevernrestriksjoner i kompensasjonsgrunnlaget fra stønadmåned mars. Virksomheter som kan dokumentere stort tapt varelager som følge av smittevernrestriksjoner i perioden november til februar, skal kunne søke om kompensasjon for dette.»

Regjeringen foreslår i tråd med Stortingets anmodningsvedtak å ta inn kompensasjon for tapt varelager i kompensasjonsordningen. Vilkårene for å få dekket tapt varelager er at det er varer utgått på dato, i form av næringsmidler, andre bedervelige varer og blomster, ev. planter, og at tapet skyldes at virksomheten ble pålagt skjenkestopp eller å stenge. Kravet om 30 pst. omsetningsfall og øvrige vilkår i kompensasjonsordningen gjelder også for bedrifter som søker om dekning av tapt varelager. Til forskjell fra øvrige kostnadsarter som dekkes i kompensasjonsordningen vil imidlertid tapt varelager kunne dekkes fullt ut. Forutsetningen er at beløpet sammen med tilskudd for faste kostnader overstiger minimumsbeløpet for utbetaling under kompensasjonsordningen som er på 5 000 kroner per tilskuddsperiode.

Det tas sikte på at ordningen for dekning av tapt varelager notifiseres etter EØS-artikkel 61 (2) (b).

Regjeringen legger opp til at kompensasjon for tapt varelager for perioden november 2020 til april 2021 søkes ved bruk av kompensasjonsordningen selv om den notifiseres etter et annet støtterettslig hjemmelsgrunnlag enn kompensasjonsordningen for øvrig. De som allerede har søkt og fått penger gjennom kompensasjonsordningen, vil kunne sende tilleggssøknad for tapt varelager. I lovbestemmelsen om beregning av tilskuddets størrelse heter det at «tilskudd beregnes ved at foretakets faste, uunngåelige kostnader multipliseres med foretakets omsetningsfall i prosent og en justeringsfaktor». For at full kompensasjon av tapt varelager skal være forenlig med lovens bestemmelse, legges det til grunn for dette særtilskuddet at produktet av omsetningsfall og justeringsfaktor utgjør 1.

Regjeringen har tidligere varslet at det tas sikte på å åpne for søknader for tilskuddsperioden

mars–april 2021, og for kompensasjon for tapt varelager, rundt 20. mai. Dette kan bli forsinket med 1-2 uker som følge av omlegging av kompensasjonsordningen til nytt støtterettslig hjemmelsgrunnlag, i tillegg til at arbeidet med kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft som lanseres 10. mai, har krevd mye ressurser i Brønnøysund-registrene.

Forlengelse og omlegging av ordningen

Regjeringen har vurdert om kompensasjonsordningen bør forlenges ut over juni 2021. Kompensasjonsordningen skal kompensere når den økonomiske aktiviteten holdes nede av smitteverntiltak. I det som trolig er den siste fasen av krisen, antas behovet for statlig støtte til næringslivet å bli gradvis mindre. De fleste bedriftene som har vært rammet av pandemien, vil kunne øke aktiviteten når smitteverntiltakene trappes ned og stadig flere er vaksinert. Samtidig vil fortsatt noen næringer kunne være preget av gjenstående smitteverntiltak, for eksempel knyttet til innreise mv., og det kan komme nye smitteutbrudd.

I lys av den betydelige usikkerheten i fasen vi nå går inn i, foreslår regjeringen å forlenge kompensasjonsordningen for næringslivet i to tomånersperioder (juli/august og september/oktober), men i en nedtrappet versjon som gir sterkere insentiver til å øke den økonomiske aktiviteten. Regjeringen ber samtidig om fullmakt fra Stortinget til å avvikle ordningen etter én tomånersperiode dersom gjenåpningen av samfunnet har kommet tilstrekkelig langt på nasjonalt nivå, jf. forslag til romertallsvedtak. I en situasjon hvor de mest inngripende nasjonale smitteverntiltakene er avviklet og næringslivet kan operere tilnærmet som normalt, er det ikke fornuftig å kompensere private bedrifter for omsetningsfall. Dersom ordningen ikke avvikles, bes det om fullmakt til å gjøre nødvendige justeringer fra september for å styrke insentivene til aktivitet ytterligere. Regjeringens forslag om å øke bevilgningen til den kommunale kompensasjonsordningen vil også bidra i den usikre situasjonen og vil blant annet ta høyde for lokale innstramminger i sommer og høst.

Å forbedre insentivene er særlig viktig når vi nå går inn i sommermånedene, da mange bedrifter kan antas å kunne løfte aktiviteten slik vi så i fjor. For å styrke insentivene til aktivitet foreslår regjeringen enkelte tilpasninger i beregningsmodellen fra juli slik at støttebeløpet stiger lineært fra null ved terskelen for støtte (30 pst. omset-

ningsfall) og opp til 85 pst. av faste uunngåelige kostnader når bedriften er helt stengt og ikke har omsetning, slik at støttenivået er det samme som dagens ordning for de som er helt nedstengt. Denne justeringen vil fjerne de uheldige insentivene rundt terskelen for å få støtte og redusere de uheldige insentivene i samspillet med lønnsstøtteordningen. Med den foreslåtte justeringen vil ordningen målrettes mot bedriftene med størst omsetningsfall. Følgende beregningsformel legges til grunn:

Støtte = Faste uunngåelige kostnader × (omsetningsfall i prosent – 30)/100 × faktor

For at beregningsformelen skal gi inntil 85 pst. dekning av faste uunngåelige kostnader, må faktor i beregningsformelen settes til 85/70 (dvs. om lag 1,2). Det vises til omtale ovenfor om nytt støtterettslig hjemmelsgrunnlag. Faktoren er ikke direkte sammenlignbar med den tidligere justeringsfaktoren på grunn av endringene i beregningsmodellen. Ny beregningsformel håndterer tre forhold: i) reduserer insentivproblemene rundt terskelverdien, ii) reduserer samlet støttenivå, og iii) opprettholder et akseptabelt støttenivå for bedrifter som er helt nedstengt. Insentivene til å øke omsetningen vil bli svakere jo høyere faktor settes, fordi forholdsvis mer støtte da vil falle bort ved økt omsetning.

Dersom det viser seg at det er nødvendig at ordningen også skal gjelde for september/oktober, foreslår regjeringen at grensen for maksimal støtte per måned fra september av reduseres fra 50 mill. kroner til 10 mill. kroner, med innslagspunkt for avkortning på 5 mill. kroner. En slik endring vil målrette ordningen mot små og mellomstore bedrifter. Dersom ordningen også skal gjelde for september og oktober kan det også være aktuelt med andre tilpasninger for å styrke insentiver til aktivitet ytterligere, som omtalt ovenfor.

En alternativ måte å stramme inn på ville være å justere ned justeringsfaktoren i den opprinnelige modellen. Både et slikt alternativ og nytt forslag til beregningsmodell fra juli innebærer isolert sett lavere støtte for de fleste bedriftene. Den nye modellen gjør likevel at de hardest rammede blir forholdsvis mindre påvirket, og de som er helt nedstengt får den samme støtteintensiteten. Endringene som tas inn fra mars 2021 om å inkludere kostnader for tilsyn og medlemskontingenter til destinasjonsselskaper og dekke tapt varelager fullt ut, vil på den annen side gi økt støttegrunnlag for de som får kompensasjon for disse kostnadsartene.

Endringene som er foreslått påvirker antakelig ikke informasjonsgrunnlaget eller søknadsprosessen for bedriftene i særlig grad. Teknisk krever forslagene relativt enkle endringer i beregningsformelen i Brønnøysundregistrenes systemer.

Budsjett

Utbetalingene så langt har vært lavere enn budsjettet. Forventningen til utbetaling av støtte for mars–juni er også noe justert. Videre gjøres det flere endringer i ordningen, som trekker i ulike retninger. I 2021-budsjettet er det bevilget 10,1 mrd. kroner til å dekke utbetalinger for perioden september 2020 t.o.m. juni 2021. Samlet anslås det nå et bevilgningsbehov for perioden september 2020 t.o.m. oktober 2021 på 9,0 mrd. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 055 mill. kroner.

Kap. 902 Justervesenet

Post 01 Driftsutgifter

Justervesenet har måttet stanse eller begrense tilsynsvirksomheten og andre tjenester som følge av koronapandemien, noe som har medført en nedgang i etatens aktivitet. Utgiftene foreslås derfor redusert med 1 mill. kroner. Det vises også til omtale under kap. 3902.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner.

Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2019 ble det bevilget 20 mill. kroner til utvikling av et register for reelle rettighetshavere. Fremdriften i prosjektet har vært lavere enn forventet, i hovedsak som følge av forsinkelser i arbeid med forskrift til lov om register over reelle rettighetshavere. Bevilgningen til registeret er derfor endret flere ganger. Det gjenstår nå et bevilgningsbehov på 11,5 mill. kroner for å fullføre prosjektet.

Forskriften var på høring høsten 2020, og Finansdepartementet anslår at forskriftsarbeidet kan ferdigstilles i løpet av første halvår 2021. Brønnøysundregistrene anslår å kunne ferdigstille utvikling av registeret i 2021. Fremdriften vil avhenge av forskriftsarbeidet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 11,5 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Brønnøysundregistrenes prosjekt for ny registerplattform (BRsys) skal erstatte gamle saksbehandlingsløsninger og danne grunnlag for automatisert saksbehandling, samordning på tvers av registrene og enklere realisering av nye registre. I Prop. 1 S (2016–2017) ble det lagt til grunn at prosjektet skulle gjennomføres i perioden 2017–2022. Utfordringer underveis i prosjektet, blant annet knyttet til tilgang til eksterne konsulenter og egen gjennomføringsevne, har medført forsinkelser. Prosjektperioden er derfor utvidet til 2023.

Høsten 2020 ble Brønnøysundregistrene gitt i oppdrag å forvalte og utvikle teknisk løsning for en kompensasjonsordning for næringslivet samt en kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft. Disse arbeidene har trukket kapasitet fra BRsys, noe som har bidratt til ytterligere forsinkelser i fremdriften i prosjektet. Brønnøysundregistrene har samtidig gjennomført en rekke tiltak for kostnadsreduksjon og effektivisering i prosjektet. Bevilgningsbehovet i 2021 anslås nå til 38,8 mill. kroner mindre enn i Saldert budsjett 2021.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 38,8 mill. kroner.

Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen med 400 000 kroner mot tilsvarende økning på kap. 906, post 01 i forbindelse med avsluttet tjenesteavtale om fellesutgifter i lokalene der Norges geologiske undersøkelse tidligere har vært samlokalisert med Direktoratet for mineralforvaltning.

Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren på Svalbard

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 400 000 kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 905, post 01, jf. omtale under kap. 905, post 01.

Kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering

Post 01 Driftsutgifter

Norsk nukleær dekommisjonering (NND) vil i løpet av 2021 sende første del av konsesjonsøk-

nad til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Søknaden gjelder tillatelse til å drive og eie atomanleggene i Halden, på Kjeller og i Himdalen som i dag eies eller drives av Institutt for energiteknikk. Utgiftene til behandling av disse søknadene skal dekkes av konsesjonsgebyr fra NND. Det anslås at samlede kostnader til behandlingen av søknadene blir 7,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 747, post 01.

Det foreslås å øke bevilgningen med 7,5 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Arbeidet med opprydding av atomavfall og forbedelse til dekommisjonering av reaktorer har hatt lavere fremdrift enn forutsatt, noe som reduserer bevilgningsbehovet. Forsinkelsen skyldes blant annet koronasituasjonen og at utredninger og godkjenningsprosesser tar lenger tid enn det som var lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 40 mill. kroner.

Post 30 Opprydding Søve

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet har pålagt staten å rydde opp radioaktivt avfall etter gruvevirksomheten til AS Norsk Bergverk ved Søve gruver i Telemark. Fra 2020 er Norsk nukleær dekommisjonering gitt i oppdrag å stå for gjennomføring av denne oppryddingen.

Anbud for opprydding ble kunngjort 25. februar 2021, med forventet kontraktsinngåelse høsten 2021. Det er lagt opp til flere faser i gjennomføringen, og det er foreløpig anslått at bevilgningen på 22,2 mill. kroner for 2021 vil være tilstrekkelig for oppstart av fase 1. Arbeidene vil pågå i 2022 og 2023 med forventet ferdigstillelse innen 2024.

For at kontrakt skal kunne signeres i 2021, er det behov for en bestillingsfullmakt for å inngå kontrakt for opprydding ved Søve gruver. Det er knyttet usikkerhet til resultatet av anbudskonkurranse og endelige kontraktsummer. Anslått verdi på kontrakten er 120 mill. kroner, men kan bli høyere.

Det foreslås at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å inngå forpliktelser på inntil 150 mill. kroner ut over bevilgning på kap. 907, post 30, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 908 Institutt for energiteknikk

Post 70 Tilskudd til drift av atomanlegg, kan nyttes under kap. 907, post 01

Staten gir tilskudd til Institutt for energiteknikk (IFE) for å drive atomanleggene i Halden, på Kjeller og i Himdalen i sikker nedstengt tilstand. I 2020 ble utgiftene til drift av atomanlegg 3,3 mill. kroner lavere enn tilskuddet fra staten.

Det anslås at tilskuddsbehovet er tilsvarende lavere i 2021. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 3,3 mill. kroner.

Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Under tilskuddordningen for sysselsetting av sjøfolk (nettolønnsordningen) kan rederier søke om tilskudd på grunnlag av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for tilskuddsberettigede sjøfolk på skip i Norsk ordinært skipsregister (NOR) og Norsk internasjonalt skipsregister (NIS). Ordningen er regelstyrt og rettighetsbasert.

Antallet tilskuddsberettigede sjøfolk i ordningen er noe høyere i 2021 enn det som ble forutsatt i Saldert budsjett 2021. Samtidig anslås det nå et noe høyere lønnsnivå. Til sammen medfører dette et økt bevilgningsbehov på 190 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 190 mill. kroner.

Kap. 910 Sjøfartsdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

I februar 2021 ble det opprettet en ny ordning for bedrifter som åpner opp for å hente inn strengt nødvendig arbeidskraft fra utlandet. Sjøfartsdirektoratet har fått ansvaret for å administrere ordningen, og utgiftene er foreløpig anslått til om lag 5,8 mill. kroner. Utgiftene gjelder i hovedsak konsulentbistand i forbindelse med implementering av den tekniske løsningen samt økte lønnskostnader som følge av behandling av søknader.

Det foreslås å øke bevilgningen med 5,8 mill. kroner.

Kap. 911 Konkurransetilsynet

Post 70 (ny) Tilskudd til konkurransefaglig forskning, kan overføres

Konkurransetilsynet har årlig utlyst midler fra det alminnelige prisreguleringsfondet til konkurransefaglige forskningsprosjekter og utredninger. Det er ikke midler igjen i fondet til en ny tildelingsrunde i 2021. Regjeringen foreslår å omdisponere midler fra kap. 900, post 21 til konkurransefaglig forskning. Tiltaket er ment å bidra til kontinuitet og aktivitet i relevante og uavhengige forskningsmiljøer, samt tilrettelegge for kunnskapsdeling mellom konkurransemyndighetene og academia. Prosjektene vil ha varierende fremdrift og usikker utbetalingstakt. Det foreslås derfor å tilføye stikkordet «kan overføres».

Det foreslås en bevilgning på 3 mill. kroner.

Kap. 912 Klagenemndssekretariatet

Post 01 Driftsutgifter

Det er besluttet å ikke gjennomføre KOFA-konferansen i 2021. Koronapandemien medfører økt belastning på organet ressursmessig, og det er behov for å prioritere tilgjengelige ressurser til å redusere restanser i Klagenemnda for offentlige anskaffelser.

Det foreslås å redusere driftsbevilgningen med 200 000 kroner, mot en tilsvarende inntektsreduksjon, jf. omtale under kap. 3912, post 02.

Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Innføringen av produksjonsavgift for laks, ørret og regnbueørret fra 1. januar 2021 vil medføre investerings- og forvaltningskostnader for Fiskeridirektoratet. Det er ved en feil ikke tatt høyde for disse utgiftene i Saldert budsjett 2021.

Vedtak om registrering av de aktuelle havbruksbedriftene etter særavgiftslovgivningen skal skje på grunnlag av overførte data om innehavere av akvakulturtillatelse fra Fiskeridirektoratets Akvakulturregister. Videre vil slaktetall bli overført til Skatteetaten fra Fiskeridirektoratet på bakgrunn av innrapporteringer fra oppdretter. Det vil også være behov for noen ressurser til kontroll av egenfastsettingen som den enkelte virksomhet gjør for å sørge for et riktig avgiftsgrunnlag.

Fiskeridirektoratets utvikling av grensesnittet for levering av informasjonen anslås å koste 7,9

mill. kroner. Videre beregnes det en årlig forvaltningskostnad på rundt 3 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 10,9 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen dekker utgifter til ordningen med fiskeforsøk og utvikling. Posten er delvis finansiert med inntekter fra kap. 3917, post 22. Som følge av reduserte inntekter på kap. 3917, post 22 foreslås bevilgningen redusert med 3,8 mill. kroner. Det vises for øvrig til omtale under kap. 3917, post 22.

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres

Bevilgningen motsvares av inntekter fra fiskeriforskningsavgiften, jf. omtale under kap. 5574, post 74. Avgiften skal dekke deler av kostnadene ved å skaffe nødvendig kunnskapsgrunnlag for fiskeriforvaltningen.

Det foreslås å øke bevilgningen med 11,8 mill. kroner. Av dette skyldes 7,3 mill. kroner økt anslag på inntektene fra fiskeriforskningsavgiften, jf. omtale under kap. 5574, post 74. Resterende 4,5 mill. kroner tilsvarer inntekter fra fiskeriforskningsavgiften i 2020 som ikke ble overført til 2021.

Det foreslås å øke bevilgningen med 11,8 mill. kroner.

Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Bevilgningen dekker utbetaling til kommuner og fylkeskommuner fra Havbruksfondet og grønne tillatelse. Det er bevilget 1 mrd. kroner på posten.

Vedtak om utbetaling av vederlag for grønne tillatelse gjøres etter hvert som tillatelsene er lokalisert. Det var budsjettet med at tillatelsene ville være lokalisert og utbetalt i 2020. Ved utgangen av året gjenstod det likevel utbetaling for to grønne tillatelse, hver på 10,7 mill. kroner. Disse vil måtte utbetales i 2021.

Det foreslås å øke bevilgningen med 21,4 mill. kroner for å kunne håndtere forventede utbetalinger.

Post 73 Tilskudd til kompensasjon for CO₂-avgift

I statsbudsjettet for 2020 ble det bevilget 1 mill. kroner til å dekke Garantikassen for fiskere sine

kostnader til administrasjon i forbindelse med innføring av ordningen med kompensasjon for CO₂-avgift. Ved en feil ble kostnadene i 2020 først fakturert i 2021. Det er derfor behov for å bevilge 1 mill. kroner for å dekke Garantikassens pådratte utgifter til formålet i 2021.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres

Bevilgningen motsvares av inntekter fra fiskeriforskningsavgiften, jf. omtale under kap. 5574, post 74. På grunn av endret anslag for inntektene fra avgiften i 2021 foreslås bevilgningen økt med 400 000 kroner. Det vises til nærmere omtale under kap. 5574, post 74.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd til næringsrettet forskning

Grønn plattform

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Grønn plattform under Norges forskningsråd med 30 mill. kroner. Det vises til nærmere omtale under kap. 2421 Innovasjon Norge.

Overføring av virksomhetskostnader

Det foreslås at 7 mill. kroner flyttes til Norges forskningsråds kap. 285, post 55 under Kunnskapsdepartementet. Midlene skal dekke Forskningsrådets virksomhetskostnader tilknyttet en ny Maritim21-strategi og drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering.

Inndekning av midler til Horisont Europa

Det foreslås å overføre 3,7 mill. kroner til kap. 288, post 73, på Kunnskapsdepartementets budsjett for deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa.

OECD-prosjekt om havøkonomi

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,6 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 900, post 21 for å dekke utgifter til OECD-prosjektet «Future of the Ocean Economy».

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 19,9 mill. kroner.

Post 51 Tilskudd til marin forskning

OECD-prosjekt om havøkonomi

Det vises til omtale under kap. 900, post 21 om flytting av midler til OECD-prosjektet «Future of the Ocean Economy». Det foreslås å øke bevilgningen med 0,6 mill. kroner som følge av dette.

Oppfølging av blått partnerskap i Horisont Europa

Det foreslås at 0,5 mill. kroner flyttes til kap. 285, post 55 under Kunnskapsdepartementet. Midlene skal dekke en ny stilling i Norges forskningsråd som skal koordinere norsk oppfølging av blått partnerskap i Horisont Europa.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 0,1 mill. kroner.

Kap. 922 Romvirksomhet

Post 50 Norsk Romsenter

For å få på plass et regime med tilsyn og tillatelser for oppskytning av småsatellitter til bane fra Andøya Space Port, er det behov for to nye stillinger hos Norsk Romsenter. Stillingene vil i startfasen inngå i et prosjektteam sammen med Luftfartstilsynet for utredning av tilsyn og tillatelser. Utredningsarbeidet vil ferdigstilles i 2022 og gå over i en varig løsning for det operative ansvaret for tilsyn og tillatelser.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner.

Post 73 EUs romprogrammer

Posten dekker kontingent til Norges deltakelse i EUs romprogram 2021–2027 og gjenstående forpliktelse fra forrige programperiode for Galileo, EGNOS og Copernicus. Oppdaterte anslag tilsier et lavere bevilgningsbehov enn det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2021.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 20,3 mill. kroner.

Kap. 923 Havforskningsinstituttet

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres

Bevilgningen motsvares av inntekter fra fiskeriforskningsavgiften. På grunn av endret anslag for inntektene fra avgiften i 2021 foreslås bevilgningen økt med 11 mill. kroner. Det vises til nærmere omtale under kap. 5574, post 74.

Kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det nye isgående forskningsfartøyet «Kronprins Haakon» ble tatt over fra verftet 27. mars 2018. Ved utløpet av garantiperioden var det mange uoppgjorte garantikrav knyttet til ulike feil og mangler ved fartøyet som ble oppdaget etter levering. Samlede kostnader til utbedring av garantikrav og påløpte juridiske kostnader anslås til 54 mill. kroner. Det er inngått forlik mellom Havforskningsinstituttet og verftet, og verftet har som følge av forliket innbetalt 39 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner for å dekke resterende kostnader til garantiutbedringer. Med denne bevilgningen vil samlet kostnad for fartøyet være 86,4 mill. kroner over prisjustert kostnadsramme.

Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak

Post 70 Eksportfremmetiltak

I Saldert budsjett 2021 er det bevilget 75 mill. kroner på posten. Det foreslås nå å overføre hele bevilgningen til nytt kap. 941, jf. omtale under.

Kap. 941 (nytt) Eksportstrategirådet

Regjeringen har besluttet å opprette en ny eksportfremmeenhet med navn Eksportstrategirådet. Det foreslås at enheten opprettes som et bruttobudsjettert forvaltningsorgan med et eget styre. Målet med enheten er å bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi gjennom koordinert og strategisk eksportfremme. Enheten skal gjennomføre strategiske analyser av eksportpotensialet i norsk næringsliv og i ulike markeder, og tilrettelegge for forpliktende medvirkning og medfinansiering fra næringslivet. På bakgrunn av disse analysene skal enheten iverksette større felles eksportfremmesatsinger på tvers av de nærings-

rettede virkemiddelaktørene og i tett samarbeid med utenriksstjenesten. Enhetens styre beslutter hvilke satsinger som skal prioriteres, innenfor rammene av enhetens tildelingsbrev og andre styringsdokumenter.

Det foreslås at Eksportstrategirådet skal forvalte midlene som ble bevilget til strategiske eksportfremmesatsinger i Saldert budsjett 2021. Midlene enheten forvalter til gjennomføring av prosjekter for næringsfremme skal utelukkende kanaliseres gjennom eksisterende virkemiddelaktører. Det vil legges særlig vekt på å etablere et nært samarbeid mellom den nye enheten og Innovasjon Norge, både strategisk og på operativt nivå. Det legges også opp til tett samarbeid med utenriksstjenesten og de andre virkemiddelaktørene i Team Norway-samarbeidet. Det foreslås ikke organisatoriske endringer i det øvrige virkemiddelapparatet som følge av opprettelsen.

Post 01 (ny) Driftsutgifter

Det foreslås en bevilgning på 6,5 mill. kroner. Bevilgningen skal dekke lønn, pensjon, andre driftsutgifter og mindre investeringer i Eksportstrategirådet. Det foreslås at bevilgningen kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3941, post 01, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 21 (ny) Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Posten skal dekke utgifter til strategiske eksportfremmeprosjekter. Dette omfatter blant annet kjøp av tjenester knyttet til utredninger, evalueringer og oppdrag til andre virkemiddelaktører som er en del av statens juridiske enhet. Videre foreslås en fullmakt til å overskride bevilgningen mot en tilsvarende merinntekt under kap. 3941, post 02, jf. forslag til romertallsvedtak. Siden det er stor usikkerhet knyttet til utbetalingstakten for enheten i oppstartsåret foreslås det at posten tilføyes stikkordet «kan overføres» i 2021. Bevilgningen foreslås også å kunne nyttes under post 70.

Det foreslås en bevilgning på 58,5 mill. kroner.

Post 70 (ny) Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Flere av aktørene i det eksportrettede virkemiddelapparatet er ikke en del av statens juridiske enhet. Det gjelder først og fremst Innovasjon Norge, Norwep og Sjømatrådet. Midler til strategiske eksportfremmeprosjekter gjennom disse aktørene fordeles derfor som tilskudd over post

70. Siden det er stor usikkerhet knyttet til utbetalingstakten for enheten i oppstartsåret tilføyes posten stikkordet «kan overføres» i 2021.

Det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner.

Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 54 Risikokapital, Investinor AS

Investinors midler til skog- og trenæringene

I 2013 ble Investinor tilført 500 mill. kroner i egenkapital som var øremerket skog- og trenæringene. Så langt har selskapet investert om lag 250 mill. kroner. Det har vært et ønske fra Stortinget og regjeringen om å legge til rette for at mer av midlene investeres. I 2016 ble det åpnet for investeringer i mer modne bedrifter under mandatet, og i 2018 etablerte Investinor et samarbeid med kapital fra skogmandatet og aktører i skognæringen på inntil 50 mill. kroner for å øke investeringsaktiviteten. Det er gjort tre investeringer innenfor samarbeidet. Etter regjeringens vurdering er slike samarbeid i tråd med intensjonen med skogmidlene, men de reiser noen spørsmål om rekkevidden av de opprinnelige føringene for mandatet. Nyinvesteringer innenfor dette samarbeidet er dermed satt på vent, og det inngås inntil videre ikke nye slike samarbeid.

Investinor har blitt kontaktet av en privat aktør som ønsker å inngå samarbeid om å etablere en fondsstruktur innenfor skogmandatet. Regjeringen legger til grunn at Investinor er et virkemiddel og i utgangspunktet ikke har som formål å forvalte private midler. Det kan likevel i enkelttilfeller åpnes for at Investinors midler til skog- og trenæringene kan inngå i et felles fond med private aktører og at Investinor kan forvalte midlene, dersom det ikke finnes egnede private forvaltere. Forutsetningen er at samarbeidet kan realiseres innenfor statsstøtterettslige rammer. Nærings- og fiskeridepartementet vil på bakgrunn av ovennevnte endre vedtektene for Investinor innenfor øremerkingen til skog- og trenæringene slik at det åpnes for slike samarbeid. Endringene vil ikke ha budsjettmessige konsekvenser.

Nytt investeringsfond lokalisert i Nord-Norge

I Meld. St. 9 (2020–2021) varslet regjeringen at den vil:

«lyse ut et mandat til å forvalte et fond med statlige og private midler. Formålet skal være å

bedre kapitaltilgangen og framveksten av gode forvaltermiljøer i nord. Fondet skal være lokalisert i Nord-Norge og innrettet mot de delene av markedet hvor det er ønskelig med mer kapital enn hva kapitalmarkedet allerede tilbyr. Etableringen vil bygge på erfaringene fra såkornfondene og se hen til kapitaltilgangsutvalgets anbefalinger for slike fond. Det er en forutsetning for etableringen at private investorer deltar med tilstrekkelig kapital til fondet.»

Det ble også varslet at regjeringen ville komme tilbake til innretning og bevilgningsforslag i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021. Regjeringen foreslår nå å lyse ut et forvaltningsmandat for et fond med statlige og private midler. Fondet skal ha en minimumsstørrelse på 400 mill. kroner, hvor staten vil gå inn med inntil 50 pst. av kapitalen. Det foreslås at Investinor får i oppdrag å lyse ut forvaltningen av fondet og utøve det statlige eierskapet på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet. Valg av forvalter skal baseres på kompetanse, og forvalteren bør selv velge hvor i Nord-Norge fondet skal lokaliseres. Den valgte forvalteren vil være ansvarlig for å sørge for tilstrekkelig privat kapital til fondet. Fondet skal investere i bedrifter og prosjekter som er lokalisert i Nord-Norge.

Det forutsettes at staten skal gå inn med kapital i fondet samtidig og på like vilkår som de private medinvestorene. Fondet etableres i tråd med markedsinvestorprinsippet i statsstøtteretten. Fondet skal i utgangspunktet være åpent for investeringer i alle bransjer. Erfaringene med egenkapitalvirkemidler tilsier at kapitalen til Investinor ikke kan bevilges utelukkende som en formuesomplassing. I tråd med god budsjettpraksis foreslås det at 35 pst. anses som risikokapital og bevilges som ordinær utgift. Resterende 65 pst. lånefinansieres. Det vises for øvrig til omtale av forslag til bevilgning av kapitalinnskudd under post 91 og til forvaltning av fondet under post 70 nedenfor. Den samlede investeringskapitalen på 200 mill. kroner skytes inn som statens kapital i fondet, og vil være underlagt de samme forventninger og føringar.

Når de statlige midlene har utløst privat kapital på samme nivå, vil regjeringen vurdere å øke statens bidrag til fondet med ytterligere 200 mill. kroner. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake til dette i et senere budsjettforelegg.

Det foreslås å øke bevilgningen med 70 mill. kroner.

Post 70 Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag

Det vises til omtale under post 54 over. Det foreslås å øke bevilgningen med 2 mill. kroner til å kompensere Investinor for kostnadene med å lyse ut og utøve det statlige eierskapet i fondet på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet i 2021.

Post 91 Kapitalinnskudd, Investinor AS

Det vises til omtale under post 54. Det foreslås å øke bevilgningen med 130 mill. kroner til et nytt investeringsfond lokalisert i Nord-Norge.

*Post 92 (ny) Lån til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS**Kjøp av Hurtigrutens bygningsportefølje på Svalbard*

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) har kullgruvedrift på Svalbard som hovedvirksomhet. Konsernet driver kulldrift i Gruve 7 utenfor Longyearbyen, boligvirksomhet i Longyearbyen, et gruvemuseum og logistikktjenester på Svalbard. I tillegg er SNSK ansvarlig for oppryddingen av den tidligere kullvirksomheten i Svea og Lunckefjell. Selskapet forvalter i dag en betydelig boligmasse (om lag 380 boliger) i Longyearbyen gjennom datterselskapet Store Norske Boliger AS, og har næringseiendom som et strategisk satsingsområde.

Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt en henvendelse fra styret i SNSK om å bidra med kapital til selskapets kjøp av Hurtigruten Svalbards bygninger på Svalbard. De aktuelle bygningene er tre hoteller, 40 boliger samt noen næringslokaler. SNSK har etter forhandlinger med Hurtigruten blitt enige om en pris på 690 mill. kroner for alle byggene, hvorav 105 mill. kroner er avhengig av at Hurtigruten oppnår bestemte vekst- og omsetningsmål for hotelldriften. Som en del av transaksjonen har partene inngått en langsiktig samarbeidsavtale på 30 år som innebærer at Hurtigruten leier tilbake bygningene som nå selges, samt står for hotelldriften.

Styret har gitt uttrykk for at bygningsmassen vil passe godt inn i selskapets strategi, samt at transaksjonen kan forventes å gi en forretningsmessig avkastning. Styret har anmodet om at eier bidrar med finansiering av kjøpet gjennom 40 pst. i ny egenkapital og 60 pst. lån, hvilket beskrives som en hensiktsmessig fordeling og som er innenfor det selskapet kan håndtere finansielt.

Nærings- og fiskeridepartementet har vurdert et eventuelt kapitalbidrag med bistand fra eksterne juridiske og finansielle rådgivere. Trans-

aksjonen representerer en relativt stor investering, med en moderat forretningsmessig risiko. Rådgiverne har bekreftet at transaksjonen, basert på fremforhandlet pris og vilkår for øvrig, kan forventes å gi en forretningsmessig avkastning, samt at en finansieringsløsning med 40 pst. egenkapital og 60 pst. gjeld anses hensiktsmessig. Rådgiverne har også bistått med å vurdere hva som vil være markedsmessige betingelser for statens lån til SNSK.

Regjeringen vurderer transaksjonen som kommersielt godt tilpasset SNSK. Den passer inn i selskapets portefølje og strategi. Det fremgår av Meld. St. 8 (2019–2020) *Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping (eierskapsmeldingen)* at SNSKs aktivitet knyttet til å eie blant annet næringsbygg skal drives på forretningsmessig grunnlag. Det fremgår også at all virksomhet som det mest tungtveiende hensynet skal utøves for å understøtte de overordnede målene i norsk svalbardpolitikk, jf. svalbardmeldingen. Dette er etter regjeringens syn en transaksjon på kommersielle vilkår, i tråd med selskapets strategi. Transaksjonen bidrar også til å fremme statens mål med eierskapet i SNSK. De aktuelle byggene er i hovedsak sentralt plassert i Longyearbyen.

Regjeringen foreslår derfor at staten som eier stiller seg positiv til SNSKs henvendelse, og foreslår å tilføre kapital til SNSK på kommersielle vilkår. Forslaget innebærer en bevilgning på 276 mill. kroner i ny egenkapital og 414 mill. kroner i lån. Lånet vil bli gitt på markedsmessige betingelser og med pant i de aktuelle bygningene som omfattes av transaksjonen. Avdrag og renter vil på vanlig måte bli inntektsført i de årlige statsbudsjettene.

SNSK forventes å legge hotellene og de øvrige næringsbyggene i et nyopprettet heleid datterselskap Store Norske Næringsbygg AS, mens boligene skal legges i Store Norske Boliger AS. Det er selskapets og eiers forventning at Store Norske Næringsbygg AS skal gi en forretningsmessig avkastning og komme i utbytteposisjon. Nærings- og fiskeridepartementet vil vurdere utbytte fra selskapet på ordinært vis, jf. omtale i eierskapsmeldingen av vurderinger av kapitalstruktur og utbytte fra selskaper med statlig eierandel.

Nye lokaler for Svalbard folkehøgskole

Nærings- og fiskeridepartementet har også mottatt en henvendelse fra styret i SNSK om kapital for å bidra til at SNSK kan starte byggingen av et nytt permanent bygg for Svalbard folkehøgskole.

Prosjektet omfatter bygging av nye lokaler til undervisnings- og kontorformål samt kjøp av eksisterende studentboliger i Longyearbyen fra Norges arktiske studentsamskipnad. Nybygget og boligene skal eies av SNSK og etter planen leies av folkehøgskolen og utgjøre skolens campus i Longyearbyen. Styret uttrykker at prosjektet passer godt inn i selskapets strategi siden SNSK allerede har en boligportefølje og flere næringsbygg, samt solid lokal bygg- og prosjektledererfaring. Videre vurderer styret at prosjektet forventes å gi en forretningsmessig avkastning. Rammen på investeringen er inntil 200 mill. kroner. For å realisere prosjektet har SNSK behov for inntil 90 mill. kroner i ny egenkapital og lån på inntil 110 mill. kroner.

Ekstern finansiell rådgiver har vurdert et eventuelt kapitalbidrag. Rådgivere har bekreftet at prosjektet kan forventes å gi en forretningsmessig avkastning, samt at en finansieringsløsning med 90 mill. kroner i ny egenkapital anses hensiktsmessig.

Regjeringen vektlegger at styret og ekstern rådgiver viser til at prosjektet forventes å gi en markedsmessig avkastning. Videre vurderer regjeringen at prosjektet fremstår godt tilpasset SNSKs strategi og eksisterende bygningsportefølje samt at prosjektet vil kunne bidra til å fremme statens mål med eierskapet i SNSK. Regjeringen foreslår derfor at staten som eier stiller seg positiv til SNSKs henvendelse, og foreslår å tilføre kapital til SNSK på kommersielle vilkår. Dette innebærer en bevilgning på inntil 90 mill. kroner som ny egenkapital og inntil 110 mill. kroner som lån. Lånet vil bli gitt på markedsmessige betingelser og med pant i det nye bygget. Avdrag og renter vil på vanlig måte bli inntektsført i de årlige statsbudsjettene.

Oppsummering

Det foreslås en bevilgning på 524 mill. kroner på posten. Lånet til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS skal finansiere kjøpet av Hurtigruten Svalbards bygninger og nye lokaler til Svalbard folkehøgskole.

Post 95 (ny) Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Det vises til omtale under kap. 950, post 92 ovenfor. Det foreslås en bevilgning på 366 mill. kroner på posten til egenkapital til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, hvorav 276 mill. kroner til å finansiere kjøpet av Hurtigruten Svalbards byg-

ninger på Svalbard og 90 mill. kroner for å finansiere byggingen av nye lokaler til Svalbard folkehøgskole.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

Det foreslås å øke bevilgningen til tapsfond for innovasjonslån og landsdekkende garantier. Dette vil gi Innovasjon Norge mulighet til å utnytte tilsagnsrammene for lån og garantier fullt ut i 2021. Innovasjon Norge har i 2021 ikke samme mulighet som tidligere år til å benytte risikoavlastning fra Det europeiske investeringsfondet (EIF). Det er ikke anledning til å inngå nye eller utvidede avtaler uten deltakelse i InvestEU. Norsk deltakelse i InvestEU vil vurderes først fra 2022. Avtalen med EIF gjelder frem til sommeren 2021, og en av forutsetningene er at lån under avtalen skal være delutbetalt innen 1. juni 2021. Dette virker begrensende på Innovasjon Norges muligheter for å utnytte avtalen i 2021. I tillegg er det i dagens situasjon økt usikkerhet knyttet til fremtidige tap. Det er derfor nødvendig med en større tapsavsetning for innovasjonslån enn ordinært.

Økt tilgang på risikokapital vil bidra til å utløse mer kapital fra ordinære banker og kan gi bedre grunnlag for et bærekraftig og omstillingsdyktig næringsliv på lengre sikt.

Det foreslås at bevilgningen økes med 350 mill. kroner.

Post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Reiselivsnæringen er hardt rammet av koronapandemien. Omsetningen falt markant i 2020, som følge av smitteverntiltak og redusert sosial aktivitet. Innstramminger i nasjonale smitteverntiltak og nedstenging av enkeltregioner gjør at aktiviteten i reiselivet våren 2021 er om lag like lav som våren 2020.

Det er nærliggende å forvente at etterspørse-len etter norske reiselivstjenester vil ta seg opp når smitteverntiltak lettes på. Spørreundersøkelser viser at norgesferie er blitt mer populært blant nordmenn, og at Norge fortsatt oppleves som et attraktivt reisemål blant utenlandske turister. Samtidig vil det bli betydelig konkurranse om turistene internasjonalt, når reiserestriksjonene trappes ned. Det er viktig for norsk reiselivsnæring at Norge klarer å holde på sin markedsandel etter pandemien. Det er særlig viktig å beholde posisjonen i nærmarkedene, som Norge ventes å

gjenåpne for først, og som er norsk reiselivs klart største utenlandsmarked.

Økt markedsføring av Norge som reisemål kan generere flere utenlandske besøkende, noe som vil gi økt aktivitet og omsetning i norsk reiseliv. For enkeltbedrifter og deres ansatte kan dette være avgjørende. I tillegg kan et styrket markedsarbeid i regi av Innovasjon Norge ha flere positive effekter på lengre sikt. Strategisk merkevarebygging kan bidra til en høyere andel turister med høy kjøpekraft, som har lengre Norgesopphold og som reiser utenom høysesong. Det betyr økt verdiskaping per reisende og reduserte utfordringer mht. bærekraft. Regjeringen foreslår derfor økt internasjonal profileringen av Norge som reisemål i en overgangsperiode når innreiserestriksjonene til Norge er tilstrekkelig avviklet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner, øremerket internasjonal markedsføring av Norge som reisemål. Bruken av midlene forutsetter at innreiserestriksjonene til Norge er blitt tilstrekkelig lettet på, også for utenlandske fritidsreisende.

Post 75 Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76

Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva fikk i 2020 i oppdrag å utvikle konkurransearenaen Grønn plattform i samarbeid med Enova. Det ble samtidig varslet at regjeringen ville fremme forslag om å bevilge til sammen 1 mrd. kroner til ordningen for årene 2020–2022. Grønn plattform er en felles inngang til virkemiddelapparatet for grønne prosjekter. Formålet er å fremme bærekraftig omstilling gjennom å se hele løpet fra forskning, kommersialisering og til markedsintroduksjon i sammenheng. Grønn plattform bygger på etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte. Næringslivet og instituttene viser stor interesse for Grønn plattform.

Det foreslås å øke bevilgningen til Grønn plattform med 100 mill. kroner, fordelt med 60 mill. kroner til Innovasjon Norge, 30 mill. kroner til Forskningsrådet og 10 mill. kroner til Siva.

Bevilgningen under kap. 2421, post 75 foreslås økt med 60 mill. kroner.

Kap. 2426 Siva SF

Post 71 Tilskudd til testfasiliteter

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner til Grønn plattform under Siva SF. Det vises til omtale under kap. 2421, post 75.

Kap. 2429 Eksportkredittordningen

Post 71 Viderefakturerte utgifter

Bevilgningen dekker akkumulerte tap året etter at tapene inntreffer. Eksportkreditt hadde ingen tap i 2020, og bevilgningen på posten kan dermed reduseres fra 200 000 kroner til 0.

Kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 02 Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter

Det vises til omtale under kap. 900, post 26. Bevilgningen foreslås redusert med 7,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på post 03.

Post 03 (ny) Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard

Det foreslås en bevilgning på 7,7 mill. kroner i leieinntekter fra grunneiendom på Svalbard. Videre foreslås en merinntektsfullmakt knyttet til posten, jf. omtale under kap. 900, post 26 og forslag til romertallsvedtak.

Post 70 (ny) Garantipremie fra garantiordning luftfart

Regjeringen etablerte i mars 2020 en lånegarantiordning for luftfarten på inntil 6 mrd. kroner for flyselskaper med norsk driftstillatelse. Inntekter under garantiordningen føres på kap. 3900, post 70. Det foreslås at bevilgningen settes til 30,2 mill. kroner, som tilsvarer premier for garantiene stilt til SAS og Airwing. Det tilrås ikke å inkludere premie fra Norwegian Air Shuttles garanti på 3 mrd. kroner, da selskapet gjennomgår rekonstruksjon og det ikke ventes innbetalt garantipremie.

Det foreslås en bevilgning på 30,2 mill. kroner.

Kap. 3902 Justervesenet

Post 01 Gebyrinntekter

Justervesenet har i en lengre periode måttet stanse eller begrense tilsynsvirksomheten og andre tjenester som følge av koronapandemien, noe som har medført en nedgang i etatens inntekter. Den samlede inntektssvikten for 2021 er foreløpig anslått til 5 mill. kroner. Justervesenet har utarbeidet retningslinjer for å kunne gjennomføre tilsyn og oppdrag med lavest mulig risiko for smittespredning. Dette har medført at deler av tilsyns-

virksomheten kan opprettholdes, og har bidratt til å begrense inntektsreduksjonen.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner.

Kap. 3903 Norsk akkreditering

Post 01 Gebyrinntekter og andre inntekter

Ved omregning til lønns- og prisnivå for 2021 ble Norsk akkrediterings inntektsbevilgning økt med om lag 800 000 kroner mer enn utgiftsbevilgningen. Med en slik inntektsbevilgning vil det ikke være mulig for etaten å overholde bestemmelsene i Finansdepartementets rundskriv R-112 om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 800 000 kroner.

Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 01 Gebyrinntekter

Omfanget av gebyrbelagte registreringer i Brønnøysundregistrene har økt mer enn det som lå til grunn for bevilgningsanslaget i Saldert budsjett 2021. Gebyrinntektene anslås nå til 545 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 24 mill. kroner.

Kap. 3912 Klagenemndssekretariatet

Post 01 Klagegebyr

Klagenemnda for offentlige anskaffelser betaler tilbake klagegebyr om bruddet i en klagesak «kan ha påvirket resultatet av konkurransen». Det anslås en økning i tilbakebetalinger og følgelig en reduksjon i inntektene fra klagegebyret.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 100 000 kroner.

Post 02 Refusjoner og andre inntekter

Det er besluttet å ikke gjennomføre KOFA-konferansen i 2021. Det foreslås derfor å redusere inntektsbevilgningen med 200 000 kroner, mot en tilsvarende reduksjon i utgiftene, jf. omtale under kap. 912, post 01.

Post 87 Overtredelsesgebyr

Posten gjelder overtredelsesgebyr for ulovlige direkteanskaffelser. Det er usikkerhet knyttet til

størrelsen på posten grunnet både antall og type saker. Det er i 2021 fakturert og innbetalt overtredelsesgebyr i flere saker enn opprinnelig anslått.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner.

Kap. 3917 Fiskeridirektoratet

Post 13 (ny) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner

Det er mottatt innbetalinger for konvertering av utviklingstillatelser på 22,2 mill. kroner.

Det foreslås å bevilge 22,2 mill. kroner på posten.

Post 22 Inntekter ordningen med fiskeforsøk og utvikling

Det er budsjettet med en inntekt på 4,8 mill. kroner i 2021. Fiskeridirektoratets siste anslag tilsier fangstinntekter på om lag 1 mill. kroner i 2021.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 3,8 mill. kroner, og at utgiftsbevilgningen på kap. 917, post 21 reduseres tilsvarende.

Kap. 3941 (nytt) Eksportstrategirådet

Post 01 Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter

Det foreslås en bevilgning på 50 000 kroner. Posten forutsettes benyttet til refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter. Det foreslås også en merinntektsfullmakt knyttet til posten, jf. omtale under kap. 941, post 01 og forslag til romertallsvedtak.

Post 02 Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter

Det foreslås en bevilgning på 10 000 kroner. Posten forutsettes benyttet til inntekter fra eksterne refusjoner og prosjektbidrag knyttet til gjennomføring av strategiske eksportfremmeprosjekter. Det foreslås også en merinntektsfullmakt knyttet til posten, jf. omtale under kap. 941, post 21 og forslag til romertallsvedtak.

Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 90 Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) ble i 2020 tilført 27 mill. kroner i lån fra

staten, jf. Prop. 24 S (2018–2019) og Innst. 109 S (2018–2019). Lånet ble gitt på markedsmessige vilkår. I henhold til låneavtalen vil staten i 2021 motta 480 000 kroner i renter og 870 000 kroner i avdrag. SNSK fikk også tilført lån i 2016. I 2021 utgjør renter og avdrag på dette lånet hhv. 3,6 og 2,7 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 870 000 kroner.

Kap. 5325 Innovasjon Norge

Post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Under Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning skal midler som ikke er bundet opp i tilsagn om tilskudd eller tapsfond for lån eller garantier ved utgangen av året, tilbakeføres. Tilsvarende skal også annullerte eller reduserte tilsagn om tilskudd ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn ble gitt tilbakeføres. Gjennom behandlingen av Prop. 45 S (2020–2021) ble det avklart at ekstraordinære bevilgninger i møte med pandemien ikke skulle omfattes av dette opplegget for tilbakeføringer. Det anslås at det vil bli tilbakeført 27,1 mill. kroner i 2021. Hele beløpet gjelder tilsagn fra 2017 som ikke ble realisert eller realisert i mindre omfang enn anslått knyttet til etablerertilskudd, gammel kondemneringsordning for skip og FRAM-prosjekter.

Det foreslås å øke bevilgningen med 22,1 mill. kroner.

Post 70 Låneprovisjoner

Innovasjon Norge betaler en låneprovisjon på 0,4 pst. av sine innlån i statskassen. Provisjonen innbetales etterskuddsvis. Låneprovisjon for 2020 som innbetales i 2021, utgjør i underkant av 67,6 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 2,4 mill. kroner.

Post 92 (ny) Låneordning for pakkereisearrangører – avdrag

Det foreslås en ny inntektspost til avdrag på lån til pakkereisearrangører som ble utbetalt i 2020. Det anslås at det vil bli innbetalt om lag 10 mill. kroner i 2021.

Det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner.

Kap. 5460 Eksportfinansiering Norge

Post 50 (ny) Tilbakeføring av tapsavsetning for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring ble etablert våren 2020 med varighet ut 2020. Målet med ordningen var å opprettholde tilbudet av kredittforsikring i en periode med særlig stor usikkerhet og opplevelse av økt risiko for tap. I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2021 ble ordningen forlenget frem til 30. juni 2021. Ordningen har fungert godt og sørget for et stabilt tilbud av kredittforsikring.

Situasjonen nå er annerledes enn våren 2020, og tapene på ordningen har vært svært små. Kredittforsikringselskapene på det norske markedet har nå signalisert at det ikke lenger vil være behov for statlig risikoavlastning for å opprettholde et tilfredsstillende tilbud av kredittforsikring. Ordningen foreslås derfor ikke videreført etter 30. juni 2021. Det foreslås at halvparten av tapsavsetningen, dvs. 810 mill. kroner av totalt 1,62 mrd. kroner, tilbakeføres til staten. Det gjøres en ny vurdering av tilbakeføring av tapsfond i forbindelse med nysalderingen.

Det foreslås en bevilgning på 810 mill. kroner.

Post 73 Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Inntektene for ordningen utgjør 58,5 pst. av premieinntektene fra kredittforsikringen som blir re-forsikret med statlige garantier, og kommer også fra gjenvinninger i forbindelse med erstatningsutbetalinger. Oppdaterte anslag tilsier at inntekter i forbindelse med re-forsikring vil utgjøre 116,4 mill. kroner i 2021.

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 1,6 mill. kroner.

Kap. 5574 Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet

Post 74 Fiskeriforskningsavgift

Fiskeriforskningsavgiften er på 1,35 pst. av førstehåndsomsættningen for villfisk. Fiskeridirektoratet har oppdatert prognosen for førstehåndsverdien fra norske fiskerier. Anslaget innebærer økte inntekter fra fiskeriforskningsavgiften på 18,7 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 18,7 mill. kroner.

Kap. 5612 Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Post 80 Renter

Det vises til omtale under kap. 3950, post 90. Det foreslås å øke bevilgning med 480 000 kroner.

Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge

Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen i påfølgende år. Netto rentemargin ble budsjettert til 21 mill. kroner. Det faktiske beløpet ble 22,4 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,4 mill. kroner.

Post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Det er satt et krav om at Innovasjon Norges egenkapitalandel for lavrisikolåneordningen skal være på 10,5 pst. Alt overskytende overskudd når egenkapitaldekning på 10,5 pst. er nådd, skal tilbakeføres til staten. Overskuddet for 2020 ble budsjettert til 100 mill. kroner, mens årsregnskapet viser et overskudd på om lag 91,1 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 8,9 mill. kroner.

Kap. 5656 Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning

Post 85 Utbytte

Basert på opplysninger fra selskapene anslås det at de samlede utbytteinntektene i 2021 blir 19,4 mrd. kroner, mot 17,3 mrd. kroner i Saldert budsjett 2021, jf. tabellen under. Utbytte fra de børsnoterte selskapene anslås å bli om lag 14,8 mrd. kroner.

Anslag for utbytter fra de børsnoterte selskapene er basert på styrenes forslag til utbytte for regnskapsåret 2020 og planlegges utbetalt i 2021. Anslagene er basert på offentlig tilgjengelig informasjon. For DNB er det lagt til grunn en videreføring av annonsert utbytte for 2019 til utbetaling i 2021 på 8,40 kroner per aksje. Det er ikke lagt til grunn ytterligere utbytte fra DNB, selv om det til

generalforsamling i 2021 vil foreslås en fullmakt til å betale ut opptil 9 kroner per aksje for regnskapsåret 2020. En eventuell utbetaling vil i så fall bli bestemt av styret i perioden fra oktober 2021 til ordinær generalforsamling 2022. Staten eier ikke lenger aksjer i Entra ASA og får følgelig ikke utbytte fra dette selskapet i 2021.

Utbyttene fra de unoterte selskapene anslås til å bli til sammen 4,6 mrd. kroner, mot 3,1 mrd. kroner i Saldert budsjett 2021. Utbytteanslagene er usikre, avhengig av selskapenes endelige regnskapstall for 2020 og selskapenes utvikling. Endringene i utbyttene skyldes bedre resultater og/eller utsikter enn tidligere antatt. Som det fremgår av Tabell 2.4 er det større endringer i utbytteanslagene for Mesta, Nammo, Posten Norge og Statkraft. For Argentum er anslått utbytte betalt i 2021 økt fra 0 til 200 mill. kroner. Økningen skyldes den gode utviklingen selskapet har hatt gjennom særlig siste del av 2020 og at selskapet fremstår å ha klart seg relativt godt gjennom koronapandemien. Den siste tids generelt positive verdiutvikling for ikke-børsnoterte selskaper understøtter dette.

Det foreslås at bevilgningen økes med 2 055,7 mill. kroner.

Andre saker

Forbedringer av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Bakgrunn

Regjeringen satte i 2018 i gang en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Formålet er å få mest mulig verdiskaping og lønnsomme, bærekraftige arbeidsplasser ut av de betydelige midlene som virkemiddelapparatet rår over. Ryddige grenseflater, avklarte roller og et godt samspill mellom virkemidlene er avgjørende for at bedriftene skal få et godt og brukervennlig tilbud.

Områdegjennomgangen ble ferdigstilt i januar 2020 og de eksterne konsulentene ga en rekke anbefalinger om innretning og organisering av virkemiddelapparatet. Arbeidet er utført av Deloitte med underleverandørene Oxford Research og Menon Economics, samt danske Struensee. Berørte aktører, fylkeskommuner og andre interessenter har vært involvert i arbeidet gjennom møter, intervjuer og foreleggelse av rapportutkast.

Som følge av situasjonen og omstendighetene rundt koronapandemien har ikke oppfølgingen av områdegjennomgangen hatt planlagt fremdrift.

Tabell 2.4 Utbytteanslag

	Saldert budsjett 2021	Revidert budsjett 2021	Endringsbeløp
<i>Børsnoterte selskaper:</i>			
Akastor ASA	0,0	0,0	0,0
Aker Solutions ASA	0,0	0,0	0,0
DNB ASA	4 835,7	4 427,8	-407,9
Entra ASA	70,5	0,0	-70,5
Kongsberg Gruppen ASA	225,0	720,1	495,1
Norsk Hydro ASA	886,1	886,1	0,0
Telenor ASA	6 772,3	6 797,0	24,7
Yara International ASA	1 479,6	1 941,9	462,3
<i>Unoterte selskaper:</i>			
Ambita AS	0,0	2,9	2,9
Argentum Fondsinvesteringer AS	0,0	200,0	200,0
Baneservice AS	8,7	25,5	16,8
Eksporthfinans ASA	0,0	6,6	6,6
Electronic Chart Centre AS	0,0	4,1	4,1
Flytoget AS	0,0	0,0	0,0
Investinor AS	0,0	0,0	0,0
Mantena AS	0,0	0,0	0,0
Mesta AS	0,0	30,0	30,0
Nammo AS	50,0	105,6	55,6
Nysnø Klimainvesteringer AS	0,0	0,0	0,0
Posten Norge AS	0,0	560,0	560,0
SIVA SF	16,3	16,3	0,0
Statkraft SF	2 997,0	3 673,0	676,0
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	0,0	0,0	0,0
Sum	17 341,2	19 396,9	2 055,7

Regjeringen har prioritert arbeidet med krisehåndteringen og har vært opptatt av at de næringsrettede virkemiddelaktørene har fått prioritere de mange næringsrettede krisetiltakene. Nedenfor er en kort oppsummering av de viktigste endringene som er igangsatt så langt og forslag fra regjeringen om ytterligere tiltak. Regjeringen vil komme tilbake med en mer samlet rede-

gjørelse for oppfølging av områdegjennomgangen i statsbudsjettet for 2022.

Oppfølging av anbefalingene

Overordnet peker konsulentene på at virkemiddelapparatet er for komplekst og lite brukervennlig. Et fragmentert apparat gir også unødvendig

byråkrati og svekket kostnadseffektivitet, brukervennlighet, kvalitet og styrbarhet. Det pekes på at apparatet ikke er fleksibelt nok til å tilpasse seg omstillingstakten i næringslivet. For å adressere funnene anbefaler konsulentene at virkemiddelapparatet forenkles, med en mer helhetlig og overordnet styring av aktørene og et mer helhetlig system for evaluering av ordninger. Videre mener konsulentene at det er store muligheter for å effektivisere ressursbruken i dagens komplekse virkemiddelapparat, uten at måloppnåelsen reduseres. Det er da lagt til grunn at virkemiddelapparatet fortsatt skal kunne møte et spekter av ulike behov i næringslivet, og det er ikke foreslått endringer som skal begrense bredden i tilbudet eller formålene som dekkes.

Regjeringen slutter seg til konsulentenes beskrivelse av behovet for å gjøre virkemiddelapparatet mer brukervennlig, fremtidsrettet, styrbart og kostnadseffektivt. Regjeringen har lagt til grunn at tiltak for å følge opp områdegjennomgangen skal bidra til økt verdiskaping, eksport, omstilling og innovasjon, samt effektiv ressursbruk der man får mest mulig nytte for samfunnet for hver krone. Virkemiddelapparatet må gjøres mer omstillingsdyktig og fleksibelt slik at det kan møte endrede fremtidige behov i næringslivet.

Regjeringen har allerede startet på gjennomføring av noen forbedringer av virkemiddelapparatet. Dette gjelder blant annet sammenslåing av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og Eksportkreditt Norge AS til Eksportfinansiering Norge, jf. omtale under. Dette skal gjøre eksportfinansieringssystemet mer effektivt og gjøre tilbudet for næringslivet enklere. Regjeringen har også lansert Grønn plattform som bygger på sentrale anbefalinger om porteføljestyling og koordinering.

En hovedanbefaling var at virkemiddelapparatet bør forenkles, med en mer helhetlig og overordnet styring av aktørene og et mer helhetlig system for evaluering av ordninger. I tråd med konsulentenes anbefaling vil regjeringen i årene fremover komme tilbake med forslag som innebærer at virkemiddelapparatet vris mot større grad av brede, åpne virkemidler. Videre vil departementene legge opp til mer overordnet styring av aktørene. Etablering av en helhet system for evaluering av ordninger vil bidra til at regjering og Storting har bedre grunnlag for å vurdere hvilke tiltak som gir mest nytte og som bør prioriteres.

For å tydeliggjøre og rydde opp i eierskapsstrukturen i virkemiddelapparatet anbefalte konsulentene å at fylkeskommunens eierskap i Inno-

vasjon Norge overføres til Nærings- og fiskeridepartementet. Regjeringen mener en slik overføring ikke vil innebære en forbedring og har derfor besluttet å ikke foreslå endringer i det regionale eierskapet i Innovasjon Norge. For å øke fylkeskommunenes ansvar i næringspolitikken vil mobiliseringsdelen av FORREGION bli foreslått overført til fylkeskommunene fra 2022 og skal ses i sammenheng med regionale forskningsfond. Oppdragsgiveransvaret for FoU-program innen marin bioteknologi i Nord-Norge (Mabit) vil foreslås overført til Troms og Finnmark og Nordland fylkeskommuner og legges til kap. 553, post 61 på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett fra 2022.

Videre pekte konsulentene på delvis uklare grenseflater mellom Innovasjon Norge og Norges forskningsråd. Det ble anbefalt å ha en tydeligere rollefordeling mellom virkemiddelaktørene og etablerte samarbeidsmekanismer for å bedre utnytte og koble virkemidlene på en god måte. For å følge opp anbefalingen vil regjeringen foreslå å samle virkemidler for etablerere i Innovasjon Norge. Ordningen for studententreprenørskap (StudENT) vil bli foreslått flyttet fra Forskningsrådet til Innovasjon Norge fra 2022. Innovasjon Norge vil videre få i oppdrag å sørge for at de ulike ordningene rettet mot etablerere fungerer godt sammen. Regjeringen vil komme tilbake med nærmere omtale av dette i statsbudsjett for 2022.

Konsulentene pekte på at virkemiddelapparatet er for komplekst og det kan oppleves som krevende for brukerne å finne frem i, samtidig som det bidrar til unødvendig ressursbruk. For å øke brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet skal Innovasjon Norge ta rollen som felles førstelinje for virkemiddelapparatet, inkludert henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Førstelinetjenesten skal ha både en felles digital front og en fysisk tilstedeværelse. Innovasjon Norge jobber med å utvikle denne tjenesten i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet, og har igangsatt planleggingsarbeid for en pilot.

Konsulentene anbefalte å overføre en rekke virkemidler og aktører til Innovasjon Norge. For å kunne tilby et enklere og mer oversiktlig virkemiddelapparat for brukerne, se innovasjonsvirkemidlene bedre i sammenheng og videreutvikle dagens virkemiddelportefølje mer effektivt, foreslår regjeringen å overføre Sivas programvirksomhet til Innovasjon Norge. Denne programvirksomheten bør videreutvikles rundt kompetansemiljøet som allerede finnes i Trondheim. Sivas eierskap i innovasjonsselskaper overføres til kom-

muner, fylkeskommuner eller andre aktuelle aktører som i dag allerede er inne på eiersiden sammen med Siva. Samtidig foreslås eierskapet til inkubasjonsprogrammet overført fra Nærings- og fiskeridepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget vedrørende Sivas eidsvirkningsvirksomheten i forslag til statsbudsjett for 2022.

Områdegjennomgangen peker på at området for innovative offentlige anskaffelser er fragmentert, samtidig som det anbefales at metoden innovative anskaffelser bør videreføres. Regjeringen har vurdert ulike måter å organisere arbeidet på fremover basert på anbefalingen fra områdegjennomgangen og høringsinnspillene som er kommet. Samlet sett vurderes det at dagens organisering av Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP) fungerer godt, og at det er fare for uklarheter hvis det gjennomføres større endringer. Regjeringen vil ikke foreslå endringer i det statlige tilskuddet til LUP, men jobbe for at virkemidlet fungerer godt i samspill med resten av virkemiddelapparatet.

Regjeringen har også gjort endringer i strukturen og mandatene for egenkapitalvirkemidlene, for å bedre næringslivets kapitaltilgang, etter anbefalinger fra Kapitaltilgangsutvalget. Investinor fikk i 2020 et nytt fleksibelt mandat for investeringer gjennom matching og fond-i-fond, som bygges opp gjennom årlige bevilgninger. Investinor har også overtatt Innovasjon Norges rolle i oppfølgingen av pre-så Kornfond, såkornfond og Koinvesteringsfondet for Nord-Norge. Disse endringene er i tråd med konsulentenes anbefalinger i områdegjennomgangen. I Statsbudsjettet for 2020 ble det foreslått flere endringer for Investinor, herunder at nyinvesteringer innenfor det opprinnelige mandatet skulle opphøre, med unntak for investeringer innen skog- og trenæringene. Forslaget ble ikke vedtatt under Stortingets behandling av budsjettet, jf. Innst. 8 S (2019–2020), hvor flertallet ba «regjeringen avvente ytterligere endringer i Investinors mandat til virkemiddelgjennomgangen er avsluttet.» Regjeringen vurderer likevel at det ikke bør gjøres endringer for Investinors direkteinvesteringsmandat nå og anbefalingen fra områdegjennomgangen om å avvike direkteinvesteringsmandatet følges således ikke opp. Nærings- og fiskeridepartementet ser behov for å oppdatere føringene for selskapet i tråd med utviklingen i statsstøttereglene og vil komme tilbake til dette i statsbudsjettet for 2022.

Effektiviseringsmål

Områdegjennomgangen har pekt på et betydelig potensial for mer effektiv ressursbruk i det næringsrettede virkemiddelapparatet. Regjeringen vil sette konkrete effektiviseringsmål for enkelte av aktørene. Deler av gevinstene kan hentes ut ved å gjøre enklere grep som å sette ut regnskap, lønn og IKT-drift, samt etablere felles førstelinje. Å realisere større effektiviseringsgevinster vil kreve vesentlig oppmerksomhet og innsats fra eiere, oppdragsgivere og aktørene selv.

Innovasjon Norge er den største og mest komplekse aktøren i apparatet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2022 med nærmere beskrivelser, konkrete vurderinger og forslag til effektiviseringsmål.

Sammenslåing av GIEK og Eksportkreditt Norge gir gode muligheter for å realisere effektiviseringsgevinster. Regjeringen har satt et effektiviseringsmål på 60 mill. kroner for den nye, sammenslåtte enheten Eksportfinansiering Norge. Det legges opp til at gevinstene skal realiseres fra 2023. Regjeringen mener, basert på blant annet erfaringer med virksomhetene, rapportering, innledende kartlegginger av synergier og eksterne rapporter, at dette er et realistisk innsparingsmål som følge av sammenslåingen og at dette vil ivareta Eksfins oppdrag på en god måte. Tilbudet til næringslivet skal videreføres som i dag.

Regjeringen vil også sette effektiviseringsmål for Forskningsrådet. Det vises til omtale under Kunnskapsdepartementet.

Nærmere om sammenslåing til Eksportfinansiering Norge

I områdegjennomgangen anbefalte konsulentene en sammenslåing av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og Eksportkreditt Norge AS. Disse organisasjonene har en rekke felles kompetanse og prosesser, som gjør at en konsolidering ble vurdert å utgjøre en mer kostnadseffektiv modell for eksportfinansieringen. I Prop. 1 S (2020–2021) varslet regjeringen at den i 2021 vil slå sammen disse aktørene til en ny eksportfinansieringsetat. Den nye virksomheten skal være en forvaltningsbedrift, og navnet er Eksportfinansiering Norge (kortform Eksfin). Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Finansieringstilbudet til næringslivet vil bli videreført som i dag, og Eksfin skal overta forvaltningen av ordningene som i dag forvaltes av GIEK og Eksportkreditt Norge. Tilbudet

skal fortsatt være et supplement til kommersiell finansiering, og Eksfin skal fortsatt kunne samfinansiere med andre aktører, med lån og/eller garantier. Staten vil fortsatt være ansvarlig for alle forpliktelser som pådras eller er pådratt under ordningene. Sammenslåingen vil gjennomføres som virksomhetsoverdragelser fra hhv. GIEK og Eksportkreditt Norge til Eksportfinansiering Norge. Sammenslåingen gjennomføres mellom to likeverdige parter.

Regjeringen er opptatt av at låne- og garanti-virksomheten skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping gjennom å støtte opp om og utløse verdiskapende eksport. For å lykkes med å øke verdiskapende eksport trengs det konkurransedyktige eksportører. Eksportfinansieringsordningene er viktige virkemidler for at norske eksportører og potensielle eksportører kan gi tilsvarende like gode tilbud om lån og avlastning av risiko knyttet til finansiering av eksporttransaksjoner som eksportører i konkurranserelevante land. Ordningene er et supplement til markedet. For å bidra til verdiskaping på lengre sikt står bærekraft og omstilling sentralt. Bærekraft er et viktig element i verdiskaping på lang sikt, fordi ikke-bærekraftig verdiskaping vil svekke mulighetene til å skape verdier i fremtiden. Lønnsom omstilling styrker konkurransekraften både i den enkelte bedrift, i næringen og i økonomien på sikt. Ordningene som Eksfin forvalter skal i hovedsak støtte opp om eksportører, mens de som mottar lån og/eller garanti i hovedsak er kjøperen eller kjøperens bank. Samfunns målet for Eksfin vil være størst mulig verdiskapende eksport, og brukermålet konkurransedyktige eksportører. Formålet med Eksportfinansiering Norge vil være effektiv forvaltning av finansieringsordninger for verdiskapende eksport.

Første halvår 2021 forvaltes garantiordningene og eksportkredittordningen av henholdsvis GIEK og Eksportkreditt Norge AS. I andre halvår 2021 vil alle ordningene forvaltes av Eksportfinansiering Norge. I den forbindelse foreslås betegnelsen på kap. 2460 og 5460 endret fra Garantiinstituttet for eksportkreditt til Eksportfinansiering Norge.

Etter regjeringens beslutning om å slå sammen GIEK og Eksportkreditt Norge har involverte parter arbeidet med å sørge for en god sammenslåingsprosess og overgang til Eksfin. Nærings- og fiskeridepartementet har oppnevnt et interimsstyre for sammenslåingsprosessen som skal sørge for at en sammenslått virksomhet er operativ fra 1. juli 2021. GIEK og Eksportkreditt Norge har bidratt i interimsstyret og Nærings- og

fiskeridepartementet sine prosesser. Påløpte omstillings- og integrasjonskostnader i sammenslåingsprosessen har blitt dekket innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Etter sammenslåingen skal både GIEK og Eksportkreditt Norge utvikles. Eksportfinansiering Norge vil overta rapporteringen for låne- og garantiordningene for hele 2021. GIEK vil avlegge et halvårsregnskap for første halvår 2021, for driften av virksomheten. Dette vil også inngå som del av Eksfins regnskapspresentasjon for 2021. Eksportkreditt Norge AS vil avlegge et avsluttende regnskap i forbindelse med avviklingen av aksjeselskapet. Begge virksomheter vil avgi en sluttrapport med rapportering om status for ordningene og driften for første halvår. I forbindelse med virksomhetsoverdragelsene fra GIEK og Eksportkreditt Norge 1. juli vil eiendeler, rettigheter, forpliktelser, kontrakter og låneavtaler mv. overføres til Eksfin. For enkelte avtaler, inklusive låne- og garantiavtaler, vil formaliteter kunne innebære at avtalene vil stå i GIEK og Eksportkreditt Norges navn i en kortere periode også etter 1. juli 2021.

I statsbudsjettet for 2021 er det bevilget midler til drift for hele året, til forvaltning av garantiordningene over kap. 2460, post 24.2 Driftsutgifter, og til forvaltning av eksportkredittordningen over kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 70 Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS. Bevilgning til forvaltning av garantiordningene foreslås videreført på post 24. Fremover foreslås også midler til forvaltning av eksportkredittordningen bevilget over kap. 2460, post 24. Siden det er usikkerhet om fordelingen av bevilgningsbehovet til forvaltningen av eksportkredittordningen mellom Eksportkreditt Norge i første halvår og Eksportfinansiering Norge i andre halvår foreslås en fullmakt til Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 til å overføre resterende midler som allerede bevilget over kap. 2429, post 70, til Eksportfinansiering Norge, jf. forslag til romertallsvedtak.

Videre foreslås det ut fra praktiske hensyn og for kontinuitet at Nærings- og fiskeridepartementet får en generell fullmakt til å overføre fullmakter som er gitt til GIEK og Eksportkreditt Norge gjennom stortingsvedtak for 2021, til Eksportfinansiering Norge, jf. forslag til romertallsvedtak.

Lån til såkornfond

Ved behandlingen av Prop. 117 S (2019–2020) hadde ikke Stortinget merknader til at regjeringen kunne forlenge lån til enkelte forvaltningsmiljøer av såkornfond. Det ble lagt til grunn at en

utsettelse måtte klareres med EFTAs overvåkingsorgan ESA. Investinor fikk i vår fullmakt til å forlenge lån i den grad de private investorene gjør det samme og på samme vilkår som de private. Det ble dermed ikke funnet nødvendig å klarere fullmakten med ESA.

Skipsfinansieringstilbudet

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 783 (2019–2020) av 19. juni 2020:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2021 med en vurdering av om skipsgarantiordningen bør forlenges ut over den treårige prøveperioden 2018–2020, herunder vurdere økt løpetid.»

Det vises også til at næringskomiteen i Innst. 8 S (2020–2021) ba om at rapporteringen ikke avsluttes, men at behovet for ytterligere forlengelse vurderes i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021.

Skipsfinansieringstilbudet består av lån fra Eksportkreditt Norge (Eksportkreditt) og garantier fra Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) for langsiktig finansiering av skip produsert ved verft i Norge som skal brukes i Norge. Formålet med skipsfinansieringstilbudet er å bidra til at redere i Norge oppnår finansiering på markedsmessige vilkår og dermed medvirke til økt aktivitet for skipsverft i Norge. Tilbudet ble innført som en midlertidig ordning for årene 2018–2020 og ble, i lys av usikre markedsførhold som følge av koronakrisen, deretter videreført ut 2021.

Per 31. desember 2020 hadde Eksportkreditt utbetalt syv lån for til sammen 1,2 mrd. kroner, mens GIEK hadde utstedt garantier og tilbud om garanti for til sammen 1,6 mrd. kroner. Fordi GIEK og Eksportkreditt finansierer sammen med andre aktører, er verdiene av verftskontraktene vesentlig høyere. Kontraktene utløser også betydelige leveranser fra norske underleverandører.

Regjeringen vurderer at det ikke er vesentlig endring i forholdene som lå til grunn for beslutningen om å videreføre ordningen i 2021. Regjeringen vil fortsette å følge med på utviklingen og vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2022.

Rullerende MTB (RMTB)

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 72 (2020–2021) av 12. november 2020:

«Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med rullerende MTB, og legge fram en sak for Stortinget innen utløpet av fristen for behandlingen i vårsesjonen 2021, med sikte på å innføre en prøveordning som skal bidra til økt bearbeiding og verdiskapning.»

Kommersielle matfisktillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret er antallsbegrenset og tildeles i tildelingsrunder etter trafikklyssystemet. Hver tillatelse er avgrenset i maksimal tillatt biomasse (MTB), dvs. hvor mange tonn fisk oppdretter kan ha stående i sjø til enhver tid. Rullerende MTB (RMTB) innebærer at det i stedet for et fast MTB-tak gjennom året kan holdes en større biomasse i sjøen deler av året (når tilveksten er best) mot at det holdes mindre biomasse andre deler av året (når tilveksten er lav). I snitt skal den stående biomassen ikke overstige tillatelsens MTB.

I Innst. 60 S (2020–2021) er det blant annet lagt vekt på at *«de minste havbruksselskapene ikke i samme grad som de store aktørene har mulighet til å utnytte tildelt biomasse med produksjon jevnt fordelt gjennom året. ... Flertallet ... mener at eventuell innføring av en ordning med en form for variabel MTB må utredes grundig med tanke på eventuelle negative miljøkonsekvenser. Det vil ikke være i tråd med en omforent målsetting om bærekraftig vekst i havbruksnæringen hvis innføring av variabel MTB vil medføre økt miljøbelastning og redusert dyrevelferd.»*

RMTB kan innrettes på ulike måter, men vil etter regjeringens syn gi enkeltoppdrettere større fleksibilitet og bedre muligheter til å tilpasse produksjonen til egne forutsetninger. Dette vil generelt gi muligheter for økt produksjon, særlig for dem som i dag utnytter MTB minst effektivt. En utredning fra 2013, som fremdeles er relevant, viste at innføring av RMTB på det tidspunktet ga muligheter for en volumvekst på kort sikt på opp mot 15-20 pst. Dersom det ble lagt til grunn at nåværende MTB-system ble utnyttet mer optimalt, fremgår det av utredningen at potensialet for volumvekst er mer beskjedent, om lag 5 pst. Videre viste utredningen at innføring av RMTB trolig ville ha liten effekt på bearbeidingsgraden. Det skyldes at det vil være rasjonelt for den enkelte oppdretter å optimalisere sin egen drift gjennom høyest mulig produksjon, dvs. gjennom å ha høy biomasse i den beste tilvekstperioden på høsten. Selskaper som i større grad kontrollerer hele verdikjeden sin, kan tenkes å ville prioritere å spre uttaket av fisk over en lengre periode for å sørge for et mer jevnt produksjonsmønster. Om dette vil medføre en høyere grad av bearbeiding,

er usikkert og avhengig av en rekke faktorer, herunder hva som er mest lønnsomt.

Regjeringen vil bemerke at RMTB gir rom for økt biomasse og at mer fisk kan holdes i sjøen over et lengre tidsrom. Biomasse og tetthet er drivere for infeksjose sykdommer (inkludert lakselus), fordi infeksjose sykdommer smitter lettere mellom vertene når vertsantallet og/eller tettheten øker. Når både biomassen, tettheten og håndteringshyppigheten øker i en periode som allerede er utfordrende for fiskehelsen og -velferden, kan resultatet bli økt dødelighet, økt forekomst av sykdom og svekket fiskevelferd. I tillegg kan det gi økt lakseluspåvirkning på vill laksefisk. Rømmingsrisiko er ikke i samme grad koblet til størrelsen på biomassen, men sannsynlighet for rømming er i vesentlig grad knyttet til antall arbeidsoperasjoner. Antall arbeidsoperasjoner vil påvirkes av behovet for eksempelvis avlusning, som igjen vil kunne påvirkes av økt biomasse.

Stortinget har vedtatt at trafikklyssystemet skal være det primære verktøyet for vekst i norsk lakseoppdrett. RMTB vil foruten å gi vekstmuligheter utenfor trafikklyssystemet også representere et uforutsigbart element i trafikklyssystemet og bidra til et mer komplisert forvaltningssystem.

Samlet sett er ulempene ved en prøveordning ikke uvesentlige, og regjeringen mener det kan være utfordrende å realisere RMTB under de forutsetninger som Stortinget har skissert med hensyn til bearbeiding, fiskevelferd og miljøbelastning, som gjengitt ovenfor. Gitt anmodningsvedtakets utforming, vil regjeringen likevel sende forslag til en mulig prøveordning med RMTB på alminnelig høring. Rammene for forslaget skisseres nedenfor.

Forslaget som sendes på høring, innebærer en 5-årig prøveordning med RMTB. Prøveordningen avgrenses slik at aktørene som deltar ikke kan ha felles biomassetak på tvers av produksjonsområder. Fordi samtlige av Nærings- og fiskeridepartementets fagmiljøer i 2013 vurderte at RMTB ville kunne medføre betydelige utfordringer med hensyn til blant annet lakselus, og at denne vurderingen i 2020 ble opprettholdt av styringsgruppen for trafikklyssystemet, vil ordningen avgrenses til et begrenset antall grønne produksjonsområder. Det vil si områder der miljøsituasjonen med hensyn til lakselus er ansett som akseptabel. Regjeringen ser det som naturlig at hvilke områder som skal omfattes, ses i sammenheng med den kommende fargeleggingen av produksjonsområder etter trafikklyssystemet. Regjeringen legger ikke opp til at ordningen skal forbeholdes mindre aktører, da dette mest sannsynlig vil undergrave Stortingets

formål om økt bearbeiding, noe som i all hovedsak forstås av enkelte større, vertikaltintegreerte selskaper. For å redusere sannsynligheten for uakseptable konsekvenser for miljø, fiskehelse og -velferd vil det settes et makstak for overskridelse av tillatelsens MTB om høsten. Det vil også settes et makstak som er under tillatelsens pålydende om våren. Innenfor makstakene står oppdretter fritt til å utnytte MTB så fremt utnyttelsen ikke overstiger tillatelsens MTB i snitt over ett kalenderår.

Noen forslag til alternative tak som kan presenteres i en høring fremgår av figuren under. Det vil være et årlig tilsynsgebyr på 12 000 kroner tilknyttet prøveordningen. Ordningen evalueres etter prøveperioden.

Etter at den alminnelige høringen er gjennomført, vil eventuelle forskrifter fastsettes på vanlig måte.

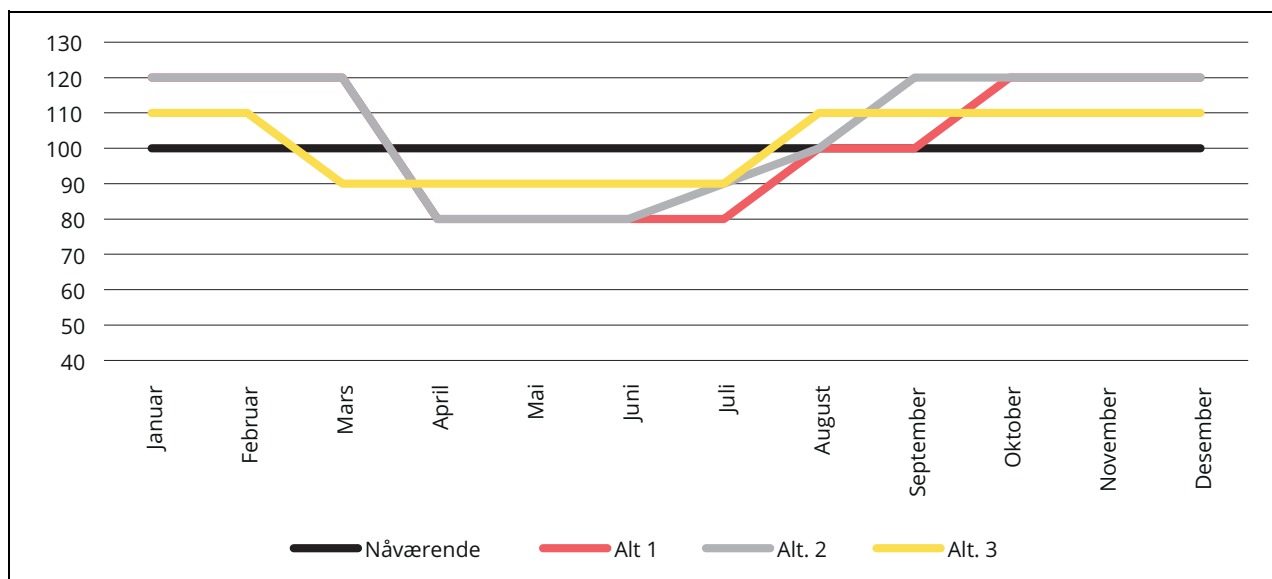
Dersom den endelige utformingen av ordningen viser et vesentlig potensial for volumvekst, bør det tas et vederlag for å delta i ordningen. Et ev. vederlag for ordningen vil fastsettes etter at høring av relevant regelverk er gjennomført og en endelig utforming av ordningen er ferdigstilt.

Redusert gjennomføringsperiode for oppryddingen i Svea og Lunckefjell

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) er ansvarlig for oppryddingen av den tidligere kullvirksomheten i Svea og Lunckefjell på Svalbard. Det overordnede målet for oppryddingsprosjektet er at prosjektet skal gjennomføres så kostnadseffektivt som mulig innenfor de rammene som miljømyndighetene har satt.

I Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet fremgår oppdaterte anslag for totalkostnaden for prosjektet og at kvalitetssikrer hadde beregnet den totale kostnads- og styringsrammen for prosjektet til hhv. 2 143 mill. kroner og 1 886 mill. kroner (2020-prisnivå). Stortinget sluttet seg også til en kostnadsramme (P85) for oppryddingens siste fase (fase 2B) på 1 305 mill. kroner og en styringsramme (P50) på 1 091 mill. kroner. Videre fremgikk det at fase 2B ville starte opp i 2021, og at gjennomføringsperioden for denne fasen var beregnet til å ta om lag fire år.

Gjennomføringsperioden for prosjektet er en betydelig kostnadsdriver, ettersom de faste byggerkostnadene er en av de største kostnadskomponentene i prosjektet. Dette skyldes at disse omfatter opprettholdelse av all infrastruktur i Svea inkludert lønnskostnader for driftspersonell, innleie av servicetjenester, persontransport med inn-

Figur 2.1 Alternative profiler¹

¹ Viser forslag til MTB-profiler som kan inngå i en høring av en ev. prøveordning. Merk at alternativ 2 er likelydende med alternativ 1 fra oktober til juni. Merk videre at y-aksen starter på 40 pst.

leid fly, brann- og redningstjenester og kost og losji. SNSK utarbeidet i januar 2021 en revidert fremdriftsplan som viser at det er mulig å ferdigstille hele prosjektet høsten 2023, dvs. et års kortere gjennomføring enn tidligere anslått. Foreløpig anslås dette å redusere kostnaden med 150 mill. kroner.

Med bakgrunn i det overordnede målet om at oppryddingsprosjektet skal gjennomføres så kostnadseffektivt som mulig legges det opp til at prosjektet ferdigstilles høsten 2023. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppdaterte kostnadsanslag og fremdriftsplan i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.

Utbytte – Statkraft

Regjeringen varslet i Prop. 129 S (2016–2017) en ny langsiktig utbytteforventning for Statkraft, og at den nye forventningen i utgangspunktet skulle gjelde for en femårsperiode. Det ble da etablert en todelt utbyttmodell med en forventning om 85 pst. utbytte fra Statkrafts norske vannkraftvirksomhet og 25 pst. utbytte fra den øvrige virksomheten. I tillegg ble det innført noen tekniske endringer i beregningen av utbyttegrunnlaget som knytter utbyttegrunnlaget tettere opp til Statkrafts kontantstrøm. Regjeringen legger nå opp til en videreføring av denne forventningen, med noen mindre justeringer, for en ny periode, gjeldende fra og med inneværende regnskapsår, det vil si fra og med statsbudsjettet 2022.

Som det fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019–2020), er statens begrunnelse for eierskapet i Statkraft å eie norske vannkraftressurser samt å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid.

Statkraft er i dag Europas største produsent av fornybar energi. Selskapet har siden 2017 vokst betydelig internasjonalt, og størsteparten av investeringene har blitt gjort i virksomheten utenfor norsk vannkraft. Samtidig har om lag 80 pst. av det totale utbyttet fra selskapet til staten de siste årene kommet fra selskapets norske vannkraftvirksomhet, noe som også må forstås på bakgrunn av en høyere utbytteandel for denne virksomheten. Frem mot 2026 er selskapets mål å vokse videre til å bli blant verdens ledende fornybarselskaper. Strategien består av fire pilarer: 1) Optimalisere og øke Statkrafts unike vannkraftportefølje og sikre verdifull fleksibilitet, 2) Intensivere rollen som utvikler av vind- og solkraft, 3) Utvide selskapets kundevirksomhet, og 4) Utvikle nye forretningsmuligheter. Planlagte investeringer fra 2020 til 2026 er brutto om lag 119 mrd. kroner og netto 73 mrd. kroner, jf. omtale av selskapets «build-and-sell-strategi» under. Investeringsplanene innebærer et betydelig økt investeringsnivå for selskapet. Om lag 35 mrd. kroner er forpliktet. Selskapet viser til at den norske vannkraftvirksomheten fortsatt er hovedprioritet. Selskapet legger også opp til å investere tungt i euro-

peisk og internasjonal sol- og vindkraft. Utenfor Europa legger selskapet opp til å styrke posisjonene sine i Sør-Amerika og India. Satsingene utenfor Europa innebærer i hovedsak høyere forventet avkastning, men også høyere risiko. Selskapet ser også muligheter for å oppnå høyere avkastning og investeringskapasitet gjennom resirkulering av kapital ved å selge seg ned i ferdigbygde anlegg utenfor den norske vannkraftvirksomheten («build-and-sell-strategi»). Dette synes per nå å være mest aktuelt i Europa. For å legge til rette for å oppnå selskapets ambisjoner mot 2026 anbefaler styret å videreføre dagens langsiktige utbytteforventning.

Det er ulike hensyn knyttet til statens eierskap i Statkraft. Som det også fremgår av Prop. 129 S (2016–2017) ble Statkraft etablert som et selskap gjennom utskilling av betydelige felles norske vannkraftressurser fra staten. Det er et viktig hensyn at avkastningen fra disse ressursene tilfaller fellesskapet. Dette skjer i en betydelig grad gjennom skattesystemet. Utbyttepolitikken for selskapet må imidlertid også forstås på denne bakgrunn. Investeringene som Statkraft gjør utenom norsk vannkraft bør derfor ikke ha et omfang som binder opp kontantstrømmen fra den norske vannkraftvirksomheten. På den annen side besitter Statkraft en betydelig industriell kompetanse innenfor fornybar energi. Statkraft har med den opparbeidede kompetansen med utgangspunkt i norsk vannkraft utviklet seg til et norsk fornybar-selskap av internasjonalt format med betydelige vekstmuligheter.

Regjeringen mener at en fortsatt todelt utbyttemodell med en relativt høy utbytteandel fra den norske vannkraftvirksomheten og en relativt lav utbytteandel fra den øvrige virksomheten vil ivareta statens ulike hensyn på en god måte også fremover. Dette vil legge til rette for fortsatt god tilgang på kapital og betydelig vekst internasjonalt. Med foreslått utbytteforventning forventes øvrig virksomhet mot slutten av perioden å utgjøre en omtrent like stor del av selskapets som norsk vannkraft, målt som andel av samlet netto overskudd. Etter denne perioden vil det være naturlig å vurdere den langsiktige utbytteforventningen på nytt.

På denne bakgrunn legger regjeringen opp til en videreføring av dagens langsiktige utbytteforventning for en ny periode på henholdsvis 85 pst. fra den norske vannkraftvirksomheten og 25 pst. fra øvrig virksomhet.

Regjeringen legger også opp til å videreføre de tekniske endringene som ble innført i 2017 og som koblet utbyttegrunnlaget tettere opp til sel-

skapets kontantstrøm. Det er kun kontantbaserte avhendelser som inngår i utbyttegrunnlaget, at det er mottatt utbytte fra de tilknyttede selskapene og ikke resultatandelen som inngår, og at det er betalbar skatt, og ikke utsatt skatt, som inngår i utbyttegrunnlaget. Det legges videre opp til at ev. transaksjoner over 5 mrd. kroner i utbyttesammenheng skal behandles særskilt når de oppstår. Dette med bakgrunn i at dette er transaksjoner av en betydelig størrelse som kan innebære strategiske endringer for selskapet. Det legges også til grunn at salg over 100 mill. kroner som skjer over flere år (inntil tre år) skal sees under ett. Dette for å bidra til at den faktiske verdiskapingen i slike transaksjoner blir reflektert i utbyttegrunnlaget, samtidig som hensynet til sammenhengen mellom selskapets kontantstrøm og utbyttegrunnlaget ivaretas.

Regjeringen vil også vise til at utbyttemodellen for Statkraft er relativt kompleks, blant annet som følge av at den søker å kombinere ulike hensyn på en god måte. På bakgrunn av dette er det viktig at det er god transparens i hvordan utbyttet beregnes. Regjeringen legger til grunn at det fremover blir større transparens i utbytteberegningen i Statkrafts noteverk i årsrapporten.

Fremtidig drift av Gruve 7

Det fremgår av eierskapsmeldingen at statens mål som eier i Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) blant annet er å gjennom drift av Gruve 7 bidra til at kraftverket i Longyearbyen har tilgang på stabil kullforsyning. Videre fremgår det at Gruve 7 skal ha effektiv drift.

I Saldert budsjett 2021 er det bevilget 40 mill. kroner i tilskudd til å dekke det anslåtte driftsunderskuddet i Gruve 7 i 2021. Det fremgikk i Prop. 1 S (2020–2021) at selskapet har anslått store årlige underskudd i årene fremover.

Regjeringen har gitt uttrykk for at kullkraftverket i Longyearbyen bør fases ut og erstattes av en sikrere og mer klimavennlig energiløsning. Når kullkraftverket fases ut, vil en sentral del av driftsgrunnlaget for Gruve 7 falle bort.

Gjennomføringen av ny energiløsning skal etter planen ses i sammenheng med lokale energitiltak i en helhetlig energiplan for Longyearbyen. Regjeringen tar sikte på å legge frem rammene for energiplanen i forbindelse med statsbudsjettet for 2022. Energiplanen skal utarbeides i forståelse med lokale myndigheter og samordne planer for utprøving og innfasing av fornybar energi og energieffektivisering.

Med bakgrunn i dette, og den økonomiske situasjonen til Gruve 7, besluttet styret i SNSK i februar 2021 at produksjonen i Gruve 7 skal opphøre og opprydding igangsettes så snart kullkraftverket i Longyearbyen er stengt ned. Det er ikke utsikter til at gruva kan drives videre lønnsomt eller med utgangspunkt i andre hensyn uten uforholdsmessig store kostnader. Regjeringen mener på denne bakgrunn at styrets beslutning om å avvikle kullgruva samtidig med at kullkraftverket avvikles synes hensiktsmessig.

SNSK har vært, og vil også fremover være, en sentral aktør på Svalbard. Regjeringen legger vekt på å ha en god prosess med alle berørte parter.

Forvaltning av Nordnesboder 3-8 i Bergen

Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet eier festetomter på Nordnes i Bergen (Nordnesboder 3-8). Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Statsbygg i oppdrag å taksere tomtene, som grunnlag for å vurdere videre forvaltning av disse tomtene.

Endret eierandel i Kongsberg Gruppen ASA

Ved Stortingets behandling av Prop. 118 S (2017–2018) ble det vedtatt at staten, gjennom en emisjon i Kongsberg Gruppen ASA, ville opprettholde sin eierandel på 50,001 pst. Staten var ikke oppmerksom på at et mindre antall aksjer eid av Kongsberg Gruppen ASA var unntatt i emisjonen. Statens eierandel økte derfor noe, fra 50,001 til 50,004 pst.

Regional tilstedeværelse for Eksportfinansiering Norge

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 764 (2020–2021) av 23. mars 2021:

«Stortinget ber regjeringen utrede en sterkere regional tilstedeværelse for Eksportfinansiering Norge ut fra en målsetting om sterkere regional tilstedeværelse i viktige eksportregioner, og komme tilbake til Stortinget med saken.»

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt) skal slås sammen til Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Eksfin vil være i drift i Oslo 1. juli 2021. Hensikten med Eksfin er å fremme eksport, og brukerne er både eksportører og kjøpere av norske eksportvarer og finnes over hele landet og i utlandet. Eksfin skal yte lån og garantier til kjøpere av

norsk eksport og vil overta en garantiportefølje på om lag 100 mrd. kroner hvor om lag halvparten er risikoutsatt og om lag 20 mrd. kroner skal tilbakebetales og gjenvinnes.

Regjeringen har merket seg at næringslivet ønsker mer kontakt med Eksfin og vurderer at det er positivt om brukerne i Norge opplever økt tilgjengelighet. Regjeringen har derfor besluttet at Eksfin skal etablere sterkere regional tilstedeværelse i viktige eksportregioner, inkl. regioner som har eksportmuligheter og vekstpotensial. Det skal være mulig å endre arbeidsstedene over tid for å imøtekomme endringer i det eksportrettede næringslivet. Dette er viktig for at Eksfin skal fortsette å bidra til omstilling.

I forbindelse med oppfølgingen av områdegjennomgangen legges det opp til at Innovasjon Norge skal være førstelinjetjeneste for virkemiddelapparatet og ha henvisningskompetanse. Regjeringen har også et mål å styrke samordningen i det eksportrettede virkemiddelapparatet. Det legges derfor opp til at Eksfins regionale tilstedeværelse skal samlokaliseres med Innovasjon Norge. Dette vil også redusere kostnadene.

Styret i Eksfin skal ha et helhetlig ansvar for organisasjonen. Den regionale tilstedeværelsen skal være en integrert del av virksomheten og fullmaktstrukturen som delegeres av styret. De ansatte på regionkontorene vil kunne jobbe på hele virksomhetens arbeidsfelt, og særlig følge opp kundekontakt, veiledning, følge utviklingen i næringslivet, kompetansebygging og kunnskapsoverføring til resten av organisasjonen.

Å bevare et sterkt fagmiljø i Eksfin er avgjørende. Opprettelse av regional tilstedeværelse betyr færre ansatte i Oslo og innhenting og oppbygging av kompetanse et annet sted. Dette må gjøres over tid og de ansatte skal ivaretas. I dag har GIEK og Eksportkreditt til sammen 140 ansatte, og det er forventet at dette vil reduseres som følge av sammenslåingen. Omstillingsprosessen i Eksfin er langt fra ferdig 1. juli 2021, og etaten skal samtidig opprettholde tilbudet til næringslivet, håndtere en risikoutsatt portefølje, samt forvalte flere ordninger knyttet til koronapandemien. Den tapsutsatte porteføljen innebærer en betydelig risiko for staten, og det er essensielt å bevare kapasitet for å følge opp denne. Det er viktig å finne riktig nivå på den regionale tilstedeværelsen for å utnytte de positive effektene, samtidig som en unngår negative konsekvenser og tap av viktig kompetanse for kontinuitet etter effektiviseringen.

Regjeringen legger derfor opp til at regional tilstedeværelse i første omgang skal etableres på

to steder med minimum to årsverk hver i løpet av første halvår 2022. Nærings- og fiskeridepartementet vil be Eksfin om å foreslå arbeidssteder for den regionale tilstedeværelsen innenfor de ovennevnte rammene. Anbefalingen skal se hen til kriteriene for utredning i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser. Eksfin kan oppskalere den regionale tilstedeværelsen allerede fra start dersom det vurderes som forsvarlig og ønskelig.

Regjeringen vil evaluere den regionale tilstedeværelsen og ev. endringer fra og med 2025. Evalueringen skal ta sikte på oppskalering til mellom 10 og 20 årsverk totalt for regional tilstedeværelse over tid. Det legges til grunn i evalueringen at det skal opprettholdes et sterkt fagmiljø i Eksfin samtidig som den skal se på balansen mellom antall steder og antall ansatte på hvert sted.

Anmodningsvedtaket anses med dette som oppfylt.

A-trygd for fiskere

Fiskernes dagpengeordning gir rett til dagpenger når rederiet må innstille driften, for eksempel som følge av karantenebestemmelser. I de tilfeller hvor rederiet må innstille driften som følge av mottaksstopp, vil man imidlertid ikke kunne kreve dagpenger uten at mannskapet sies opp og gjennomfører fire uker karenstid.

Med bakgrunn i en særlig krevende sesong, vurderer regjeringen fortløpende behovet for å endre reglene for dagpenger for fiskere, slik at mottaksstopp inkluderes i listen over forhold som utløser rett på dagpenger på gitte betingelser. Det vil kunne medføre økte utbetalinger over ordningen. Kostnaden vil dekkes av produktavgiften på førstehåndsomsetningen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i forbindelse med nysalderingen dersom situasjonen skulle gjøre en forskriftsendring nødvendig.

Opprydding Folldal

I svar på spørsmål nr. 1715 til skriftlig besvarelse om opprydding av gruveforurensning i Folldal opplyste næringsministeren at det ville komme en statusoppdatering til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021. Saken ble også debattert i Stortinget i forbindelse med behandling av Innst. 187 S (2020–2021).

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) forvalter på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet 15 hjemfalte bergverk, herunder eiendommer og gruverom

ved Folldal gruver. Restene etter gruvedriften forurenser området og elva Folla i bunnen av dalen. Nærings- og fiskeridepartementet har som grunneier fått pålegg fra miljømyndigheten om å iverksette tiltak med formål å redusere forurensningen. DMF har fått delegert oppgaven med å oppfylle pålegget.

DMF har over flere år arbeidet med å finne gode løsninger for å etterleve pålegget. Tiltak som har fungert godt andre steder, har vist seg å ikke ha like stor effekt i Folldal. Før det eventuelt iverksettes omfattende tiltak, har det vært viktig for DMF å høste erfaringer fra de omfattende prosessene.

Tildekking av bergveltene er det viktigste enkelttiltaket, men det er behov for at dette gjøres i kombinasjon med flere tiltak for at miljøpålegget skal kunne oppfylles. I 2020 gjennomførte DMF en mulighetsstudie for å utrede ulike muligheter for tildekking av områdene hvor det er varslet kulturminnevern. En utfordring er at tiltakene som anses å ha størst miljøeffekt, gir dårligst ivaretagelse av kulturminner. Det vil derfor måtte gjøres en avveining mellom disse hensynene.

Miljøutfordringen i Folldal er stor, og erfaringer så langt viser at det kalde og tørre klimaet i området byr på utfordringer. Gruveforurensning er generelt komplekse problemstillinger som krever skreddersydde løsninger og lokale tilpasninger. DMF har i 2021 startet arbeidet med en helhetlig tiltaksplan som skal beskrive prioriterte tiltak og løsninger. Det er ulike hensyn som avveies mot hverandre i denne saken, og kostnadene er usikre på nåværende tidspunkt.

DMF har anskaffet en prosjektleder til prosjektet om en helhetlig plan for miljøtiltak i Folldal, som startet i april 2021. Basert på helhetsvurderingen av tidligere utredninger og konkretisering av tiltak vil DMF gi sine anbefalinger til Nærings- og fiskeridepartementet. Det tas sikte på å konkretisere aktuelle tiltak i en helhetlig plan i løpet av 2021. Gjennomføring av tiltak avhenger av nødvendige tillatelser fra ulike myndigheter. Spørsmålet om finansiering vil håndteres i den ordinære statsbudsjettprosessen.

Nye retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel

Nærings- og fiskeridepartementet fastsatte 30. april 2021 nye retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel. Styret i de fleste unoterte selskaper med statlig eierandel skal nå legge frem mer utførlige og bindende retningslinjer for avstemming på generalforsamling, og rapportere

mer utførlig om godtgjørelsen som er tildelt. Dette skyldes at regelendringen i allmennaksjeloven og tilhørende forskrift, nå gjøres gjeldende for de fleste unoterte selskaper med statlig eierandel gjennom vedtektsendring. Endringen legger til rette for mer aktiv utøvelse av statens eiermyndighet på generalforsamling.

Andre vesentlige endringer er en tydeliggjøring av forventningen om åpenhet og hensynet til bærekraft, samt en utvidelse av virkeområdet til å gjelde hele konsernet for samtlige selskaper. Det er også tatt inn en ny forventning om adgang til å kreve tilbakebetalt resultatavhengig godtgjørelse som er tildelt på åpenbart feilaktig grunnlag eller villedende opplysninger. Innenfor en uendret totalramme for variabel lønn åpnes det for at bonus gjøres om til aksjeprogrammer (LTI) i børsnoterte selskaper. Det presiseres også at aksjeprogrammer for alle ansatte omfattes av statens retningslinjer når de benyttes av ledende ansatte. De grunnleggende forventningene, som at godtgjørelsene skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende, og at hensynet til moderasjon skal ivaretas, er videreført.

Retningslinjene følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

Håndtering av tapsavsetning til garantiordning for luftfart

Det vises til omtale av hybridlån og obligasjonslån til Norwegian Air Shuttle ASA i Prop. 79 S (2020–2021) under kap. 900, postene 90 og 91. Det fremgår der at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett ville komme tilbake til håndteringen av tapsavsetning til garantiordning for luftfart som følge av håndtering av denne i rekonstruksjonen. Saken er ikke kommet så langt at konsekvensene av dette er klarlagt. Regjeringen vil på egnet tidspunkt komme tilbake til Stortinget med en orientering om saken. Det vises for øvrig til en bredere omtale av luftfarten under Samferdselsdepartementet.

Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse

Regjeringen viser til anmodningsvedtak nr. 108 pkt. 35 (2016–2017) av 5. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen vurdere en ordning med mulighet for registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse etter modell fra Estland.»

Det er i Meld. St. 15 (2020–2021) varslet at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med status i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021. Det er tidligere vist til at oppfølging av vedtaket avhenger av løsningen for utstedelse av nasjonale ID-kort. Nasjonale ID-kort er nå innført. Nærings- og fiskeridepartementet arbeider nå sammen med Brønnøysundregistrene med å se på hvordan mulighetene er for å innføre en lignende modell som den estiske. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med ny rapportering i Prop. 1 S (2021–2022).

2.10 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Landbruks- og matdepartementet foreslår å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner. Dette er regjeringens bidrag til etableringen av en kampanje for å øke rekrutteringen av arbeidstakere med god kompetanse til mat- og måltidsbransjen. Rekrutteringskampanjen forankres i en prosjektgruppe som skal være bredt sammensatt med representanter fra bransjen, skole og skoleeier. Tiltaket er en viktig del av oppfølgingen av strategien for Matnasjonen Norge.

Landbruks- og matdepartementet foreslår videre en reduksjon på posten på 1,5 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1137, post 70. Reduksjonen gjelder teknisk flytting av midler i forbindelse med tilskudd til Mære landbruksskole og Stiftelsen Norsk Gastronomi.

Totalt foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1100, post 21 med 0,5 mill. kroner.

Kap. 1115 Mattilsynet

Post 01 Driftsutgifter

I 2020 ble det påvist skrantesyke på én rein også på Hardangervidda. Mattilsynet og Miljødirektoratet arbeider for å begrense og, om mulig, utrydde klassisk skrantesyke, og samtidig bevare villreinstammen på Hardangervidda. Direktoratene anbefaler at en rekke tiltak iverksettes i 2021. Det innebærer merutgifter for Mattilsynet knyttet til prøvetaking og analyser samt gjerder, skjerming av salteplasser og tilsyn med disse på Hardangervidda. Dette er tilsvarende tiltak som er satt inn til utbruddet i Nordfjella. Merutgiftene for Miljødirektoratet gjelder blant annet utgifter til merking av villrein, elg og hjort, minimums- og

strukturteiling av villrein og bistand til bestandsforvaltning av elg og hjort i kommuner rundt Hardangervidda. Utgiftene fordeler seg med 10 mill. kroner for Mattilsynet og 1,5 mill. kroner for Miljødirektoratet.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 11,5 mill. kroner.

Kap. 1137 Forskning og innovasjon

Post 50 Forskningsaktivitet, Norges Forskningsråd

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 503 000 kroner til inndekning av merutgifter til Horisont Europa. Midlene flyttes til kap. 288, post 73.

Post 70 Innovasjonsaktivitet m.m., kan overføres

Det vises til omtale under kap. 1100, post 21, om teknisk flytting av midler. Bevilgningen på posten foreslås økt med 1,5 mill. kroner.

Kap. 1140 Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5 mill. kroner. Økningen motsvares av økt kapitaluttak fra Viltfondet, jf. omtale under kap. 5576, post 72. Midlene vil i hovedsak dekke utgifter til evaluering av hjorteviltstrategi, kunnskapsinnhenting knyttet til rekruttering/omdømme ved jakt og fangst og ev. bestandsovervåking av villsvin.

Post 71 Tilskudd til viltformål, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3 mill. kroner. Utgiften motsvares av økt uttak av kapital fra Viltfondet, jf. omtale under kap. 5576, post 72. Midlene vil gis i tilskudd til prioriterte søknader under ordningen.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 60 Tilskudd til veterinærdekning

Fylkesmannen i Vestland fattet i 2020 vedtak om å tildele Nordhordland veterinærvaktdistrikt 450 000 kroner i stimuleringstilskudd. Ved en feil ble ikke tilskuddet utbetalt i 2020. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1142, post 60 med 450 000 kroner slik at tilskuddet kan utbetales i 2021.

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, overslagsbevilgning

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 15 mill. kroner. Bevilgningen dekker erstatningsutbetalinger som følge av offentlige pålegg gitt av Mattilsynet for bekjempelse av smitte og sykdommer. Anslaget er basert på gjennomsnittlige utbetalinger i siste femårsperiode. Forslaget til bevilgningsøkning tar høyde for økte erstatningsutbetalinger i 2021 som følge av påvisninger av LA-MRSA på slutten av 2019.

Post 76 Tilskudd til oppkjøp av melkekvoter

Det statlige oppkjøpet av melkekvoter er gjennomført i 2021. Gjennom oppkjøpsordningen har staten kjøpt opp 35 mill. liter melkekvoter for totalt 174,9 mill. kroner. Det er 13,6 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett på 188,5 mill. kroner. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 13,6 mill. kroner.

Post 77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, kan overføres

Avviklingstakten i pelsdyrnæringen er høy. Det antas at oppdrettere som allerede har avviklet vil søke kompensasjon etter gjeldende ordning, og deretter søke om erstatning etter ekspropriasjonsrettslige regler. Landbruksdirektoratets anslag tilsier samlede utbetalinger etter gjeldende regelverk på 392,2 mill. kroner i 2021. Gitt en lovendring våren 2021, forventes det å bli gitt en rekke tilbud om erstatning til pelsdyroppdrettere basert på ekspropriasjonsrettslige utmålingsregler. Det legges opp til at det skal kunne utbetales forskudd på erstatningen, tentativt i størrelsesorden 70-80 pst. av statens tilbud. I en del tilfeller forventes også dette beløpet å overstige kompensasjon som allerede er utbetalt etter gjeldende regler. Det er usikkert hvor mye av denne kompensasjonen som vil komme til utbetaling i år.

En mindre del av bevilgningen kan bli brukt til administrative kostnader i forbindelse med ordningen, herunder til dekning av pelsdyroppdretternes rimelige utgifter til vurdering av, og dialog om, tilbudt erstatning.

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 150 mill. kroner.

Videre foreslås det å opprette en tilsagnsfullmakt på 400 mill. kroner for å kunne inngå forpliktelser om fremtidige utbetalinger, jf. forslag til romertallsvedtak. Anslaget er basert på forvent-

ninger om at gitte tilsagn om kompensasjon for riving og opprydning på 86 mill. kroner kommer til utbetaling i 2022. Resterende økning er et anslag på differansen mellom kompensasjon utbetalt etter gjeldende regler og kompensasjon basert på ekspropriasjonsrettslige utmålingsregler.

Post 78 Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold, kan overføres

Bevilgningen på posten ble økt med 25 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021). Gitt den høye avviklingstakten av pelsdyrhold foreslås det å bruke mer av den opprinnelige omstillingsspotten på 100 mill. kroner i 2021. Det foreslås en økning av bevilgningen på posten med 15 mill. kroner.

Post 79 (ny) Tilskudd til opplæring av sesongarbeidere i grøntnæringen

Strengt innreiserestriksjoner for utenlandsk arbeidskraft gjør at grøntnæringen mangler kompetent arbeidskraft til årets sesong. Det foreslås å etablere en søknadsbasert refusjonsordning som dekker kostnader til opplæring for uerfarne sesongarbeidere i grøntnæringen.

Ordningen gjelder sesongen 2021 og begrenses til perioden det fortsatt er strenge innreiserestriksjoner for utenlandsk arbeidskraft som normalt jobber i grøntnæringen. Landbruksdirektoratet vil forvalte ordningen. Ordningen gjelder ikke for kompetent utenlandsk arbeidskraft som er innvilget innreise gjennom det særskilte unntaket for sesongarbeidere.

Det er usikkert hvor mange sesongarbeidere det vil være, hvor mange som vil ha behov for opplæring, og dermed kostnadene knyttet til refusjonsordningen. Det er på usikkert grunnlag lagt til grunn om lag 6 000 sesongarbeidere. Dersom det blir færre enn dette vil de samlede utbetalingene under ordningen reduseres. Det foreslås opprettet en ny post 79 med en bevilgning på 40 mill. kroner til formålet.

Kap. 1148 Naturskade – erstatninger

Post 71 Naturskade – erstatninger, overslagsbevilgning

Statens naturskadeordning gir erstatning for naturskader det ikke er mulig å forsikre seg mot

gjennom en alminnelig forsikringsordning. Bevilgningen på posten dekker disse erstatningsutgiftene. Tilsagn om erstatning for naturskader blir gitt med en frist for oppretting på 3 år. Utbetaling av erstatning skjer når skaden er rettet opp. Det er knyttet tilsagnsfullmakt til posten.

På bakgrunn av oppdaterte anslag, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 28,1 mill. kroner. Det foreslås også å redusere tilsagnsfullmakten med 13 mill. kroner, til 74 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 35,3 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1149, post 73, for å dekke utgifter til en midlertidig ordning for planting av skogplanter våren 2021, jf. omtale under 1149, post 73.

Post 73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, kan overføres

Stortinget har bedt regjeringen om å legge frem en ordning med tilskudd til planting av trær, jf. Dokument 8:145 S (2020–2021) og Innst. 340 S (2020–2021). Pandemien har medført innreiserestriksjoner for utenlandsk arbeidskraft som normalt gjennomfører skogplanting. Regjeringen foreslår, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak og etter mal for tilsvarende ordning i 2020, å etablere en midlertidig tilskuddsordning for å sørge for skogplanting våren 2021. Bevilgningen på posten foreslås økt med 35,3 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 1149, post 71, jf. omtale under kap. 1149, post 71.

I tillegg omdisponeres inntil 4,7 mill. kroner på posten fra tiltakene tettere planting, suppleringsplanting og gjødsling til ordningen. Samlet er det rom for å etablere en midlertidig tilskuddsordning for skogplanting våren 2021 med en ramme på inntil 40 mill. kroner.

Landbruks- og matdepartementet har fått opplyst at det er produsert om lag 35 mill. planter for våren 2021. Med bakgrunn i erfaringer fra 2020, vil ikke hele plantevolumet bli omsøkt for tilskudd. Tilskuddssatsen foreslås derfor satt til inntil 1,2 kroner per plante som plantes ut våren 2021. Landbruks- og matdepartementet vil utforme en midlertidig forskrift for ordningen.

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond

For 2021 er det satt av i alt 5 mill. kroner på ordningen Tilskudd til tiltak i beiteområder under Landbrukets utviklingsfond, øremerket kostnader for beitenæringen som følge av bekjempelse av skrantesyke. I forbindelse med funn av skrantesyke også på Hardangervidda, foreslås det en økning av bevilgningen på posten på 3,5 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd ved avlingssvikt, overslagsbevilgning

Søknadsfristen for ordningen er 1. november, og tilskuddet utbetales i hovedsak påfølgende kalenderår. Som følge av betydelige avlingsskader på frukt og bær på Vestlandet og korn/gras i Midt-Norge og Nord-Norge i 2020 er bevilgningsbehovet anslått til 103,8 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 57,3 mill. kroner.

Kap. 5652 Statskog SF – renter og utbytte

Post 85 Utbytte

Utbytte fra Statskog SF for 2020 settes til 75 pst. av årsresultatet etter skatt, jf. Prop. 1 S (2020–2021) for Landbruks- og matdepartementet. Årsregnskapet for 2020 viser et resultat etter skatt på 94,2 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 61,7 mill. kroner, til 70,7 mill. kroner.

Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet

Post 72 Jeger- og fellingsavgifter

Inntektene til Viltfondet kommer i hovedsak fra jeger- og fellingsavgifter. Høyere inntekter til Viltfondet i 2020 enn det som ble lagt til grunn i nysalderingen for 2020 gir rom for større kapitaluttak i 2021 enn forutsatt. Bevilgningen på posten foreslås økt med 8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning av utgiftene på kap. 1140, post 21 og kap. 1140, post 71 jf. omtale over.

2.11 Samferdselsdepartementet

Kap. 1301 Forskning og utvikling mv.

Post 21 Utredninger vedrørende miljø, trafiksikkerhet mv.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,8 mill. kroner for å dekke Samferdselsdepartementets andel av økte utgifter til Norges deltakelse i EU-programmet Horisont Europa. Det vises til nærmere omtale under Kunnskapsdepartementet kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak, post 73 EUs rammeprogram for forskning og innovasjon.

Kap. 1310 Flytransport

Post 70 Kjøp av innenlandske flyruter, kan overføres

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til kjøp av innenlandske flyruter med 30 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 1311 Tilskudd til regionale flyplasser, post 72 Tilskudd til dekning av tap. Det vises til nærmere omtale nedenfor.

Bevilgningen på posten skal blant annet dekke utgifter til midlertidige flyrutekjøp i forbindelse med pandemien. Siden februar 2021 har SAS fløyet alle stamrutene kommersielt. Dette har redusert behovet for midlertidig kjøp. Samferdselsdepartementet har i dag avtaler om et minstilbud på regionale flyruter frem til utgangen av mai. Regjeringen vil vurdere å forlenge kjøpet der eventuelt nødvendig rutetilbud ikke dekkes av markedet selv. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til utviklingen fremover. Udisponerte midler foreslås derfor beholdt i beredskap dersom det skulle oppstå behov for økt flyrutekjøp eller andre tiltak rettet særskilt mot luftfarten. Det vises også til egen omtale om luftfart under Andre saker, Samferdselsdepartementet.

Stortinget fattet 9. februar 2021 anmodningsvedtak nr. 590 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen sørge for flyrutetilbud Oslo – Stord t/r og Oslo – Ørland t/r, enten gjennom en midlertidig løsning gjennom ordningen med FOT-ruter eller gjennom direktekjøp eller andre avtaler med flyselskapene.»

Fra 1. april 2021 er flyrutene Stord–Oslo og Ørland–Oslo inkludert i minstilbudskjøpet. Det kommersielle flyrutetilbudet på strekningen Ørland–Oslo er opprettholdt, slik at det ikke er behov for statlig kjøp. Det er lav trafikk på det statlig kjøpte tilbudet, og kjøpet kan ha negative kon-

sekvenser for muligheten til å opprettholde et kommersielt tilbud. Flyruten Ørland–Oslo er derfor tatt ut av minstetilbudskjøpet fra 1. mai 2021. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kap. 1311 Tilskudd til regionale flyplasser

Post 72 Tilskudd til dekning av tap

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 132 mill. kroner. Av dette gjelder 30 mill. kroner dekning av tap for Torp lufthavn Sandefjord for 2020. Beløpet ble først utbetalt i januar 2021, da signert avtale forelå. Gjenværende 102 mill. kroner utgjør en tilskuddsramme til å dekke eventuelt tap hos Haugesund og Torp lufthavner i andre halvår 2021.

Forslaget følger opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 671 (2020–2021) av 19. februar 2021:

«Stortinget ber regjeringen komme raskt tilbake til Stortinget hvis det skulle være behov for ytterligere midler for å sikre drift av Haugesund og Torp lufthavner.»

Den foreslåtte bevilgningen tar høyde for lufthavnens eventuelle behov for støtte i perioden juli til desember 2021. Behovene er usikre og skal vurderes kvartalsvis. EFTAs overvåkningsorgan, ESA, har varslet innstramminger i praksisen for å godkjenne støtte for tap som følge av koronapandemien, og det er derfor også knyttet rettslig usikkerhet til mulighetene for å gi støtte til lufthavnene i den nevnte perioden. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kap. 1315 Tilskudd til Avinor AS

Post 70 Tilskudd

Regjeringen varslet i Prop. 79 S (2020–2021) at den ville komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett dersom det var behov for å foreslå ytterligere bevilgninger til Avinor i 2021. Regjeringen foreslår nå å øke bevilgningen med 1 050 mill. kroner for å ta høyde for økonomisk støtte til selskapet i andre kvartal 2021.

Tiltak gjennomført i 2020 og 2021

Stortinget bevilget i 2020 et tilskudd til Avinor på inntil 4 270 mill. kroner, utbyttedefritak for regnskapsåret 2019 og ett års avdragsfrihet på selska-

pets lån fra staten. Forslagene er omtalt i Prop. 117 S (2019–2020). Tilskuddsbevilgningen inkluderte inntil 70 mill. kroner til drift av Haugesund lufthavn. Regjeringen vurderte støttebehovet kvartalsvis, i samråd med ekstern rådgiver. Samferdselsdepartementet utbetalte 3 670 mill. kroner i driftstilskudd til Avinor i 2020, inkludert 70 mill. kroner til Haugesund lufthavn. Gjenværende midler ble tilbakeført til statskassen.

Ved behandlingen av Prop. 79 S (2020–2021) bevilget Stortinget 2 750 mill. kroner for å ta høyde for økonomisk støtte til selskapet i første halvår i 2021. Det er hittil i år utbetalt 1 050 mill. kroner i driftsstøtte til Avinor.

Samferdselsdepartementet har uttrykt tydelige forventninger til Avinor om at selskapet begrenser sitt økonomiske tap så mye som mulig og så raskt som mulig omstiller seg til å kunne drive virksomheten uten statlig støtte.

Utviklingen fremover

Avinor forventer at trafikken vil ta seg opp i løpet av 2021, men ikke nok til at selskapet klarer å drive i økonomisk balanse. Avinors trafikksenario er vist i figur 2.2 under Samferdselsdepartementet – Andre saker. Ekstern rådgiver har gjennomgått Avinors beregninger, og vurderer det også som sannsynlig at selskapet vil ha behov for ytterligere støtte for å kunne overholde kravet til egenkapital.

Regjeringen foreslår å bevilge ytterligere 1 050 mill. kroner for å ta høyde for økonomisk støtte til selskapet også i andre halvår 2021. Regjeringens mål er at Avinor så raskt som mulig omstiller seg for å begrense de økonomiske tapene og for å kunne drive selskapet med den trafikken og de inntektene man kan se for seg etter pandemien. Regjeringen legger derfor til grunn at Avinor fortsetter arbeidet med å vurdere ytterligere tiltak for å redusere selskapets underskudd og legge til rette for effektiv drift, riktige investeringer og langsiktig lønnsomhet i selskapet. Regjeringen forventer at selskapet vurderer frigjøring av kapitalverdier som ikke anses som kritisk for flyplassdriften, jf. Prop. 79 S (2020–2021).

Post 71 (ny) Tilskudd til pålagte oppgaver

Regjeringen foreslår å bevilge 85 mill. kroner i tilskudd til Avinor til å dekke kostnader knyttet til planlegging av en ny lufthavn ved Mo i Rana i 2021. Det vises også til omtale i Prop. 193 S (2020–2021) *Nokre saker om luftfart, veg, særskilte trans-*

porttiltak og jernbane, der det foreslås kostnadsramme for prosjektet.

Kap. 5619 Renter av lån til Avinor AS

Post 80 Renter

Regjeringen foreslår å øke anslåtte inntekter fra renter av lån til Avinor AS med 1,3 mill. kroner, fra 19,2 mill. kroner i Saldert budsjett 2021 til 20,5 mill. kroner. Bakgrunnen for forslaget er endringer i gjeldende rentesats.

Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til driftsutgifter med til sammen 92,9 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på andre poster under kap. 1320 Statens vegvesen. Endringene på posten gjelder:

- reduksjon på 95,9 mill. kroner for mindre utviklings- og digitaliseringstiltak
- reduserte omstillingskostnader på 40 mill. kroner
- økte utgifter på 35 mill. kroner blant annet knyttet til salg av tjenester til fylkeskommunene, jf. omtale under kap. 4320, post 01 Salgsinntekter m.m.
- økning på 8 mill. kroner til kjørefeltsignal for Rennfast, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1320, post 22 Drift og vedlikehold av riksveier, jf. omtale nedenfor.

Rennfast – bedret fremkommelighet ved bilstans i tunnel

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 vedtok Stortinget å øke bevilgningen over kap. 1320 Statens vegvesen, post 22 *Drift og vedlikehold* med 8 mill. kroner til bergingsbil til Rennfast.

Det er både praktiske og organisatoriske innvendinger til at Statens vegvesen skal anskaffe bergingsbiltjenester. Etaten har ikke bergingsbiltjeneste som en oppgave i dag, og bør heller ikke gå inn i bilbergingsmarkedet i konkurranse med kommersielle aktører. Bilistene bør fritt kunne bestille tjenester fra bilbergingsselskaper de har avtale med, f.eks. et selskap der forsikringsselskapet dekker kostnaden.

I stedet for å betale for bergingsbil for Rennfast, foreslås det å montere kjørefeltsignal i tunnelene. Kjørefeltsignal gjør det mulig å avvikle trafikk ved bilstans ved at man ikke trenger å stenge

tunnelløp. Dette gjør også at kommersiell bergingsbil kan komme frem raskere til havaristen. Det foreslås å øke bevilgningen på post 01 med 8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på post 22 til montering av kjørefeltsignal i Rennfast-tunnelene.

Post 22 Drift og vedlikehold av riksveier, kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 256,4 mill. kroner til å gjennomføre ekstra vedlikeholdstiltak på riksveiene spredt ut over hele landet. Tiltak for bedre trafikkikkerhet og fremkommelighet vil bli prioritert, og vil bestå blant annet av dekkelegging, utbedring av setningsskader, tunnelsikkerhet, belysning og tiltak mot utforkjøringsulykker.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 8 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på post 01 til montering av kjørefeltsignal for Rennfast, jf. omtale ovenfor.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 248,4 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på postene 01, 28 og 29 under kap. 1320 Statens vegvesen.

Post 28 Trafikant- og kjøretøytilsyn, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 143 mill. kroner. Bevilgningsendringen er knyttet til følgende forslag:

- reduksjon på 135 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1320, post 22 for å redusere vedlikeholdsetterslepet. Bevilgningsreduksjonen vil i 2021 gi mindre utviklingstiltak og digitalisering og brukertilpasning på trafikant- og kjøretøyområdet. Aktiviteten i 2022 påvirkes ikke av dette.
- reduksjon på 8 mill. kroner på grunn av forventede reduserte inntekter fra Autosys i 2021 som følge av Statens vegvesens forpliktelser om distribusjon og deling av offentlige data på kjøretøyområdet, jf. kap. 4320, post 01.

Post 29 OPS-prosjekter, kan overføres, kan nyttes under post 30

Det foreslås å redusere bevilgningen til OPS-prosjekter med 120 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på andre poster under kap. 1320 Statens vegvesen. Endringen er knyttet til forventet mindreforbruk innenfor OPS-kontraktene E18 Grimstad–Kristiansand og E39 Lyngdal–Flekkefjord.

Post 30 Riksveiinvesteringer, kan overføres, kan nyttes under post 22, post 29 og post 31 og kap. 1332, post 66

Det foreslås å øke bevilgningen til riksveiinvesteringer med 100 mill. kroner. Bevilgningsendringen er knyttet til følgende forslag:

- reduksjon på 120 mill. kroner knyttet til endrede regler om nettoføring av refusjon av utgifter, jf. kap. 4320, post 01.
- økning på 8 mill. kroner knyttet til økt tjenesteyting overfor fylkeskommunen, jf. kap. 4320, post 01.
- 212 mill. kroner til lokale programområdetiltak i byvekstavtalene for Bergensområdet og Trondheimsområdet, jf. omtale i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2019–2020) «Bymiljøavtaler og byvekstavtaler» på side 79 og stikkord på posten. Tiltakene som er prioritert har en samlet styringsramme på om lag 450 mill. kroner. Det er brukt om lag 150 mill. kroner i bompenger i 2020. Med de foreslåtte 212 mill. kroner i statlige midler i 2021 er restbehovet i 2022 anslått til om lag 88 mill. kroner. Samferdselsdepartementet kommer nærmere tilbake til dette i statsbudsjettet for 2022.

Post 31 Skredsikring riksveier, kan overføres, kan nyttes under post 30

Det foreslås å redusere bevilgningen med 100 mill. kroner, mot tilsvarende økning på andre poster under kap. 1320 Statens vegvesen. Endringene skyldes redusert behov på prosjektene rv. 5 Kjønesfjorden og E6 Indre Nordnes–Skardalen i 2021.

Post 61 (ny) Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene

Det foreslås bevilget 96 mill. kroner til rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene. Forslaget gjelder:

- 80,1 mill. kroner på grunn av oppdaterte renteforutsetninger for 2021.
- 15,9 mill. kroner for å dekke utbetaling til Møre og Romsdal fylkeskommune for 2020 som ved en feil først ble utbetalt i 2021.

Post 72 Kjøp av riksveiferjetjenester, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 65 mill. kroner for å redusere ferjetakster på riksveiferjesambandene. Det vises til tilsvarende forslag under kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 *Innbyggertilskudd*, for å redusere takster på fylkesveiferjesamband.

Det vises til anmodningsvedtak nr. 661 (2020–2021), som ble fattet ved Stortingets behandling

av Prop. 79 S (2020–2021) om endringer i statsbudsjettet 2021 og økonomiske tiltak i møte med pandemien og Innst. 233 S (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til reduserte ferjetakster allerede for inneværende år, og en forpliktende plan for halvering av fergepriser på både riksveg- og fylkesvegsamband. Løsninger for lavere takster for pendlere skal prioriteres og reduksjonen skal finansieres av staten.»

Regjeringen foreslår å bevilge til sammen 120 mill. kroner til reduserte ferjetakster på riks- og fylkesveinetten. Midlene foreslås fordelt med 65 og 55 mill. kroner til hhv. riksveiferjesamband og fylkesveiferjesamband. Dette skal legge til rette for at ferjetakstene kan reduseres med 10 pst. i andre halvdel av 2021 for ferjesamband som mottar offentlige tilskudd. Ferjesamband som ikke mottar offentlig tilskudd omfattes ikke av forslaget.

For riksveiferjesambandene vil takstreduksjonen gjelde fra 1. juli 2021.

Det foreslås at midler til reduksjon av ferjetakster på fylkesveiferjene fordeles gjennom rammetilskuddet til fylkeskommuner. Det er stor variasjon i størrelsen på billettinntektene mellom ulike ferjesamband, og reduserte priser vil derfor påvirke fylkeskommunene ulikt. Forskjellene skyldes først og fremst variasjoner i trafikkmengde, men det har også betydning at noen fylkeskommuner har økt prisene ut over takstregulativene, og at rabattordningene og -bruken varierer. Regjeringen mener derfor at kompensasjonen ikke bør fordeles ut fra de faktiske billettinntektene, siden det kan premiere fylkeskommuner som har satt opp prisene.

Regjeringen foreslår i stedet at kompensasjonen fordeles etter inntektsmodellen som brukes til å beregne kriteriet normerte ferjekostnader i kostnadsnøkkelen for fylkeskommunene. Ferjekriteriet beregnes som de normerte bruttokostnadene fratrukket et estimat på billettinntektene, der det legges til grunn at alle ferjesamband følger det samme takstregulativet. Denne løsningen vil bidra til likebehandling mellom fylkeskommunene og sørge for at det ikke gis kompensasjon for å ha satt opp prisene utover de statlige regulativene.

Økningen i rammetilskudd foreslås fordelt etter fylkeskommunenes andel av de estimerte billettinntektene for ferjesamband som er i drift i 2021.

I samarbeid med fylkeskommunene vil regjeringen arbeide med sikte på å halvere ferjetakstene i løpet av kommende stortingsperiode. Statens vegvesen har fått i oppdrag å gå gjennom takst- og rabattsystemer for ferjedriften med frist 1. januar 2022. Resultater fra dette arbeidet vil stå sentralt i utforming av fremtidige takstregulativer. I den sammenhengen vil det blant annet bli vurdert hvordan det best kan tas hensyn til de som reiser mye. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølging av saken.

Det foreslås allerede nå at minstebeløpet som er nødvendig for å oppnå rabatt på ferje reduseres fra 3 700 kroner til 3 000 kroner for forhåndsinbetalingsklasse 1. Dette gjelder kjøretøy som er 8 meter og kortere og vil ha virkning fra 1. juli 2021. Denne reduksjonen vil blant annet komme pendlere til gode.

Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

Post 71 Tilskudd til kommersielle buss- og båtruter som følge av smitteverntiltak

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 27,7 mill. kroner.

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til virussituasjonen og hvilke smitteverntiltak som vil gjelde for resten av året, og det gjør inntektsgrunnlaget til ekspressbusser usikkert. Det foreslås derfor en økning for å kunne videreføre tilskuddsordningen ut oktober 2021.

Kap. 1332 Transport i byområder mv.

Post 66 Tilskudd til byområder, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 6,6 mill. kroner til en mindre justering av det statlige bidraget til byvekstavtalen for Nord-Jæren i 2021. Det vises til Stortingets behandling av Prop. 47 S (2020–2021) *Endringar i statsbudsjettet 2020 under Samferdselsdepartementet* og Innst. 174 S (2020–2021).

Kap. 4320 Statens vegvesen

Post 01 Salgsinntekter m.m.

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med til sammen 85 mill. kroner. Endringene gjelder følgende forslag:

- reduksjon på 120 mill. kroner som følge av endrede regler om refusjon av utgifter, mot tilsvarende reduserte utgifter på kap. 1320, post 30 Riksveiinvesteringer.
- 43 mill. kroner i økt salg til fylkeskommuner og økte inntekter fra motorvognregisteret. Økningen motsvares av 35 mill. kroner i økte utgifter på kap. 1320, post 01 Driftsutgifter, og 8 mill. kroner i økte utgifter på kap. 1320, post 30 Riksveiinvesteringer.
- 8 mill. kroner i reduserte inntekter som konsekvens av offentliggjøring av data fra Autosys, mot tilsvarende reduserte utgifter på kap. 1320, post 28 Trafikant- og kjøretøytilsyn.

Kap 1351 Spordrift AS

Post 96 Aksjekapital

Bane NOR SF skilte ut sine drifts- og vedlikeholdstjenester i selskapet Spordrift AS 1. juli 2019. For å legge til rette for konkurranse på like vilkår, ble eierskapet til Spordrift AS overført til staten 1. januar 2021. Transaksjonen ble gjennomført ved at foretakskapitalen i Bane NOR SF ble satt ned gjennom et tingsuttak av aksjer til bokført verdi. I Prop. 1 S (2020–2021) ble det varslet at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget i forbindelse med RNB om endelig verdi på aksjene. Bokført verdi ble i saldert budsjett anslått til 200 mill. kroner, mens endelig verdi ble 110 000 kroner høyere. Bevilgningen til aksjekapitalen foreslås derfor økt med 110 000 kroner. Inntekten fra tingsuttaket fra Bane NOR foreslås økt tilsvarende.

Kap. 4356 Bane NOR SF

Post 96 Tingsuttak

Det foreslås å øke bevilgningen med 110 000 kroner, jf. omtalen ovenfor.

Kap. 1352 Jernbanedirektoratet

Post 70 Kjøp av persontransport med tog, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 435 mill. kroner for å ta høyde for tilleggsavtaler med togselskapene ut oktober.

Innenfor gjeldende bevilgning på posten er det satt av 750 mill. kroner for tilleggsavtaler med togselskapene om et grunnleggende tilbud for arbeidsreiser første halvår av 2021.

Samferdselsdepartementet vurderer at antall reisende fortsatt kan være for lavt til at togselskapene kan opprettholde et grunnleggende tilbud med ordinært vederlag. Gjeldende smitteverntiltak medfører også begrensninger i kapasiteten på avgangene. Det bør derfor fortsatt tas høyde for at det kan bli behov for tilleggsavtaler i deler av andre halvår. Avtalene vil gjelde i en tidsbegrenset periode og avsluttes så snart grunntilbudet kan dekkes innenfor de ordinære trafikkavtalene. For å hindre overkompensasjon skal avtalene avgrenses mot andre kompenserende tiltak, og utbetalinger skal etterregnes mot inntekter og dokumenterte utgifter.

Post 72 Kjøp av infrastruktur tjenester – planlegging av investeringer, kan overføres, kan nyttes under post 71 og post 73

I Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033* fremgår det at regjeringen vil vurdere å overføre fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Høgstet–Hønefoss (FRE16) fra Bane NOR SF og Statens vegvesen til Nye Veier AS. Regjeringen foreslår nå at prosjektet overføres til Nye Veier. Som en følge av dette foreslås det at deler av midlene på kap. 1352, post 72 *Kjøp av infrastruktur tjenester – planlegging av investeringer* kan utbetales til Nye Veier. I 2021 er det på post 72 tatt høyde for 170 mill. kroner til planlegging av FRE16. Nye Veier vil kunne motta inntil 90 mill. kroner av denne bevilgningen, avhengig av når overføringen finner sted.

Det ventes at Nye Veier vil kunne få plikt til å kreve inn merverdiavgift fra staten for planleggingsarbeidet. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake til dette i nysalderingen av 2021-budsjettet.

Overføring av fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Høgstet–Hønefoss til Nye Veier AS

Avtalemessige, juridiske og andre rammebetingelser er vurdert nærmere siden Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033* ble lagt frem. Regjeringen har konkludert at overføringen av FRE16 til Nye Veier AS kan og bør gjennomføres. Nye Veier har oppnådd betydelige kostnadsbesparelser i sin gjeldende portefølje av veiprojekter. Selskapet har indikert at de også vil kunne oppnå effektiviseringsgevinster for fellesprosjektet FRE16. Når Nye Veier får ansvaret for Ringeriksbanen, vil selskapet kunne bidra til nye og smartere løsninger i jernbanesektoren, slik at vi får mer igjen for felleskapets ressurser.

Regjeringen tar sikte på at Samferdselsdepartementet inngår en rammeavtale og en planleggingsavtale for FRE16 med Nye Veier i juni 2021, slik at prosjektorganisasjonen kan være på plass over sommeren.

I statsbudsjettet for 2021 er det tatt høyde for 170 mill. kroner til planlegging av FRE16 over kap. 1352, post 72. Det ventes at på overførings-tidspunktet vil inntil 90 mill. kroner av bevilgningen ikke være brukt. Regjeringen foreslår at dette restbeløpet kan utbetales til Nye Veier, jf. omtale under post 72 over. Til nysalderingen av 2021-budsjettet kan det bli behov for å øke beløpet hvis Nye Veier må kreve inn merverdiavgift for aktivitetene under planleggingsavtalen.

Målet er at Nye Veier kan optimalisere prosjektet sammenlignet med gjeldende kostnadsanslag. Samtidig er det frem mot inngåelse av en eventuell utbyggingsavtale blant annet behov for å vurdere videre fremdrift og risikoen som selskapet påtar seg ved prosjektet. Det må antagelig også påregnes merverdiavgift. Disse forholdene vil påvirke det endelige vederlaget staten forplikter seg til ved en eventuell utbygging.

FRE16 er klart samfunnsøkonomisk ulønnsomt. Nye Veier opplyser at selskapet dermed ikke vil kunne prioritere prosjektet for utbygging i nærmeste fremtid gitt kravene de har om å prioritere etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Regjeringen legger derfor opp til at vederlaget som Nye Veier mottar for FRE16 bevilges i tillegg til det faste, årlige vederlaget til selskapet som bevilges over kap. 1321, post 70.

Regjeringen tar sikte på at avtalene med Nye Veier om FRE16 inngås som fastprisavtaler. Dette vil gi selskapet insentiver til kostnadseffektiv planlegging og utbygging. Samtidig må det vurderes om den opparbeidede egenkapitalen i selskapet kan benyttes til å dekke eventuelle overskridelser tilknyttet jernbaneutbyggingen. Tilsvarende må det tas stilling til hvordan et eventuelt overskudd fra prosjektet skal håndteres.

Før planleggingsavtalen inngås i juni vil Samferdselsdepartementet vurdere nærmere hvordan overføringen av kompetanse fra Bane NOR og Statens vegvesen til Nye Veier bør gjennomføres. Frem mot en eventuell utbyggingsavtale må også blant annet grenseflater mot Bane NOR, effektmålene for prosjektet, ansvarsforhold etter ferdigstillelse, overføring av eierskap til grunn og infrastruktur og eventuelle endringer i reguleringsplanen avklares. God koordinering mellom transportvirksomhetene vil være viktig, og deler av samarbeidet vil kunne være hensiktsmessig å regulere i avtaler. Nye Veier får i utgangspunktet

ansvaret for hele FRE16, inkludert signalsystem, strøm og tele. Det vil samtidig stilles krav til selskapet om at valgte løsninger må ivareta jernbanen som et sammenhengende, nasjonalt system.

Regjeringen legger til grunn at eierskapet til Ringeriksbanen etter eventuell ferdigstilling av prosjektet vil ligge i Bane NOR. Det vil også være Bane NOR som sørger for drift og vedlikehold av jernbanen, samtidig som det vil vurderes hvordan Nye Veier kan gis insentiver til å velge kostnadseffektive løsninger i et livsløpsperspektiv. Statens vegvesen vil på sin side ha eierskapet til ny E16, i tråd med håndteringen av øvrige veiprosjekter i Nye Veiers portefølje.

Post 73 Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer, kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74

Utbetalingene på noen jernbaneprosjekter i 2021 kan bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det kan derfor bli aktuelt for Bane NOR å gjennomføre noen mindre investeringstiltak innenfor gjeldende bevilgning. For å gi fleksibilitet til dette, foreslås det å øke fullmakten for mindre investeringstiltak på jernbanen med 400 mill. kroner til 2 500 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Regjeringen forutsetter at fremtidige utgifter kan håndteres innenfor en uendret bevilgning i senere år, og uten at det går ut over rasjonell fremdrift for allerede igangsatte prosjekter. Bane NOR legger opp til å gjennomføre tiltak på Narvikterminalen, som skal bidra til mer effektiv håndtering av gods i Nord-Norge.

Kap. 1360 Kystverket

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 13 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1360 Kystverket, post 21 Spesielle driftsutgifter. Bevilgningsøkningen skal dekke økte utgifter i 2021 til isbryting. På grunn av blant annet svært lave temperaturer i januar og februar i 2021 har det vært et større behov for isbryting enn normalt.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 13 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1360 Kystverket, post 01 Driftsutgifter. Omdisponeringen vil ikke påvirke aktiviteten i 2021, etter-

som det har blitt overført ubrukte bevilgninger på posten fra 2020.

Post 71 Tilskudd til havnesamarbeid

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen med 1,2 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 1360, post 73 Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner. Bevilgningen på posten går til en tilskuddsordning til havnesamarbeid. I forbindelse med forliket for 2021-budsjettet ble bevilgningen på posten redusert med 10 mill. kroner, jf. Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020–2021) og Innst. 13 S (2020–2021). Gjenstående bevilgning på posten i 2021 er 1,2 mill. kroner, som er for lavt til å kunne oppnå gevinster fra ordningen.

Post 73 Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 1,2 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1360 Kystverket, post 71 Tilskudd til havnesamarbeid, jf. omtale ovenfor.

Kap. 5577 Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet

Post 74 Sektoravgifter Kystverket

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen på posten med 111 mill. kroner.

Nedgangen i sjøtrafikken som følge av pandemien reduserer anslaget på inntekter fra Kystverkets sektoravgifter. Reduksjonen innebærer 100 mill. kroner i lavere inntekter fra losavgifter og 11 mill. kroner i lavere inntekt fra sikkerhetsavgiftene.

Kap. 1370 Posttjenester

Post 70 Kjøp av post- og banktjenester, kan overføres

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 25,6 mill. kroner.

Det er i Saldert budsjett 2021 bevilget 740,2 mill. kroner til kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester, der 174,2 mill. kroner gjelder kontraktene med Posten Norge og Aktiv Norgesdistribusjon om avisomdeling på ukedager og lørdager i områder der det ikke er kommersielle avisbudnett. Kontraktene ble inngått med det omfanget som det var lagt opp til i høringen om dekningsområdet i 2019. Det har vist seg at det var noen områder uten kommersielle avisbudnett som like-

vel ikke inngikk i dekningsområdet. For å sikre avisbudsjett hver dag i områder uten kommersielle avisbudnett har Samferdselsdepartementet inngått tilleggskontrakter med tilbyderne på til sammen 25,6 mill. kroner i året, jf. også omtale i Prop. 47 S (2020–2021) *Endringer i statsbudsjettet 2020 under Samferdselsdepartementet*.

Andre saker

Luftfart

Regjeringen redegjør her for oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak og regjeringens kriseplan for norsk luftfart i 2021.

Stortinget fattet 19. januar 2021 vedtak nr. 533 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen opprette en kompensasjonsordning for flyselskaper med norsk driftstillatelse som har drevet over tid i Norge. Formålet med ordningen skal være å sikre det norske rutetilbudet, trygge norske arbeidsplasser i luftfarten, og det skal stilles krav som sikrer at støtten ikke går til selskapenes kreditorer og aksjonærer. Støtten skal bidra til å sikre faste og direkte ansettelser med norske lønns- og arbeidsvilkår i luftfarten.»

Stortinget fattet 9. februar 2021 vedtak nr. 588 og 589 (2020–2021):

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en kriseplan for norsk luftfart som skal vare ut 2021.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om en nasjonal luftfartsstrategi, hvor ambisjonene er å trekke linjene for en helhetlig og bærekraftig utvikling i norsk luftfart.»

Dagens situasjon og markedsutsikter fremover

Situasjonen har utviklet seg siden Stortinget fattet sine vedtak ved starten av året. Luftfarten opplever at situasjonen våren 2021 fortsatt er krevende på grunn av stor usikkerhet og store økonomiske tap gjennom pandemien. Samtidig har den kommersielle aktiviteten økt. Siden februar har SAS fløyet alle stamruter i Norge kommersielt. Per april var flytrafikken innenlands fortsatt svak sammenlignet med et normalår, men likevel større enn på samme tid i fjor, da råd om å unngå reiser nylig var innført. Avinor har utarbeidet prognoser for passasjertrafikken fremover, og regner med at etterspørselen vil ta seg opp når en tilstrekkelig andel av befolkningen er vaksinert og smittevern-

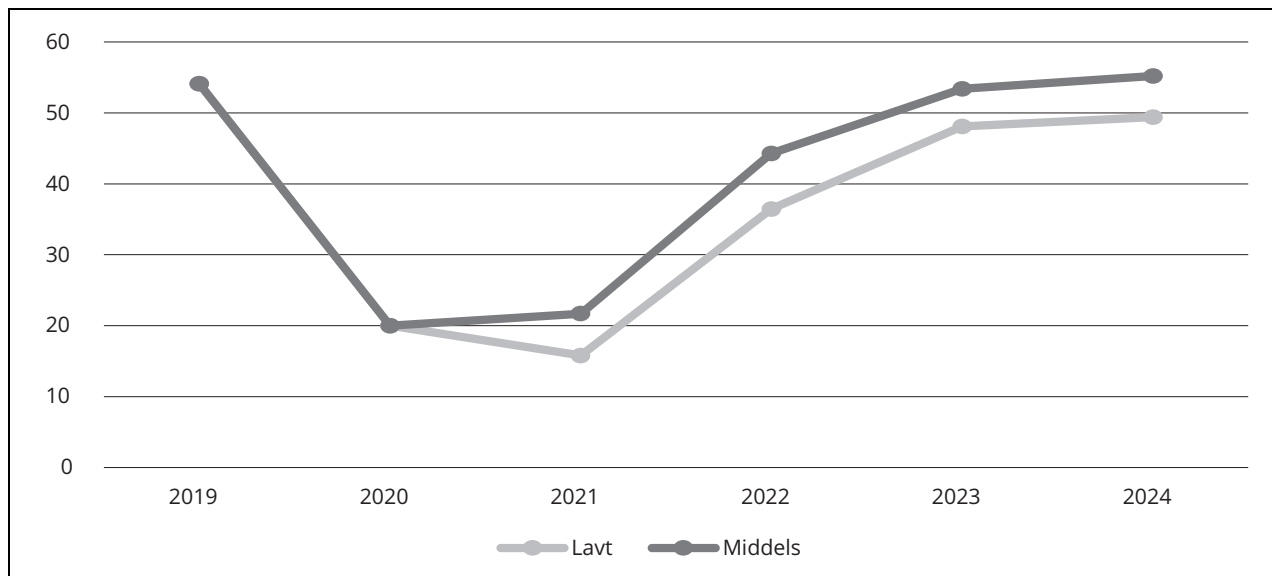
tiltakene lettes på. Under pandemien har passasjertallene reagert raskt på endringer i smitteverntiltak og reiseanbefalinger. Med lettelser i tiltakene synes trafikken å komme tilbake. Dette viser at det er god underliggende etterspørsel etter flyreiser. Trolig finnes det nå en viss oppdemmet etterspørsel, som kan tenkes å gi betydelig passasjervekst når råd om å unngå reiser avvikles. Det er fortsatt usikkert hvordan luftfarten vil utvikle seg utover i 2021 og i tiden fremover. Avinors middelsscenario forutsetter at innenlandsreiser kan gjennomføres i sommer og at det blir betydelige lettelser i smitteverntiltak og reiseanbefalinger for utenlandsreiser innen slutten av september. Dersom gjenåpningen blir forsinket, vil dette trolig også forsinke gjeninnhentingen for luftfarten. Avinor har også utarbeidet et lavt scenario, hvor reiserestriksjoner i større grad opprettholdes ut 2021.

Flyselskaper henter nå finansiering i kapitalmarkedene, selv om trafikken fortsatt er lav og usikkerheten større enn normalt. Det synes også å være tydelig interesse blant nye aktører for det norske luftfartsmarkedet. Internasjonalt har flere flyselskaper gått på børs for å hente kapital og utstede obligasjonslån. I Norge ble det nye selskapet Flynor børsnotert i februar og hentet da inn 600 mill. kroner i egenkapital. Norse Atlantic Airways, et nytt norsk flyselskap som skal satse på utenlandsreiser, hentet om lag 1,3 mrd. kroner fra private investorer i slutten av mars og ble børsnotert 12. april. Norwegian er i ferd med å slutføre sin restrukturering, og selskapet arbeider med å hente inn et milliardbeløp i markedet til ny egenkapital.

Regjeringens plan for luftfarten i 2021

Regjeringens mål er at flytilbudet i Norge over tid skal være godt. Det vil si at etterspørselen innenlands og på hovedrutene inn og ut av Norge dekkes, og at det er sunn og god konkurranse på stamrutene. På kort sikt, til markedet normaliserer seg, er hovedmålet at det eksisterer et tilstrekkelig flytilbud innenlands. Det finnes ikke ett enkelttiltak som kan ivareta dette på en god måte. Regjeringen har derfor iverksatt en kombinasjon av tiltak, som løpende tilpasses situasjonen. Dette har fungert godt gjennom pandemien, og regjeringen vil videreføre denne strategien.

Frem til pandemien har norsk luftfart i all hovedsak vært markedsbasert. Dette har gitt lave priser, godt rutetilbud og evne til nyskaping og omstilling. Regjeringen vurderer at det norske markedet fortsatt er attraktivt og vil være løn-

Figur 2.2 Avinors scenarier for flytrafikken ved egne lufthavner (mill. passasjerer)

Kilde: Avinor. Prognoser oppdatert i mai 2021.

somt når virkningene av pandemien avtar. På sikt kan derfor markedet forventes å dekke behovet for flytransport på stamrutene, slik det var før pandemien. Det viktigste tiltaket for et varig godt flytilbud er derfor å legge til rette for god konkurranse. Da vil flyselskapene som over tid gir passasjerene det beste tilbudet og har sunn økonomi vinne frem. Tiltak som forstyrrer konkurransen eller urettmessig favoriserer enkeltselskaper, kan derimot gi et dårligere tilbud på sikt, dersom tiltakene medfører at selskaper som reelt er bedre blir utkonkurrert. Dersom kommersielle selskaper forventer å få støtte ved tap, kan dette føre til at selskapene i normale tider tar opp for mye gjeld og tar for høy risiko.

På kort sikt har det vært nødvendig å gjennomføre tiltak for å opprettholde et tilstrekkelig flytilbud gjennom pandemien. I valg av virkemidler har regjeringen lagt vekt på at tiltakene skal sørge for et nødvendig rutetilbud i Norge, og i minst mulig grad forstyrre konkurransen eller gi økonomiske fordeler til eiere og kreditorer. Dette er i tråd med hensynene Stortinget har trukket opp.

Inkludert forslagene i denne proposisjonen, beløper tiltakene for luftfarten seg til over 22 mrd. kroner siden pandemiutbruddet. I tillegg til dette kommer omfattende støtte gjennom generelle ordninger som redusert arbeidsgiveravgift, utsatt skatt, lønnsstøtteordningen og endringer i permitteringsregelverket. Videre foreslår regjeringen å inkludere flyselskapene i den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet fra og med mai.

I 2020 etablerte regjeringen en lånegarantiordning på til sammen 6 mrd. kroner for flyselskaper med norsk driftstillatelse. Norwegian og SAS har allerede benyttet seg av ordningen. Widerøe har signalisert at de ønsker å benytte seg av ordningen innen fristen, som er forlenget til 30. juni 2021.

Som en del av restruktureringen av Norwegian har staten tegnet seg til å bidra med et hybridlån på inntil 1 500 mill. kroner, i tråd med beskrivelsen i Prop. 79 S (2020–2021). Videre vil staten kunne omgjøre inntil 3 mrd. kroner, som Norwegian har utestående under garantiordningen for luftfarten, til et nytt obligasjonslån fra selskapet. En eventuell deltakelse fra statens side vil skje på markedsmessige vilkår og forutsetter blant annet at Norwegian får godkjent og gjennomfører selskapets samlede restrukturingsplan langs de linjer som er kommunisert til markedet. Selskapet må blant annet hente inn minimum 4,5 mrd. kroner i ny kapital (inkludert statens hybridlån), og private investorer må delta. Den irske domstolen og Oslo byfogdembete har godkjent Norwegians rekonstruksjonsplan. Selskapet legger opp til å være ferdig med kapitalinnhenting i mai i år, og forventer å være ute av rekonstruksjonen 26. mai. Selskapet har en endelig frist for å fullføre planen 30. juni. Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) vil forvalte statens deltakelse i henholdsvis hybridlån og obligasjonslån overfor selskapet. Regjeringen har som intensjon at staten ikke skal ha et langsiktig engasjement overfor Norwegian, og GIEK vil følge opp

Tabell 2.5 Tiltak for luftfarten gjennom koronapandemien (utenom generelle tiltak)

Beskrivelse	Mill. kroner
Statlig lånegarantiordning for flyselskap	6 000
Administrasjon av lånegarantiordningen	6
Kjøp av minstetilbud av flyruter og økt kompensasjon på ordinært rutekjøp ¹	1 513
Tilskudd til ikke-statlige lufthavner (Haugesund og Torp) ¹	147
Tilskudd til Avinor AS ¹	3 600
Utsettelse av avdrag på statslån til Avinor AS ²	444
Utbyttefritak for Avinor AS ³	351
Anslag på fritak fra flypassasjeravgiften (bokført)	1 645
Anslag på effekt av lav mva.-sats i 2020 (bokført)	230
<i>Sum 2020</i>	<i>13 936</i>
Kjøp av minstetilbud av flyruter og økt kompensasjon på ordinært rutekjøp	1 340
Tilskuddsramme til ikke-statlige lufthavner (Torp)	35
Anslag på fritak fra flypassasjeravgiften (bokført)	1 600
Anslag på effekt av lav mva.-sats i 2021 til 1. jul. (bokført)	200
<i>Sum Saldert budsjett 2021</i>	<i>3 175</i>
Tilskuddsramme til Avinor AS første halvår	2 750
Økt tilskuddsramme til ikke-statlige lufthavner (Haugesund og Torp)	76
Hybridlån til Norwegian Air Shuttle ASA ⁴	inntil 1 500
<i>Sum Prop. 79 S (2020–2021) og Innst. 233 S (2020–2021)</i>	<i>4 326</i>
Tilskuddsramme til Avinor AS andre halvår	1 050
Økt tilskuddsramme til ikke-statlige lufthavner (Torp og Haugesund)	102
Omdisponering fra flyrutekjøp	-30
Etterbetaling av støtte til ikke-statlige lufthavner for 2020 (Torp)	30
Ettårig kompetanseløft for luftfarten	10
Anslag på effekt av forlenging av lav mva.-sats i 2021 til 1. okt. (bokført)	75
<i>Sum denne proposisjonen (RNB)</i>	<i>1 237</i>
<i>Sum samlede tiltak for luftfarten</i>	<i>22 674</i>

¹ Faktisk utbetaling i 2020.

² Lånetransaksjon.

³ Utbytte for 2019 iht. gjeldende utbyttepolitikk.

⁴ Lånetransaksjon. I tillegg til hybridlån kommer bevilgning til obligasjonslån på 3 mrd. kroner. Et slikt obligasjonslån vil NAS benytte til å nedbetale utestående under garantiordningen for luftfarten.

denne intensjonen i forvaltningen av lånene. Restruktureringen av Norwegian vil innebære at eierne og kreditorer må ta tap. Deler av virksomheten vil i henhold til selskapets oppdaterte forretningsplan videreføres under nye eiere. Regje-

ringen legger til grunn at Norwegian vil komme ut av restruktureringen med ny, privat egenkapital, et hybridlån der staten deltar og en bærekraftig kostnadsstruktur og gjeld.

SAS ble høsten 2020 tilført betydelig kapital fra den svenske og danske staten, som er store eiere i selskapet. Regjeringen legger til grunn at eierne av SAS legger til rette for at selskapet har en hensiktsmessig kapitalstruktur også fremover. Widerøe har en større andel av sine inntekter fra statlig rutekjøp, og har derfor hatt et betydelig lavere omsetningsfall enn de andre flyselskapene. I 2020 har Widerøe mottatt nær 1 mrd. kroner fra staten gjennom ordinært kjøp, merkompensasjon for ordinære kjøpsruter og minstetilbudskjøp. Widerøes økonomiske situasjon fremstår som stabil.

Statlig flyrutekjøp har vært et viktig virkemiddel for å opprettholde et flytilbud i hele landet gjennom pandemien. I begynnelsen av 2021 omfattet minstetilbudskjøpet også stamruter mellom større byer. Siden februar 2021 har SAS fløyet alle stamrutene kommersielt, og kjøpet på disse rutene er derfor avviklet. Midlertidig flyrutekjøp gjenstår nå bare på mindre regionale ruter. I tillegg mottar Widerøe økt kompensasjon på regionale ruter som inngår i det ordinære rutekjøpet («FOT»-ruter).

Regjeringen har merket seg at Stortinget i januar ba om at det opprettes en kompensasjonsordning for flyselskaper med norsk driftstillatelse som har drevet over tid i Norge. Hensynene Stortinget la vekt på var:

«Formålet med ordningen skal være å sikre det norske rutetilbudet, trygge norske arbeidsplasser i luftfarten, og det skal stilles krav som sikrer at støtten ikke går til selskapenes kreditorer og aksjonærer. Støtten skal bidra til å sikre faste og direkte ansettelser med norske lønns- og arbeidsvilkår i luftfarten.»

Regjeringen har derfor vurdert om det bør opprettes en særskilt kompensasjonsordning for flyselskap, og vurdert om en kompensasjonsordning kan innrettes slik at den oppfyller de formålene som Stortinget oppstiller i anmodningsvedtaket. Regjeringens vurdering er at utviklingen i luftfarten tilsier at det ikke er formålstjenlig å etablere en særskilt kompensasjonsordning nå, og at dagens sett av virkemidler vil bidra til å nå målene i anmodningsvedtaket fra januar 2021.

Dersom det likevel skulle bli aktuelt å opprette en særskilt kompensasjonsordning for flyselskap, er en mulighet å benytte en andel av gjenstående midler for flyrutekjøp til å tildele en engangskompensasjon. Kompensasjonen kunne omfatte flyselskap med norsk driftstillatelse per 1. januar 2020, som driver rutetransport av passasjerer i det

norske innenriksmarkedet. Fordeling av en engangskompensasjon kunne baseres på markedsandel (relevant omsetning) før pandemien. Av statsstøtterettslige årsaker ville det, uavhengig av den samlede rammen for kompensasjon, måtte settes en maksimal begrensning i støtte per selskap knyttet til dokumenterte tap i en gitt periode. Det vurderes i så fall mest hensiktsmessig å ta utgangspunkt i perioden fra 1. mars til 30. juni 2020. I likhet med kompensasjonsordningen for næringslivet, kunne det også stilles krav om et omsetningsfall på minst 30 pst. i den aktuelle perioden sammenlignet med 2019 for å motta kompensasjon.

Regjeringen anbefaler ikke å innføre en slik ordning nå. Det norske rutetilbudet ivaretas av markedet og flyrutekjøp. Det er ikke nødvendig med en egen kompensasjonsordning for å ivareta rutetilbudet. En slik kompensasjonsordning kan ikke målrettes på samme måte som rutekjøp, og er derfor heller ikke egnet til å sikre et gitt rutetilbud. Kompensasjonen ville trolig i hovedsak tilfalle selskapenes eiere og kreditorer gjennom reduserte tap for selskapene, uten at det er klart hva det norske samfunnet får igjen for ordningen. En kompensasjonsordning selektivt rettet mot bestemte flyselskaper kan også skade konkurransen. Dette vil igjen kunne ramme flytilbudet og grunnlaget for lønnsomme arbeidsplasser i Norge på sikt. Regjeringen mener at det nå er andre tiltak som er bedre egnet til å ivareta Stortingets mål for norsk luftfart. Dette er tiltak som legger til rette for aktivitet og god konkurranse.

Flyselskapene kan søke støtte fra lønnsstøtteordningen, som gjelder fra mars 2021. Ordningen innebærer at kriserammede foretak kan få støtte per ansatt for ansatte som de tar tilbake fra permittering. Regjeringen foreslår at lønnsstøtteordningen forlenges til august, jf. omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga m.m.* Regjeringen foreslår videre å innlemme flyselskapene i den ordinære kompensasjonsordningen for næringslivet fra mai 2021. Kompensasjonsordningen for næringslivet gir bedrifter som har hatt stort omsetningsfall som følge av koronapandemien en økonomisk kompensasjon. Av statsstøtterettslige årsaker kan det gis støtte fra ordningen på inntil 10 mill. euro per foretak i ordningen etter mars 2021, i tillegg til grenser for maksimal utbetaling per måned.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Avinor med 1 050 mill. kroner, som gir en samlet tilskuddsramme på 3,8 mrd. kroner for 2021, jf. omtale ovenfor i proposisjonen. Uten tilskudd ville Avinor trolig måttet dekke mer av sitt tap gjennom

høyere avgifter på flyselskapene. Tilskuddet legger også til rette for omstilling og langsiktig lønnsomhet i Avinor, som kommer flyselskapene til gode.

Regjeringen har tidligere foretatt tilpasninger i avgifter blant annet for å avhjelpe situasjonen i luftfarten. Satsen for merverdiavgift på persontransport mv. har vært midlertidig redusert fra 12 pst. til 6 pst. første halvår 2021. Regjeringen foreslår nå å forlenge redusert sats frem til og med 30. september 2021. Dette er nærmere omtalt i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga m.m.*

Utover dette, vil regjeringen holde bevilgningen til flyrutekjøp i beredskap dersom det skulle oppstå behov for økt flyrutekjøp eller andre tiltak rettet særskilt mot luftfarten. Det er fortsatt usikkert hvordan luftfarten vil utvikle seg utover i 2021 og i tiden fremover. Regjeringen vil fortsette den nære dialogen med flyselskapene og bransjen ved NHO Luftfart. Dersom situasjonen endrer seg, vil regjeringen raskt iverksette tiltak for å sørge for et nødvendig flytilbud. I tillegg vil regjeringen i nødvendig utstrekning bidra til at luftfartsinfrastrukturen ved lufthavnene opprettholdes.

Samlet utgjør dette regjeringens plan for norsk luftfart i 2021. Så langt under pandemien har strategien fungert godt; sikkerheten innen luftfarten er god, de reisende får dekket sine transportbehov og det er konkurranse i markedet.

Stortingsmelding om luftfart

Regjeringen er positiv til å utarbeide en stortingsmelding som trekker opp en nasjonal luftfartsstrategi. Det tas sikte på at meldingen kan legges frem for Stortinget våren 2022.

Koronapandemien har medført betydelige endringer for luftfarten, sammenlignet med hvordan dette er beskrevet i NOU 2019: 22 *Fra statussymbol til allemannseie – norsk luftfart i forandring*. Dette ble også påpekt i høringssvar. Som det fremgår av kapittel 8.6.4 i Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*, arbeider regjeringen med en strategi for norsk luftfart. Som grunnlag for det videre strategiarbeidet vil Samferdselsdepartementet kartlegge den senere tids utvikling i luftfarten etter pandemiutbruddet, og identifisere og systematisere utfordringer, muligheter og internasjonale utviklingstrekk med betydning for norsk luftfart.

2.12 Klima- og miljødepartementet

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 01 Driftsutgifter

I forbindelse med at Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) har flyttet inn i Klima- og miljødepartementet sine lokaler i Kongens gate 18/20, er det blitt enighet om at arealene og medfølgende husleie fordeles forholdsmessig mellom Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5,4 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon, post 01 Driftsutgifter.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner som inndekning for merutgifter til Horisont Europa, mot en tilsvarende økning av Kunnskapsdepartementets kap. 288, post 73.

Samlet sett foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 6,7 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 4,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 1429, post 70, jf. omtale der.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,9 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 1429, post 70, jf. omtale der.

Tilskudd til Maridalens venner

Det foreslås å benytte 0,4 mill. kroner av midlene på kap. 1400, post 76 for å gi et engangstilskudd til Maridalens venner. Foreningens formål er å bevare Maridalens nåværende bebyggelse og miljø, og den arbeider blant annet med å opprettholde kulturlandskapet i Maridalen landskapsvernområde gjennom skjøtselstiltak. Foreningen har en utfordrende finansiell situasjon på grunn av et uventet inntektsbortfall, og tilskuddet gis som en midlertidig overgangsstøtte for at foreningen kan bidra i skjøtelsesarbeidet i det statlige verneområdet i inneværende år.

Kap. 1412 Meteorologiformål*Post 70 Internasjonale samarbeidsprosjekter*

Bevilgningen på posten dekker kontingenter til deltakelse i internasjonale meteorologiske organisasjoner. Bevilgningen foreslås redusert med 14,5 mill. kroner, hovedsakelig som følge av redusert medlemskontingent til EUMETSAT (European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites) og ECMWF (European Centre for Medium Range Weather Forecasts).

Kap. 1420 Miljødirektoratet*Post 01 Driftsutgifter*

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner for å dekke lønns- og driftskostnader knyttet til pilotprosjektet for stedegne treslag, mot tilsvarende reduksjon på post 37, jf. omtale der.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 4,6 mill. kroner til tjenestekjøp innen marin forsøpling og mikroplast, mot tilsvarende reduksjon på post 71. Av dette beløpet foreslås 1,6 mill. kroner til utredninger knyttet til opprydding og utvikling av kunnskap om isopor og andre gjenstander, og 3 mill. kroner til overvåking av mikroplast for å evaluere effekten av opprydding av marin forsøpling, jf. omtale under post 71.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på posten med 5,1 mill. kroner til arbeid med rovvilt og tiltak mot skrantesyke, mot en tilsvarende reduksjon på post 73. Av dette vil 3,1 mill. kroner dekke et merbehov knyttet til rullering av forvaltningsplan for rovvilt i region 8, samt til gjennomføring av FoU-prosjekter og kunnskapsinnhenting knyttet til kongeørn og sau, og bjørn og tamrein. Resterende 2 mill. kroner er til tiltak mot skrantesyke, herunder merking av villrein, tiltak for å hindre utveksling mellom bestander, analyse av felte villrein, jaktoppsyn og andre lokale tiltak. Det vises til omtale under post 73.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 9,7 mill. kroner.

Post 37 Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, kan overføres

I saldert budsjett er det bevilget 5 mill. kroner på posten til videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag. For korrekt bruk av budsjettposter foreslås det å redusere bevilgningen på posten

med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på post 01 for å dekke lønns- og driftskostnader i prosjektet, jf. omtale der.

Post 38 Restaurering av myr og annen våtmark, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås økt med 2 mill. kroner for å kunne øke restaurering av myr i 2021.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 24 mill. kroner mot en tilsvarende økning av post 62. Dette er midler knyttet til grønn skipsfart som skulle ha vært overført til 62-posten da den ble opprettet i 2021.

Post 62 Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres

Anslåtte utbetalinger til prosjekter innen grønn skipsfart i 2021 utgjør 61,9 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 43,7 mill. kroner. 24 mill. kroner av økningen knytter seg til overføring av midler fra post 61, jf. omtale ovenfor.

Som følge av endret utbetalingstakt foreslås det å øke tilsagnsfullmakten med 57,3 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 71 Marin forsøpling, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 4,6 mill. kroner mot en tilsvarende økning av post 21.

Posten hadde et stort restbeløp i 2020, og 12,9 mill. kroner er overført til 2021. Det vil gi høyere måloppnåelse å bruke noe midler på tjenestekjøp knyttet til mikroplast enn å utbetale tilskudd til prosjekter av dårligere kvalitet. Det vises til omtale under post 21.

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 5,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning av post 21 for å dekke økte utgifter til arbeid med rovvilt og tiltak mot skrantesyke, jf. omtale under post 21.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Bevilgningen til refusjonsutbetaling for HFK og PFK er i Saldert budsjett 2021 på 71 mill. kroner, basert på anslag for innsamlet volum iht. referansebanen i Klimakur 2030. Endelige beregninger

av innsamlet volum i 2020 var høyere enn lagt til grunn. Det forventes at volumet i 2021 vil ligge på samme nivå som i 2020, særlig tatt i betraktning at økningen i avgiftssatsen på 8,6 pst. fastsatt i statsbudsjettet for 2021, fortsatt vil gjøre det lønnsomt å levere HFK til destruksjon. Oppdaterte anslag for 2021 tilsier et bevilgningsbehov på 105 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 34 mill. kroner.

Kap. 1425 Fisketiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten foreslås økt med 200 000 kroner mot tilsvarende reduksjon av post 70, jf. omtale der.

Post 70 Tilskudd til fiskeformål, kan overføres

EUs betalingsdirektiv, Payment Service Directive 2 (PSD2), gjør det ulovlig å viderefakturere kunder når det betales med privat kredittkort/debetkort ved netthandel. Miljødirektoratet har tidligere fakturert et gebyr på 6 kroner ved betaling av fiskeravgiften på nett for å dekke kostnader til Nets og Teller, noe det iht. betalingsdirektivet ikke lenger er anledning til å gjøre. For å dekke disse transaksjonskostnadene foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1425, post 21 med 200 000 kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 1425, post 70.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner mot tilsvarende økning av post 70, jf. omtale der. Reduksjonen skyldes lavere aktivitet i enkelte av Riksantikvarens prosjekter som følge av pandemien.

Post 22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning av post 70, jf. omtale nedenfor. Reduksjonen skyldes lavere aktivitet og utsatte prosjekter som følge av pandemien.

Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10,7 mill. kroner, med inndekning fra følgende poster:

- Kap. 1400, post 21: 4,6 mill. kroner
- Kap. 1400, post 76: 0,9 mill. kroner
- Kap. 1429, post 21: 1,2 mill. kroner
- Kap. 1429, post 22: 1,0 mill. kroner
- Kap. 1429, post 77: 3,0 mill. kroner

Merbehovet på posten er todelt. Det foreslås å øke tilskuddene som utbetales til arkeologiske arbeider i saker som omfattes av mindre private tiltak og særlige grunner med 4 mill. kroner. Videre har utgravning av Gjellestadskipet vist seg å bli dyrere og ta lengre tid enn tidligere antatt. Det foreslås derfor å tilføre prosjektet 6,7 mill. kroner.

Tilskudd til arkeologiske arbeider i saker som omfattes av mindre, private og særlige grunner

Det har vist seg å være et større behov under tilskuddsordningen for mindre, private arkeologiske undersøkelser i 2021 enn bevilgningen i Saldert budsjett gir rom for. For å kunne forestå en forsvarlig forvaltning foreslås det å øke bevilgningen på post 70 med 4 mill. kroner.

Samtidig innfører Riksantikvaren noen tiltak for å begrense utgiftene knyttet til tilskuddsordningene på post 70. Tiltakene i 2021 vil kunne innebære innskrenkninger av praksis for tildelinger, og kan påvirke omfanget av tilskudd som gis. Det innføres blant annet et tak for dekning av fylkeskommunenes registreringer ved mindre, private tiltak. Praksisen ved vurdering av statlige tilskudd som følge av særlige grunner med en fast proSENTSATS fravikes. I tillegg innføres det midlertidige innskjerpingen knyttet til frister for tilsagn mv. Dette er tiltak som er nødvendige for å holde utgiftene på posten innenfor tilgjengelig bevilgning.

Utgravning av Gjellestadskipet

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020 ble det vedtatt en tilleggsbevilgning til utgravningen av Gjellestadskipet. Det var nødvendig å sette i gang utgravningen raskt som følge av ny dokumentasjon av akselererende nedbryting av restene av skipet. De samlede utgiftene til dette utgravingsprosjektet ble i forbindelse med RNB 2020 anslått til 23,5 mill. kroner. Utgravningen har

vist seg å bli dyrere og ta lengre tid enn tidligere antatt. Det er flere årsaker til dette:

- Det har vært nødvendig å iverksette omfattende smitteverntiltak som følge av pandemien knyttet til reise, overnatting, utgravningsvirksomheten og mottak av besøkende. Dette har både forsinket prosjektet og medført ekstra utgifter.
- Det har vist seg at selve Gjellestadskipet og de funn som er en del av denne vikingtidsgraven var enda dårligere bevart enn man hadde forventet. Dette har krevd større forsiktighet under utgravning som igjen påvirker fremdrift og prosjektets økonomi.
- Forsinkelsen i utgravningen har også medført ekstra driftskostnader til teltleie, oppvarming, lys, drenering og pumper underveis som har vært nødvendig for å ivareta en forsvarlig utgravning.

Samlet sett er utgravningen, herunder nødvendig dokumentasjon og utstyr, blitt 6,7 mill. kroner dyrere enn opprinnelig budsjettet.

Post 77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3 mill. kroner, mot tilsvarende økning på post 70, jf. omtale ovenfor. Det har vært lavere aktivitet og utsettelse av prosjekter på posten som følge av pandemien.

Kap. 1471 Norsk Polarinstittutt

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner for å dekke merutgifter som er oppstått for å hindre koronasmitte på forskningsstasjonen Troll i vårsesjonen 2021.

Kap. 1472 Svalbards miljøvernfond

Post 50 Overføringer til Svalbards miljøvernfond

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 14 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av inntekter på kap. 5578, post 70 som følge av lavere innbetalinger av miljøavgift for tilreisende til Svalbard på grunn av pandemien, jf. omtale under kap. 5578, post 70.

Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Post 01 (ny) Driftsutgifter, kan nyttes under postene 50 og 70

Det foreslås opprettet en ny post 01 med en bevilgning på 240 000 kroner. Midlene foreslås omdisponert fra post 70 og skal benyttes til å dekke lønnskostnader og reiseutgifter til leder av styringsgruppen for Framsenteret. Det foreslås i tillegg at posten tilføres stikkordene kan nyttes under postene 50 og 70.

Post 70 Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan nyttes under post 50

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 240 000 kroner mot en tilsvarende økning av ny post 01.

Etter en evaluering av Framsenteret som var ferdig i 2020, ble det opprettet en styringsgruppe for senteret. Leders utgifter dekkes etter statlige satser for styrer, råd og utvalg, jf. Statens Personallånbok, punkt 10.14.3.

Kap. 4420 Miljødirektoratet

Post 04 Gebyrer, forurensningsområdet

Inntektsanslaget på posten er basert på gjeldende gebyrsatser. Ved en feiltakelse ble bevilgningen på posten prisjustert, og bevilgningen er dermed satt for høyt. Se for øvrig rettelsette av 26. oktober 2020 til Stortingets presidentskap. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,605 mill. kroner.

Post 07 Gebyrer, kvotesystemet

Bevilgningen på posten foreslås økt med 20,3 mill. kroner. Dette skyldes endringer i gebyrbestemmelsene i klimakvoteforskriften, som viser til gebyrsatsene i forurensningsforskriften kapittel 39. Det er gått bort fra gebyret for kvoter utstedt av staten til et system der det er bedre samsvar mellom gebyrene i kvotesystemet og Miljødirektoratets ressursbruk. De kvotepliktige virksomhetene vil erfare at de årlige gebyrutgiftene øker betydelig i 2021, mens de i årene 2022 til 2030 vil ligge på et tilsvarende nivå som i perioden 2013–2020. Det ligger også noen endringer av saksbehandlingsgebyrene i kvoteregisteret.

Kap. 4481 Salg av klimakvoter

Post 01 Salgsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 125 mill. kroner. Økningen i anslåtte inntekter fra salg av klimakvoter skyldes i hovedsak høye kvotepriser. Dette mer enn oppveier den negative effekten av sterkere kronekurs og et lavere antall kvoter til salgs. Reduksjonen i antall kvoter skyldes hovedsakelig Storbritannias uttredd fra EUs kvotesystem.

Kap. 5578 Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet

Post 70 Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 14 mill. kroner.

Svalbards miljøvernfond har de fleste av sine inntekter fra en miljøavgift for tilreisende til Svalbard. På grunn av koronapandemien forventes det at fondets inntekter reduseres betydelig i 2021.

Andre saker

Kjøp av klimakvoter

Norge har gjennom klima- og skoginitiativet bidratt med kjernestøtte til Global Green Growth Institute (GGGI) siden 2013. Gjennom klima- og skoginitiativet gir Norge støtte til GGGI, både på globalt og nasjonalt nivå. Organisasjonen er en viktig aktør i flere land for å drive frem nasjonale prosesser, levere gode faglige analyser og bidra i utvikling av prosjekter og programmer. Kjernerstøtten er viktig for drift og gjennomføring av det overordnede arbeidsprogrammet til GGGI. Den er også viktig for at GGGI skal ha kompetanse og kapasitet til å påta seg oppdrag med øremerkede bevilgninger.

GGGI har de senere årene bygget opp god kapasitet på markedssamarbeid om utslippsreduksjoner innenfor rammen av Parisavtalens Artikkel 6. I 2019 ga Klima- og miljødepartementet øremerkede midler til GGGI for at organisasjonen skulle kunne hjelpe land med å identifisere og utvikle program som i sin tur kan gi grunnlag for kjøp av utslippsreduksjoner i perioden 2021–2030. Programmet er nå gjennom første fase, og fire land er identifisert for fase to og programutvikling. Disse landene er Indonesia, Marokko, Senegal og Vietnam.

For å sørge for at GGGI har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å utvikle gode sektor- og policyprogrammer under Artikkel 6 i årene fremover, foreslås det en bevilgning på 8 mill. kroner årlig, over en periode på tre år. Midlene gis som kjernestøtte til GGGI og dekkes på kap. 1481, post 22. Det foreslås en økning av tilsagnsfullmakten på kap. 1481, post 22, jf. forslag til romertallsvedtak.

Utbetaling av tilskudd for utslippsreduksjoner fra tropisk skog

Klima- og miljødepartementet har siden 2015 hatt en avtale om delegert samarbeid med den tyske utviklingsbanken Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) om betaling for utslippsreduksjoner fra tropisk skog i Colombia. Betalingen går gjennom KfW-programmet REDD Early Movers (REM), og midlene investeres i nye tiltak som vil hindre ytterligere avskoging i Colombia. Storbritannia bidrar også til programmet. Utbetalingene til programmet skjer etterskuddsvis, basert på leverte tonn utslippsreduksjoner.

Klima- og miljødepartementet planlegger å inngå en ny avtale med KfW i Colombia. Utbetalinger fra Norge vil i denne avtalen skje på grunnlag av oppnådde politiske milepæler som er viktige for å redusere avskoging i Colombia. For å følge fondets bestemmelser om innbetaling av bidrag, og oppsett og programsyklus for fondet, foreslås det å gi Klima- og miljødepartementet unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984, og mulighet for å utbetale tilskuddsmidler én gang i året. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Vurdering av insentivordninger for produksjon av biogass

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2020–2021) fattet Stortinget 14. desember 2020 følgende anmodningsvedtak (nr. 270 (2020–2021)):

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021, vurdere om det kan etableres ytterligere insentivordninger for produksjon av biogass i Norge.»

Dagens insentivordninger og varslet ny politikk

Bruken av biogass bidrar til reduserte klimagassutslipp når biogassen erstatter fossil energi. Biogass er en handelsvare, og bruken av biogass i

Norge kan dermed være større eller mindre enn produksjonen i Norge. Produksjon av biogass kan imidlertid også bidra til reduserte klimagassutslipp fra håndtering av rester og avfallsprodukter, særlig husdyrgjødsel. Produksjon og bruk av biogass kan også ha andre miljøgevinster. Hovedvirkemidlet i regjeringens klimapolitikk er prising av utslipp. Samtidig vil regjeringen fortsette å støtte teknologi- og markedsutvikling.

Regjeringen støtter produksjon og bruk av biogass gjennom flere ordninger. Teknologitviking og investering i produksjon av biogass kan få støtte gjennom Enova. Enova har siden 2014 gitt tilsagn på om lag 430 mill. kroner til produksjon av biogass. Enova støtter også bruk av biogassløsninger, for eksempel infrastruktur og kjøretøy. Innovasjon Norge, Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet (Klimasats) forvalter også relevante støtteordninger. Dette er nærmere omtalt i Meld. St. 13 (2020–2021) *Klimaplan for 2021–2030*.

Økonomiske virkemidler som gjør utslipp dyrere, og reguleringer som begrenser utslippene av klimagasser, bidrar til å fremme etterspørselen etter biogass. Dette gjelder for eksempel CO₂-avgiften, kvotesystemet og deponiforbud for nedbrytbart avfall.

I Meld. St. 13 (2020–2021) signaliserte regjeringen at den vil legge til rette for økt produksjon og bruk av biogass gjennom de generelle og de sektorspesifikke virkemidlene i klima- og miljøpolitikken. Den varslede opptrappingen av CO₂-avgiften vil bidra til å gjøre biogass mer konkurransedyktig sammenlignet med fossile alternativ. Det kan bidra til økt bruk av biogass til veitransport, i industrien og til oppvarming av bygg.

Regjeringen tar sikte på å innføre et omsetningskrav for biodrivstoff i skipsfart, jf. Meld. St. 13 (2020–2021). Miljødirektoratet og Sjøfartsdirektoratet har tidligere skissert en mulig innretning av et slikt krav, hvor kravet omfatter avansert biodrivstoff og biogass. Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utrede nærmere innretning av et omsetningskrav i tråd med føringene i Klimaplanen, herunder å vurdere å inkludere biogass i kravet.

Statsstøtteregulverket begrenser hvilke krav og støtteordninger som kan eksistere samtidig. Å inkludere biogass i et omsetningskrav kan derfor ha konsekvenser for støttereget. Et omsetningskrav kan i tillegg stimulere til økt import av biogass. Derfor vil utredningen av et omsetningskrav også se på disse perspektivene, før det konkluderes med om biogass skal inkluderes i et slikt krav eller ikke.

Vurdering av behovet for ytterligere insentivordninger

Regjeringen mener at dagens kombinasjon av virkemidler er hensiktsmessig, med støtte til teknologitviking og innovasjon samt at biogass ikke omfattes av CO₂-avgiften.

Produksjonen av biogass i Norge er økende. I 2020 ble det produsert 0,63 TWh biogass (ifølge foreløpige tall), mens produksjonen i 2014 var 0,16 TWh.

En ev. produksjonsstøtte innebærer at produsenten får et gitt støttebeløp per enhet (kWh) produsert gass. Regjeringen legger vekt på at støtte til klimavennlige løsninger bør være kostnadseffektiv. Støttenivået for biogassprosjekter bør ligge på samme nivå som støtte til andre energiteknologier med tilsvarende miljønytte og som er tilsvarende markedsmodne. I tillegg legger statsstøtteregulverket begrensninger på hvor mye statsstøtte man kan gi. En innføring av nye støtteordninger kan derfor medføre at man må vurdere å redusere eksisterende ordninger.

Biogass kan omsettes over landegrensene. Virkemiddelbruken i nabolandene våre kan derfor også ha betydning for produksjon og etterspørsel av biogass i Norge. Regjeringen vil følge nøye med på hvordan endringer i rammevilkårene i nabolandene våre vil påvirke de norske verdikjedene for biogass.

Regjeringen følger opp insentivene for produksjon av biogass i tråd med Meld. St. 13 (2020–2021) *Klimaplan for 2021–2030* og vil komme tilbake med ytterligere vurderinger i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.

Endelig fordeling kap. 1400, post 70 Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser

I Prop. 1 S (2020–2021) ble det varslet at Stortinget ville bli orientert om den endelige fordelingen av midlene på kap. 1400, post 70 i revidert nasjonalbudsjett for 2021. Sammenlignet med bevilgningen i 2020 har det i 2021 kommet inn en ny paraplyorganisasjon under ordningen, Norsk Fyrhistorisk forening. Den endelige fordelingen fremgår av Tabell 2.6.

Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen – overskridelsessamtykke

Regjeringen informerer med dette Stortinget om at Finansdepartementet, etter anmodning fra Klima- og miljødepartementet og i samsvar med sine fullmakter, har gitt samtykke til at Klima- og

Tabell 2.6 Endelig fordeling av midler på kap. 1400, post 70 i 2021

Organisasjon/stiftelse	Regnskap 2020	Bevilgning 2021
<i>Miljøorganisasjoner</i>		
Den Norske Turistforening	6 658 000	6 670 000
Forbundet Kysten	4 563 000	4 513 000
Fortidsminneforeningen	3 877 000	3 954 000
Framtiden i våre hender	4 700 000	4 513 000
Norges Jeger- og Fiskerforbund	4 895 000	4 900 000
Norges Naturvernforbund	7 637 000	7 650 000
<i>Barne- og ungdomsorganisasjoner</i>		
Natur og Ungdom	5 131 000	4 390 000
Miljøagentene	2 996 000	3 866 000
<i>Miljøstiftelser</i>		
Miljøstiftelsen Bellona	1 917 000	1 700 000
Norsk kulturarv	1 052 000	933 000
WWF Norge	2 822 000	2 502 000
Zero	1 252 000	1 110 000
Norsk klimastiftelse	418 000	371 000
<i>Paraplyorganisasjoner</i>		
Sabima	1 541 000	1 367 000
Kulturvernforbundet	1 541 000	1 367 000
Regnskogfondet	1 541 000	1 367 000
Norsk Fyrhistorisk Forening	0	1 367 000
Sum	52 541 000	52 540 000

miljødepartementet overskrider bevilgningen under kap. 1420, post 60 Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen med inntil 1,9 mill. kroner mot tilsvarende innsparing under kap. 1400, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Post 60 Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanleggingen er ny i 2021-budsjettet (jf. Prop. 1 S (2020–2021)), med en bevilgning på 1 mill. kroner. Midlene skal brukes på å utvikle og vedta kommunedelplaner for naturmangfold i tråd med plan- og bygningsloven. Kommunenes frist for å søke om tilskudd gikk ut 1. februar, og søknadsmengden oversteg langt mer enn bevilgningen kan dekke. Finansdepartementets samtykke til overskridelse av posten med inntil 1,9 mill. kro-

ner mot innsparing under kap. 1400, post 21 gjør det mulig å gi tilskudd til mange flere kommuner.

Eventuell kompensasjon for bortfall av inntekter fra redusert salg av fiskekort i Tanavassdraget

Tanavassdraget i Finnmark er et grensevassdrag hvor mellomstatlige hensyn legger begrensninger på handlefriheten. Etter Tanaforskriften § 11 skal Tanavassdragets fiskeforvaltning finansiere sin drift på bakgrunn av inntekter fra fiskekortsalg i vassdraget. Laksebestandenes tilstand i Tanavassdraget har gjort det nødvendig å innføre betydelige innstramminger og begrensninger i fisket de siste årene. I etterkant av fiskesesongen i 2020 er

det påvist at laksebestandenes tilstand er enda dårligere enn antatt. Det er derfor oppnådd enighet mellom Norge og Finland om stans i fisket i 2021. Dette medfører nærmest full stans i salg av fiskekort, som igjen vil gi en betydelig inntektssvikt for Tanavassdragets fiskeforvaltning i inneværende år.

Tanavassdragets fiskeforvaltning har samtidig en del faste utgifter i form av overvåking av fiskebestandene, oppsyn med fiske, informasjon mv. i tråd med statlig forskrift om forvaltning av Tanavassdraget. I lys av ovennevnte foreslår regjeringen at det for tilskuddsordningen under kap. 1420 Miljødirektoratet, post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, åpnes for at Tanavassdragets fiskeforvaltning kan søke om tilskudd. Klima- og miljødepartementet vil fastsette nærmere kriterier og krav til dokumentasjon for eventuelle tilskudd som følge av ovennevnte.

2.13 Finansdepartementet

Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 21 Spesielle driftsutgifter, Koronakommisjonen, kan overføres

I statsråd 24. april 2020 ble det oppnevnt en uavhengig kommisjon (Koronakommisjonen) for å gjennomgå og evaluere myndighetenes håndtering av covid-19-utbruddet i Norge. Kommisjonens første rapport ble overlevert til statsministeren 14. april 2021.

Regjeringen har bedt Koronakommisjonen fortsette sitt arbeid, med det samme mandatet. Kommisjonen skal arbeide uavhengig av regjeringen. Kommisjonen har derfor fått et vidt mandat som gir den stor frihet til å velge hvilke områder den bør gå inn i. Diskusjonen om rapporten som ble levert 14. april, vil danne et naturlig bakteppe for kommisjonens valg av temaer for den avsluttende rapporten.

Til kommisjonens arbeid ble det i 2020 bevilget 15 mill. kroner og i Saldert budsjett 2021 er det avsatt 10 mill. kroner. Etter arbeidet frem til 14. april, gjenstår i størrelsesorden 5 mill. kroner. Til dekning av det videre arbeid foreslås bevilgningen på kap. 20, post 21, økt med 10 mill. kroner.

Kap. 41 Stortinget

Post 01 Driftsutgifter

Koronapandemien har bidratt til mindre bruk av Stortingets kafeteriaer og dermed lavere utgifter til innkjøp. Utbruddet har også gitt lavere reiseutgifter. Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås det på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd til partigruppene

Det regnes nå med høyere lønns- og prisvekst enn lagt til grunn ved budsjetteringen av tilskudd til partigruppene. Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås bevilgningen på posten økt med 5,1 mill. kroner.

Post 74 Reisetilskudd til skoler

På grunn av koronapandemien regnes det i 2021 ikke med skolebesøk før fra september av. Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås bevilgningen på posten redusert med 3,6 mill. kroner.

Kap. 3041 Stortinget

Post 01 Salgsinntekter

Koronapandemien har bidratt til lavere salg i Stortingets kafeteriaer. Etter innspill fra Stortingets administrasjon foreslås bevilgningen på posten redusert med 1,1 mill. kroner.

Post 03 Leieinntekter

På bakgrunn av de avtaler med leietakere som nå foreligger, foreslås det etter innspill fra Stortingets administrasjon at bevilgningen på posten økes med 1,1 mill. kroner.

Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Koronapandemien har medført lavere utgifter til blant annet reiser, kurs, seminarer og andre arrangementer. Som følge av dette ble det overført ubrukt bevilgning på posten til 2021. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 8,7 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til andre poster for å dekke andre nødvendige og uforutsette utgifter. 5 mill. kroner foreslås omdisponert til Tolletaten for å

dekke kostnader til nødvendige IT-tilpasninger som følge av modernisert folkeregister, 300 000 kroner foreslås omdisponert til Skatteetaten til fullfinansiering av revidert avtale mellom Finansdepartementet og Universitetet i Oslo om tilskudd til det skattejuridiske miljøet, og 3,4 mill. kroner foreslås omdisponert til Statistisk sentralbyrå for å dekke en uforutsett ekstrautgift til bruken av Altinn.

Det vises til nærmere omtale av utgiftsøkningene under kap. 1610, post 01, kap. 1618, post 70, og kap. 1620, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Koronapandemien medførte forsinkelser i flere planlagte prosjekter. Dette medførte et større mindreforbruk på posten, og den ubrukte bevilgningen ble overført til 2021. Det vil være begrenset kapasitet til å hente inn disse forsinkelsene i 2021, og det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 11,6 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert for å dekke deler av utgiftene til å samle Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings nettsider på én standardisert tjenesteplattform. Det vises til nærmere omtale under kap. 1605, post 01.

Kap. 1605 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

Post 01 Driftsutgifter

Overføring av fagområder

I 2020 ble fagområdene ledelse, organisering, arbeidsgiverstøtte i staten og offentlige anskaffelser flyttet til DFØ. I den anledning ble DFØs budsjett økt, i det vesentlige mot tilsvarende reduksjon på kap. 540 Digitaliseringsdirektoratet. Etter en nærmere vurdering av husleiekostnader og andre kostnadsarter som DFØ nå har overtatt ansvaret for, foreslås bevilgningen på kap. 1605, post 01, økt med 3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 540 Digitaliseringsdirektoratet, post 01 Driftsutgifter.

Omstillingskostnader

Også i 2021 har Direktoratet for forvaltning og økonomistyring en del omstillingskostnader etter overtakelsen av nye ansvarsområder i 2020. Blant

annet må det gjøres nødvendig tilpasninger i nettsider som nå driftes på to ulike plattformer. Over tid vil det bli rimeligst å samle innholdet på én standardisert tjenesteplattform. Dette gjøres mest hensiktsmessig mens virksomheten ennå er inne i en omstillingsprosess. Fra kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, foreslås det omdisponert 11,6 mill. kroner til delvis dekning av prosjektkostnadene på om lag 21 mill. kroner. Resten dekkes av ubrukte, overførte midler fra 2020 og omdisponeringer innenfor etatens budsjett.

Ny fullservicekunde

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) blir i 2021 fullservicekunde i DFØ. Bevilgningen på kap. 1605, post 01, foreslås derfor økt med 460 000 kroner, mot tilsvarende reduksjon på Dikus budsjettkapittel 272, post 50 Virksomhetsutgifter, under Kunnskapsdepartementet.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1605, post 01, med 15,1 mill. kroner.

Kap. 1610 Tolletaten

Post 01 Driftsutgifter

Tilpasninger som følge av endret distribuering av folkeregisteropplysninger

Tolletaten må i sitt arbeid med vareførselskontroll og grensepasseringer ha tilgang til oppdaterte opplysninger fra Folkeregisteret og Enhetsregisteret. Slik tilgang er de seneste årene oppnådd gjennom en integrasjon mellom Tolletatens og Skatteetatens registre.

Moderniseringen av Folkeregisteret ble ferdig i 2020. I 2021 endrer Skatteetaten partsregisteret som konsekvens av endret distribusjonsinnhold for folkeregisteropplysninger etter moderniseringen. Gjeldende integrasjonsløsning kan derfor ikke lenger brukes. Tolletaten må derfor endre sitt partsregister og alle kjernesystemer som en tilpasning til endret innhold og struktur på de opplysninger som heretter kan mottas. Bevilgningen på kap. 1610, post 01 foreslås økt med 5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1600, post 01.

Kap. 1618 Skatteetaten

Post 01 Driftsutgifter

Bostedregistrering av EØS-borgere og deres tredjelands familiemedlemmer ved flytting til Norge – nye rutiner

For å bli registrert som bosatt i Norge må en ha «lovlig opphold», jf. folkeregisterloven § 4-1. Ved registrering av EØS-borgere og familiemedlemmer fra tredjeland har folkeregistermyndigheten tidligere kontrollert om EØS-borgeren og familiemedlemmene hadde hhv. EØS-registreringsbevis og oppholdskort. ESA har lagt til grunn at det vil være i strid med direktiv 2004/38/EF art. 25 å kreve fremleggelse av bevis og kort som nevnt. Folkeregistermyndigheten må derfor selv ta stilling til om det foreligger lovlig opphold i Norge og kan altså ikke lenger basere seg på dokumenter utstedt av utlendingsmyndighetene. ESAs holdning ble ikke avklart i tide til å bli tatt hensyn til i budsjettforslaget for 2021.

Folkeregistermyndigheten må heretter foreta en mer omfattende kontroll av dokumenter og andre kilder for å ta stilling til om vilkårene i utlendingsloven for lovlig opphold og dermed registreringsadgang, er tilfredsstillt. Folkeregistermyndigheten har ikke den samme kompetanse og anledning til mer inngående undersøkelser som utlendingsmyndigheten har. Det arbeides med å få på plass informasjonsutveksling mellom Skatteetaten og utlendingsforvaltningen for å forebygge mulige uheldige konsekvenser av praksisendringen.

Skatteetaten anslår at merarbeidet i 2021 vil gjelde 22 600 saker hvorav 6 000 må tas ut til ytterligere vurdering. Samlet anslås dette i å medføre merutgifter på 5,8 mill. kroner til lønn mv. og 1,0 mill. kroner til opplæring i 2021. Bevilgningen på kap. 1618, post 01, foreslås derfor økt med 6,8 mill. kroner. Regjeringen vil komme tilbake til saken i budsjettforslaget for 2022.

Midlertidig tildeling av d-nummer på grensen

For å ha kontroll med innreisesmitte skal innreisende testes for covid-19 ved ankomst til Norge. Skatteetaten skal gi midlertidig bistand for å tildele d-nummer til utenlandske arbeidstakere som ikke allerede har norsk fødselsnummer eller d-nummer, slik at helsemyndighetene kan følge opp personer i tråd med strategien for testing, isolering, smittesporing og karantene ved covid-19.

Tilbudet om tildeling av d-nummer på grensen vil kun gjelde utenlandske innreisende som er

arbeidstakere med norsk arbeidsgiver eller tjenesteytere med norsk oppdragsgiver. Når en tilreisende kommer fra utlandet og får d-nummer ved ankomst til Norge, blir det enklere for kommunene å følge opp de som tester positivt for covid-19, eller som ikke følger karantenereglene. D-nummeret brukes i forbindelse med registrering av prøvesvar etter testing ved ankomst til utvalgte grenseoverganger i landet. De som skal jobbe i Norge må fortsatt møte personlig på et skattekontor for å søke om skattekort og ev. melde innflytting etter at de er ferdig med innreisekarantene.

Helsesektoren arbeider for å lansere egne løsninger som kan tildele identifikator til alle innreisende, slik at Skatteetatens bistand på grensen da kan opphøre.

Helse- og omsorgsdepartementet legger foreløpig til grunn at det er behov for bistand frem til 1. november 2021. Merkostnader ved bistand frem til da anslås til 15,1 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 1618, post 01, foreslås økt med dette beløpet. Forslaget motsvares av forslag om tilsvarende reduksjon i bevilgningen over Helse- og omsorgsdepartementets kap. 732 Regionale helseforetak, post 70 Særskilte tilskudd.

Koronapandemien – økt behov for innkreving av forskutterte dagpenger

Utover våren 2020 bidro raskt økende antall arbeidsledige og permitterte på grunn av pandemien til unormalt lang behandlingstid for dagpengesøknader. For å avhjelpe konsekvensene trådte ny forskrift om forskudd på dagpenger i kraft 30. mai.

For å få tilbakebetalt utbetalt forskudd har Nav mulighet til å avregne mot løpende dagpenger til mottakerne eller fakturere dem, men ikke tvangsinndrive. Skatteetaten vil derfor forestå inndrivelsen for Nav.

Antall krav å inndrive er usikkert. Av totalt antall krav – foreløpig anslått til 196 000 – er allerede om lag 45 000 gjort opp, og for et noe høyere antall er avregning eller fakturering igangsatt. Det antas etter hvert å gjenstå om lag 80 000 saker med utestående på til sammen 2,2 mrd. kroner. Erfaringsmessig fordrer om lag 35 pst. av alle saker tvangsinnkreving.

Innkrevningen av forskutterte dagpenger antas for årene 2021–2023 å kreve til sammen om lag 34 årsverk. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1618, post 01, med 5,3 mill. kroner til dekning av merutgifter i 2021.

Parallell endring av utgifts- og inntektspost

På kap. 4618, (ny) post 03 Andre inntekter, er det foreslått en bevilgning på 6,3 mill. kroner. Bakgrunnen er at Skatteetaten er kommet til at enkelte inntekter som var vurdert som refusjoner og dermed kunne nettoføres, heller må anses som ordinære inntekter. Det foreslås at kap. 1618, post 01, økes med samme beløp.

Registerkostnader – overføring til post 21

Skatteetaten og de kommunale skatteoppkreverne hadde ulik praksis for betaling for oppslag i eksterne registre i forbindelse med innfordringsoppdrag. Skatteetaten belastet post 01 Driftsutgifter, mens skatteoppkreverne brukte post 21 Spesielle driftsutgifter. Slike oppslag er en nødvendig del av en del innfordringer. Utgiftene bør derfor føres på post 21. Det foreslås derfor å flytte 1,6 mill. kroner fra post 01 til post 21.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 31,9 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Etter endringen av fordelingsforskriften som konsekvens av statens overtakelse av all skatteinnkreving fra 1.11.2020 av, vil alle direkte innkrevingsutgifter heretter bli belastet kap. 1618, post 21. Unntak gjelder for noen eldre krav som håndteres iht. tidligere fordelingsnøkkel. Slik fordelingsforskriften var, ble disse innkrevingsutgiftene først utgiftsført i skatteregnskapet og deretter belastet skattekreditorene forholdsmessig. Ved utarbeidelsen av budsjettforslaget for 2021 ble det ikke tatt hensyn til denne posteringsmessige konsekvensen av ansvarsoverføringen fra kommunene til Skatteetaten.

I saldert budsjett er det bevilget 199,3 mill. kroner på posten. Basert på regnskap for 2020, korrigert for lavere utleggsgebyr, anslås nå budsjettbehovet på posten for 2021 til 264 mill. kroner. Overføringen av 1,6 mill. kroner fra post 01 Driftsutgifter som er omtalt foran, inngår her.

Innkrevingsaktiviteten i 2020 ble påvirket av blant annet koronapandemien og overtakelsen av skatteinnkreving fra kommunene. Sammen med fortsatte forstyrrelser i økonomien på grunn av koronapandemien, bidrar det til at utgiftsanslaget for post 21 er usikkert.

Bevilgningen foreslås etter dette økt med 64,7 mill. kroner.

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Nytt IT-system for merverdiavgift (Memo) har en usikkerhetsavsetning på 26,6 mill. kroner. Ut fra planlagt fremdrift nå, kan noe av avsetningen flyttes til senere år. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten benyttes til å støtte skatteforskning og satsing på skatterettsfaget. For 2020 er det blant annet inngått avtaler tilsvarende 3,5 mill. kroner til Norges Handelshøyskole, nærmere 0,9 mill. kroner til Universitetet i Bergen og 1,6 mill. kroner til Universitetet i Oslo. Avtalen med sistnevnte, med Finansdepartementet som avtalemotpart, ble revidert høsten 2020. I budsjettforslaget for 2021 ble det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til virkningen av denne revisjonen. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner. Økningen dekkes av foreslått nedsettelse av bevilgningen på kap. 1600 Finansdepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 4618 Skatteetaten

Post 01 Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr

I saldert budsjett for 2021 er posten ført opp med en bevilgning på 58,0 mill. kroner som er 7,9 mill. kroner lavere enn regnskapet for 2020. Inntektene fremover vil gjelde innfordringer som ble igangsatt før 1.11.2020, og som håndteres iht. den tidligere fordelingsforskriften, jf. omtale under kap. 1618, post 21. På usikkert grunnlag regnes det nå med inntekter på 38 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 20 mill. kroner.

Post 03 (ny) Andre inntekter

I 2021-budsjettet ble det ikke bevilget midler på tidligere post 03 Andre inntekter. På posten ble det tidligere ført refusjoner for datatjenester for andre statlige virksomheter og enkelte gebyrer og andre refusjoner. Bevilgningen ble redusert som en konsekvens av et vedtatt unntak fra bruttoprinsippet i statsbudsjettet. Samtidig ble bevilgningen på kap. 1618, post 01 redusert med samme beløp som bortfallet av bevilgning på kap. 4618, post 03.

Skatteetaten har nå foretatt en mer detaljert gjennomgang og kommet til at enkelte inntektsar-

ter likevel ikke er å anse som refusjoner. Eksempler er salg av Skatte-ABC, inntekter fra undervisningsoppdrag og tilskudd fra andre statlige virksomheter og enkelte tjenestesalg til slike. Det anslås at slike inntekter vil utgjøre 6,3 mill. kroner i 2021.

Det foreslås at det på (ny) post 03 Andre inntekter føres opp 6,3 mill. kroner og at kap. 1618, post 01, økes med samme beløp. Det foreslås også at det som for foregående år gis merinntektsfullmakt mellom disse postene, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 05 Gebyr for utleggsforretninger

Basert på 2020-regnskapet og korrigert for reduserte utleggsgebyr, anslås inntektene på post 05 nå til 111 mill. kroner, mot budsjettet 123,5 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 12,5 mill. kroner.

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå

Post 01 Driftsutgifter

Noe av kostnadene til Altinn dekkes av sentrale midler over Digitaliseringsdirektoratets budsjett, men det meste dekkes av tjenesteeierne. Tjenesteeierne plasseres i gjeldende betalingsmodell inn i 5 forskjellige grupper etter hvor mange transaksjoner de har. I beløp er forskjellene mellom gruppene til dels meget store.

På grunn av utfasing av Statistisk sentralbyrås portal for informasjons- og datautveksling med næringslivet og større overgang til digital korrespondanse via Altinn, har SSB i 2021 rykket opp til en prisgruppe med klart høyere betaling. En ny finansieringsmodell for Altinn forventes tatt i bruk fra 2022 av, og antas foreløpig å bli mindre kostbar for byrået enn i 2021.

Bevilgningen på kap. 1620, post 01, foreslås økt med 3,4 mill. kroner. Merbehovet dekkes gjennom foreslått bevilgningsreduksjon på kap. 1600 Finansdepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten dekkes normalt fullt ut av inntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter. Som i 2020 blir oppdragsinntektene også i 2021 redusert, særlig fordi koronapandemien medfører reduserte internasjonale aktiviteter og generelt færre oppdrag. Smittesituasjonen er etter hvert blitt vesentlig forverret i byråets samarbeidsland, og Norad har signalisert

ytterligere forskyvning eller reduksjon av prosjekter. Inntektene på kap. 4620, post 02 foreslås derfor redusert med 16 mill. kroner, jf. omtale nedenfor.

Statistisk sentralbyrå har faste ansatte og faste kostnader knyttet til oppdragene. På kort sikt er det derfor begrensede muligheter for å redusere de økonomiske forpliktelsene i samme omfang som det anslåtte inntektsbortfallet. Samtidig er det ønskelig å opprettholde kompetanse- og ressursnivå for å være i stand til senere å oppta arbeidet og påta oppgaver uten vesentlig forsinkelser. Det er likevel mulig å redusere driftsutgiftene noe, eksempelvis gjennom å utsette nyansettelser og redusere øvrige utgifter. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 8 mill. kroner.

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå

Post 02 Oppdragsinntekter

Som omtalt under kap. 1620, post 21, har koronapandemien redusert SSBs oppdragsaktivitet og dermed også inntektene på post 02. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 16,0 mill. kroner.

Post 85 Tvangsmulkt

Blant annet som følge av koronapandemien gis det også i 2021 flere fritak for innlevering av statistikkoppgaver enn vanlig og det ilegges derfor også færre tvangsmulkt. Også konkurser reduserer inntektene fra tvangsmulkt. Inntektene i 2021 anslås nå til 8 mill. kroner, og det foreslås derfor en reduksjon av bevilgningen på posten med 7 mill. kroner.

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning

I Saldert budsjett 2021 er det bevilget 28 950 mill. kroner på posten. I 2020 ble det regnskapsført utgifter på 27 009 mill. kroner på posten. Basert på regnskapstall foreslås det å redusere årets bevilgning på posten med 570 mill. kroner til 28 380 mill. kroner. Dette er medregnet en reduksjon på 20 mill. kroner som konsekvens av regjeringens forslag om å forlenge den midlertidige reduksjonen i den lave merverdiavgiftssatsen (fra 12 til 6 pst.) ut september 2021, mot tidligere forutsatt ut juni. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga m.m.* punkt 2.

Kap. 1634 Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Både ordningen med Tilskudd til støtteberettigede virksomheter og ordningen med Støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, ble avsluttet i 2020. Bevilgningen som ble gitt for 2021 på post 21 i saldert budsjett skal dekke arbeid med utbetalinger for 2020 i år og til etterfølgende kontroll av utbetalinger etter begge ordningene.

Ved Stortinget behandling av Prop. 94 LS (2020–2021) og Innst. 298 S (2020–2021) ble det vedtatt en ny ordning med støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, men med en annen innretning enn ordningen i 2020 og med en økning av bevilgningen på kap. 1634, post 72 Støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, med 900 mill. kroner.

En ny periode med støtte vil gi Skatteetaten merutgifter til blant annet IT-utvikling og -drift, veiledning, saksbehandling, klagebehandling og kontroll. Til dekning av merutgiftene ble bevilgningen på kap. 1634, post 21, økt med 93,7 mill. kroner i forbindelse med behandlingen av Prop. 94 LS (2020–2021). Beregningen av merbehovet ble oppgitt å være usikker.

Beregningen er nå gjennomgått på ny, blant annet basert på et lavere antall ventede søknader enn tidligere anslått. Ut fra dette foreslås bevilgningen på posten redusert med 43,7 mill. kroner.

Post 71 (ny) Kompensasjonsordning for arbeidsgivere i tiltakssonen og på Svalbard

Kompensasjonsordningen for arbeidsgivere i tiltakssonen og på Svalbard ble avsluttet i 2020. Av bevilgningen på 167 mill. kroner ble vel 160,1 mill. kroner benyttet. Det gjenstår enkelte utbetalinger, bl.a. på grunn av ukorrekt kontonummer, a-meldinger som leveres i 2021 og påvirker kompensasjonsutmålingen, og dessuten enkelte andre korreksjoner som følge av kontrolltiltak og korreksjon av avgiftsgrunnlag. Samlet antas 1,5 mill. kroner i netto tilskuddsutbetaling i 2021. På kap. 1634, post 71, foreslås det derfor bevilget 1,5 mill. kroner.

Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning*Post 98 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning*

Bevilgningen i saldert budsjett på 88 000 mill. kroner foreslås redusert med 13 995 mill. kroner til 74 005 mill. kroner. Reduksjonen skyldes tre tilba-

kekjøpsauksjoner høsten 2020 der Norges Bank innløste lån med forfall i 2021. Tilbakekjøpene skjedde for sent til å kunne bli innarbeidet i budsjettforslaget for 2021.

Kap. 2309 Tilfeldige utgifter*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen er motpost til tilleggsbevilgninger til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder lønnsoppgjøret for statsansatte, takstopp-gjøret for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter.

Bevilgningsbehovet til inntektsoppgjør mv. er usikkert og avhenger av utfallet av lønnsforhandlingene. I lys av at lønnsvekstanslaget for 2021 nå er høyere enn lagt til grunn i Saldert budsjett 2021, foreslås bevilgningen økt med 456,8 mill. kroner.

Kap. 5351 Overføring fra Norges Bank*Post 85 Overføring*

I saldert budsjett for 2021 er det ført opp 18 600 mill. kroner på kap. 5351, post 85. Endelig beløp ble 4. februar 2021 av bankens hovedstyre fastsatt til 15 169,2 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 3 430,8 mill. kroner.

Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift*Post 30 Avskrivninger*

På denne posten inntektsføres summen av avskrivninger på statens kapital som bevilges på underpost 3 i statens forretningsdrift (kap. 2445–2490). På bakgrunn av endringer på disse underpostene foreslås bevilgningen på kap. 5491, post 30 redusert med 3,0 mill. kroner.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt*Post 70 Trinnskatt mv.*

For at enslige minstepensjonister uten andre inntekter ikke skal betale skatt, foreslår regjeringen å endre skattereglene for pensjon. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga m.m.* punkt 4. Forslaget anslås å redusere påløpte skatteinntekter i 2021 med 315 mill. kroner, hvorav 160 mill. kroner bokføres i

2021. Av det bokførte provenytapet føres 9 mill. kroner på kap. 5501, post 70.

Det vises til omtalen av endringer i regler for utsatt innbetaling av skatte- og avgiftskrav mv. i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 15.2. Endringene innebærer at bevilgningsforslaget på kap. 5501, post 70 reduseres med 60 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 69 mill. kroner.

Post 72 Fellesskatt mv. fra personlige skattytere

For at enslige minstepensjonister uten andre inntekter ikke skal betale skatt, foreslår regjeringen å endre skattereglene for pensjon. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 4. Forslaget anslås å redusere påløpte skatteinntekter i 2021 med 315 mill. kroner, hvorav 160 mill. kroner bokføres i 2021. Av det bokførte provenytapet føres 40 mill. kroner på kap. 5501, post 72.

Det vises til omtalen av endringer i regler for utsatt innbetaling av skatte- og avgiftskrav mv. i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 15.2. Endringene innebærer at bevilgningsforslaget på kap. 5501, post 72 reduseres med 100 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 140 mill. kroner.

Post 74 Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum

Det vises til omtalen av endringer i regler for utsatt innbetaling av skatte- og avgiftskrav mv. i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.*, punkt 15.2.

Endringene innebærer at bevilgningsforslaget på kap. 5501, post 74 reduseres med 240 mill. kroner.

Kap. 5521 Merverdiavgift

Post 70 Merverdiavgift

Det vises til forslag om å forlenge den midlertidige reduksjonen i den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 pst. til 6. pst. frem til og med 30. september 2021. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 2. Forslaget anslås å redusere merverdiavgiftsinntektene med 558,2 mill. kroner i 2021.

Det vises til forslag om å at unntaket fra merverdiavgift for akupunktører, naprapater og osteopater forlenges til 1. januar 2022. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 5. Forslaget anslås å redusere merverdiavgiftsinntektene med 4 mill. kroner i 2021.

Det vises videre til forslag om å forlenge utsetelsesordningen for skatte- og avgiftskrav mv. til 1. oktober 2021. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 15.2. Endringene innebærer at bevilgningsforslaget på kap. 5521, post 70 reduseres med 3 520 mill. kroner som følge av forskyving av innbetaling av merverdiavgiftskrav fra 2021 til 2022. I tillegg anslås endringene å gi et provenytap i 2021 på 150 mill. kroner. Budsjetteknisk føres dette provenytapet på kapittel 5521, post 70.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 4 232,2 mill. kroner.

Kap. 5546 Avgift på forbrenning av avfall

Post 70 CO₂-avgift

Stortinget vedtok i behandlingen av 2021-budsjettet å innføre avgift på forbrenning av avfall med en sats tilsvarende 25 pst. av det generelle CO₂-avgiftsnivået, jf. Prop. 1 LS (2020–2021) *Skatter, avgifter og toll 2021*, punkt 15.4. På bakgrunn av en pågående og uavklart prosess med ESA, er innføring av avgiften utsatt. Det legges budsjettmessig til grunn at avgiften ikke blir innført i 2021, noe som anslås å redusere påløpte skatteinntekter i 2021 med 120 mill. kroner, hvorav 110 mill. kroner bokføres i 2021.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 110 mill. kroner til 0.

Kap. 5547 Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier

Post 70 (ny) Trikloretan (TRI)

I særavgiftsvedtaket for 2021 er det fastsatt avgiftssatser for trikloretan, men det er ikke gjort bevilgningsvedtak for kap. 5547, post 70. De seneste årene er det inntektsført svært beskjedne inntekter fra denne avgiften. Det er allerede inntektsført et lite beløp i 2021, og det antas at inntekten for hele året vil bli om lag 10 000 kroner.

På kap. 5547, (ny) post 70 Trikloretan (TRI), foreslås det ført opp 10 000 kroner.

Kap. 5553 (nytt) Avgift på viltlevende marine ressurser*Post 70 Avgift på viltlevende marine ressurser*

Det vises til forslag om å innføre en ny avgift på viltlevende marine ressurser. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 3.

Det foreslås en bevilgning på 25 mill. kroner.

Kap. 5561 Flypassasjeravgift*Post 70 (ny) Flypassasjeravgift*

Flypassasjeravgiften ble opphevet tidlig i 2020, og den er ikke gjeninnført for 2021. Per 31.12.2020 var det utestående krav på i overkant av 0,9 mill. kroner. På kap. 5561, post 70, foreslås det ført opp 0,9 mill. kroner.

Kap. 5584 Diverse avgiftsinntekter mv.*Post 70 (ny) Utgåtte avgifter, og renter og tvangsmulkt på særavgifter*

På kap. 5584, post 70, føres både inntekter fra utgåtte avgifter og tilbakebetalinger av slike. Posterings der skyldes f.eks. at en kontroll har avdekket manglende eller feil egenfastsetting eller deklarerings, eller at skyldner har fått medhold i en klage. Både beløp (som de seneste årene har vært beskjedne) og fortegn på sum posterings, varierer fra år til år.

Tvangsmulkt for skatter og avgifter posteres i dag på samme kapittel og post som hovedstol. Siden tvangsmulkt for særavgifter ofte gjelder flere avgiftstyper, er dette upraktisk siden det må foretas en delvis skjønnsmessig fordeling mellom aktuelle kapitler og poster. Det er derfor hensiktsmessig å føre tvangsmulkt for særavgifter på samme kapittel og post.

Renteinntekter fra særavgifter posteres i dag på kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer, post 83 Renteinntekter alminnelige fordringer. Også denne posterings kan vanskelig gjøres når inntekten innkrevs sammen med en eller flere typer tvangsmulkt.

Det vil være arbeidsbesparende for Skatteetaten om både ettersleppposterings vedrørende utgåtte avgifter, tvangsmulkt for særavgifter og renteinntekter fra særavgifter posteres på samme kapittel og post. Det foreslås derfor at betegnelsen på kap. 5584 endres til Diverse avgiftsinntekter mv., og at post 70 gis betegnelsen Utgåtte avgifter, og renter og tvangsmulkt på særavgifter.

Basert på erfaringstall, foreslås det ført opp 10 mill. kroner på den nye posten. Anslaget er usikkert.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer*Post 89 Garantiprovisjon*

For lån under garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter, skal det betales garantiprovisjon. I saldert budsjett for 2021 ble det som provisjonsinntekter på kap. 5605, post 89, ført opp 64 mill. kroner. Anslaget for utnyttelse av ordningen er blitt nedjustert, og det regnes nå med en garantiinntekt på 50 mill. kroner. Også nytt anslag er usikkert. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 14 mill. kroner.

Kap. 5700 Folketrygdens inntekter*Post 71 Trygdeavgift*

For at enslige minstepensjonister uten andre inntekter ikke skal betale skatt, foreslår regjeringen å endre skattereglene for pensjon. Se omtale i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 4. Forslaget anslås å redusere påløpte skatteinntekter i 2021 med 315 mill. kroner, hvorav 160 mill. kroner bokføres i 2021. Av det bokførte provenytapet føres 28 mill. kroner på kap. 5700, post 71.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 28 mill. kroner.

Post 72 Arbeidsgiveravgift

Det vises til omtalen av endringer i regler for utsatt innbetaling av skatte- og avgiftskrav mv. i Prop. 194 LS (2020–2021) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga m.m.* punkt 15.2.

Endringene innebærer at bevilgningsforslaget på kap. 5700, post 72 reduseres med 490 mill. kroner.

Andre saker*Kompensasjonsordningen for bedrifter med stort inntektsfall*

Kompensasjonsordningen for bedrifter med stort inntektsfall ble avsluttet i 2020. Tilbakebetalinger som følge av kontroller eller frivillig tilbakebetaling fra mottakere, ble løpende inntektsført på kap. 1634, post 70 Tilskudd til støtteberettigete virksomheter. Samme ordning følges i 2021. Både

antall endringsvedtak og tilbakebetaling iht. hvert vedtak, er usikkert. Omfanget på eventuelle inntektsføringer på posten er dermed usikkert. Det foreslås ikke gjort noe bevilgningsvedtak, men det åpnes med dette for inntektsføringer på posten også i 2021.

Skatteetaten – fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

I saldert budsjett for 2020 ble det for Skatteetaten vedtatt to nye romertallsfullmakter som hjemler unntak fra kontantprinsippet, i tråd med de nye bestemmelsene. Fullmaktene ivaretar Skatteetatens praksis med bruk av mellomværendet, og omfatter statens andel av skatteinngangen og uplasserte innbetalinger i merverdiavgiftsregnskapet.

Etter nærmere gjennomgang av praksis for Skatteetatens bruk av mellomværendet, kom Finansdepartementet senere til at fullmakten som gjelder uplasserte innbetalinger burde utvides til å omfatte alle innkrevingsregnskapene, og ikke bare merverdiavgiftsregnskapet. En ny og mer generell fullmakt om uplasserte innbetalinger, i tillegg til den eksisterende fullmakten, ble derfor foreslått og vedtatt ved nysalderingen av statsbudsjettet for 2020.

Skatteetaten ivaretar også innkrevingsfunksjoner på vegne av andre aktører. I de tilfeller slike midler videresendes, er praksis at disse føres på mellomværendet. Det er derfor behov for en fullmakt som også ivaretar regnskapsføringen av slike midler.

På denne bakgrunn ber departementet om fullmakt som hjemler de samme to unntak for Skatteetaten også for 2021, jf. forslag til romertallsvedtak. Forslagene er identiske med de vedtak som ble gjort ved nysalderingen for 2020.

Oppfølging av konkursbo

Frem til 1.11.2021 var det to ordninger for tilsagn om dekning av boomkostninger i konkursbo. Tilsagn ble gitt der det var tvilsomt eller usikkert om boets aktiva ville gi dekning for omkostninger, og der grundigere undersøkelser kunne avdekke ytterligere aktiva eller brudd på skatte-, avgifts- eller regnskapslovgivningen. Den ene ordningen lå under Skatteetaten med adgang til årlig å stille garanti for opptil 8 mill. kroner, og der Stortinget fastsatte en ramme for maksimalt ansvar. For 2021 er vedtatt ramme på 23,6 mill. kroner.

Per 31. desember 2020 var ansvaret i ordningen under Skatteetaten på 5,4 mill. kroner. Den

andre ordningen lå under de kommunale skatteoppkreverne og hadde adgang til å gi årlige tilsagn på 8 mill. kroner. Ansvaret i denne var per 31. desember 2020 på 7,4 mill. kroner og som overtas av Skatteetaten. Samlet ansvar per årsskiftet ble dermed 12,8 mill. kroner.

Det foreslås at det nå kan gis tilsagn for inntil 16 mill. kroner under ordningen for Skatteetaten. Videre foreslås det bedt om fullmakt til i 2021 å øke samlet ansvar til inntil 28,8 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter – vedtak om garantifullmakt

Garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter ble etablert i mars 2020 som ett av de første krisetiltakene på grunn av koronapandemien. Ordningen ble i april utvidet til også å omfatte større bedrifter. Formålet var å styrke bedrifters tilgang til likviditet. Siden ordningen gjør det mindre risikabelt for bankene å gi lån, har den bidratt til at levedyktige bedrifter kan komme seg gjennom krisen.

Per 14. april 2021 var det stilt garantier for 10,8 mrd. kroner under ordningen. Siden garantien dekker 90 pst. av lånene betyr det at bankene har lånt ut til sammen 11,8 mrd. kroner under ordningen.

I Prop. 57 S og Prop. 58 LS (2019–2020) som lå til grunn for ordningen, ble det opplyst at garantirammen ville bli foreslått satt til 50 mrd. kroner. I Innst. 200 S og Innst. 201 LS (2019–2020) var det ingen anmerkninger til rammen. I lovens § 4 annet ledd er det bestemt at «Departementet fastsetter garantiordningens samlede ramme i forskrift etter vedtak i Stortinget.»

Loven trådte i kraft 27. mars 2020. Samme dag ble forskrift til loven fastsatt. I denne ble det i § 6 bestemt at «Garantiordningens samlede ramme er 50 milliarder kroner.» Ved en feil hadde imidlertid ikke Stortinget blitt invitert til å gjøre vedtak om garantirammen slik som loven forutsetter. Det foreslås derfor at Stortinget nå inviteres til formelt å vedta garantirammen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Tilbakeføring av midler fra statskassen til Statens pensjonsfond

Ved avleggelsen av statsregnskapet for 2020 var det akkumulert 108 mrd. kroner på statens bankkonto i Norges Bank som skriver seg fra at uttaket fra Statens pensjonsfond utland (SPU), som skal dekke det oljekorrigerte underskuddet på stats-

budsjettet, over flere år har vært større enn det oljekorrigerte underskuddet i regnskapet. Differansen har oppstått fordi endelig statsregnskap, som avlegges i april påfølgende år, har vist et mindre oljekorrigert underskudd enn uttaket fra SPU som Stortinget fastsetter forbindelse med nysaldert budsjett i desember.

Det er ikke etablert noen mekanisme for å korrigerer uttaket fra SPU til det endelige oljekorrigerte underskuddet i regnskapet. Stortinget sluttet seg i 2006 til dagens føringsmåte, jf. fremleggelse av saken for Stortinget i St.prp. nr. 66 (2005–2006) og behandling av Innst. S. nr. 205 (2005–2006).

Finansdepartementet mener at det akkumulerte beløpet på statens bankkonto nå er så stort at det er hensiktsmessig å vurdere en tilbakeføring til SPU og vil komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering.

2.14 Forsvarsdepartementet

Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 10,1 mill. kroner knyttet til økte inntekter, se omtale under kap. 4700, post 01.

Det er besluttet å bygge et veteranmonument på Akershus festning. Byggingen gjennomføres i regi av Forsvarsbygg. Det foreslås derfor å omdisponere midler til Forsvarsbygg. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1710, post 47.

Videre foreslås driften av et IKT-program overført fra Forsvarsdepartementet til Forsvaret og at det overføres to stillinger i IKT-programmet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 2,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1720, post 01.

Det foreslås også å redusere bevilgningen med 1,4 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1700, post 73 til forskning på sikkerhets- og forsvarspolitiske problemstillinger i 2021.

I tillegg foreslås å overføre et FoU-prosjekt til Forsvarets høgskole og derved å redusere bevilgningen på posten med 1,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen på kap. 1720, post 01.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1700, post 01 økt med 3,1 mill. kroner.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, kan overføres

Posten benyttes til uforutsette utgifter som trenger rask avklaring. Det er inngått partnerskapsavtale mellom Forsvarsdepartementet og Midt-Troms regionråd om videreføring av Midt-Troms karrieresenter. Det foreslås derfor å omdisponere 1,5 mill. kroner til formålet til kap. 1700, post 71. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 1,5 mill. kroner.

Post 71 Overføringer til andre, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner for å gi tilskudd i forbindelse med inngått partnerskapsavtale mellom Forsvarsdepartementet og Midt-Troms regionråd om videreføring av Midt-Troms karrieresenter. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1700, post 43.

Videre foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 4,7 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1710, post 47 for å bygge et veteranmonument på Akershus festning. Byggingen gjennomføres i regi av Forsvarsbygg.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1700, post 71 redusert med 3,2 mill. kroner.

Post 73 Forskning og utvikling, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,4 mill. kroner til forskning på sikkerhets- og forsvarspolitiske problemstillinger i 2021. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1700, post 01.

Det foreslås også å øke bevilgningen på posten med 1,4 mill. kroner for å utbetale tilskudd til å utvide forskningsprosjektet «Veteraners familier: psykisk helse og hverdagsliv etter utenlandsoperasjoner». Forskningsprosjektet gjennomføres ved Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1720, post 01.

Videre foreslås det å overføre bevilgningen til et prosjekt for samfunnssikkerhet og risikoforskning (SAMRISK) til posten. Bakgrunnen for overføringen er en anmodning fra Riksrevisjonen om å samle aktiviteter som er å karakterisere som tilskudd. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1760, post 45.

Det foreslås å øke tilsagnsfullmakten på posten med 83 mill. kroner, fra 68 mill. kroner til 151 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Bakgrunnen for økningen er at bevilgningen knyttet til forsknings-, materiell- og utviklingsstøtte i 2020

ble flyttet fra kap. 1760, post 45, til kap. 1700, post 73, uten at tilsagnsfullmaktene ble økt tilsvarende. Av beløpet på 151 mill. kroner er 145 mill. kroner knyttet til forsknings-, materiell- og utviklingsstøtte, mens 6 mill. kroner er knyttet til sikkerhets- og forsvarspolitiske problemstillinger.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1700, post 73 økt med 3,8 mill. kroner.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, kan overføres

Kontingentutgifter til *Preparatory Action* for forsvarsforskning i EU (PADR) og til European Defence Fund (EDF) foreslås bevilget på tilskuddspost 78 for å samle alle tilskuddene til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner mot en reduksjon av bevilgningen på kap. 1760, post 01 og kap. 1760, post 45 med 1 mill. kroner hver.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1710, post 78 økt med 2,0 mill. kroner.

Kap. 4700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås at inntektskravet knyttet til brukerbetaling for Nasjonalt Begrenset Nett flyttes til kap. 4700, post 01, siden det er Forsvarsdepartementet som leverer denne tjenesten. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten økes med 21,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 4760, post 45.

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,9 mill. kroner knyttet til leveransen av internrevisjonstjenester til FFI og med 0,8 mill. kroner som følge av en tilbakebetaling fra Institutt for forsvarsstudier.

Fra 2021 gjelder nytt krav om nettoføring av tilbakebetalinger av beløp som angår utlegg og utgiftsdeling. Dette innebærer at enkelte inntekter skal posteres mot kreditt på utgiftskapitlet og ikke inntektsføres på inntektskapitlet. Dersom en virksomhet fremleier deler av sine lokaler til en annen virksomhet, skal fremleiebetalingen behandles som utgiftsreduksjon. Dette gjelder for refusjoner av husleie knyttet til Forsvarsdepartementets lokaler på Akershus festning. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 12,6 mill. kroner. Endringen innebærer en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1700, post 01.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4700, post 01 økt med 10,1 mill. kroner.

Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 01 Driftsutgifter, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås økt med 399,4 mill. kroner, som følge av en tilsvarende økning i inntektene, jf. omtale under kap. 4710, post 01.

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 28,8 mill. kroner til finansiering av prosjekter som skal bidra til at forsvarssektorens effektiviseringsplaner for perioden 2021 til 2024 oppnås. Dette gjelder effektivisering gjennom digitalisering. Endringen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760, post 45.

Bevilgningen til prosjektet «Sikker teknisk infrastruktur fase 2» foreslås økt med 20,0 mill. kroner grunnet endret omfang og periodisering i 2021. Økningen endrer ikke kostnadsrammen som ble redegjort for i Forsvarsdepartementets Prop. 1 S (2020–2021).

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1710, post 01 økt med 448,2 mill. kroner.

Post 47 Nybygg og nyanlegg, kan overføres

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 338,0 mill. kroner grunnet økt fremdrift i byggeprosjekter i hovedsak på Ørland, Evenes og Porsangmoen. Høyere produksjonstakt har gitt større produksjon for porteføljen i 2021 enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet. På Evenes gjelder dette blant annet trafikkavviklingsplattform nord, som skal understøtte kampflyberedskap, fasiliteter for nye maritime patruljefly og bygg for hundetjenesten (vakt og sikring). Videre gjelder det prosjektet for fornyelse av boliger på Ørland samt kvarter og kaserne på Porsangmoen for Finnmark landforsvar samt programmet for sikring av skjermingsverdige objekter. Det foreslås å omdisponere midlene fra kap. 1760, post 45.

Det er besluttet å bygge et veteranmonument på Akershus festning. Byggingen gjennomføres i regi av Forsvarsbygg. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 7,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1700, post 01 (2,3 mill. kroner) og kap. 1700, post 71 (4,7 mill. kroner).

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 6,1 mill. kroner som følge av forventet reduksjon på inntektssiden, jf. omtale under kap. 4710, post 47.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1710, post 47 økt med 338,9 mill. kroner.

Kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen med 216,3 mill. kroner på grunn av økte inntekter fra brukerstyrte prosjekter. Videre foreslås bevilgningen økt med 105,6 mill. kroner som følge av at Forsvarsbygg mottar oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet for å bygge hangarer til de nye redningshelikoptrene. Bevilgningen foreslås økt med 77,3 mill. kroner som følge av at Forsvarsbygg mottar økte inntekter fra NATO for å utføre prosjekter knyttet til NATOs investeringsprogram for sikkerhet. Videre foreslås bevilgningen økt med 0,2 mill. kroner som følge av at Forsvarsbygg får inntekter fra utleie av boliger i Vadsø for Forsvaret.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4710, post 01 økt med 399,4 mill. kroner.

Post 47 Salg av eiendom

Forsvarsbygg forventer en reduksjon i inntektene knyttet til rydde- og rivetiltak ved avhending av eiendommer. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 6,1 mill. kroner.

Kap. 1716 Forsvarets forskningsinstitutt

Post 51 Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt

Langtidsplanen for Forsvarssektoren (Prop. 14 S (2020–2021)) legger til grunn at beredskap knyttet til kjemiske stoffer, biologiske stoffer, radioaktive stoffer, nukleært materiale og eksplosiver (CBRNE) videreutvikles for å understøtte Forsvarets operasjoner og styrke det sivilt-militære samarbeidet i samsvar med Nasjonal strategi for CBRNE-beredskap (2016–2020). CBRN-vern og eksplosivrydding er et område med særskilt betydning også for sivil beredskap og sivilt-militært samarbeid. I dette inngår Forsvarets bistand innenfor eksplosivrydding og beredskapslaboratoriet ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). For 2021 og 2022 tilføres FFI midler for å øke kompetansen og kapasiteten på disse områdene. Midlene til formålet er bevilget over kap. 1760, post 45. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1716, post 51 med 10,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1760, post 45.

Det er et mindrebehov på forskningsprosjektet «Tverrfaglig forskning på kompetanse, personell og økonomi i forsvarssektoren». Det foreslås

derfor å redusere bevilgningen med 5,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1720, post 01 for å finansiere engangsutgifter til feriepenger i Heimevernet.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1716, post 51 økt med 5,4 mill. kroner.

Kap. 1720 Forsvaret

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 257,5 mill. kroner som følge av en tilsvarende økning av inntektskravet, se omtale under kap. 4720, post 01.

Det er besluttet å etablere en midlertidig løsning for innfasing av de nye maritime patruljeflyene P-8A på Evenes. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1720, post 01 med 98,5 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760, post 45.

I tillegg foreslås det å øke bevilgningen med 89,9 mill. kroner til utbetaling av feriepenger i Heimevernet. Det er besluttet å utbetale feriepenger tilbake til 2005 til innsatsstyrkene og område-sjefene i Heimevernet. Utbetaling av feriepenger ble iverksatt januar 2021. Denne utgiften var ikke kjent på budsjetteringstidspunktet. Det foreslås å flytte 5,0 mill. kroner til posten fra kap. 1716, post 51 knyttet til et mindrebehov på forskningsprosjektet «Tverrfaglig forskning på kompetanse, personell og økonomi i forsvarssektoren», 8,0 mill. kroner finansieres gjennom merinntekter fra royalties på kap. 4760, post 01 og 76,9 mill. kroner foreslås flyttet fra ikke-forpliktete midler på kap. 1760, post 45.

Det har vært en grundig gjennomgang av Fridtjof Nansen-klassen fregatter etter havariet med KNM Helge Ingstad. Det er avdekket sikkerhetskritiske tekniske svakheter som det har vært nødvendig å utbedre før Sjøforsvaret kan bruke fartøyene sikkert i fredstid. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 50,0 mill. kroner til sikkerhetskritiske tiltak for Fridtjof Nansen-klassen. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760, post 45.

Det er foreslås å øke bevilgningen på posten med 30,0 mill. kroner til finansiering av prosjekter som skal bidra til at sektorens effektiviseringskrav for perioden fra 2021 til 2024 oppnås. Endringen motsvares av en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1760, post 45, hvor midler til effektivisering ble budsjettert innledningsvis.

Norge deltar i *United Nations Mission in South Sudan*. Dette er en operasjon som skal hjelpe til i

den humanitære krisen i Sør-Sudan. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 22,7 mill. kroner for deltakelsen i 2021. Midlene foreslås flyttet fra kap. 1760, post 45.

Norge bidrar også med et Role 2 hospital til operasjonen i Kabul. Role 2 hospital er mindre, mobile medisinske anlegg med kirurgiske enheter. Det norske sanitetsbidraget har ansvaret for at det multinasjonale feltsykehuset ved den internasjonale flyplassen i Afghanistan. Lederansvaret har medført noen merutgifter, spesielt til opprettholdelse av ikke-nasjonalt medisinsk utstyr knyttet til koronapandemien ved sykehuset. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 11,3 mill. kroner til dette formålet. Midlene foreslås flyttet fra kap. 1760, post 45.

Langtidsplanen for forsvarssektoren legger til grunn at integreringen av strategisk kommunikasjon i operativt planverk og operasjoner skal videreutvikles. Dette innebærer både å styrke ressursene for å drive åpen kommunikasjonsvirksomhet på alle nivåer, og å styrke evnen til å bruke informasjonsoperasjoner som en integrert del av militære operasjoner. Plasseringen av midlene var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet og ble dermed foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 7,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1760, post 45.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) er fag- og forvaltningsmyndighet på området strålevern, atomsikkerhet og ikke-spredning, radioaktiv forurensing og radioaktivt avfall. For å betale for konsesjonene fra DSA, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 3,5 mill. kroner. Midlene foreslås flyttet fra kap. 1760, post 45.

Videre foreslås driften av et IKT-program overført fra Forsvarsdepartementet til Forsvaret. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,1 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1700, post 01, knyttet til overføring av to stillinger i IKT-programmet.

Det foreslås å overføre et FoU-prosjekt til Forsvarets høgskole. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 1,2 mill. kroner i lønnsmidler til Institutt for forsvarsstudier på Forsvarets høgskole. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1700, post 01.

Et skvadronhus og en befalskaserne er overført fra Kystvakten til Luftforsvaret. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner til husleie mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1791, post 01.

I 2020-budsjettet ble effektiviseringsgevinsten til Redningshelikoptertjenesten ved en feil lagt på

kap. 1720. Det foreslås å rette opp feilen ved å redusere bevilgningen på posten med 11,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1791, post 01.

Det foreslås i tillegg å overføre midler knyttet til ulike oppdrag mellom øvrige deler av Forsvaret og Etterretningstjenesten, jf. omtale under kap. 1735, post 21. Til sammen foreslås bevilgningen på posten redusert med 4,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1735, post 21.

Forsvarsmateriell overtar forvalteransvaret for Felles integrert forvaltningssystem. Det er i den forbindelse behov for å overføre fem stillinger fra Cyberforsvaret. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 4,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760, post 01.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,4 mill. kroner. Midlene foreslås flyttet til kap. 1700, post 73 for å finansiere en utvidelse av forskningsprosjektet «Veteraners familier: psykisk helse og hverdagsliv etter utenlandsoperasjoner».

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1720, post 01 økt med 553,7 mill. kroner.

Kap. 4720 Forsvaret

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 277,7 mill. kroner som følge av at Forsvaret har ulike merinntekter. Økningen i inntektene er knyttet til inntekter fra Samferdselsdepartementet for nasjonal slepeberedskap (152,5 mill. kroner). Videre skyldes økningen i inntektene salg av kurs til Utenriksdepartementet, Politiets utlendingsenhet, Universitet i Tromsø og Kongsberg Aviation Maintenance Service (til sammen 57,1 mill. kroner), utestående fordringer fra øvelsene Trident Juncture 2018, Cold Response 2020 og fra US Marine Corps (til sammen 40,0 mill. kroner), refusjoner i forbindelse med økt alliert utdanning, øving og trening (25,0 mill. kroner) samt utlegg for prosjektoffiserer mot FFI (3,0 mill. kroner).

Videre foreslås inntektene redusert med 20,2 mill. kroner grunnet ny utdanningsordning og lavere inntekter gjennom FoU-prosjekter. Elevene på krigsskolen er nå lønnet som vernepliktige, i motsetning til tidligere hvor de hadde ordinær lønn. Det betyr også at de ikke lenger betaler for kost og losji, og inntektene reduseres derfor tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4720, post 01 økt med 257,5 mill. kroner.

Kap. 1735 Etterretningstjenesten

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det overføres i 2021 oppdrag mellom øvrige deler av Forsvaret og Etterretningstjenesten. Forsvaret har overført Språk- og etterretningsskolen fra Etterretningstjenesten til Forsvarets høgskole. Det vises i denne sammenheng til informasjonssak om språk- og etterretningsutdanningen ved Forsvaret høgskole, kapittel 6.8 i Prop. 1 S (2020–2021) for Forsvarsdepartementet. Denne overføringen medfører behov for å flytte midler fra posten til kap. 1720, post 01. Det er også et behov for en tilsvarende omdisponering av midler til kap. 1720, post 01, knyttet til forlengelse av verneplikten for mannskaper til vakt og sikring fra Forsvarets fellestjenester. Det foreslås også at det i tilknytning til satellittprogrammet i Forsvaret (Wideband Global SATCOM) omdisponeres midler til kap. 1720, post 01. Det foreslås videre at midler til utbetaling av bonus til ansatte som går av på særskilt aldersgrense (T-35) omfordeles internt i Forsvaret, og at midler overføres fra kap. 1720, post 01, til kap. 1735, post 21. Til sammen foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1720, post 01.

Langtidsplanen for forsvarssektoren (Prop. 14 S (2020–2021)) legger til grunn at felles situasjonsforståelse og informasjonsutveksling på tvers av etterretnings-, overvåknings- og sikkerhetstjenestene skal forbedres. Plasseringen av midlene til formålet var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet og ble foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1760, post 45.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1735, post 21 økt med 9,5 mill. kroner.

Kap. 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45

Prosessen med å få godkjent avhending av KNM Helge Ingstad, med tilhørende anbudsprosess, ble gjennomført høsten 2020. Det er inngått en kontrakt for destruksjon av fartøyet med Nor-scrap West AS, og fartøyet ble slept til firmaets

lokalisering i februar 2021. Denne utgiften var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet for posten. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1760, post 01 med 73,0 mill. kroner til destruksjonen av KNM Helge Ingstad.

Forsvarsmateriell har økte inntekter på 40,0 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4760, post 01, og det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1760, post 01 tilsvarende.

Det er avdekket kritiske mangler i dokumentasjonen av konfigurasjonen og vedlikeholdet for Fridtjof Nansen-klassen fregatter. Det er nødvendig å oppdatere dokumentasjon og reetablere konfigurasjonskontroll for fartøyene. Dette vil gi et solid underlag for kommende Mid Life Update, og for å kunne gjennomføre nødvendige sikkerhetsoppdateringer for fregattene. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 20,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760, post 45.

Som følge av endrede budsjettforutsetninger knyttet til drift av norske F-35 på Luke Air Force Base i Phoenix i Arizona i 2021 foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1760, post 45.

Det er overført fem stillinger fra Cyberforsvaret til Forsvarsmateriell grunnet overtakelse av forvalteransvaret for Felles integrert forvaltningssystem. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 4,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen over kap. 1760, post 01.

Forsvarsdepartementet viderefører deltakelsen i det nordiske forsvarssamarbeidet Nordic Enhanced Cooperation Air Surveillance (NORE-CAS). Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1760, post 45.

Utgifter til deltakelse i EU-programmer er normalt budsjettert på en tilskuddspost. Det foreslås å flytte bevilgningen til European Defence Fund (EDF) til kap. 1700, post 78. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1700, post 78.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1760, post 01 økt med 148,0 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

De økonomiske forutsetningene for langtidsplanen for forsvarssektoren legger til grunn at Forsvarsdepartementet i hovedsak må kunne håndtere uforutsette endringer innenfor gjeldende

budsjetterrammer. Det er derfor på kap. 1760, post 45 avsatt midler til å kunne håndtere nødvendige merutgifter andre steder i forsvarsbudsjettet som ikke var kjent eller avklart på budsjetteringstidspunktet i 2020, eller der hvor det på budsjetteringstidspunktet var uavklart på hvilken budsjettpost utgiftene vil treffe. Dette er midler som derfor foreløpig ikke er forpliktet til andre formål. Deler av denne avsetningen er nyttet til omdisponeringene beskrevet nedenfor.

Det har vært høy fremdrift i prioriterte byggeprosjekter på Ørland, Evenes og Porsangmoen samt noen andre prosjekter med høy viktighet. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 338,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1710, post 47 for å finansiere ovennevnte prosjekter.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 98,5 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1720, post 01 for å finansiere etablering av en midlertidig løsning for innfasing av de nye maritime patruljeflyene P-8A på Evenes.

Utbetaling av feriepenger til innsatsstyrkene og områdesjefene i Heimevernet ble iverksatt januar 2021. Denne utgiften var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet, og det foreslås å tilføre Heimevernet midlene i 2021. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 76,9 mill. kroner med en tilsvarende økning på kap. 1720, post 01.

Det er behov for å omdisponere 30,0 mill. kroner til kap. 1720, post 01 og 28,8 mill. kroner til kap. 1710, post 01 til finansiering av prosjekter som skal bidra til at sektorens effektiviseringsplaner for perioden fra 2021 til 2024 oppnås. På budsjetteringstidspunktet var det ikke avklart på hvilken post utgiftene vil treffe, og midlene til formålet ble dermed foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å redusere bevilgningen over kap. 1760, post 45 med til sammen 58,8 mill. kroner for dette formålet.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 50,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1720, post 01 for å finansiere sikkerhetskritiske tiltak for Fridtjof Nansen-klassen fregatter, jf. omtale under kap. 1720, post 01.

Norge deltar i United Nations Mission in South Sudan (UNMISS). Dette er en operasjon som skal hjelpe til i den humanitære krisen i Sør-Sudan. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 22,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1720, post 01 for å finansiere deltakelsen i UNMISS.

Bevilgningen på posten foreslås også redusert med 21,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen på kap. 1700, post 01. Bevilgnings-

endringene følger av endret budsjetteringskapittel for inntekter fra brukerbetaling for Nasjonalt Begrenset Nett fra kap. 4760 til kap. 4700.

Det foreslås videre å redusere bevilgningen på posten med 20,0 mill. kroner. Midlene foreslås bevilget på kap. 1760, post 01 for å finansiere oppdatering av dokumentasjon og reetablere konfigurasjonskontroll for Fridtjof Nansen-klassen fregatter.

Norge bidrar med et Role 2 hospital til operasjonen i Kabul. For å finansiere dette foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 11,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1720, post 01.

Langtidsplanen for forsvarssektoren legger til grunn at beredskap knyttet til kjemiske stoffer, biologiske stoffer, radioaktive stoffer, nukleært materiale og eksplosiver videreutvikles. Plasseringen av midlene til dette formålet var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet og ble dermed foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 10,4 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1716, post 51.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 10,0 mill. kroner. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760, post 01 som følge av endrede budsjettforutsetninger knyttet til drift av norske F-35 på Luke Air Force Base i Phoenix i Arizona i 2021.

Langtidsplanen legger til grunn at integreringen av strategisk kommunikasjon i operativt planverk og operasjoner skal videreutvikles. Dette innebærer både å styrke ressursene for å drive åpen kommunikasjonsvirksomhet på alle nivåer, og å styrke evnen til å bruke informasjonsoperasjoner som en integrert del av militære operasjoner. Plasseringen av midlene til dette formålet var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet og ble dermed foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 7,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1720, post 01.

Videre legger langtidsplanen til grunn at felles situasjonsforståelse og informasjonsutveksling på tvers av etterretnings-, overvåknings- og sikkerhetstjenestene skal forbedres. Plasseringen av midlene til formålet var ikke avklart på budsjetteringstidspunktet og ble dermed foreløpig plassert på kap. 1760, post 45. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 5,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1735, post 21.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) er fag- og forvaltningsmyndighet på områ-

det strålevern, atomsikkerhet og ikke-spredning, radioaktiv forurensing og radioaktivt avfall. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3,5 mill. kroner mot tilsvarende økning i bevilgningen på kap. 1720, post 01 for å betale for konsekvensene fra DSA.

Forsvarsdepartementet viderefører deltakelsen i det nordiske forsvarssamarbeidet Nordic Enhanced Cooperation Air Surveillance (NORECAS). Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,0 mill. kroner. Midlene foreslås bevilget på kap. 1760, post 01 for å finansiere deltakelsen i NORECAS.

Videre foreslås det å flytte bevilgningen for prosjektet SAMRISK til kap. 1700, post 73. Bakgrunnen for overføringen er en anmodning fra Riksrevisjonen om å samle aktiviteter som er å karakterisere som tilskudd på denne posten. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 1,0 mill. kroner med en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1700, post 73.

Kontingent til Preparatory Action for forsvarsforskning i EU (PADR) er bevilget over kap. 1760, post 45. Det foreslås at utgiftene bevilges på en tilskuddspost. Utgiftene til alle øvrige EU-programmer er budsjettert på en tilskuddspost. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning i bevilgningen over kap. 1700, post 78.

Det foreslås å redusere bestillingsfullmakten på posten med 83 mill. kroner, fra 104 155 mill. kroner til 104 072 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Bakgrunnen for reduksjonen er at bevilgningen knyttet til forsknings-, materiell- og utviklingsstøtte er flyttet fra kap. 1760, post 45, til kap. 1700, post 73 uten at bestillingsfullmakten ble redusert tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1760, post 45 redusert med 737,5 mill. kroner.

Kap. 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen med 40,0 mill. kroner som følge av økte inntekter fra refusjoner fra Forsvaret for systemartikkelforvaltning, tjenester levert til Sjøforsvaret, inntekter fra Justis- og beredskapsdepartementet for tjenester levert til Norwegian All Weather Search and Rescue Helicopter-prosjektet (NAWSARH) og salg av tjenester på Forsvarets baser.

Videre foreslås bevilgningen økt med 8,0 mill. kroner som følge av merinntekter fra royalties.

Midlene fra royalties utgjøres av innbetalinger fra leverandører knyttet til at de kan selge produkter utviklet under kontrakter finansiert over forsvarsbudsjettet. Det foreslås å øke utgiftsbevilgningen over kap. 1720, post 01 tilsvarende merinntektene, for å utbetale feriepenger til innsatsstyrkene og områdesjefene i Heimevernet.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4760, post 01 økt med 48,0 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter

Det foreslås at inntektskravet knyttet til brukerbetaling for Nasjonalt Begrenset Nett flyttes til kap. 4700, post 01. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 21,0 mill. kroner.

Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsutgifter

Det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner til ytterligere levetidsforlengelse av Sea King. Videre foreslås det å øke bevilgningen 20,3 mill. kroner til anskaffelsen av SAR Queen. Økningene motsvares av tilsvarende økning i inntektene under kap. 4791, post 01.

I 2020-budsjettet ble effektiviseringsgevinsten til Redningshelikoptertjenesten feilaktig lagt på kap. 1720. Feilen rettes opp gjennom en tilbakeføring til kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten. Bevilgningen på posten foreslås økt med 11,0 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720, post 01.

Ansvar for et skvadronhus og en befalskaserne er overført fra Redningshelikoptertjenesten til Luftforsvaret. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning over kap. 1720, post 01.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1791, post 01 økt med 80,9 mill. kroner.

Kap. 4791 Redningshelikoptertjenesten

Post 01 Driftsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner til ytterligere levetidsforlengelse av Sea King. Videre foreslås det å øke bevilgningen til anskaffelsen av SAR Queen med 20,3 mill. kroner. Utgiftene finansieres over Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Det foreslås derfor å øke inntektskravet på posten. Bevilgningen over kap. 1791 foreslås økt tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 4791, post 01 økt med 70,3 mill. kroner.

Andre saker

Anmodningsvedtak om forsvarsbudsjettets eksponering mot valutasingninger

Det vises til anmodningsvedtak nr. 134 (2020–2021) av 16. desember 2020:

Stortinget ber regjeringen vurdere måter å redusere forsvarsbudsjettets eksponering mot valutasingninger på, i forbindelse med anskaffelser av forsvarsmateriell, og komme tilbake til Stortinget med en vurdering i revidert nasjonalbudsjett 2021.

Forsvarsdepartementet har ved flere anledninger redegjort for utfordringene som valutasingninger gir for forsvarssektoren, jf. omtale i langtidsproposisjonene Prop. 62 S (2019–2020) og Prop. 14 S (2020–2021), og i budsjettforslaget for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) for Forsvarsdepartementet.

Forsvarssektoren er, gjennom sine budsjettfullmakter og rammestyring av investeringsporteføljen, satt i stand til å håndtere mindre endringer i valutakursen innenfor forsvarsrammen, uten at dette får større negative konsekvenser for måloppnåelsen. I perioder med svekket kronekurs vil man kunne få redusert kjøpekraft, mens styrket kronekurs vil øke kjøpekraften. Slike valutakurssvingninger forventes i utgangspunktet å jevne seg ut på lengre sikt.

Dersom kronen i snitt skulle svekke seg i en periode som strekker seg over flere år, og forsvarssektoren må tilpasse seg dette innenfor uendret forsvarsramme, vil likevel evnen til å realisere ambisjonene i sikkerhets- og forsvarspolitikken kunne påvirkes. Dette kan tilsi at det er behov for tiltak for å redusere konsekvensene for investeringsprosjekter i forsvarssektoren som følger av mer langvarige svekkelser eller styrkelser i valutakursen.

For å redusere forsvarsbudsjettets eksponering mot valutasingninger i forbindelse med anskaffelser av forsvarsmateriell, vil regjeringen derfor foreslå å justere store investeringsprosjekter i forsvarssektoren i budsjettforeleggene fra og med 2022. Det legges til grunn at modellen skal være symmetrisk. En årlig valutajustering innebærer dermed at forsvarsrammen, alt annet likt, vil økes i en periode med svekket kronekurs og reduseres i en periode med styrket kronekurs. Dermed kan man havne i en situasjon

hvor forsvarsrammen som følge av styrket kronekurs ligger under de økonomiske målene som er satt i langtidsplanen for forsvarssektoren, og at prosentandelen av BNP som benyttes til forsvarsformål, reduseres eller øker mindre enn det som ellers ville være tilfellet. I en situasjon hvor kronen svekker seg, vil det motsatte kunne være tilfelle. Hensikten med å foreta årlige valutajusteringer av store investeringsprosjekter er å bevare kjøpekraften til forsvarssektoren, bidra til effektiv ressursbruk og øke forutsigbarheten for at målene om økt forsvarsevne i langtidsplanen for forsvarssektoren blir nådd.

Regjeringen kommer tilbake med et konkret forslag til justeringer i budsjettforelegget for 2022.

Anmodningsvedtak om eventuelle forslag om å flytte ledelselementer i Forsvaret til Nord-Norge

Det vises til anmodningsvedtak nr. 135 (2020–2021) av 16. desember 2020:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte og senest i revidert i nasjonalbudsjett våren 2021 med eventuelle forslag om å flytte ledelselementer i Forsvaret til Nord-Norge, for eksempel ledelse og stab i Forsvarets spesialstyrker til Reitan/Bodø.

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 14 S (2020–2021), Innst. 87 S (2020–2021). Forsvarsdepartementet viser til foregående og innværende langtidsplan og de vurderingene som ble gjort i arbeidet med disse planene. Langtidsplanene for forsvarssektoren legger rammene for den videre utviklingen av forsvarssektoren. Her gjøres det helhetlige og kostnadsberegnete vurderinger der de ulike delene av forsvarsstrukturen ses i sammenheng. Behovet for eventuelle nye og ytterligere endringer i Forsvarets struktur, herunder i ledelselementene, vil vurderes helhetlig som en del av den kontinuerlige langtidsplanleggingen og i lys av de erfaringer og den innsikt som følger av gjennomføringen av den nye langtidsplanen for forsvarssektoren, som nylig er vedtatt av Stortinget. I dette arbeidet vil det også legges vekt på fagmilitære vurderinger fra forsvarssjefen. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med eventuelle konkrete forslag og anbefalinger i lys av dette arbeidet. I utarbeidelsen av Prop. 14 S (2020–2021) gjorde regjeringen vurderinger knyttet til lokalisering av ledelselementer i Forsvaret som en del av den helhetlige utviklingen av forsvarssektorens struktur og organisasjon. Regje-

Tabell 2.7 Interne endringer på kap. 1720 Forsvaret (1000 kroner)

Driftsenhet	Budsjett for 2020	Forsvarssjefens plan for 2021 presentert i Prop. 1 S (2020–2021)	Forsvarssjefens plan RNB 2021
Forsvarsstaben og Forsvarets fellestjenester	1 303 513	1 314 650	1 326 141
Forsvarets operative hovedkvarter	861 918	886 762	707 460
Hæren	5 979 989	6 282 225	6 401 773
Sjøforsvaret, ekskl. Kystvakten	4 545 051	4 569 046	4 641 674
Luftforsvaret	5 992 775	6 568 003	6 769 047
Heimevernet	1 439 422	1 452 366	1 551 604
Kystvakten	1 184 726	1 210 713	1 209 062
Forsvarets spesialstyrker	932 820	948 722	992 474
Cyberforsvaret	1 949 559	2 002 995	2 082 103
Forsvarets logistikkorganisasjon	2 080 859	2 368 271	2 494 326
Forsvarets sanitet	372 115	379 095	376 590
Forsvarets høyskole	801 017	795 697	808 959
Forsvarets personell og vernepliktsenter	1 172 067	1 173 366	1 110 368
Norske styrker i utlandet	940 928	951 819	985 819
Sum kap. 1720	29 556 759	30 903 730	31 457 400

ringen foreslo å videreføre de sentrale ledelselementene ved de eksisterende lokasjonene.

Forsvaret står i en pågående omstilling hvor både ny militær ordning, betydelige materiellanskaffelser og personelløkning vil prege organisasjonen i årene som kommer. For regjeringen har det vært viktig å sikre forutsigbarhet for ledelselementene i Forsvaret i denne omstillingen. Flytting av disse vil ha betydelige personellpolitiske konsekvenser og krever også tilgang til tilrettelagt EBA (Eiendom, bygg og anlegg) som i mange tilfelle også medfører betydelige kostnader. I lokaliseringen av ledelselementer vurderes blant annet effektiv kommando og kontroll, tilgjengelig EBA og nærhet til annen virksomhet i Forsvaret.

Tilskudd til Akershus Slotts Venner

Forsvarsdepartementet gir tilskudd på 0,4 mill. kroner til Akershus Slotts Venner i forbindelse med oppgradering av belysning på Akershus slott.

Midlene gis over kap. 1700, post 71 Overføringer til andre i 2021.

Informasjon om interne endringer på kap. 1720 Forsvaret

Tabell 2.7 viser forsvarssjefens planlagte tildelinger til driftsenhetene på kap. 1720, post 01 i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2021. Dette er sammenlignet med beløpene i tabell 5.5 i Forsvarsdepartementets Prop. 1 S (2020–2021).

De viktigste interne endringene kommer som følge av tildeling av midler til forsvarsgrenene for deltakelse på øvelse Joint Viking 2021, fordeling av midler som følge av bonusordningen for spesialister med særskilt aldersgrense, endringer knyttet til valuta- og drivstoffutgifter, samt overføring av midler fra Kystvakten til Luftforsvaret for gjennomføring av operativ testing av helikopteret NH90 i Luftforsvaret.

Ut over interne endringer foreslås kap. 1720 tilført 553,7 mill. kroner, se nærmere omtale under kap. 1720, post 01.

2.15 Olje- og energidepartementet

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72

Det foreslås å øke bevilgningen med 4 mill. kroner til gjennomføring av kulturminnetiltak i regulerte vassdrag i regi av Riksantikvaren. Det er planlagt aktivitet i vassdragene Vinstra, Møsvatn, Mesna, Osensjøen, Røgden, Selbusjøen, Årdalsvassdraget og Håkvikvassdraget i 2021. Utgiftene motsvares av økt innbetaling av sektoravgift for kulturminnevern i regulerte vassdrag, jf. omtale under kap. 5582, post 70.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Posten dekker utgifter til Oljedirektoratets samarbeidsavtale med Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) om rådgiving innenfor petroleumsforvaltning for utviklingsland (Olje for utvikling).

Det foreslås å redusere bevilgningen med 35,9 mill. kroner. Endringen skyldes mindre aktivitet, reisevirksomhet og forsinkelser i ulike program som følge av koronapandemien. Det vises til forslag om tilsvarende inntektsreduksjon under kap. 4810, post 02.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 01 Driftsutgifter

Kvikkleireskredet i Gjerdrum 30. desember 2020 har medført stor arbeidsmengde for Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), og har vridd ressursbruken fra langsiktig forebyggende arbeid til krisetiltak og beredskapsstøtte. Det foreslås derfor å øke arbeidet med sikringstiltak mot flom og skred. Videre får NVE mange henvendelser om geofaglige råd, og det foreslås derfor å øke arbeidet med kvikkleirekartlegging. Det foreslås også å øke NVEs ressurser til arealplanlegging.

Til sammen foreslås det å øke bevilgningen med 4 mill. kroner til flere stillinger i NVE.

Analyse av sikringsbehov i Norge

Det vises til Dokument 8:90 S (2020–2021), jf. Innst. 316 S (2020–2021), samt olje- og energiministerens brev av 10. februar 2021 til Stortinget

om blant annet redegjørelse for fremdriften i NVEs arbeid med å analysere behovet for flom- og skredsikring av eksisterende bebyggelse i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021.

NVE arbeider nå med en ny metode for å analysere det reelle behovet for flom- og skredsikring av eksisterende bebyggelse i Norge. Den nye metoden tar utgangspunkt i bebyggelse som er utsatt for flom- og skredfare, og ikke i konkrete sikringsprosjekter. Målet er å gi en samlet oversikt over det totale sikringsbehovet for eksisterende bebyggelse. Det tas sikte på å utarbeide et kostnadsanslag ved å sikre utsatt bebyggelse frem mot 2040. NVE vil ferdigstille analysen sommeren 2021.

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Posten dekker utgifter til NVEs samarbeidsavtale med Norad om vannressurs- og energiforvaltning for utviklingsland.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 19,9 mill. kroner. Endringen skyldes mindre aktivitet, reisevirksomhet og forsinkelser i ulike program som følge av koronapandemien. Det vises til forslag om tilsvarende inntektsreduksjon under kap. 4820, post 02.

Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling

Post 50 Norges forskningsråd

Nytt FME innen hydrogen og ammoniakk

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å støtte opp under utviklingen av et marked for hydrogen og ammoniakk. Gitt interesse, aktivitetsnivå og potensialet for produksjon og anvendelse av hydrogen og ammoniakk i Norge foreslås det å etablere et forskningssenter for miljøvennlig energi (FME) innen hydrogen og ammoniakk. Det foreslås en årlig støtte på 30 mill. kroner. Et nytt FME innen hydrogen og ammoniakk skal arbeide helhetlig med hydrogenproduksjon fra både naturgass og fra fornybar kraft gjennom hydrolyse og anvendelse av hydrogen og ammoniakk til energi-, mobilitets- og industriformål. Sikkerheten ved storskala bruk av hydrogen vil også inngå i arbeidet. Forskningssenteret skal koordinere og øke forskningsinnsatsen, samt bidra til raskere utvikling av konkurransedyktig teknologi og løsninger for produksjon og bruk av hydrogen og ammoniakk.

Det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner til formålet.

Sekretariat for internasjonal energiforskning

Norges forskningsråd har viktige oppgaver i multilateralt og bilateralt forskningssamarbeid på energiområdet, blant annet gjennom Mission Innovation, utvikling av partnerskap i EU og bilateralt samarbeid med Brasil og USA. Det foreslås å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i 2021, mot en tilsvarende økning over kap. 285, post 55, for å finansiere etablering og drift av et sekretariat for internasjonalt forskningssamarbeid på energiområdet.

Inndekning av midler til Horisont Europa

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 754 000 kroner til inndekning av merutgifter til Horisont Europa. Midlene flyttes til kap. 288, post 73.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 12,2 mill. kroner.

Post 51 Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 85 mill. kroner. Bevilgningen skal følge opp regjeringens hydrogenstrategi og det kommende veikartet for hydrogen. Det skal legges særlig vekt på å støtte opp under teknologiutvikling gjennom pilot- og demonstrasjonsprosjekter som bidrar til tidligfase markedsutvikling for hydrogen, blant annet etablering av knutepunkter og leveransekjeder som legger til rette for kommersiell bruk av hydrogen. Den foreslåtte bevilgningsøkningen vil forvaltes av Enova og bygger på eksisterende samarbeid og etablerte ordninger med veldefinerte kriterier for støtte. I tråd med vanlig praksis er det virkemiddelaktørenes ansvar å vurdere hvilke prosjekter som bør støttes.

Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Bevilgningen på kap. 2440, post 30 Investeringer foreslås økt med 2 200 mill. kroner. Økningen skyldes oppdaterte investeringsanslag på feltene Troll, Martin Linge, Snorre og Johan Sverdrup, samt oppdatert anslag for produksjonsboring på Troll, Martin Linge og Gullfaks.

Anslaget på SDØEs driftsinntekter på kap. 5440, underpost 24.1 er økt med 19 400 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak høyere oljeprisforutsetninger, og det er lagt til grunn en olje-

pris på 557 kroner, mot 424 kroner i Saldert budsjett 2021.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter er økt med 800 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak økte tariffkostnader knyttet til transport av gass som følge av et høyere salgsvolum fra Troll.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter er økt med 100 mill. kroner.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat er økt med 18 500 mill. kroner, fra 71 700 mill. kroner til 90 200 mill. kroner.

Videre foreslås bevilgningen på kap. 5440, post 30, Avskrivninger redusert med 100 mill. kroner, mens bevilgningen på kap. 5440, post 80, Renter av statens kapital foreslås økt med 100 mill. kroner.

Samlet innebærer forslagene at netto kontantstrøm fra SDØE økes fra 75 100 mill. kroner til 91 400 mill. kroner.

Kap. 4810 Oljedirektoratet*Post 02 Oppdrags- og samarbeidsinntekter*

Det foreslås å redusere bevilgningen med 35,9 mill. kroner, til 86 mill. kroner. Det vises til omtale og tilsvarende utgiftsreduksjon under kap. 1810, post 23.

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat*Post 02 Oppdrags- og samarbeidsinntekter*

Det foreslås å redusere bevilgningen med 19,9 mill. kroner, til 69 mill. kroner. Det vises til omtale og tilsvarende utgiftsreduksjon under kap. 1820, post 23.

Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet*Post 70 (ny) Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag*

Sektoravgift for kulturminnevern i regulerte vassdrag dekker kostnader til arkeologiske undersøkelser i vassdrag. Det er konsesjoner gitt før 1960, der det ikke ble gjort arkeologiske undersøkelser ved utbygging, som er omfattet av ordningen. Konsesjonæren betaler et beløp basert på størrelsen på produksjonen i reguleringsmagasinet når konsesjon fornyes eller vilkårene revideres.

Tabell 2.8 Endring av bevilgninger under kap. 2440 og 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (mill. kroner)

Kap/post/underpost		Saldert budsjett 2021	Forslag til ny bevilgning for 2021	Endring
<i>Kap. 2440</i>				
30	Investeringer	23 800	26 000	2 200
	Sum kap. 2440	23 800	26 000	2 200
<i>Kap. 5440</i>				
24.1	Driftsinntekter	129 100	148 500	19 400
24.2	Driftsutgifter	-28 600	-29 400	-800
24.3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 600	-1 700	-100
24.4	Avskrivninger	-24 900	-24 800	100
24.5	Renter av statens kapital	-2 300	-2 400	-100
24	Driftsresultat	71 700	90 200	18 500
30	Avskrivninger	24 900	24 800	-100
80	Renter av statens kapital	2 300	2 400	100
	Sum kap. 5440	98 900	117 400	18 500
Kontantstrøm til SDØE:				
	Innbetalinger	129 100	148 500	19 400
	Utbetalinger	54 000	57 100	3 100
	Netto kontantstrøm fra SDØE	75 100	91 400	16 300

Det foreslås en bevilgning på 3,4 mill. kroner i 2021. Innbetalingen knytter seg til fornyet reguleringskonsesjon for Suvdøla, Bleksvatn og Åbjøra.

Kap. 5680 Statnett SF

Post 85 Utbytte

Konsernets overskudd etter skatt for 2020, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt, utgjør 2 079 mill. kroner. For regnskapsåret 2020 er utbyttet fastsatt til 50 pst. av konsernets årsresultat.

Det foreslås å øke bevilgningen med 131 mill. kroner, til 1 039 mill. kroner.

Kap. 5685 Aksjer i Equinor ASA

Post 85 Utbytte

Equinor ASA betaler kvartalsvis utbytte. Styret vedtar utbytte for første, andre og tredje kvartal

basert på fullmakt fra generalforsamlingen. Utbytte for fjerde kvartal (og for året totalt) vedtas av generalforsamlingen basert på styrets anbefaling. Utbetalingen av utbytte skjer om lag fire måneder etter at utbytte annonseres i forbindelse med fremleggelsen av selskapets kvartalsresultater.

Utbytte for tredje og fjerde kvartal 2020 og første og andre kvartal 2021 blir utbetalt i 2021. For tredje kvartal 2020 har Equinor utbetalt utbytte på 0,11 dollar per aksje. For fjerde kvartal 2020 har styret i Equinor foreslått et utbytte på 0,12 dollar per aksje. For budsjettformål legges det til grunn at et tilsvarende utbytte som for fjerde kvartal utbetales for første og andre kvartal 2021. Dette er kun en teknisk fremskriving og representerer ikke et syn på, eller forventning til, fremtidig utbytte

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 200 mill. kroner, til 8 700 mill. kroner.

Finansdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021

I

I statsbudsjettet for 2021 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen:	
	50	Det kongelige hoff, nedsettes med fra kr 223 773 000 til kr 213 773 000	10 000 000
	51	Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff, forhøyes med fra kr 87 900 000 til kr 97 900 000	10 000 000
20		Statsministerens kontor:	
	21	Spesielle driftsutgifter, Koronakommisjonen, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 20 000 000	10 000 000
41		Stortinget:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 990 900 000 til kr 989 400 000	1 500 000
	70	Tilskudd til partigruppene, forhøyes med fra kr 200 300 000 til kr 205 400 000	5 100 000
	74	Reisetilskudd til skoler, nedsettes med fra kr 5 500 000 til kr 1 900 000	3 600 000
61		Høyesterett:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410, post 01</i> , forhøyes med fra kr 121 095 000 til kr 121 995 000	900 000
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 452 408 000 til kr 2 455 560 000	3 152 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 38 616 000 til kr 39 616 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
115		Næringsfremme, kultur og informasjon:	
	70	Kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 28 752 000 til kr 29 752 000	1 000 000
	71	Næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 8 070 000 til kr 8 310 000	240 000
116		Internasjonale organisasjoner:	
	70	Pliktige bidrag, nedsettes med fra kr 1 418 050 000 til kr 1 338 050 000	80 000 000
117		EØS-finansieringsordningene:	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 036 000 000 til kr 2 536 000 000	500 000 000
	78	Den norske finansieringsordningen 2014-2021, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 678 000 000 til kr 2 158 000 000	520 000 000
118		Utenrikspolitiske satsinger:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70, 71, 72 og 73</i> , forhøyes med fra kr 94 960 000 til kr 96 460 000	1 500 000
	70	Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 254 281 000 til kr 252 281 000	2 000 000
	73	Klima, miljøtiltak og hav mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 22 392 000 til kr 20 892 000	1 500 000
	74	Forskning, dialog og menneskerettigheter mv., nedsettes med fra kr 54 290 000 til kr 54 050 000	240 000
140		Utenriksdepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 148 142 000 til kr 140 461 000	7 681 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 37 570 000 til kr 17 570 000	20 000 000
144		Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec):	
	70	Uttekslingsordninger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 115 477 000 til kr 80 477 000	35 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
151		Fred, sikkerhet og globalt samarbeid:	
	71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 270 060 000 til kr 260 060 000	10 000 000
	73	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 218 138 000 til kr 225 738 000	7 600 000
	74	Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 274 690 000 til kr 324 690 000	50 000 000
152		Menneskerettigheter:	
	70	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 633 817 000 til kr 637 217 000	3 400 000
159		Regionbevilgninger:	
	71	Europa og Sentral-Asia, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 776 134 000 til kr 761 134 000	15 000 000
	75	Afrika, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 177 693 000 til kr 2 317 693 000	140 000 000
	76	Asia, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 483 503 000 til kr 498 939 000	15 436 000
	77	Latin-Amerika og Karibia, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 177 339 000 til kr 158 339 000	19 000 000
160		Helse:	
	70	Helse, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 681 186 000 til kr 3 661 186 000	20 000 000
161		Utdanning, forskning og faglig samarbeid:	
	70	Utdanning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 978 798 000 til kr 1 968 798 000	10 000 000
	72	Kunnskapsbanken og faglig samarbeid, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 683 714 000 til kr 699 278 000	15 564 000
171		FNs utviklingsarbeid:	
	73	Internasjonale rekrutteringer og tilskudd til andre tiltak i FN, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 59 099 000 til kr 54 099 000	5 000 000
172		Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette:	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 847 000 000 til kr 837 000 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
179		Flyktningiltak i Norge:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 550 402 000 til kr 458 083 000	92 319 000
220		Utdanningsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 357 094 000 til kr 357 494 000	400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 208 305 000 til kr 196 458 000	11 847 000
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre:	
	70	Freds- og menneskerettighetssentre, forhøyes med fra kr 100 838 000 til kr 103 238 000	2 400 000
225		Tiltak i grunnsopplæringen:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 23 970 000 til kr 11 000 000	12 970 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 112 446 000 til kr 25 000 000	87 446 000
	60	Tilskudd til landslinjer, nedsettes med fra kr 243 207 000 til kr 242 162 000	1 045 000
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, nedsettes med fra kr 36 265 000 til kr 32 084 000	4 181 000
(NY)	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , bevilges med	73 826 000
	69	Tiltak for fullføring av videregående opplæring, nedsettes med fra kr 791 500 000 til kr 781 500 000	10 000 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 562 093 000 til kr 1 857 093 000	295 000 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.:	
	76	Andre frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 42 046 000 til kr 50 589 000	8 543 000
	85	Kompensasjon for merutgifter knyttet til covid-19, forhøyes med fra kr 40 000 000 til kr 56 000 000	16 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 648 213 000 til kr 645 913 000	2 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
241		Felles tiltak for fagskoler:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 41 692 000 til kr 66 692 000	25 000 000
256		Kompetanse Norge:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 119 365 000 til kr 119 965 000	600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 9 042 000 til kr 5 042 000	4 000 000
257		Kompetanseprogrammet:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 566 134 000 til kr 575 284 000	9 150 000
258		Tiltak for livslang læring:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 159 707 000 til kr 179 707 000	20 000 000
260		Universiteter og høyskoler:	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, forhøyes med fra kr 38 932 991 000 til kr 38 937 991 000	5 000 000
	70	Private høyskoler, forhøyes med fra kr 1 917 329 000 til kr 1 942 329 000	25 000 000
270		Studentvelferd:	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 803 507 000 til kr 496 207 000	307 300 000
272		Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning:	
	50	Virksomhetskostnader, nedsettes med fra kr 157 375 000 til kr 156 915 000	460 000
	52	Tiltak for høyere utdanning, forhøyes med fra kr 282 703 000 til kr 328 357 000	45 654 000
273		Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning:	
	50	Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, forhøyes med fra kr 213 101 000 til kr 223 101 000	10 000 000
274		Universitetssenteret på Svalbard:	
	70	Tilskudd til Universitetssenteret på Svalbard, forhøyes med fra kr 36 322 000 til kr 40 032 000	3 710 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Tiltak for høyere utdanning og forskning:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 130 000 000 til kr 119 075 000	10 925 000
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 176 343 000 til kr 186 343 000	10 000 000
285		Norges forskningsråd:	
	53	Sektorovergripende og strategiske satsinger, nedsettes med fra kr 1 885 791 000 til kr 1 873 399 000	12 392 000
	55	Virksomhetskostnader, forhøyes med fra kr 795 599 000 til kr 805 099 000	9 500 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, nedsettes med fra kr 327 390 000 til kr 307 886 000	19 504 000
	75	UNESCO-kontingent, nedsettes med fra kr 24 303 000 til kr 22 308 000	1 995 000
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 308 591 000 til kr 316 020 000	7 429 000
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 70 004 000 til kr 75 904 000	5 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 55 029 000 til kr 50 029 000	5 000 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 170 134 000 til kr 5 504 799 000	665 335 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 992 285 000 til kr 1 050 343 000	58 058 000
	62	Kommunale innvandrertiltak, nedsettes med fra kr 275 006 000 til kr 272 577 000	2 429 000
	71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner, forhøyes med fra kr 203 748 000 til kr 213 748 000	10 000 000
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 82 343 000 til kr 79 143 000	3 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med fra kr 1 180 508 000 til kr 1 124 482 000	56 026 000
	61	Kompetansekartlegging i mottak før bosetting, nedsettes med fra kr 546 000 til kr 412 000	134 000
300		Kulturdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 175 209 000 til kr 177 209 000	2 000 000
	79	Til disposisjon, forhøyes med fra kr 13 020 000 til kr 13 235 000	215 000
315		Frivillighetsformål:	
	86	Idrettstiltak, forhøyes med fra kr 38 040 000 til kr 61 540 000	23 500 000
320		Norsk kulturråd:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 190 059 000 til kr 192 059 000	2 000 000
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., forhøyes med fra kr 323 875 000 til kr 324 145 000	270 000
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m., forhøyes med fra kr 246 395 000 til kr 247 069 000	674 000
	76	Tilskudd til amatørteaterformål, forhøyes med fra kr 22 530 000 til kr 23 030 000	500 000
322		Bygg og offentlige rom:	
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 276 400 000 til kr 316 400 000	40 000 000
323		Musikk og scenekunst:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 99 343 000 til kr 96 068 000	3 275 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 66 690 000 til kr 55 490 000	11 200 000
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge, forhøyes med fra kr 23 000 000 til kr 23 033 000	33 000
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner, forhøyes med fra kr 2 654 670 000 til kr 2 671 378 000	16 708 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
325		Allmenne kulturformål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 74 725 000 til kr 75 275 000	550 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 23 276 000 til kr 18 455 000	4 821 000
	72	Kultursamarbeid i nordområdene, forhøyes med fra kr 12 820 000 til kr 12 833 000	13 000
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 135 900 000 til kr 119 400 000	16 500 000
	77	Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19, forhøyes med fra kr 2 900 000 000 til kr 4 220 000 000	1 320 000 000
	78	Barne- og ungdomstiltak, forhøyes med fra kr 59 740 000 til kr 59 752 000	12 000
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 79 691 000 til kr 72 691 000	7 000 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, bevilges med	7 000 000
328		Museer m.m.:	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, forhøyes med fra kr 2 285 920 000 til kr 2 350 148 000	64 228 000
	78	Andre museums- og kulturverntiltak, forhøyes med fra kr 79 000 000 til kr 80 772 000	1 772 000
334		Film- og dataspillformål:	
	73	Regionale filmtiltak m.m., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 122 055 000 til kr 122 555 000	500 000
335		Medieformål:	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting, nedsettes med fra kr 135 000 000 til kr 50 000 000	85 000 000
	79	Norsk rikskringkasting AS – NRK, nedsettes med fra kr 6 351 186 000 til kr 6 262 986 000	88 200 000
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger:	
	71	Vederlagsordninger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 228 490 000 til kr 227 940 000	550 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
351		Likestilling og ikke-diskriminering:	
	73	Likestillingssentre, forhøyes med fra kr 16 110 000 til kr 18 060 000	1 950 000
352		Nedsatt funksjonsevne:	
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner, forhøyes med fra kr 239 350 000 til kr 249 350 000	10 000 000
(NY)	73	Aktivitets tiltak for personer med funksjonsnedsettelse, bevilges med	15 000 000
400		Justis- og beredskapsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 480 646 000 til kr 493 396 000	12 750 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 38 486 000 til kr 42 775 000	4 289 000
	70	Overføringer til private, nedsettes med fra kr 12 651 000 til kr 11 011 000	1 640 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, forhøyes med fra kr 15 365 000 til kr 17 005 000	1 640 000
410		Domstolene:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61, post 01</i> , forhøyes med fra kr 2 803 257 000 til kr 2 818 739 000	15 482 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 38 554 000 til kr 36 654 000	1 900 000
430		Kriminalomsorgen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 907 278 000 til kr 4 932 160 000	24 882 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 37 808 000 til kr 39 308 000	1 500 000
433		Konfliktråd:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 138 454 000 til kr 143 454 000	5 000 000
440		Politiet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 19 854 313 000 til kr 20 008 228 000	153 915 000
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 66 156 000 til kr 61 656 000	4 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum, forhøyes med fra kr 7 215 000 til kr 7 807 000	592 000
442		Politihøgskolen:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 633 144 000 til kr 627 744 000	5 400 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 995 865 000 til kr 1 024 970 000	29 105 000
	60	Refusjoner til kommunene, forhøyes med fra kr 580 000 000 til kr 1 733 400 000	1 153 400 000
452		Sentral krisehåndtering:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 26 982 000 til kr 29 582 000	2 600 000
454		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 682 222 000 til kr 732 222 000	50 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 977 470 000 til kr 1 777 556 000	199 914 000
455		Redningstjenesten:	
	73	Tilskudd til Redningsselskapet, forhøyes med fra kr 126 798 000 til kr 129 798 000	3 000 000
457		Nasjonal sikkerhetsmyndighet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 344 590 000 til kr 352 120 000	7 530 000
467		Norsk Lovtidend:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 488 000 til kr 8 364 000	3 876 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 17 540 000 til kr 19 840 000	2 300 000
470		Fri rettshjelp:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 607 942 000 til kr 601 942 000	6 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
473		Statens sivilrettsforvaltning:	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 324 562 000 til kr 394 562 000	70 000 000
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 417 978 000 til kr 418 978 000	1 000 000
490		Utlendingsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 062 635 000 til kr 1 065 084 000	2 449 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, nedsettes med fra kr 601 948 000 til kr 538 848 000	63 100 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, nedsettes med fra kr 13 845 000 til kr 11 691 000	2 154 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 56 199 000 til kr 77 499 000	21 300 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, forhøyes med fra kr 150 535 000 til kr 151 315 000	780 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, nedsettes med fra kr 50 800 000 til kr 49 017 000	1 783 000
	72	Internasjonalt migrasjonsarbeid, og assistert retur og reintegrering i hjemlandet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 51 205 000 til kr 49 355 000	1 850 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 35 047 000 til kr 32 627 000	2 420 000
491		Utlendingsnemnda:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 278 275 000 til kr 249 075 000	29 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i> , nedsettes med fra kr 15 881 000 til kr 12 381 000	3 500 000
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 83 138 000 til kr 82 488 000	650 000
	50	Forskningsprogrammer, nedsettes med fra kr 53 253 000 til kr 52 121 000	1 132 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 3 090 000 til kr 3 740 000	650 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 672 470 000 til kr 677 918 000	5 448 000
525		Statsforvalterne:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 894 046 000 til kr 1 899 261 000	5 215 000
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 769 500 000 til kr 1 269 500 000	500 000 000
(NY)	34	Statens eiendom på Adamstuen, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 193 551 000 til kr 218 551 000	25 000 000
531		Eiendommer til kongelige formål:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 27 529 000 til kr 29 029 000	1 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 47 620 000 til kr 85 320 000	37 700 000
533		Eiendommer utenfor husleieordningen:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 335 000 000 til kr 365 000 000	30 000 000
540		Digitaliseringsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 158 396 000 til kr 160 996 000	2 600 000
	23	Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 119 248 000 til kr 148 498 000	29 250 000
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 176 152 000 til kr 156 152 000	20 000 000
	28	Altinn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 181 670 000 til kr 187 170 000	5 500 000
543		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:	
	70	Telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 125 253 000 til kr 150 253 000	25 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Regional- og distriktsutvikling:	
	63	Interreg og Arktis 2030, forhøyes med fra kr 104 548 000 til kr 105 548 000	1 000 000
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter, forhøyes med fra kr 1 750 000 000 til kr 2 750 000 000	1 000 000 000
	74	Klynger og innovasjon, forhøyes med fra kr 219 665 000 til kr 224 165 000	4 500 000
567		Nasjonale minoriteter:	
	22	Kollektiv oppreisning til norske rom mv., nedsettes med fra kr 1 135 000 til kr 85 000	1 050 000
	60	Rom, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 3 729 000 til kr 5 029 000	1 300 000
	72	Det Mosaiske Trossamfund, forhøyes med fra kr 9 480 000 til kr 9 980 000	500 000
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom, forhøyes med fra kr 14 473 000 til kr 14 973 000	500 000
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 140 045 158 000 til kr 141 847 670 000	1 802 512 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i> , forhøyes med fra kr 2 525 000 000 til kr 4 150 000 000	1 625 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 37 516 160 000 til kr 37 571 160 000	55 000 000
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i> , forhøyes med fra kr 2 582 000 000 til kr 4 263 000 000	1 681 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 304 608 000 til kr 3 309 608 000	5 000 000
	76	Utleieboliger, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 239 727 000 til kr 221 101 000	18 626 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 76 115 000 til kr 71 115 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 33 852 000 til kr 31 452 000	2 400 000
(NY)	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanse- utvikling, bevilges med	5 000 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 184 700 000 til kr 178 920 000	5 780 000
605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 13 014 668 000 til kr 13 005 268 000	9 400 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 9 511 000 000 til kr 9 978 000 000	467 000 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr -25 000 000 til kr -20 000 000	5 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 249 000 000 til kr 180 000 000	69 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 32 000 000 til kr 34 000 000	2 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 5 100 000 000 til kr 8 100 000 000	3 000 000 000
615		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 70 000 000 til kr 84 000 000	14 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak:	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 710 180 000 til kr 1 730 180 000	20 000 000
635		Ventelønn:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 4 000 000 til kr 3 800 000	200 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med fra kr 156 133 000 til kr 158 533 000	2 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
660		Krigspensjon:	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 119 000 000 til kr 114 000 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 29 000 000 til kr 30 000 000	1 000 000
665		Pensjonstrygden for fiskere:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 42 900 000 til kr 32 700 000	10 200 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP):	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 010 000 000 til kr 3 030 000 000	20 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 349 800 000 til kr 325 000 000	24 800 000
700		Helse- og omsorgsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 240 716 000 til kr 237 564 000	3 152 000
701		E-helse, helseregistre mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 767 228 000 til kr 836 228 000	69 000 000
	70	Norsk Helsenett SF, forhøyes med fra kr 153 733 000 til kr 156 233 000	2 500 000
	72	Nasjonale e-helseløsninger, forhøyes med fra kr 504 884 000 til kr 515 384 000	10 500 000
702		Beredskap:	
	22	Beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i> , nedsettes med fra kr 1 981 000 000 til kr 234 000 000	1 747 000 000
(NY)	23	Smittesporing, bevilges med	51 200 000
(NY)	71	Tilskudd til beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, <i>kan nyttes under post 22</i> , bevilges med	3 382 000 000
703		Internasjonalt samarbeid:	
	71	Internasjonale organisasjoner, forhøyes med fra kr 138 117 000 til kr 338 117 000	200 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Tilskudd til Verdens helseorganisasjon (WHO), forhøyes med fra kr 20 000 000 til kr 42 000 000	22 000 000
704		Norsk helsearkiv:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 8 762 000 til kr 4 462 000	4 300 000
710		Vaksiner mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 221 493 000 til kr 274 493 000	53 000 000
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m., forhøyes med fra kr 180 325 000 til kr 243 725 000	63 400 000
	23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, forhøyes med fra kr 3 235 000 000 til kr 3 712 500 000	477 500 000
714		Folkehelse:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i> , forhøyes med fra kr 98 493 000 til kr 103 993 000	5 500 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 64 135 000 til kr 104 135 000	40 000 000
732		Regionale helseforetak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 19 411 000 til kr 42 311 000	22 900 000
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , forhøyes med fra kr 4 680 955 000 til kr 5 273 355 000	592 400 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 58 730 136 000 til kr 59 350 236 000	620 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 20 683 753 000 til kr 20 902 053 000	218 300 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 15 638 212 000 til kr 15 803 312 000	165 100 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 13 970 734 000 til kr 14 118 334 000	147 600 000
	76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 41 655 690 000 til kr 40 160 690 000	1 495 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 280 994 000 til kr 3 875 694 000	594 700 000
	86	Driftskreditter, forhøyes med fra kr 1 800 000 000 til kr 3 518 000 000	1 718 000 000
734		Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak:	
	70	Hjemhenting ved alvorlig psykisk lidelse mv., forhøyes med fra kr 2 965 000 til kr 12 965 000	10 000 000
740		Helsedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 311 863 000 til kr 1 403 863 000	92 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 124 235 000 til kr 126 735 000	2 500 000
745		Folkehelseinstituttet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 263 746 000 til kr 1 594 946 000	331 200 000
746		Statens legemiddelverk:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 323 656 000 til kr 368 856 000	45 200 000
747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 111 365 000 til kr 122 965 000	11 600 000
761		Omsorgstjeneste:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , forhøyes med fra kr 334 745 000 til kr 374 745 000	40 000 000
	61	Vertskommuner, nedsettes med fra kr 932 308 000 til kr 922 408 000	9 900 000
	63	Investeringsstilskudd – rehabilitering, <i>kan overføres, kan nyttes under post 69</i> , nedsettes med fra kr 3 264 567 000 til kr 3 188 567 000	76 000 000
	64	Kompensasjon for renter og avdrag, forhøyes med fra kr 728 000 000 til kr 770 400 000	42 400 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 2 625 071 000 til kr 2 778 059 000	152 988 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	69	Investeringsstilskudd – netto tilvekst, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 806 835 000 til kr 706 835 000	100 000 000
762		Primærhelsetjeneste:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 252 120 000 til kr 347 720 000	95 600 000
	60	Forebyggende helsetjenester, forhøyes med fra kr 420 961 000 til kr 427 961 000	7 000 000
	63	Allmennlegetjenester, nedsettes med fra kr 960 787 000 til kr 884 587 000	76 200 000
765		Psykisk helse, rus og vold:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i> , forhøyes med fra kr 286 749 000 til kr 468 749 000	182 000 000
	71	Brukere og pårørende, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 174 715 000 til kr 181 715 000	7 000 000
	74	Kompetansesentre, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 308 912 000 til kr 317 912 000	9 000 000
780		Forskning:	
	50	Norges forskningsråd mv., forhøyes med fra kr 129 067 000 til kr 147 905 000	18 838 000
840		Tiltak mot vold og overgrep:	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og kap. 858, post 1</i> , forhøyes med fra kr 110 613 000 til kr 131 063 000	20 450 000
841		Samliv og konfliktløsning:	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv., forhøyes med fra kr 9 799 000 til kr 10 999 000	1 200 000
842		Familievern:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med fra kr 360 841 000 til kr 374 741 000	13 900 000
843		Adopsjonsstøtte:	
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 9 200 000 til kr 8 200 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 510 000 000 til kr 1 490 000 000	20 000 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 17 358 000 000 til kr 17 460 000 000	102 000 000
846		Familie- og oppveksttiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i> , nedsettes med fra kr 60 867 000 til kr 60 227 000	640 000
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 44 220 000 til kr 54 220 000	10 000 000
	61	Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med fra kr 536 597 000 til kr 581 597 000	45 000 000
	62	Utvikling i kommunene, forhøyes med fra kr 115 159 000 til kr 130 159 000	15 000 000
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 76 278 000 til kr 62 178 000	14 100 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 12 115 000 til kr 11 115 000	1 000 000
847		EUs ungdomsprogram:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 10 628 000 til kr 14 628 000	4 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med fra kr 69 347 000 til kr 88 298 000	18 951 000
	61	Utvikling i kommunene, forhøyes med fra kr 66 872 000 til kr 71 185 000	4 313 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 38 211 000 til kr 40 211 000	2 000 000
	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 133 468 000 til kr 114 817 000	18 651 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med fra kr 3 986 286 000 til kr 4 000 673 000	14 387 000
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i> , forhøyes med fra kr 2 844 135 000 til kr 2 859 135 000	15 000 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 594 495 000 til kr 595 195 000	700 000
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 621 000 til kr 9 821 000	7 200 000
	78	Ymse faste tiltak, nedsettes med fra kr 15 376 000 til kr 13 876 000	1 500 000
882		Kirkebygg og gravplasser:	
(NY)	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , bevilges med	20 000 000
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser, nedsettes med fra kr 18 462 000 til kr 12 762 000	5 700 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 72 741 000 til kr 49 026 000	23 715 000
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 10 290 000 til kr 7 290 000	3 000 000
	25	Forvaltning og utvikling av kompensasjonsordning mv., forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 70 000 000	20 000 000
(NY)	26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i> , bevilges med	11 515 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, forhøyes med fra kr 2 100 000 til kr 4 600 000	2 500 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 20 300 000 til kr 22 300 000	2 000 000
(NY)	79	Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter, bevilges med	2 400 000
	82	Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer, forhøyes med fra kr 610 000 000 til kr 740 000 000	130 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	85	Midlertidig kompensasjonsordning for foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 10 055 000 000 til kr 9 000 000 000	1 055 000 000
902		Justervesenet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 123 741 000 til kr 122 741 000	1 000 000
904		Brønnøysundregistrene:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 23 323 000 til kr 34 823 000	11 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 178 800 000 til kr 140 000 000	38 800 000
905		Norges geologiske undersøkelse:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 189 876 000 til kr 189 476 000	400 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 60 150 000 til kr 60 550 000	400 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 44 695 000 til kr 52 195 000	7 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 247 023 000 til kr 207 023 000	40 000 000
908		Institutt for energiteknikk:	
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg, <i>kan nyttes under kap. 907, post 01</i> , nedsettes med fra kr 314 300 000 til kr 311 050 000	3 250 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 2 386 000 000 til kr 2 576 000 000	190 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 441 316 000 til kr 447 129 000	5 813 000
911		Konkurransetilsynet:	
(NY)	70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
912		Klagenemndssekretariatet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 34 756 000 til kr 34 556 000	200 000
917		Fiskeridirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 458 002 000 til kr 468 902 000	10 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 16 589 000 til kr 12 774 000	3 815 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 113 310 000 til kr 125 088 000	11 778 000
919		Diverse fiskeriformål:	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, forhøyes med fra kr 1 000 000 000 til kr 1 021 406 000	21 406 000
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift, forhøyes med fra kr 255 000 000 til kr 256 000 000	1 000 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 6 493 000 til kr 6 893 000	400 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd til næringsrettet forskning, forhøyes med fra kr 1 661 331 000 til kr 1 681 259 000	19 928 000
	51	Tilskudd til marin forskning, forhøyes med fra kr 405 680 000 til kr 405 780 000	100 000
922		Romvirksomhet:	
	50	Norsk Romsenter, forhøyes med fra kr 89 728 000 til kr 90 728 000	1 000 000
	73	EUs romprogrammer, nedsettes med fra kr 594 000 000 til kr 573 700 000	20 300 000
923		Havforskningsinstituttet:	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 203 930 000 til kr 214 930 000	11 000 000
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 94 900 000 til kr 109 900 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
940		Internasjonaliseringstiltak:	
	70	Eksportfremmetiltak, nedsettes med fra kr 75 000 000 til kr 0	75 000 000
941		Eksportstrategirådet:	
(NY)	1	Driftsutgifter, bevilges med	6 500 000
(NY)	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , bevilges med	58 500 000
(NY)	70	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	10 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap:	
	54	Risikokapital, Investinor AS, forhøyes med fra kr 50 000 000 til kr 120 000 000	70 000 000
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag, forhøyes med fra kr 8 000 000 til kr 10 000 000	2 000 000
	91	Kapitalinnskudd, Investinor AS, forhøyes med fra kr 92 000 000 til kr 222 000 000	130 000 000
(NY)	92	Lån til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	524 000 000
(NY)	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, bevilges med	366 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 16 859 000 til kr 17 359 000	500 000
1115		Mattilsynet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 375 767 000 til kr 1 387 267 000	11 500 000
1137		Forskning og innovasjon:	
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd, nedsettes med fra kr 231 235 000 til kr 230 732 000	503 000
	70	Innovasjonsaktivitet m.m., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 000 000 til kr 3 500 000	1 500 000
1140		Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 21 868 000 til kr 26 868 000	5 000 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 35 278 000 til kr 38 278 000	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1142		Landbruksdirektoratet:	
	60	Tilskudd til veterinærdekning, forhøyes med fra kr 174 945 000 til kr 175 395 000	450 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 55 610 000 til kr 70 610 000	15 000 000
	76	Tilskudd til oppkjøp av melkekvoter, nedsettes med fra kr 188 500 000 til kr 174 928 000	13 572 000
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 350 000 000 til kr 500 000 000	150 000 000
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 45 000 000 til kr 60 000 000	15 000 000
(NY)	79	Tilskudd til opplæring av sesongarbeidere i grøntnæringen, bevilges med	40 000 000
1148		Naturskade – erstatninger:	
	71	Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 159 000 000 til kr 130 900 000	28 100 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket:	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 71 174 000 til kr 35 874 000	35 300 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 44 690 000 til kr 79 990 000	35 300 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond, forhøyes med fra kr 1 295 553 000 til kr 1 299 053 000	3 500 000
	71	Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 46 500 000 til kr 103 800 000	57 300 000
1301		Forskning og utvikling mv.:	
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikksikkerhet mv., nedsettes med fra kr 14 385 000 til kr 13 631 000	754 000
1310		Flytransport:	
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 030 000 000 til kr 2 000 000 000	30 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1311		Tilskudd til regionale flyplasser:	
	72	Tilskudd til dekning av tap, forhøyes med fra kr 110 500 000 til kr 242 500 000	132 000 000
1315		Tilskudd til Avinor AS:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 2 750 000 000 til kr 3 800 000 000	1 050 000 000
(NY)	71	Tilskudd til pålagte oppgaver, bevilges med	85 000 000
1320		Statens vegvesen:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 928 776 000 til kr 3 835 876 000	92 900 000
	22	Drift og vedlikehold av riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30</i> , forhøyes med fra kr 7 786 268 000 til kr 8 034 668 000	248 400 000
	28	Trafikant- og kjøretøytilsyn, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 258 285 000 til kr 2 115 285 000	143 000 000
	29	OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , nedsettes med fra kr 876 000 000 til kr 756 000 000	120 000 000
	30	Riksveiinvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22, post 29 og post 31 og kap. 1332, post 66</i> , forhøyes med fra kr 12 025 000 000 til kr 12 125 000 000	100 000 000
	31	Skredsikring riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , nedsettes med fra kr 1 074 100 000 til kr 974 100 000	100 000 000
(NY)	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, bevilges med	96 000 000
	72	Kjøp av riksveiferjetjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 573 300 000 til kr 1 638 300 000	65 000 000
1330		Særskilte transporttiltak:	
	71	Tilskudd til kommersielle buss- og båtruter som følge av smitteverntiltak, forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 127 700 000	27 700 000
1332		Transport i byområder mv.:	
	66	Tilskudd til byområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 805 300 000 til kr 2 811 900 000	6 600 000
1351		Spordrift AS:	
	96	Aksjekapital, forhøyes med fra kr 200 000 000 til kr 200 110 000	110 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1352		Jernbanedirektoratet:	
	70	Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 4 659 900 000 til kr 5 094 900 000	435 000 000
1360		Kystverket:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 1 880 891 000 til kr 1 893 891 000	13 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 31 065 000 til kr 18 065 000	13 000 000
	71	Tilskudd til havnesamarbeid, nedsettes med fra kr 1 200 000 til kr 0	1 200 000
	73	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 52 900 000 til kr 54 100 000	1 200 000
1370		Posttjenester:	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 740 200 000 til kr 765 800 000	25 600 000
1400		Klima- og miljødepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 294 508 000 til kr 287 802 000	6 706 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 66 985 000 til kr 62 385 000	4 600 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 143 178 000 til kr 142 278 000	900 000
1412		Meteorologiformål:	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter, nedsettes med fra kr 142 857 000 til kr 128 317 000	14 540 000
1420		Miljødirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 720 734 000 til kr 721 734 000	1 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 326 044 000 til kr 335 744 000	9 700 000
	37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 5 000 000 til kr 4 000 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 17 090 000 til kr 19 090 000	2 000 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 224 244 000 til kr 200 244 000	24 000 000
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 13 820 000 til kr 57 520 000	43 700 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 70 290 000 til kr 65 690 000	4 600 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 80 426 000 til kr 75 326 000	5 100 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 141 000 000 til kr 175 000 000	34 000 000
1425		Fisketiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 100 000 til kr 300 000	200 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 15 960 000 til kr 15 760 000	200 000
1429		Riksantikvaren:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 32 477 000 til kr 31 277 000	1 200 000
	22	Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 31 085 000 til kr 30 085 000	1 000 000
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 41 064 000 til kr 51 764 000	10 700 000
	77	Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 8 232 000 til kr 5 232 000	3 000 000
1471		Norsk Polarinstitutt:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 100 271 000 til kr 102 271 000	2 000 000
1472		Svalbards miljøvernfond:	
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond, nedsettes med fra kr 20 658 000 til kr 6 658 000	14 000 000
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning:	
(NY)	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i> , bevilges med	240 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med fra kr 28 812 000 til kr 28 572 000	240 000
1600		Finansdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 417 686 000 til kr 408 986 000	8 700 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 111 795 000 til kr 100 195 000	11 600 000
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 842 306 000 til kr 857 366 000	15 060 000
1610		Tolletaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 593 275 000 til kr 1 598 275 000	5 000 000
1618		Skatteetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 7 045 422 000 til kr 7 077 322 000	31 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 199 300 000 til kr 264 000 000	64 700 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 346 000 000 til kr 336 000 000	10 000 000
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 5 700 000 til kr 6 000 000	300 000
1620		Statistisk sentralbyrå:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 611 820 000 til kr 615 220 000	3 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 253 640 000 til kr 245 640 000	8 000 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 28 950 000 000 til kr 28 380 000 000	570 000 000
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 223 700 000 til kr 180 000 000	43 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
(NY)	71	Kompensasjonsordning for arbeidsgivere i tiltakssonen og på Svalbard, bevilges med	1 500 000
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 88 000 000 000 til kr 74 005 000 000	13 995 000 000
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 879 899 000 til kr 882 986 000	3 087 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 9 713 000 til kr 8 213 000	1 500 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 92 985 000 til kr 89 782 000	3 203 000
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 144 326 000 til kr 148 140 000	3 814 000
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 377 212 000 til kr 379 175 000	1 963 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 4 851 619 000 til kr 5 299 867 000	448 248 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 3 130 666 000 til kr 3 469 614 000	338 948 000
1716		Forsvarets forskningsinstitutt:	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt, forhøyes med fra kr 244 189 000 til kr 249 539 000	5 350 000
1720		Forsvaret:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 903 730 000 til kr 31 457 400 000	553 670 000
1735		Etterretningstjenesten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 2 372 653 000 til kr 2 382 133 000	9 480 000
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , forhøyes med fra kr 1 819 537 000 til kr 1 967 547 000	148 010 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 18 345 238 000 til kr 17 607 759 000	737 479 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1791		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 821 971 000 til kr 902 830 000	80 859 000
1800		Olje- og energidepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72</i> , forhøyes med fra kr 16 983 000 til kr 20 983 000	4 000 000
1810		Oljedirektoratet:	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 121 881 000 til kr 86 000 000	35 881 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 613 904 000 til kr 617 904 000	4 000 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 88 913 000 til kr 69 000 000	19 913 000
1830		Forskning og næringsutvikling:	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 730 670 000 til kr 742 916 000	12 246 000
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen, forhøyes med fra kr 100 000 000 til kr 185 000 000	85 000 000
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 643 232 000 til kr 5 100 000 000	456 768 000
2410		Statens lånekasse for utdanning:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 400 680 000 til kr 415 680 000	15 000 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 8 614 209 000 til kr 8 815 190 000	200 981 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 669 245 000 til kr 3 749 967 000	80 722 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 578 232 000 til kr 637 337 000	59 105 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 631 355 000 til kr 945 505 000	314 150 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 956 359 000 til kr 881 557 000	74 802 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	74	Tap på utlån, nedsettes med fra kr 415 500 000 til kr 410 500 000	5 000 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 34 251 802 000 til kr 35 272 198 000	1 020 396 000
2412		Husbanken:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 362 066 000 til kr 358 101 000	3 965 000
	71	Tap på lån, forhøyes med fra kr 11 000 000 til kr 29 000 000	18 000 000
	90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 18 050 000 000 til kr 18 702 000 000	652 000 000
2421		Innovasjon Norge:	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, forhøyes med fra kr 2 452 500 000 til kr 2 802 500 000	350 000 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 473 700 000 til kr 523 700 000	50 000 000
	75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76</i> , forhøyes med fra kr 102 500 000 til kr 162 500 000	60 000 000
2426		Siva SF:	
	71	Tilskudd til testfasiliteter, forhøyes med fra kr 138 500 000 til kr 148 500 000	10 000 000
2429		Eksportkredittordningen:	
	71	Viderefakturerte utgifter, nedsettes med fra kr 200 000 til kr 0	200 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 23 800 000 000 til kr 26 000 000 000	2 200 000 000
2445		Statsbygg:	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter	-5 593 922 000
	2	Driftsutgifter	2 219 763 000
	3	Avskrivninger	1 506 000 000
	4	Renter av statens kapital	697 200 000
	6	Til reguleringsfondet	-1 583 100 000
			-2 754 059 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 1 261 700 000 til kr 1 811 700 000	550 000 000
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 327 000 000 til kr 227 000 000	100 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 743 376 000 til kr 1 023 376 000	280 000 000
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 900 000 000 til kr 777 000 000	123 000 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 303 566 000 til kr 346 566 000	43 000 000
2470		Statens pensjonskasse:	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-651 000 000
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	512 000 000
	3	Avskrivninger	97 000 000
	5	Til investeringsformål	60 000 000
	6	Til reguleringsfond	-35 000 000
			-17 000 000
2530		Foreldrepenger:	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 20 167 000 000 til kr 20 890 000 000	723 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 888 000 000 til kr 795 000 000	93 000 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 515 000 000 til kr 555 000 000	40 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 54 000 000 til kr 37 000 000	17 000 000
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 25 461 000 000 til kr 25 480 000 000	19 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 170 000 000 til kr 1 060 000 000	110 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger:	
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 686 000 000 til kr 1 040 000 000	354 000 000
	71	Stønad til lærlinger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 30 000 000 til kr 31 000 000	1 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far:	
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 650 000 000 til kr 1 700 000 000	50 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 120 000 000 til kr 101 000 000	19 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 38 000 000 til kr 24 000 000	14 000 000
	76	Bidragforskott, nedsettes med fra kr 705 000 000 til kr 685 000 000	20 000 000
2650		Sykepenger:	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 42 035 000 000 til kr 42 560 000 000	525 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 615 000 000 til kr 1 580 000 000	35 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 445 000 000 til kr 1 866 000 000	421 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 2 730 000 000 til kr 2 820 000 000	90 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger:	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 31 510 000 000 til kr 33 640 000 000	2 130 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 146 000 000 til kr 140 000 000	6 000 000
	72	Legeerklæringer, nedsettes med fra kr 400 000 000 til kr 395 000 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2655		Uførhet:	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 103 950 000 000 til kr 104 570 000 000	620 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 70 000 000 til kr 76 000 000	6 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 38 000 000 til kr 35 000 000	3 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 576 300 000 til kr 1 550 000 000	26 300 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 652 400 000 til kr 1 667 000 000	14 600 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, nedsettes med fra kr 117 500 000 til kr 115 000 000	2 500 000
	74	Tilskudd til biler, nedsettes med fra kr 759 600 000 til kr 755 000 000	4 600 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, nedsettes med fra kr 3 728 300 000 til kr 3 480 000 000	248 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, nedsettes med fra kr 318 700 000 til kr 285 000 000	33 700 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, nedsettes med fra kr 1 765 600 000 til kr 1 620 000 000	145 600 000
	78	Høreapparater, nedsettes med fra kr 814 800 000 til kr 790 000 000	24 800 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år, forhøyes med fra kr 83 730 000 til kr 103 730 000	20 000 000
2670		Alderdom:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 80 782 000 000 til kr 81 560 000 000	778 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 159 764 000 000 til kr 161 730 000 000	1 966 000 000
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 6 563 000 000 til kr 6 760 000 000	197 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 6 754 000 000 til kr 7 100 000 000	346 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2680		Etterlatte:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 080 000 000 til kr 1 100 000 000	20 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 785 000 000 til kr 805 000 000	20 000 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 83 000 000 til kr 86 000 000	3 000 000
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 000 000 til kr 200 000	800 000
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 3 000 000 til kr 3 600 000	600 000
2686		Stønad ved gravferd:	
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 235 000 000 til kr 245 000 000	10 000 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.:	
	71	Psykologhjelp, nedsettes med fra kr 354 300 000 til kr 352 000 000	2 300 000
	72	Tannbehandling, nedsettes med fra kr 2 320 022 000 til kr 2 260 022 000	60 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, nedsettes med fra kr 1 289 674 000 til kr 1 203 674 000	86 000 000
2751		Legemidler mv.:	
	70	Legemidler, forhøyes med fra kr 11 141 000 000 til kr 11 481 000 000	340 000 000
	71	Legeerklæringer, forhøyes med fra kr 8 988 000 til kr 9 988 000	1 000 000
	72	Medisinsk forbruksmateriell, nedsettes med fra kr 2 129 960 000 til kr 2 070 960 000	59 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	72	Egenandelstak, nedsettes med fra kr 7 856 170 000 til kr 7 530 170 000	326 000 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.:	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med fra kr 475 000 000 til kr 476 000 000	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Allmennlegehjelp, forhøyes med fra kr 5 535 825 000 til kr 6 055 325 000	519 500 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , forhøyes med fra kr 1 223 300 000 til kr 1 223 800 000	500 000
	72	Jordmorhjelp, forhøyes med fra kr 72 040 000 til kr 76 040 000	4 000 000
2756		Andre helsetjenester:	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, nedsettes med fra kr 10 008 000 til kr 9 008 000	1 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv., forhøyes med fra kr 199 980 000 til kr 308 980 000	109 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, forhøyes med fra kr 214 345 000 til kr 214 945 000	600 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3041		Stortinget:	
	1	Salgsinntekter, nedsettes med fra kr 6 000 000 til kr 4 900 000	1 100 000
	3	Leieinntekter, forhøyes med fra kr 1 100 000 til kr 2 200 000	1 100 000
3100		Utenriksdepartementet:	
	1	Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene, nedsettes med fra kr 36 629 000 til kr 24 014 000	12 615 000
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene, nedsettes med fra kr 131 201 000 til kr 109 400 000	21 801 000
3220		Utdanningsdirektoratet:	
	1	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med fra kr 13 962 000 til kr 2 115 000	11 847 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 12 495 000 til kr 8 316 000	4 179 000
3256		Kompetanse Norge:	
	1	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med fra kr 8 643 000 til kr 4 643 000	4 000 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 14 582 000 til kr 17 366 000	2 784 000
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 21 151 000 til kr 15 314 000	5 837 000
3323		Musikk og scenekunst:	
	1	Ymse inntekter, nedsettes med fra kr 354 000 til kr 154 000	200 000
	2	Billett- og salgsinntekter m.m., nedsettes med fra kr 29 520 000 til kr 15 520 000	14 000 000
3327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.:	
	1	Ymse inntekter, nedsettes med fra kr 31 508 000 til kr 24 508 000	7 000 000
(NY)	3	Oppdragsinntekter mv., bevilges med	7 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3440		Politiet:	
	1	Gebyr – pass og våpen, nedsettes med fra kr 630 499 000 til kr 478 499 000	152 000 000
	4	Gebyr – vaktelskap, nedsettes med fra kr 4 350 000 til kr 1 500 000	2 850 000
	6	Gebyr – utlendingssaker, forhøyes med fra kr 284 882 000 til kr 297 340 000	12 458 000
	8	Refusjoner fra EUs grense- og visumfond, nedsettes med fra kr 65 000 000 til kr 38 200 000	26 800 000
3442		Politihøgskolen:	
	2	Diverse inntekter, nedsettes med fra kr 17 532 000 til kr 13 582 000	3 950 000
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter, nedsettes med fra kr 19 494 000 til kr 8 481 000	11 013 000
3490		Utlendingsdirektoratet:	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 49 924 000 til kr 47 769 000	2 155 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 264 656 000 til kr 188 648 000	76 008 000
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 22 624 000 til kr 21 292 000	1 332 000
	7	Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 13 191 000 til kr 11 224 000	1 967 000
	8	Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 26 783 000 til kr 25 942 000	841 000
3540		Digitaliseringsdirektoratet:	
	6	Tilleggstjenester til nasjonale fellesløsninger, nedsettes med fra kr 4 599 000 til kr 2 099 000	2 500 000
3595		Statens kartverk:	
	1	Gebyrinntekter tinglysing, forhøyes med fra kr 447 300 000 til kr 485 000 000	37 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	5	Oppdragsinntekter mv., nedsettes med fra kr 25 310 000 til kr 15 910 000	9 400 000
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	1	Gebyrinntekter, lån, forhøyes med fra kr 28 000 000 til kr 30 000 000	2 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, nedsettes med fra kr 10 300 000 000 til kr 10 200 000 000	100 000 000
3635		Ventelønn mv.:	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., forhøyes med fra kr 3 000 000 til kr 3 100 000	100 000
3710		Vaksiner mv.:	
	3	Vaksinesalg, forhøyes med fra kr 181 011 000 til kr 248 611 000	67 600 000
3740		Helsedirektoratet:	
	4	Gebyrinntekter, nedsettes med fra kr 49 815 000 til kr 48 615 000	1 200 000
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., forhøyes med fra kr 40 024 000 til kr 50 024 000	10 000 000
3747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet:	
	4	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 15 353 000 til kr 23 953 000	8 600 000
3847		EUs ungdomsprogram:	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, forhøyes med fra kr 2 364 000 til kr 4 964 000	2 600 000
3855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Diverse inntekter, nedsettes med fra kr 8 863 000 til kr 3 063 000	5 800 000
	60	Kommunale egenandeler, nedsettes med fra kr 1 530 981 000 til kr 1 439 381 000	91 600 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet:	
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 7 805 000 til kr 80 000	7 725 000
(NY)	3	Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard, bevilges med	7 725 000
(NY)	70	Garantipremie fra garantiordning luftfart, bevilges med	30 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3902		Justervesenet:	
	1	Gebyrinntekter, nedsettes med fra kr 26 224 000 til kr 21 224 000	5 000 000
3903		Norsk akkreditering:	
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter, nedsettes med fra kr 49 750 000 til kr 48 950 000	800 000
3904		Brønnøysundregistrene:	
	1	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 520 992 000 til kr 544 992 000	24 000 000
3912		Klagenemndssekretariatet:	
	1	Klagegebyr, nedsettes med fra kr 899 000 til kr 799 000	100 000
	2	Refusjoner og andre inntekter, nedsettes med fra kr 200 000 til kr 0	200 000
	87	Overtredelsesgebyr, forhøyes med fra kr 100 000 til kr 1 080 000	980 000
3917		Fiskeridirektoratet:	
(NY)	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, bevilges med	22 191 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling, nedsettes med fra kr 4 815 000 til kr 1 000 000	3 815 000
3941		Eksportstrategirådet:	
(NY)	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter, bevilges med	50 000
(NY)	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter, bevilges med	10 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap:	
	90	Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, forhøyes med fra kr 2 700 000 til kr 3 570 000	870 000
4320		Statens vegvesen:	
	1	Salgsinntekter m.m., nedsettes med fra kr 293 100 000 til kr 208 100 000	85 000 000
4356		Bane NOR SF:	
	96	Tingsuttak, forhøyes med fra kr 200 000 000 til kr 200 110 000	110 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4420		Miljødirektoratet:	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, nedsettes med fra kr 46 950 000 til kr 45 345 000	1 605 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet, forhøyes med fra kr 8 712 000 til kr 29 012 000	20 300 000
4481		Salg av klimakvoter:	
	1	Salgsinntekter, forhøyes med fra kr 1 022 183 000 til kr 1 147 183 000	125 000 000
4618		Skatteetaten:	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, nedsettes med fra kr 58 000 000 til kr 38 000 000	20 000 000
(NY)	3	Andre inntekter, bevilges med	6 300 000
	5	Gebyr for utleggsforretninger, nedsettes med fra kr 123 500 000 til kr 111 000 000	12 500 000
4620		Statistisk sentralbyrå:	
	2	Oppdragsinntekter, nedsettes med fra kr 260 634 000 til kr 244 634 000	16 000 000
	85	Tvangsmulkt, nedsettes med fra kr 15 000 000 til kr 8 000 000	7 000 000
4700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 42 412 000 til kr 52 542 000	10 130 000
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 4 430 548 000 til kr 4 829 996 000	399 448 000
	47	Salg av eiendom, nedsettes med fra kr 109 032 000 til kr 102 932 000	6 100 000
4720		Forsvaret:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 754 951 000 til kr 1 012 420 000	257 469 000
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 31 877 000 til kr 79 877 000	48 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter, nedsettes med fra kr 120 000 000 til kr 99 000 000	21 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4791		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 726 271 000 til kr 796 571 000	70 300 000
4810		Oljedirektoratet:	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, nedsettes med fra kr 121 881 000 til kr 86 000 000	35 881 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, nedsettes med fra kr 88 913 000 til kr 69 000 000	19 913 000
5310		Statens lånekasse for utdanning:	
	29	Termingebyrer, nedsettes med fra kr 3 077 000 til kr 2 011 000	1 066 000
	89	Purregebyrer, nedsettes med fra kr 103 570 000 til kr 88 489 000	15 081 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, nedsettes med fra kr 12 146 062 000 til kr 11 506 753 000	639 309 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, forhøyes med fra kr 6 722 712 000 til kr 8 172 238 000	1 449 526 000
5312		Husbanken:	
	90	Avdrag, nedsettes med fra kr 12 740 000 000 til kr 12 560 000 000	180 000 000
5325		Innovasjon Norge:	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 27 100 000	22 100 000
	70	Låneprovisjoner, nedsettes med fra kr 70 000 000 til kr 67 600 000	2 400 000
(NY)	92	Låneordning for pakkereisearrangører – avdrag, bevilges med	10 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank:	
	85	Overføring, nedsettes med fra kr 18 600 000 000 til kr 15 169 207 000	3 430 793 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	24	Driftsresultat:	
	1	Driftsinntekter	148 500 000 000
	2	Driftsutgifter	-29 400 000 000
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 700 000 000
	4	Avskrivninger	-24 800 000 000
	5	Renter av statens kapital	-2 400 000 000
			90 200 000 000
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 24 900 000 000 til kr 24 800 000 000	100 000 000
	80	Renter av statens kapital, forhøyes med fra kr 2 300 000 000 til kr 2 400 000 000	100 000 000
5460		Eksportfinansiering Norge:	
(NY)	50	Tilbakeføring av tapsavsetning for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring, bevilges med	810 000 000
	73	Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring, nedsettes med fra kr 118 000 000 til kr 116 400 000	1 600 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift:	
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 1 606 000 000 til kr 1 603 000 000	3 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Trinnskatt mv., nedsettes med fra kr 68 620 000 000 til kr 68 551 000 000	69 000 000
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere, nedsettes med fra kr 107 460 000 000 til kr 107 320 000 000	140 000 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum, nedsettes med fra kr 68 000 000 000 til kr 67 760 000 000	240 000 000
5521		Merverdiavgift:	
	70	Merverdiavgift, nedsettes med fra kr 324 437 100 000 til kr 320 204 900 000	4 232 200 000
5546		Avgift på forbrenning av avfall:	
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med fra kr 110 000 000 til kr 0	110 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier:	
(NY)	70	Trikloretten (TRI), bevilges med	10 000
5553		Avgift på viltlevende marine ressurser:	
(NY)	70	Avgift på viltlevende marine ressurser, bevilges med	25 000 000
5561		Flypassasjeravgift:	
(NY)	70	Flypassasjeravgift, bevilges med	900 000
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet:	
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, forhøyes med fra kr 242 923 000 til kr 247 423 000	4 500 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet:	
	74	Fiskeriforskningsavgift, forhøyes med fra kr 323 733 000 til kr 342 433 000	18 700 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet:	
	72	Jeger- og fellingsavgifter, forhøyes med fra kr 82 780 000 til kr 90 780 000	8 000 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet:	
	74	Sektoravgifter Kystverket, nedsettes med fra kr 798 915 000 til kr 687 915 000	111 000 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet:	
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond, nedsettes med fra kr 20 670 000 til kr 6 670 000	14 000 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet:	
(NY)	70	Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag, bevilges med	3 400 000
5584		Diverse avgiftsinntekter mv.:	
(NY)	70	Utgåtte avgifter, og renter og tvangsmulkt på særavgifter, bevilges med	10 000 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	89	Garantiprovisjon, nedsettes med fra kr 64 000 000 til kr 50 000 000	14 000 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 378 000 000 til kr 574 000 000	196 000 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 3 600 000 til kr 4 080 000	480 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5615		Husbanken:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 1 820 000 000 til kr 2 300 000 000	480 000 000
5616		Kommunalbanken AS:	
	85	Aksjeutbytte, nedsettes med fra kr 588 000 000 til kr 0	588 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 2 539 720 000 til kr 3 569 658 000	1 029 938 000
5619		Renter av lån til Avinor AS:	
	80	Renter, forhøyes med fra kr 19 200 000 til kr 20 500 000	1 300 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, forhøyes med fra kr 21 000 000 til kr 22 400 000	1 400 000
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, nedsettes med fra kr 100 000 000 til kr 91 100 000	8 900 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet:	
	85	Statens overskuddsandel, forhøyes med fra kr 66 100 000 til kr 286 700 000	220 600 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 9 000 000 til kr 70 700 000	61 700 000
5656		Aksjer under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 17 341 200 000 til kr 19 396 900 000	2 055 700 000
5680		Statnett SF:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 908 000 000 til kr 1 039 000 000	131 000 000
5685		Aksjer i Equinor ASA:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 7 500 000 000 til kr 8 700 000 000	1 200 000 000
5700		Folketrygdens inntekter:	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med fra kr 155 130 000 000 til kr 155 102 000 000	28 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med fra kr 203 390 000 000 til kr 202 900 000 000	490 000 000
5701		Diverse inntekter:	
	71	Refusjon ved yrkesskade, nedsettes med fra kr 879 750 000 til kr 770 750 000	109 000 000
	88	Hjelpemiddelsentraler mv., nedsettes med fra kr 82 000 000 til kr 65 000 000	17 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs:	
	70	Dividende, forhøyes med fra kr 225 000 000 til kr 230 000 000	5 000 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 03

III

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 642 post 01	kap. 3642 post 06

IV

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 26	kap. 3900 post 03
kap. 941 post 01	kap. 3941 post 01
kap. 941 post 21	kap. 3941 post 02

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1618 post 01	kap. 4618 post 03

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

VI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) med inntil 3 700 mill. kroner i perioden 2021–2025 under kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid, post 70 Utdanning.

VII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
270		Studentvelferd	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	1 194,9 mill. kroner

VIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg	1 195,9 mill. kroner
328		Museer m.m.	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	15 mill. kroner
334		Film- og dataspillformål	
	72	Insentivordning for film- og tv-produksjoner	100 mill. kroner

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, innenfor en kostnadsramme på 14 838 mill. kroner.

X

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger til skredsikring i Longyearbyen, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp på Justis- og beredskapsdepartementets kap. 480, post 50, jf. Svalbardbudsjettet:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
0007		Tilfeldige utgifter	
	30	Skred- og boligtiltak	25 mill. kroner

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet får fullmakt til å gjennomføre byggeprosjektet Energiløsning for nytt regjeringskvartal innenfor en kostnadsramme på 2 866 mill. kroner.

XII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekt

Stortinget samtykker til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet får fullmakt til å gjennomføre byggeprosjektet nasjonalt minnested på Utøyakaia innenfor en kostnadsramme på 708 mill. kroner.

XIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
540		Digitaliseringsdirektoratet	
	25	Medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter	123,6 mill. kroner

XIV

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekt

Stortinget samtykker til at Arbeids- og sosialdepartementet i 2021 kan starte opp Prosjekt 4 i IKT-moderiseringen i Arbeids- og velferdsetaten med utgangspunkt i en kostnadsramme på 1 060 mill. kroner.

XV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2021 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Vaksiner mv.	
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	80 mill. kroner
	23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19	1 000 mill. kroner

XVI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2021 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	63	Investeringstilskudd – rehabilitering	5 439,4 mill. kroner
	69	Investeringstilskudd – netto tilvekst	2 601,8 mill. kroner

XVII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å inngå kontrakter for inntil 150 mill. kroner til opprydding ved Søve gruver under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 30 Opprydding Søve.

XVIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1142		Landbruksdirektoratet	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	400 mill. kroner
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	74 mill. kroner

XIX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for mindre jernbaneinvesteringer

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2021 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1352		Jernbanedirektoratet		
	73	Kjøp av infrastrukturtenester – investeringer	2 500 mill. kroner	2 000 mill. kroner

XX

Kjøp av klimavoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gi tilsagn om 16 mill. kroner i kjerne støtte til Global Green Growth Institute (GGGI) fra kvotekjøpsprogrammet, fordelt på årene 2022 og 2023.

XXI

Fullmakt til å dekke utgifter til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 28,8 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningen under kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

XXII

Fullmakt til å garantere for lån til små og mellomstore bedrifter

Stortinget samtykker i at det under garantiordningen for lån til små og mellomstore bedrifter kan stilles garantier for til sammen inntil 50 mrd. kroner.

XXIII

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2021 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	104 072 mill. kroner

XXIV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	73	Forskning og utvikling	151 mill. kroner

Andre fullmakter

XXV

Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den 12. kapitalpåfylling i Det internasjonale fond for jordbruksutvikling (IFAD-12) med et bidrag på inntil 508 mill. kroner for perioden 2022–2024, innbetalt i tre årlige bidrag på inntil 169,5 mill. kroner per år i 2022–2024. Innbetalingene belastes kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk.
2. Norge deltar i den 5. kapitaløkningen i Nordisk utviklingsfond (Nordic Development Fund, NDF) med en innbetaling tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av 97,3 mill. euro, i ti årlige bidrag for perioden 2022–2031. Innbetalingen belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.

XXVI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2021 kan:

1. føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværende med statskassen.
2. føre utbetalinger knyttet til refunderbart depositum for utenriksstasjonenes leide eiendommer mot mellomværende med statskassen. Fullmakten gis for inntil 50 mill. kroner for Utenriksdepartementets totale føringer av depositum for å ta høyde for pris- og kurssvingninger i stedlige boligmarkeder.

XXVII

Overføring av aksjer i Norid AS og NSD AS

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2021 kan:

1. overføre samtlige aksjer i Norid AS vederlagsfritt fra UNIT – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Aksjene blir flyttet fra gruppe 2 til gruppe 1. Kommunal- og moderniseringsdepartementet fører aksjene opp i kapitalregnskapet for 2021 med pålydende verdi 100 000 kroner mot konto for forskyvninger i balansen.
2. overføre aksjene i NSD – Norsk senter for forskningsdata AS til Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, og at Unit kan forvalte eierskapet i selskapet. Aksjene blir flyttet fra gruppe 1 til gruppe 2 og ført ut av kapitalregnskapet for 2021 med pålydende verdi 5 000 000 kroner mot konto for forskyvninger i balansen.

XXVIII

Stikkordsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet kan tilføye stikkordet «kan overføres» til bevilgningen i 2021 under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 21 Spesielle driftsutgifter.

XXIX

Økt salgsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2021 kan godkjenne salg, make-skifte eller bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av statlige virksomheter som ikke har egen salgsfullmakt, for inntil 1 050 mill. kroner.

XXX

Stikkordsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan tilføye stikkordet «kan overføres» til bevilgningen i 2021 under kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet, post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling.

XXXI

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2021 kan gi Arbeids- og velferdsetaten fullmakt til å føre som utgiftsreduksjon under kap. 2541 Dagpenger, post 70 Dagpenger, tilbakebetaling av forskudd på dagpenger.

XXXII

Stikkordsfullmakt

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet kan tilføye stikkordet «kan nyttes under kap. 855, post 01» til bevilgningen i 2021 under kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere, post 01 Driftsutgifter.

XXXIII

Overføring av fullmakter knyttet til låne- og garantiordninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan overføre de fullmakter som er gitt til henholdsvis Garantiinstituttet for eksportkreditt og Eksportkreditt Norge AS for inneværende år til Eksportfinansiering Norge, når den nye forvaltningsbedriften Eksportfinansiering Norge overtar ansvaret for låne- og garantiordningene.

XXXIV

Utbetalingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan utbetale gjenværende midler fra kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 70 Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS til Eksportfinansiering Norge.

XXXV

Fullmakt til å avvikle eller tilpasse midlertidig ordning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet kan avvikle den midlertidige kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien fra 31. august 2021, dersom gjenåpningen av samfunnet har kommet tilstrekkelig langt på nasjonalt nivå. Dersom ordningen ikke avvikles får Nærings- og fiskeridepartementet fullmakt til å tilpasse innretningen på ordningen for å styrke insentivene til aktivitet ytterligere.

XXXVI

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 får unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan gjøres en gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, BioCarbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

XXXVII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2021 kan gi Skatteetaten fullmakt til å:

1. føre uplasserte innbetalinger mot mellomværendet med statskassen. Etter at kravene er fastsatt og registrert i regnskapssystemet, blir innbetalingene resultatført i statsregnskapet og mellomværendet utlignet.
 2. føre midler Skatteetaten har krevet inn på vegne av andre aktører, mot mellomværende med statskassen i de tilfeller Skatteetaten sender midlene videre. Mellomværende utlignes i perioden Skatteetaten sender midlene videre til aktuell aktør.
-

Vedlegg 1**Endringer etter saldert budsjett, utgifter**

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen				
	50	Det kongelige hoff	223 773	-	-10 000	213 773
	51	Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff	87 900	-	10 000	97 900
Sum endringer Det kongelige hus				-	-	
20		Statsministerens kontor				
	21	Spesielle driftsutgifter, Koronakommisjonen, <i>kan overføres</i>	10 000	-	10 000	20 000
Sum endringer Regjering				-	10 000	
41		Stortinget				
	1	Driftsutgifter	990 900	-	-1 500	989 400
	70	Tilskudd til partigruppene	200 300	-	5 100	205 400
	74	Reisetilskudd til skoler	5 500	-	-3 600	1 900
Sum endringer Stortinget og tilknyttede organ				-	-	
61		Høyesterett				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410, post 01</i>	121 095	-	900	121 995
Sum endringer Høyesterett				-	900	
100		Utenriksdepartementet				
	1	Driftsutgifter	2 452 408	-	3 152	2 455 560
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	38 616	-	1 000	39 616
115		Næringsfremme, kultur og informasjon				
	70	Kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	28 752	-	1 000	29 752
	71	Næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	8 070	-	240	8 310
116		Internasjonale organisasjoner				
	70	Pliktige bidrag	1 418 050	-	-80 000	1 338 050

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
117		EØS-finansieringsordningene				
	77	EØS-finansieringsordningen 2014-2021, <i>kan overføres</i>	3 036 000	-	-500 000	2 536 000
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, <i>kan overføres</i>	2 678 000	-	-520 000	2 158 000
118		Utenrikspolitiske satsinger				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70, 71, 72 og 73</i>	94 960	-	1 500	96 460
	70	Nordområdetiltak, samarbeid med Russland og atomsikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	254 281	-	-2 000	252 281
	73	Klima, miljøtiltak og hav mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	22 392	-	-1 500	20 892
	74	Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	54 290	-	-240	54 050
140		Utenriksdepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	136 142	12 000	-7 681	140 461
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 570	-	-20 000	17 570
144		Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)				
	70	Utvekslingsordninger, <i>kan overføres</i>	115 477	-	-35 000	80 477
151		Fred, sikkerhet og globalt samarbeid				
	71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, <i>kan overføres</i>	270 060	-	-10 000	260 060
	73	FN og globale utfordringer, <i>kan overføres</i>	218 138	-	7 600	225 738
	74	Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv., <i>kan overføres</i>	274 690	-	50 000	324 690
152		Menneskerettigheter				
	70	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i>	633 817	-	3 400	637 217
159		Regionbevilgninger				
	71	Europa og Sentral-Asia, <i>kan overføres</i>	776 134	-	-15 000	761 134
	75	Afrika, <i>kan overføres</i>	2 177 693	-	140 000	2 317 693
	76	Asia, <i>kan overføres</i>	483 503	-	15 436	498 939
	77	Latin-Amerika og Karibia, <i>kan overføres</i>	177 339	-	-19 000	158 339

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
160		Helse				
	70	Helse, <i>kan overføres</i>	3 681 186	-	-20 000	3 661 186
161		Utdanning, forskning og faglig samarbeid				
	70	Utdanning, <i>kan overføres</i>	1 978 798	-	-10 000	1 968 798
	72	Kunnskapsbanken og faglig samarbeid, <i>kan overføres</i>	683 714	-	15 564	699 278
171		FNs utviklingsarbeid				
	73	Internasjonale rekrutteringer og tilskudd til andre tiltak i FN, <i>kan overføres</i>	59 099	-	-5 000	54 099
172		Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette				
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i>	847 000	-	-10 000	837 000
179		Flyktningtiltak i Norge				
	21	Spesielle driftsutgifter	550 402	-	-92 319	458 083
Sum endringer Utenriksdepartementet				12 000	-1 108 848	
220		Utdanningsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	357 094	-	400	357 494
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	208 305	-	-11 847	196 458
224		Tilskudd til freds- og menneskerettighets-sentre				
	70	Freds- og menneskerettighets-sentre	100 838	-	2 400	103 238
225		Tiltak i grunnopplæringen				
	1	Driftsutgifter	23 970	-	-12 970	11 000
	21	Spesielle driftsutgifter	112 446	-	-87 446	25 000
	60	Tilskudd til landslinjer	243 207	-	-1 045	242 162
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge	36 265	-	-4 181	32 084
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømme-anlegg, <i>kan overføres</i>	-	-	73 826	73 826
	69	Tiltak for fullføring av videregående opp-læring	691 500	100 000	-10 000	781 500
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 562 093	-	295 000	1 857 093

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	65	Tilskudd til nye og utvidete sommerskoletilbud ifb. koronapandemien	-	500 000	-	500 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.				
	76	Andre frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	42 046	-	8 543	50 589
	85	Kompensasjon for merutgifter knyttet til covid-19	40 000	-	16 000	56 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem				
	1	Driftsutgifter	648 213	-	-2 300	645 913
241		Felles tiltak for fagskoler				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	31 692	10 000	25 000	66 692
256		Kompetanse Norge				
	1	Driftsutgifter	119 365	-	600	119 965
	21	Spesielle driftsutgifter	9 042	-	-4 000	5 042
257		Kompetanseprogrammet				
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	376 134	190 000	9 150	575 284
258		Tiltak for livslang læring				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	159 707	-	20 000	179 707
260		Universiteter og høyskoler				
	50	Statlige universiteter og høyskoler	38 808 991	124 000	5 000	38 937 991
	70	Private høyskoler	1 901 329	16 000	25 000	1 942 329
270		Studentvelferd				
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	803 507	-	-307 300	496 207
272		Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning				
	50	Virksomhetskostnader	157 375	-	-460	156 915
	52	Tiltak for høyere utdanning	282 703	-	45 654	328 357
273		Unit – Direktoratet for IKT og felles-tjenester i høyere utdanning og forskning				
	50	Unit – Direktoratet for IKT og felles-tjenester i høyere utdanning og forskning	213 101	-	10 000	223 101
274		Universitetssenteret på Svalbard				
	70	Tilskudd til Universitetssenteret på Svalbard	36 322	-	3 710	40 032

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
275		Tiltak for høyere utdanning og forskning				
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	130 000	-	-10 925	119 075
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	97 843	78 500	10 000	186 343
285		Norges forskningsråd				
	53	Sektorovergripende og strategiske satsinger	1 885 791	-	-12 392	1 873 399
	55	Virksomhetskostnader	795 599	-	9 500	805 099
288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	327 390	-	-19 504	307 886
	73	EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, <i>kan overføres</i>	2 529 593	92 072	-	2 621 665
	74	EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett	827 055	45 506	-	872 561
	75	UNESCO-kontingent	24 303	-	-1 995	22 308
290		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	305 591	3 000	7 429	316 020
291		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 004	-	5 900	75 904
	45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 029	-	-5 000	50 029
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i>	6 035 134	135 000	-665 335	5 504 799
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	992 285	-	58 058	1 050 343
	62	Kommunale innvandrertiltak	250 006	25 000	-2 429	272 577
	71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	173 748	30 000	10 000	213 748
292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	82 343	-	-3 200	79 143
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	32 463	10 000	-	42 463
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 060 508	120 000	-56 026	1 124 482

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	61	Kompetansekartlegging i mottak før bousing	546	-	-134	412
Sum endringer Kunnskapsdepartementet				1 479 078	-577 319	
300		Kulturdepartementet				
	1	Driftsutgifter	175 209	-	2 000	177 209
	79	Til disposisjon	13 020	-	215	13 235
315		Frivillighetsformål				
	86	Idrettstiltak	38 040	-	23 500	61 540
320		Norsk kulturråd				
	1	Driftsutgifter	190 059	-	2 000	192 059
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	323 875	-	270	324 145
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	246 395	-	674	247 069
	76	Tilskudd til amatørteaterformål	22 530	-	500	23 030
322		Bygg og offentlige rom				
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	276 400	-	40 000	316 400
323		Musikk og scenekunst				
	1	Driftsutgifter	99 343	-	-3 275	96 068
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 690	-	-11 200	55 490
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	23 000	-	33	23 033
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner	2 654 670	-	16 708	2 671 378
325		Allmenne kulturformål				
	1	Driftsutgifter	74 725	-	550	75 275
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 276	-	-4 821	18 455
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	12 820	-	13	12 833
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	83 900	52 000	-16 500	119 400
	77	Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19	2 250 000	650 000	1 320 000	4 220 000
	78	Barne- og ungdomstiltak	59 740	-	12	59 752
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.				
	1	Driftsutgifter	79 691	-	-7 000	72 691

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	21	Spesielle driftsutgifter	-	-	7 000	7 000
328		Museer m.m.				
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 285 920	-	64 228	2 350 148
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	79 000	-	1 772	80 772
334		Film- og dataspillformål				
	73	Regionale filmtiltak m.m., <i>kan overføres</i>	122 055	-	500	122 555
335		Medieformål				
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting	135 000	-	-85 000	50 000
	79	Norsk rikskringkasting AS – NRK	6 351 186	-	-88 200	6 262 986
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger				
	71	Vederlagsordninger, <i>kan overføres</i>	228 490	-	-550	227 940
351		Likestilling og ikke-diskriminering				
	73	Likestillingssentre	16 110	-	1 950	18 060
352		Nedsatt funksjonsevne				
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	239 350	-	10 000	249 350
	73	Aktivitetstiltak for personer med funksjonsnedsettelse	-	-	15 000	15 000
Sum endringer Kulturdepartementet				702 000	1 290 379	
400		Justis- og beredskapsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	480 646	-	12 750	493 396
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i>	38 486	-	4 289	42 775
	70	Overføringer til private	12 651	-	-1 640	11 011
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	15 365	-	1 640	17 005
410		Domstolene				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61, post 01</i>	2 803 257	-	15 482	2 818 739
414		Forliksråd og andre domsutgifter				
	21	Spesielle driftsutgifter	38 554	-	-1 900	36 654
430		Kriminalomsorgen				
	1	Driftsutgifter	4 907 278	-	24 882	4 932 160

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	37 808	-	1 500	39 308
433		Konfliktråd				
	1	Driftsutgifter	138 454	-	5 000	143 454
440		Politiet				
	1	Driftsutgifter	19 784 313	70 000	153 915	20 008 228
	70	Tilskudd	66 156	-	-4 500	61 656
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	7 215	-	592	7 807
442		Politihøgskolen				
	1	Driftsutgifter	633 144	-	-5 400	627 744
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap				
	1	Driftsutgifter	951 465	44 400	29 105	1 024 970
	60	Refusjoner til kommunene	120 000	460 000	1 153 400	1 733 400
452		Sentral krisehåndtering				
	1	Driftsutgifter	26 982	-	2 600	29 582
454		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsutgifter	682 222	-	50 000	732 222
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 977 470	-	-199 914	1 777 556
455		Redningstjenesten				
	21	Spesielle driftsutgifter	29 707	2 500	-	32 207
	73	Tilskudd til Redningsselskapet	126 798	-	3 000	129 798
457		Nasjonalt sikkerhetsmyndighet				
	1	Driftsutgifter	344 590	-	7 530	352 120
467		Norsk Lovtidend				
	1	Driftsutgifter	4 488	-	3 876	8 364
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker				
	1	Driftsutgifter	17 540	-	2 300	19 840
470		Fri rettshjelp				
	1	Driftsutgifter	607 942	-	-6 000	601 942
473		Statens sivilrettsforvaltning				
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	324 562	-	70 000	394 562

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
480		Svalbardbudsjettet				
	50	Tilskudd	377 978	40 000	1 000	418 978
490		Utlendingsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	1 062 635	-	2 449	1 065 084
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak	575 789	26 159	-63 100	538 848
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	13 845	-	-2 154	11 691
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	56 199	-	21 300	77 499
	60	Tilskudd til vertskommuner for asyl- mottak	149 329	1 206	780	151 315
	70	Stønader til beboere i asylmottak	50 800	-	-1 783	49 017
	72	Internasjonalt migrasjonsarbeid, og assis- tert retur og reintegrering i hjemlandet, <i>kan overføres</i>	51 205	-	-1 850	49 355
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i>	35 047	-	-2 420	32 627
491		Utlendingsnemnda				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	278 275	-	-29 200	249 075
	21	Spesielle driftsutgifter, nemndbehandling, <i>kan nyttes under post 1</i>	15 881	-	-3 500	12 381
Sum endringer Justis- og beredskapsdepartementet				644 265	1 244 029	
500		Kommunal- og moderniserings- departementet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	83 138	-	-650	82 488
	50	Forskningsprogrammer	53 253	-	-1 132	52 121
	70	Diverse formål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 090	-	650	3 740
510		Departementenes sikkerhets- og service- organisasjon				
	1	Driftsutgifter	672 470	-	5 448	677 918
525		Statsforvalterne				
	1	Driftsutgifter	1 894 046	-	5 215	1 899 261
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 769 500	-	-500 000	1 269 500

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	34	Statens eiendom på Adamstuen, <i>kan overføres</i>	-	-	3 900	3 900
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	193 551	-	25 000	218 551
531		Eiendommer til kongelige formål				
	1	Driftsutgifter	27 529	-	1 500	29 029
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	47 620	-	37 700	85 320
533		Eiendommer utenfor husleieordningen				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	335 000	-	30 000	365 000
540		Digitaliseringsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	158 396	-	2 600	160 996
	23	Utvikling og forvaltning av nasjonale fellesløsninger, <i>kan overføres</i>	119 248	-	29 250	148 498
	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter, <i>kan overføres</i>	176 152	-	-20 000	156 152
	28	Altinn, <i>kan overføres</i>	181 670	-	5 500	187 170
543		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet				
	70	Telesikkerhet og -beredskap, <i>kan overføres</i>	125 253	-	25 000	150 253
553		Regional- og distriktsutvikling				
	61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	780 770	76 000	-	856 770
	63	Interreg og Arktis 2030	104 548	-	1 000	105 548
	68	Kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter	-	1 750 000	1 000 000	2 750 000
	74	Klynger og innovasjon	219 665	-	4 500	224 165
560		Samiske formål				
	50	Samisk språk, kultur og samfunnsliv	539 013	4 000	-	543 013
567		Nasjonale minoriteter				
	22	Kollektiv oppreisning til norske rom mv.	1 135	-	-1 050	85
	60	Rom, <i>kan overføres</i>	3 729	-	1 300	5 029
	72	Det Mosaiske Trossamfund	9 480	-	500	9 980
	74	Kultur- og ressurscenter for norske rom	14 473	-	500	14 973

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
571		Rammetilskudd til kommuner				
	60	Innbyggertilskudd	139 545 158	500 000	1 802 512	141 847 670
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 572, post 64</i>	2 525 000	-	1 625 000	4 150 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner				
	60	Innbyggertilskudd	37 216 160	300 000	55 000	37 571 160
	64	Skjønnstilskudd, <i>kan nyttes under kap. 571, post 64</i>	2 582 000	-	1 681 000	4 263 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak				
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	3 044 608	260 000	5 000	3 309 608
	76	Utleieboliger, <i>kan overføres</i>	239 727	-	-18 626	221 101
Sum endringer Kommunal- og moderniseringsdepartementet				2 890 000	5 806 617	
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	76 115	-	-5 000	71 115
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>	33 852	-	-2 400	31 452
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	-	-	5 000	5 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen				
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	184 700	-	-5 780	178 920
605		Arbeids- og velferdsetaten				
	1	Driftsutgifter	12 648 668	366 000	-9 400	13 005 268
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	9 391 000	120 000	467 000	9 978 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>	-25 000	-	5 000	-20 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	249 000	-	-69 000	180 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	32 000	-	2 000	34 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	5 100 000	-	3 000 000	8 100 000
615		Yrkesskadeforsikring				
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000	-	14 000	84 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
634		Arbeidsmarkedstiltak				
	1	Driftsutgifter	309 450	160 000	-	469 450
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 956 475	280 000	-	8 236 475
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 710 180	-	20 000	1 730 180
635		Ventelønn				
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000	-	-200	3 800
640		Arbeidstilsynet				
	1	Driftsutgifter	731 522	50 000	-	781 522
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt				
	50	Statstilskudd	156 133	-	2 400	158 533
660		Krigspensjon				
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	119 000	-	-5 000	114 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn				
	70	Tilskudd	29 000	-	1 000	30 000
665		Pensjonstrygden for fiskere				
	70	Tilskudd	42 900	-	-10 200	32 700
666		Avtalefestet pensjon (AFP)				
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 010 000	-	20 000	3 030 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år				
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	349 800	-	-24 800	325 000
Sum endringer Arbeids- og sosialdepartementet				976 000	3 404 620	
700		Helse- og omsorgsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	240 716	-	-3 152	237 564
701		E-helse, helseregistre mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	767 228	-	69 000	836 228
	70	Norsk Helsenett SF	153 733	-	2 500	156 233
	72	Nasjonale e-helseløsninger	504 884	-	10 500	515 384
702		Beredskap				
	22	Beredskapslagring legemidler og smittevernustyr, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	1 981 000	-	-1 747 000	234 000
	23	Smittesporing	-	-	51 200	51 200

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	71	Tilskudd til beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, <i>kan nyttes under post 22</i>	-	-	3 382 000	3 382 000
703		Internasjonalt samarbeid				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 929	3 000	-	8 929
	71	Internasjonale organisasjoner	60 317	77 800	200 000	338 117
	72	Tilskudd til Verdens helseorganisasjon (WHO)	20 000	-	22 000	42 000
704		Norsk helsearkiv				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 762	-	-4 300	4 462
710		Vaksiner mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	221 493	-	53 000	274 493
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	144 325	36 000	63 400	243 725
	23	Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19	3 770 000	-535 000	477 500	3 712 500
714		Folkehelse				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79</i>	98 493	-	5 500	103 993
	79	Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	64 135	-	40 000	104 135
732		Regionale helseforetak				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	19 411	-	22 900	42 311
	70	Særskilte tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i>	4 680 955	-	592 400	5 273 355
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i>	58 657 436	72 700	620 100	59 350 236
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i>	20 658 153	25 600	218 300	20 902 053
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i>	15 618 812	19 400	165 100	15 803 312
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i>	13 953 434	17 300	147 600	14 118 334
	76	Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsbevilgning</i>	41 655 690	-	-1 495 000	40 160 690
	77	Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsbevilgning</i>	3 280 994	-	594 700	3 875 694
	86	Driftskreditter	1 800 000	-	1 718 000	3 518 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
734		Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak				
	70	Hjemhenting ved alvorlig psykisk lidelse mv.	2 965	-	10 000	12 965
740		Helsedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	1 311 863	-	92 000	1 403 863
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	49 235	75 000	2 500	126 735
745		Folkehelseinstituttet				
	1	Driftsutgifter	1 263 746	-	331 200	1 594 946
746		Statens legemiddelverk				
	1	Driftsutgifter	323 656	-	45 200	368 856
747		Direktoratet for strålevern og atom-sikkerhet				
	1	Driftsutgifter	111 365	-	11 600	122 965
761		Omsorgstjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i>	334 745	-	40 000	374 745
	61	Vertskommuner	932 308	-	-9 900	922 408
	63	Investeringsstilskudd – rehabilitering, <i>kan overføres, kan nyttes under post 69</i>	3 264 567	-	-76 000	3 188 567
	64	Kompensasjon for renter og avdrag	728 000	-	42 400	770 400
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, <i>overslagsbevilgning</i>	2 625 071	-	152 988	2 778 059
	68	Kompetanse og innovasjon	489 591	30 000	-	519 591
	69	Investeringsstilskudd – netto tilvekst, <i>kan overføres</i>	806 835	-	-100 000	706 835
762		Primærhelsetjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	252 120	-	95 600	347 720
	60	Forebyggende helsetjenester	420 961	-	7 000	427 961
	63	Allmennlegetjenester	854 787	106 000	-76 200	884 587
765		Psykisk helse, rus og vold				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>	186 749	100 000	182 000	468 749
	60	Kommunale tjenester, <i>kan overføres</i>	230 507	10 000	-	240 507

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	71	Brukere og pårørende, <i>kan overføres</i>	174 715	-	7 000	181 715
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	486 245	2 500	-	488 745
	73	Utviklingstiltak mv.	177 459	2 000	-	179 459
	74	Kompetansesentre, <i>kan overføres</i>	308 912	-	9 000	317 912
780		Forskning				
	50	Norges forskningsråd mv.	129 067	-	18 838	147 905
Sum endringer Helse- og omsorgsdepartementet				42 300	5 991 474	
840		Tiltak mot vold og overgrep				
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og kap. 858, post 1</i>	110 613	-	20 450	131 063
841		Samliv og konfliktløsning				
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	9 799	-	1 200	10 999
842		Familievern				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	360 841	-	13 900	374 741
843		Adopsjonsstøtte				
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	9 200	-	-1 000	8 200
844		Kontantstøtte				
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 510 000	-	-20 000	1 490 000
845		Barnetrygd				
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	17 358 000	-	102 000	17 460 000
846		Familie- og oppveksttiltak				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	60 867	-	-640	60 227
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	44 220	-	10 000	54 220
	61	Nasjonalt tilskuddsordning for å inkludere barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	516 597	20 000	45 000	581 597
	62	Utvikling i kommunene	115 159	-	15 000	130 159
	71	Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	76 278	-	-14 100	62 178
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	12 115	-	-1 000	11 115

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
847		EUs ungdomsprogram				
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 628	-	4 000	14 628
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	69 347	-	18 951	88 298
	61	Utvikling i kommunene	66 872	-	4 313	71 185
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	38 211	-	2 000	40 211
	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	133 468	-	-18 651	114 817
855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 986 286	-	14 387	4 000 673
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	2 844 135	-	15 000	2 859 135
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten				
	1	Driftsutgifter	594 495	-	700	595 195
865		Forbrukerpolitiske tiltak				
	71	Tilskudd til Reisegarantifondet	104 000	78 000	-	182 000
868		Forbrukertilsynet				
	1	Driftsutgifter	104 493	10 000	-	114 493
881		Tilskudd til trossamfunn m.m.				
	21	Spesielle driftsutgifter	2 621	-	7 200	9 821
	78	Ymse faste tiltak	15 376	-	-1 500	13 876
882		Kirkebygg og gravplasser				
	60	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	-	-	20 000	20 000
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	18 462	-	-5 700	12 762
Sum endringer Barne- og familiedepartementet				108 000	231 510	
900		Nærings- og fiskeridepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	72 741	-	-23 715	49 026

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 290	-	-3 000	7 290
	25	Forvaltning og utvikling av kompensasjonsordning mv.	50 000	-	20 000	70 000
	26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i>	-	-	11 515	11 515
	71	Miljøtiltak Raufoss	2 100	-	2 500	4 600
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	20 300	-	2 000	22 300
	79	Kompensasjonsordning for utgifter til lov- pålagt vedlikehold i sesongbedrifter	-	-	2 400	2 400
	80	Kompensasjonsordning for utgifter til inn- reisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft	480 000	240 000	-	720 000
	82	Midlertidig støtteordning for publikums- åpne arrangementer	350 000	260 000	130 000	740 000
	85	Midlertidig kompensasjonsordning for foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien, <i>overslagsbevilgning</i>	5 960 000	4 095 000	-1 055 000	9 000 000
	90	Hybridlån til Norwegian Air Shuttle ASA	-	1 500 000	-	1 500 000
	91	Obligasjonslån til Norwegian Air Shuttle ASA	-	3 000 000	-	3 000 000
902		Justervesenet				
	1	Driftsutgifter	123 741	-	-1 000	122 741
904		Brønnøysundregistrene				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 323	-	11 500	34 823
	45	Større utstyrskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	178 800	-	-38 800	140 000
905		Norges geologiske undersøkelse				
	1	Driftsutgifter	189 876	-	-400	189 476
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard				
	1	Driftsutgifter	60 150	-	400	60 550
907		Norsk nukleær dekommisjonering				
	1	Driftsutgifter	44 695	-	7 500	52 195
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	247 023	-	-40 000	207 023

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
908		Institutt for energiteknikk				
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg, <i>kan nyttes under kap. 907, post 01</i>	314 300	-	-3 250	311 050
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk				
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 386 000	-	190 000	2 576 000
910		Sjøfartsdirektoratet				
	1	Driftsutgifter	441 316	-	5 813	447 129
911		Konkurransetilsynet				
	70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	-	-	3 000	3 000
912		Klagenemndssekretariatet				
	1	Driftsutgifter	34 756	-	-200	34 556
917		Fiskeridirektoratet				
	1	Driftsutgifter	458 002	-	10 900	468 902
	21	Spesielle driftsutgifter	16 589	-	-3 815	12 774
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	113 310	-	11 778	125 088
919		Diverse fiskeriformål				
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 000 000	-	21 406	1 021 406
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	255 000	-	1 000	256 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 493	-	400	6 893
920		Norges forskningsråd				
	50	Tilskudd til næringsrettet forskning	1 661 331	-	19 928	1 681 259
	51	Tilskudd til marin forskning	405 680	-	100	405 780
922		Romvirksomhet				
	50	Norsk Romsenter	89 728	-	1 000	90 728
	73	EUs romprogrammer	594 000	-	-20 300	573 700
923		Havforskningsinstituttet				
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	203 930	-	11 000	214 930
926		Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	94 900	-	15 000	109 900

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
940		Internasjonaliseringstiltak				
	70	Eksporthremmetiltak	75 000	-	-75 000	0
941		Eksporstestrategirådet				
	1	Driftsutgifter	-	-	6 500	6 500
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	-	-	58 500	58 500
	70	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	-	-	10 000	10 000
950		Forvaltning av statlig eierskap				
	54	Risikokapital, Investinor AS	50 000	-	70 000	120 000
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag	8 000	-	2 000	10 000
	91	Kapitalinnskudd, Investinor AS	92 000	-	130 000	222 000
	92	Lån til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	-	-	524 000	524 000
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	-	-	366 000	366 000
Sum endringer Nærings- og fiskeridepartementet				9 095 000	381 660	
1100		Landbruks- og matdepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 859	-	500	17 359
1115		Mattilsynet				
	1	Driftsutgifter	1 375 767	-	11 500	1 387 267
1137		Forskning og innovasjon				
	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd	231 235	-	-503	230 732
	70	Innovasjonsaktivitet m.m., <i>kan overføres</i>	2 000	-	1 500	3 500
1140		Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.				
	21	Spesielle driftsutgifter	21 868	-	5 000	26 868
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	35 278	-	3 000	38 278
1142		Landbruksdirektoratet				
	60	Tilskudd til veterinærdekning	174 945	-	450	175 395
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610	-	15 000	70 610
	76	Tilskudd til oppkjøp av melkekvoter	188 500	-	-13 572	174 928

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	350 000	-	150 000	500 000
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	20 000	25 000	15 000	60 000
	79	Tilskudd til opplæring av sesongarbeidere i grøntnæringen	-	-	40 000	40 000
1148		Naturskade – erstatninger				
	71	Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	159 000	-	-28 100	130 900
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket				
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	71 174	-	-35 300	35 874
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	44 690	-	35 300	79 990
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.				
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	1 295 553	-	3 500	1 299 053
	71	Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	46 500	-	57 300	103 800
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen				
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	42 400	6 393	-	48 793
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	95 800	-5 655	-	90 145
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 000	-738	-	3 262
Sum endringer Landbruks- og matdepartementet				25 000	260 575	
1301		Forskning og utvikling mv.				
	21	Utredninger vedrørende miljø, trafikk-sikkerhet mv.	14 385	-	-754	13 631
1310		Flytransport				
	70	Kjøp av innenlandske flyruter, <i>kan overføres</i>	2 030 000	-	-30 000	2 000 000
1311		Tilskudd til regionale flyplasser				
	72	Tilskudd til dekning av tap	35 000	75 500	132 000	242 500
1315		Tilskudd til Avinor AS				
	70	Tilskudd	-	2 750 000	1 050 000	3 800 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	71	Tilskudd til pålagte oppgaver	-	-	85 000	85 000
1320		Statens vegvesen				
	1	Driftsutgifter	3 928 776	-	-92 900	3 835 876
	22	Drift og vedlikehold av riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30</i>	7 786 268	-	248 400	8 034 668
	28	Trafikant- og kjøretøytilsyn, <i>kan overføres</i>	2 258 285	-	-143 000	2 115 285
	29	OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	876 000	-	-120 000	756 000
	30	Riksveiinvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22, post 29 og post 31 og kap. 1332, post 66</i>	12 025 000	-	100 000	12 125 000
	31	Skredsikring riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	1 074 100	-	-100 000	974 100
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	-	-	96 000	96 000
	72	Kjøp av riksveiferjetjenester, <i>kan overføres</i>	1 573 300	-	65 000	1 638 300
1330		Særskilte transporttiltak				
	71	Tilskudd til kommersielle buss- og båt-ruter som følge av smitteverntiltak	100 000	-	27 700	127 700
1332		Transport i byområder mv.				
	66	Tilskudd til byområder, <i>kan overføres</i>	2 805 300	-	6 600	2 811 900
1351		Spordrift AS				
	96	Aksjekapital	200 000	-	110	200 110
1352		Jernbanedirektoratet				
	70	Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres</i>	4 559 900	100 000	435 000	5 094 900
1360		Kystverket				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	1 880 891	-	13 000	1 893 891
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	31 065	-	-13 000	18 065
	71	Tilskudd til havnesamarbeid	1 200	-	-1 200	0
	73	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner, <i>kan overføres</i>	52 900	-	1 200	54 100
1370		Posttjenester				
	70	Kjøp av post- og banktjenester, <i>kan overføres</i>	740 200	-	25 600	765 800
Sum endringer Samferdselsdepartementet				2 925 500	1 784 756	

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1400		Klima- og miljødepartementet				
	1	Driftsutgifter	294 508	-	-6 706	287 802
	21	Spesielle driftsutgifter	66 985	-	-4 600	62 385
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	143 178	-	-900	142 278
1412		Meteorologiformål				
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	142 857	-	-14 540	128 317
1420		Miljødirektoratet				
	1	Driftsutgifter	720 734	-	1 000	721 734
	21	Spesielle driftsutgifter	326 044	-	9 700	335 744
	37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedege treslag, <i>kan overføres</i>	5 000	-	-1 000	4 000
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i>	17 090	-	2 000	19 090
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	224 244	-	-24 000	200 244
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	13 820	-	43 700	57 520
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	70 290	-	-4 600	65 690
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	80 426	-	-5 100	75 326
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	141 000	-	34 000	175 000
1425		Fisketiltak				
	21	Spesielle driftsutgifter	100	-	200	300
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	15 960	-	-200	15 760
1429		Riksantikvaren				
	21	Spesielle driftsutgifter	32 477	-	-1 200	31 277
	22	Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	31 085	-	-1 000	30 085
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 064	-	10 700	51 764
	77	Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	8 232	-	-3 000	5 232
1471		Norsk Polarinstitutt				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 271	-	2 000	102 271
1472		Svalbards miljøvernfond				
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	20 658	-	-14 000	6 658

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1473		Kings Bay AS				
	70	Tilskudd	36 010	20 600	-	56 610
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	-	-	240	240
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	28 812	-	-240	28 572
Sum endringer Klima- og miljødepartementet				20 600	22 454	
1600		Finansdepartementet				
	1	Driftsutgifter	417 686	-	-8 700	408 986
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	111 795	-	-11 600	100 195
1605		Direktoratet for forvaltning og økonomistyring				
	1	Driftsutgifter	842 306	-	15 060	857 366
1610		Tolletaten				
	1	Driftsutgifter	1 593 275	-	5 000	1 598 275
1618		Skatteetaten				
	1	Driftsutgifter	7 045 422	-	31 900	7 077 322
	21	Spesielle driftsutgifter	199 300	-	64 700	264 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	346 000	-	-10 000	336 000
	70	Tilskudd	5 700	-	300	6 000
1620		Statistisk sentralbyrå				
	1	Driftsutgifter	611 820	-	3 400	615 220
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	253 640	-	-8 000	245 640
1632		Kompensasjon for merverdiavgift				
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>	28 950 000	-	-570 000	28 380 000
1634		Kompensasjon for inntektssvikt som følge av virusutbruddet				
	21	Spesielle driftsutgifter	130 000	93 700	-43 700	180 000
	71	Kompensasjonsordning for arbeidsgivere i tiltakssonen og på Svalbard	-	-	1 500	1 500
	72	Støtte for å ta permitterte tilbake i jobb, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000	900 000	-	1 200 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1651	98	Statsgjeld, avdrag og innløsning Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	88 000 000	-	-13 995 000	74 005 000
Sum endringer Finansdepartementet				993 700	-14 525 140	
1700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	879 899	-	3 087	882 986
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i>	9 713	-	-1 500	8 213
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	92 985	-	-3 203	89 782
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	144 326	-	3 814	148 140
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i>	377 212	-	1 963	379 175
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 851 619	-	448 248	5 299 867
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i>	3 130 666	-	338 948	3 469 614
1716		Forsvarets forskningsinstitutt				
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	244 189	-	5 350	249 539
1720		Forsvaret				
	1	Driftsutgifter	30 903 730	-	553 670	31 457 400
1735		Etterretningstjenesten				
	21	Spesielle driftsutgifter	2 372 653	-	9 480	2 382 133
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold				
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	1 819 537	-	148 010	1 967 547
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	18 345 238	-	-737 479	17 607 759
1791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsutgifter	821 971	-	80 859	902 830
Sum endringer Forsvarsdepartementet				-	851 247	
1800		Olje- og energidepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72</i>	16 983	-	4 000	20 983

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1810		Oljedirektoratet				
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	121 881	-	-35 881	86 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	1	Driftsutgifter	608 904	5 000	4 000	617 904
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	199 780	10 000	-	209 780
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	88 913	-	-19 913	69 000
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser, <i>kan overføres</i>	44 955	150 000	-	194 955
1830		Forskning og næringsutvikling				
	50	Norges forskningsråd	730 670	-	12 246	742 916
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	100 000	-	85 000	185 000
Sum endringer Olje- og energidepartementet				165 000	49 452	
2309		Tilfeldige utgifter				
	1	Driftsutgifter	4 643 232	-	456 768	5 100 000
Sum endringer Ymse				-	456 768	
2410		Statens lånekasse for utdanning				
	1	Driftsutgifter	399 680	1 000	15 000	415 680
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	7 815 409	798 800	200 981	8 815 190
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	3 669 245	-	80 722	3 749 967
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	578 232	-	59 105	637 337
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i>	602 555	28 800	314 150	945 505
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	956 359	-	-74 802	881 557
	74	Tap på utlån	415 500	-	-5 000	410 500
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	32 351 302	1 900 500	1 020 396	35 272 198
2412		Husbanken				
	1	Driftsutgifter	362 066	-	-3 965	358 101
	71	Tap på lån	11 000	-	18 000	29 000
	90	Nye lån, <i>overslagsbevilgning</i>	18 050 000	-	652 000	18 702 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2421		Innovasjon Norge				
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	852 500	1 600 000	350 000	2 802 500
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	473 700	-	50 000	523 700
	75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76</i>	102 500	-	60 000	162 500
2426		Siva SF				
	71	Tilskudd til testfasiliteter	138 500	-	10 000	148 500
2429		Eksportkredittordningen				
	71	Viderefakturerte utgifter	200	-	-200	0
Sum endringer Statsbankene				4 329 100	2 746 387	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	30	Investeringer	23 800 000	-	2 200 000	26 000 000
Sum endringer Statlig petroleumsvirksomhet				-	2 200 000	
2445		Statsbygg				
	24	Driftsresultat	-2 525 959	-	-228 100	-2 754 059
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 261 700	-	550 000	1 811 700
	32	Prosjektering og igangsetting av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	327 000	-	-100 000	227 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	743 376	-	280 000	1 023 376
	34	Videreføring av brukerfinansierte byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	900 000	-	-123 000	777 000
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	303 566	-	43 000	346 566
2460		Eksportfinansiering Norge				
	53	Tilskudd til forvaltning av risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	-	10 000	-	10 000
	54	Tilskudd til tapsavsetning – risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	-	420 000	-	420 000
2470		Statens pensjonskasse				
	24	Driftsresultat	-17 000	-	0	-17 000
Sum endringer Statens forretningsdrift				430 000	421 900	

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2530		Foreldrepenger				
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	20 167 000	-	723 000	20 890 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	888 000	-	-93 000	795 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	515 000	-	40 000	555 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	54 000	-	-17 000	37 000
2541		Dagpenger				
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	19 087 000	6 374 000	19 000	25 480 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.				
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 170 000	-	-110 000	1 060 000
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger				
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i>	266 000	420 000	354 000	1 040 000
	71	Stønad til lærlinger, <i>overslagsbevilgning</i>	24 000	6 000	1 000	31 000
2620		Stønad til enslig mor eller far				
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 650 000	-	50 000	1 700 000
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	120 000	-	-19 000	101 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	38 000	-	-14 000	24 000
	76	Bidragforscott	705 000	-	-20 000	685 000
2650		Sykepenger				
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	40 565 000	1 470 000	525 000	42 560 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 575 000	40 000	-35 000	1 580 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 445 000	-	421 000	1 866 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 730 000	-	90 000	2 820 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2651		Arbeidsavklaringspenger				
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	31 380 000	130 000	2 130 000	33 640 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	146 000	-	-6 000	140 000
	72	Legeerklæringer	400 000	-	-5 000	395 000
2655		Uførhet				
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	103 950 000	-	620 000	104 570 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000	-	6 000	76 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	38 000	-	-3 000	35 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.				
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 576 300	-	-26 300	1 550 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 652 400	-	14 600	1 667 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	117 500	-	-2 500	115 000
	74	Tilskudd til biler	759 600	-	-4 600	755 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	3 728 300	-	-248 300	3 480 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	318 700	-	-33 700	285 000
	77	Ortopediske hjelpemidler	1 765 600	-	-145 600	1 620 000
	78	Høreapparater	814 800	-	-24 800	790 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	83 730	-	20 000	103 730
2670		Alderdom				
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	80 748 000	34 000	778 000	81 560 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	159 697 000	67 000	1 966 000	161 730 000
	72	Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	6 561 000	2 000	197 000	6 760 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	6 246 000	508 000	346 000	7 100 000
2680		Etterlatte				
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 080 000	-	20 000	1 100 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	785 000	-	20 000	805 000
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	83 000	-	3 000	86 000

1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000	-	-800	200
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	3 000	-	600	3 600
2686		Stønad ved gravferd				
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	235 000	-	10 000	245 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.				
	71	Psykologhjelp	354 300	-	-2 300	352 000
	72	Tannbehandling	2 320 022	-	-60 000	2 260 022
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt	1 317 674	-28 000	-86 000	1 203 674
2751		Legemidler mv.				
	70	Legemidler	11 141 000	-	340 000	11 481 000
	71	Legeerklæringer	8 988	-	1 000	9 988
	72	Medisinsk forbruksmateriell	2 129 960	-	-59 000	2 070 960
2752		Refusjon av egenbetaling				
	72	Egenandelstak	7 856 170	-	-326 000	7 530 170
2755		Helsetjenester i kommunene mv.				
	62	Fastlønsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i>	475 000	-	1 000	476 000
	70	Allmennlegehjelp	5 410 825	125 000	519 500	6 055 325
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i>	1 223 300	-	500	1 223 800
	72	Jordmorhjelp	72 040	-	4 000	76 040
2756		Andre helsetjenester				
	70	Helsetjenester i annet EØS-land	10 008	-	-1 000	9 008
	71	Helsetjenester i utlandet mv.	199 980	-	109 000	308 980
2790		Andre helsetiltak				
	70	Bidrag	202 345	12 000	600	214 945
Sum endringer Folketrygden				9 160 000	7 986 900	
Sum endringer utgifter				33 997 543	18 930 321	
Herav 90 – 99 poster				6 400 500	-8 302 494	

Vedlegg 2**Endringer etter saldert budsjett, inntekter**

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3041		Stortinget				
	1	Salgsinntekter	6 000	-	-1 100	4 900
	3	Leieinntekter	1 100	-	1 100	2 200
3100		Utenriksdepartementet				
	1	Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene	36 629	-	-12 615	24 014
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene	131 201	-	-21 801	109 400
3220		Utdanningsdirektoratet				
	1	Inntekter ved oppdrag	13 962	-	-11 847	2 115
3225		Tiltak i grunnsopplæringen				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	12 495	-	-4 179	8 316
3256		Kompetanse Norge				
	1	Inntekter ved oppdrag	8 643	-	-4 000	4 643
3288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	14 582	-	2 784	17 366
3292		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	21 151	-	-5 837	15 314
3323		Musikk og scenekunst				
	1	Ymse inntekter	354	-	-200	154
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	29 520	-	-14 000	15 520
3327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.				
	1	Ymse inntekter	31 508	-	-7 000	24 508
	3	Oppdragsinntekter mv.	-	-	7 000	7 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3440		Politiet				
	1	Gebyr – pass og våpen	630 499	-	-152 000	478 499
	4	Gebyr – vakselskap	4 350	-	-2 850	1 500
	6	Gebyr – utlendingssaker	284 882	-	12 458	297 340
	8	Refusjoner fra EUs grense- og visumfond	65 000	-	-26 800	38 200
3442		Politihøgskolen				
	2	Diverse inntekter	17 532	-	-3 950	13 582
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	19 494	-	-11 013	8 481
3490		Utlendingsdirektoratet				
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	49 924	-	-2 155	47 769
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter	264 656	-	-76 008	188 648
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter	22 624	-	-1 332	21 292
	7	Tolk og oversettelse, ODA-godkjente utgifter	13 191	-	-1 967	11 224
	8	Internasjonalt migrasjonsarbeid og reintegrering i hjemlandet, ODA-godkjente utgifter	26 783	-	-841	25 942
3540		Digitaliseringsdirektoratet				
	6	Tilleggstjenester til nasjonale fellesløsninger	4 599	-	-2 500	2 099
3595		Statens kartverk				
	1	Gebyrinntekter tinglysing	447 300	-	37 700	485 000
3605		Arbeids- og velferdsetaten				
	5	Oppdragsinntekter mv.	25 310	-	-9 400	15 910
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	1	Gebyrinntekter, lån	28 000	-	2 000	30 000
	90	Tilbakebetaling av lån	10 300 000	-	-100 000	10 200 000
3635		Ventelønn mv.				
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	3 000	-	100	3 100

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3640		Arbeidstilsynet				
	10	Gebyr, godkjenningsordning innkvartering mv.	-	20 000	-	20 000
3710		Vaksiner mv.				
	3	Vaksinesalg	145 011	36 000	67 600	248 611
3740		Helsedirektoratet				
	4	Gebyrinntekter	49 815	-	-1 200	48 615
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv.	40 024	-	10 000	50 024
3747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet				
	4	Gebyrinntekter	15 353	-	8 600	23 953
3847		EUs ungdomsprogram				
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 364	-	2 600	4 964
3855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Diverse inntekter	8 863	-	-5 800	3 063
	60	Kommunale egenandeler	1 530 981	-	-91 600	1 439 381
3900		Nærings- og fiskeridepartementet				
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	7 805	-	-7 725	80
	3	Inntekter fra forvaltning av grunn-eiendom på Svalbard	-	-	7 725	7 725
	70	Garantipremie fra garantiordning luftfart	-	-	30 200	30 200
3902		Justervesenet				
	1	Gebyrinntekter	26 224	-	-5 000	21 224
3903		Norsk akkreditering				
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	49 750	-	-800	48 950
3904		Brønnøysundregistrene				
	1	Gebyrinntekter	520 992	-	24 000	544 992
3912		Klagenemndssekretariatet				
	1	Klagegebyr	899	-	-100	799
	2	Refusjoner og andre inntekter	200	-	-200	0
	87	Overtredelsesgebyr	100	-	980	1 080

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3917		Fiskeridirektoratet				
	13	Inntekter vederlag oppdretts- konsesjoner	-	-	22 191	22 191
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 815	-	-3 815	1 000
3941		Ekspportstrategirådet				
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	-	-	50	50
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	-	-	10	10
3950		Forvaltning av statlig eierskap				
	90	Avdrag på lån, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	2 700	-	870	3 570
4320		Statens vegvesen				
	1	Salgsinntekter m.m.	293 100	-	-85 000	208 100
4356		Bane NOR SF				
	96	Tingsuttak	200 000	-	110	200 110
4420		Miljødirektoratet				
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	46 950	-	-1 605	45 345
	7	Gebyrer, kvotesystemet	8 712	-	20 300	29 012
4481		Salg av klimakvoter				
	1	Salgsinntekter	1 022 183	-	125 000	1 147 183
4618		Skatteetaten				
	1	Refunderte utleggs- og tinglysings- gebyr	58 000	-	-20 000	38 000
	3	Andre inntekter	-	-	6 300	6 300
	5	Gebyr for utleggsforretninger	123 500	-	-12 500	111 000
4620		Statistisk sentralbyrå				
	2	Oppdragsinntekter	260 634	-	-16 000	244 634
	85	Tvangsmulkt	15 000	-	-7 000	8 000
4700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsinntekter	42 412	-	10 130	52 542
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsinntekter	4 430 548	-	399 448	4 829 996

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	47	Salg av eiendom	109 032	-	-6 100	102 932
4720		Forsvaret				
	1	Driftsinntekter	754 951	-	257 469	1 012 420
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold				
	1	Driftsinntekter	31 877	-	48 000	79 877
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	120 000	-	-21 000	99 000
4791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsinntekter	726 271	-	70 300	796 571
4810		Oljedirektoratet				
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	121 881	-	-35 881	86 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	88 913	-	-19 913	69 000
5310		Statens lånekasse for utdanning				
	29	Termingebyrer	3 077	-	-1 066	2 011
	89	Purregebyrer	103 570	-	-15 081	88 489
	90	Redusert lån og rentegjeld	12 365 062	-219 000	-639 309	11 506 753
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend	5 973 912	748 800	1 449 526	8 172 238
5312		Husbanken				
	90	Avdrag	12 740 000	-	-180 000	12 560 000
5325		Innovasjon Norge				
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000	-	22 100	27 100
	70	Låneprovisjoner	70 000	-	-2 400	67 600
	92	Låneordning for pakkereise-arrangører – avdrag	-	-	10 000	10 000
5351		Overføring fra Norges Bank				
	85	Overføring	18 600 000	-	-3 430 793	15 169 207
Sum endringer Inntekter under departementene				585 800	-2 426 632	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	24	Driftsresultat	71 700 000	-	18 500 000	90 200 000
	30	Avskrivninger	24 900 000	-	-100 000	24 800 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	80	Renter av statens kapital	2 300 000	-	100 000	2 400 000
Sum endringer Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet				-	18 500 000	
5460		Eksportfinansiering Norge				
	50	Tilbakeføring av tapsavsetning for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	-	-	810 000	810 000
	73	Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	118 000	-	-1 600	116 400
	74	Inntekter fra risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	-	15 000	-	15 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift				
	30	Avskrivninger	1 606 000	-	-3 000	1 603 000
Sum endringer Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.				15 000	805 400	
5501		Skatter på formue og inntekt				
	70	Trinnskatt mv.	68 620 000	-	-69 000	68 551 000
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	107 460 000	-	-140 000	107 320 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	68 000 000	-	-240 000	67 760 000
5521		Merverdiavgift				
	70	Merverdiavgift	324 637 100	-200 000	-4 232 200	320 204 900
5546		Avgift på forbrenning av avfall				
	70	CO ₂ -avgift	110 000	-	-110 000	0
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier				
	70	Trikloretan (TRI)	-	-	10	10
5553		Avgift på viltlevende marine ressurser				
	70	Avgift på viltlevende marine ressurser	-	-	25 000	25 000
5561		Flypassasjeravgift				
	70	Flypassasjeravgift	-	-	900	900

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet				
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	242 923	-	4 500	247 423
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet				
	74	Fiskeriforskningsavgift	323 733	-	18 700	342 433
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet				
	72	Jeger- og fellingsavgifter	82 780	-	8 000	90 780
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet				
	74	Sektoravgifter Kystverket	798 915	-	-111 000	687 915
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet				
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	20 670	-	-14 000	6 670
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet				
	70	Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag	-	-	3 400	3 400
5584		Diverse avgiftsinntekter mv.				
	70	Utgåtte avgifter, og renter og tvangsmulkt på særavgifter	-	-	10 000	10 000
Sum endringer Skatter og avgifter				-200 000	-4 845 690	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer				
	89	Garantiprovisjon	64 000	-	-14 000	50 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse				
	80	Renter	378 000	-	196 000	574 000
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS				
	80	Renter	3 600	-	480	4 080
5615		Husbanken				
	80	Renter	1 820 000	-	480 000	2 300 000

i 1 000 kroner

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5616		Kommunalbanken AS				
	85	Aksjeutbytte	588 000	-	-588 000	0
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning				
	80	Renter	2 509 820	29 900	1 029 938	3 569 658
5619		Renter av lån til Avinor AS				
	80	Renter	19 200	-	1 300	20 500
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge				
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	21 000	-	1 400	22 400
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	100 000	-	-8 900	91 100
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet				
	85	Statens overskuddsandel	66 100	-	220 600	286 700
5652		Statskog SF – renter og utbytte				
	85	Utbytte	9 000	-	61 700	70 700
5656		Aksjer under Nærings- og fiskeri-departementets forvaltning				
	85	Utbytte	17 341 200	-	2 055 700	19 396 900
5680		Statnett SF				
	85	Utbytte	908 000	-	131 000	1 039 000
5685		Aksjer i Equinor ASA				
	85	Utbytte	7 500 000	-	1 200 000	8 700 000
Sum endringer Renter og utbytte mv.				29 900	4 767 218	
5700		Folketrygdens inntekter				
	71	Trygdeavgift	155 130 000	-	-28 000	155 102 000
	72	Arbeidsgiveravgift	203 390 000	-	-490 000	202 900 000
5701		Diverse inntekter				
	71	Refusjon ved yrkesskade	879 750	-	-109 000	770 750
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.	82 000	-	-17 000	65 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs				
	70	Dividende	225 000	-	5 000	230 000
Sum endringer Folketrygden				-	-639 000	
Sum endringer inntekter				430 700	16 161 296	
Herav 90 – 99 poster				529 800	541 197	

Vedlegg 3**Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel***(fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 30.4.2021¹)***DEL I***1 Formål og virkeområde*

Statens forventninger til selskaper med statlig eierandel fremgår av eierskapsmeldingen.² Formålet med statens retningslinjer for lederlønn er å gi en oversikt over og utdypning av staten som eiers forventninger knyttet til godtgjørelse til ledende ansatte i selskaper med statlig eierandel.³ Statens forventninger gjelder hele konsernet.

Allmennaksjeloven §§ 6-16 a og 6-16 b med tilhørende forskriftsbestemmelser pålegger styrene i noterte selskaper å utarbeide retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer (styrets retningslinjer) samt rapport om godtgjørelse til ledende personer (lønsrapport) som skal behandles av generalforsamlingen. I unoterte selskaper med statlig eierandel vil staten foreslå å fastsette i selskapets vedtekter at allmennaksjelovens bestemmelser om styrets retningslinjer og lønsrapport skal gjelde for selskapet.⁴

Statens retningslinjer viser hva staten vektlegger ved vurderinger av styrets retningslinjer og lønsrapport, herunder utforming av, nivå på og utvikling i godtgjørelsen til ledende ansatte.⁵ På generalforsamling vil staten i utgangspunktet

stemme mot ordninger som er i strid med statens retningslinjer. Unntak kan f.eks. vurderes dersom avvik fra statens retningslinjer er godt nok begrunnet i styrets retningslinjer eller lønsrapport.

Statens retningslinjer består av generelle forventninger som knytter seg til all godtgjørelse som mottas av ledende ansatte og spesifikke forventninger til enkelte godtgjørelseselementer. I retningslinjenes del II er det utdypende kommentarer til forventningene for veiledning.

2 Generelle forventninger

Staten forventer at:

- A. Godtgjørelsen skal fremme oppnåelse av selskapets mål og bærekraftig verdiskaping for eierne, herunder at godtgjørelsen skal bidra til selskapets strategi, langsiktige interesser og økonomiske bæreevne.
- B. Godtgjørelsen er konkurransedyktig, men skal ikke være lønnsledende og hensynet til moderasjon skal ivaretas.
- C. Hovedelementet i en godtgjørelsesordning skal være fastlønnen.
- D. Godtgjørelsesordningene ikke er urimelige, gir uheldige virkninger for selskapet eller svekker dets omdømme.
- E. Selskapet skal være åpen om utforming av, nivå på og utvikling i godtgjørelsen til ledende ansatte, herunder at godtgjørelsesordningene er klart forståelige for eiere, ledende ansatte og andre interessenter.
- F. Styret redegjør for hvordan det følger opp statens retningslinjer i datterselskaper.⁶
- G. Styret tar eierskap til, og arbeider aktivt med, styrets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte, lønsrapporten samt daglig leders godtgjørelse.

¹ Retningslinjene erstatter retningslinjene datert 13.2.2015.

² P.t. Meld. St. 8 (2019–2020) *Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping*.

³ Som «ledende ansatte» anses daglig leder og øvrig ledergruppe i selskapet, samt eventuelt andre som regnes som «ledende ansatte», jf. regnskapsloven § 7-31b.

⁴ Dette vil ikke bli foreslått i selskaper som defineres som «små foretak» etter regnskapsloven § 1-6, med mindre det vurderes som hensiktsmessig. Dette vil heller ikke bli foreslått for Folketrygdfondet som allerede er underlagt verdipapirforskriftens bestemmelser om godtgjørelse gjennom mandat for forvaltningen av Statens pensjonsfond Norge, fastsatt av Finansdepartementet.

⁵ I selskaper hvor styret ikke utarbeider retningslinjer og lønsrapport, vurderer staten godtgjørelsesordningene gjennom annen informasjon.

⁶ Jf. asl/asal § 1-3 (3)

3 Spesifikke forventninger knyttet til enkelte godtgjørelselementer

3.1 Bonus, aksjeprogrammer og opsjoner

Staten forventer at:

- A. Selskapet gir nok informasjon om den resultatavhengige godtgjørelsen i styrets retningslinjer til at det er mulig å vurdere om ordningen fremmer selskapets mål og strategier, virker insentiverende og er reelt variabel.
- B. Resultatavhengig godtgjørelse skal være basert på relevante, transparente og målbare kriterier.
- C. Maksimalt oppnåelig bonus ikke overstiger 50 pst. av fastlønn.
- D. Aksjeprogrammer⁷, herunder langtidsinsentivordninger⁸ (LTI), har bindingstid⁹ på minst tre år, uavhengig av om den ledende ansatte fortsatt er ansatt i selskapet.
- E. Summen av oppnåelig bonus og aksjeprogrammer i noterte selskaper ikke overstiger 80 pst. av fastlønn.
- F. Opsjoner eller opsjonslignende ordninger ikke benyttes.
- G. Selskapet søker adgang til å kreve tilbake resultatbasert godtgjørelse som er tildelt på åpenbart feilaktig grunnlag eller villedende opplysninger fra vedkommende.

3.2 Pensjon

Staten forventer at:

- A. Pensjonsvilkår for ledende ansatte skal være på linje med øvrige ansattes vilkår i selskapet.
- B. Pensjonsgrunnlaget for alderspensjon ikke overstiger maksimalgrensen i de skattefavorederte kollektive pensjonsordningene i Norge (p.t. 12 G).
- C. Det ved avtaler om ytelsespensjon tas hensyn til eventuell ytelsespensjon som er opptjent fra andre stillinger og at samlet pensjonsutbetaling ikke overstiger 66 pst. av lønn opp til 12 G.
- D. Det ikke skal påløpe pensjonskostnader ut over hva som følger av en eventuell skattefavo-

risert ytelsesordning når en leder ikke lenger er ansatt i selskapet.

3.3 Sluttvederlag¹⁰

Staten forventer at:

- A. Dersom selskapet inngår avtale om sluttvederlag, overstiger ikke avtalt sluttvederlag og lønn i oppsigelsestiden 12 månedslønner i sum.
- B. Sluttvederlaget reduseres krone for krone dersom den ledende ansatte i sluttvederlagsperioden tiltrer ny stilling, får nye lønnede verv eller mottar inntekt fra næringsvirksomhet hvor vedkommende er aktiv eier.
- C. Dersom den ledende ansatte selv tar initiativ til å avslutte arbeidsforholdet, skal det ikke gis sluttvederlag.

4 Virkningstidspunkt og implementering

Statens retningslinjer for lederlønn er fastsatt 30.04.2021. Staten forventer at statens retningslinjer er fulgt opp i styrets retningslinjer som legges frem for ordinær generalforsamling i 2022.

Del II – kommentarer

1 Innledning

For å gi veiledning med hensyn til hva staten legger i forventningene som fremgår i retningslinjenes del I, gis utdypende kommentarer i del II. I kommentarene presiseres, utdypes og eksemplifiseres statens forventninger.

2 Kommentarer til generelle forventninger

Staten forventer at:

- A. *Godtgjørelsen skal fremme oppnåelse av selskapets mål og bærekraftig verdiskaping for eierne, herunder at godtgjørelsen skal bidra til selskapets strategi, langsiktige interesser og økonomiske bæreevne.*

Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid eller mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Staten forventer at selskapet har en overordnet plan for bærekraftig verdiskaping, og utarbeider og implementerer tydelige mål og strategier for å realisere planen, se figur nedenfor. Gode godtgjørelsesordninger gjenspeiler selskapets mål og strategier, og dette er særlig

⁷ Med *aksjeprogram* menes ordninger med direkte aksjeeierskap uten foregående opsjon. Dette kan innebære at den ansatte får aksjer som betaling, rabatt ved aksjekjøp eller bonusutbetaling med betingelse om å kjøpe aksjer.

⁸ Langtidsinsentivordninger (LTI) anses som et aksjeprogram. LTI er en prestasjonsbasert godtgjørelse hvor nettobeløpet etter skatt må investeres i selskapets aksjer med bindingstid.

⁹ Bindingstid etter tildeling av godtgjørelsen etter en eventuell opptjeningsperiode.

¹⁰ *Sluttvederlag* omfatter kompensasjon i tilknytning til fratredelse og kan inneholde etterlønn, arbeidsfrie perioder, andre finansielle ytelser og naturalytelser.

Figur 3.1 Forventningsområder innenfor selskapets virksomhetsstyring

relevant ved resultatavhengig godtgjørelse og incentivbaserte ordninger i form av bonus-, aksje-programmer e.l. For at resultatavhengig godtgjørelse skal kunne medvirke til oppnåelse av selskapets mål og bærekraftig verdiutvikling for eier, er det en forutsetning at det er en klar sammenheng mellom kriteriene for den resultatavhengige godtgjørelsen og selskapets mål og strategier.

For at resultatavhengig godtgjørelse skal stimulere til ønsket adferd, bør resultatkriteriene både knyttes til selskapets overordnede mål og til målbare forhold som den enkelte kan påvirke ved egen innsats. Avlønningen bør videre reflektere oppnådde resultater ut over det forventede. Resultatavhengig godtgjørelse skal gjenspeile verdiskaping for eier og ikke i praksis være et fastlønnselement. Når det f.eks. benyttes kvalitative kriterier i resultatavhengig godtgjørelse, er staten opptatt av at slike elementer ikke fører til at godtgjørelsen i praksis alltid utbetales. For noen noterte selskaper kan det å knytte kriteriene til verdiutvikling for eier til en referansegruppe, f.eks. konkurrenters aksjekursutvikling eller indekser, være formålstjenlig. Det gjør at ledende ansatte ikke får belønning for økt aksjekurs som skyldes eksterne faktorer de ikke har kontroll over, f.eks. endringer

i råvarepriser. En slik utforming innebærer samtidig at ledende ansatte kan få belønning dersom selskapet presterer bedre enn sin referansegruppe selv om aksjekursen faller pga. eksterne faktorer. Det kan bidra til at ledende ansatte kontinuerlig motiveres til å prestere bedre enn sine konkurrenter.

Staten forventer at:

A. *Godtgjørelsen er konkurransedyktig, men skal ikke være lønnsledende, og hensynet til moderasjon skal ivaretas.*

Staten er opptatt av at godtgjørelsen til ledende ansatte er konkurransedyktig slik at selskapet får rekruttert og beholdt gode ledere. Samtidig skal godtgjørelsen ikke være lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper, og hensynet til moderasjon skal ivaretas. Dette innebærer bl.a. at godtgjørelsen ikke er høyere enn nødvendig for å tiltrekke og beholde ønsket kompetanse. Det er verken i selskapets eller eiernes interesse om selskapet betaler mer i godtgjørelse enn nødvendig. Videre kan moderasjon være vesentlig for å ivareta selskapets langsiktige interesser, blant annet ved å unngå at omdømmet svekkes gjennom at

lønningene bidrar til urimelige forskjeller i selskapet og samfunnet for øvrig.

Godtgjørelsen til ledende ansatte fastsettes gjerne slik at den oppfyller to formål. Det ene er at godtgjørelsen er høy nok til at personen aksepterer stillingen. Det andre er at godtgjørelsen er innrettet slik at den motiverer til å maksimere måloppnåelse for eierne. For det første formålet vil det normalt bl.a. sees hen til forhold som erfaring, ansiennitet, kompetanse og lønnsbetingelser som er vanlige i andre, tilsvarende selskaper. Her kan det være relevant å se hen til en referansegruppe av sammenlignbare selskaper. Styret bør imidlertid være bevisst på at en eventuell bruk av slike referansegrupper kan ha en uheldig lønnsdrivende effekt, særlig hvis referansegruppen består av få selskaper, da høyere oppjustering i ett selskap kan medføre press på lederlønningene i de øvrige selskapene. Styret bør også ha et bevisst forhold til sammensetningen av en eventuell referansegruppe. For ledende ansatte som opererer i det norske lederlønnsmarkedet bør det normalt sees hen til sammenlignbare *norske* selskaper i fastsettelsen av godtgjørelsen. Lederlønnsnivået i Norge er lavt i internasjonal sammenheng. Der som utenlandske selskaper inkluderes i en referansegruppe, kan dette presse opp lederlønningene uten at det er et reelt behov for det. Videre bør det være aktsomhet rundt å inkludere noterte selskaper i en referansegruppe for unoterte selskaper da det kan medføre unødig lønnsøkning i unoterte selskaper. For utenlandske ledende ansatte som opererer i lederlønnsmarkedet utenfor Norge, vil staten ha forståelse for behovet for visse lokale tilpasninger som avviker fra statens forventning på enkelte godtgjørelseselementer.

Ved vurdering av moderasjon, kan forholdstallet mellom godtgjørelsen til ledende ansatte og øvrige ansatte i selskapet være relevant. Staten er bl.a. opptatt av at dette forholdstallet ikke øker uten god begrunnelse. Større forskjell i godtgjørelsen mellom ledende ansatte og øvrige ansatte i selskapet kan være uheldig bl.a. fordi det kan skade selskapets omdømme gjennom å medføre urimelige forskjeller i selskapet og i samfunnet for øvrig.

Staten er opptatt av at styret ivaretar hensynet til moderasjon også i forbindelse med endringer i godtgjørelsesordningene. For eksempel vil hensynet til moderasjon i liten grad ivaretas dersom økt bindingstid på aksjer i aksjeprogrammer kompenseres med større økning i samlet godtgjørelse. Et annet eksempel er eventuell økt fastlønn som følge av redusert pensjonsgodtgjørelse, men hvor

økningen i fastlønnen i liten grad reflekterer moderasjon.

De enkelte godtgjørelseselementene skal vurderes både enkeltvis og samlet mot statens forventninger.

Staten forventer at:

D. Godtgjørelsesordningene ikke er urimelige, gir uheldige virkninger for selskapet eller svekker dets omdømme.

Godtgjørelsesordninger som er urimelige, gir uheldige virkninger for selskapet eller svekker dets omdømme, kan føre til at selskapet må bruke mye tid på å håndtere intern uro i selskapet, omtaler i media osv. på bekostning av andre oppgaver, noe som igjen kan gi svakere måloppnåelse.

Eksempler på godtgjørelsesordninger som kan utfordre denne forventningen er inngåelse av for gunstige retrettavtaler, sluttvederlagsavtaler hvor vederlaget ikke faller bort dersom vilkårene for avskjed foreligger, høy bonusuttelling når aksjonæravkastningen eller annen måloppnåelse har vært svak og ekstra godtgjørelse på grunn av eksterne forhold som ledelsen ikke kan påvirke. Også særskilt godtgjørelse til ledende ansatte for styreverv i samme konsern vil typisk anses som urimelig. Staten er opptatt av åpenhet om begrunnelsen for eventuelle ordninger som kan fremstå som urimelige, slik at staten og andre interessenter kan vurdere ordningene.

Staten forventer at:

E. Selskapet skal være åpen om utforming av, nivå på og utvikling i godtgjørelsen til ledende ansatte, og at godtgjørelsesordningene er klart forståelige for eiere, ledende ansatte og andre interessenter.

Staten er opptatt av åpenhet om styrets vurderinger av statens forventninger, f.eks. hvordan godtgjørelsen bidrar til selskapets mål og hvordan styret ved fastsettelse og justering av godtgjørelsen ivaretar at godtgjørelsen er konkurransedyktig, men ikke lønnsledende samt hensynet til moderasjon.

Videre, for at eiere og andre interessenter skal kunne vurdere godtgjørelsen til ledende ansatte er det avgjørende med åpenhet om utformingen av, nivået på og utviklingen i godtgjørelsen til de ledende ansatte, herunder at ordningene er klart forståelige. Generelt oppleves særlig utformingen av resultatavhengig godtgjørelse, hva som skal til for å oppnå slik godtgjørelse og hvordan kriteriene vurderes i forbindelse med utbetaling, å være lite tilgjengelige. Kompliserte ordninger gjør at eiere, styret, ledende ansatte og andre må bruke

uforholdsmessig mye tid på å forstå ordningene. En grunnleggende forutsetning for at resultatavhengig godtgjørelse skal insentivere mottaker, er at mottaker forstår hva som skal til for å øke uttellingen.

Det bør i styrets retningslinjer også komme klart frem hva som er potensiell maksimal utbetaling for hver enkelt deltaker i programmet.

Staten forventer at:

F. Styret redegjør for hvordan det følger opp statens retningslinjer i datterselskaper.

Statens forventninger gjelder hele konsernet.¹¹ Selskapets organisering av virksomheten vil med andre ord ikke være avgjørende for forventningenes anvendelse. Samtidig er det i henhold til selskapslovgivningens rollefordeling generalforsamlingen og styret i det enkelte selskap som skal følge opp selskapets lederlønn. På denne bakgrunn forventer staten at styret i morselskapet følger opp at statens forventninger blir fulgt opp i hele konsernet og at det på et generelt og overordnet nivå fremgår av styrets retningslinjer for morselskapet hvordan dette gjøres. Hvis relevant og dekkende kan det for eksempel forklares at hele eller deler av styrets retningslinjer for morselskapet også er gjort gjeldende for godtgjørelse til ledende ansatte i selskapets datterselskaper.

Staten har forståelse for at det kan være særlige hensyn i datterselskaper. For utenlandske datterselskaper vil det for eksempel kunne være behov for lokale tilpasninger som innebærer avvik fra statens forventninger. Dette gjelder særlig de spesifikke forventningene knyttet til enkelte godtgjørelseselementer.

Staten forventer at:

G. Styret tar eierskap til, og arbeider aktivt med, styrets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte, lønnsrapporten samt daglig leders godtgjørelse.

Staten er ikke representert i styrene i selskapene med statlig eierandel, og er derfor avhengig av at styrene følger opp statens forventninger. Dersom utformingen og fastsettelsen av godtgjørelsesordningene i praksis delegeres til administrasjonen, kan dette gi uheldig press på godtgjørelsesordningene, f.eks. gjennom for enkelt oppnåelig resultatavhengig godtgjørelse. Styret bør bl.a. ta hensyn til at administrasjonen består av ansatte som også selv kan bli direkte berørt av fastsettelsen av godtgjørelsesordningene, og at disse ofte rapporterer til konsernledelsen og/eller daglig leder. Staten

vil som hovedregel ha dialog om lederlønn direkte med styret.

3 Kommentarer til spesifikke forventninger til enkelte godtgjørelseselementer

Nedenfor følger spesifikke forventninger og tilhørende kommentarer knyttet til enkelte godtgjørelseselementer. Det gjøres oppmerksom på at disse må vurderes i sammenheng med de generelle forventningene og kommentarene ovenfor.

3.1 Bonus, aksjeprogrammer og opsjoner

Staten forventer at:

- A. Selskapet gir nok informasjon om den resultatavhengige godtgjørelsen i styrets retningslinjer til at det er mulig å vurdere om ordningen fremmer selskapets mål og strategier, virker insentiverende og er reelt variabel.
- B. Resultatavhengig godtgjørelse skal være basert på relevante, transparente og målbare kriterier.
- C. Maksimalt oppnåelig bonus ikke overstiger 50 pst. av fastlønn.
- D. Aksjeprogrammer¹², herunder langtidsinsentivordninger¹³ (LTI), har bindingstid¹⁴ på minst tre år, uavhengig av om den ledende ansatte fortsatt er ansatt i selskapet.
- E. Summen av oppnåelig bonus og aksjeprogrammer i noterte selskaper ikke overstiger 80 pst. av fastlønn.
- F. Opsjoner eller opsjonslignende ordninger ikke benyttes.
- G. Selskapet søker adgang til å kreve tilbake resultatbasert godtgjørelse som er tildelt på åpenbart feilaktig grunnlag eller villedende opplysninger fra vedkommende.

Gode godtgjørelsesordninger gjenspeiler selskapets mål og strategier slik at det skapes et interessefellesskap mellom eiere og ledende ansatte. Resultatavhengig godtgjørelse, insentivbaserte ordninger i form av bonus-, aksjeprogrammer e.l., er særlig relevant i denne sammenheng. Det vises

¹² Med *aksjeprogram* menes ordninger med direkte aksjeeierskap uten foregående opsjon. Dette kan innebære at den ansatte får aksjen som betaling, rabatt ved aksjekjøp eller bonusutbetaling med betingelse om å kjøpe aksjer. Sådanne langtidsinsentivordninger (LTI) anses som et aksjeprogram.

¹³ En prestasjonsbasert godtgjørelse hvor nettobeløpet etter skatt må investeres i selskapets aksjer med bindingstid.

¹⁴ Bindingstid etter tildeling av godtgjørelsen etter en eventuell opptjeningsperiode.

¹¹ Jf. asl/asal § 1-3.

til forventning 2A og 2E og kommentarene til disse for en nærmere beskrivelse av statens forventninger knyttet til utforming av resultatavhengig godtgjørelse, herunder kriteriene som benyttes. Statens forventning om maksimal størrelse på resultatavhengig godtgjørelse bidrar til å begrense eventuelle negative virkninger av ordninger som ikke sammenfaller med eiernes mål, jf. kommentarer til avsnitt 2G.

Staten er en langsiktig eier, som er opptatt av verdiutvikling over tid. Formålet med aksjeprogrammer med bindingstid, som langtidsinsentivordninger (LTI), er å bidra til langsiktig verdiutvikling gjennom at ledende ansatte eier aksjer i selskapet som ikke kan selges før bindingstiden har utløpt. Slike ordninger kan bidra til større sammenfall i interesser mellom eier og ledelse. Særlig for daglig leder, som antas å kunne påvirke aksjekursen mest gjennom sitt helhetlige ansvar for selskapet, kan en større andel LTI være mer hensiktsmessig. For noterte selskaper kan staten derfor støtte at rammen for aksjeprogrammer økes ut over den tidligere rammen på 30 pst. av fastlønn. Dette gjelder kun hvis rammen for bonus reduseres tilsvarende, slik at summen av bonus og aksjeprogrammer, som tidligere, ikke overstiger 80 pst. av fastlønn. Maksimalt oppnåelig bonus skal fortsatt ikke overstige 50 pst. av fastlønn. Også når det gjelder en eventuell endring i fordeling mellom bonus og LTI til fordel for LTI er staten opptatt av at den endrede ordningen er basert på relevante, transparente og målbare kriterier og at den vil fremme selskapets mål og strategier, virke insentiverende og være reelt variabel. Staten forventer bindingstid på minst tre år på aksjeprogrammer, men oppfordrer til lengre bindingstid. For at formålet med aksjeprogrammer ikke skal undergraves forventer staten at bindingstiden på aksjene overholdes også hvis arbeidsforholdet avsluttes i bindingsperioden, med mindre aksjene, eller markedsværdien av aksjene ved arbeidsforholdets sluttidspunkt, tilbakebetales av den ledende ansatte på sluttidspunktet.

Aksjeeierskap kan være egnet til å styrke interessefellesskapet mellom eiere og ledende ansatte. Staten er derfor positiv til aksjeeierskap i noterte selskaper også ut over det ledende ansatte eventuelt får gjennom aksjeprogrammer, f.eks. ved at en andel av et annet godtgjørelseselement, som fastlønn eller bonus, investeres i selskapets aksjer. Dette anses ikke som et aksjeprogram.

Aksjespareprogrammer for alle ansatte omfattes også av statens retningslinjer i den grad de benyttes av ledende ansatte. Det betyr at ledende

ansattes deltakelse i alle former for aksjespareprogrammer skal ha en bindingstid på minst tre år og verdien av aksjespareprogrammet skal være inkludert i rammen på 80 pst. av fastlønn.

Staten vil i utgangspunktet kun støtte aksjeprogrammer i noterte selskaper. Det kan imidlertid unntaksvis være helt spesielle tilfeller hvor aksjebasert godtgjørelse kan være formålstjenlig for unoterte selskaper i kategori 1 og 2 innenfor rammen for bonus på 50 pst. av fastlønn. Staten vil ved eventuelle konkrete forslag fra styret vurdere om den kan støtte aksjebasert godtgjørelse basert på om det er klart i eiers interesse.

Resultatavhengig godtgjørelse er normalt krevende å utforme på en god måte i selskaper i kategori 3, hvor staten søker mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Det kan bl.a. være krevende å finne gode kriterier som gjenspeiler selskapets og dermed eiers mål. Det kan imidlertid unntaksvis være tilfeller hvor bonusordninger i selskaper i kategori 3 er hensiktsmessige, og staten vil ved konkrete forslag fra styret vurdere om den kan støtte resultatavhengig godtgjørelse basert på om det er i eiers interesse.

3.2 Pensjon

Staten forventer at:

- A. Pensjonsvilkår for ledende ansatte skal være på linje med øvrige ansattes vilkår i selskapet.
- B. Pensjonsgrunnlaget for alderspensjon ikke overstiger maksimalgrensen i de skattefavorserte kollektive pensjonsordningene i Norge (p.t. 12 G).
- C. Det ved avtaler om ytelsespensjon tas hensyn til eventuell ytelsespensjon som er opptjent fra andre stillinger og at samlet pensjonsutbetaling ikke overstiger 66 pst. av lønn opp til 12 G.
- E. Det skal ikke påløpe pensjonskostnader ut over hva som følger av en eventuell skattefavorsert ytelsesordning når en leder ikke lenger er ansatt i selskapet.

Forventningen om at pensjonsvilkår for ledende ansatte er på linje med øvrige ansattes vilkår i selskapet innebærer bl.a. at særskilte ordninger for ledende ansatte som førtidspensjon og kort opp tjeningsstid som gir gunstige utbetalinger, ikke er i tråd med statens forventning.

Staten har siden 2015 ikke støttet pensjonsgrunnlag for alderspensjon som overstiger maksimalgrensen i de skattefavorserte kollektive pensjonsordningene i Norge (p.t. 12 G). Dette innebærer at pensjoner ikke finansieres over selskapets egen drift, som innebærer en stor langsiktig

kostnad. Forventningen støtter også opp under hovedprinsippet om at fastlønn bør være hovedelementet i en godtgjørelsesordning. Videre vil en ramme på 12 G bidra til økt åpenhet om nivået på lederlønningene. Pensjon synes i mindre grad å påvirke innsats og motivasjon enn lønn som mottas i dag eller i nær fremtid. Høye pensjonskostnader kan derfor koste mer for selskapet enn det gir i opplevd lønnseffekt for mottakeren.

Det er få selskaper som tilbyr sine ansatte ytelsespensjon. Omtalen i punkt 3.2. C er beholdt ettersom det fremdeles er en del ledende ansatte som har slike avtaler.

3.3 Sluttvederlag¹⁵

Staten forventer at:

Dersom selskapet inngår avtale om sluttvederlag, overstiger ikke avtalt sluttvederlag og lønn i oppsigelsestiden 12 månedslønner i sum.

Sluttvederlaget reduseres krone for krone dersom den ledende ansatte i sluttvederlagsperioden tiltrer ny stilling, får nye lønnede verv eller mottar inntekt fra næringsvirksomhet hvor vedkommende er aktiv eier.

Dersom den ledende ansatte selv tar initiativ til å avslutte arbeidsforholdet, skal det ikke gis sluttvederlag.

¹⁵ *Sluttvederlag* omfatter kompensasjon i tilknytning til fratredelse og kan inneholde etterlønn, arbeidsfrie perioder, andre finansielle ytelser og naturalytelser.

Staten er opptatt av at selskapet ikke skal betale urimelige vederlag til ansatte som forlater selskapet. Samtidig er det klart at situasjoner hvor det er aktuelt å betale sluttvederlag kan ha mange aspekter. Sluttvederlag som overstiger 12 måneders fastlønn inkludert oppsigelsestid vil sjelden være rimelig og i samsvar med hensynet til moderasjon. Videre er det urimelig dersom vedkommende får sluttvederlag samtidig med inntekt fra andre stillinger, verv eller for øvrig mottar inntekt som gir eller erstatter arbeidsinntekt. Med «verv» menes profesjonelle verv.

4 Virkningstidspunkt og implementering

Statens retningslinjer for lederlønn er fastsatt 30.4.2021. Staten forventer at statens retningslinjer er fulgt opp i styrets retningslinjer som legges frem for ordinær generalforsamling i 2022.

Staten har forståelse for at det kan være krevende å endre godtgjørelsesavtaler som er i strid med disse retningslinjene, men som er inngått før fastsettelsen retningslinjene. Når det gjelder hvilke avtaler som anses å være inngått etter fastsettelsen av retningslinjene, anser staten en reforhandlet avtale i forbindelse med en ny stilling som en ny avtale. Et eksempel er dersom en ledende ansatt skifter stilling i konsernledelsen og i den forbindelse reforhandler sine vilkår. I et slikt tilfelle vil statens forventninger gjelde, herunder rammen på 12 G for pensjon, i forbindelse med reforhandlingen av avtalen.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

www.publikasjoner.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på

www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 05/2021

